

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Měsíčný list apoštolátu modlitby a bratrstev v Čechách,
na Moravě a ve Slezsku.

S povolením duchovní vrchnosti vydává

PLACIDUS J. MATHON,
kněz řádu sv. Benedikta.

PRVNÍ ROČNÍK
1867.

V RAJHRADĚ (na Moravě).

Tiskem národní kněhtiskárny Josefa Šnaidra v Brně.

OBSAH

I. ročníku „Školy Božského Srdce Páně.“

I. Básně.

	Strana		Strana
Věnování	1	Kde jest ráj?	133
Miluj Božské Srdce Páně	37	Žádost Páně — žádost naše	161
Modlitba na každý pátek	65	Nanebevzetí Panny Marie	165
Slunce duše	69	XII. Mariánských hvězd 197, 229, 293, 325, 357	
Zpěv o slavnosti Božího Těla (s nápěvem)	96	„Pojďtež ke mně všickni“	262
Duchovní přijímání	101	Radost a žalost	263
Píseň k Božskému Srdci Páně (s nápěvem)	131	Píseň k Srdci Panny Marie (s nápěvem)	269

II. Pojednání.

	Strana		Strana
Provolání ke všem důstojným a velebným pánům rozšiřovatelům zbožných bratrstev	2	První stupeň pokory: Bázeň Boží (D. b.)	170
Duchovní budiček	9	Srdce Páně tot život náš	198
Boření (D. b.)	48	O všudypřítomnosti Boží (D. b.)	201
Měsíc Božského Srdce Páně	70	Apoštolát modlitby ve školách, zvlášt nižších	224, 232
Kopej hlouběji (D. b.)	70	Druhý stupeň pokory: Umrtní vlastní vůle	236
Základ a podstata apoštolátu modlitby	102	Pomni, aby's den sváteční světil	240
Řebřík do nebe (D. b.)	107	Průvodkyně	262
Bratrstvo a pořád jen bratrstvo!	134	Třetí stupeň pokory: poslušnost dokonalá	295
O pokoji srdce	166, 230, 294	Posvátné doby roku církevního	358

III. Bratrstva.

	Strana		Strana
I. Třída ve Škole Božského Srdce Páně	19, 60	II. Třída ve Škole B. S. P.: Bratrstvo nejsv. Srdce Pána Ježíše	204, 264, 301, 338
1) Jednota věčného se klánění nejsv. Svátosti Oltářní a podporování chudých chrámů	79	Bratrstvo sv. Michala Archanděla	284
2) Jednota či bratrstvo věčného uctění nejsv. Svátosti Oltářní pod ochranou sv. Otce Benedikta	116	Spolkové manželů, manželek, mládenců a panen	290
		Škapulír andělský nejsv. Trojice	316

IV. Pobožnosti.

	Strana		Strana
Modlitba Páně o touhu po křesťanské dokonalosti	11	Modlitba k Panně Marii v času nynějším	65
Pozdravení andělské duše toužící po dokonalosti křesťanské	15	Devítidenní pobožnost k Božskému Srdci Páně	111, 139, 174, 209, 270
Májová pobožnost	59	Modlitba k nejblahoslavenější Panně Marii pro zachování čistoty	139
Ustavické sv. přijímání na smíření Syna Božího	62	Modlitby odpustky obdařené	182, 276

V. Spolkové zprávy a články podobné.

	Strana		Strana
Spolkový kalendář (květen s posledním tý-		Spolkový kalendář (srpen)	182
hodnem dubna)	22, 65	" " (září)	220
Vystavení Školy	30	" " (říjen)	246
Dobré úmysly dítek	61	Pomoc hlavě — pomoc oudům	284
Spolkový kalendář (červen)	90, 124	Spolkový kalendář (listopad)	306
Návěští redakce	100	Pokladnice pro sv. Otce	196, 260, 292, 324
Slavnost osmnáctiletá v Římě	127, 149	Spolkový kalendář (prosinec)	278
Spolkový kalendář (červenec)	154	Vyzvání	388

VI. Milovníci nejsvětějšího Srdce Páně.

	Strana		Strana
Sv. Maří Magdalena z Pazzis	52	Svatý František Serafinský	253, 277, 355
Sv. Aloisius	84	Svatý Klement I., papež římský	311, 331
Sv. apošt. Slovanští Cyrill a Method	142, 177, 211	Svatý Jan apošt. a evandělita	372

VII. Rozšiřování apoštolátu.

	Strana
V Čechách, na Moravě a v Slezsku	42, 161, 189, 260, 292, 324

VIII. Úmysly modlitby.

	Strana		Strana
Školní kapla Božského Srdce Páně	31	Objasnění hlav. úmyslu modlitby na měsíc srpen: „Aby všickni oprávnění představení o své moci se uvědomili a u víře se posilili“	189
Úmysl modliteb na měsíc duben: „Dar osvěcení Ducha sv. pro správce říší“	34	Úmysly modlitby na měsíc srpen	194
Úmysl modliteb na měsíc květen: „Aby Panna Maria ode všech poznána a ctěna byla“	35	Úmysly modlitby na měsíc září (hlavní: aby katolická kněžata B. Srdci veřejnou úctu vzdala a ochrany jeho zakusila)	226
Objasnění hlav. úmyslu modlitby pro měsíc červen: „Aby srdce všech lidí živou vírou v mocnou a dobrotivou prozřetelnost Boží, jakož i pevnou v ni důvěrou naplněna byla“	93, 129	Objasnění hlav. úmyslu modlitby pro měsíc říjen: „za spolky mládeže“	257
Úmysly modliteb na měsíc červen	98	Úmysly modlitby na měsíc říjen	258
Objasnění hlav. úmyslu modlitby pro měsíc červenec: „Aby národové slovanští a němečtí od církve sv. odloučení opět v její lůno se vrátili“	158	Objasnění hlav. úmyslu modlitby na měsíc listopad: „Dítka přicházející k užívání rozumu“	319
Úmysl modlitby na měsíc červenec	162	Úmysly modlitby na měsíc listopad	322
		" " " " prosinec	386
		Dětinná láska	384
		Doslov	388

Š K O L A

Božského Srdce Páně.

Měsíčný list
Apoštolátu mo-
dlitby.

„Učte se ode Mne, ne-
boť jsem tichý a pokorný
srdcem, a tak naleznete po-
koj duším svým.“

Math. XI, 29.

S povolením duchovní
vrchnosti vydává

PLACIDUS J. MATHON,
kněz řádu sv. Benedikta v Raj-
hradě.

„Jeden jest učitel
váš — Kristus.“

Mat. XXIV, 11.

Číslo 1.

Květen.
(první polovice.)

1867.

Věnování.

Gobě, Bože všeho smilování,
Skrytý v **přepodivné Svátosti,**
Dílo to buď věnováno!

Dejž mu **Srdce Svého** po že-
hnání,

Aby Toto s větší radostí
Bylo od nás milováno:

Kdo je vlažný,
Nechť jest snažný.
Věrný ještě věrnější;

Kdož se báli,
Nechť jsou stálí,
Pevní ještě pevnější.

Stejné srdce; stejné milování
Budiž **nejsvětější Svátosti**
V každém spolku zbožném
vzdáno,

Dnem i nocí, nechť až do skonání
Družstva **všecka** žijí v svatosti!
To buď **všem nám** s hůry dáno!

Provolání

ku všem důstojným a velebným Pánům Rozšiřovatelům zbožných bratrstev, jmenovitě pak Bratrstva nejsvětější Svátosti Oltářní.

Ostýchám se skoro, hned v prvním článku školy Božského Srdce Páně, a to jmenovitě v svolání svém k velebnému Duchovenstvu si postěžovati, že časové jsou zlí, že svět nynější v nebezpečné chorobě se nachází a skoro zázračného potřebuje léku; ostýchám se to proto říci, aby se snad nezdálo, že jsou to slova hrozného pessimisty, jenž takto přátelským sdílením zármutku srdce svého chce uleviti. Než svět tento, ovšem (jak praví sv. Řehoř Vel.) „nikoliv nebe aneb země, ale lidé, kteří jsou na světě a milují svět,“ ten tedy svět, pravím, již dávno obdržel vysvědčení ne příliš chvalné od samého Ducha sv., jenžto zaznamenal u sv. Jana 1, 15: „svět všecken jest ve zlém postaven.“ Když Apoštol Páně již tenkrát takto si musil stěžovati, kde předce horlivost prvních křesťanů snad nejvyššího dosáhla stupně, a křesťané takto, ač do počtu ještě skrovní byli, předce horlivostí svou a láskou k Božskému Vykupiteli jaksi **rovnováhu** drželi zlomyslnosti a bezbožnosti pohanského světa, jak bolestně by teprv za našich dnů zvolal, že smutní jsou časové naši, kde se zlomyslnost a bezbožnost novodobého pohanstva — pakli nerozmnožuje, aspoň v ničem nemění, za to ale horlivost a láska k Bohu i k bližnímu v mnohém srdci katolickém se menší, vždy více a více slábne, ba snad úplným vyhasnutím hrozí!

Nemálo zajisté má svět náš za tak truchlivé časy děkovati té povážlivé okolnosti, že se v zlé věci a rozšiřování zlého **všecko sjednocuje** a jmenovitě pomocí tisku, dobrá pak věc a zejména **pobožnost** skoro beze vší pohnutky, na mnohých aspoň místech beze všeho podnětu ostává, ano nehrubě všímána*) i od těch, jimžto by nejvíc na tom mělo záležeti, aby se všude rozšířila, aby si k společnému působení a k hojnějším užitkům srdce všech věřících vzájemně

*) Mimovolně zpomínám na krásné podobenství, které, ač nevyšlo z úst Syna Božího, však zajisté ne bez Jeho milosti, jistý zbožný učitel duchovní takto vypravuje: „Vyslalt nebeský Otec mimo jiné ctnosti, dcery své, i pobožnost na tento svět, co sličnou pannu, více andělu než člověku podobnou, aby panovala v srdcích všech lidí. I vyhledala si, jsouc skromná, nejprve chýše chudých; zdálo se, jakoby s velikou radostí byla přijata, avšak brzy poznala, že lidu pracujícímu se stává obtížnou, i zaběhla proto do paláců bohatých a mocných tohoto světa. Avšak tu teprv přišla na ty pravé: neboť sotva že se chtěla chopiti dveří skvostných, aby zaklepala a poprosila o dost skrovné místočko, byla ihned zahnána. Nevědouc již příhodnějšího útulku, než-li chrám Páně a příbytky duchovních, žádala důvěrně o přijetí, jehož také skoro jista byla; že však časem i tuto na místě svatém **mnozí** o ni málo dbali, litostí a zármutkem nevýslovným pužena opustila příbytky lidské, ovšem s krvácejícím srdcem, opustila i města i osady všechny, a smutně kráčela na místo pusté mezi hory a skály, kde více žalostí než umdlelostí klesla v kolena svá a zpomínajíc na Otce nebeského takto si bolestně stěžovala: „O zbožnosti! o zarmoucená, nevšímaná, utiskovaná zbožnosti! jak tě smrtelníci všude pronásledují! Jakého's dopustila se zločinu, že tě vše nenávidí? Ze skromných chýší chudých, z nádherných paláců bohatých, z ulic i z náměstí tě vyhánějí, již ani v kostelích a klášterích nejsi trpena, — kde tedy na celém světě, kde můžeš spolehlivého hledati útočiště? Zdali snad i na tomto tichém místě nalezne se nepřítel, jenž tě zapudí? Ach ovšem, pak nezbyvá ti ničeho, nežli navrátiti se zase do nebe, odkud si přišla! . . . a předce má země býti vlastní tvou!“

spojila. Neboť přiznati se musí každý, že všestrannou zkázu tohoto světa ani moc a rada velikých, ani moudrost učenců, ale jediné modlitba nábožná dovede zadržeti.

Nemám zde na zřeteli politických zájmů milých vlasti našich a státu celého, — „**Škola Božského Srdce Páně**“ bude dosti široké pole k působení míti v duchovních záležitostech; že jest to však **Škola Pána Ježíše**, jenž člověku dal i duši i tělo, Pána Ježíše, jenž celého člověka přišel spasit a celého člověka chce oblažiti, nezapomene — aspoň v modlitbách svých — nikdy i na vzdější potřeby vlasti jak světské, tak i duchovní, t. **Církve Kristovy** zde na zemi. V obojí této vlasti tvoříme všickni jednu velikou rodinu Boží, „jsme mnozí jedno tělo v Kristu“ (Řím. 12, 5), ukryté pak žilobití v duchovním tomto těle jsou zbožné, horlivé duše mezi sebou spojené v jednotlivých spolcích, jednotách, družstvech — anebo jak se prostným předkům našim lépe líbilo a věc také lépe vyznačuje — v jednotlivých **Bratrstvech**, jichž Bohu díky mnoho a mnoho stává v našich zbožných zemích českoslovanských, jmenovitě v Čechách, na Moravě i v Slezsku, jenž zemím těmto krásným snad již mnoho dobrého od Boha vyžádali, jež však mnohem více jim prospějí, budou-li spojenými silami působiti, budou-li jmenovitě sjednoceni v společné modlitbě, jako nějaké nesčetné vojsko, podobné andělskému ve vlasti **nebeské**, dnem i nocí a bez přestání dorážeti na nesmírné **milosrdenství Božského Srdce Pána Ježíše**.

Všecka ta Bratrstva, ať jsou jakéhokoliv jména, k stejnému směřují cíli: Bohu se líbiti, Bohu sloužiti, ku zvýšení slávy Boží působiti a se modliti, a kdyby i užší jejich účel byl rozdílný, jako klanění se Bohu-Člověku Kristu Ježíši, Spasiteli světa, úcta Bohorodičky nejbl. Panny Marie, úcta sv. Františka Serafinského a jiných Svatých, — nicméně jeví všecka ta Bratrstva jednu a tu samou lásku Boží, zejména lásku k **Božskému Srdci** Pána Ježíše v nejsvětější Svátosti Oltářní. Co je tudíž snadnějšího, než-li aby se všecka právě touto láskou k **Božskému Srdci** Páně co nejužěji uvnitř spojila, a spojení to také zevnitř společným Časopisem, jakýmž právě tato „**Škola Božského Srdce Páně**“ má býti, napořád udržovala. Spojení tokové, jak se očekávati dá, s pomocí Boží nemalého přinese ovoce, jak pro jednotlivé osady, tak i pro milé vlasti naše a pro celý svět.

V mnohých osadách stává více Bratrstev, v nejedněch snad jsou všecka zavedena, o kterých se horlivý pastýř duchovní dozvědětí mohl. Jest to ovšem velmi dobrá věc, pak-li se může říci, že všickni oudové všecky své povinnosti nejen svědomitě ale i horlivě a rádi konají; ale bohužel se může o mnohých (jmenovitě o těch, jenž se do mnohých, snad do všech Bratrstev dali zapsati) říci: *Initium fervet, medium tepet, finis alget . . .* Jak se mají oživiti? jak se k první lásce a horlivosti zase navrátí? Myslím, že tato „**Škola Božského Srdce Páně**“ nebude posledním k tomuto nutnému cíli prostředkem: když se v ní duše křesťanské, zvláště oudové jednotlivých Bratrstev dozvědí, jak má býti spořádána pobožnost každého křesťana, jmenovitě ale vyvolených duší, které se některému zbožnému spolku přidružily,*) když se dozvědí, jak se všecky povinnosti krásně a snadno dají spojití, jak mnoho tisíc duší s nimi jest spojeno a se modlí na stejný úmysl, to vše zajisté nemálo přispěje k oživení jejich horlivosti.

*) To bude úlohou „Duchovního Budička“ (viz na str. 9.).

Co se v pravidelných kázáních, ba snad ani v tak zvaných „shromážděných měsíčních nebo čtvrtletných“ tak snadno nedá podati (nehledíc ani k tomu, že se na mnohých místech taková shromáždění ani odbývati nemohou), to velmi snadno jednotliví duchovní správci a ředitelové těch zbožných spolků jak sobě samým, tak i svým milým ovečkám v tomto měsíčním listu budou moci podávati, jenžto v jednom článku, v jednom pojednání všechny ty návrhy, pokusy a zkušenosti jednotlivých, všechna jejich navedení v jeden celek spojena, k paměti, k uvážení a upřímnou, srdečnou mluvou i k srdci každému přiváděti má. Lidu katolickému má se tu sestaviti **duchovní kniha** ku čtení a k rozjímání, která by pro něho nejen na čas, snad jen pro běžící měsíc, ale navždy měla cenu a platnost, v nížto by pokaždé, kdykoliv času má, tedy aspoň v Neděli a ve Svátek mohl k nemalému potěšení a povzbuzení svému pozorně a nábožně čísti a uvažovati, co mu milující srdce katolických kněží „o království Božím“ (Skutky ap. 1, 3) sdělují, jako „na místě Kristově poselství konajících, jakoby Bůh skrze ně napomínal“ jej (2. Kor. 5, 20). Má se tu pomocí vzájemnou zvláště oudům rozličných Bratrstev vystavěti **Škola**, v nížto by společně jedenkaždý na místě svém pilně naslouchal a poslouchal Božského Učitele skrze zasvěcené posly své k nim mluvícího, brzo mírně a důvěrně, brzo však, — kde toho třeba — i důtklivě a přísně, „jako moc maje a ne jako zákonníci a fariseové“ (Mat. 7, 29). A kdyby i takové napomínání důtklivé a důrazné nedocílilo probuzení všech lhostejných, polepšení všech vlažných, máme k tomu ještě mocnějšího prostředku, totiž společné modlitby.*) A když, jak doufati můžeme s celým srdcem, vyslyšena bude společná ta modlitba tolika tisíc duší, ovšem jen horlivá, čistá neb aspoň kající, a vytrvalá, o jak se pak potěší Božské Srdce Páně z obrácení úplného a polepšení všech oveček Kristových, z horlivosti a „z první lásky“ (Zjev. 2. 4) zasvěcených Jemu duší! Jak se potěšíme i my duchovní správci a vůdcové jejich vidouce aspoň několik duší zmužile kráčetí po cestě křesťanské dokonalosti, neboť „lepší jest,“ jak kdosi pravil, „jedna duše dokonalá, než-li sto vlažných!“ Jak potěšeny budou konečně i samy duše ty k Bohu s celým srdcem obrácené, když jako znovuzrozeny velmi snadno a rády konati budou, co jindy vlažně, těžce, ba často snad nikdy nevykonávaly.

Z bližšího pak rozebírání jednotlivých Bratrstev**) přesvědčí se i duchovní správci těch míst, kde jen jednoho neb druhého Bratrstva stává, že velmi dobře k oživení oudů jeho a velmi snadno může i třetí neb čtvrtý spolek zavésti, a takto nových milostí, nového potěšení připraviti ovečkám svým a Kristovým. Zvláště potěšným úkazem našich časů smutných jest opětne tak potřebné vyskytnutí se Bratrstva **nejsvětější Svátosti Oltářní*****) v kteréžto Božské Srdce Pána Ježíše skutečně a pravdivě mezi námi ustavičně přebývá. Zdá se, jakoby Božský Vykupitel právě naši dobu si byl vyvolil, by se Mu — co náhrada za všechny křivdy, urážky a nesčíslné nepravosti hříšného světa — dnem i nocí bez přestání, ustavičně neb věčné **klanění** v nejsvětější Svátosti Oltářní v oběť líbeznou přinášelo, a spolu tajemstvíplné příbytky Jeho, chrámy Páně a zvláště

*) Viz na str. 33: „úmysly modlitby,“ kde možno jest každému své zvláštní potřeby a zájmy, potřeby své osady, svých známých a příbuzných k společné modlitbě předkládati; nechť jen důvěrně jeden každý zasílá!

**) viz na str. 19.

***) viz na str. 19.

Svatostánky a sv. oltáře patřičně a slušně ozdobovaly. Tak krásné Bratrstvo, Bratrstvo to **nade všecka Bratrstva**, nemělo by nikde scházeti, ať již jen jednoho nebo více, snad všech ostatních tam stává. Nejvyšší dokonalosti, vznešenosti, ba koruny v pravdě královské dostane se jim přistoupením k Bratrstvu, nad kteréž **vyššího** býti nemůže. Kdyby však při nejlepší vůli duchovního správce, při nejlepším vynasazení-se duší křesťanských předce nebylo možná, zavést k jinému Bratrstvu ještě Bratrstvo nejsv. Svátosti Oltářní, že by snad předce — aspoň dost malá obtíž z toho povstala, — jeden spolek, jedno družstvo **zcela žádných obtíží** ba ani **zvláštní** povinnosti nenkládá, a může proto ihned **všude** býti zavedeno, „Apoštolát modlitby.“*) I v tomto ohledu poslouží „**Škola** Božského Srdce Páně,“ aby se tak Bratrstva zbožná rozšířila a v úplnou známost i tam přešla, kde posud žádného spolku zbožného nestává, což ovšem není vždy vinou duchovního správce, nýbrž v mnohých nepříznivých okolnostech má svůj neblahý původ a nešťastnou příčinu. Že však každým pádem Božskému Srdci Páně bližší a v pozemských i nadpozemských zájmech šťastnější bude taková osada, když se v ní jedno neb druhé Bratrstvo zavede, nedá se upříti. Může se zajisté vším právem říci, že v těch křesťanských osadách, kde žádného nestává Bratrstva, horlivost křesťanská veliká, alespoň zvláštní nebude, že snad ovečky Kristovy v prostnosti a neznámosti své dobře se chovají, i v cnostech křesťanských se cvičí, že ale — čeho si **obzvláště za našich časů** Božské Srdce Pána Ježíše na nás vyžaduje, — že žádného zadostičinění, žádné náhrady za všechny ty hrozné křivdy a nepravosti celého světa na Boha, a jmenovitě na Boha svátostním každodenně činěné v osadách takových nestává. Snad zavítá i do takových osad „**Škola** Božského Srdce Páně,“ aspoň ji snad horlivý duchovní správce dostane do rukou, jenž s bolestí pozoruje tento nedostatek nějakého zbožného spolku neví, jak si počíti, na koho se obrátiti, také spolu se obává obtíží, nepříjemností (ačkoliv pro věc Boží, pro věc svatou nezná obtíží ani nepříjemností). I jistíme, že se ze čtení „**Školy**“ této brzo přesvědčí, nejen že velmi dobře by bylo, aby některé Bratrstvo v osadě své zavedl, ale že toto zavedení není tak obtížné, jak se na první zaslechnutí zdá; ano že snadnějšího začátku a lepšího základu k tomu nemůže položit, jako zavedením onoho zbožného spolku beze vší **zvláštní** povinnosti nežli **obyčejné** každodenní ranní a večerní modlitby, totiž „Apoštolátu modlitby;“ máli pak ten již dobře zřízený, může velmi snadno beze všeho jiného zakročení zařídit i Bratrstvo Božského Srdce Pána Ježíše,**) a takto poznenáhla i jiná dle vlastního přání, dle puzení vlastní lásky k nejsv. Svátosti oltářní, k nejbl. Panně Marii a Svatým.

„**Škola**“ naše přijde zajisté i do takových osad, kde vzhledem na pobožnost a horlivost křesťanskou vše je v nejlepším květu a zdaru, kde nábožné duše v rozličných Bratrstvech s největší horlivostí a svědomitostí plní povinnosti předsevzaté, v nábožnosti pak a lásce k svátostnímu Bohu s anděly nebeskými o závod „spěchají od cnosti k cnosti.“ (Žalm 83, 8.) Tyto zvláště vyvolené duše, jsouce miláčkové Kristovi, budou i miláčky Jeho Školy: i ony naleznou bohdá dosti látky k rozjímání a dostatečného podnětu k užšímu ještě spojení-se s Božským Srdcem Pána Ježíše v nejsv. Svátosti Oltářní.

*) Číslo 2. (v druhé polovici května) přinese — dá-li Bůh — úplné a důkladné pojednání o Apoštolátu modlitby.

**) Číslo 2. přinese úplné k tomu navedení.

K těmto, s Božským Vykupitelem tak úzce spojeným duším chceme zvlášť my duchovní správci a rozšiřovatelé zbožných Bratrstev, jmenovitě Bratrstva nejsv. Svátosti Oltární patřiti, abychom takto nejen jiným podávali prostředky k užšímu ještě spojení s Božským Srdcem Páně, ale sami jich též užívajíce v skutku také nejbližší byli Synu Božímu, nejúžeji s Ním spojeni; pak zajisté žehnati bude milostivé Jeho Srdce všechny snahy naše duchovní vůbec a zvlášť tyto zvláštní společné snahy ve „Škole Božského Srdce Páně.“ Neboť co všechno zmůže srdce katolického kněze každodenně nejen duchovně ale **skutečně spojené s Božským Srdcem Páně!** Pak poznáme sami a s námi všickni nám podřízení, jmenovitě oudové rozličných zbožných jednot hluboký význam **společné** modlitby na stejný úmysl, pak jedni druhými oživení, obnovení v horlivosti a lásce Boží nejen s potěšným prospěchem pracovati budeme pro spasení pokolení lidského, nýbrž také — co mnohdy více zmůže, a u mnohých duší, aspoň za našich časů **jedině** snad prospívá — společně se **modliti** za sebe vzájemně, za všechny naše, za potřeby Církve sv., za sv. Otce, náměstka Kristova tak těžce zkoušeného, za vezdejší i duchovní potřeby vlasti, státu, ano za celý svět, a jistě hojného ovoce nadíti se můžeme z horlivé té modlitby společné v úmyslech společných.

Mnohému snad budou se tyto úmysly a vůbec toto společné působení naše zdáti něčím novým býti, něčím neobyčejným, avšak neobyčejně zlí časové, jako snad právě naši přítomní jsou, požadují i neobyčejných prostředků a neobyčejných léků k vyhojení. Jistějšího však léku pro jednotlivce, pro celé obce, pro celou vlast milou nemůže býti, než-li úzké přidružení se Božskému Srdce Páně a vzájemné jednotlivých spolků úzké spojení k vroucí modlitbě a svaté horlivosti pro věc Boží a Jeho sv. Církve, jakož i milé vlasti a státu, kteréž se všechny před očima našima neslýchanou zlomyslností, lstí a bezbožnou vytrvalostí pronásledují a potlačují. Snad nikdy ještě se nepřátelé Boží a Církve sv., nepřátelé též státu a milých vlastí našich tak úzce, tak **zjevně** nespojili, nespojili proti všemu, co je Božího, co je katolického, co je svatého státům a vlastím, jako právě za našich dnů. A naproti takovému spiknutí „synů tohoto světa“ (Luk. 16, 8), jež bohužel i příčinou je denně rostoucí vlažnosti a lhostejnosti jindy horlivých a bohabojných duší, neměli by se všickni, kdožkoli se přiznávají aneb aspoň někdy připočtenu býti si přejí k „synům světla,“ neměli by se všickni co možná ještě úžeji spojití, aby proti onomu záhubnému sjednocení postavili zbožné ba svaté sjednocení společné modlitby a horlivosti křesťanské? Pakli toto kdy jindy zapotřebí bylo, tož zajisté za našich časů, kde se vede boj proti všelike cnosti a bohabojnosti, boj zapřísáhlý, boj systematický, boj úplného podvrácení; boj, jímžto se víra podkopává, nevinnost kazí, cnost pošlapává, boj, v němžto bezuzdnost vítězí, nebe pláče, peklo se naplňuje. Ovšem jsou to smutné, neblahé poměry; ale právě tyto neblahé poměry — dejž Bůh, aby nepůsobily neblaze i na rozšíření tohoto Časopisu! — byly u příčině, proč se tento náš Časopis učení a **modlení se** založil, a proč **právě nyní**, kde nejen snad duchovní, ale i státníci všickni a vůbec každý člověk (i kdyby to nechtěl veřejně vyznati) přesvědčen jest, že nikdo nemůže pomoci nežli sám Bůh, že nám lepší časy, spokojenost a potěšení nemůže uděliti nežli Boží slitování, slitování Božského Srdce Pána Ježíše. „*Nisi Dominus aedificaverit domum in vanum laboraverunt, qui aedificant eam; nisi Dominus custodierit civitatem, frustra vigilat, qui custodit eam,*“ („nebude-li Hospodin stavěti domu, nadarmo

pracují, kteříž stavějí jej; nebudeli Hospodin ostříhati města, nadarmo bdí, kdož ostříhá ho“). Žalm 126, 1. Bůh nejvýš milosrdný pomůže, pomůže jistě, ale jen dle naší prosby, podle našich vroucích, společných modliteb. A kdo se má více modlití, nežli my duchovní, důvěrníci jaksi a přátelé Boží? a spolu s námi horliví a nábožní křesťané Bohu zasvěcení v rozličných Bratrstvech.

Přičiňme se proto ke všemu, seč síly stačí, naproti takovému zlému, naproti tak smutné vlažnosti a lhostejnosti; naproti tolikerým bezbožnostem a urážkám Velebnosti Boží nemůžeme nikdy příliš mnoho činiti; přičiňme se, co můžeme, nikdy toho nebudeme litovati, že jsme více činili, nežli by snad musilo býti, přičiňme se, co, každému možná, i kdyby snad síly naše byly slabé naproti všemu tomu nevýslovnému zlému, čiňme, co můžeme, abychom aspoň my seřadění v Bratrstvu nejsvětější Svátosti Oltářní a Božského Srdce Páně, klečíce před Tou přepodivnou Svátostí, objímající milostivé Božské Srdce Ježíšovo duchovně v modlitbě a skutečně ve sv. Přijímání **potěšili** Je v tolikerých křivdách a urážkách přenesmírné Velebnosti Jeho; abychom alespoň nějakou náhradu tak těžce uraženému Srdci Páně podali, duše své a všech nám svěřených zachovali, Boha k milosrdenství naklonili, a tu hroznou zkoušku, kterouž Bůh dočasným vítězstvím nešlechetníků na Církev sv. dopouští, ukrátili a ctihodnou tvář této naší laskavé Matky nepřátely nesčetnými uplivanou neli jinak aspoň tichou modlitbou utírali. Potěšme i sebe vespolek ve „**Škole** Božského Srdce Páně“ v tak mnohých strastech úřadování kněžského společnou modlitbou a láskyplným povzbuzením, abychom netratili důvěru v pomoc Boží, netratili též horlivost kněžskou, ale setrvali v ní až do konce; potěšme i všechny nám svěřené, jmenovitě v Bratrstvu nejsvětější Svátosti Oltářní, aby s námi v modlitbě a v horlivosti se spojili, a tak aby se bez přestání z tisíců duší, tisíci jazyky, tisíci srdci, dnem i nocí k nebesům volalo — volalo zvlášť při každém pozorování neb dovědění se nových urážek Božích — společně s duchy andělskými:

„Pochválena a pozdravena budiž nejsvětější Svátost oltářní!

Nejsladší Srdce Ježíše mého, dejž, ať Tě vždy více miluji!“

Dodatek: Ještě slovo o názvu tohoto našeho společného Časopisu.

Časopis náš obdržel název: „Škola Božského Srdce Páně,“ a to vším právem a za velmi hlubokým významem.

Slovo „Škola,“ ne sice hmotná, z kamení neb jiné látky vystavená budova, nicméně však skutečná škola, v které každý čtenář má se všemu naučiti, co ještě nevěděl, a sobě opět v paměť vštípití, co snad zcela již zapomněl neb snad svévolně zapomínati chtěl a již i počal; má se cvičiti v modlitbě, v horlivosti, v dokonalosti křesťanské, má každým měsícem, každým rokem prospívati v učení nade všecko učení, totiž ve vědě spasení svého, bez jejížto dokonalé známosti všecko jiné učení a umění málo neb nic by mu platno nebylo; má se tedy za návodem duchovních svých správců státi pravým učencem, nejprve sice v tom, čeho nevyhnutelně k spasení je zapotřebí, pak ale i v tom, co by ještě mohl a měl učiniti, by větší lásku Bohu prokázal, a tak i větší slávu v království nebeském mohl očekávati.

A tato naše společná škola není tak vlastně tento Časopis, nejsou tyto archy, tyto listy, — to vše jenom jest jako zevnitřní budova, v jejímžto vnitru se teprv vyučuje — a toto vnitro, kde se vyučuje, toto místo, odkud nám všem pochází poučení, osvícení, povzbuzení, posilnění. tento nevyčerpatelný zdroj všeho potěšení,

všeho požehnání, všech radostí a milostí časných i věčných je — **Srdce Páně**, o Němžto Církev sv. (v slavnost nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše) prozpěvuje:

Kdož by milujícího nemiloval,
Vykupiteli svému se nevěnoval,
Nehledal v Srdci Jeho
Spasení a blaha svého!

Ano, Srdce Pána Ježíše je naše společná Škola, Srdce Toho, jenž pravil (Mt. 11, 29): „**Učte** se ode Mne, nebo jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete pokoj duším svým“, a na jiném místě (23, 10): „Jeden jest Učitel váš Kristus.“ Srdce Pána Ježíše jest naše společné učiliště, kde se společně každého měsíce, ba každodenně shromáždovati chceme k učení nebeskému a k cvičení spasitelnému, ono Srdce, z Něhožto již nejblahoslavenější Panna Maria čerpala všecko umění a učení nebeské a všecko potěšení, každou radost vezdejší a nevýslovnou slávu nebeskou, ono Srdce, z něhožto sv. Jan čerpal lásku převelikou k Bohu a k bližnímu, v Němžto od oné přeblažené doby až na naše smutné časy tisícové a tisícové nábožných křesťanů hledali a našli poučení, potěšení, osvícení, pokoj a spokojenost zde na zemi, po smrti ale blaženost nebeskou.

A toto Srdce, sídlo to a středisko lásky, toto nás tak oblažující učiliště naše, Srdce to je Srdce Pána Ježíše, Boha - Člověka, jenž jest jak pravý Bůh tak i pravý člověk, avšak jeden Kristus, v jedné osobě, a to osobě **Božské**! Ctíce tedy Srdce Páně ctíme **lásku** Ježíše Krista, jak se nám ukázala ve všech výjevech Srdce Jeho, onu největší, nejčistší, nejvyšší, nejstálější lásku, ovšem nejbližší lásku člověčenství v Kristu Ježíši, lásku lidskou, spolu však i lásku Božskou. Neboť v Kristu je dvojí přirozenost, a proto i dvojí vůle a dvojí láska, božská a lidská; že však obě v jedné osobě (a to Božské) spojeny jsou, že lidská láska láskou Božskou v Něm vždy bývá roznícena a Božská láska ustavičně i lidskou lásku proniká, a srdce rozechřívá, ctíme a klaníme se v Srdci Páně i této věčné, nesmírné, nevýslovné lásce **Božské***) a tudíž v tomto již ohledu vším právem ctíme **Božské** Srdce Páně, že srdce je sídlem a ohniskem lásky, a v Kristu Ježíši lásky lidské i Božské; a učiliště naše je tudíž významně nazváno Školou **Božského** Srdce Páně.

Avšak toto naše učiliště, předmět našeho uctění a klanění se je Srdce Páně nejen co památka a obraz lásky Ježíše Krista (jak v mnohých modlitebních a duchovních knihách i ve spisech učených čítáme neb jinak slýcháme) nýbrž skutečné, pravdivé, živé Srdce Boha-člověka, Krista Ježíše, nikoliv odloučené a oddělené od Jeho Božství a osoby Božské, jakoby snad srdce pouze lidské bylo, **nikoliv**, nýbrž — co skutečně jest — srdce oné lidské přirozenosti, která s Božskou přirozeností v **druhé Božské osobě** Synu Božím a Synu Člověka, **Kristu Ježíši** co jedné osobě (a to osobě **Božské**) spojeno jest ne sice na způsob smíšení neb proměnění, avšak předce nerozlučně.*) Srdce tedy, které ačkoliv stvořené, pravé srdce lidské, předce spolu jest Srdce **Syna Božího**, srdce, které v Kristu Ježíši, dokud zde na zemi byl, pro nás žilo, srdce, které na kříži kopím probodnuto, pro nás krvácelo, srdce, které nyní v Kristu Ježíši nevýslovné

*) P. Schmude o uctění Srdce Páně.

**) — non conversione Divinitatis in carnem, sed assumptione humanitatis in Deum — non confusione substantiae, sed nitate Personae. Symbolum S. Athanasia.

Božské blaženosti na pravici Boha Otce nebeského požívá, Srdce, kteréž v nejsvětější Svátosti Oltářní skutečně, pravdivě a živě v **Božském** Tělu Páně přebývá, jež nás vždycky milovalo, učilo a těšilo, posud pak miluje, učí a těší a věčně věkův bude milovati a těšiti.

(Srovnej *Constit. Pii VI.*: „*Auctorem fidei*“ *prop. 62. synod. Pistor.* Sv. Otec praví proti těmto bludařům: Věřící klaní se Srdci tomuto, že jest to srdce Pána Ježíše, totiž Srdce **Božské** osoby, osoby „Slova“, s kteroužto nerozdílně jest spojeno).

Duchovní Budíček.

Jednoho času — je tomu ovšem již několik let — spěchal časné ráno z jižní vesničky řemeslník po silnici do města na práci; často již tudy pohodlně kráčel, někdy si i odpočíval, dnes ale, dnes více letí než běží, neboť sluníčko již stojí hezky vysoko, on dnes zaspal. S ním šel tou cestou soused jeho, hodinář, pro nové látky do města; tomu hned, jakmile jej dohonil, skoro s pláčem zármutek svůj sdělil a postěžoval si mu, že ho nestěští to již několikrát potkalo, ačkoliv má dobré hodiny vedle svého lůžka viseti; v tvrdém spaní neslyší jich bítí.

Dobrosrdečný hodinář smiloval se nad tím tvrdospálkem: celou cestu jen o tom přemýšlel, jak je tomu člověku, a všem, kdoby toho potřebovali, pomoci Již to má: vměstnal on — a po něm všickni, kdož se to od něho naučili — vměstnali do hodin zvláštní nástrojek, jenž z rána pojednou spustí a tak dlouho řádí a povykuje, že člověka **probudí** — pro kterou příčinu ho i „budíčkem“ nazvali.

. . . . Vidíš, milý příteli! takového „Budíčka“ potřebuješ i ty! ne sice proto, abys ráno v patřičnou hodinu vstal a nezaspal, neboť na tom ti snad tak mnoho nezáleží, zdali v 5 nebo v 6 hodin vstáváš, aniž by ti snad uškodilo, kdybys i do 7 hodin jednou neb dvakrát zaspal: ale velice by ti zajisté uškodilo, kdyby **dušička** tvá jen **jednou** zaspala. Za jedno proto, že duše vlastně nemá nikdy spáti, tím méně **zaspati**, — a za druhé, a to ti dokazuje smutná zkušenost, že když duše jednou zaspí do 6 hodin, zaspí podruhé do 7, po třetí do 8 hodin, to jest, když jednou z ospalosti večer opomeneš za dušičky se modlit, zanecháš po druhé celou večerní modlitbu, po třetí Mši svatou v Neděli neb Svátek, po čtvrté velikonoční sv. zpověď, a tak a tak dále.

„Ah! již nahlížím: Budíčka musím bedlivě čísti, Budíček jest mé duši potřebný, chci-li Bohu s celým srdcem přináležeti, Jemu věrně sloužiti, s Ním v lásce se spojití a spojeným též zůstat.“

Dobře, milý příteli! dobře, hle toto vyznání chtěl zatím dnes „Duchovní Budíček“ jenž tě tuto poprvé pozdravuje, u tebe docílit: vyznání, ono přesvědčení, že ti tento Duchovní Budíček ve **Škole** Božského Srdce Páně nebude zbytečným, ale snad velmi potřebným, velmi užitečným.

Nemyslím sice, že bys patřil k těm, jenž o Pána Boha málo anebo nic nedbají, jenž by skoro raději chtěli, aby Pána Boha ani nebylo (aby Jeho věčné tresty někdy nemusili zakusiti), anebo k těm, kteří jen tak do světa žijí jako to ubohé hovádko, a kterýmž lhostejnou jest věc, zdali u Pána Boha něco platí, nebo málo

aneb zcela nic, zdali někdy šťastně aneb velmi nešťasně zemrou, zdali někdy k Bohu a k společnosti andělů nebeských dojdou aneb k roztomilé společnosti pekelníků, — tak zle o tobě nemyslí Duchovní Budiček tvůj, nebo jinak by se na tebe ani nebyl obrátil a nebyl by se ti ani ohlásil, také by k probuzení tvému nepostačil pouhý budiček, ale musil by snad posel Boží vedle hrozného lůžka dušičky tvé postavit hodný hmoždír blesků nebeských a několikrát spustiti, než by tě probudil. Naopak, myslím a jsem o tobě přesvědčen, že miluješ Boha a chceš Ho ještě více milovati, jen že to „jak“ a „kdy“ není ještě v pořádku.

Ty's zajisté již velikou lásku prokázal Kristu Pánu, že jsi se přihlásil do Bratrstva nejsvětější Svátosti Oltářní nebo Božského Srdce Páně, nebo docela jsi v 3. řadě sv. Františka, a tak získáš velikých milostí Božích . . . a dobře jsi učinil; lépe zajisté jest, dluhů u nebeského Hospodáře zapraviti, dokud dává práci a můžeš dobré skutky konati, nežli pak teprv na zaplacení mysliti, když nelze pracovati. na onom světě totiž, a jen na milosrdenství živých na zemi se spoléhati je velmi nebezpečnou věcí; dobře tedy, že si vážíš každého zbožného Bratrstva a dáš se do jednoho neb druhého zapsati a zasvětiti Božskému Spasiteli, ale na tom není ještě dosti: musíš také v skutku tak žíti a takový život vésti, jak se na duši zasvěcenou, na pravého křesťana sluší, život tedy duchovní, život křesťanský. A tu ti chce býti tvůj Duchovní Budiček vůdcem, aby si po všech cestách tohoto trapného údolí, ouzskou ovšem cestou ale bezpečnou šťastně dorazil do království Božího. Ty sice již kráčíš po této královské cestě, vím, že máš svého duchovního vůdce ve sv. zpovědi (a pakli ne, Duchovní Budiček tě co nejdříve k tomu donutí), ale ten často nemá tolik času, by se s tvými rozpaky a plány dlouho obíral; ty sice již vedeš život křesťanský, život duchovní, ale nemáš potřebného Budička, jenžby tě pořád a pořád pobízel, zkrátka, do hodin tvého křesťanského, duchovního života schází ti ještě Budiček . . .

Praví totiž jistý zkušený učitel duchovní, že křesťanský život člověka, život našich duší podobá se hodinám: závaží jejich — ty víš, co tu míním, je to naše choulostivé tělo, zlé navyklosti, slabé stránky — ustavičně táhne k zemi; pakli se každodenně nenatahují, tyto zlé náklonnosti nenapravují, jdou hodiny vždy loundavěji, až donečně docela stojí: jedno kolečko za druhým přestává se otáčet, kývadlo tiše visí, a ručičky se více nepohybují. Snad jsi to již zkusil, příteli! na tvých hodinách, — ovšem ne na těch, které tu před tebou nebo za tebou visí, ale na těch, které máš sám na sobě, které jsi ty sám a duchovní život tvůj. Snad cítíš, že jsou pokaženy, že často zůstávají státi . . .*) že jinak bijí než ukazují . . .**) že každá maličkost (každý malý prášek protivenství, každé malé dechnutí pokušení) je hned zastavuje, a že **skoro nikdy** neukazují dobře podle hodin městských — ty hned pochopuješ, co tím myslím, a kdyby ti to bylo přece trochu těžké, chci ti to ihned dopověděti, aby jsi snad nenaříkal hned v 1. čísle na tvého Budička, a aby se ti snad hned z prvního učení ve Škole Božského Srdce Páně nerozbolela hlava: ty hodiny městské to je nejsvětější Vůle Boží, Bůh sám, jednotlivé hodiny a čtvrtě jsou příkázání Boží, rady Jeho, a vůbec všecko to, co Bůh od tebe žádá a žádati může. Zdali pak ale ukazuje duchovní život tvůj, že to vše zachovááš? . . .

*) Kdoby tomuto znamení nerozuměl, čti tuto: to jest, že v dobrém, v uáboženství, v horlivosti zůstáváš pozadu, že jsi nedbalým, lhotejným, vlažným.

**) Že se na oko staviš nábožným také před duchovním, zpovědníkem svým, pak ale jinak mluvíš, jinak jednáš, jinak se chováš.

Skoumej bedlivě duši svou, ale bedlivě, jak pravím, jako si přeješ, aby tvé hodiny tam před tebou nebo za tebou „na minutu“ dobře ukazovaly; a mrzíš-li se nemálo, když „špatně“ ukazují, nemělo by ti snad pranic na tom záležeti, aby vůle tvá zcela a zúplna se řídila podle vůle Boží?! . . . A vidíš, příteli zlatý! abych ti to hned dnes napřed řekl, dříve nežli tě bude tvůj Duchovní Budíček budit, — pakli jsi zapsán v některém Bratrstvu, snad docela v Bratrstvu nejsv. Svátosti Oltářní nebo Božského srdce Páně, anebo pakli jsi v 3. řádě sv. Františka, pak není dosti na tom, aby vůle tvá jen o půl neb čtvrt hodiny se neopozdívala (aby's jen hříchu těžkého neb všedního se varoval), ale na minutu, ano na sekundu dobře musí ukazovati Co tedy učiníš? Hle — jsou-li hodiny pokaženy, musí k hodináři. Přines i ty své duchovní hodiny, přines dušičku svou k nebeskému Hodináři: On ji opraví a očistí ve Svátosti sv. Pokání, ano — považ jen Jeho nesmírnou k tobě lásku — on ji v tavírně Svého Božského Srdce **v nejsv. Svátosti Oltářní** pozlatí, ba skoro zlatou, andělskou, nebeskou učiní. A pak, pak dušičko zlatá budeš přebložena, a pak ti poslouží „Duchovní Budíček,“ jehož v každém čísle „Školy Božského Srdce Páně“ hned na první pohled poznáš, pak ti bude velmi vítaným; z počátku se ho sice budeš lekati, to vím ze zkušenosti o svém budíčku, ale až jen naň navykneš, budeš z něho zajisté velikou radost míti, že ti nikdy nedá zaspáti v hříchu neb lenosti, nedbalosti v spasení tvém, ale že tě jak měsíc bude pobízeti, bys v dobrém vždy více a více prospívala a setrvala až do konce.

Už jsem ti chtěl dáti „s Bohem,“ a nejhlavnější věc bych byl zapomněl. Není totiž dosti, aby kdo jen budíčka měl a pravidelně natahoval: i já mám budíčka, jenž se svou dobu, jak se sluší a patří, ozývá, a předce mne často neprobudí, a pakli zbudí, předce z lůžka nevyhodí (to by ovšem byl výborný budíček;) a proto ti ještě povím, jak to dělám, aby mne budíček sloužil k dobrému: já se dříve — modlím k Andělíčku mému, aby mne sám spíše probudil, abych slyšel hlasu jeho a jemu též uposlechnul. Učiň i ty takto: modli se vždy před čítáním „Školy Božského Srdce Pána Ježíše“ aspoň „Otče náš“ a „Zdravas Maria,“ abys vše dobře pochopil, abys vše také se přičinil zachovati, abys vždy více toužil po dokonalosti křesťanské, aby to byla tvá největší radost, býti vždy hodnějším, vždy spravedlivějším, vždy dokonalejším, vždy světějším. Ale modli se nábožně, nejen tak abys ten „Otče náš“ a to „Zdravas“ jen tak ledabylo odbyl, ale jak se modlil bl. Tomáš od Ježíše. Že to však sotva víš, jak se modlil „Otče náš,“ chci ti to zde podati.

Modlitba Páně o touhu po křesťanské dokonalosti.

I. Bůh nás vyslyší jistě, neboť vlastní Jeho Syn Božský nás modlitbě té naučil.

Sjednoťte se nebesa i země se mnou, andělé svatí, lidé i všickni tvorové Boží! chvalme a milujme Boha, klaňme se Jemu ve směs. Všickni, o Bože! chválíme a velebíme Tebe i modlíme se slovy Syna Tvého Jednorozeného, abychom prosili o velikou touhu po

Tvé lásce a dokonalosti křesťanské. Poznáš zajisté slova Svého milého Ježíše, neboť On jest, kterýž se nám dal do srdce i do úst. Musíš je vyslyšeti, neboť proto jsi je nám skrze vlastního Syna svého dal, abys je vyslyšel. Na tuto modlitbu uděluješ spravedlnost a dokonalost, na tuto modlitbu zachováváš v nás lásku k Tobě, skrze tuto modlitbu působíš v nás živou a pevnou vůli Tobě sloužiti; proto jsi nám přikázal k Tobě volati:

II. „Otče náš.“

· Bůh jedině je náš, ostatně vše není naše.

Otče náš! Otče věčný, Otče nejvyšší, Otče všemohoucí, Otče nesmírný, Otče nejvyšší milosrdný! Otče náš, kterýžto nás miluješ, kterýžto nás zapsané máš co dítky své v knize života. Otče, tak náš, jako nic mimo Tebe není naše, a to Otec náš a my Tvoji nejmilejší dítky, které láskou nesmírnou miluješ.

III. „Jenž si na nebesích.“

Z nebe jsme vyloučeni jen na čas, abychom po něm tím více toužili, čím více si světa zošklivujeme.

S touto láskou nás očekáváš v nebeském domě, v kterémžto přebýváš. Ach! obrať všecko toužení naše k nebeské vlasti, od které snad ještě vzdálení zde na zemi putujeme, ne však abychom od Tebe odloučení byli, nýbrž abychom někdy odtud k Tobě jistě byli přenešeni. Přijmiž všecky žádosti a touhy naše, bychom všecko na světě si zošklivili, co k Tobě nevede a ze všeho a ve všem a skrze všecko naše smýšlení a jednání po Tobě vždy toužili a v Tobě živi byli.

IV. „Posvěť se jmeno Tvé.“

Ne jen modlitbou, nýbrž zvláště bohabojným životem se jmeno Boží posvěcuje.

Popřej, o Pane! bychom velikost a Božskou velebnost jména Tvého vždy více a více poznávali, bychom vždycky jen po tom toužili, dítkami Tvými se státi a zůstat. Přiveď veškerý svět k poznání Tvé Velebnosti a k poznání Jednorozeného Syna Tvého. Tělo naše i duše naše, oudy naše, touhy naše, i slova i skutky naše mají vždy svědectví vydávati pravé, že jsme dítkami Tvými, že jenom pro Tvou čest a chválu horlíme a jen Tvé zvelebování si žádáme, Otče nejsvětější, abychom vždycky co dítky Tvé Božské Velebnosti se osvědčovali.

V. „Přijď království Tvé.“

Jen když Bůh v našich srdcích panuje, pak ať sebe déle prodlouží opanování království Božího.

Ať odstoupí od nás, dítek Tvých, vše, co nás od Tebe odlučuje, aby jenom milost Tvá v našich duších panovala. Otče nebeský! shlédni milostivě na ta tisíce rá nebezpečí, v kterých se nacházíme; račiž ukrátkiti čas našeho vezdejšího putování a nás k Sobě přivesti. Můžešli déle trpěti, bychom Tě milovali a předce v Tvář Tvou přelíbeznou nesměli patřiti? Když však nemůže jinak býti, nýbrž vyhnanství své i na dále ještě máme snášeti vzdálení od království nebeského, ach, pak alespoň popřej, abys v srdcích našich úplně kraloval. Přijď, Otče nebeský! ach přijď do srdce mého a panuj v něm zcela a zúplna! zde mám příbytek pro Tebe. — Pakli ubohou dušičku mou za královský trůn Sobě milostivě zvoliti ráčíš, pak nechť se prodlouží opanování království Tvého za hrobem, jak se nejsvětější vůli Tvé líbí; neboť ani zde na zemi ani na onom světě nepřeji si ničeho jiného, než aby milost Tvá ve mně panovala a na věky kralovala v srdci mém a v srdcích všech lidí.

VI. „Buď Vůle Tvá jako v nebi tak i na zemi.“

Pakli Bohu nesloužíme, nic nám to neprospěje, že jej Otcem svým smíme nazývati.

O věčný Otče, přijď! prokaž nám všem, Pane! dobrotu svou. popřej, aby všickni lidé Tobě zcela oddáni a poslušni byli! Ty víš, o Pane! že by nám nic neprospělo všecko svým nazývati i Tebe samého, kdybychom tím vším Tobě nesloužili, jak to od nás právem žádati můžeš a žádáš. Všechna vůle naše nechať jest Tobě oddána, Otče nejdobrotivější, jenžto ničehož více nežádáš nežli spasení naše. Kdoby nás tedy mohl svést, abychom jiného poslouchali nežli Tebe, nejmilejší Otče na nebesích? Ať se stane! ať se stane, o Pane! Vůle Tvá nejlepší jako na nebi tak i na zemi! V této Vůli Tvé žije nebeský Dvůr Tvůj tiše, spokojeně, jistě, beze strachu a bázně a ve všem dobrém utvrzen: proč tedy země, kteráž jest plna strachu, nebezpečenství a nepravosti, proč chce v jiného vůli se důvěřovati a ne v Tvou? O můj Pane! zahlaď všelikou vůli z tohoto světa, kteráž je proti Tobě, račiž Sobě všelikou vůli lidskou podrobiti, jakož jsi nebesa sobě podrobil.

VII. „Chléb náš vezdejší dejž nám dnes.“

Co náš život duchovní zachovává, je milost Boží a poslušnost k Bohu.

Jelikož jsi zachování života našeho od poslušnosti naší k sv. přikázáním Tvým odvislým učiniti ráčil, a všechny duše jenom skrze Tvou otcovskou dobrotivost a milost se udržují, rač nám proto všem milostivě ku pomoci přispěti. Všecky dny života našeho rač nás milostivě navštěvovati, čímž nás mocně zavážeš, bychom Tě každou dobu života našeho milovali, a každého dne ba každou hodinu posilnění duchovním pokrmem milosti Tvé v lásce a v toužení velikém po nebi Tobě každou dobu sloužili a ničeho jiného si nepřáli. O rač dnes toto veliké dílo milosti své započítí, neboť nevíme, zdali se zjejtřejšího dne dočkáme; a rač každého dne v tom pokračovati, až nastane onen poslední den, jenž nebude míti více konce.

VIII. „A odpusť nám naše viny.“

Jediná vina, býti stvořením Božím, nemá se odpustiti, nýbrž velikou za to láskou každodenně spláceti.

O kéžby hříchy naše, veliké to viny, této milosti Tvé nebyly na odpor. Ta jedinká však vina, že stvoření Tebou a vykoupeni jsme dítkami Tvými, tato vina, pro kterou jsi na kříži zemřítí a v nejsvětější Svátosti Oltářní Sebe celého nám zanechatí ráčil, nemá se odpustiti, neboť chci ji, o Pane můj! každodenně povždy spláceti láskou nejvyšší a nejvytrvalejší. Avšak všechny ty viny mé, že jsem lásku svou Tobě povinovanou věcem stvořeným a ničemným propůjčil, ty všechny rač milostivě odpustiti, neboť za ty všechny nemohu jinak zadostučiniti, než láskou svou, kterouž ode dneška všemi silami srdce svého jen Tobě chci obětovati. Nuže Otče nebeský! přijmiž milostivě to slabé, chladné ba mrazivé srdce mé; očisť je, by se Ti líbilo, a pro Tvé neskončené milosrdenství odpusť mně všechny hříchy mé! Jakož i my odpouštíme našim vinníkům. Ty jsi přislíbil, o Pane, že odpustíš všecko, svým přikázáním, abych i já odoustil všem, kdož mně ublížili. Jelikož tedy jest to vůle Tvá, abych v chůdobě své byl štědrým, a všem odpustil, kterak bys ty v nesmírném svém bohatství méně štědrým se osvědčiti mohl? Odpouštím, o Pane, jakž jsi to přislíbil, aby nebylo nižádné překážky, nižádné rozepře mezi Tebou a mnou.

IX. „A neuvoď nás v pokušení.“

Nechť dorázejí pokušení, jen když milost Boží pomáhá.

Rač ve mně, o Pane! zdokonaliti dílo milosti Své; rač převzít starost o mne a sprostiti mne pokušení tolikerých, kteráž mě znepokojují. Otče věčný, kterýžto nedopustíš na dítky Své zde na zemi pokušení, aby zahynuly, nýbrž aby se v cnosti utvrdily, a kterýžto dobře víš, jak mnoho dobrého ztrácíme, pakli pokušení podleháme, rač nás zkoušeti, jak se Tvé nejsvětější Vůli líbí, ale rač též s námi bojovati a v nás vítěziti skrze lásku Svou.

X. „Ale zbav nás od zlého. Amen.“

Tělo naše hříšné je a zlé.

Pohleď, o Pane! jak zlé je hříšné tělo toto, v kterémžto přebývá duše naše; pohleď, jak mnohým zlým věcem podlehají dítky Tvé ve vyhnanství tomto, popať konečně, jak bez milosti Tvé ničeho nemůže. Otče nebeský! sprost nás všechny všeho zlého podle nejvyšší dobrotivosti Své, a popřej, aby jen cnost a spravedlnost a dokonalost mezi námi se dařila a zmáhala až na věky. Amen.

A teď ještě „Zdravas“ ze spisů sv. Otců církevních:

Pozdravení andělské

duše toužící po dokonalosti křesťanské.

I. „Zdravas Maria.“

Zdráva buď Maria! pozdravena budiž všemi hlasy Andělů a Svatých, pozdravena všemi jazyky lidskými, ano všemi tvory Božími budiž pozdravena, uctěna a oslavena, o Maria! V skutku slušno a spravedливо, abychom tebe, Bohorodičko, povždy přeblahoslavenou a zcela neporušenou Matku Boha svého oslavovali! Tys ctihodnější nežli všickni Cherubínové a nad porovnání vznešenější nežli všickni Serafínové, kterážto jsi bez porušení panenství Boha porodila! Tebe pravá Rodičko Boží velebíme říkajíce s Andělem: Zdravas! Zdravas Maria, paní naše, panovnice naše, královno naše! všickni tvořové na nebi i na zemi povinni jsou ctít Tebe, Panno Maria, protože trůn jsi Ty Božské Velebnosti. — O sladké jméno Maria! co teprv Ty sama budeš, když již Tvé jméno tak líbezné a milování hodné jest?

II. „Milosti plná.“

Zdrávas Panno nejblahoslavenější! tys obdařena všelikými milostmi Božími; Tys hned v prvním okamžení početí Svého víc předností a milostí obdržela, nežli veškeré duše Svatých, ano i víc než všickni kůrové andělští, protože jsi od Boha také víc milována byla, než všickni Svatí a andělští duchové. Ty jsi Bohu nade všechna stvoření nejmilejší, nebo Tebe obdařil milostí největší, že Tě vyvolil za jedinkou Matku jednorozeného Syna Svého.

III. „Pán s Tebou.“

Pán s Tebou Maria! a sice netoliko Pán, jenž jest Syn Boží, kterého jsi z Ducha sv. počala a v Betlémě porodila, nýbrž také Pán, Duch Sv. nazvaný, z něhož jsi počala, též Pán, Otec řečený, jenž od věčnosti zplodil Toho, kterého's Ty nám v čase porodila. S Tebou jest Otec, jenž Syna Svého učinil Synem Tvým, s Tebou jest Syn, jenž aby v Tobě spůsobil podivné tajemství nepochopitelným způsobem sobě připravil tajemství Svého zrození a chránil Tvého panenství. Duch sv. jest s Tebou, jenž spolu s Otcem i Synem posvěcuje života Tvého. S Tebou jest všemohoucnost Otce, kterýž Tě plodnou učinil; s Tebou jest moudrost Syna, kterýž Tě za Matku svou odůstojnil; s Tebou jest čistota Ducha sv., kterýž Tě při početí a při porodu co pannu nejčistší a nepoškvrněnou zachoval.

IV. „Požehnána's Ty mezi ženami.“

V pravdě požehnána jsi Panno-Matko mezi všemi ženami, neboť Ty's jedinká, kterou Bůh vyvolil za Matku Syna Svého; ty jsi ta nejšťastnější a nejblazeštější Matka mezi všemi matkami, poněvadž Bůh sám Tě nazývá Matkou svou. Ty's požehnána od Boha Otce, jelikož jsi skrze Syna Svého s Ním spojena. Ty's požehnána od Syna, jemuž jsi tak důstojný příbytek připravila, Ty's požehnána od Ducha sv., jehožto působením Spasitele Světa jsi porodila. Ty's požehnána ode všech Andělů a Svatých nebeských, neboť jsi královnou jejich ustanovena. Budiž proto i požehnána od nás hříšných, neboť Ty's nás skrze Syna Svého vysvobodila z ouzkosti, Ty nás v nebezpečnostech ochraňuješ a odpuštění hříchu u Božského Syna Svého vyjednáváš; budiž pozdravena ode všech spravedlivých, neboť Ty vyslýcháš prosby jejich, z pokušení je vysvobozuješ a rozmnožení milosti všem zjednáváš; budiž požehnána konečně ode všech stvoření, neboť Ty's porodila Stvořitele celého

světa. — V pravdě jsi požehnána, o Maria, mezi ženami, neboť Ty's kletbu první matky Evy v požehnání změnila; v pravdě požehnána, poněvadž se skrze Tebe celému světu požehnání Otce nebeského dostalo; požehnána v pravdě mezi ženami, poněvadž přirozeností svou Panna jsouc z milosti Boží stala's se Matkou Páně.

V. „A požehnaný plod života Tvého.“

Blahoslaveno a zvelebeno budiž i Dítě, jehož i Matkou jsi a kteréz jsi pod srdcem nosila; neboť v pravdě požehnaný jest plod života Tvého, v němžto požehnání jsou všickni národové, a z jehožto plnosti i Ty jsi požehnání obdržela s ostatními všemi, ovšem u větší míře než ostatní; a protož požehnána jsi Ty mezi ženami, onen pak plod života Tvého jest požehnaný, ne mezi lidmi, aniž mezi anděly, nýbrž (jak dí sv. Pavel) jest nade všecko požehnaný Bůh na věky věkův.

VI. „Ježíš.“

Náš Pán, náš Spasitel; Ježíš, náš Bůh, náš nejdobrotivější Otec náš přítel nejvěrnější, ba nejmilejší Bratr náš! Ježíš, naše naděje jedinká, Ježíš naše radost, naše potěšení jedinké zde na zemi a někdy věčná naše blaženost a odměna na nebi. O Maria, Ty milostivý strome v novém ráji! O Ježíši, Ty vzácný plode na tomto stromě života! Jak mocná, jak občerstvující, jak spasitelná jest síla tohoto nebeského plodu! Spravedlivému přináší plod ten milost, hříšníkovi odpuštění.

VII. „Svatá Maria, Matko Boží,“

Ty's Matka našeho Spasitele, Svatá Matka Boha našeho, Matko Pána našeho, Otce našeho, Svatá Matko nejsvětějšího Bratra našeho, a proto: Matka naše! Neboť jestliže Syn Boží stal se skrze Tebe Bratrem naším, stala's se Ty skrze Něho Matkou naší. O proto Maria, Matko naše, Matko našeho Soudce budoucího —

VIII. „pros za nás za hříšné,“

neboť Ty's pravé útočiště hříšníků; Ty's od Bohem za útulek ustanovena všem, když pro své nepravosti smrt zasloužili! O proto pros za nás bídné, nuzné hříšníky u Ježíše, Božského Syna Svého, Pána a Soudce našeho, vypros nám milost, abychom upřímně litovali hříchů svých, a nikdy více v hříchy nové neupadli, pros za nás

IX. „nyní,“

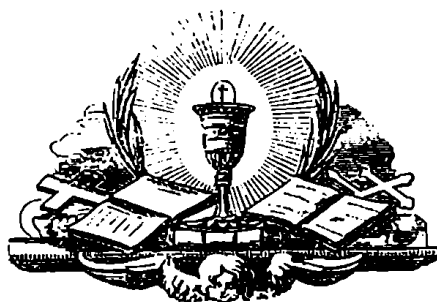
pokud ještě na tomto světě putujeme, pros za nás, když pokušení na nás budou dorážeti, abychom jim šťastně a statně odporovali a nade všemi zvítězili; pros za nás, když nebezpečností vlačnosti, lhostejnosti a snad i hříchu bude nám hroziti, abychom všemu šťastně ušli a neklesli, pros za nás v bídě a nouzi, abychom pomocí u Tebe došli a skrze Tebe u Boha; pros za nás v zármutku, abychom Tebou byli potěšeni. — A když se přiblíží hodina smrti naší, když s tímto světem se budeme loučiti, když oko naše bude se kaliti, jazyk tuhnouti, když oudové počnou trnouti, a když na věčnost se budeme ubírat, tenkráté, ach tenkráté,

X. „v hodinu smrti naší“

pros za nás Maria, Maria, Maria Matko naše, abychom šťastně bojovali poslední boj, běh svůj dokonali, víru zachovali a blažené dosáhli věčnosti. A proto zdrávas Maria, zdrávas Matko, Nebe naše, Dívko Páně, zdrávas Paní naše, Trůne Boží, sv. Církve katolické okraso, slávo a základo, ustavičně za nás oroduj u Božského Syna svého, Krista Ježíše, Pána našeho, abychom skrze Tebe milosrdenství obdrželi v den soudný a radostí nebeských. připravených všem Boha milujícím, oučastnými se stali milostí a dobrotivostí Pána našeho Ježíše Krista, s kterýmžto Bohu Otci i Duchu sv. buďž čest a sláva nyní i vždycky až na věky věkův. Amen.

Neníliž pravda, příteli zlatý, že to výborná modlitba, ten svatý „Otče náš,“ a to překrásné pozdravení andělské, pakli se ho takto modlíš? Zkus to aspoň jednou neb dvakrát a modli se tak z celého srdce k nebeskému Otci a buď jist, že dobře pochodíš zde na zemi i na věky.

A nyní — „s Bohem!“ hled, abys Božskému Vykupiteli svému velikou učinil radost, aby i „Budíček“ tvůj z tvého prospěchu v lásce Boží a z modlitby tvé hojně měl odplaty; dále Bůh, v budoucím měsíci se zajisté uvidíme a tu již započne skutečné vyučování. Připrav mysl, srdce a celou duši svou. *†

„I. Třída“ ve Škole Božského Srdce Páně :

Bratrstvo nejsvětější Svátosti Oltářní.

Školy vezdejší alespoň v našich zemích českoslovanských počítají třídy své čím výše v umění tím výše i v číslu, tak že nejmenší číslo připadá škole nejnižší. Pakli by kdo podle tohoto pravidla posoudil „I. Třidu“ ve Škole B. S. P., směl by to jen z ohledu toho činit, že Br. nejsv. Sv. Olt.“ chce se řídit podle slov Páně: „Kdo se poníží, bude povýšen,“ a na jiném místě: „I budou poslední prvními.“ Kdoby z jiného ohledu třídu tu za nejmenší měl, učinil by zajisté velikou křivdu samému Spasiteli; ba ani proto nesmí se za nejposlednější považovati, že je to Bratrstvo nejnovější, snad teprv v těchto letech zavedené. Neboť za jedno jest to Bratrstvo dávno již i také u nás zavedené, a jenom zrušené jako mnoho jiného dobrého, a za druhé, jak se v následujících řádcích ukáže, jest Bratrstvo to starší nežli všechna ostatní, ano ve svém základě tak staré, jako nejsv. Sv. Olt. sama.

A proto první třídou sluje spíše v tom ohledu, že se v jiných zemích „první“ nazývá nejvyšší třída. Ostatně nezáleží zajisté na ouzkostranném roztržení, jako spíše na tom, aby na tomto místě pro naše čtenáře byla obšírněji probrána a zevrubně vysvětlená a objasněna všechna zbožná Bratrstva, jmenovitě v našich krajinách rozšířená, by oudově jejich důkladněji o všech závazcích svých, o vznešenosti jejich, o duchu modlitby a o milostech v nich atd. poučení, potěšení a povzbuzení byli k bedlivému vykonání všech předsevzatých povinností, dále pak aby též v známost vešla u všech, kdo je — aspoň dokonale — ještě neznají, a nejen v známost, nýbrž i do srdce, do vůle a ve skutečnost, aby takto mnoho a mnoho žáků získala každá třída školy B. S. P.

I kdo jest tedy učitel v I. třídě?

Tu odpovídá již program náš, že vlastně každé Bratrstvo směřuje k jednomu cíli: Bohu milovati, Bohu se zalíbiti, Bohu sloužiti a Svatých ctíti; každé také Bratrstvo buď bezprostředně neb prostředně, k Bohu směřuje, k Bohu vede, a proto každého Bratrstva duší a životem jest Bůh sám, Oně i Vůdcem všech přidružených Učitelem všech učňů.

V Bratrstvu však nejsv. Sv. Olt. je Bůh netoliko cílem a vůdcem, Oně jest i předmětem všeho uctění a klanění se, a proto zde obzvláště Sám naším jest Božským Učitelem, Oně naše jediné a vše-

cko; v nejsvětější Svátosti Oltární je totiž mezi námi přítomen sám jednorozený Syn Boha živého, Kristus Ježíš, pod tajemnou způsobou chleba, ne snad jako v obrazu a podobenství, nýbrž skutečně a pravdivě, jak živ byl na světě a jak nyní věčně věkův oslaven sedí na pravici Boha Otce všemohoucího: máme tu v přepodivném tom Tajemství Jeho nejsvětější Tělo, kteréž z panenského lůna Panny Marie byl přijal Syn Boží, a kteréž na kříži pnělo za hříchy naše, v tichý hrob položeno bylo, s nímžto v oslavení svém z mrtvých vstal i na nebesa vstoupil; — Jeho nejdražší spolu krev, kteráž na kříži byla vylita za hříchy světa.

Tuto potěšnou pravdu dokazuje nám jistě a nade všecku pochybnost neklamné slovo samého Božského Vykupitele, ve sv. Evangelium. Nebo když byl Spasitel náš v druhém roce svého veřejného života nedlouho před svátky velikonočními několika chleby zázračně nasýtil pět tisíc lidí, vzal z toho příležitost a příčinu promluvit o chlebu jiném, o chlebu duší našich; pravil (u sv. Jana 6, 27): „Pracujte o pokrm, ne (o ten), kterýž hyne (jako chléb vezdejší) ale (o chléb nebeský, andělský) kterýž zůstává k životu věčnému, ježž Syn Člověka dá vám.“ Jaký však chléb tuto duším našim k životu věčnému přislíbil, vysvětluje dále ve v. 35: „Já jsem (ten) chléb života.“ Na Sebe pak ukazuje, doložil: „Tentoť jest chléb s nebe sestupující, aby, budeli kdo z něho jísti, neumřel,“ až konečně ve v. 52. pravil: „A chléb, kterýž já dám, **Tělo mé** jest (jež vydám) za život světa.“ A jakoby sám oplýval radostí nad uskutečněním toho, co nám přislíbil, neustává dále vychvalovati tento pokrm duší lidských, tento chléb nebeský, andělský a praví ve v. 55. a následujících: „Kdo jí Mé Tělo a pije Mou Krev, má život věčný: a Já ho vzkřísím v den nejposlednější. Nebo Tělo Mé právě (v pravdě, skutečně) jest pokrm, a Krev Má právě jest nápoj. Kdo jí Mé tělo a pije Mou Krev, ve Mně přebývá a Já v něm . . . a **kdo Mne jí**, živ bude pro Mne.“

I nemělo již dlouho trvati, aby to, co nám Božský Vykupitel s takovou radostí přislíbil, s daleko větší vyplnil. Při poslední večeři, když naposled jedl beránka velikonočního s milými Apoštoly, tu přišel od věčnosti předzvídaný, od Syna Božího dávno očekávaný okamžik, kde se skutkem mělo státi tak krásné přislíbení; snad právě nejméně pamatovali sv. Apoštolé na ono zaslíbení, a mnohem méně mohli vyplnění jeho očekávatí právě „v tu noc, v kterouž zrazen byl“ (1. Kor. 11, 23) dal nám toho chleba nebeského k životu věčnému, dal nám Tělo své přesvaté, když vzav chléb do po-

svátných rukou Svých a mocí Božskou zázračně jej proměnil v nej-světější Tělo Své řka: „Vezměte a jezte, **totož jest Tělo mé**“ (jak vypravuje sv. Matouš v kapitole 26. a verši 26, sv. Marek 14, 22, sv. Lukáš 22, 19, a sv. Pavel v 1. listu ku Korintským 11, 24); a to čině měl živé Tělo, v něm tedy i Krev nejdražší i duši nej-světější, kteréž proto spolu přítomny jsou i se Srdcem Krista Ježíše, jakožto pravého Boha a Člověka v jedné osobě Božské, se Srdcem tedy Božským. Celý Kristus Pán tudíž v každém katolickém chrámu Páně, v každém Svatostánku, co jich koliv jest na celém světě katolickém, uprostřed věřícího lidu dnem i nocí a každou dobu přebývá jako dobrý Pastýř mezi ovečkami svými, jako milující Otec mezi dítkami milými. Jaká to láska Syna Božího k nám! jaká to milost přenesmírná pro nás! jaké to štěstí katolického křesťana, že má Pána a Boha svého skutečně na zemi! Pravým nebem jest mu zajisté chrám Páně, neboť tu jemu dopřáno, býti s Bohem svým, s Bohem svým se těšiti, patřiti na Boha svého, jako někdy v nebesích na Něj tváří v tvář povždy patřiti a jej požívati naději má.

V nejsvětější Svátosti Oltární očekává proto nebeský Spasitel všech věřících navštěvujících Jej každého dne, zejména každou neděli a Svátek, by se Mu klaněli v této Svátosti lásky a díky nejvřelejší za ni vzdálili; z nejsvětější Svátosti Oltární volá je k Sobě přelaskavými slovy: „Pojďtež ke Mně všickni, kteříž pracujete a obtíženi jste, a já Vás občerstvím.“ (Mat. 11, 29.) Pán nebes a země tak milostivě nás k Sobě volá, k Svému Božskému Srdci, a dnem i nocí, v každou dobu i při každém počasí v nejvyšším milosrdenství svém hotov jest vyslyšeti prosby naše. Nikdy Ho neunavuje navštěvovatel, nýbrž tím větší radost Jemu působí, čím častěji Jej navštěvuje, čím déle u Něho prodlévá. Ano ještě dále sahá nesmírná Jeho láska: Spasitel náš nechce jen na sv. Oltáři přebývati, bychom Jej navštěvovati mohli, Onť v srdcích našich svatostánek si chce vzdělávati a v nich skutečně a pravdivě přebývati, třeba každého dne, pakli si toho přejeme a pakli toho hodni jsme.

Avšak láska takto nesmírná nenalezá u všech lidí podobné lásky na vzájem; neboť mnozí pohrdají s darem tímto nade všecky dary a nepřijímají Spasitele do příbytku Srdce svého, anebo v hříchu smrtelném Jej přijímají mnohá duše „odsouzení sobě jí a pije“ (1. Kor. 11, 29), a takovouto svatokrádeží přebolestnou zasazuje ránu Božskému Srdci Páně. Pročež při návštěvě nejsvětější Svátosti Oltární a sv. přijímání horlivých duší připojilo se k díkůčinění brzo i odprošování a zadostiučinění za tak veliké křivdy vlažného a

hříšného světa, ku kterémužto zajisté přesvatému účelu nábožné duše brzo se spojily v jeden celek, v zbožné družstvo čili v krásné Bratrstvo, aby pravidelnou návštěvou nejsvětější Svátosti a častým sv. přijímáním věčnému Synu Božímu, na sv. Oltářích skutečně přítomnému za tak milou Svátost díky vzdávaly, a za všechny křivdy a urážky Velebnosti Boží zadostiučinění Jemu podávali.

(Kterí této I. třídy jsou **žáci**: neb oudové Bratrstva nejsvětější Svátosti Oltářní, o tom v čís. 2.)

Spolkový Kalendář.

Květen

(s posledním týhodnem v dubnu.)

Budeš se snad diviti, milý příteli! že nepočala Škola Božského Srdce Páně hned prvním měsícem v roce, aneb docela jako školy jiné již na podzim; ale musíš věděti, že ve Škole Božského Srdce Páně nebývá všechno tak, jako v jiných školách; a tak i co se času týká, neváže se Božský Učitel Kristus Ježíš ani na den ani na hodinu, nýbrž každá doba, každá hodina jest Mu příhodná, by tě po- učil a tvou ubohou duši spasil, jen když i ty hotov jsi Jej poslouchati.

Ostatně myslím, že velmi dobře počíná Škola Božského Srdce Páně právě nyní; neboť začíná svátky velikonočními nová doba posvátná v Církvi Sv., doba **velikonoční**, doba našeho s Kristem povstání z hrobů — hříchu, doba vzkříšení našeho ducha, **obnovení** našeho vnitřního člověka. Spasitel náš zvítězil nad ďáblem a hříchem nad smrtí i nad hrobem, a povstal k novému životu, aby nikdy více neumřel: i my máme milostí Jeho, a to právě v tomto čase velikonočním, zvítěziti nad hříchem, nad pokušením, nad Smrtí duševní, a povstati skrze Svátost sv. Pokání k novému životu, životu lásky a horlivosti, abychom **nikdy více** ne- klesli. A k tomu právě má s pomocí Boží dopomáhati tato Škola B. S. P. v této škole máš každodenně, anebo, kdykoliv máš pokdy, čis- ti, a modliti se, a jmenovitě zde na tomto místě na každý den roz- jímati, zpomínati na nějakou spasitelnou pravdu, a to i při práci po celý den. Proto nalezneš vždy na počátku každého dne roztomilou prů- pověd, ne ode mne, ani od svých horlivých duchovních Správců, ný- brž od sv. Filipa Neri a skrze něho od Božského Vykupitele samého. Představ si, jakoby ti skrze toho Svatého Pán Ježíš sám do srdce mlu-

vil a skrze něho tě napomínal, a budeš vždy k dobrým předsevzetím povzbuzen.

Mimo tyto průpovědi nalezneš však v této komůrce Školy B. S. P. mnoho jiného poučného a potěšného na jisté dny, a jmenovitě, jakých odpustků který den získati můžeš, a jak si při tom máš počínati.

Již ale nahledni do samého kalendáře svého a bedlivě den jak den od Neděle velikonoční začínaje pokračuj v čítání a uvazování jeho: (tu však časně z rána)

21. dubna. Neděle velikonoční. **I. Hod Boží.**

Nastalo posvátné jitro! Raduj se duše má a nepřestávej se radovati, neboť jsou Velikonoce! dvojnásobně, — pak se raduj, když jsi buď již vykonal svou velikonoční sv. zpověď a sv. přijímání a nyní s Bohem svým smířen jsi, anebo pakli v dnešní Hod Boží po bedlivé přípravě zprávu Boží v chrámu Páně chceš vykonal! Zavítal tedy opět k nám sv. den, kdežto před více jak 18 sty lety Kristus, Syn Boží, náš milý Pán a Spasitel dílo **vykoupení** našeho slavným z mrtvích vstáním potvrdil. Když (totiž) pominula Sobota (tak vypravuje sv. Marek a sv. Matouš přidává) a již svítalo na první den po Sobotě (tudiž v Neděli na úsvitě) přišla Marie Majdalena a druhá Maria (Kleofášova), aby pohleděly na hrob. A aj zemětřesení stalo se veliké (když totiž vstal Pán z hrobu) a anděl Páně sstoupil s nebe, a přistoupil odvaliv kámen (od prázdného hrobu) a posadil se na něm.

To vše, co takto sv. Matouš vypravuje, stalo se u hrobu na **úsvitě** nedlouho po půlnoci (a přidává pak ještě promluvu anděla k ženám u samého hrobu) a památka toho děla se včera na Bílou Sobotu o službách Božích ráno a na večer o Vzkříšení. Dnes však koná se památka rozmluvy nábožných žen na cestě a pak promluvy anděla k nim u hrobu, co se stalo již o **východu slunce**. (Nábožné totiž ženy, jak vypravuje sv. Marek) přišli k hrobu, ano již slunce vzešlo; i pravily vespolek, kdo nám odvalí kámen ode dveří hrobových? A pohledše uzřely kámen (již) odvalený atd.

Objevil se pak Božský Vykupitel po svém vzkříšení — jak vypravuje zbožné podání a jak každý milerád za pravdu uzná, ač Písmo sv. o tom ničeho nepraví — nejsvětější své Rodičce, nejblaho-slavenější Panně Marii, aby za nevýslovný svůj zármutek a za přenesmírné své bolesti při Umučení a Usmrcení Božského Syna Svého potěšení nabyla rovněž nesmírného a nevýslovného. Písmo sv. však co první objevení se Syna Božího po Vzkříšení dosvědčuje, že stalo

se sv. Maří Majdaleně, k nemalému potěšení tvému, milý křesťaně! že duše kající a Boha tolik milující, co Jej dříve hněvala, nikdy nebývá zavržena, ano že snad větší lásky u Boha dojítí může pro svou zdvojnásobenou lásku k Bohu, nežli duše bez hříchu (smrtného) sice, ale též bez zvláštní jakési, bez hrdinské lásky k Bohu; ovšem nej-líp jest spojení nevinnost i lásku velikou.

Památka tohoto objevení se vzkříšeného Krista sv. Maří Majdaleně koná se ve Mši sv. v chrámu Páně budoucí Čtvrtek.

Toho samého dne objevil se Pán též sv. Petru a odpoledne dvěma učedníkům do Emaus putujícím, avšak památka toho koná se zítra.

Konečně na samý večer tohoto dne zjevil se přinášeje „pokoj svého“ všem sv. Apoštolům v Jerusalemě poprvé, při čemž sv. Tomáš nebyl přítomen — památka toho v chrámu Páně v Outerý; za 8 dní — tedy budoucí Neděli — po druhé, kde všickni byli pohromadě.

Objevilť se Kristus Pán mimo Maří Majdalenu i ostatním nábožným ženám na zpáteční cestě od hrobu prázdného, a sv. Apoštolům častokráte po 40 ještě dny, v kterýchžto vysvětloval jim „Království Boží“ t. j. založil a zařizoval svatou Církev Svou, a k našemu posvěcení ustanovil sv. Svátosti (nejsv. Svátost Oltářní již při poslední večeři ten den před Svou smrtí,) tudíž v památný den na Zelený Čtvrtek.

Po tomto duchovním čtení rozjímej ještě doma a cestou do chrámu Páně průpověď sv. Filipa Neri svrchu připovědenou:

„Pravá cesta, na nížto duše po sv. ctnostech kráčí k nebesům jest: setrvati ve svatém veselí.“

Abys pak věděl, jak těchto sv. průpovědí máš použití, chci ti tu první objasnit, pak to s pomocí Boží sám dovedeš. Nuže!

Není-liž pravda, ty si přeješ, abys byl vždy hojnější a Pánu Bohu milejší, a abys někdy k Němu přišel do nebe? „Že se takto ptá ten velebný pán — to se rozumí, a jak si to přeji.“ Věřím milerád, sice bys tu školu B. S. P. asi neodbíral, a nebyl bys tyto listy do rukou vzal, a k vůli tomuto rozjímání časněji než jindy vstal. Dobře! ale zdali pak také skutečně kráčíš po té pravé cestě do nebe? Ty ovšem řekneš, že ano, neboť Ty se modlíš, chodíš pilně do chrámu Páně, k zprávě Boží snad měsíčně neb docela týhodně, ty také vše činíš, co Bůh od tebe žádá, postíš se, dáváš almužnu, konáš svědomitě všechny povinnosti domácí i občanské, a kdybych tě nechal dopovědět, ty bys toho namluvil až kam! . . . ale nyní budu já mluvit, nech mne jen nahlídnouti do tvého srdce a nezazli mne, když ti upřímně z něho čísti budu: nejsi-li od jednoho sv. přijímání k druhému vždy ten samý? nežaluješli ustavičně svého duchovního otce na sebe, že jsi na modlitbách svých často roztržitým, že se na bližního svého mrzíš při dost maličké nepříjemnosti, že

mu nemůžeš pokojně do očí hledět, že se jakási nevole, nenávisť proti němu v srdci tvém pozdvihuje, a to vše a mnohé jiné že tě často tak znepokojuje, že nemůžeš ani při práci ani při modlitbě vnitřního pokoje nalezt, ba že ani chuti nemáš k práci ani k modlitbě; od modlitby proto upouštíš, v horlivosti chladneš a snad zcela lhostejným a nespokojeným se stáváš.

Ovšem ty zase nabýváš pokoje u nohou Božského Spasitele a Jeho zástupce ve sv. zpovědi (a což teprv ve sv. Přijímání . . . tu myslíš, že jsi již v 3. nebi) ale netrvá dlouho, snad ani celé předpolední, a ty jsi zase starým člověkem, a každým krokem se přesvědčíš, že nejsi ještě tak blízko nebi, ba že snad ani po té pravé cestě do nebe nekráčíš, jelikož neumíš se přemáhati, zapírat a v dobrém setrvati. A co toho je příčina? proč tak snadno zase do starých chyb a nedokonalostí padáš? Sv. Filip asi má pravdu, když dí, že se tvé srdce podobá jezeru, nad kterýmžto vždy panuje pošmournost, kteréž každým větříčkem se znepokojuje, pokaluje a dříve jasnosti nenabývá, až Pán, kteréhož „větrové i moře poslouchají“, prikazuje (ve sv. zpovědi), aby stalo se utišení veliké (Mt. 8, 26, 27). A proto ti dává dnes tu dobrou radu, chceš-li vždy hodnější a Bohu milejší býti, chceš-li v cnostech křesťanských prospívati, musíš se toho pošmournosti (mrzení), na kteréž vždy následuje bouře (nespokojenost) bedlivě varovati, a staň se co staň nesmíš si nikdy dát vzíti tichost, mírnost a sv. poklid mysl, který v tom spočívá: vždy na Boha mysliti, vše od Boha očekávati, všechny věci jako z vůle Boží pocházející považovati, do všeho dle vůle Boží se vpravovati, a takto s nejsvětější vůlí Boží vždy srozuměnu a spokojenu býti v srdci, a z neskončené dobrotivosti Boží každou chvíli na sobě zkušené upřímnou radost míti. Toté to sv. veselí, toté veselá mysl v Bohu, kterou ti sv. Filip dnes (a vždycky) radí, která také mnohým hříchům přístupu zabraňuje; praví sv. Alois, že nepokoj srdce, mrzení se a zádumčivost — tedy pravý opak sv. veselí — je jako kalná voda, v které ďábel loví ryby; jeli voda čistá, nedaří se lov, to jest, jeli duše pokojná, tichá, nepovede se pokušiteli k zlému svěsti duši, duše kráčí pokojně v cnostech křesťanských dále a dále — až do království nebeského.

To by tedy bylo dobře a všechno v pořádku; však ještě považ, má zlatá dušičko, slovo setrvati ve sv. veselí; není dost, abys jen po čas modlitby neb návštěvy chrámu Páně neb sv. přijímání toto sv. veselí chovala a pak zase do starého nepokoje upadla, nýbrž zapotřebí setrvati v tom až — až do smrti. Ovšem to jest dar Boží, ale Bůh ho uděluje těm duším, jež oň prosí a sebe přemáhají a statečně zapírají. Proto učiň dnes po sv. přijímání předsevzetí: „O Ježíši můj! ničím se nedám více přenáhliti, ale v Tobě a skrze Tebe chci tichost a poklid mysl povždy zachovati, nechť na mne dopustíš cokoliv.“ Musí to však býti předsevzetí pevné, jinak bys snad, sotva že jsi z chrámu Páně vyšel a potkal za sebou tři chudé o almužnu prositi, začal se mrzeti, že právě dnes a zrovna teď musí na tebe doléhati — a bylo by zase po sv. poklidu, bylo by povšem s tvým krásným předsevzetím. Pevné tedy musí býti a opravdové nejen ústy ale i v srdci učiněné, abys s ním vystačil — až do budoucího sv. přijímání; jeli to teprv za měsíc, tu ovšem musí tím opravdovějším, tím stálejším býti.

Nyní ale již spěchej do chrámu Páně, vykonej nábožně svou pobožnost a slyš jen ještě, jakých odpustků lze dnes získati po zprávě Boží:

1. Na zbožné poslouchání slova Božího v kázání (ovšem pakli jsi na něm vždy, aneb aspoň skoro vždy přítomen byl), — též kazatelové.

2. Na zbožné poslouchání křesťanského cvičení, katechismu — též katechetové.

3. V Bratrstvu nejsv. Srdce Páně,

4. Nejsv. svátosti oltářní (v Benedictínském Bratrstvu), též

5. na zbožné nošení křížku sv. Benedikta, ano tu získáš ty samé odpustky, jako kdybysi **v Římě obdržel požehnání sv. Otce**, jež dnes uděluje (7. Řeholníci a řeholnice též plnomocné odpustky římských zastávek, *Stationum*).

I chci ti, milý příteli! zde hned vše udati, čeho zapotřebí, abys ty odpustky a vůbec které jiné plnomocné získal, a jak bys si měl počítí. Jdeš-li dnes k zprávě Boží, můžeš snad vícerych odpustků plnomocných získati jedním sv. přijímáním a nebo jen jedněch? Odpověď: vícerych, všechny zde udané a snad ještě jiných, k. p. že dnes máš svou hodinu pobožnosti v Bratrstvu nejsv. Svátosti Oltářní, že máš dnes sv. Přijímání na smíření Syna Božího (o čem níže více nalezneš), ve sv. Škapulíři, nebo na modlitbu; „Ejhle o dobrý a nejsladší Ježíši! před Tváří Tvou padám na kolena“ atd. anebo že máte dnes své shromáždění v 3. řádě. Můžeš je ale všechny pro sebe získati? Odpověď: **jen jedny** sobě, všechny ostatní musíš za dušičky v Očistci obětovati; ale musíš se tolikrát na úmysl sv. Otce v Římě v kostele modlití (buď ty modlitby za povýšení sv. Církve, za vyhlazení všeho kacířstva, za pokoj mezi knížaty křesťanskými, anebo 5krát Otče náš a Zdrávas), poprvé za sebe, pak po druhé, po třetí atd. za dušičky. Někdo praví, že tolikrát i do chrámu Páně zvlášť jíti máš; třeba to snad nebylo zcela předepsáno, jest to jistější, a mohli to býti, učin to.

22. Pondělí velikonoční. II. Hod Boží.

Duše veselého Ducha v duchovním životě mnohem snadněji pokračuje, nežli duše zarmoucené myslí.“

Již jsem chtěl k budoucí průpovědi přejíti, ty však mi zadržuješ ruku, bych ti i dnešní průpověď tak vysvětlil, jako včera, že bys to tak snadno sám nedovedl. Nu, že je dnes svátek, a ty déle můžeš ve škole B. S. P. posečkati, budiž; abys se však naučil sám choditi, podám ti dnes jen obrázek k této průpovědi. P. Julian od sv. Jarolíma, horlivý to kněz ze shromáždění Oratoria (knězi církevní ve shromáždění žijící beze zvláštních slibů řeholních — sv. Filip Neri jich zakladatel) byl duchovním vůdcem mimo jiné nábožné duše i jistého jinocha, s kterým měl — abych to jedním slovem vyslovil — pravý kříž. Byltě tak zarmouceným, tak zádumčivým a ouzkostranným, že neměl žádného potěšení, žádné radosti, ba nemohl se ani pokojně modlití, a konečně i sv. zpověď bez velikého boje nemohl vykonati. Nábožný kněz napomínal, poučoval, brzy mírně brzy přísně, nic na plat: každým dnem to bylo hůř a hůř, nevěděl si pomoci, přivedl ho k sv. Filipu Neri, kterýžto, sotva že ho spatřil, pravil: „Milý synu! to vše je pokušení zlého ducha, znám tě dobře, jen měj dobrou vůli a vše přejde brzy. A že poznal na mladíku tom, že tajná samoláska, kterou zlý duch srdce jeho opanoval, do této zkormoucenosti jej přivedla, tázal se ho v přítomnosti P. Julianově (mezi tím k Bohu za něj se modle) aby ho ponížil a vyhojil): Chceš před námi veřejně z hříchů svých se vyznati?“ Mladík se zarděl, neboť nebyl na to připraven, ale modlitba sv. muže již oučinkovala: „Chci duchovní Otče,“ odvětil, „neboť si ničeho více na sobě nezakládám.“ Sotva se takto přemohl, hned mu bylo volněji, a když pokleknuv mezi oba kněze počal se zpovídati, cítil, jakoby od něho zlé pokušení odcházelo, a když ještě po sv. zpovědi doložil sv. Filip: „Nyní

polib podlahu, abys zcela zahnal nepřítele svého," a on to učinil — od toho okamžení takové potěšení, taková radost srdce jeho naplnila, že nejen nikdy více nebyl zkourmouceným, ale zcela veselého ducha, nýbrž že i všechny povinnosti nyní snadně a radostně vykonával a v cnostech křesťanských prospíval.

Je Pondělí a věz, že každého pondělí, kterého jsi nábožně přítomen Mši sv. a za dušičky ji obětuješ, získáš plnomocných odpustků i když nemůžeš jíti k stolu Páně, pakli konáš hrdinský skutek lásky k věrným dušičkám, to jest, pakli všechny své dobré skutky a všechny skutky zadostičinění obětuješ v nejsvětější ruce Rodičky Boží za dušičky. O tom se někdy mnoho potěšného v této své Škole dočteš, jmenovitě to, že tu všechny odpustky můžeš dušičkám obětovati, i kdyby se jim jinak obětovati nemohly.

23. „Kdo chce dokonalým býti, má se ve všem přemáhati a svou vůli zapírat, jmenovitě v tom, co mu nejtíž přichází.“

Dnes připadá památka sv. Vojtěcha, mučedníka Páně, biskupa a patrona českého, avšak že je dnes Outery velikonoční, někdy **III. Hod Boží** (a až posud jím je v modlitbách a obětích kněžstva katolického), musí se slavnost přeložiti, totéž platí o sv. Jiří zítra a o sv. Marku Evandelistovi ve Čtvrtek.

24. „Neobyčejná zádumčivost pochází skoro vždy jen z pýchy.“

Je středa, na kterou pokaždé získají plnomocných odpustků oudové sv. Škapulíře (karmelit.); v zápisním lístku nejsou snad tyto odpustky zaznamenány, avšak jisté jsou dle diplomu generála karmelitánů u *Santa Maria Transportina*. Podmínky: sv. zpověď, sv. přijímání, a modlitby za sv. Otce atd. v kostele karmelitánském, aneb kde ho není, ve farním kostele. Reskript 15. června 1855.

25. „Láska k bližnímu, veselá mysl a pokora — to by mělo vždy naším heslem býti.“

Průvod neb processí kající, — z nařízení sv. papeže Řehoře I. l. P. 590 — za odvrácení všeho zlého na duši i na těle, jako jsou: hřích, nevěra, bezbožnost, potlačování Církve sv., — nemoce, hlad, neúroda, krupobití a j. Máme sice povždy se modliti za odvrácení všeho zlého, jmenovitě ale dnešní den a pak ti 3 dnové před svátkem Nanebevstoupení Páně, ustanoven jest k modlitbě společné na ten úmysl. Konej pobožnost tu kající se srdcem skroušeným, a zavírej sebe i všechny své do modliteb celého kněžstva katolického po celém světě, všech nábožných duší, a horlivých křesťanů, a zvlášť hodných dítek, a do přímluvy všech Svatých a Andělů, kteří se tu vzývají tisícerými jazyky z tisícerých srdcí po celém světě katolickém, a jisté že nemalého potěšení a užitku z pobožnosti té domů s sebou vezmeš.

26. „Zapotřebí veselého býti ducha, však ne rozpustilého.

Je pátek a pravilo se mi, že nerad míváš ty pátky a nejednou že ti napadá: „v pátek vše nazpátek.“ Ale nevěř tomu, bláhový! právě naopak: v pátek se nám stalo vykoupení bolestnou smrtí Kristovou na kříži, v pátek přemožen byl ďábel, shlazeny byly hříchy světa a proto těšiti a radovati se má každý. Ale jak to pořekadlo předce mohlo povstati, pravíš, něco snad předce na tom musí býti pravda? Ovšem, kdo se jen na sebe spoléhají a ne na Boha, kdo bez Boha, bez modlitby práce a podniknutí svá počínají, těm se nějaké neštěstí stalo, nejspíše asi co trest Boží za to, že se nepostili, jak se sluší a patří na každého katolického křesťana, a jak tě o tom i Škola tato někdy poučí a přesvědčí, že ne snad jen ti nábožnější nebo

chudí, ale právě i ten nejbohatší se má postiti, chteli jinak katolikiem skutečně býti a ne jen slouti. Uslyšíš také, jaké odpustky jsou posticím se uděleny.

27. „Mysle rozpustilost největší překážka v duchovním životě.“

28. „Ano odnímá duši všecky milosti, kterých již byla dosáhla.“

29. „Při jídle nemáme si vybírat, a nikdy praviti: Já chci to a ono nechci.“ Je Pondělí viz 22. dubna, a tak každý jiný Pondělek.

30. „Krása duše, jenž v stavu milosti žije a na věčnost se ubírá, nedá se lidskými jazyky ani vysvětliti.

Dnes a večer konají se přípravy k **Májové pobožnosti***) oltáře neb kaple Panny Marie a obrazy její se tisíci květinami, věnci a svícemi ozdobují. Každý ze synů a dcer Rodičky Boží přináší v obět co může, aby se pobožnost ta co možná nejslavněji konala. Nejlepší příprava a Panně Marii nejmilejší jest: Srdce své vyčistiti sv. zpovědí, ozdobiti dobrými předsevzetími a osvěcovati modlitbou a nábožností. Vykonej dnes neb zítra zprávu Boží, aby ti k spasení sloužila pobožnost ta aneb alespoň lituj svých hříchů, a umiň sobě pevně jednou v tomto měsíci zprávu Boží skroušeně vykonati.

1. května. „Pakli člověku za těžko přichází, odpouštětí urážky, má pohlednouti na Ukřížovaného a se upamatovati, že Bůh všecku svou krev vycedil za nás, a že nepřátelům nejen odpustil, ale i za ně k nebeskému Otci se modlil.“

Středa viz 24. dubna; a tak každou jinou středu.

2. „Má se též upamatovati, že by jinak každodenně v modlitbě Paně ústy sice za odpuštění hříchů prosil, smýšlením ale svým hněv Boží na sebe vyžadoval.“

Je první čtvrtek, plnom. odp. v Bratrstvu nejsv. sv. Olt. (Víděnském).

3. „Každý si často sám svůj Kříž tesá.“

Je první pátek v měsíci a jsou **plnomocné** odpustky (po sv. zpovědi a a sv. přijímání v Bratrstvu nejsvětějšího Srdce Páně; nemůžeš však dnes přistoupiti k stolu Páně, můžeš ty odpustky získati budoucí Neděli, ale jen tuto 1. Neděli. Jsili též v Apoštolátu modlitby zapsán, hled i tu získati dnes plnomocných odpustků na jeden pátek v měsíci povolených, neboť nevíš, zdali se jiného pátku dočkáš, a mohl by's snadno o tyto odpustky přijíti; a Škola tvá tě jednou poučí, co je to za ztrátu, třeba jen jedněch plnomocných odpustků pozbývati.

První pátek v měsíci koná se i jiná ještě pobožnost (společně sv. Přijímání ve zbožném družstvu „Devíti služeb lásky,“ o kterémž také mnoho krásného máš uslyšeti) v tomto tvém Časopise, dnes však již ničeho nepovím, aby's se snad těch mnohých pobožností nelek, jen toliko ještě připomínám, že dnes památka Nalezení sv. Kříže a plnomocné odpustky ve sv. Škapulíři.

4. „S Bohem máme se tak úzce v lásce spojití a tak hluboko do sv. boku Páně až k živé studni Božské Jeho Moudrosti v nejsv.

*) Dopodrobna uslyšíš o ní více v čís. 2.

Srdci vejšti, až bychom dovedli sebe samých a samolásky své zápřiti a nemohli více zpáteční cesty z oné sv. rány nalézti.“

5. „Nesmíš od modlitby upouštěti, proto že jsi hned nebyl vyslyšen.“

Dnes jestiž první Neděle v měsíci, co ti proto připamatuji, nejen abys pobožnost svou v Bratrstvu nejsv. Svatosti Oltářní, pakli ti dnes připadá, svědomitě a horlivě vykonal, nýbrž i proto, že získati dnes můžeš **plnomocné** odpustky (po zprávě Boží) i též ve spolku sv. Škapulíře.

6. „Nemůželi kdo delší modlitby mezi dnem konati, měl by aspoň v častém nábožném povzdechu (v modlitbách střelných) ducha svého k Bohu obracet.“

7. „Častěji máme pamatovati na slova Páně, že ne ten, kdo začíná, nýbrž kdo setrvá až do konce spasen bude.“

8. „Všelikých zvláštností musíme se zdržovati, buď si v řečích, buď v šatstvu neb v čemkoliv.“

9. „Pakli duše ouzkostlivá pomocí duchovního vůdce jednou nabyla jistoty, že k pokušení nesvolila, nemá dále více o něm přemýšleti, aby to ještě lépe poznala; neboť pak přichází vždy znovu zase staré pokušení a stará ouzkostlivost.“

10. „Chceli taková ouzkostlivá duše dobře věděti, pakli k pokušení **svolila** čili **nic**, jmenovitě v myšlení, má na to hleděti, zdali po čas takového pokušení měla povždy **živou lásku k cnosti**, proti nížto byla pokoušena, a **pravou ošklivost nad hříchem**, k němužto byla (v myšlení) lákána; to bývá skoro vždy nejlepším důkazem, že nesvolila a tudíž nezhřešila.

Dnes památka Kopí a Hřebů Páně.

11. „Ouzkostlivé duše mají se ve všem a vždycky podle úsudku zpovědníkovu řídit, a pak nedbati více na znepokojování takové.“

Připravuješ se na pouť Svatojanskou, připrav se i duševně, vykonej doma svou pobožnost, aneb aspoň kajícím srdcem nastup svou pouť a všecky nepříjemnosti její obětuj Bohu za odpuštění svých hříchů; zavírej se též do všech poutí, do všech modliteb sv. zpovědí a sv. přijímání kněží a věřících po celém světě katolickém.

12. „Ouzkostlivost je chyba, která sice příměří poprává člověku, nikdy však míru; jenom **pokora** nad ní zvítězí.“

Dnes jakožto III. Neděli po Velikonocích památka Ochrany sv. Josefa, pěstouna Páně, a plnomocné odpustky ve sv. Škapulíři.

13. „I také v tělesné churavosti mnoho prospívá duševní pokoj.“
Sv. Petra Regaleta, plnom. odp. v chrámech Františkánských.

14. „Mnoholi lásky věnujeme stvoření, tolik Stvořiteli neprávě odnímáme.“

15. „Nemáš nikdy zpovědníka svého ani slovy ani čím jiným donucovati k vyplnění tvých nedokonalých zámyslů.

16. Sv. Jana Nepomuckého. — Též sv. Simona Staka z řádu Karmelitánů, a proto plnom. odp. ve sv. Škapulíři.

„Kdo jen dost málo nakloněn jest k lakomství, nikdy neučiní ani nejmenší pokrok v cnosti.“

(Pokračování budoucně.)

Vystavění „Školy.“

(Zpráva z redakce.)

Vystaviti dům není snadná věc, vystaviti školu ještě nesnadnější, a co teprv takovou, jaká je, anebo vlastně chce býti Škola Božského Srdce Páně. Tu zapotřebí vše promysleti, vše uvážiti, aby se něco důkladného docílilo; zapotřebí jeden s druhým se spojití, by nestál sám u provedení tak důležité věci; nicméně se však přes příliš věc dobrá i proti vůli naší prodloužila. Neboť již r. 1865, když se zavedlo Bratrstvo nejsv. Svátosti oltářní a s ním Apoštolát modlitby, mysli se na to, aby se jednak k vnitřnímu zdokonalení, a za druhé k většímu rozšíření těchto jednot a vůbec k rozšiřování Bratrstev v Čechách, na Moravě a v Slezsku založil zvláštní Časopis pro zbožná Bratrstva na způsob velmi zdařilého měsíčního listu „Sendbote des göttlichen Herzens Jesu,“ roku pak právě minulého úmysl ten uskutečnění svého již již se měl dožít, avšak velmi neblahé roku tohoto poměry nedovolovaly toho. Zatím se zařídily v měsíci květnu (k májové pobožnosti) a v červenci tak zvané společné modlitby o stejnou potřebu společnou neboli na stejné úmysly — snad co základní kámen k této přítomné „Škole“ Božského Srdce Páně. Řiditel Apoštolátu modlitby v Německu a redaktor německého „Sendbote“ dále povzbuzoval k vydávání českého takového časopisu, ano co pouhým toliko úmyslem bylo, za jistou již věc prohlásil v listu svém; podobně i nejedni duchovní v Čechách přáli si spolkového takového listu a důstojní a velební páni rozšiřovatelé našeho Bratrstva nejsvětější Svátosti Oltářní stejného byli smýšlení a přání.

I odhodlali jsme se proto ku kroku ovšem povážlivému, odhodlali jsme se k němu s důvěrou v pomoc Boží a v milou podporu velebného Duchovenstva našeho, a hned v lednu o povolení jak duchovní tak i státní vrchnosti k vydávání toho Časopisu se zakročilo.

Každá dobrá věc potřebuje chvíle, jak se říkává — a tu ovšem ze zkušenosti přesvědčení souhlasiti musíme s tím; neboť nemůže se dosti vypověděti, co se musí nastarati, namáhati, opravovati a — načekati, nežli se zamýšlená věc docílí. Zvláštní starost působilo nám předplatné; neboť jsme chtěli, aby co nejlevněji přišel měsíční tento list, aby si ho i ten nejchudší mohl zaopatřiti: i netřeba tu podotknouti, že za svou ovšem nemalou práci nežádáme ani toho nejmenšího; avšak podotknouti musíme, že i tiskař i prodávce s nemalou ochotou ty nejmenší požadavky učinili a to jedině v té potěšné naději, že se právě i pro tak levnou cenu tím více odběratelů přihlásí. Kéž by proto tato naše dobrá vůle potkala se i u jiných s lepší ještě vůlí! Jak již program praví, mnoho, ano všecko tu závisí od horlivého účastenství velebného Duchovenstva, nemyslíme toliko důstojných

a velebných pánů rozšiřovatelů zbožných Bratrstev, nýbrž velebného Duchovenstva vůbec. Snad se přesvědčí z tohoto 1. čísla, že Škola Božského Srdce Páně nebude škoditi i tam, kde nestává žádného Bratrstva, kde snad nemůže neb nemá se zavést ani Apoštolát modlitby. Křesťanského života, duchovního života zapotřebí každému katolickému křesťanu, chceli vůbec Bohu s celým srdcem přináležiti, navedení k dokonalosti křesťanské, každému třeba, kdo něco více chce činiti, nežli přísný zákon žádá, škoditi zajisté mu nebude, pakli více učiní.

Nerač se nikdo obávati, že by snad někdy zajímavé látky této přítomné škole se nedostávali mohlo, ani se rač kdo řídit podle tohoto prvního (ba vlastně nejposlednějšího) čísla, neboť shotovilo se takřka jen na kvap, aby předc již jednou Škola ta vycházeti počala a jako na ukázkou Velebnému Duchovenstvu, jaké látky by se ve Škole té duším toužícím po spasení podávati mohly. Druhé číslo zajisté ještě více se zalíbí.

Milerád přijme vydavatel Školy návrhy, pokynutí i též stranu písma a formátu atd., vítány budou všechny dobré rady, nejvítavější však důkladná, prostonárodná pojednání (jmenovitě básně o Božském Srdci Páně, o nejsv. Svátosti Oltářní a p., nejsouli původní, žádá se však o udání skladatele). Máť ovšem vydavatel látky zajímavé a potřebné v hojnosti, avšak snaha jeho nalezne mocného (a k takové úloze potřebného!) podnětu, když uvidí, že i známí a neznámí ještě velební a důstojní Páni „Školy Božského Srdce Páně“ se ujímají. Ať zasle každý, co mu libo, žádá-li kdo honoráru, zapraví se mu dle upotřebení práce.

Co se pak předplatného týká, bude snad dobře, aby duchovní správci sami ce nejlaskavěji převzítí ráčili práci tuto za své milé ovečky, které často nevědí o věci, po které snad touží, a pak nevědí, jak si ji zaopatřiti. Nechť laskavě svěřencům svým (snad v společném shromáždění III. řádu, živého Růžence, Bratrstva nejsv. Svátosti Oltářní — aneb příležitostně) doporučí Školu a dozvěděvše se, kolik duší by si mohlo a chtělo zaopatřiti, sami věc tu co nejlaskavěji zařídili. Přijímají všechna řádná kněhkupectví předplacení, kdo však rychle číslo v rukou míti si přeje, nechť se bezprostředně obrátí na vydavatele, neb na nár. knihkupectví p. Jindř. Dvořáka v Brně, čís d. 186—I. Aby i ten nejchudší tuto Školu si zaopatřiti mohl, prodávají se i jednotlivá čísla po 14 kr., poštou po 15 kr.

Ročník letošní, dále Bůh, bude celým, t. j. o 12 číslech, neboť v květnu a červnu, pak v listopadu a prosinci mají vždy dvě čísla vyjítí, tak že budoucí ročník, dále Bůh začne čistě novým rokem.

Školní kaple Božského Srdce Pána Ježíše.

Ve škole katolické nachází se sv. kříž, obrazy Svatých snad i domácí kaple, ta nesmí proto i v naší Škole Páně scházeti: zde máš tu kapličku, právě se v ní nacházíš. Na první pohled zdá se ti ovšem příliš skrovná, nepatrná: je zde jen památka Svatých, kteří se každého dne v měsíci svěťí, modlitební kniha jest jen jakýsi seznam duší, které tě o almužnu modlitby žádají, máš tam udány potřeby Církve sv., potřeby své milé vlasti, potřebý své vlastní i svého blízného. Nahledneš-li do této modlitební knihy, pomyslíš si snad, že

je to něco zcela zbytečného neb malicherného, ale mýlil bys se; je to právě nejhlavnější věc ve Škole Božského Srdce Páně. Neboť poučení v ní a povzbuzení k horlivosti a lásce k Božskému Vykupiteli máme tuto lásku i blíznímu dáti na jevo v zbožné modlitbě. Modlitby je právě tak zapotřebí, ne-li ještě více, jako poučení o křesťanském životě, který bys bez modlitby bez toho ani nemohl vésti. Poučen pak o dokonalosti křesťanské, poučen též o modlitbě samé, jak bys ji konati měl a spojen milostí Boží s Ježíšem svým dosáhneš u Něho všechno, co potřebuješ ty, i známí tvoji i neznámí. co potřebuje celý svět: i práce tvé, ba celý život tvůj jakožto život posvěcené a s Bohem spojené duše bude Božskému Vykupiteli milý a příjemný co obět líbezná před očima Velebnosti Jeho. Kde pak více duší takových se modlí, že to daleko ještě milejší Bohu a že tím spíše vás vyslyší, nedá se pochybovati; ano v Písmě sv. jistý takřka účinek a zvláštní jakási moc připisuje se modlitbě **společné!** Společná pak jest modlitba tenkrát, když nejen mnoho rukou k nebi je pozdviženo a mnoho srdcí vřele se modlí, ale obzvláště, když o stejnou věc čili na stejný úmysl modlitby se konají. Na tento stejný úmysl modliteb vztahují se zajisté slova Kristova u sv. Matouše (18, 19): „Jestližeby dva z nás svolili se na zemi **o jakoukoli věc**, za kterou by prosili, staněť se jim od Otce mého, kterýž v nebesích jest.“

. Jestliže již modlitba společná dvou osob tolik může, což teprv modlitba tolik tisíc údů zbožných Bratrstev v Čechách, na Moravě a v Slezsku, a pak modlitby celého Apoštolátu po celém světě katolickém, kde nejen statisíce, ale i milionové hlasů k nebi volají! Úmysly tohoto Apoštolátu nejen českého, nýbrž i francouzského a německého jsou naznačeny znamením *, jakož i ten všeobecný úmysl nad kalendářem postavený jest téhož rozsáhlého spolku, i získají údobné Apoštolátu odpustky 100 dní za každý dobrý skutek každého dne, jakž to udělil sv. Otec Pius IX. 26. února 1861.)

Právě svrchu zmíněné ujištění Božské Srdce budí v nás pevnou naději že, pakli jinak sami dobrou konáme modlitbu nábožnou, pokornou, skroušenou, vytrvalou, vždycky z potěšného vyslyšení budeme se moci radovati. Pročež „vzhůru srdce“ a mysl, ústa i ruce, abychom společně jak sobě, tak i všem spolukřesťanům u neskončeného milosrdenství Božího vše vyprosili, čeho nám zapotřebí k dosažení věčné blaženosti v nebesích.

Abys pak věděl, milý příteli, jak si v této věci máš počítí, chci ti zde vůdce podati.

Při ranní modlitbě, při které jsi dobrý úmysl vyslovil, že totiž všechny své myšlenky, řeči a skutky, křížky a soužení všechno chceš obětovati ke cti a slávě Boží, můžeš přiložiti modlitbu pod kalendářem položenou, aneb tuto:

„Zvláště Ti obětuji, o Bože! všechny své dnešní dobré skutky ve spojení se všemi spoluoudy našeho Bratrstva, ve spojení se všemi nábožnými dušemi na zemi a se všemi Svatými a Anděly na nebi, ve spojení konečně se všemi drahými oběťmi Mše sv. v následujících 24 hodinách po celém světě katolickém na úmysl nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše, a to sice v tomto měsíci: (nyní udáš vždy v čele kalendáře položený úmysl, tudíž v dubnu za dar osvětlení Ducha sv. atd.) a v dnešní právě den ke cti: (zde udáš, jak každého dne znamená, k. p. 1. května: ke cti sv. Filipa a Jakuba, Ap. oživení lásky k Panně Marii v dítkách, zachování nevinnosti mládeže atd.)

Nesmíš pak mysliti, že na tom snad mnoho nezáleží, zdali se za tu nebo onu věc modlíš, ale velmi mnoho na tom záleží tobě, i těm jiným duším a nejvíce Pánu Ježíši samému. K. p. nalezneš tam: na úmysl jistého kněze. Ty ho ovšem neznáš, ani úmysl jeho, ale Bůh ho zná, a když se za něj a s tebou tisíce jiných modlí, Bůh vás jistě vyslyší a potěší jej i vás milostí Svou. (A mášli sám tak něco na srdci a přeješ si, aby ti Bůh buď obrátil muže tvého, nebo dítky, popros jen duchovního otce svého a on ti tvůj úmysl zašle; anebo piš mi sám a v budoucím čísle vyjde úmysl tvůj na některý den, na který pak se tisícové duší za tebe modlití budou.) Jindy tam nalezneš: za † Marii. Ty ji ovšem neznáš, nevíš, kdo to byl, avšak Bůh to ví, a modlíš se s tisíci jinými za tuto duši, Bůh vás vyslyší a potěší duši onu; snad z' velkého počtu vašeho jeden neb druhý půjde k zprávě Boží a plnomocné odpustky za onu † Marii Bohu v oběť přinese, a Bůh ji vezme k Sobě do slávy věčné, a komu to má děkovati? Po Bohu tobě, jenž jsi za ni obětoval modlitbu, růženec, Mši sv., odpustky a stonásobně ti to nahradí modlitbou svou u trůnu Božího za tebe. Anebo nalezneš jednou: Sv. Otec a to má před sebou znamení *, kde víš, že nejen tisícové na Moravě v Čechách, a v Slezku, nýbrž i ti statisícové po celém světě katolickém s tebou v ten den se modlí za sv. Otce, aby ho Bůh chránil před nepřátely, aby Bůh nepřátely Církve sv. obrátiti ráčil, aby zkazil jejich zlé a záhubné plány, aby nedopustil soužení všeliká na sv. Otce — vidíš, co ti všechno to slovíčko Sv. Otec praví. Tak si ty úmysly vždy musíš vyložit, k. p. 2 knězi; t. j. všechno, co si pro Boha, pro spasení své a svých oveček Kristových, pro zdokonalení všech přejí; v pracích těžkých, utrpeních, nemocích aby jim Bůh milostí svou přispíval, aby dosáhli milost šťastné hodinky smrti a někdy skvostnou korunu slávy nebeské; — ne proto ti to pravím, že snad já jsem jeden z nich, nikoliv (však já ještě přijdu někdy k tvému zbožnému srdci žebrati), ale že Bůh je zná a ví, co potřebují. A pakli bys někdy nevěděl, co si při tom nebo onom úmyslu máš mysliti, popros duchovního otce svého, on ti mile rád poví ve sv. zpovědi i mimo zpověď; ano časem svým se sám již do toho vpravíš, jen to zkusíš v tomto měsíci; budeš se pilně učit, dovedeš to daleko, a co ti snad nyní za těžko přichází, v druhém měsíci, dále Bůh, již s velikou snadností a radostí vykonáš.

Hned prvního dne naučíš se snadno hlavní úmysl nad kalendářem položený, a můžeš ho i při práci vysloviti neb opakovati a na ty zvláštní úmysly kaž-

dého dne potřebuješ jenom ráno na okamžik nahlédnouti, a víš je pak již po celý den, a když ráno chrám Páně navštívuješ, abys přítomen byl nejdražší oběti Mše sv., víš hned, komu bys ji mohl obětovati, anebo když se pak modlíš sv. Růženec neb konáš pobožnost Křížové cesty, anebo když se postíš, rozdáváš almužnu, a jiné dobré skutky konáš, ví již Bůh, komu jsi je obětoval. Ty pak nejen že se můžeš těšiti z vyslyšení prosby své, nýbrž (až se dáš zapsati do Apoštolátu modlitby) získáš za každý dobrý skutek 100 dní odpustků, tak i v Bratrstvu nejsvětější Svátosti Oltářní Vídeňském i Benediktinském 60 dní odpustků (jak jsi to v lístku svém přečísti můžeš) i v Bratrstvu Pána Ježíše a Panny Marie, též v III. řádě ve spolku živého Růžence, což — jsili ve všech těch Bratrstvech — dělá veliký počet odpustků.

Konečně nežli tě v Kapli samotného zanechám, musíš věděti, že již mnoho takových modliteb Bůh vyslyšel v Apoštolátu německém, a já ti k tvému povzbuzení v budoucím čísle něco o tom povím, snad také již o Apoštolátu československém.

Nuže tedy nacházej se pilně a zbožně v kapli té a pamatuj někdy i na mne, jenž tě do ní zavedl ve vroucí modlitbě.

Úmysl modliteb na měsíc Duben:

za dar osvěcení Ducha sv. pro správce říší, aby v nebezpečnostech hrožících u Boha a skrze jeho sv. církev pomoci vyhledávali.

Den	cír. památka	Amplásní úmysl
21	Šob Velikon.	* Sv. Otec v Římě. * Císař Rakouský. Vítěz kněz.
22	P. Velikonoč.	* Vítězství církve sv. Morava, Čechy a Slezsko. † Maria.
23	sv. Wojtěcha	Šlechta česko-moravská. Polsko. Vítěz řehelný dům.
24	sv. Vít a Věle	* Sjednocení rozkolníků s cír. kat. Řád sv. Frant. Vítěz osada.
25	sv. Marka,	* Správné duchovní ve vojště rakouském. Křesťanství vojnové, Obrácení protestantů v jiné české osadě.
26	sv. Kleta,	Katolíci v Rusku. Učitelstvo jisté školy. Vítěz rodina.
27	sv. Cith,	* Služebné. Odstranění pohoršení jistého domu. Vdova a její dcera.
28	sv. Vitale.	* Řemeslníci. Československá řemeslníci v cizině.
29	sv. Roberta,	* Zmaření úkladů tajných společností proti cír. kat. Duse jistého vznešeného.
30	sv. Kat. Sienské	* Řád Dominikánek. Jedna vdova. Zemědělců jednot česko-moravských.

Modlitba.

Vojště Srdce Ježíše! ve spojení s neposkytnutým Srdcem Marie obětujeme tobě všechny modlitby, všechny jednání a utrpení tohoto dne v tom úmyslu, ve kterém ty sebe jako na oltáři ustavičně obětuješ. Obzvláště ale obětujeme je za ty, do jejichž rukou osudy národů jsi vložil. Otvírej jejich srdce a dej jim poznati, že jedinou spásou světa kříž jest, že jediné vysvobození národů ze hrožících nebezpečností v upřímném přilnutí k církvi sv. pozůstává, a že žádného krom tebe není, jenž by pro nás bojovati mohl, ty Hospodine a Bože náš!

Svaté Srdce Marie, pomoci křesťanů, oroduj za křesťanská knížata! Sv. Michaeli archanděli, sv. Václave, orodujte za ně.

Úmysl modliteb na měsíc Květen:

aby blah. Panna Maria ode všech lidí poznána a ctěna byla.

Den	cír. památka	Dwlástní úmysly
1	sw. Filipa a Jak.	* Džiment lásky k Panně Marii w dítkách. Zachování nevinności mládeže.
2	sw. Athanasia,	Dwa knězi.
3	sw. Zilmunda,	Hodnostáři církevní. Učitelstvo jisté škol.
4	Mal. sw. Kříže	Rozmnožení úcty ke sw. Kříži a jeho užívání. Čelánek slavu kněžského.
5	sw. Gloriana,	Křesťanství vojnové. * Bedlivější vychowávání dítek. Dítka 3 nár. škol.
6	sw. Moniky,	* Sw. Otec. Církev katolická w Italii. Dwa hodnostáři církevní.
7	sw. Pia V.,	* Obstranění nekřesťanských učitelů ze škol. Džiment horlivosti kř. w jisté osobě.
8	sw. Jana u br.	Křesťané w Polsce a na Litvě. * Obrácení Ruska. Jeden řeholník z otčiny vyhnaný.
9	sw. Stanislawa,	* Nawracení se protestantů do církve sw. Dvě křest. rodiny.
10	sw. Michaele ži.,	* Bohomědecká učiliště. Gymnasia. česlo-moravská. Čtyři mladíci.
11	sw. Řehoře M.	* Odstranění veřejných pohoršení. † panna.
12	sw. Antonína	Řád sw. Benedikta. Žáctwo českoslowanské. Úmysl jistého kněze.
13	sw. Majola,	Žbojní poutníci na sw. ěmísta. Dvě kř. wdowy, Otec lichvář.
14	sw. Panfráce,	Řolníci. Odstranění zlovyku w jisté osobě.
15	sw. Serwáce,	* Missie německé. Katolíci mezi protestanty.
16	sw. Bonifáce	* Rodina cisařská w Rakousku. Dvě kř. panny.
17	sw. Žofie,	Církev katolická mezi Čechoslowany. Duřednictwo jednoho statku.
18	sw. Jan Nep.,	Odstranění nebezpečí se strany proticírkevního časopisectwa. Řád kap. sw. Fr.
19	sw. Ubalda,	Křesťanské mistrové. Opalující školy. Dvě sarnosti.
20	sw. Wenancia	Řeholníci. Dwa řeholné domy.
21	sw. Petra Cel.,	Národní školy. Dřezent učitelského místa. Nemocné dítě.
22	sw. Bernardina	Průprawy učitelské. Mír w 6. rodinách. Žinod jistý.
23	sw. Felixa,	Křesťanské panny. Obrácení několika studujících. Rozšiřowatel Apóstol. modl.
24	sw. Julie,	Utiskowané kat. školy w Rusku. Obrácení 2 robin a 6 zatvřelých hřitisků.
25	bl. Ondřeje Bo.	Žwelebení marianických spolků. Křesťanské matky. Dělnictwo jedné osady.
26	bl. P. M. pomocnice	Wtěžství církve. Kněžstwo katolické. Řeholný spolek.
27	řest. sw. Johanny kr.	Rozmnožení horlivosti w modlitbě. Staw řemešnický. Překazení nešťastného
28	sw. Řehoře VIII	wywolení slawů.
29	sw. Filipa Meri.	Řláštery pannen. † řeholnice. Neznabožci jedné sarnosti.
30	sw. Magdaleny	Žihoslowansko. Několik těžce zloussených řeholníků.
31	z Bazží.	Náboženská péče o katolické vojny. Několik wojáků zlást.
	sw. Iwona,	J. J. W. W. cisař Ferdinand a cisařowna Maria Anna. Poř.
	sw. Maximina.	šest a posila málomyslným.
	Na neb. Páně,	Řád sw. Woršilů. Zemřelí apóst. modl. a jiných jednot českoslowanských.
	sw. Ferdinanda	
	sw. Angeli z Mer.	

Modlitba.

Božské Srdce Ježíše! we spojení s neposkvrněným Srdcem Marie, obětujeme tobě všechny modlitby, všechny skutky a trplosti dnešního dne w onom úmyslu, w kterém ty ušlawičně se modlíš a sebe na oltářích našich obětuješ, především za twou sw. církev a našeho sw. Otce papeže; a za všechny potřeby přebstavených a spolnůů „apostolských“. Džmoláště ale obětujeme wše, co dnes činiti a trpěti budeme, a všechny své modlitby na to, aby poznání a účta P. Marie, blahoslawené Bohorodičky, na všech místech a u všech lidí wyřůstala; nebo ji plnou nám twá slitování. Amen.

O sw. Srdce Marie Panny! wypros, aby tě všichni lidé wíce poznali a milowali.

Swatý Michaele archanděli, sw. Cyrille a Methode, sw. Wácslawe, sw. Jene, orobujte za nás!

„Škola Božského Srdce Páně“ pro zbožné jednoty na Moravě, v Čechách a ve Slezsku, vychází před 1. každého měsíce o dvou arších. Předplácí se buď u redakce v Rajhradě blíže Brna, neb ve každém kněhkupectví v Rakousku ;

celoročně . . 1 zl. 50 kr.; se zásilkou . . 1 zl. 62 kr.

jednotlivá čísla . . 14 kr.

úmysly po . . . ½ kr.; zásilka počítá se zvlášť.

Š K O L A

Božského Srdce Páně.

Měsíčný list
Apoštolátu mo-
dlitby.

„Učte se ode Mne, ne-
boť jsem tichý a pokorný
srdcem, a tak naleznete po-
koj duším svým.“

Mat. XI, 29.

S povolením duchovní
vrchnosti vydává

PLACIDUS J. MATHON,
kněz řádu sv. Benedikta v Raj-
hradě.

„Jeden jest učitel
váš — Kristus.“

Mat. XXIV, 11.

Číslo 2.

Květen,
(druhá polovice.)

1867.

Miluj Božské Srdce Páně.

Chcešli v nebi věčně žíti,
Tamť u Krista přemilého
V společnosti Svatých dlíti —
Drž se Srdce Pána svého!

Zdáli se ti dosti býti,
Varovat se jenom zlého,
Předc však žádné lásky míti —
Boj se Srdce Soudce svého!

Ztratil's pásku, jež nás víže
K Spasiteli světa všeho?
Chceš se sprostít hříchu tíže?
Vzývej Srdce Otce svého!

Chcešli v dobrém setrvati,
Pěstovat též vše co ctného,
A tak život vésti svatý —
Miluj Srdce **Boha** svého!

Apoštolát modlitby.

Kristus Ježíš, náš milý Pán a Spasitel, přišel na tento svět, aby nás s Ot-
cem nebeským, rozhněvaným (pro hřích prvních rodičů*) v ráji a nápotom i pro hříchy
lidí osobné neb skutečné) smířil, — od věčného zahynutí, jemuž jsme skrze tyto hříchy
propadli, jak z nějakého hrozného žaláře vysvobodil, **vykoupil**; on přišel —
aby nás učil znáti Boha a jeho svatou vůli, kterou pokolení lidské z pře-
veliké části více neznalo, jakož i neznalo jediného, pravého Boha, dokonale pak
ani ta malá část, lid vyvolený, lid israelský pro vlastní vinu a pro nepravost svých u-
čitelů; on přišel — aby nám otevřel nebesa, kteráž hned první hřích v ráji byl za-
vřel (což teprv všechny ty ostatní hříchy až do Kristova usmrcení!) a takto aby
nás **spasil**.

Pro naše tedy spasení stal se Kristus, Syn Boží a sám pravý Bůh, stal se
spolu člověkem, Synem nejsv. Marie Panny, by mohl ve svém svatém těle převzít
všecky bolesti a utrpení i smrt, kterou jsme my ovšem bez všelikého užít-
ku měli trpěti. Pro naše spasení učil a kázal učení nebeské, pro naše spasení tr-
pěl a umřel na kříži, a vycedil všecku svou nejdražší krev, kterou nám i zanechal
ve svatých svátostech*).

Přehořkou smrti Kristovou na kříži bylo dokonáno vykoupení **celého**
světa*), avšak muselo ovoce tohoto vykoupení jednomu každému člověku
podáno býti, aby se zúčastnil na Vykoupení onom; tu se muselo též učení ne-
beské, jež nám s nebe přinesl sám jednorozený Syn Boha živého jednomu každému
z nás hlásati a vysvětliti. Za tento příčinou, jelikož nechtěl Kristus Pán sám po-
vždy na zemi učiti a ovoce vykoupení jednotlivcům podávati, ale chtěl k Otci
nebeskému do království jeho i svého zase se navrátiti, vyvolil hned v prvních
dnech svého veřejného vyučování svaté muže — které nápotom **apoštolý** nazval
— kterýmžto všecku svou moc zanechal, kterou sám měl a vykonával, tudíž
i tu, ustanoviti si po sobě jako on nástupce s celou svou mocí Bož-
skou pocházející od něho, Spasitele to a Syna Božího. A těmto apoštolům jmenovitě
i nařídil **celému světu** kázati, nejdražší oběť jeho na kříži vykonanou a v nej-
světější Svátosti Oltární (ve mši svaté) zanechanou*) ustavičně k posvěcování duší
vykonávati. Jim proto i zcela odevzdal všechny v Boha Otce a v něho, jedno-
rozeného Syna jeho věřící, kteří se po něm křesťané jmenovali, všechny tedy pravo-
věřící křesťany po celém světě; a celé toto viditelné shromáždění pravověřících kře-
šťanů, jež se **církev** jmenuje, měli svatí apoštolé řídit i spravovati dle vůle a
nařízení samého Syna Božího ve spojení a sjednocení se sv. Petrem*), kteréhož
za vrchního, za prvního, za hlavu viditelnou, (nebo neviditelnou) chtěl onť
sám zůstatí „až do skonání světa“) celého toho shromáždění ustanovil**) a to ne-

*) Takto poznamenaná učení připravují se k tisku do Školy B. S. P. Kdyby kdo dobré my-
šlenky své o jednom neb druhém článku chtěl do celého pojednání zaslati, budou velmi vítány.

**) *Tu es Petrus et super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam.*

Ty jsi Petr a na té skále vzdělám církev svou.
(1. J. skála)

toliko za hlavu čili vrchního věřících (církve poslouchající), jenž od něho a od ostatních sv. apoštolů přijímali a poslouchali slovo Boží — nýbrž i (jej a po smrti jeho nástupce jeho) za vrchního sv. apoštolů a tudíž i jejich nástupců (církve učící)*).

Toť bylo úlohou sv. apoštolů: kázati, obětovati, posvěcovati duší lidských; toť byl a jest úřad sv. apoštolů a jejich nástupců až na konec světa, toť bylo a jest apoštolství, **apoštolát**. A jelikož úřad ten vykonávali a vykonávají slovem (a úkony posvěcujícími: obětí mše sv., obsluhování sv. svátostmi atd.) může se nazývati apoštolát slova (a úkonů).

Avšak ani sv. apoštolé ani nástupcové jejich biskupové a (kteří jim jediné pomáhati mohou z lidu věřícího slovem a skutky) kněží a jáhnové nekonali a nekonají úřad ten toliko kázáním a vyučováním, oni se právě tolik — snad ještě více **modlili** a modlí, dobře vědouce že pakli Bůh žehnati nebude snahám jejich, praničeho nevyfídí a nedocílí; i modlí se proto horliví správci duchovní nejen sami za všechny potřeby církve svaté, za rozšíření pravé víry Kristovy, ale vyzývají k tomu i věřící lid, aby, kterýž nemůže pomáhati v kázání a v obětování a v posluhování svatými svátostmi, pomáhal a podporoval práci kněžskou **modlitbou**; aby kdo nemůže býti apoštolem slova, byl **apoštolem v modlitbě**.

A hle! totě úřad věřícího lidu v modlitbě, totě apoštolství neboli **apoštolát modlitby**, kterýž ovšem i těm přísluší, jenž slovem i úkony posvěcujícími jsou apoštoly, t. biskupům, kněžím i jáhnům. Neboť nestačí jen kázati, učiti, sázeti, zalévati, musíme se i k nebesům modliti o zrůst, jak to i sám **apoštol** Páně sv. Pavel uznal, když napsal (1. Kor. 3, 6): „Já jsem sázel, Apollo (pomocník jeho, kněz) zaléval, ale Bůh dal **zrůst**“; proto také osvědčil Efeským (1, 16) kterak je „připomíná na modlitbách svých, aby Bůh Pána našeho Ježíše Krista, Otec slávy dal jim ducha moudrosti a zjevení v poznání jeho“ atd. ano i Boha za svědka volá, že se za všechny ustavičně modlí (Řím. 1, 9, 10): „Svědék mi jest zajisté Bůh, kterémuž sloužím duchem svým (s celým srdcem) v evandélium Syna jeho, že bez přestání zmínku o vás činím vždycky na modlitbách svých.“ To samé skoro osvědčuje i křesťanům Tessalonickým (v 1. listu 1, 2) a Filemonovi (v 4). A že se právě proto modlil, aby Bůh sám žehnal, co v jeho jmenu k posvěcení věřících konával, vysvitá z 2. Tess. 1, 11. 12: „Pročež se také modlíme vždycky za vás, aby vás ráčil Bůh náš hodny učiniti povolání svého — aby oslaveno bylo jméno Pána našeho Ježíše Krista skrze vás“ a Filip. 1, 3: „Děkuji Bohu svému v každém zpomínání na vás vždycky na modlitbách svých **za všechny** s radostí prosbu čině (v. 9) a za to se modlím, aby láska vaše víc a víc se rozhojňovala“, a Kolos. 1, 9: „nepřestáváme

*) Tato církev učící a církev poslouchající — totě církev **Kristova** na zemi: shromáždění věřících křesťanů pod vedením biskupů s nástupcem sv. Petra, s římským papežem v čele, kterýmžto biskupům pomáhají a k ruce jsou kněží a jáhnové — kteréžto shromáždění ne mnoho let po nanebevstoupení Páně nazývalo a nazývá se církev svatá **katolická**; a jediné ono shromáždění křesťanů, kteréž spočívá na sv. Petru, biskupu v Římě a po jeho smrti na jeho nástupci, jest církev, kterou vzdělal **Kristus Pán**, jest tudíž církev Kristova, církev Boží, církev svatá; neboť Kristus vzdělal **jen jednu** církev, a tu na sv. Petru, jehožto nástupce jest římský biskup a papež.

modlití se za vás a žádati, abyste byli naplněni známostí vůle (Ježíše Krista) ve vší moudrosti a rozumnosti duchovní, abyste chodili hodně Bohu ve všem se líbíce, v každém skutku dobrém ovoce vydávající a rostouce v známosti Boží.“

Za takový mto příkladem samého sv. apoštola, kterýž ke všemu vyučování a kázání přidal i modlitbu horlivou*) modlí se i sami kněží katoličtí, i biskupové s římským papežem, jsou tedy nejen apoštoly slova ale i apoštolé modlitby.

Aby pak modlitba tato byla mocnější, spojují se s nábožnými dušemi ze stáda Kristova, spojují se i celé zbožné jednoty, bratrstva, řehole, celé katolické osady, farnosti, školy a všeliká zbožná shromáždění k modlitbě **společné**, k modlitbě o stejné potřeby církve svaté, k modlitbě na **stejný úmysl**; ano — aby modlitba ta u Božího slitování jistějšího došla vyslyšení, spojují se všickni apoštolé modlitby i se všemi svatými a anděly na nebi, s láskyplným Srdcem nepoškrvněné Panny Marie, ano se samým Božským Vykupitelem, modlíce se právě za to vše, co si Kristus Pán, na pravici Boha Otce všemohoucího a mezi námi na zemi skutečně přítomný v každém svatostánku na našich oltářích katolických, co si pro církev svou, pro svého náměstka, sv. Otce v Římě, pro své biskupy a kněze katolické, pro všecken lid jemu zasvěcený, ano pro celý svět žádá a přeje v Božském Srdci svém — na úmysly tedy **nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše**. A toto spojení nábožných duší mezi sebou a s nejsv. Srdcem Páně toť jesti právě svrchu nadepsaný zbožný spolek, jenž se v nejnovější době horlivostí katolických biskupů a kněží a pod milostivou ochranou samého římského papeže zřídil, jenž se s pomocí Boží má i v našich zbožných zemích česko-slovanských rozšířiti a jehožto zájmům určen jest i tento měsíční list „Škola B. S. P.“

1. Co jest tedy apoštolát modlitby?

Apoštolát modlitby je zbožné družstvo nebo svatý spolek nábožných křesťanů po **celém katolickém světě**, spojených jak mezi sebou stejnou modlitbou tak i stejnou láskou k Božskému Srdci Páně.

Je to sice také jednota neboli bratrstvo, avšak lépe řečeno **spojení** všech bratrstev, všech zbožných jednot k stejné modlitbě „na úmysly nejsv. Srdce Páně“ a takové úmysly jsou: aby Bůh ode všech lidí byl více chválen a milován, aby svatá církev katolická vždy více se rozšiřovala a nade všemi překážkami a nepřáteli zvítězila, aby sv. Otec, římský papež, byl chráněn a zachován, aby se pohané, nevěrci a bludaři obrátili, aby se hříšníci polepšili a spravedliví aby v dobrém setrvali, aby umírající bez milosti Boží nezemřeli, aby duše v očištění brzo dosáhly království nebeského, a aby skrze to všechno Božské Srdce Pána Ježíše v nejsv. Svátosti Oltářní bylo vždy více a více poznáno, ctěno a milováno.

Jest to jednota všech všude katolíků po celém světě, nebo nejen v Evropě, nýbrž i v jiných světa dílech, zejména ve východní Africe, a ve východní Asii jest apoštolát modlitby rozšířen. V každém biskupství řídí jej zvláštní ředitel, (vede totiž seznam zapsaných farností, osad a spolků atd.; dává jiným du-

*) Byla kdys otázka předložena, proč kázání málo oučinkuje? — Krátká odpověď: protože se semeno dobrého naučení nezalévá — modlitbou.

chovným plnomocenství k zapisování jednotlivých ondů, lístky zápisní atd.), všickni pak ředitelové výročně neb i častěji podávají zprávu vrchnímu řediteli v **Puy** (*Anicium*) ve Francii, kde se nachází střed celé té zbožné jednoty křesťanů, jako ohnisko celého apoštolátu modlitby po celém světě katolickém.

2. Jaký jest původ apoštolátu modlitby?

Apoštolát modlitby co utvořený spolek počal r. 1844, 3. prosince před obrazem Rodičky Boží ve Francouzském městě *Puy*. Z tamnějšího semenišťe biskupského vycházeli poslové Boží, horliví kněži do pohanských zemí k rozšiřování víry katolické, aby nastoupili na cestu sv. apoštolů, jimžto Kristus pravil: „Jdouce do celého světa učte všechny národy“ atd.

Pozůstalí mladší duchovní nemálo se rmoutili, že jim není podobně tak po-
přáno, sv. víru rozšiřovati jako sv. apoštolé čili apoštoly býti, apoštolovati, a ne-
mohli se dočkati doby svého skutečného úřadování, apoštolování mezi pohany. Protož
představený jejich P. František Xav. Gantrelet (nynější Superior missií pro Syrii)
podal jim prostředky, jimižto by podobně, jako jejich starší soudruhové, slovem a ká-
záním mohli oučinkovati a pracovati na obrácení pohanských národů t. modlitbou.
Nařídil jim, aby všechny své modlitby a dobré skutky, ano i práce, soužení,
bolesti a křížky Pánu Bohu obětovali za obrácení pohanů, za polepšení spra-
vedlivých, za sv. církev, za sv. Otce papeže, slovem za všechno, co si Pán
Ježíš přeje, a aby modlitba jejich spíše byla vyslyšena, radil jim, aby se spojili
s Božským Srdcem Páně v nejsv. Svátosti Oltářní a s nepoškrvněným Srdcem
Panny Marie.

I nedá se slovy dosti vypověděti, jak rychle za jedno krásný ten spolek mo-
dlitby se rozšířil, a pak jak blahodatkne všude působil, kde byl zaveden. Študující za-
vedli jej u svých rodičů, domácích a známých, a za horlivosti študujících nechtěli
zůstatí profesori pozadu; i seminářové bohoslovečtí s nimi se spojili a duchovní
správcové rozličných měst každým dnem se předsvědčili, že k oživení horlivosti v
osadách jejich tento prostředek velmi se hodí a nemálo prospívá. Pozorovaliť zajisté,
že jakýsi vnitřní oheň lásky k sv. věci Boží a jeho sv. církve srdce všech rozpalo-
val, kdož se přivtělili zbožnému tomu spolku.

Aby se zbožné družství takto konané modlitbě i na dále nejen udrželo,
nýbrž i rozšířilo víc a víc, zdálo se P. Gantreletovi potřebí býti, vydati zvlášť-
ní spis, „apoštolát modlitby“ nazvaný, obsahující potřebná naučení o celém tom
spolku; ano brzo na to vydal i časopis pod tímž jménem, jenž čtvrtletně vychá-
zel a zájmům řečeného spolku byl věnován.

Celé to — jistě Bohu milé — dšlo již tak daleko vzrostlo, že nejd. biskup
Puyský p. *Morlhon* ve svém biskupství „apoštolát modlitby“ slavně a s předepsaný-
mi obřady (kanonicky) zřídil, a proto u Jeho Svatosti Pia IX. **odpuštěk** proň vy-
prosil, kterýchž i sv. Otec v zajetí svém v *Gaëtě* (město v Italii) 1849 udělil nej-
prvé na 7 let, brzo však na to na věčné časy; i nařídil spolku sv. Otec,
aby se vydával pro oudy „apoštolátu“ zvláštní **měsíčný list**, v kterém by
každého měsíce jmenovitě udány a zaznamenány byly **úmysly** apoštolátu toho.

I vyšel proto již r. 1861 takový list v jazyku francouzském *Le Messager
du Sacré Coeur* (Posel neb Vyslanec nejsv. Srdce Páně), podle něho pak r. 1865
německý list pro apoštolát v Němcích nazvaný „Sendbote des göttlichen Herzens Jesu“

v Tyrolsku; a zde právě tyto listy mají sloužiti uvádění a rozšiřování „apoštolátu modlitby“ v česko-slovanských krajích.

Jest pak apoštolát modlitby od r. 1865 u nás na Moravě, v Čechách a v Slezsku zaveden v následujících osadách.) R. 1865:

Konvent ctih. sester z něm. řádu ve Freudenthalu na Moravě,
 „ „ „ „ v Opavě v Slezsku,
 Klášter vel. oo. Františkánů v Annabergu „
 „ „ „ v Novém Městě „
 Shromáždění ctih. sester od sv. Kříže v Oberleitensdorfu v Čechách,
 R. 1866: fara Kamnická v diecesi Litoměřické,
 „ Schlegl (v hrabství Kladském) v arcid. Pražské,
 spolek živého růžence v Rajhradě v diec. Brněnské,
 fara Graupen v diecesi Litoměřické,
 bratrstvo živého růžence v Svitavách v arcid. Olomoucké,
 III. řád sv. Františku v Edbergu v diec. Brněnské,
 filiálka ctih. školních sester v Kladsku a Ebersdorfu v arcid. Pražské,
 fara Sternberg v arcid. Olom.,
 bratrstvo věčného uctění nejsv. Svátosti Oltářní pod ochranou sv. Otce Bene-
 dikta u sv. Markéty blíže Prahy,
 shromáždění ctih. oo. Jesuitů v Praze,
 fara Passek v arcidiec. Olom.,
 fara Fleyhen v diec. Litoměř., a
 „ Rumburg.
 R. 1867: klášter benediktinský a fara v Rajhradě, fara v Studené a Kamenc,
 semenišťe bohoslovců v Brně,
 shromáždění ctih. školních sester v Horažďovicích s filiálkami v Praze, na
 Kladně a v Novém Bydžově v Čechách,
 shromáždění ctihod. milosrdných sester v Čechách mateřincem v Praze,
 fara Lechvice v Brněn. diec.,
 fara Liberecká v Pražské arcid.,
 fara Rosenthal v diec. Budějovické,
 osada Rychnov v diec. Litoměřic. a
 fary: Babice; Komárov; sirotčinec pod vedením sester křesť. lásky v Brně,
 jednota věčného se klanění jazyka něm. tamtéž; filiálka milosrdných sester sv. Karla
 Boromea tamtéž; jednota sv. růžence v Modřicích; fara lok. Párdorf; filiálka milo-
 srdných sester sv. Karla Boromea v Lišni . . . v diecesi Brněnské.

Dejž pak Bůh, aby pomocí těchto skromných listů apoštolát modlitby brzo se rozšířil a zavedl na každém místě, kde jen tluče srdce katolické, aby žádný kněz a žádný duchovní správce neobtěžoval si seznámiti se s tímto zbožným druž-
 stvem, vnikl do jeho krásného, zbožného ducha a jmenovitě z přesvědčení, že
beze vší obtíže spojení s apoštolátem se dá docíliti, co nejdříve zavedl
 spolek ten — nedíme kdekoliv jen možná, nýbrž všude, i v té nejmenší vesničce,
 jelikož právě pro svou neobyčejnou snadnost **všude** jest možná jej zavésti:

*) Seznam far a spolků přivtělených apoštolátu bude se i na dále vésti, a naleznou ho čte-
 nářové naši mezi drobnými zprávami.

aby takto všickni katoličtí křesťané co věrné dítky církve Boží vroucími modlitbami svými u Božského slitování vyžádali odvrácení tolikerých hrožících soudů Božích, povýšení sv. církve, by se modlili za obrácení tolik nešťastných pohanů, kacířů, rozkolníků a toho nesmírného počtu hříšníků a vlažných křesťanů, a vůbec na všechny úmysly Božského Srdce Páně v nejsv. Svátosti Oltářní a za všechny potřeby církve Kristovy právě v těchto našich dnech tak nutné a předůležité.

Ze všeho toho, co zde jen v krátkosti udáno, vysvítá, že apoštolát modlitby nevyhnutelně potřebuje zvláštního časopisu, měsíčního listu, ano že vlastně s časopisem tím apoštolát stává, s ním se rozšiřuje, bez něho pak na dlouho udržeti se nedá; neboť bez těchto listů nedá se spojení jednotlivců, jednotlivých oudů docílit, ani zevnější, ani vnitřní, t. j. spojení v úmyslech modlitby, jež obzvláště jejich pomoci, jejich vroucího k Bohu volání požadují; poznenáhla by oudové zapomněli, na veliké potřeby církve sv. vůbec a v našich zemích československých zvláště, a tak by apoštolát modlitby sám v sobě přišel na zmar.

Tento časopis má tedy, jako apoštolát modlitby sám, srdce všech věřících s Božským Srdcem Páně vždy úzeji a úzeji spojit, má je uvésti ve známost a lásku tohoto nejsladšího Srdce Ježíšova, onoho Božského Srdce, kteréž tak málo jest známo, i **u jinák zbožných** a věrných duší nevyjímajíc i učence, a kteréž předce jesti střeďištěm všeho našeho milování a potěšení vezdejšího a věčné blaženosti nebeské. Škola B. S. P. má měsíc jak měsíc horlivost věřících roznécovati obnovovati, oživovati, aby takto spolupůsobení, jež Božské Srdce ku spasení duší lidských od nás žádá, bylo vždy mocnější a mocnější.

3. K čemu tedy jest apoštolát modlitby? proč se máme do něho dáti zapsat, nebo jinak řečeno: jaký jest cíl neb účel apoštolátu modlitby?

Účel apoštolátu modlitby jest zajisté ten nejkrásnější, Bohu nejmilejší a celému světu **nejprospěšnější: modlití se za celý svět o smilování a požehnání Boží**, modlití se za rozšíření království Božího na zemi jako sv. apoštolé (bylo jich jen 12, k nimž pak připočten byl sv. Pavel a spomocník jeho sv. Barnabáš) je rozšiřovali (ovšem též modlitbou, ale nejvíce) kázáním slova Božího; a to sice modlití se za království Boží kolem nás t. j. za církev sv., aby se rozšířila a před tolikerými nepřáteli byla chráněna, za království Boží v nás samých, t. j. za duše lidské, za všechny lidi, aby milost Boží ve všech srdcích lidských panovala a hojného ovoce spravedlivého života přinášela a za království Boží nad námi, t. j. aby se nebe povždy naplňovalo svatými dušemi a tak aby skrze to vše Bůh trojjediný a jmenovitě Bůh náš Svátostní, Kristus Pán v nejsvětější Svátosti Oltářní a v nejsvětějším Těle jeho Božské Srdce Páně vždy více a více bylo poznáno, ctěno a milováno.

Apoštolát modlitby má tudíž skrze modlitbu a pomocí horlivé modlitby utvořit tolik horlivých apoštolů, co je křesťanů, jež Bůh obdaril srdcem k milování a ústy k modlení se; a taková modlitba ze srdce milujícího sahá i do nejvzdálenějších zemí a krajin, ve které snad ani slovo kazatelovo nemůže vniknouti; modlitba taková sprovází všechny práce skutečných rozšiřovatelů království

Božího mezi pohany, mahomedány a jinověrci a snad stejného s nimi bře podílu na zásluhách nebeských.

To všecko jest dobré, výborné — ale snad obtížné, těžké k zachování, snad musí takoví apoštolé modlitby celé dny na modlitbách trvati aneb aspoň jistě nějaké zvláštní modlitby konati; a já mám již těch převzatých modliteb tak mnoho že již ani jedinké „Zdravas“ nemohu přidati k nynějším povinnostem svým. — Apoštolát modlitby nežádá od tebe ani to „Zdravas.“

4. Jaké jsou tedy povinnosti oudů apoštolátu modlitby ?

Oudové apoštolátu modlitby nezavazují se při zápisu u svého zplnomocněného správce duchovního k ničemu jinému, nežli, že obyčejné modlitby své všechny budou **horlivě** konati na úmysly nejsvětějšího Srdce Páně, t. j. za všecko, co si Pán Ježíš v Božském svém Srdci sám přeje (jak svrchu udáno). **Zvláštní** modlitby (k. p. každého dne, nebo týdně, měsíčně) se **nežádají**, stačí tu úplně modlitba ranní a večerní, ale budiž ta modlitba vroucí a horlivá a sice ve spojení se všemi nábožnými dušemi na zemi a se všemi svatými a anděly na nebi, ano ve spojení s nepoškvrněným Srdcem Panny Marie a s nejsvětějším Srdcem samého Pána Ježíše; a to vše na úmysly nejsv. Srdce Páně, za všechny potřeby církve sv. a za obrácení, posvěcení a spasení duší lidských.

V takovémto spojení, a na takovýto úmysl obětují se i všechny dobré skutky, ano i všechny práce, všecko soužení a utrpení, ano každé zbožné vzdechnutí, každý tlukot bohabojného srdce, všechny okamžiky celého života až do smrti. To bude za jisté i mocnou pohnutkou, aby oudové apoštolátu celý svůj život pozemský spravedlivě a Bohu mile spravovali.

Jelikož apoštolát nižádné jiné povinnosti neukládá, nežli obyčejné modlitby horlivě konati, může do spolku toho **každý** býti zapsán, i dítko, třeba to nejmenší, neumějící ani čísti, jen když se umí modliti; řekne se mu při podání lístku zápisního oustně, by se nábožně a jako s Pánem Ježíšem modlilo za všecko, co si Kristus Pán sám přeje. Později, až dovede samo na lístku svém čísti, zdokonalí se modlitba a apoštolování jeho. Ano zapisování dítek školních do apoštolátu modlitby jest nejlepší prostředek k uvádění zbožného toho družstva v osady křesťanské. Jak se totiž na mnohých místech ukázalo, mají dítky nesmírnou z toho radost, když z úst velebného pána uslyší, že jako sv. apoštolé kázáním, podobně ony modlitbou mohou Kristu Ježíši získati duší lidských, že mohou býti „malými apoštolý“; ony také skutečně tento svůj „úřad apoštolský“ zastávají rozšiřováním apoštolátu modlitby a první, jež jemu získají, bývají starší bratři a sestry, rodičové, domácí přátelé, — a tak bývá zbožný ten spolek v celé osadě zaveden.

Podobně může každý jiný spolek zbožný, mohou i celé jednoty, shromáždění, bratrstva, kláštery atd. apoštolátu přivtěleny býti, a jelikož zcela žádných **nových** závazků tím na sebe neberou, mohou i jednotlivé duše, jež snad ve všech zbožných bratrstvech jsou zapsány, beze vší obavy, jelikož beze vší nové povinnosti i apoštolát modlitby převzít a učíní to za jisté s nemalým prospěchem; ba může to býti jedinkým prostředkem k oživení jejich horlivosti a svědomitosti v horlivém vykonávání všech předsevzatých povinností.

Na lístku zápisním najde každý tento následující úmysl:

„Všecky své dnešní modlitby a dobré skutky, ano modlitby a dobré skutky všech lidí a všecky mše svaté a pobožnosti obětuji Pánu Bohu ve spojení s nejvyšším Srdcem Pána Ježíše za všecko, co si můj milý Ježíš přeje, a sice: aby Bůh ode všech lidí byl více chválen a milován“ atd.

Kdo může a chce, nechť následující modlitbu koná:

Modlitba.

(Každodenní obětování všech modliteb a dobrých skutků a všeho zbožného jednání a smýšlení v duchu apoštolů modlitby.)

Věčný Otče! Dejž, ať Tobě Srdce Ježíše Krista, Tvého milého Syna tak obětuji, jak Sebe Sama při všech obětech mše sv. na oltářích v oběť přináší. Ve spojení se všemi jeho žádostmi, city a úmysly obětuji Tobě všecky zásluhy, obdržené dary a milosti mé nebeské Matky a Královny Marie, všech andělů, svatých a vyvolených Tvých, a všechna slova, všecky skutky, trpkosti a modlitby, kteréž dnešního dne konati budu. V ustavičném spojení s nejvyšším Srdcem Ježíše Krista chci dnes pracovati, modliti se a trpěti. O! rač to vše přijmouti za oběť chválořečení, díkyčinění a smíření Božské Tvé Velebnosti a oběť prosby za rozšíření Tvého oslavování, za povýšení sv. církve, za obrácení pohanů, nevěřících, bludařů a hříšníků, o zachování a posílení nevinných, spravedlivých a umírajících, za vysvobození věrných dušiček v očistci, a popřej mi té milosti, abych v pokoře, tichosti, trpělivosti, poslušnosti a ve všech cnostech nejvyššímu Srdci Tvého věčného Božského Syna vždy podobnějším byl a Je tak vždy více miloval. Amen.

Budiž vždycky a ode všech poznáno, milováno, chváleno, velebeno, uctěno a oslaveno Božské Srdce Ježíše mého a nepoškvrněné Srdce Marie Panny, Amen.

5. Výhody Apoštolátu modlitby.

Na základě apostolského Breve ze dne 26. února 1861 získají oudové apoštolátu modlitby **plnomocnýoh** odpustků (t. j. odpustění všech časných trestů, zasloužených za hříchy již odpustěné ve sv. zpovědi) v následující dny:

1. V den zápisu; 2. každoročně ve svátek nejsv. Srdce Pána Ježíše, druhý pátek po Božím Těle; 3. ve svátek nepoškvrněného početí Panny Marie, 8. prosince; 4. každého měsíce v některý pátek a ještě 5. na jiný den v měsíci, který si kdo vyvolí k vykonání zprávy Boží, jízto k získání všech těchto odpustků je zapotřebí, jakož i modlitby na úmysl sv. Otce v Římě (a to v chrámu Páně).

Nad to získání všech těchto odpustků 100 dní (t. j. odpuštění na časných trestech tolik, co by po 100 dní kajícím, přísným životem zadost učinili) za své hříchy ač již odpuštěné ve sv. zpovědi co se týká viny a trestu věčného za každý dobrý skutek, (jako jsou modlitba, půst, almužna, růženec, mše sv., poslouchání slova Božího, odpouštění křivdy se strany nepřátel, ujímání se nešťastných, sirotek a všech, jenž nevědí nic o Pánu Bohu, o sv. náboženství atd.) **na ten úmysl** konaný, který se vždy v tomto časopisu udává na každý den a na každý měsíc zvlášť.

II.

 Velmi potěšná a pro malé osady vesnické velmi vhodná výhoda v apoštolátu modlitby jest následující.

Dle diplomu ze dne 8. dubna 1861 jest apoštolát modlitby spojen s **arcibratrstvem Božského Srdce Páně** v kostele *della pace* v Římě, tak že všickni oudové apoštolátu **tím samým** se stávají i oudy bratrstva **nejsv. Srdce Páně** pakli se jen modlí každodenně: Otče náš, Zdrávas a Věřím v Boha, a konečně povzdech srdce: „Nejsladší Srdce Ježíše mého, dejž, ať Tě vždy více miluji!“ „Takto získají (aniž by se museli ještě zvlášť dáti zapsat do bratrstva nejsv. Srdce Páně) **všecky** odpustky zmíněného bratrstva — a sice:

Plnomocné odpustky:

A) 1. V den zápisu (tedy již druhé) 2. ve svátek nejsv. Srdce Páně (opět druhé), 3. v první pátek neb neděli každého měsíce, 4. na jiný ještě den podle vlastní vůle v měsíci; 5. v hodinu smrti (vzývají-li aspoň skroušeným srdcem sv. jméno Ježíš, pakli ústy to více možná není.)

B) V následující svátky **Páně**: 1. na Boží Narození, 2. na Zelený Čtvrtek, 3. na hod Boží velikonoční, 4. na Nanebevstoupení Páně, 5. 6. 7. 8. 9. 10. na každou z 6 neděl neb na každý z 6 pátků před svátkem nejsv. Srdce Páně.

V následující též svátky **marianské**: 1. Nejpoškrvněného Početí (tedy již druhé), 2. Narození, 4. Zvěstování, 4. Očišťování (čili na Hromnice), 5. Nanebevzetí Panny Marie.

A konečně v následující svátky Svatých: 1. Na všecky Svaté, 2. na dušičky, 3. ve svátek sv. Řehoře (12. března), 4. sv Josefa, 5. sv. Petra a Pavla, 6. sv. Jana apoštola, miláčka Páně.

K získání těchto plnomocných odpustků, jako vůbec všech plnomocných, je zapotřebí vykonání zprávy Boží a modlitby na úmysl sv. Otce v Římě (a sice ve svátky Páně, Panny Marie a Svatých, jak pod písmenem B) udáno v chrámu Páně apoštolátu, anebo neú-li v místě zaveden apoštolát, může zpovědník místo té návštěvy jiný dobrý skutek uložit, oč duše prositi může.)

Neplnomocné odpustky:

1. Odpustky 30 roků a 30 quadragen*) na 3 dni po Narození Páně — na Nový rok — na sv. 3 krále — na neděli devítník, 1. a 2. po devítníku — na Veliký Pátek — na Bílou Sobotu — na každý den týhodnu velikonočního a na ne-

děle provodní či 1. po Velikonoci — na sv. Marka a na 3 dni křížové — hod Boží svatodušní a na každý den týhodnu svatodušního. —

2. Odpustky 25 roků a 25 quadragen na neděli květnou.

3. Odpustky 15 let a 15 quadragen na 3. neděli adventní — na štědrý večer — o půlnoci vánoční — při 2. mši sv. vánoční — na popeleční středu — na neděli 4. postní.

4. Odpustky 10 let a 10 quadragen na 1., 2. a 4 neděli adventní — na všecky (ještě nejmenované) dni postní — v sobotu před svatým Duchem — na všecky dny suché po celý rok.

Konečně 5. odpustky 7 let a 7 quadragen: na každý z 9 dnů před svátkem nejsv. Srdce Páně — na každý ještě nejmenovaný nezasvěcený svátek Rodičky Boží a sv. apoštolů, na každou ze 4 neděl před svátkem nejsv. Srdce Páně; kdykoliv se kdo skroušeně před obrazem nejsv. Srdce Páně k veřejnému uctění vystaveným modlí.

K získání těchto neplnomocných odpustků nežádá se vykonání zprávy Boží, avšak modlitby na úmysl sv. Otce je zapotřebí buď v kostele apoštolátu nebo (kde ho není) jiného od zpovědníka udaného dobrého skutku.

Konečně získají oudové apoštolátu (konajíce spolu modlitby bratrstva nejsv. Srdce Páně, t. j. jsouce spoluoudy tohoto posledního bratrstva) pakli každého měsíce vždy $\frac{1}{4}$ hodiny před nejsv. Svátostí Oltářní se klaní ku smíření hněvu Božské Velebnosti (po 30 osobách spojení, v každý den se takto klaní jiný oud) na základě *Breve* ze dne 20. ledna **plnomocné** odpustky:

1. V ten den měsíce, kterýž každému připadl neb který si sám vyvolil k pobožnosti té (pakli se nedá zavést na všecky dny měsíce). 2. Na Zelený Čtvrtek. 3. V hodinu smrti (na skroušené vzývání sv. Jména Ježíš usty neb aspoň v srdci).

Pravili jsme svrchu, že toto spojení apoštolátu s arcibratrstvem nejsv. Srdce Páně v Římě je velmi potěšné a pro menší osady velmi vhodné; neboť chtěl-li by horlivý pastýř duchovní ve vesničce malé kanonicky zavést bratrstvo nejsv. Srdce Páně, bylo by to s překážkami skoro nepřemožitelnými a s výlohami peněžitými spojeno, zavede-li ale apoštolat modlitby, (což **bez vší obtíže** možno učiniti i v té nejnepatrnější vesničce, kde jen třeba ne chrám Páně, aspoň veřejná kaplička se nachází, a beze vší výlohy peněžité) — má tím samým již zavedeno i bratrstvo nejsv. Srdce Páně.

6. I jak se tedy zavádí apoštolát modlitby?

Duchovní správce, jenž si přeje apoštolát modlitby zavést ve své osadě, faře, lokalii, exposituře atd. obrať se písemně buď na veled. p. Josefa Šrefla (představeného semenišťe kněz. v Brně, ředitele apoštolátu [v diecesi (Brněnské, nebo na redaktora těchto listů, anebo v Čechách na vlp. P. Kristina Plodka, kaplana u sv. Markéty o diplom aggregační*) a lístky přijímací. Jeli těmi zásoben, a diplom již doručen, shotovuje si zvláštní „seznam pro oudy apoštolátu modlitby“ v následující formě:

*) Udej však bedlivě, koho chceš aggregovati, zdali faru, neb školu, neb který spolek, klášter atd.

Seznam oudů

apoštolátu modlitby při faře (neb škole atd.) N. v diecesi N.

Číslo	Jmeno a příjmení	místo přebývání	zapsán
1.	N. N.	N.	. . N.
2.	N. N.	N.	. . N.
3.	N. N.	N.	. . N.
4.	N. N.	N.	. . N.

vyplní takto rubriky v lístku zápisním,

a jiné práce s tím nemá; nemusí nikam tento seznam neb opis jeho (jak toho u bratrstva nejsv. Svátosti Oltářní zapotřebí jest) zasílati. Do tohoto seznamu mohou i cizí osoby, nepatřící do přivtělené té osady zapsány býti.

Jelikož ale vše, co se týká bratrstev, jenom s vědomím a se svolením nejčestnějšího ordinariátu státi se smí, žádá se, by diplom aggregační tomuto ku schválení byl zaslán.

Shromáždění náboženská (jako bratrstva, spolky atd.) a kláštery mají ještě tu výhodu, že se hromadně zapisují a přijímají t. j. jednotliví oudové nemusí býti zapsáni, nýbrž dokud v tom klášteře neb shromáždění apoštolátu přivtěleném se nacházejí, jsou všickni oudy apoštolátu, ano všickni přítomní i budoucí oudové takovéhoho přivtěleného shromáždění neb kláštera zůstávají oudy apoštolátu tak dlouho, dokud shromáždění neb klášter ten přivtělen zůstává.

Nechť tedy Božské Srdce Páně toto zbožné družstvo apoštolátu modlitby samo rozšiřuje ve všech osadách našich zbožných zemí česko-moravských a slezských, kdekoli se nacházejí dítky sv. církve, jakožto zbraň k boji proti nevěře, jakožto prostředek k zachování sv. víry a zbožných mravů křesťanských, jakožto mocnou modlitbu přímluvčí k nebesům za všechny potřeby církve Kristovy a zachránění duší, jakožto prostředek k vyprošení hojných milostí nebeských, jak to Kristus Pán sám přislíbiti ráčil milující učenci Božského svého Srdce, bl. Markétě Alacoque: „Zvěstuj to a kaž to všude zvěstovati, že darům svým a milostem žádné meze nevyměřím pro všechny, kteří jich v Srdci Mém budou vyhledávati.“

Boření.

† „Totě znamení mého „Budíčka“, pravíš a nemýlíš se: jsemť to; avšak divíš se tomu hroznému nápisu „Boření“! Snad ti přichází na mysl zboření města Jerusalema dle sv. evandělia nebo docela skonání světa a poslední soud; a podle všeho, co se ve světě děje — ty ohromné přípravy k válkám), jak „povstává národ proti národu, království proti království“ a jak panují „morové a hladové a

*) Snad jsi se dověděl, že nyní již mnohý král ani nepotřebuje vojska proti nepřítelům, ale postaví jen jakýsi pekelný stroj proti nim, z něhož se koule jen jen sypou a ty pryč beze všeho smilování všechny nepřátele, jakoby nic, k zemi nelitostivě poráží a hubí.

zemětřesení po místech“, měl by si snad pravdu, kdyby nebyl Pán náš to vše (u sv. Mat. 24, 7) předpovídaje, přidal (ve v. 8): „ale tyto všecky věci jsou toliko počátkové bolesti.“

Skonání světa tedy ještě nenastává, sice bychom asi nebyli tuto tvou Školu B. S. P. vydávali; ovšem z toho nenásleduje, že si proto můžeš ještě dlouho hovět, že netřeba ještě tak rychle pamatovati na dokonalé k Pánu Bohu obrácení a polepšení, že může snad někdo i bez starosti setrvati ve své vlažnosti, lhostejnosti a nedbalosti, co se týká Boha a spasení duše — to nikoliv; neboť vidíš, milý příteli! i kdyby do toho skonání světa bylo kdo ví jak dlouho, ještě jednou tolik let, co již svět stojí (a on stojí již hezkých let — již od Narození Pána a Spasitele našeho 1867 let, a že již dlouho a dlouho let stál před Kristem Pánem, pamatuješ jistě ještě ze školy), ještě snad i 2krát, 10krát tolik — to ti pranic nespomůže, tobě zajisté nastane konec světa dříve, třeba dosti brzo, snad ještě dnes, nebo zítra, ale někdy jistě t. při smrti tvé; tu zajisté je pro tebe se světem — amen, a to snad právě tenkrát, když se toho nejméně naděješ. Právě co to píšeš, praví se mi, že zemřel dobrý známý, kterého jsem nedávno ještě viděl, s ním mluvil; nemyslel jsem, že to bude naposled.

„Tak tedy ono „Boření“ má znamenati smrt naši!“ — také ne, a že již mermomocí žádáš věděti příčinu a význam toho nápisu, povím to hned s upřímností: Dozvěděl jsem se, že se ti tvůj „Duchovní Budíček“ velice líbí a že mu jeho upřímnou, ač někdy dotíravou mluvu nezazlíš, pravil mi to tvůj duchovní otec, a on sám prý má z něho radost, protože převezme-li „Duchovní Budíček“ tu připovězenou práci s tebou sám na sebe, nebude se muset tvůj zpovědník pořád s tebou hmoždit a ustavičně ti vykládati, co máš zachovati, čeho a proč se varovati, — a snad mu to konec koncem předce neděláš dobře. A právě, že jsem se to tak dozvěděl, nabyl jsem hned smělosti a chuti, a proto již dnes spustí tvůj Budíček s celou svou silou a nedá ti pokoje, až se probudíš z dřímoty bezstarostnosti, lhostejnosti a vlažnosti, snad i z tvrdého sna hříchu a nepravosti, a zvoláš: „již dost, již dost, můj zlatý Budíčku, já již slyším, již nespím, nedřímám, již chci vše učiniti, co Bůh ode mne žádá.“

Za touto příčinou přichází dnes tvůj Budíček co bořitel; neboť chtěje pro tebe vystavěti krásnou budovu dokonalosti křesťanské, slyším nebeského Stavitele vši dokonalosti u sv. Jerem. 1, 10: „Hle ustanovil jsem tě dnes . . . abys vyplenil a zkazil a rozptýlil a rozmetal a (pak teprv) stavěl a štípil“ — a tu nahlížíš, že musí Budíček uposlechnouti a i ty máš k němu věrně státi a s ním bořiti — „snad ne budovy, stavení?“ ba ovšem, ale duchovní stavení. Praví totiž sv. biskup Augustin, že je život křesťana v duchovním smyslu jako stavení — spravedliví dokonají život jako důkladné, dokonalé stavení, takový pak život, jenž za mnoho nestojí, za který se každý poctivý člověk stydí, jest jako chatrná, roztrhaná chýše, do které ustavičně fouká vítr pomluvy, lži a všelikého proklínání, do nížto prudký liják hněvu, netrpělivosti, zlosti a všelijaké naruživosti každou skulinou prorážejí krásnou malbu obrazu a podobenství Božího v duši lidské zohavuje a v brzkém čase zcela zahlazuje, na kteroužto krupobití marnosti, smyslnosti a nečistoty bez přestání dorážejí ubohému srdci hluboké a často nezhojitelné zasazuje rány . . . kde pro hrozný mráz hříchu a ustavičné strašné chumelenice, všelijakých zlých navyklostí a hříšných náklonností všecko dobré smýšlení a jednání již dávno snad umrzlo, kde žádný plamen lásky k Bohu a k blíž-

nímu, kde oheň modlitby v kamnech srdce dávno — ach dávno vyhasl, kde všechen život duchovní vymřel Brrr — tu člověka pojímá mráz a hrůza, že z toho sám dostáváš notnou „husí kůži“, není-liž pravda. Docela, jestli jsi to sám již jednou zkusil, aneb snad ještě doposud zakousíš ... „ne, ne, to nesmí tak zůstat: napravit musím vše, každou skulinu ucpati, okna pořádně zasaditi, kamna, podlahu, strop a kde co je chybného opravit.

O holečku, to by tě stála oprava nesmírnou práci, a předce bys nic kloudného nevyvedl — ty jsi již často stavení tvého křesťanského života opravoval, ale právě proto, že jsi to jen opravoval a staré stavení, starý základ ponechal, brzo zase bylo vše v starém stavu, zacpávání a opravování, dobrých předsevzetí zase vypadlo, a zase se ukázaly staré chyby, staré nedokonalosti a prastaré hříchy — a opět musel's se ustavičně obávati každého větěrku pokušení, každého mračna soužení, každé hrozící zimy vlažnosti, chladnosti, nedbalosti o spasení své a při nejlepším pádu, jest to předce jen nestálá oprava, jen tak nastrojená věc, a kdo blíže přistupuje, kdo s tebou blíže zachází, všude vidí vady a nedostatky, za které se předce jen stydět musíš. A věru, prohlídneš-li věc blíže, řci sám, když je strop tvých myšlení a střecha rozumu špatná, podlaha tvého obcování špatná, když jsou kamna srdce tvého špatná a nestojí za opravu, okna tvých pohledů, řečí a tvého poslouchání špatná, když jsou zdi tvých jednání a prací špatné a dvěře vůle tvé špatné co pak medle chceš opravovati, vždyť pranic nestojí za správu!

Proto dolů s tou chatrnou, roztrhanou chýší, pryč s tím ničemným stavením! ... zbořiti, zbořiti musíme je, a to hned dnes ještě, a to nejen zevnitř co lidé vidí, nýbrž i uvnitř v srdci musíme všechno vyhoditi, co hnije, co je červivé, a nebeský stavitel vystaví nám buď novou budovu, stavení tak krásné jako ten nejskvostnější palác, ne snad jen na zemi, ale i na nebi, v němžto přebývají andělé Boží.

„Ah! nyní nahlížím, co to „Boření“ má znamenati: ta hříšná budova srdce mého, to v hříchu a skrze hřích zpráchnivělé stavení života mého musí dolů.“ Dobře, a já dokládám, že musí i uvnitř vše z něho ven, co je zlého, hříšného, a co k ničemu více se nehodí, než aby bylo — vyhozeno.

„Ale“ — žádné ale, nýbrž *vale* dej všemu, čemu jsi posud nedovoleně, hříšně hověl, každé zlé náklonnosti, každé hříšné navyklosti, každé nebezpečné známosti, a všemu co hřích jest a k hříchu vede. Jen s chutí do boření! tvůj Budíček ti předchází dobrým příkladem, on sám u sebe samého začne bořiti; jen s ním a za ním. „Mou chýšku zamilovanou mám zbořiti, kde jsem se narodil, kde jsem již uvykl, ne — není možná,“ a ty nás chceš opustiti, vyhodit své dobré známé, tvé přátele, jenž jsme po tolik let s tebou drželi! a myslíš že ti to tak projde? my se nedáme, my se ti budeme zpouzeti, zase se navrátíme, neboť jsi na nás navykl.“ — „Ach ovšem! — tedy již nemám se zdobiti, bych se příteli svému zalíbil, nemám více očím povolit, by na vše hleděly, nemám více hověti svému pohodlí a těm nevinným radostem mladého věku, nemám o jiných mluvit, nemám již proklínati, nadávati a nepřátelům svým se protiviti — ne, to nejde, nejde to, to nemůže býti.“

Já tě nechal vybědovati, ubožátko mé! ale nyní je řada na Budíčku tvém, on ti dnes předkládá, co již dávno učinil nebeský stavitel s lidem svým, jemužto pravil (5. Mojž. 11, 26); „Hle předkládám před obličejem vašim dnes požehnání i zlořečení: požehnání, budete-li poslouchati příkázání Hospodina Boha svého —

zlořečení pak, jestliže byste neposlouchali přikázání Hospodina Boha svého“ a (30, 19): „předložil jsem vám život i smrt, požehnání i zlořečení; vyvolíš tedy život, abys živ byl.“ A volá ještě jednou Budíček tvůj se sv. prorokem Eliášem (3. král. 18, 21): „Dokavadž kulhati budete na dvě strany? jestliť Hospodin Bohem, následujtež jeho samého, pakli Bál, (t. může-li vás hřích učiniti šťastnými) následujtež toho.“

„Ale své navyklosti odložití, to bolí, bojím se, že to nevydržím.“ Ničeho se neboj, jen to zkus, hleď na někoho, jenž rovně tak bědoval a hle všecko šťastně dopadlo, a je nyní velikým svatým; jest to sv. Augustin; i on se bál, odložití své hříšné náklonnosti, jak o tom sám svědčí: „Měl jsem dvoji jaksi vůli, starou a novou: stará byla smyslná, hříšná, nová byla svatá; obě proti sobě bojovaly a tímto bojem byla duše má zcela rozervána. Cítil jsem, co praví Písmo: „tělo žádá proti duchu, duch pak proti tělu.“ Byl jsem ještě vázán, zdráhal jsem se Tobě o Bože! náležeti, a bál jsem se vyváznouti ze všech překážek, kdežto jsem se spíše těch překážek samých měl báti. Tak ležel na mně svět a hřích jako na člověku spícím, a lepší mé myšlenky nebyly jako u toho, jenž by již rád vstal, ale ospalostí přemožen opět lehne a spí Na všecko Tvé volání a napomínání neměl jsem žádné odpovědi nežli: hned! hned! jenom dost málo počkej! Avšak to hned! hned! nemělo konce, a to počkej dost málo protahovalo se do délky a již bych byl první krok k polepšení učinil, a — předc jsem ho neučinil: již jsem byl na tom odhodlati se předc jednou a — předc jsem se ještě rozmýšlel. A čím více se přibližoval den, kde jsem se měl státí novým člověkem, tím více jsem se toho **bál**. Staří známí, totiž ty ničemné marnosti a hříšné náklonnosti, jimžto jsem tak dlouho podlehal, zdržovaly mne a šeptaly do ucha: „„Tak nás tedy opouštíš? Chceš se tedy **navždy** od nás odloučiti? mají ti ty a ony věci **na věky** být zapovězeny?““ Ach Bože! co to bylo za věci **ty a ony!** kým mne milosrdenství tvé navždy před nimi chrání! A zlá přirozenost a navyklost, ach! s jakou železnou, ukrutnou mocí na mne doléhala, říkajíc: „„myslíš, že to vydržíš bez toho a onoho obveselení?““ A já ustavičně se bál, ale již již přicházela milost tvá ku pomoci. Pane jak dlouho ještě, jak dlouho budu prodlévati? kdy začnu? Zítřka? ano zítřka! ale proč ne již dnes, proč ne již **v této hodině?**“

Tak bědoval a plakal sv. Augustin, až jej milost Boží zcela obrátila na cestu dobrou. I ty přestaneš bédovati, když se jen s chutí a s pevnou důvěrou v pomoc Boží dáš do práce, do boření ničemné budovy tvého hříšného života: jen dolů se vším! jenom ven ze sebe se vším co nejsvětější oko Boží hněvá. A kdyby ti to za těžko přišlo nějakou zlou navyklost odložití, kdyby se zpouzel hříšný obyčej nebo nějaký zamilovaný hřích, jmenovitě samoláska, ctižádost a smyslnost ze srdce se vyklídití — vyhoď je jednoduše, učiň si násilí — jako praví Kristus Pán: „Království nebeské násilím trpí, a jen ti, kdož si násilím činí, uchvacují je,“ (Mat. 11, 12) a kdyby tě to i bolelo, i kdyby srdce hříšné při tom krvácelo, i kdyby se ti hříšná a nebezpečná věc tak potřebnou zdála jako ruce, nohy, oči, nic na plat, jen ven se vším hříšným. Zpomeň co praví Pán (Mat. 18, 8. 9): Jestliže tě ruka tvá aneb noha tvá pohoršuje, **utni ji** (ne tu skutečnou ruku, ale nebezpečnou věc, o které pravíš, že ti je tak potřebná jako ruka), a vrz od sebe, lépe jest tobě vjíti do života mdlému aneb kulhavému (t. j. bez oné věci), nežli dvě ruce aneb

obě nohy majícímu uvrženu býti do věčného ohně. A pakli tě oko tvé pohoršuje, vylup je a **vrž od sebe** (ne to skutečné oko, ale tu hříšnou, nebezpečnou věc, o které praviš, že bez ní nemůžeš býti, že ti je nevyhnutelně potřebná, jako oko tvé), lépe jest tobě jednookému vjíti do života, nežli obě oči majícímu uvrženu býti do pekelného ohně.“ Ah! již mi jest boření snadnější! ah! již to jde pomalu všecko ven ze srdce hříšného!

Při tomto však boření dej pozor, milý příteli! bysi nenechal něco státi; nesmíš jen všecko to vykládati, co již zcela zpráchnivělo (nejen těžký smrtelný hřích odložit), ale i všecko to, co začíná hníti, co je již nakažené a časem svým by zcela shnilo (i hřích všední, alespoň ten, který dobrovolně a úmyslně páchati si uvykl). Pamatuj při tom častěji na slovo apoštola Páně: „Nyní složtež i vy všecko to: hněv, prechlivost, zlost, zlořečení, mrzkou řeč z úst svých, nelžete jedni druhým, svleknouce se sebe starého člověka se skutky jeho, a obleknouce nového, toho, který se obnovuje k poznání podle obrazu toho, kterýž jej stvořil — oblečte se jako vyvolení Boží, svatí a milí, v srdečné milosrdenství a dobrotivost, pokoru, mírnost, trpělivost, snášejíce jeden druhého a odpouštějíce sobě vespolek“ atd. (Kol, 3, 8 — 13).

A by ti boření takové bylo snadnějším, nezapomohť na modlitbu: modlí se i někdy za svého Budička, jenž i za tebe bude se modliti denně, až se s pomocí Boží zase co nejdříve uvidíme. Srdečné: „s Bohem!“

Život sv. Maří Magdaleny z Pazzis.

Mládí její a vstup do kláštera. — Poupě růžové.

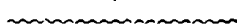
Předivným veždy ve svatých svých ukázal se Bůh, a týtéž posud ukazuje se, by v každém věku naleznuły se duše, jichž cnostný život ubezpečiti má lidi o neskončené lásce a prozřetelnosti Božské. Tolikéž podivným objevil se Bůh ve svaté Maří Magdaleně z Pazzis, pravé a věrné to služebnici Páně. Bylať ona tajemná růže, přesazená z rájských sadů ve slzavé pozemské údolí; poupě líbezná vůni nebeskou uzavírající v sobě. Svatá Maří Magdalena narodila se ve Florencii ve Vlašsku dne 11. dubna 1566 z rodičův vysoce urozených. Otec slul Kamillus Geri de Pazzis; matka slula Maria Laurenti rozená z Buondelmonte. Na křestu svatém obdržela jméno Kateřina, což nebylo bez významu, ana tak podobna byla svaté Kateřině Senenské, zvláštní své patronce. Spanilá dceruška činila všemožnou radost rodičům svým svou poslušností a veselou myslí. Nelibovala sobě nikdy ve hračkách a žertech dětských; avšak ke všem byla přívětivá a vlídná. Největší bláho nalezala v tom, mohla-li kde slyšeti rozpravy o věcech duchovných, světským rozmluvám zručně vyhybajíc se. Přišla-li kdy do společnosti duchovných osob, ihned vyptávala se po věcech spasení duše se týkajících, se zvláštní oblibou otazujíc se po tajemství nejsvětější Trojice. Naleznuvši jednou snešení sv. Athanáše nejen dychtivě je četla, nýbrž s velikou radostí co věc velmi cennou ku matce své přinesla. V sedmém létě počala jeviti překrásné své vlohy. Chodíc do školy dělávala svůj chléb ochotně s chudými. S nevýslovnou radostí vyučovala zvláště sprostější dítky, v nichž vidávala malého Ježíška, Otčenáši, Zdrávas Maria, Věřím v Boha a jiným modlitbičkám. Sama však

M o d l i t b a.

Božské Srdce Ježíše! ve spojení s neposkvrněným Srdcem Marie obětujeme tobě všechny modlitby, všechny skutky a trpělosti dnešního dne v onom úmyslu, ve kterém ty ustanověně je modlíš a sebe na oltářích našich obětuješ, především za svou sv. církev a našeho sv. Otce papeže, a za všechny potřeby představených a spoluúdu „apostolství.“ Obzvláště ale obětujeme vše, co dnes činiti a trpěti budeme, a všechny své modlitby na to, aby poznání a úcta P. Marie, blahoslavené Bohorodičky, na všech místech a u všech lidí vzrůstala; nebo jí přynou nám tvá slitování. Amen.

O svaté Srdce Marie Panny! vypros, aby tě všichni lidé více poznali a milovali.

Svatý Michaeli, archanděle, svatí Cyrille a Methodě, sv. Václave, sv. Jene, orodujte za nás!

„Škola Božského Srdce Páně“ pro zbožné jednoty na Moravě, v Čechách a ve Slezsku, vychází před 1. každého měsíce o dvou arších. Předplácí se buď u redakce v Rajhradě blízce Brna, neb ve každém kněhkupectví v Rakousku;

celoročně . . 1 zl. 50 kr.; se zásilkou . . 1 zl. 62 kr.

jednotlivá čísla . . 14 kr.

úmysly po . . . $\frac{1}{2}$ kr.; zásilka počítá se zvlášť.

Úmysl modliteb na měsíc Duben:

za dar osvěcení Ducha sv. pro správce říší, aby v nebezpečnostech hrožících u Boha a skrze jeho sv. církev pomoci vyhledávali.

Den	cír. památka	Vlastní úmysl
21	Gob Velikon.	* Sv. Dtec v Římě. * Císař Rakouský. Žijící kněz.
22	P. Velikonoc.	* Vítězství církve sv. Morava, Čechy a Slezsko. + Maria.
23	sv. Wojtěcha	Šlechta česko-moravská. Polsko. Žijící řeholný dům.
24	sv. Vít a Fidele	* Sjednocení rozkolníků s cír. kat. Řád sv. Frant. Žijící osada.
25	sv. Marka,	* Správcové duchovní ve vojště rakouském. Křesťanství vojnové, Obrá- cení protestantů v jiné české osadě.
26	sv. Klěta,	Katolíci v Rusku. Učitelstvo jiné školy, Žijící rodina.
27	sv. Cith,	* Služebné. Odstranění pohoršení jiné domu. Vdova a její dcera.
28	sv. Vitale.	* Řemeslníci. Českoslovanští řemeslníci v cizině.
29	sv. Roberta,	* Zmaření úkladů tajných společností proti cír. kat. Duse jiné vznešeného.
30	sv. Kat. Sienské	* Řád Dominikánek. Jedna vdova. Zemřelí jednot česko-moravských.

Modlitba.

Božské Srdce Ježíše! ve spojení s neposkvrněným Srdcem Marie obětujeme tobě všechny modlitby, všechny jednání a utrpení tohoto dne v tom úmyslu, ve kterém ty sebe samo na oltáři ustavičně obětuješ. Obzvláště ale obětujeme je za ty, do jejichž rukou osudy národů jsi vložil. Osvět jejich srdce a dej jim poznati, že jedinou spásou světa kříž jest, že jediné vysvobození národů ze hrožících nebezpečností v upřímném přilnutí k církvi sv. pozůstává, a že žádného krom tebe není, jenž by pro nás bojovati mohl, ty Hospodine a Bože náš!

Svaté Srdce Marie, pomoci křesťanů, oroduj za křesťanská kněžata! Sv. Michá-
eli archanděli, sv. Václave, orodujte za ně.

Úmysl modliteb na měsíc Květen:

aby blah. Panna Maria ode všech lidí poznána a ctěna byla.

Den	cirč. památka	Dvolástiní úmysly
1	sv. Filipa a Jak.	* Oživení lásky k Panně Marii v dítkách. Zachování nevinnosti mládeže. Dva knězi.
2	sv. Athanasia, sv. Zikmunda,	Hodnostiáři církevní. Učitelstvo jisté školy.
3	Mal. sv. Kříže	Rozmnožení učty ke sv. Kříži a jeho uctívání. Četaneč stavu kněžského.
4	sv. Floriana, sv. Moniky,	Křesťanství vojnové. * Bedlivější vyhovávání dítek. Dítky 3 nár. škol.
5	sv. Pia V.,	* Sv. Otec. Církev katolická v Itálii. Dva hodnostiáři církevní.
6	sv. Jana u br.	* Odstranění nekřesťanských učitelů ze škol. Oživení horlivosti kř. v jisté osadě.
7	sv. Stanislava,	Křesťané v Polsce a na Litvě. * Obrácení Ruska. Jeden řeholník z otčin vyhnáných.
8	sv. Michaele zj.,	* Navrácení se protestantů do církve sv. Dvě křest. rodiny.
9	sv. Řehoře M.	* Bohovědecká učiliště. Gymnasia česko-moravská. Čtyři mladci.
10	sv. Antonína	* Odstranění veřejných pohoršení. † panna.
11	sv. Majola,	Řád sv. Benedikta. Žáctvo československé. Úmysl jistého kněze.
12	sv. Pančáče,	Žbožní poutníci na sv. místa. Dvě kř. wdovy, Otec lichvář.
13	sv. Serváce,	Koňsci. Odstranění zlozvyku v jisté osadě.
14	sv. Bonifáce	* Missie německé. Katolíci mezi protestanty.
15	sv. Žofie,	* Rodina císařská v Rakousku. Dvě kř. panny.
16	sv. Jan Nep.,	Církev katolická mezi Čechoslovany. Duřebnictvo jednoho statku.
17	sv. Ubalda,	Odstranění nebezpečí se strany proticírkevního časopisectva. Řád kap. sv. Fr.
18	sv. Wenancia	Křesťanství mistrové. Dpatující školy. Dvě farnosti.
19	sv. Petra Cel.,	Řeholníci. Dva řeholné domy.
20	sv. Bernardina	Národní školy. Obsazení učitelského místa. Nemocné dítě.
21	sv. Felix,	Průpravy učitelské. Mtr v 6. rovinách. Zinoh jistý.
22	sv. Julie,	Křesťanské panny. Obrácení několika studujících. Rozšiřování Apoštol. modl.
23	bl. Ondřeje Bo.	Utiskované kat. školy v Rusku. Obrácení 2 rovin a 6 zatvorených hřbitů.
24	bl. P. M. pomocnice Křest. sv. Johanny Kr.	Zvelebení marianských spolků. Křesťanské matky. Dělnictvo jedné osady.
25	sv. Řehoře VIII	Žitěžství církve. Kněžstvo katolické. Řeholný spolek.
26	sv. Filipa Neri.	Rozmnožení horlivosti v modlitbě. Staro čemejnický. Přelazení nešťastného vyhození stavů.
27	sv. Magdaleny z Paggiis.	Kláštery pannen. † řeholnice. Neznabožci jedné farnosti.
28	sv. Trona,	Zichoslovansko. Několik těžce zlozvyků řeholníků.
29	sv. Maximina.	Náboženská péče o katolické vojny. Několik vojáků gláse.
30	Na neb. Páně, sv. Ferdinanda	J. J. B. B. císař Ferdinand a císařovna Maria Anna. Potěšení a posila malomyslným.
31	sv. Angeli z Mer.	Řád sv. Worřilů. Zemřelí apoštol. modl. a jiných jednot československých.

co nejpilněji střežila čistoty srdce svého, myšlenky své tak poutajíc, že veždy směřovaly ku Bohu a ke cti a chvále jeho. Především cvičila se u rozjímání tajemství Božských. Všudypřítomností Boží tak byla protknuta, že, uslyševši jednou slova katolického křesťana nehodná, celou noc proplakala samou litostí, prosíc Boha za odpuštění, a zaslepenost lidskou omlouvajíc. Nevýslovnou měla touhu po nejsvětější Svátosti Oltářní; zdála se jí býti ona léta, až by směla přistoupiti ke svatému přijímání, tisíci lety. Pročež, kdykoliv zbožná její matka ke stolu Páně přistupovala, dceruška po celý den okolo ní meškala a co nejbliže k ní se tulila, nechtíc odloučiti se od ní. Otázána byvši ode své matky po příčině, proč tak jedná, pravila: „Poněvadž Ježíše okoušíš, máti, z Ježíše vůni vydáváš.“ Neboť ona cítila vůni nejsvětější Svátosti Oltářní, již matka ráno byla přijala. Protože sama ke stolu Páně přistoupiti nesměla, byla celá blažená vidouc jiné přijímání nejsvětějšího beránka. Nikdy nechtěla jísti až po mši svaté, majíc to za neslušné. Přísná byla na sebe, umrtvujíc tělo své z lásky k umučenému Spasiteli. V desátém létě dovoleno jí bylo přistoupiti ke svatému přijímání. Nelze vysloviti, jakou z toho měla radost; načež po celé dni o ničem jiném nemluvila, leč o nejsvětější Svátosti Oltářní. I připravovala se stále modlitbami, kajicnými a jinými dobrými skutky, až konečně přiblížil se onen slastný den. Byloť to ve slavnost zvěstování Panny Marie 1573, když ponejprvé tělo Páně přijala, nevýslovnou z onoho spojení s Christem naplněna jsouc vniternou slastí, tak že později říkávala, ve celém svém životě větší slasti že neokusila. Na to takovou v sobě pocítila touhu po Ježíši, že zpovědník na prosby její každého osmého dne ke stolu Páně přistoupiti jí dovolil. V jedenáctém létě na zelený čtvrtek rozjímajíc lásku, kterou Christus Ježíš prokázal lidem zanechav se jim v nejsvětější Svátosti Oltářní, zahořela touhou, opět jemu ze vděčnosti něco v obět přinesti. Nenaleznuvši ničeho, co by Bohu příjemnější bylo, než panenství její, toto jemu obětovala, slibem věčného panenství Ježíši se zasvětit, v němž pak častěji u vytržení kochala se. Tak jednou zjeveno jí bylo, jaké dary jí v nebesích očekávají za všechny její Bohu milé skutky. V čtrnáctém létě dána jest byla do kláštera, an otec její do vlašského města Kortony na několik měsícův s celou ostatní rodinou odcestoval. I oblíbila si život řeholný. Jiný však rád a klášter měl ji ve svých zdech ukrývati. Po mnohých zkouškách se strany rodičův, kteříž přáli sobě, by do stavu manželského vstoupila, konečně 1582 ve 16. létě věku svého vstoupila do kláštera Karmelitánek, připuštěna byvši ke rouchu řeholnému 8. prosince ve slavnost neposkvrněného početí nejblaho-slavenější Panny Marie, a jmeno své křestné „Kateřina“ proměnivši ve „Maria Magdalena.“ Opovrhnuvši světem svému nebeskému choti slíbila, že mimo něho Ukřižovaného po nikom jiném toužiti nechce, aniž co jiného žádati, než, aby duše její ve službě Boží co nejlépe utvrzena byla. Načež s podivuhodnou pokorou odevzdala se jako mrtvou mistrové své, prosíc, by stále ji pokořovati ráčila.

Život její ve klášteře.

a) Život vniterný. — Poupě se rozvíjí.

Keť růžový v dobré půdě nejkrásnější nese růže; poupata, slunce-li ráno vzejde, ihned kloní hlavinky své k němu, všemožně chtěce rozvinouti se. Rovně svatá Maří, dosáhnuvši, po čem neustále byla toužila, počala se vši horlivostí život řeholný vésti, cvičíc se ve všelikých cnostech, tak že nezdála se býti novačkou, nýbrž hoto-vou mistrovou. V obcování se společníci svými měla se za nejnehodnější všech a

ač od jiných za svatou považována byla, měla se přece za zahálečnici a velikou hříšnici. Soustrastně snášela všelike vady jiných, veždy jsouc veselá a dobré mysli, ničím nenechajíc si překážeti ve cvičeních svých. Lahodou a milostností svých slov, jichž sice málo bylo, roznítla ve srdcích všech vřelou touhu po službě Boží. Celou svou snahu zakládala ve umrtvování své vůle a ve ukrývání svých cností, ustavičně bažíc po té chvíli, kdy jí dopřáno bude složití slavné sliby řeholné. Tu ji však navštívil Bůh chorobou, jíž lékaři nikterak vyrozuměti nemohli. Nesmírné byly bolesti její. Avšak ona utěchu svou hledala ve ukřižovaném Spasiteli, z lásky k němu všechno trpělivě snášejíc. Konečně sestry domnívající se, že život její kloní se, svolily k tomu, by slavné řeholné sliby složila. V loži svém sedíc před oltářem nejblahoslavenější Bohorodičky, kam, jakž sobě byla vyžádala, sestry ji přenesly, po vykonané svaté zpovědi a svatém přijímání s nevýslovnou zbožností a vroucností Bohu trojím slibem poslušnosti, čistoty a chudoby zasvětila se. Načež po čtyřicet dní každého rána po svatém přijímání u vytržení trvala v Bohu se kochajíc. Podivným způsobem uzdravena byvši s větší ještě vroucností oddala se službě Boží, snažíc se co nejvíce, by i jiné ku lásce k Bohu povzbudila. Představené kláštera poznavše divy Boží ve sesterské služebnici své, any každého dne u vytržení ji pozorovaly, za poslušností jí doporučily, aby vniterný svůj život sdílela mistrové své, což pokorná a poslušná světice učinila, vyjevujíc vše, co Bůh jí svěřil. Z vnuknutí Božího počala co nej přísnější vésti život při samém chlebě a vodě ke zadostičinění za všelike nepravosti, jež tvorové proti Bohu tvůrci svému páší. Častěji při tom volávala: „Mocný jsi, o Bože můj! neboť kdybys nebyl povolal mne na tuto zemi, nemohla bych odpovídati tobě. Avšak staniž se veždy vůle tvá; neboť chci raději umřít, nežli nejvyšší svatost tvou něčím urazit. Tu však milost uděliž mi, Ježíši můj! bych ustavičně trvala ve zálibě tvé.“ Jednoho dne, když opět u vytržení byla, vnuknul jí Bůh jistá pravidla, dle nichž život vésti měla; zároveň ale jí zjevil, že mnohé a brozné pokoušky zlých duchův ji očekávají. A Ježíš Kristus zjeviv se jí pravil k ní: „Pojď, vyvolená má; neboť chci dáti tobě pravidla pro celou dobu žití tvého, až tě pak provedu ku požitku svému v zemi živých. Pamatuj si, že tato pravidla jsou má i tvá: má jsou, an já je tobě dávám; tvá, ana je zachovávatí máš. „Parno rozpálené peci nemůže býti větší, jakou ona v sobě chovala horoucnost lásky ke svému miláčku, Pánu Ježíši. Mnohdykrátě ukrytou onu lásku, nemohouc ji více utajiti, vyjádřila, volajíc: „O lásko, o lásko! o Bože, jenž miluješ tvory své láskou čistou! O Bože lásky, o Bože lásky! O Pane, nechtěj více milovati, nechtěj více milovati. Přílišná jest, o Ježíši můj, láska, již chováš ke tvorů tak chatrnému a nepatrnému.“ Jednou vzavši kříž do rukou počala běhati po klášteře volajíc: „O lásko, o lásko!“ A to činila se tváří plnou veselosti, očima svýma pozírajíc brzy k nebesům, brzy ke kříži, jež opět a opět ke srdci tisknula, neustále opakujíc totéž: „O lásko, o lásko! nikdy neustanu nazývati tebe, Bože můj, láskou, rozkoší, nadějí a posilou duše své.“ A ke spolusestrám říkala: „Nevíte-li drahé sestry, že Ježíš můj nic jiného není než láska?“ Ano tak mocný plamen lásky háral u srdci jejím, že je mnohdykrátě zevně zvlažovati musela. Toužila pak, by všem lidem lásku Boží ohlásiti mohla, říkajíc: „O lásko, o lásko! dej mi, Pane můj, hlas tak silný, abych nazývajíc tebe láskou slyšena byla od východu až ke západu a ve všech končinách světa až ke propastem pekelným, abys poznán a uctěn byl co pravá láska!“ I povzbuzovala sestry své: „Pojďte, duše, milujte lásku mou; pojdte, milujte Boha svého.“ Ano, dávajíc znamení zvonem tolikéz říkala. Jednou uchopíc se kříže a

líbajíce jej ze svatých ran posilu do sebe vsála s takovou slastí, jakoby nebeskou mannou nasycena byla.

Svatý Ambrož praví, že pro hřích Adamův růže má trny, a že růže bez trnův nevydávala by žádné vůně. Trny jsou zároveň ohradou růži a obranou. I svatá Maří Magdalena, spanilá ta růže, okusila bodův trnových. Co Bůh jí předpověděl, stalo se. Muselať projíti dráhu zkoušky. Nejdříve zbavena byla všeliké vniterné, ano i vnější útěchy. Odevzdavši se do vůle Boží počala zkoušku onu trpkou potěšena byvši slovy Páně: „Byť by všickni zlí duchové povstali proti tobě, nebojž se; jáť jsem s tebou. Neboť jako nikdy nepřestává jejich závišť, tak i já nikdy neustanu udržovati tebe v milosti své.“ I počali zlí duchové dotíratí na ni, pokoušejíce ji ku pochybování o pravdě svatého náboženství, ku pýše, ke zoufalství, ku nestřídmosti a ke mnohým jiným nepravostem. Pročež častěji říkávala, že zdá se jí, jakoby nestávalo žádného pokušení více, jehož by nebyla podstoupila. Aby Bohu milejší se stala, vzdala se dokona své vlastní vůle, prosíc veždy jako svatý Pavel: „Pane, co chceš, abych činila?“ Avšak zlý duch věda, jak Bohu milá jest její duše, ustavičně pronásledoval ji. Pokoušena byvši proti čistotě a pamětliva jsouc, co svatý Benedikt při podobné pokoušce učinil, sebrala trní a bodláčí, v nichž pak jako ve koupeli tělo své brodila tak dlouho, až pokouška minula. A obrátivši se ku nejblahoslavenější Bohorodičce, jejíž vřelou ctitelkou byla, a k níž jako ke své matce ve každé záležitosti utíkala se, co nejvroucněji prosila ji, aby jí pomohla přemoci všeliké pokoušky tělesné beze vší poskvrny panenství jejího. Tu se jí zjevila Královna nebes, ubezpečujíc, že v boji tom krušném Velebnost Božskou nikdy neurazila; alebrž, že, ana tak statečně bojovala, veždy skvělého dobyla vítězství. Načež sněhobílou rouchou přioděla ji Bohorodička. I cítila se vniterně jaksi vázanu, na znamení, že nikdy více nemá býti pokoušena proti čistotě, což také další její život dosvědčuje. Tou dobou onemocněla; i pokoušel ji zlý duch, by poněkud aspoň upustila od přisnosti své. Avšak s pomocí Boží potěšena byvši mnohými zjeveními, zvláště svatých čtrnácti svých patronův a svatého anděla strážce, všeliká pokušení hrdinsky přemohla. Vidouc ale, jak zlí duchové i jiné sestry pokoušeti hodlají, velmi nad tím zarmoutila se; avšak učiníc kříž obrazem Bohorodičky, jejíž při sobě měla, zapudila vše. Právě v oné pro světici tak trpké době Bůh svatost její mnohými divy osvědčil. Tak uzdravila osobu zlým duchem posedlou, jinou málomocnou, zpovědníku svému delší vyprosila živobyť; mnohé budoucí věci zevrubně předpověděla, ku příkladu arcibiskupovi Florentinskému, že stane se papežem, a že krátkou jen dobu panovati bude. Bylť to pak papež Lev XI., jenž toliko 26 dní církev řídil. Konečně po pěti letech zalíbilo se Bohu světici hrozných pokušení pro celou ostatní dobu života jejího sprostiti, začož nejvroucnější jemu vzdávala díky, obětujíc se zároveň nejblahoslavenější Panně: „O Maria nejčistší, obětuji tobě nejen čistotu a nevinnost, již jsem obdržela, věnovavši se tobě, nýbrž zvláště rozmnoženou, krásnější a čistější ozdobu, již jsem dosáhla. Přijmi mne tudyž, o Maria, a uchovej mne v sobě.“ Též miláček její Christus Ježíš odměnil ji za přestálé boje, jakož častěji dříve, trojí návštěvou, co dítko, pak dvanáctiletý a v onom stáří, když za nás na kříži umřel. Ačkoliv ale mnoho byla přetrpěla, přece přála veždy více ještě trpět; a ne tak brzy umřítí, poněvadž v nebesích žádného více utrpení nebude. Pročež Bůh vyslyšev prosbu její, podal jí, jako svatému Bernardu, kytičku myrrhy utrpení svého. I okusila vně i zevně, jakž sama vyjevila, všech, i těch nejhroznějších muk

Spasitelových. S radostí však a s nevýslovnou pokorou přijímala všechno, co Bůh na ni sesýlal, snažíc se všemožně ne svou, alebrž Boží vůli veždy plniti.

b) Život činný. — Růže rozvítá.

Rozkvetlá růže pokorně kloní hlavičku svou, libou vydávajíc vůni. Rovně svatá Maří Magdalena, již Bůh tolikými milostmi byl obdařil, jiným vůni svých cností sdělití měla. O spasení duší velmi jsouc starostliva přála sobě, by směla jíti mezi Indiány aneb mezi Turky, chtěc vyučovati dcerušky jejich svatému náboženství. I modlila se veždy za obrácení pohanův, za spojení odpadlíkův a rozkolníkův s církví, za obrácení hříšníkův říkajíc: „Tys Pane chtěl umřít na kříži a krev svou proliti za hříšníky: i já, Bože můj, chtěla bych krev svou dáti a život svůj obětovati, aby onino se obrátili.“ Modlívala se za nemocné, zvláště za umírající, laskavě jim posluhujíc, rány jejich líbajíc a všemožně je těšíc. Neméně pilně modlila se za zemřelé, chtěc za ně převzítí všeliká muka očistcová, aby dříve do nebe přišli. Upevněna a ustálena jsouc ve všech cnostech měla i jiné k nim návoditi. Ihned po ukončeném noviciátu vždycky nějaký úřad ve klášteře zastávala. Po třech letech, ve kterých jiným sestrám vypomáhala, stala se vůdkyní (manuductrix) novaček. Úřad ten ne bez veliké bázně převzala, rozvažujíc svatou povinnost návoditi útlé ony květiny, ana sebe samu měla za velmi potřebnou návodu pevného. Těšíc se však z toho, že po boku jest mistrové novaček, kteráž šestkrát k úřadu mistrovství vyvolena byla a zvláště svatou Maří Magdalenu po celý její život vedla, s ochotou úlohu jí vytknutou převzala. I snažila se svěřené jí duše povzbuditi ku vřelé lásce k Bohu, říkajíc: „Poněvadž jsme od Boha stvořeny z lásky a láskou, toutéž cestou snadněji jemu se obětovati můžeme.“ Po třech letech stala se sakristankou čili kostelnicí, kterýžto úřad s velikou zbožností a radostí vykonávala, poněvadž jí svěřeny jsou byly věci, jichž potřebí ke svatým obřadům, zvláště k oběti mše svaté. Ve třicátém létě věku svého vyvolena byla za mistrovou mladších. Všelikou péčí dávala si se svými poddanými cvičíc je ve umrtvování sebe, ve pravé pokoře, v modlitbě rozjímavé a v jiných cnostech říkajíc jim: „Želte a den onen za ztracený považujte, kdy jste nějakým způsobem nepřemohly sebe.“ A jindy opět pravila: „Vězte dcerušky, že nemůžete na stezce dokonalosti udržeti se, jestli nepřivyknete každodenně tisíc a tisíckrát zapříti sebe.“ Zvláště napomínala své ovečky ke bázni před hříchem a ke pobožnému přijímání nejsvětější Svátosti Oltářní. Po třech opět letech stala se mistrovou novaček, kterýž úřad po šest let zastávala, načež vyvolena byla za podpřevorovou, ve kterémž úřadě až do své smrti potrvala. Co mistrova novaček velikou jevila obezřetnost. Milovalať všechny sobě svěřené duše stejnou láskou nelíčenou, o každou co nejbedlivěji pečujíc, zvláště o choré. Jednou pravila k nemocné novačce: „O kéž bych mohla tyto tvé bolesti s tebe vzíti apřenesti na sebe, jak ráda bych to učinila! Neboť tys jista, že plníš vůli Boží, jenž tuto chorobu na tebe seslal; kdežto já jista nejsem, jakkoliv umrtvuji sebe.“ I napomínala pak ke trpělivosti, poukazujíc na slasti nebeské: „Zde musíme trpěti; v nebi není žádného trápení.“ Cvičila novačky své se vši horlivostí a pokorou; častěji říkávala: „O kdybyste měly jinou mistrovou, lépe byste prospívaly nežli teď!“ Pročež modlívala se vroucně za ně, zvláště když oblačeny byly v roucho řeholné, aneb když sliby skládaly. Návodila je pak ke všelikým cnostem. Co nejlepší prostředek, aby v dobrém pokračovaly, doporučovala jim

velikou pílí u zpytování svědomí, upřímnost a pravdivost u svaté zpovědi, častější přijímání těla Páně: „Chcete-li, dcerušky, veliké dokonalosti rychle dostoupiti, vezměte si Ukřižovaného za mistra; napněte uši své ke slovům jeho, an stále mluví ke srdcím vašim, zvláště když jste přijaly nejsvětější Svátost Oltářní.“ Pročež častěji tážávala se: „Co pak vám dnes ráno pravil Ježíš Kristus ve srdci?“ Povzbuzovala pak novačky své ku pozorné modlitbě, pravíc: „Dcerušky, posud jste konaly cvičení lidská, zacházejíce a mluvíce se tvory; teď ale povinnosti Božské vykonávati máte, obcujíce se samým Bohem. Avšak toto často lehkomylně uvažuje se, jelikož za nepatrnější míváme službu Boží než vezdejší jednání svá.“ Ve poslušnosti dokonale hleděla je ustáliti říkajíc jim: „Proč se neodevzdáte poslušnosti, jako byste mrtvy byly? Neboť neučiníte-li toho, nikdy nezalíbí se vám služba Boží.“ Nejlépe však učila novačky svatým svým příkladem, především svou nelíčenou pokorou. Stav řeholný milující co nejsvědomitěji každé ustanovení zachovávala. Zvláště mlčelivost u veliké měla vážnosti, přejíc, aby život klášterný opět zaveden byl v oné dokonalosti, jakž založen jest od svatých. Co nejhorlivěji vykonávala své řeholné sliby: poslušnost, den považujíc za ztracený, kdy v něčem aspoň kterékoliv spolusestře poslušnou neprokázala se; chudobu, majíc jako svatý Pavel (k Filip. 3, 8) všecko za lejno, aby Christa získala; čistotu a sice tak, že ne v těle, nýbrž duch andělský zdála se býti. Tak po celý svůj život trvala na konání vznešených cností, o světě nechtíc ani slyšeti a velmi se zarmucujíc, kdykoliv do hovorny povolána byla. I říkávala: „Jeptiškám přísluší, rmoutiti a ne radovati se, když jsou volány ke mříži.“

Úmrtí světice. — Růže opadá.

Kvete v sadě krásná růže,

Kvete jedenkrát!

Zvadla; opět-li se zmůže?

Nikdy vícekrát!

Mnohou těžkou chorobu přestála svatá Maří Magdalena. Spolusestry ve každé její nemoci se domnívaly, že již poslední její hodinka přiblížila se. Avšak světice pokaždé pravila své představené: „Mátí, ubezpečuji tebe, že neumru tak rychle.“ Když jednou v její chorobě lékaři na tom stáli, aby svátost posledního pomazání co nejdříve bez dalších odtahův přijala, tuť určitě ač velmi pokorně odpověděla, že nepřišel ještě čas. Jakož smrt mnohých sester, tak i svou předpověděla. Když totiž 25. dubna léta 1607 jistá jeptiška zemřela, pravila světice: „Ve příštím měsíci tohotéž dne umru.“ Poslední její choroba trvala pět let. Neboť již léta 1602 přepadla ji zimnice; léta 1603 pukla jí žíla prsná. Avšak proti důměnkám lékařův život svůj ač přebolestný až do měsíce září léta 1604 trávila všechny své povinnosti vykonávajíc co vyvolená podpřevorová. Tuť zimnice zvýšila se, a zároveň dostala tak brozné bolení hlavy, že si ulehnutí musela. Avšak přemáhala slabotu svou přicházejíc každodenně k oběti mše svaté a ku svatému přijímání, po třikráte ve svých nemocech přijavši tělo Páně z rukou samého Pána Ježíše. Neboť ač slabotou takměř omdlávala, přemohla všechny bolesti touha po nejsvětější Svátosti Oltářní, jíž povzbuzována jsouc všeliká muka s radostí, snášela. Zrazujícím sestrám, by nepřistupovala ke stolu Páně, aby tělo její poněkud zotaviti se mohlo, odvětila: „Zdáli se vám, že pro svou nehodnost přijímati nemám, ráda onoho dobra zbavím se; zdali však za jinými příčinami mne k tomu máte, věztež, že nikdy, leč by mi to od zpovědníka za poslušností doporučeno bylo, vás neupo-

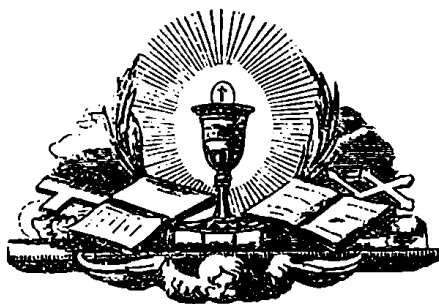
slechnu, byť bych i proto umřítí měla; neboť jsem přesvědčena, že bych bez pomoci nejsvětější Svátosti Oltářní nemohla snášeti všech bolestí a oné hrozné bezútěšnosti, anaf pozoruji, že po přijmutí onoho obživujícího pokrmu nové nabývám svěžesti v boji proti všelikým pokouškám.“ Ponejvíce rmoutilo ji, že z postele nesměla nemo-
houc tak povinností svým dokona dostáti. Jsouc však přesvědčena, že to vůle Boží, s nevýslovnou ochotností a veselou myslí všeliká i sebe hroznější muka sná-
ela. A ačkoliv mnoho již trpkosti byla zakusila, přece ještě prosila Boha, by po-
přál jí pouze trpěti bez všeliké útěchy, častěji volajíc: „Trpěti chci a ne umřítí!“
Prosbu její Bůh vyslyšel; neboť ve své nemoci takměř podobnou stala se Pánu
Ježíši, an nejhroznější strádal muka. Otázána byvši, jak takové bolesti snesti může,
odvětila, že srdce její jiných věcí schopno není leč utrpenství. Neduh přidával se
k neduhu. Tak ji navštívil Bůh též bolením zubů. Dnem i nocí neměla pokoje, ni-
jaké nenalezajíc úlevy. Stravy žádné do úst vzíti nemohla, any dásně její rozboleny
byly a jeden zub po druhém vypadával. Bolení hlavy ustavičně zmáhalo se, zvláště
v pátek onou dobou, když Spasiteli trnová koruna na hlavu vsazena jest byla. Kaž-
dou hodinou přibývalo bolestí. I pravila, že tělo její jakoby šípy protkáno bylo.
Léky, jichž užívala, nebyly jí úlevou, nýbrž zvětšovaly přehrozná její muka. Jedinou
útěchu nalezala ve ukřižovaném Spasiteli; pročež častokráte oči své upírala na kříž
pravíc: „Pane můj! kdybys ty neposkytnul mi pomoci a síly, tělo mé nebylo by s
to přetrpěti taková muka.“ Velice ji zarmucovala myšlénka, jestli snad neuráží
Boha povzdechy svými, jež nesmírné bolesti vynucovaly. Pročež prosila sestry, by
za ni se modlily. V nejhroznější trýzni veždy ještě vykonávala, seč mohla, povin-
nosti své co podpřevorová, těšíc poddané své, ač sama v nejtrpčější bezútěšnosti na-
cházela se. Lékaři nevěděli a divili se, jak tělo tak vysilené tolik bolestí snesti,
ano jak světice ještě na živě býti může. Jeptišky mnohdykráté říkaly, že svatá je-
jich spolusestra osmého dne více nepřezije. Než pominuly týhodny i měsíce, a svatá
Maří ještě žila, s podivuhodnou trpělivostí snášejíc všeliké strasti. Konečně po pěti
letech choroby své opěť napomenuta byvši od lékařův, aby přijala svátost posledního
pomazání, ochotně vůli jejich podrobila se, blízkou svou smrt předzvídajíc. S veli-
kou pokorou připravovala se ku přijmutí oné svátosti. Po svatém přijímání žádala
pokorně převorovou, aby všechny sestry k ní svolati dala. Když všechny se sešly,
prosila je snažně, aby jí prominuly všeliké poklesky, křehkosti a zlé příklady, napo-
mínajíc je, by vynasnažovaly se býti pravými chofmi Christa Ježíše. Načež troje
ještě napomenutí jeptiškám dala: první, aby horlivě zachovávalyee svatou řeholu
všechno raději snesly, nežli ochabnutí ve plnění zákonův; druhé, aby milovaly chu-
dobu a prostotu, spokojeny jsouce se vším, neboť to jest vůle Boží; třetí, aby lá-
skou sesterskou spojeny jsouce, jedno srdce byly a jedna duše, těšíce se více z dobra
jiných, než ze svého vlastního. Pak s nevýslovnou zbožností přijala svátost posled-
ního pomazání, any sestry vesměs ji obklopující ve slzách tonuly, prosíce ji jedna
každá co nejsnažněji o tu neb onu milost, by v nebesích za ně orodovala. I slíbila
jim pomoc vydatnější, než posud na světě jim poskytnouti mohla, pravíc: „Byla-li
bych za živa pro zvelebení dokonalosti každé z vás život svůj obětovala, jediné ana
jsem věděla, že vás miluje Ježíš Kristus, tím více za vás učiním, jestli z Božího
milosrdenství do nebe se dostanu.“ Daleka byla bázně před smrtí, ano očekávala
ji toužebně co hosta velevítaného. V posledních dnech žádného více léku přijmouti
nechtěla řkouc: „Christus Ježíš na kříži žádné útěchy, žádné úlevy nenalezl.“
Dne 24. května léta 1607 ve slavnost nanevstoupení Páně vykonány jsou u ní mod-

lithy za umírající mezi pláčem a žalem všech sester. Po půlnoci onoho dne přijavši ještě tělo Páně plesala ve srdci svém. I zdálo se, jako by opět nabývala síly. Avšak již přiblížila se pro ni poslední chvíle pomíjejícího tohoto života, ana toužila po oné koruně, jež jednou byvši vydobyta nikdy více nemůže jí býti odjata. V poslední chvíli, ač dříve mluvy zbavena jest byla, opět počala Boha chváliti říkajíc: „Bůh budiž pochválen! a jemu díky vzdávajíc odebrala se s tohoto světa ve 42. létě věku svého. Byloť to 25. května léta 1607 v onu hodinu, když Pán Ježíš na kříži umřel, ana krásná její duše jako nejčistší holubice vzletnula ve nadhvězdnu říši, doprovázena jsouc kůry andělskými až ke trůnu trojjediného Boha, kdež zajisté jakož na zemi byla činila, oroduje za obrácení pohanův, odpadlíkův, rozkolníkův a hříšníkův. Tamť pěje píseň onu novou (Zjev. sv. Jan. 14, 3—5), jíž žádný naučiti se nemůže mimo ty, kteříž jsou koupeni ze země; ti následují beránka, kamžkoli jde; ti jsou koupeni z lidí prvotiny Bohu a beránkovi; nebo jsou bez poskvrny před trůnem Božím.“ Tělo její přísným životem a pětiletou chorobou byvši vymořeno, po úmrtí ihned co nejkrásněji proměnilo se. Tvář její skvěla se takměř září andělskou, vynucující úctu ode všech, kdož pohlednul na ni. Nejlíbeznější vůně naplňovala chrám klášterný, v němž tělo její vystaveno bylo. A Bůh milou svou choť přemnohými zázraky a divy oslavil. Pročež léta 1626 prohlášena jest za blahoslavenou za papeže Urbána VIII. Za svatou ji prohlásil papež Klement IX. léta 1669. Památka svaté Maří Magdaleny z Pazzis slaví se ve katolické církvi 25. května. Odkvětlá růže pro luhy pozemské; nově však a spanile vzkvetla v sadě rájském, kdež nejlíbeznější vydává vůni na věky neodkvetajíc.

Májová pobožnost.

Celý měsíc květen nejkrásnější to po celý rok, věnují nábožní ctitelové Rodičky Boží, jejímu obzvláštnímu uctění modlitbami, zpěvy, rozjímáním a duchovním čtením. Konáli se tato pobožnost společně v chrámu Páně, bývá každodenně kázání, na něž následují modlitby a zpěvy ke cti nebes královny. Není-li však pobožnost ta v obyčeji, může ji každý sám pro sebe nebo s jiným velmi snadno po celý měsíc konati, i z nějaké duchovní knihy se čte krátké čtení neb rozjímání, sledují litanie loretské a jiné ještě modlitby a zpěvy mariánské. Rozjímání nejlépe se hodí ráno před prací, modlitby a zpěvy večer po práci, jedno jak druhé netrvá déle než čtvrt hodiny — není-li více času — a jest to velmi krásná, Bohu a jeho Rodičce nad míru milá pobožnost, ano není žádná pobožnost, jež by nám větších milostí nebeských zjednala, k větším pokrokům na cestě duchovní a dokonalosti křesťanské dopomohla, a spasení nám ujistila, jako pobožnost ta a vůbec úcta Marie Panny, bez poskvrny hříchu prvotného počaté. Jelikož ale tato pobožnost již ku konci se kloní, ponecháme sobě širší pojednání o ní pro příští léto, dáli Pán Bůh. Jedině poukazujeme na odpustky, jichž získati lze při vykonávání té pobožnosti.

Jsouť pak 1) 300 dní za každý den, kdo pobožnost tu konají, buď sami neb s jinými, pakli mimo modlitby i v jiných dobrých skutečích ke cti blah. Panny Marie se cvičí; 2) plnomocné odpustky během tohoto měsíce (tedy na nejdéle do 31. května, později by se již nezískaly) pakli sv. Svátosti přijímají na úmysl sv. Otce a v chrámu Páně se modlí.“ (Pius. VII. 21/3 1818). Odpustky tyto mohou se dušičkám v očistci obětovati.

„I. Třída“ ve Škole Božského Srdce Páně :

Bratrstvo nejsvětější Svátosti Oltářní.

Žáci této třídy.

(Pokračování.)

První zajisté a nejpilnější zákyní v I. této třídě Školy Božského Srdce Páně byla nejblahoslavenější Panna Maria, Rodička Boží, s ní pak všickni apoštolé a učeníci Páně. Neboť jako na jisto víme, že tito po slavném Nanebevstoupení Páně každodenně nejdražší oběť mše sv. konali a s věřícími přijímali Tělo Páně (jak to zřejmě vysvítá ze Skutků apošt. 2, 46), dá se též souditi, že i mimo mši sv. nejsvětější Svátost Oltářní v domech zasvěcených chovali, kde se Božskému Vykupiteli v ní skutečně přítomnému klaněli, s ním se těšili, jemu přenesmírnou lásku k nám zase láskou odpláceli, a za všechny křivdy hříšného světa zadost činili. Nemaleu horlivostí v třídě této vynikal zajisté miláček Páně sv. Jan, jenžto při prvním posvěcení neb shotovení nejsvětější Svátosti Oltářní samým Božským Vykupitelem na jeho Srdci nejsvětějším zasloužil odpočívati, a z Božské této studně čerpal veliký dar vroucí lásky k Bohu, k nížto všech svých podřízených vždy povzbuzoval, který snad právě na nesmírný dar Velebné Svátosti pamatoval při krásném napomenutí: „My tedy milujme Boha, nebo Bůh dříve miloval nás.“ (1. List sv. Jana 4, 9.) Dále sv. Pavel, apoštol národů, jenž tak mnoho horlil pro hodné sv. přijímání, že na věky pamětihodným zůstane jeho vážné napomínání v listu 1. ku Korintským 11, 27—29: „Kdokoliv bude jísti chléb tento aneb píti kalich Páně nehodně, vinen bude Tělem a Krví Páně. Zkusíš pak sám sebe člověk, a tak z toho chleba jez a z kalicha pí; nebo kdo nehodně jí a pije, (místo spasitelného užitku) odsouzení sobě jí a pije, jelikož nerozsuzuje Těla Páně.“

Čím více se rozšířila sv. víra a tudíž přesvědčení o skutečné a pravdivé přítomnosti Syna Božího v nejsvětější Svátosti Oltářní, tím více žáků a zákyní nabývala den ode dne I. třída Školy Božského Srdce Páně. Velikou láskou a horlivostí vynikali tu vždy sv. biskupové a římsí papežové co náměstkové Božského Vykupitele a kněží vůbec, kteřížto všickni Božskou mocí obdařeni („Jako mne poslal Otec, tak i já posílám vás,“ pravil Syn Boží k sv. apoštolům, u sv. Jana 20, 21, to jest tou samou mocí, kterou mám sám: tudíž sami mohli velebnou Svátost konati a svaté svátosti vůbec rozdávati a moc tuto Božskou také jiným, nástupcům udělovati, jak to obé Kristus Pán vykonával) nejsvětější Svátost Oltářní sami posvěcovali neb shotovovali (dle rozkazu Kristova: „To samé — co jsem nyní činil — činite na mou památku,“ u sv. Lukáše 22, 29; 1. Kor. 11, 25).

Ovšem že trvalo ještě dlouho, nežli se skutečně jednota neb bratrstvo utvořilo k uctění a klanění se nejsvětější Svátosti Oltářní s velikými milostmi, jakož jsou odpustky římskými papeži co náměstky Kristovými udělené; psalo se již sto let, pět set, ba 15 set let po Narození Páně a ještě zmíněného bratrstva nestávalo; však již roku 1539 nacházíme první stopy bratrstva nejsvětější Svátosti Oltářní v hlavním městě celého křesťanstva, v Římě, k tomu cíli sestaveného by se oudové přepodivné Svátosti pravidelně klaněli, Božskému Vykupiteli za jeho nesmírnou k nám lásku nejvřelejší díky vzdávali, a za všechny vlašnosti, za všechny křivdy a urážky Božské jeho Velebnosti zadostučinili. Od této pak doby bylo zmíněné bratrstvo i v jiných zemích rozšířeno, jmenovitě mezi českoslovanskými v Čechách, na Moravě a v Slezsku, a v nepříznivých časech minulého století zase bylo zrušeno.

Zvláštním tedy úkazem jest to právě našeho století, ba tohoto přítomného desítiletí, že se v našich milých vlastech opět zavedlo bratrstvo nejsvětější Svátosti Oltářní, a k tomu pro mocnou podporu nejvyšších pastýřů církve Boží, biskupů katolických tak potěšně se daří, že již ve dvoje oddělení, jaksi v 2 paralelky Školy Božského Srdce se dělí a sice:

1. Jednota ustavičného klanění se nejsvětější Svátosti Oltářní k podporování chudých chrámů Páně, která s odvětvími v Brně na Moravě a v Praze, Budějovicích, Litoměřicích a j. v Čechách a v Lublani ve Krajinsku přináležejí k arcibratrstvu ve **Vídni** a

2. Bratrstvo věčného uctění nejsvětější Svátosti Oltářní pod ochranou sv. Otce Benedikta, ježto v mnohých odvětvích svých se střediskem u sv. Markéty blíže Prahy přináležejí bratrstvu v Lambachu (v Horních Rakousích) a arcibratrstvu v Arradu ve Francii.

(O obouh bude zvlášť pojednáno v budoucích číslech).

Dobré úmysly dítek.

V jisté národní škole na Moravě učinily dítky po sv. zpovědi a sv. přijímání následující dobrá předsevzetí co díkučinění Ježíši Kristu za obdržené milosti ve sv. svátostech. Prodáváme je nezměnná, více méně i v pravopisu. Chyby jim laskaví čtenáři rádi prominou, anto jest to psáno od dítek i nižších tříd, od nichž se z pravopisu a slohu ještě po skrovnu požaduje.

Za poděkování, že Ježíš ke mně přišel, činím ten dobrý skutek: nebudu vícekrát sakovat ani házet kamení. — Ke cti a chvále nejsvětějšího jmena Ježíš; ke cti a chvále nejsvětějšího jmena Panny Marii: ode dneška nechci házet kamením, ani žádnému nadávat. Pochválen buď Pan Ježíš Kristus. Až na věky věkův. — Já dám chudému kus chleba. Jakého potkám pozdravím ho. — Já se budu modlit každý den otčenáš a zdrávas. Já budu někdy dělat P. J. věnec. — Já když někoho potkám tak mu dám pozdravení a tři patke nebodo snídat. —

Já chci ke cti a chvále Panně Marii na májové pobožnosti choditi, a mého kamaráda od zlého, které páše, odvrátiti. — Každou sobotu se chci o jeden desátek více pomodliti, a nikam nepůjdu až budu všechno umět. — Já koho potkám, pozdravím ho, a nebudu odmlouvat svým rodičům. — Umínla jsem si žebráku dát

almužnu. — Já nebudu tři pátky snídat. — Já nechci svým rodičům nikdy vzdorovat a nikdy odmlouvat; a nechci po ten celý měsíc (roz. květen), co budem chodit do kostela, pozdě přijít. —

Já N. N. (bez všeho jména) se chci ke cti a chvále nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše na poděkování za tak veliké dobrodiní, které mně tím prokázal, že ke mně přijít ráčil, pomodlit ve středu a v pátek růženec a to po tři týdně. Také za dar tichosti a trpělivosti se chci pomodlit ve středu pětkrát otčenáš a zdravas a věřím v Boha a to po dva týdně. Také k pobožnosti májové, která se bude tento měsíc konat ke cti Panny Marie, tak chci chodit na tu pobožnost a kdybych nemohla, tož se chci pomodlit litanie k Panně Marii a to po celý měsíc. — Já udělám každý den Panně Marii kytku. Já každý pátek nebudu jíst kavu a to sice 4 pátke. — Já se budu každý den 5 otčenášů a zdravas modlit a dám P. M. věnec. — Já budu dávat každý den jednomu žebrákovi almužnu. — a t. p.

K těmto úmyslům a dobrým skutkům mimořádným byly dítky od svého velebného pana katecheta arcif dříve povzbuzeny zvláště proto, že všechny třídy téže školy „apoštolátu modlitby“ přivtěleny jsou a tudíž byvše již častěji k větší vděčnosti k Božskému Srdci Páně vzbuzeny takového něco právě po sv. přijímání v jejich směru leží. Lze se ale nadíti, že takováto upřímná předsevzetí — maličké sice ale roztomilé dárky Božskému Srdci Páně — nebudou bez hojného užitku i pro starší jejich.

Čemu nepřivykne Jeníček, toho marně požaduješ od J a n k a. —

Ustavičné sv. Přijímání na smíření Syna Božího,

potěšení a zadostučinění za všechny křivdy, Božskému Jeho Srdci
v nejsv. Svátosti Oltářní každodenně činěné.

Nejnovější pobožnost odpustková je sv. Přijímání na smíření Syna Božího, o nížto sv. Otec Pius IX. v listině schvalující praví, že zadostučinění to je dílo Božské, určené k spáse společnosti lidské.

Záleží pak pobožnost ta v tom, že oudové bratrstva Srdce Pána Ježíše, jenž z chvalitebné horlivosti týdně neb alespoň měsíčně k stolu Páně přistupují, sv. přijímání své na ten úmysl Božskému Srdci Ježíšovu obětují, aby jej potěšili v zármutku nad vlažností toho světa a by mu zadostučinili za všechny křivdy a urážky v nejsvětější Svátosti Oltářní.

Kdož měsíčně přijímají, spojují se po 31 osobách v oddělení měsíčné, kdož týdně, po 7 osobách v oddělení týdenní.

Jako pak k uctění Božského Srdce Pána Ježíše vůbec, tak i k této pobožnosti ustavičného sv. přijímání položila základ blahosl. Markéta Alacoque z řehole Navštívení Panny Marie nebo Salesianek. (Zesnula v svatém pokoji 17. října 1690.)

Čistá její duše byla tak ouzce spojena s nebeským Ženichem, že se jí přechoasto zjevil po sv. přijímání aneb aspoň v nejsv. Svátosti Oltářní, a sice — co posud žádnému Svatému se nestalo — Božské Svě Srdce jí milostivě ukazuje a

všelikou úctu a lásku od ní žádaje co zadostučinění za všechny křivdy v nejsvětější Svátosti Oltářní jemu učiněné.

To se zvlášť stalo jednou mezi oktávem Božího Těla; když totiž po sv. přijímání před Velebnou Svátostí v lásce a horlivosti Serafinů nebeských klečela a lásku láskou si přála odplatiti, zjevil se jí Pán jako jindy, avšak u nejvyšší slávě Božské a pravil: „Nemůžeš mi větší lásky na vzájem podati, nežli když učiníš, co jsem již tak často žádal.“ A otevřev jí Božské Srdce své pokračoval takto: „Ejhle Srdce mé, kteréž tak milovalo lidi, že ničeho nešetřilo, aby jim osvědčilo lásku svou; a většina jich odplácí se mi za to v nejsv. Svátosti oltářní jen nevděkem, pohrdáním, nepočestnostmi, vlažností, svatokrádeží a rouháním. Avšak co mně největší bolest působí, jest to, že i srdce, která jsou mi zasvěcena, takto se mnou nakládají. Proto žádám od tebe **potěšení, zadostučinění a odprošení skrze sv. přijímání**. Ujišťuji tebe, že se Srdce mé rozšíří a poklady milostí svých v hojnější míře udělí těm, kdož jemu sloužiti budou a se přičiní, by i jiní totéž činili.“

Tímto vyzváním samého Syna Božího povzbuzení a ujištěním obzvláštních milostí nebeských potěšení sjednotili se (nejprvé v zemi francouzské, pak i v jiných) křesťané, jenžto z chvalitebné horlivosti častěji k stolu Páně přistupují a k bratrstvu Božského Srdce Páně přistoupili, k ustavičnému sv. Přijímání na smíření Syna Božího, aby v společné nábožnosti, na stejný úmysl, se stejnou láskou u stolu Páně klečíce, spojení s Božským Srdcem Kristovým, s nepoškvrněným Srdcem Panny Marie a se všemi svatými a anděly nebeskými ustavičný oheň lásky Boží před oltářem chovali.

Oudové zbožného toho družstva, jak kněží, tak i nekněží, považují to za nejhlavnější úlohu života svého, potěšiti Božské Srdce Páně častějším hodným sv. přijímáním, každodenní horlivou modlitbou a vroucí vzájemnou k Ježíši Kristu láskou za hroznou vlažnost lhostejného světa. Takovým způsobem tvoří tyto duše horlivé, kteréž v městech a na venkově porůznu žijí v tiché skrytosti, **vyvolenou část** veliké rodiny Boží, sv. církve katolické, na kteréž Bůh s obzvláštním zalíbením hledí, aby vyplnil prosby jejich; nebo není možná, aby jim něčeho odepřel, když takto spojeny z jednoho jaksi srdce vroucí modlitby, toužebné vzdechy a slzy k nebi posílají na potěšení Božského Srdce Páně v nejsv. Svátosti Oltářní, za obrácení hříšníků, za posílení spravedlivých, za povýšení sv. církve, za těžce zkoušeného sv. Otce a za milenou vlast svou.

Obyčejná láska, obyčejná horlivost zdá se jim jaksi nestačiti, žádají si hrdinskou láskou, vroucnými modlitbami, častějším a pravidelným sv. přijímáním nahraditi hroznou vlažnost, lhostejnost, zlomyslnost, svatokrádeže, nevěru, bezbožnost a všecken nevděk tohoto světa k nejsv. Svátosti Oltářní, hledí přátelským napomínáním a dobrým příkladem všem spolukřesťanům, zvlášť pak **dětkám**, vštípidi největší úctu k nejsv. Svátosti Oltářní, pamatujíce je, že v ní v každém chrámu Páně Božské Srdce Pána Ježíše skutečně a pravdivě žije a živé přebývá mezi námi; a těmito a podobnými neobyčejnými důkazy lásky co jen možná **nejvyšší** snaží se, aspoň tak jak zde na zemi v hříšném těle možná, **potěšiti** Bož-

ského Vykupitele, jako nějaká duchovní stráž před Velebnou Svátostí s dvojím tímto heslem:

Pochválena budiž bez přestání nejsv. Svátost Oltářní! a:

Nejsladší Ježíše mého Srdce, dejž ať Tě miluji vždy více!

Odpustky udělené od Jeho Svátosti Pia IX. na pobožnost tuto :

9. srpna 1861 **plnomocné** odpustky pro všechny oudy toho zbožného spolku v měsíčním oddělení, jenž měsíčně k stolu Páně přistupují; podepsán jest za Jeho Emin. Kardinála *Pianetti J. B. Brancaloni Castellari, sub.*

15. května 1863 taktéž **plnomocné** odpustky pro všechny v týdenním oddělení, jenž týdně přijímají; podepsán jest N. Kardinál *Paracciani Clarreli.*

Aby pak i lid pracující nebo od chrámu Páně vzdálenější na tak krásné pobožnosti a v těchto měsíčních neb týdenních odpustcích se mohl zúčastňovati, **dovolil** sv. Otec (7. července 1864), že mohou ti oudové tohoto krásného družstva, kteří by v ten svůj zvolený den k stolu Páně z **důležité** příčiny (k. p. pro potřebnou práci, nemoc, nebo jinou skutečnou nemožnost) přistoupiti nemohli, v nejbližší možný den (k. p. neděli neb svátek) to učiniti, v kterýžto nejbližší den pak i oni odpustky plnomocné získají.

Na základě tohoto dovolení papežského nemusí nikdo se více báti, že by snad někdy v ten zvolený den nemohl k stolu Páně přistoupiti. Může totiž ten, kdo si k. p. v měsíčním spolku zvolil vždy 16. přijímati, nemůželi všedního dne tak snadno do chrámu Páně jíti, neděli neb svátek na to svou zprávu Boží vykonati, a v ten zvolený den aspoň duchovní přijímání nebo vroucnější modlitbu doma co potěšení Božskému Srdci Páně obětovati; ano mohou všickni oudové v **neděli** konati svou pobožnost, ač si k vůli vyplnění dnů v jedno oddělení vyvolil jeden 1. druhý 2. třetí 3. atd. v měsíci, anebo (v oddělení týdenním) všickni v **neděli**, ač si jeden vzal **pondělí**, druhý **outerý**, třetí **středu** atd.

Lístky zápisní lze u vydavatele tohoto časopisu dostati v dostatečném počtu a sice po 2 kr.; tak též u sv. Markéty (vp. Kristin Plodek blíže Prahy) i zplnomocnění velebnému Duchovenstvu milerádo zaopatří se, navedení pak k zápisu a vše ostatní na přátelské poptávky v listárně naší Školy se oznámí.

(Marie outočistě naše.) V tisících výtiscích rozdával se nedávno v Tyrolsku lístek, kterýž k většímu rozšíření a v naději, že i naši česko-slovanští oudové milerádi jej přijmou, zde klademe:

Nejblahoslavenější Panna Maria pravila jisté nábožné řeholnici v zbožném rozjímání jejím takto: „Oznam to celému světu, aby se mnoho modlil, by se umínil hněv Boží.“ Když pak řeholnice svou slabost a nehodnost předstírala, pro kterou by jí sotva kdo věřil, pravila opět ve vidění tomto nebes Královna: „Bůh chce světu pomoci jen na vroucí jeho prosby; čím horlivější tyto budou, tím hojnější bude i pomoc Boží: přijdu s celým zástupem andělů a ochraním církev Boží.“

Pak jí dala věděti modlitbu, kterouž řeholnice takto složila:

Modlitba k nejblahoslavenější Panně Marii.

Vznešená nebes Královno! nejvyšší Paní andělů, kteráž jsi od počátku obdržela moc a poslání, abys ďáblu potřela hlavu jeho, pokorně Tě prosíme, sešli své zástupy andělské, aby pod Tvým velením a skrze Tvou moc pekelné duchy pronásledující, všude nad nimi zvítězili, jejich opovázlivost zkazili a do propasti pekelné je opět zahnali! „Kdo jest jako Bůh?“ „Svatí Andělé a Archandělé, obhájte nás, ochraňujte nás!“ „O dobrá a laskavá Máti! zůstaneš vždy naší láskou i nadějí naší. Amen.“ Stvrzeno nejdůstojnějším biskupem Bayonuským.

Má se všude rozšiřovati, avšak ne jako obchodem.

Spolkový Kalendář.

Květen.

(Dokončení.)

17. Sv. Paschala Baylon; plnomocné odpustky v chrámech františkánských. „Lakomství jesti pravý mor duše.“

Pravilo se mi, že jsi při rozjímání o lakomství včerejšího dne brzy na konci byl, jelikož se domýšlíš, že to u tebe v té věci dobře stojí, a že vůbec to lakomství sotva dle jména znáš; avšak považ dobře, že lakomstvím sluje nejen žádost zlata a stříbra a vůbec majetku vezdejšího, ale že lakomstvím jest i žádost cti a slávy a jiných věcí, přílišná náklonnost k tomu, co ti k potřebě a používání od rodičů, představených atd. popíráno jest — a hle již nalezáš dosti látky k bedlivějšímu zpytování svého svědomí.

Je zase pátek, a bude dobře, přečteš si v 1. čísle poznámku o tom dni, na str. 27., že je totiž památka vykoupení našeho skrze přebolestnou smrt Kristovu na Kříži; proto se na mnohých místech (alespoň v chrámech benediktinských na Moravě v Čechách a v Slezsku) slaví mše sv. ke cti sv. Kříže, tak zvaná křížová, v nížto církev sv. radostně prozpěvuje Bohu Otci nebeskému (v *Praefaci*) že „spásu pokolení lidského na dřevě kříže založil, aby jako od dřeva (v ráji) smrt počala, tak od dřeva i život nám nastal, a aby ten, jenž na dřevě zvítězil, tak též na dřevě přemožen byl skrze Krista Pána našeho“ atd. Odpoledne pak ve 3 hodiny dává se znamení s věže k modlitbě vroucí a vděčné za smrt Páně. Neznáš-li lepší a vhodnější modlitby, můžeš následující konati:

Modlitba na každý pátek

(když se ve 3 hodiny zvoni):

Krista Pána umučení
Vděčně si připomínám,
Neboť Jeho usmrcení
Zjednalo spasení nám.

Otče náš atd.

Na Kříž Pána jsou přibily,
Mnohé mé nepravosti
Velké Jemu způsobily
A Matičce bolesti.

Otče náš atd.

Proto nechci více hřešit
A Ježíše křižovat'
Bych se mohl v nebi těšit,
Boha věčně milovat'.

Otče náš atd.

W. Klaníme se Tobě, o Pane Ježíši Kriste, a dobrořečíme Tobě.

R. Neb skrze svatý Kříž svůj svět jsi vykoupil.

O Ježíši můj Spasiteli,
Duše mé Vykupiteli!
Do Tvých svatých ran mne schovej
A po smrti tam povolej,
Kde mne nyní očekáváš
A svou milost mně podáváš.

Ježíši Tobě žiji! Ježíši Tobě umírám!

Ježíši Tobě náležím v životě i v smrti Amen!

Kdož nábožně u sebe chovají sv. křížek či medaili sv. Benedikta*), pakli každého pátku se postí ke cti přehořké smrti Páně, (anebo v sobotu ke cti nejblahoslavenější Panny Marie), získají pokaždé odpustků 7 let a 7 quadragen (quadragena, jak již dříve řečeno, jest 40 dní) a to postrach či přísnějších; pakli to po celý rok vykonal (aneb kdyby mezi tím zemřiti měl, vykonal si pevně umínil) **plnomocných** odpustků (ovšem po zprávě Boží toliko a po modlitbách na úmysl sv. Otce v Římě). Titěž zbožní ctitelé sv. Benedikta získají 100 dní odpustků na zbožné rozjímání o umučení Páně, když se 3krát Otče náš a Zdrávas k tomu modlí.

18. „Zkušenost učí, že se mnohem snadněji obracejí lidé tělesné ohavnosti oddaní, než lakotní.“

Z této průpovědi sv. Filipa Neri máš poznati smutný stav duše lakotné: dobře víš, jak těžké bývá polepšení člověka smilného a praví tu zkušený otec duchovní a muž svatý, že daleko snadněji se obrátí nežli lakotný člověk; a to proto, že onen hříšník pro velikou ohavnost hříchu svého povzbuzen bývá na Boha a na polepšení své pamatovati, lakomý však nemaje ani času k modlitbě, všecko své smýšlení a jednání, všechn svůj čas vynakládá jen k věcem pozemským, aneb k slávě světa, a čím více toho má, tím šťastnějším míní býti, aniž by šerednost hříchu svého poznal.

19. Neděle IV. po Velikonoci. V Čechách přenešení sv. Norberta biskupa a patrona země české, zakladatele řádu premonstrátů z Doxan, (kamž z Děvína bylo převezeno sv. jeho tělo) do Prahy na „horu Sion“ (Strahov).

„Kdo poездеjších statech touží, nikdy nenabývá ducha pobožnosti.“

Duch pobožnosti je totiž Duch Boží, Duch Svatý, a psáno jest: „nevejde Duch můj v duši zlovolnou.“

*) Takových svěcených medailií dostávají oudové při zápisu do bratrstva nejsv. Svátosti Oltární benediktinského. Kdo by si je přál mimo to bratrstvo nositi, by získal odpustků, nechť se obrátí na redaktora nebo vlp. P. Kristina Plodka u sv. Markéty blíže Prahy.

 Dnes připadá první neděle **ze šesti**, jež předchází slavnost Božského Srdce Pána Ježíše: na **každou** z nich jsou plnomocné odpustky v bratrstvu nejsv. Srdce Páně (ježto buď samo o sobě je zavedeno, aneb prostředně skrze „apoštolát modlitby“) na modlitby, litanie, písně atd. ke cti Božského Srdce Páně, jež si každý sám může ustanovit. K získání těchto odpustků je však na každou neděli zapotřebí zprávy Boží a modlitby na úmysl sv. Otce v kostele toho bratrstva (aneb kde ho není, může zpovědník jiný dobrý skutek uložit, zač má každý prositi).

Místo 6 neděl těchto mohou se i vzítí pátky, tudíž začátek 27. t. m.

20. Všecky hříchy si Bůh zošklivuje, především ale smyslnost a lakomství, jež také nejtížeji se dají vyhojiti.

Jest týž Bernardina Senenského a plnom. odp. v chrámech františkánských.

21. Musíme povždy Boha prositi, aby nedopustil lakomství, by nad námi panovalo, nýbrž abychom prosti vši náchylnosti k světu živi byli.“

22. Když ničeho na světě nenalezáme, co nás těší, měli bychom se právě tím těšiti, že nás **nic na světě netěší**.

Toť zas něco divného, pravíš! já se nemohu dost nastěžovati, že mne často na světě „již nic netěší“ a to by mělo býti dobrým znamením? Posečkej trochu dušičko, ne tak rychle: co ty pravíš, že tě nic netěší, to jest jen následek tvé omrzelosti pro ten neb onen zmařený plán (ty víš co myslím), pro tu neb onu v cestě stojící osobu atd.; a však co sv. Filip myslí, jest něco zcela jiného. Chce totiž touto průpovědí srdce tvé odtáhnouti, odvrátiti od lásky toho světa, ode vši náklonnosti k smyslnosti, marnosti, že již po ničem toužiti nebude, po čem jsi až posud snad toužil, abys mohl se sv. Františkem Serafínským říci: „Bože můj a mé **všecko!**“ Když tě svět bude vábiti do společnosti, abys mohl říci, že je ti milejší modlitba, když tě ten neb onen, ta neb ona (nesmíš mi zazlíti, že tě vždy mám v podezření) bude lákati na procházku, k veselosti, abys mohl říci, že je ti milejší práce a povinnosti domácí bedlivě vykonati, nebo (v neděli) pobožnost a samota, a uvidíš-li marné věci, smyslné osoby, abys mohl v srdci říci, že to nenávidíš, že tím pohrdáš, že na tom nemáš prázdného zalíbení, a kdyby ti takových věcí podával, že tě to nic netěší — ejhle pak můžeš vším právem se z toho těšiti, neboť je to jisté znamení, že chceš Bohu s celým srdcem náležeti!

23. „Kdo chce dokonalým býti, nesmí k ničemu na světě náklonnost chovati.“

Ani k rodičům, ani k dítkám, tážeš se? Neboj se, Bůh ti nezapovídá, ano přikazuje lásku k rodičům a k dítkám; avšak chce a může to chtíti, abys se nedal od dokonalosti křesťanské odvrátiti ani tím, co je ti nejdražšího; abys k vůli příbuzným nečinil nic nedokonalého, abys raději Boha se držel, nežli oněch, a to ve všech pádech, kde se povinnosti k rodičům neb dítkám přiči povinnostem k Bohu, neboť praví Pán ve sv. evandélium: „Jdeli kdo ke mně a nemá v nenávisti otce svého i matky své i ženy i synů i bratří i testa, nemůže býti mým učedníkem.“ I táže se tu sv. papež Řehoř, jak může kdo nenáviděti otce, kterého přede milovati a ctíti je přikázáno, a odpovídá: „abychom — ty, jenž s námi z příbuzenstva jsou spojeni, pakli nám dopomáhají k dokonalosti milovali a vyhledávali, pakli nám ale na cestě k Bohu překážejí, v tom pádu náklonnosti k nim neznali.“

24. „Služba Boží žádá od nás, bychom svět a jeho marnosti opustili; avšak i když jsme to učinili, zbývá nám **mnoho ještě** činiti.“

To praví sv. Filip k tvému prospěchu, aby's snad v srdci svém nespýšněl, vida, že nemáš více žádného zalíbení na světě a jeho marnostech; neboť tak teprv začínáš Bohu sloužiti; — také k tvému povzbuzení, aby's se neoddal lenosti, neboť tím jsi ještě všechno neodbyl, že na svět a jeho marnosti jak se sluší a patří více nedbáš,

25. „Jak veliká je láska k Bohu ukazuje se nejlépe touhou naší po utrpení z lásky k Bohu.“

26. Dnes památka **sv. Filipa Neri**, našeho v tomto kalendáři věrného vůdce po cestách dokonalosti křesťanské.

„Milujme srdce čisté, neboť Duch sv. přebývá jen v čistých a sprostných duších.“

27. Dnes a následující 2 dny koná se průvod (processí), podobně jako na sv. Marka 25. dubna; a že se při tom průvodu sv. kříž přednáší, slovou tito dnové křížové. Pobožnost tu zavedl sv. biskup Mamert v zemi francouzské r. 468 v městě Vienne a každoročně konal za odvrácení všeho zlého; po něm zavedli jiní biskupové pobožnost tu, tak že po celém světě katolickém je v zbožném obyčeji až po dnes a na vždy.

„Duch sv. nás učí modlitbě a činí, že ustavičného pokoje a radosti požíváme a co předchůf nebeské radosti.

28. „Chceme-li, aby nás Duch sv. učil modlitbě, musíme se v pokoře a poslušnosti cvičiti.“

29. „Ovoce každé modlitby má býti předsevzetí, vždycky plniti, co Bůh chce.“

30. Nanebevstoupení Páně. Plnom. odp. 1) v bratrstvu nejsv. Svátosti Olt., 2) na zbožné nošení křížku sv. Benedikta 3) v bratrstvu nejsv. Srdce Páně 4) v III. řádě (jakož vůbec řeholníci a řeholnice) odp. římských štací.

„Cnostný život záleží v tom, aby kdo nepravosti, hřích, zlá myšlení a hříšné náklonnosti odložil, a k cnostem se obrátil.“

31. „Budme pokorní s pokornými, — o poslušnosti! pokoro! odtržení od světa!“

Co tyto věci do tisku připravujeme žádá nás jistý duchovní „o zbožnou modlitbu“ na zvláštní, velmi důležitý úmysl! pročez doporučujeme k ostatním úmyslům tento tak důležitý na každý den až ku konci měsíce aby zbožní čtenářové naši alespoň jedno vroucí „Zdravas“ k nebes Královně denně zasílali a skrze ni k samému trůnu Božímu.

Kterí P. T. vel. páni „Škola B. S. P.“ odebirati a příležitostně se předplatiti nemíní, nechať to zpět odesláním tohoto čísla redakci v Rajhradě oznámí.

Listárna redakce :

Vel. p. Al. Dr . . . l v Slp. v Č.: Do Dol. Újezdu bylo pod patričnou adressou 1. čís. též zasláno; zbývající patří Vašnostem gratis. Račte je přijmouti, neboť mám příčiny k tomu.

Š K O L A

Božského Srdce Páně.

Měsíčný list
Apoštolátu mo-
dlitby.

„Učte se ode Mne, ne-
boť jsem tichý a pokorný
srdcem, a tak naleznete po-
koj duším svým.“

Mat. XI, 29.

S povolením duchovní
vrchnosti vydává

PLACIDUS J. MATHON,
kněz řádu sv. Benedikta v Raj-
hradě.

„Jeden jest učitel
váš — Kristus.“

Mat. XXIV, 11.

Číslo 3.

Červen:
(první polovice.)

1867.

Slunce duše.

Gerné mraky vystupují,
Slunce již se zatmívá;
Plavé blesky vyhrožují,
Hrom se stále ozývá.
Hustý déšť se s oblak leje,
Strašný vichor vůkol zeje.

Mnohá bouře navštěvuje
V slzavém nás údolí;
Mnohá strast nás obtěžuje,
Že se srdce rozbolí.
Jedna trýzeň druhou stíhá,
Bol a žal se na nás sbíhá.

Po bouři jak slunce září,
Všecko novou dýchá slast:
Tak i se tvých truchlých tváří
Slunce všechnu setře strast.
Znáš-li ono slunce jasné,
Ze pozemských bolův spasné?

Viz, jak Ono krásně vzchází!
Srdce Pána Ješíše!
Ve bouřích tě doprovází,
Jest ti veždy k útěše.
K Němu tudyž ubírej se,
K srdci Páně utíkej se.

Měsíc Božského Srdce Páně.

Každý skoro měsíc má tu zvláštnost do sebe, že jest nějaké slavnosti, památce a uctění některého svatého zasvěcen, kterýžto svatý neb památka slavnostní jmenuje se patron anebo hlavní předmět celého měsíce, proto se říká: měsíc adventní, velikonoční, měsíc Panny Marie, Božského Srdce Páně, sv. Aloisia atd. Tak byl právě minulý měsíc květen neb máj měsíc nejblahoslavenější Panny Marie, zasvěcen totiž obzvláštnímu uctění nejsvětější Rodičky Boží, tak zvané pobožnosti májové; podobně tomu jest i měsíc březen ustanoven k obzvláštnímu uctění sv. snoubence Panny Marie a pěstouna Páně sv. Josefa; v lednu se koná památka mládí Krista Ježíše a jeho nejsvětějšího Jména, v únoru příprava na svatý čas postní, tak zvané předpostí nebo masopust, jenž i v duchovním životě katolického křesťana — jak svým časem na tomto místě bude vyloženo — svého místa a své nemalé důležitosti nalézá; v dubnu zase jest čas velikonoční, o jehožto účeli hned v 1. čísle tohoto časopisu bylo jednáno, a proto se jmenuje měsíc velikonoční.

V podobném smyslu sluje tento nastávající měsíc červen měsíc **Božského Srdce Páně**, a to za tou příčinou, že pravidelně v tomto měsíci připadá slavnost Božího Těla (letos 20. června) a **druhý** pátek po tom svátku slavnost nejsv. Srdce Pána Ježíše (letos 28. června.) Znamená tedy nápis: Měsíc Božského Srdce Páně tolik jako: tento měsíc bude hlavním předmětem naší úcty, našeho poklonění-se a všeliké nábožnosti, samé nejsladší Srdce Ježíšovo v nejsv. Svátosti Oltářní. Každý týden, ba každodenně má se nějaká pobožnost k Božskému Srdci Páně konati; proto mají všechny modlitby, nábožná cvičení a dobré skutky v tomto měsíci na oslavení Božského Srdce Páně obráceny býti, až pobožnost ta v právě připadající den slavnosti samé nejvyššího dosáhne stupně a svého nasycení v oslavení nejsv. Srdce Kristova ve mši sv. a ve sv. přijímání, — abychom se za jedno (před slavností samou) důstojně na to připravili, za druhé pak (po slavnosti) ovoce takového cvičení, takové pobožnosti i na dále v sobě zachovali.

Hned z rána proto, při prvním procitnutí a vstávání z lože má první myšlenka zasvěcena býti nejsv. Srdci Páně v krásném vzdechnutí: „Nejsladší Srdce mého Ježíše, dejž ať Tě miluji vždy více!“ toť má i za dne častěji v ústech a ustavičně v srdci býti i při práci, v tom též povzdechu, s tím též upamatováním na ten nejsladší předmět veškeré naší lásky máme i každý den končiti. Jmenovitě pak neděle a svátky měly by se horlivěji než jindy konati, možná-li všechny hodným sv. přijímáním po skroušené sv. zpovědi oslavovati, častější návštěvou chrámu Páně a delším uctěním nejsv. Svátosti Oltářní atd. a to vše, jak řečeno k oslavení Božského Srdce Páně, jehožto slavnost zajisté jest střed a ohnisko každé slavnosti církevní. Neboť všechna tajemství Boží, Vtělení, Narození, Utrpení, Usmrcení, Vzkříšení, Nanebevstoupení Páně, seslání Ducha sv., odkud pocházela, ne-li z nesmírné lásky Syna Božího, tudíž z jeho nejsvětějšího Srdce? nejsou-li tedy všechny slavnosti výroční jen oslavování účinků a darů této Božské lásky? Není-li tedy svátek a slavnost této lásky, nejsv. Srdce Páně korunou všech oněch svátků a a slavností? Zajisté jest to památka všech nesmírných dobrodiní a slitování Božích, která vyšla z Božského Srdce Kristova, za kteráž za všechny máme touto přítomnou slavností nejvřelejších vzdávati díků.

Avšak ještě v jiném ohledu jestiž slavnost ta důležitá: není to jenom slavnost díkůčinění, jest i svátek zadostičinění a smíření Syna Božího. Sám

Božský náš Pán a Mistr slavnost tu co takovou zavedl, když k blahosl. Markétě Alacoque pravil: „Žádám od tebe a skrze tebe, aby druhý pátek po svátku mé Svátosti Oltářní byl zvláštní slavností ke cti mého Srdce co zadostučinění za všechny křivdy a urážky po všechny dny, kdež bylo vystaveno na všech oltářích, a to se má státi sv. přijímáním v ten den a vroucím odprošováním.“

I jak tedy oslavíme v tomto měsíci Božské Srdce Páně?

a. Vnitřní cvičení. *)

1. Hned na počátku měsíce chceme se pro celý tento čas ano pro celé své živobyť zasvětit a obětovati nejsladšímu Srdci Ježíšovu (viz níže modlitbu obětování-se Božskému Srdci Páně): všechny práce, trpkosti, křížky, soužení atd. s nejvroucnější oddaností do vůle Boží, ve svatou ránu nejsv. Srdce jeho složit a o nesmírné jeho slitování a otcovské požehnání prositi.

2. Každého dne hned z rána chceme alespoň $\frac{1}{4}$ hodinky v tiché modlitbě o Božském Srdci Páně rozjímati, t. j. přemýšleti a uvažovati jeho tichost, trpělivost, pokoru, milosrdenství, čistotu, lásku, obětavost za nás, modlitbu atd. a to vše hned na sebe, na své vlastní srdce obracet, zpytovat a litovati tohoto našeho srdce prchlivost, netrpělivost, pýchu, tvrdost, smyslnost, nelaskavost a vlažnost, a všechny ty nehezké jeho vlastnosti, a chceme pevně učiniti předsevzetí, od nynějška ne více dle vlastní zlé vůle jednati, ale dle smýšlení a úmyslů nejsv. Srdce Páně; proto po celý den, při té oné příležitosti, v tom onom pokušení, soužení tak smýšleti a jednati, jak by Kristus Pán ve svém Božském Srdci byl smýšlel a dle toho smýšlení pak jednal.

3. Zvláště chceme skoumati svou hlavní chybu a vadu, která nám až posud nejvíc překážela, nám největších a nejčastějších bojů způsobila, nás nejvíce znepokojuje a pomyšlení na smrt a budoucí život strpčuje — u jednoho to bude netrpělivost, u druhého samoláska, ctižálost, smyslnost — a tuto hlavní chybu srdce svého chceme v tomto měsíci s milostí Boží stůj co stůj odložit. Proto hned ráno učiníme mezi všemi dobrými předsevzetími, obzvláště to, varovati se při každé příležitosti úhlavní své chyby — na večer pak chceme zpytovat celé své svědomí, zvlášť pak, jak jsme se chovali vzhledem na to ranní obzvláštní předsevzetí; za setrvání v něm budeme děkovati, pro přestupky za odpuštění žádati — ale to vše s pokorou, láskou a důvěrou v Božské Srdce Páně.

4. Bychom však nebyli pro svou nehodnost odstrčeni od tohoto nejsvětějšího Srdce, vcházíme do něho skrze „útočiště hříšníků“ skrze nepoškozené Srdce Marie Panny, vzývajíce je s krásným povzdechem: „Nejsladší Srdce Marie! budiž mým spasením!“ pak spíše ano nepochybně dojdeme vyslyšení volající již v samém Srdci Kristovu: „O můj Ježíši! Milosrdenství! Jsou to modlitby střelné, odpustky obdařené — první povzdech zbožně a skroušeně k Rodičce Boží zaslaný získá 300 dní odpustků, a pakli ho každodenně kdo konal, jednou za měsíc plnomocné odpustky dosahuje, ovšem po zprávě Boží a vykonané v chrámu Páně

*) Vnitřní jmenujeme to cvičení, protože to, o čem hned dále mluvíme a co právě tím cvičením jest, nejvíce ve zbožném rozjímání a přemýšlení, ve zbuzování pocitů a předsevzetí Bohu libých pozůstává, tedy v srdci vnitřně se děje — cvičí.

modlitbě na úmysl sv. Otce v Římě, druhý po každé 100 dní, jakož udělil sv. Otec Pius IX. 30. září 1852 a 23. září 1856.

b. Zevnější ovičení. *)

1. Každodenně konejme nějakou modlitbu k Božskému Srdci Páně, litanie, písně atd. anebo i toto

Obětování-se nejsvětějšímu Srdci Páně.

(Odpustky 7 let a 7 quadragen čili 7krát 40denního postu. Řehoř VII.)

Nejsladší Ježíši! věčná lásko, Otče milosrdenství a Bože všelikého potěšení! jenž jsi nám nehodným a bídným hříšníkům s obzvláštní laskavostí nevýslovné poklady Svého Božského Srdce otevřítí ráčil: Tvému nejsvětějšímu Srdci přináším nyní, ačkoliv ten nejnehodnější ze všech hříšníků, sebe samého a všechno co mám nebo mítí budu co oběť díkůčinění za nescíslná dobrodiní, jež jsi mně a všem lidem zvlášť ustanovením nejsvětější Svátosti Oltářní prokázati ráčil, a co oběť zadostičinění za ty mnohé a veliké urážky, jimiž my a ostatní lidé tak ohavně tuto neskončenou a tajemnou Tvou lásku Tvému nejsvětějšímu Srdci splácíme.

Proto se Tobě celý a ve všem odevzdávám, abys se mnou vždy podle Své nejsvětější vůle nakládal, a příslibuji, že co možná bude mým slabým slám, úctu a pobožnost k Tvému nejsvětějšímu Srdci chci rozšiřovati.

Podobně si volím nejblahoslavenější a vždy nepoškvrněnou Pannu Marii za zvláštní a nejlaskavější matku Svou a panovnici, a přináším Jejímu nejčistšímu Srdci také sebe a všechno své jmění v ustavičnou oběť, a slibuji, že i úctu této Tvé laskavé Rodičky s velikou pilností, zvláště pobožnost k nepoškvrněnému Početí Jejímu dle úmyslu církve svaté, co mého možného bude, chci rozšiřovati.

I prosím teď Tvou neskončenou dobrotu a milosrdenství o nejlaskavější Ježíši! přijmiž tuto mou skrovnou oběť zápalnou za příjemnou vůni, a jakož jsi mi předsevzetí a síly k této oběti dodal, popřej též, abych ji šťastně s hojnou milostí Tvou dokonal. Amen.

2. Hledme častěji za den na obraz Božského Srdce Páně; nemá-li kdo jiného, postav si Školu tuto na své klekátko tak, abys viděl nejsv. Srdce Páně, a v něm otevřenou svatou ránu, právě proto otevřenou, by tam mohl dušičku tvou povždy, zvlášť ale v tomto měsíci uložití.

 Jest pak takovéto zbožné u sebe chování obrázku Božského Srdce

*) Zevnější opět nazýváme je, protože pozůstává ve skutecích a pobožnostech zevnějších, veřejných, které jako z onoho vnitřního cvičení — těch zbožných rozjímání, dobrých přesvědčení a předsevzetí — pocházejí, tak i vzájemně jim, aby živa byla, co nejvíce nápomocny jsou.

Páně obdařeno obzvláštním požehnáním jeho, kteréž sám slíbiti ráčil zbožným ctitelům skrze blahosl. Markétu, jak následuje:

1. Udělím jim všech jejich stavu potřebných milostí.
2. Uvedu pokoj a svornost v rodiny jejich.
3. Budu je těšiti v každém soužení a utrpení.
4. Budu jim jistým útočištěm v životě a zvlášť v smrti.
5. Udělím jim hojného požehnání mého ke všem jejich podniknutím.
6. Hříšníci naleznou v Srdci mém zdroj nesmírného milosrdenství mého.
7. Vlažné duše stanou se horlivými.
8. Věrné duše dosáhnou veliké dokonalosti.
9. Žehnati budu domům těm, kde se chová a ctí obraz Srdce mého.
10. **Kněží** udělím daru toho, že i nejzatvrzelejší srdce obrátí.
11. Jména všech, kdo pobožnost k Srdci mému **rozšířují**, zapsána budou v Srdci mém **a nikdy z něho nebudou vyhlazena.**

3. Kdo může, udělá dobře, navštíví-li Pána a Mistra svého v nejsv. Svátosti Oltářní v chrámu Páně, jmenovitě tam, kde se koná 40hodinná pobožnost; komu to práce domácí a zaměstnání nedovolují, poslejte alespoň pilně srdce své do chrámu Páně a tím horlivěji pak v neděli a ve svátek tam prodlívejte.

4. Je již mnoho chrámů Páně, kde se koná pobožnost májová, snad se dá oltář májový změnit v oltář Božského Srdce Páně, u kteréhož by se podobně, jako předešlého měsíce pobožnost k Páně Marii, nyní pobožnost k nejsladšímu Srdci Ježíšovu mohla konati — jak to zajisté na mnohých místech skutečně jest v zbožném obyčeji: zde se každodenně v tom měsíci koná pobožnost k Božskému Srdci Páně, tam alespoň o šesti nedělích předcházejících slavnost samu (i jsou na každou z nich plnomocné odpustky uděleny všem těm, kdo v chrámu takovém*) po zprávě Boží pobožnost k nejsv. Srdci Páně konají, anebo po šest pátek (začínajíc tedy letos 17. května**); jinde zase koná se pobožnost podobná alespoň 9 dnů před slavností, (letos tedy 19. červnem začínajíc) rovněž s odpustky, pročež přinese 4. číslo Školy B. S. P. (v druhé polovici června) takovou pobožnost 9denní, neboli devítník: zvláštní poučení, rozjímání a modlitby; jinde konečně se slaví slavnostní den sám a následující dva dni, a jest jmenovitě v bratrstvu nejsvětější Svátosti Oltářní pod ochranou sv. Otce Benedikta tu neděli po svátku Božského Srdce Páně **nejhlavnější slavností** a získají oudové v tu neděli (letos 30. června) po zprávě Boží a po modlitbách za sv. Otce v chrámu Páně **plnomocných** odpustků.

5. Kde nelze ani jednu ani druhou pobožnost konati, alespoň slavnost Božského Srdce Páně sama co nejhorlivěji buď konána; jakým způsobem, udává Kristus Pán sám: sv. přijímáním a vroucím odprošováním nejsvětější Svátosti Oltářní.

Kéžbychom tímto navedením, k němužto ve jménu Božského Srdce Páně nejvřelejší prosby připojujeme na všechny duchovní správce a důstojné přednosty chrámů Páně, docílili zavedení slavnosti takové a podobné; jakého požehnání

*) Kde se pobožnost nekoná společně, může ji každý sám o sobě držeti: rozjímáním, modlitbami, litaniemi a písněmi k Božskému Srdci Páně; aby však získal těch plnomocných odpustků, popros zpovědníka svého o jiný dobrý skutek místo návštěvy chrámu Páně, kde se ta pobožnost koná.

**) V 2. čísle bylo omylem udáno 27. května.

mohla by se každá osada křesťanská nadíti, jejížto oudové společně v chrámu Páně nebo doma po celý tento měsíc, aneb alespoň o nedělích a po těch 9 dní před slavností nejdobrotivějšímu a nejmilostivějšímu Srdci Páně takovýmto způsobem poplatek společného uctění a odprošování přináší v oběť milou, příjemnou a přelíbeznou ! Neboť máme zaslíbení Kristovo skrze bl. Markétu :

„Ujišťuji tebe, že se Srdce mé rozšíří a poklady milostí svých v hojnější míře udělí těm, kdož jemu sloužiti budou a se přičiní, by i jiní totéž činili.“

Červen jest i 2) měsíc sv. Aloisia.

Jako je šestinedělní pobožnost odpustková k Božskému Srdci Páně, tak stává i pobožnosti šestinedělní k sv. Aloisi, která se pro utěšené ovoce, jakéž přináší (zachování čistoty, osvětlení Duchem sv. při volení stavu, láska k Rodičce Boží, požehnání a štěstí v učení a pod.) obzvláště pro mládež studující hodí a od ní na mnohých místech slavně a radostně se koná po 6 neděl nepřetrženě za sebou následujících, buď před svátkem sv. Aloisia, 21. června, aneb po něm, aneb i také jiný čas v roce. Nejvhodněji a nejvhodněji však koná se 3 neděle před 21. červnem a 3 neděle po něm, tak že letos 2. červnem pobožnost ta začíná a trvá až do 7. července, na který den připadá 6. a poslední neděle.

I tato pobožnost může se buď společně v chrámu Páně konati: kázáním, sv. litaniami k sv. Aloisi, písněmi atd. anebo soukromě jedenkaždý o sobě ji koná rozjímáním, duchovním čtením, modlitbami a jinými dobrými skutky, v obojím pádu ale zapotřebí v **každou** z těch neděl skroušené sv. zповědi a hodného sv. přijímání, a to vše ke cti andělského mládence sv. Aloisia. Na každou z těch neděl uděleny jsou **plnomocné** odpustky. (Klement XII. 11. prosince 1739). Rovněž tak uděleny jsou plnomocné odpustky na den sv. Aloisia 21. června v tom kostele, kde se svátek ten slaví, pakli po sv. přijímání odpustkové modlitby (na úmysl sv. Otce 5krát Otče náš a Zdravas) se konají. Pakli s povolením církevním v jiný den slavnost ta se obývá, pak i odpustky v tentýž den lze získati. (Benedikt XIV. 22. dubna 1742). Všecky tyto odpustky mohou se i za dušičky v očistci obětovati.

Nyní jsi, milý čtenáři, prozatím snad dosti poučen o krásné té pobožnosti k sv. Aloisi, a některé nákresy z jeho andělského života, jež tobě na str. 84. podáváme, dopomohou ti, abys pro jeho spanilé cnosti jej sobě oblíbil nejen tu pobožnost rád konal, nýbrž také stůj co stůj s Boží pomocí jej následoval.

„Kopej hlouběji!“

*† Byl jednou jistý muž, jmenoval se — „jen žádnou povídku, těch bez toho vím dost“ — neboj se, příteli! to nebude zcela žádná povídka, ale jest to skutečna událost ze života sv. Simeona, kterouž vypravuje očitý svědek a jeho soudruh, biskup v Cyru Teodoret („Životy Otců, kniha IX. hl. 26.) Sv. Simeones tedy jest ten muž, o kterém ti chci vyprávovati, a to za tou příčinou, že se v podobném nacházel postavení jako ty již po celý měsíc: on poznal kdysi z kázání slova Božího, že chceli Bohu se zalíbiti a jemu s celým srdcem sloužiti, musí býti lepším,

že musí spořádanější život vésti, že musí všechno odložit, co je nepravého, hříšného, že musí starého člověka shoditi a nového obléci, starou života svého budovu zbořiti a s pomocí Boží novou vystavěti.

A když o tomto vystavění přemýšlel, jako i ty právě dnes, a když s velikou vroucností k Panu Bohu se modlil, aby mu dal věděti, jak si při tom má počítati (to jsi zajisté i ty učinil, neb jest ti hned z 1. čísla známo, že nesmíš tuto Školu a jmenovitě Duchovního Budíčka v ní jen tak ledabylo čísti jako snad nějaké noviny, ale pozorně, povážlivě a po modlitbě kratičké třeba, ale tím vroucnější) — upadl v libý spánek a zdálo se mu, jakoby tu budovu duchovního svého života již stavěl a právě s kladením základů byl zaměstnán. I slyší hlas jako s nebe přicházející: „Kopej hlouběji!“ Simeones učinil, jak mu veleno; když se však po dlouhém vykopávání půdy domýšlel, že již dost hluboko se dostal, chtěl si odpočnouti a přestati. Avšak hlas anděla Božího poznovu zněl, by kopal hlouběji, co se stalo ještě po 3krátě, a sv. Simeones kopal ustavičně hlouběji a hlouběji — až konečně uslyšel: „Již dosti — nyní teprv můžeš bezpečně stavěti.“

I ty drahoušku můj! chceš stavěti budovu nového, spořádaného, spravedlivého, v pravdě **křesťanského** života a pamatuješ právě dnes na kladení základu, pro něžto vykopáváš půdu; abys však bezpečně mohl stavěti, nesmíš to s tím základem bráti na lehkou váhu, nesmíš mysliti, že když prach a písek marnosti a samolásky a ctižádosti je vyhozen a vyvezen, že jsi dost hluboko. Proto i tobě přivolává dnes Božské Srdce Páně: „Kopej hlouběji!“ sestup níže a níže, ponižuj se více a více.

To jest tedy to vykopávání půdy pro kladení — základu poníženost a **pokora**, jak velmi krásně praví sv. biskup Augustin: „Žádáš si vysoké stavení (křesťanského života) vystavěti? Pamatuj dříve na základ **pokory**. Chceš dokonale býti? Počni s **ponížeností**.“

Ba ovšem, toť jesti nejprvnější úlohou tvou, již nevyhnutelně třeba vyplniti; neboť „pokora (jak praví sv. papež Řehoř) **počátek** všech cností; a kdoby si bez pokory chtěl cností nashromážditi, ten by prachu svěřil větrům k nashromáždění.“ Podobně ujišťuje i sv. Jan Zlatoústý: „Ze všech dobrých skutků neznám ani jedinkého, jenž by pokory nepotřeboval; bez ní žádná neobstojí cnost.“

A kdyby tě nicméně to vše nemohlo přesvědčiti o nevyhnutelnosti pokory, slyš samého Božského Vykupitele u sv. Mat. 19, 3. 4: „Amen pravím vám, neobrátíte-li se a nebudete-li jako maličká (pacholata) nevejdete do království nebeského; protož kdokoliv se poníží jako pachole to, ten jest větším v království nebeském.“

Ale co pak jest to pokora a v čem záleží?

„Pokora v tom záleží (praví sv. František Saleský), že se nad jiné nevypínáme, ani za hodnější nedržíme, ba ani jiných přednějšími býti nežadáme; dobře si vědomi jsouce svých nedokonalostí a že vše, co dobrého máme, ne od nás pochází ale od Boha.“

Pokora tedy, jež pýše jest na odpor, záleží v tom, že člověk, uznávaje svou slabost a hříšnost, všechno dobré jen Bohu připisuje, sebe pak za nepatrného pokládá. Pokorný křesťan je přesvědčen, že všechno dobré a každou dobrou vlastnost od Boha má, sám pak od sebe že ničeho nemá, leč slabosti, nedokonalosti a hříchy; pro tuto příčinu si také na všem dobrém, co má, co vidí, o čem jiní chvalně mluví, nic nezakládá, tím méně na bohatství neb síle a zdraví tělesném i duchovním, ba ani na ctnosti své a dobré skutky samolibě nehledí, nýbrž při všem jen k Bohu

obracuje zraku svého volá se žalmistou Páně sv. Davidem: „Ne nám, Hospodine, ne nám ale jménu svému dej slávu.“ Žalm 113, 1.

Ovšem že nezapírá, co dobrého Bůh v něm a skrze něho působí, ale ve všem jen uznává a vyznává nesmírné milosrdenství Boží. Vidí-li tedy, že je zámožnější neb zbožnější nežli jiní, nevypíná se nad ně a nepohrdává s nimi, jako fariseus v chrámu Jerusalemském, ale tím více díky vzdává Bohu volaje se sv. apoštolem Pavlem (v 1. Kor. 15, 10): „Milostí Boží jsem to, co jsem;“ a proto i při tom největším dobrém, jež od Boha má, nicméně skrovně a poníženě o sobě myslí a mluví, podobně jako ten samý sv. apoštol praví (v. 9.): „Já jsem nejmenší z apoštolů, kterýž nejsem hoden slouiti apoštolem.“ Podobně smýšleli a mluvili o sobě všickni svatí a vyvolení Boží: sv. František Serafinský při všelike svatosti své za toho největšího hříšníka na světě se pokládal, a sv. Vincenc z Pauly ve všech listech, kteréž známým a přátelům psal, doporučoval se do modliteb jejich slovy: „Modlete se za mne starého a ubohého hříšníka.“

..... Hu! zde přicházíš na kámen v díle svého vykopávání půdy: jak mohli tito svatí tak skrovně o sobě mluvit, jak i ty můžeš o sobě tak poníženě myslit, an si přede vědom býváš, že všecky své povinnosti k Bohu a k bližnímu, i k sobě samému dobře a jak náleží konáš, vůli Boží ve všem, i v tom nejmenším bedlivě plníš, přikázání Boží svědomitě zachovávaš, — jak se můžeš (pravíš) přede za hříšníka velikého pokládati, ano i za většího nežli jiní, jenž tolik nečiní pro čest a slávu Boží?

Avšak tato skromnost a poníženost nepřijde ti zajisté za těžko, vzpomeneš-li jen na to, co jsi dříve byl, (jak hříšný, vlažný, nedbalý tyto puntíčky si sám vyplníš v myšlení zpytováním, v srdci lítostí a v očích slzemi), a co jsi vzdor všemu bedlivému zachovávaní přikázání Božích, jež ti právě tak zhola nechci upříti, (jak jsi pln zlých náklonností, nedokonalostí a slabostí jak jsou jiní daleko pokornější nežli ty, a nábožnější, trpělivější ... nebude škoditi, porovnáš-li se i s jinými tvory Božími, jenž Boha oslavují svým bytím a nad to nikdy ho nerozhněvali, aniž hněvati budou, tak že v jistém ohledu i ten nejmenší červíček, po kterém šlapeš, své povinnosti dokonaleji plní nežli ty ...) a konečně co budeš, pakli tě milost Boží opustí! a myslíš, že je to tak zcela nemožnou věcí? Nebojíš se, že — já tomu sice nevěřím a Bůh chraň, aby se to stalo tobě nebo i mně — ale nebojíš se, že snad ještě od dobrého předsevzetí můžeš upustiti, milost Boží ztratiti ano i — věčně zahynouti? Nebo praví Písmo: „Bůh se pyšným protiví, ale pokorným dává milost“ (Jak. 4, 6), ano Kristus Pán sám nejednou ale častokráte ve sv. evandéliu řekl: „Kdo se povýšuje, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen;“ a jelikož věděl, že se na své bedlivé a svědomité zachovávaní přikázání Božích budeš chtít odvolávati, pamatuje tě na to, že jest to jen tvá povinnost, když to činíš, co máš činiti a dokládá: „Když učiníte všechno, co vám přikázáno jest, rcete: služebníci **neužiteční** jsme, což jsme povinni byli, učinili jsme.“ (Luk. 17, 20).

Ach ovšem! tu přestává všechno zakládání si na sobě samém — a již jest ta skála přemožena, již jest odstraněna překážka.

Než „kopej hlouběji!“ volá poznovu Božské Srdce Páně — poznals-li ne-hodnost a ničemnost svou, a jsi-li živě o tom přesvědčen, že na tobě zcela nic dobrého není, nemáš i od jiných chtít za dobrého a hodného považován býti, ale za to, „zač sebe sám vyznati musíš, za neužitečného, slabého, nedokonalého, hříš-

ného ah! toť země tvrdá a skalnatá půda, zde již přestává vykopávání, zde to již nepůjde .. (kopej hlouběji) ... o tu bych raději vše nechal býti, nebo co to bude státi práce, nežli všechny ty překážky odstraním!

Věřím rád — i já jsem to zkusil a snad každý z nás, a dobře praví sv. František Saleský: „Často sice říkáváme, že ničímž nejsme, a že jsme pouhý vyvrhel světa; nicméně však nerádi bychom byli, kdyby nás kdo v takové řeči polapil a těmi býti ohlašoval, jakými se býti sami pravíme; protože jen na oko stavíme se pokornými býti a před chválou utíkáme sice a se skrýváme, ale s tím úmyslem, aby nás chvála sama hledala, stavíme se, jako bychom chtěli býti posledními a na nejnižším místě za stolem seděti, ale jen proto, abychom s tím větší slávou výše posazeni byli;“ a podobně odkrývá naši falešnou a pokrytskou pokoru sv. Alfons Ligouri, když praví: „Jsouť mnozí, kteří jsou pokorní jazykem, nikoli ale srdcem: ústy říkají ovšem, že by největšími hříšníky na světě byli, kteří již tisíckrátě pekla zasloužili, nicméně ale divně by se obořili na toho, jenž by jim to říci se odvážil, ani toho nejmenšího hanlivého slůvka snést nemohouce;“ ano sv. Řehoř podotýká: „Mnozí sice říkají, že jsou hříšníci a lidé bezbožní, kteří by toliko hanbu zasluhovali, sami však tomu nevěří; nebo spatřují-li, že jimi jiní pohrdají aneb bývají-li pokáráni, ihned se proto znepokojují.“

Věřím tedy rád, že to tak snadno nepůjde, však nezoufej! Nejdříve si odbydeme menší práci, ale to zhurta: vidíš, můj zlatý příteli! řekni mi upřímně, chceš stavěti dobré, pevné, stálé, trvanlivé stavení? Chceš je stavěti na dobré a pevné půdě? Chceš býti připodobněnu, „muži moudrému (Mat. 7, 24. atd.), kterýž vystavěl dům svůj na skále i spadl příval (soužení) a přišly řeky (zlých příkladů a pohoršení světa) a váli větrové (pokusení) a obořili se na ten dům a nepadl, nebo založen byl na skále“ — anebo „muži bláznů, kterýž ustavěl dům svůj na písku: i spadl příval a přišly řeky a váli větrové a obořili se na ten dům, — i padl, a pád jeho byl veliký?“

Co si volíš? Pravíš, že snadno jest voliti: muži moudrému chceš býti podobným. Nuže pak nesmíš přestati, musíš hlouběji kopati. K tomu tě i sv. Augustin povzbuzuje, když praví: „Čím větší budovu chce kdo vystavěti, čím vyšší má býti stavení, **tím hlouběji** kopá na základ a jaká jest ta výška naší budovy? Kam až má dosahovati vrh její? Hned to povím, až k patření **v Boha**. Ejhle jak vznešená, jak veliká to věc viděti Boha.“ „Ano já musím, já chci proto!“ Hle to jest ta menší práce, a nyní hezky ránu za ránou, krok za krokem:

1. Nemluv nikdy ničeho o tom, co ti slouží k chvále, leč bys to svému zpovědníku vyjevil, a i tomu jen tenkrátě, když se sám na to neb ono vyptává, nebo kdo rád o sobě mluví, prozrazuje samolásku a ctižádost. A nedej se tu mýliti, že to jen řekneš „ke cti a chvále Boží“, i to mnoho nespomůže, přidáš-li k tomu, že „s milostí Boží“ jsi to neb ono učinil; tento druh pýchy bývá ještě škodlivější, poněvadž takovým odvoláváním-se na Boha chce mnohý podezření samolásky od sebe odvrátiti.

2. Jsi-li chválen od jiných, odvrát se hned v myšlení od toho ani dost málo při tom se nezdržuje; ale hned pozdvihni k Bohu mysl své a vyznej se skroušeně a upřímně v srdci svém (ne slovy) neužitečným služebníkem, bídným hříšníkem. Tak si odvykneš, ctižádost a touhu po chvále lidské, ano časem svým se ti to a podobné v skutku zoškliví a tak budeš v celém živobytí hned **pokojněj-**

ším a spokojenějším, poněvadž se nebudeš více rmoutiti, že jiní neuznávají, co dobrého činíš a vše za nic znamenitého pokládají, ani se nebudeš radovati jsi-li chválen a za horlivého, zbožného, dokonalého křesťana považován: Ty nebudeš více jednati z ohledu na lidi, na úsudek lidský, nýbrž konečně vše jen pro Boha a k vůli Bohu, jakoby mimo Boha a tebe nikdo ani na světě nebyl.

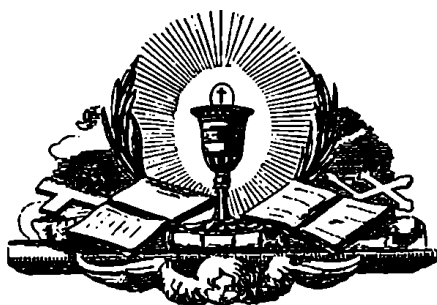
3. ... a tu napni všechnu sílu ... ještě více ... pomni, že chceš a musíš hlouběji kopati, pamatuj, že Božské Srdce Páně nejen volá, ale k tomu i pomáhá — haní-li tě kdo, neb tupí-li tě kdo, buď při tom zcela tiše a hned **první**, (ne teprv druhé, třetí, to by tě již větší stálo práce, ale hned první) pohnutí netrpělivosti, mrzutosti a hněvivosti potlač. Kopej hlouběji: kdyby ti i kdo chyby vyčítal, nedokonalosti a hříchy, nehněvej se, trpělivě to snášej; zasluluješ-li to vše, uznej to, naprav to vše a buď rád, že tě jiní upamatují, co sám nevidíš; ovšem tvůj hanič tě chtěl snad jen rozhněvati, ale ty z toho veliký břeš užitek. Nezaslouženou pak hanu tím trpělivěji a raději sneseš dobře věda, že ti to neškodí, že jsi jenom tím, kým jsi před Bohem a v svědomí svém. Pamatuj na příklad Božského Vykupitele, o němžto tak krásně svědčí sv. Pavel (Filip. 2, 5. atd.): „To zajisté cíte v sobě, což i v Kristu Ježíši, (jako máte příklad jeho), kterýž jsa v způsobě Boží, (t. j. pravý Bůh) — sebe samého zmařil — ponížil sebe samého“, „pozůstaviv vám příklad, abyste následovali šlepějí jeho, kterýžto, když mu zlořečili, nezlořečil zase, když trpěl, nehrozil, ale vydával se soudícímu ho nespravedlivě.“ (1. Petr. 2, 21. 23).

Rozjímej to vše a pak si obrať tuto Školu, pohledni na obrázek Božského Srdce Páně a uposlechni vybízení jeho, na pravé jeho straně položeného: „Učte se ode Mne, neboť jsem tichý a pokorný **srdcem**“; velmi krásně k těmto slovům dodává sv. Augustin: „Učte se ode Mne — ne svět tvořiti ani viditelné a neviditelné věci, ani na světě zázraky konati a mrtvých křísiti — ale — jsem tichý a pokorný srdcem.“

Považ, jak svatí apoštolé nejen tiše snášeli všechny křivdy, všelikou potupu, ale i radovali se, „že hodní učinění jsou trpěti pohanění pro jméno Ježíše.“ (Skut. apoštol. 5, 41).

Tak i sv. Terezie považovala to za veliké dobrodíní, když ji kdo haněl a tupil, a více se z toho radovala, nežli pyšná ze chvály a cti světské; a když jednoho času přišedši do Sevily (město ve Španělsku) hned u dveří klášterních byla odmrštěna, ano když i duchovní a sám papežský vyslanec ji nazval tulačkou a daremnou ženštinou, děkovala Bohu s radostným srdcem volajíc: „Bohu díky! zde mne předce dobře znají a vědí kdo jsem.“

Co tomu říkáš, milý příteli! vidím, že nyní do toho kopání na základ teprv dostáváš chuti; proto „kopej hlouběji.“ Každého dne v tomto měsíci v pokoře se cvič v maličkostech, v nepatrných i patrných případech se přemáhěj, před Bohem, před bližním i před sebou samým, a budeš-li v tomto cvičení horlivým, stálým, uslyšíš i ty někdy: „Nyní je dosti! nyní můžeš bezpečně stavěti!“

„I. Třída“ ve Škole Božského Srdce Páně :

Bratrstvo nejsvětější Svátosti Oltární.

(Pokračování.)

1. Jednota ustavičného klanění-se nejsvětější Svátosti Oltární a podporování chudých chrámů.

Bylo to v 16. století, když všechny poměry jak v církvi sv. tak i ve státu v té míře byly se zhoršily, že ve šťastné odvrácení hrozících nebezpečí sotva kdo ještě doufal. Z jedné strany dotíral zuřivý Turek, onen odpřisáhlý nepřítel všakého křesťanského života a vzdělanosti, a hrozil pleněním a hanebným otroctvím, z druhé strany zuřily nepokoje vnitřní a odbojnictví jak v církvi sv. tak i v státu; vše co křesťanu dosud bylo sváté, nestoudně se tupilo, místo práva vtírala se na místa panovnická svévole a bezuzdnost. K tomu všemu počínala i Božská spravedlnost kárající metly své ukazovati: mor, hlad po všech krajích již již se rozprostíral a k pobitým meči nepřátelskými a odbojníkův příkládal děsné svých obětí hromady. Kdyby Bůh nebyl tenkrát milosrdenství své prokázal, v pravdě, národové evropští byli by zpustli jako Sodoma a Gomorrha; on ale ačkoli přemnohými nepravostmi rozhněvaný ukázal zřídlo, z kterého by mohli pomoci čerpati, kdožkoli jen dobré vůle jest, a to jest: opravdové ctění nejsv. Svátosti a zvláště ono věčné klanění-se Bohu-člověku Ježíši Kristu v tomto Tajemství. Královna Francouská Anna, zbožná to princezna naší osvícené rodiny císařské hodna svého praotce Rudolfa z Habsburku, dala podnět k takovému Bohu libému spolku, jaký něco dříve již v Římě byl se utvořil a od papeže Pavla III. a nástupců jeho potvrzen a odpustky opatřen byl. Chtíc Božskou Spravedlnost smířit, shromáždila kolem sebe, kdožkoli ještě pravým ctitelem Božím byl, uvázala si provaz na hrdlo a se svící v ruce počala takto co opravdivá kajicnice před velebnou Svátostí veřejné odprošování konati za ty přemnohé hříchy a nepravosti. A hle! — o tom svědčí i dějepisci — ot toho okamžení, co se to veřejné odprošování a uctění Pána Krista v nejsvětější Svátosti započalo, umírnily se ty rány, jež po 70 let krajiny nemilostně hubily: odboj ustoupil brzo pokoji a spravedlivému pořádku a Bůh opět smířený odvrátil mor a hlad. Neb zajisté pravdivé zůstane slovo Spasitele, že jestližeby dva svolili se na zemi o jakoukoli věc, za kterou by prosili (v důvěře), staneť se jim od Otce, kterýž v nebesích jest. Dobře rozuměj, že v důvěře jestliže prosí, nic nepochybuje; nebo kdo pochybuje, učí nás apoštol Páně sv. Jakob, podoben jest vlnám mořským, jež vítr žene a zmítá. Protož, praví dále sv. Jakob, nedomnívej se člověk ten, by co vzíti měl od Pána. Kdežpak ale mohli bychom v dů-

věrnosti více sebe utvrditi, nežli před velebnou Svátostí, kde, jak nás sv. víra učí, ten Ježíš Kristus, který se nikdy nemění, s tělem i duší přítomen jest, který před 18 a půl sta lety s lidmi obcoval, sv. apoštoly vyučoval, nemocné uzdravoval, zarmoucené potěšoval, hříchy odpouštěl a tím neodbytného červa zlého svědomí vypouzel, slovem všude dobře činil a pomáhal! Zbožná ona královna a s ní všickni věrní křesťané uchopili se v pravdě nejlepšího prostředku bídě všeliké odolati. Proto také rozšiřovalo se věčné klanění-se převelebné Svátosti od té doby po celém Francousku a brzo i v jiných zemích.

Povážíme-li všestranně naše poměry trvající po několika 20 let, tu nemůžeme toho popírat, že s oněmi v 16. a 17. století namnoze jsou stejny, a tudíž byla to věc potřebám nejnnutnějším zcela přiměřená, když v podobném účelu, jaký měl zmíněný spolek ve Francii a v Římě, i v Rakousku a sice ve Vídni jednota zvláštní r. 1857 se utvořila.

I tato měla býti před trůnem milosti Boha-člověka, před veleb. Svátostí ustavičným přimluvčím za celou říši; ona měla zadost činiti, Božskou spravedlnost smířovati, svým vzorným křesťanským obcováním a svou modlitbou oudy církve mdlé, vlašné, duchovně nemocné neb docela již odumřelé slíti a oživovati.

To bylo zajisté velké pole její činnosti. Kolik duší se nacházelo vedle nich, jež toliko pozemskými věcmi se obírají — kolik duší nevděčných lásce k Spasiteli svému odumřelých! — „Tu přistupuj,“ jak nejdůstj. p. biskup Brněnský ve svém pastýřském listu v stejné záležitosti praví, „jedni ke stolu Páně z pouhého obyčeje, s roztržitostí, bez náležité přípravy a následovně i bez užitku, — proto že je k tomu snad dohání přikázání církevní aneb že se dají vésti nějakým ohledem na lidi, kteřížto častější přijímání rádi mají, aneb jimžto by se rádi v pobožnosti na pohled podobali; jiní nechodí zcela nikdy k sv. přijímání; a od té doby co přestali choditi do školy, neb co vstoupili v stav manželský (nebo v nějaký veřejný úřad), uplynula leta, a po celý ten čas nepřistoupili ani jednou ke stolu Páně. Tu se přijímá nehodně! a jako kdysi tyran co svrchovanou ukrutnost vymyslel, že lidi plny zdraví a života ke hniječím mrtvolám přivazovati dal: tak nutí nehodně přijímání Spasitele pod způsobou chleba přítomného, aby sestoupil v hrob hříchů, a jeho svaté tělo musí se spojit s tělem hříšným; jeho tělo má se státi tělem nepravosti, a zlý nepřítel, ďábel, má plesati nad zneuctěním krve jeho! -- Před vznešenými a mocnými tohoto světa se koří ano často až opovržlivě se snižují; aby však dali nejsvětější Svátosti důkaz úcty, to považují za věc zbytečnou a tvářívají se, jakoby v pohrdání touto Svátostí svou slávu spatřovali! Názvu tohoto tajemství lásky zneužívá se ku proklínání; návštěvou vznešených přátel a příznivců se honosíváme a ku přijetí krále pozemského činíváme vším právem všeliké přípravy; kdežto se zatím mnohý zdráhá v těžké nemoci přijmouti Krále králů, aneb aspoň žádá, aby potichu, tajně a bez povyku do domu jeho přinešen byl. Jestliže se co dělá k oslavě chrámu Páně, to vydává mnohý s Jidášem pokrytsky za marnotratnost! O čistotu a příslušnost vlastního stolu se pečuje; ale na zanedbání stolu Páně se nebere pohoršení; ať si kněz koná služby Boží ve starém, neslušném, roztrhaném rouchu, když toliko o službu vlastní vzácné osoby dobře postaráno jest, když oděv, a čeho mimo to do společnosti jdoucímu třeba, v pěkném pořádku se nachází!“

Proto sobě tento zbožný spolek **za účel** postavil netoliko

1. k tomu přispívati, aby Pán Ježíš v nejsvětější Svátosti

Oltářní vždy více a více poznán, milován a veleben byl, a aby se mu jejich horlivostí aspoň poněkud náhrada učinila za křivdy, jež se mu právě v tajemství jeho lásky každodenně stávají, nýbrž

2. oudové se i k tomu dobrovolně zavazují, jistými příspěvky o to pečovati, aby chudé chrámy, zvláště ve vlastní diecesi, potřebnými věcmi k důstojnému konání služeb Božích zaopatřeny byly.

Jak utěšené v obojím tomto směru jednota působila, svědčí jak množství spoluoudů tak i četnost příspěvků k chudým chrámům, jež zde jednotlivě uváděti zajisté mnoho místa by zaujalo. Svůj vznik vzala 7. června 1857, ku konci března r. 1858 čítala 202 spoluoudy a 16 účastníků; 14. dubna téhož roku schválil ji nejdůstojnější pan kardinal Vídeňský arcibiskup a 25. června vyžádal pro ni od nejv. apoštolské stolice všech milostí, jakých již dříve dobře zařízené jednotě stejného směru v Bruselu (v Belgii) uděleno bylo. Brzo ale zmohl se počet oudů v té míře, že požádáno sv. Stolicí, aby spolku tomu uděliti ráčila práva a milosti arcibratrstva pro celé mocnářství rakouské, kteréž prosbě již dne 2. července zadost učiněno bylo, čímž ještě valnější měrou oudové přirůstali, tak že ku konci dubna r. 1859 počítalo se vepsaných oudů 900 a oučastníků 150.

Co **arcibratrstvo** má před každým jiným onu nejhlavnější přednost, že smí v obvodu jemu vyměřeném (Vídeňské arcibratrstvo tedy dle papežského listu od 2. července 1858 v celé rakouské říši) jiná bratrstva stejného účelu a jmena zřizovati a jim všecky milosti od apoštolské Stolicé jemu samému poskytnuté udělovati, pokud se to v souhlasu s ustanovením papeže Klementa VIII. děje a ony milosti sdíleti se mohou.

První krajina naší vlasti, kde se za příkladem Vídně taková jednota zřídila, byla diecése Brněnská na Moravě; neboť již 18. března 1860 byla zde od nejdůstojnějšího pana biskupa Antonína Arnošta slavně zavedena a Vídeňskému arcibratrstvu přivtělena, tak že stejných s ním odpustků a milostí požívá. Jak milá jest obecenstvu ta pobožnost, ukázala nejlépe neobyčejná četnost oudů, kteří brzo ve všech děkanstvích diecese se nacházeli.

Jaké jest vnitřní řízení jednoty?

Každého měsíce konají se spolkové služby Boží, a sice když ne ve všech chrámech jednoty, aspoň ve hlavním, který jest stoličný chrám v Brně, pro věřící ale jazyka českého u sv. Tomáše tamtéž. Slouží se totiž mše sv. na úmysl jednoty a při odpoledních službách Božích doporučují se modlitbám zvláštní potřeby jednoty vůbec a spoluoudů zvlášť, jakož i všickni, kteří od posledního shromáždění na věčnost se odebrali. Celou úřední zprávu vede od biskupa jmenovaný **ředitel**, který hlavní vede knihu či seznam všech oudů hlavní jednoty i filiálek. O zavádění filiálních spolků pečují místní faráři, oznamují prostřednictvím biskupské konsistoře jmena vstupujících a vystupujících, jakož i zemřelých, pak odvádějí almužny spoluoudů.

Podporou ředitele jest **výbor**, k němuž patří přednostka, místopřednostka, písařka, pokladnice a několik souradných oudů pod jmenem assistantek čili pomocnic. Ponejprv ustanoví je ředitel sám, napotom bývají svobodně od spoluoudů voleny. Jejich úlohou vůbec jest: v život uváděti dílo podporování chudých chrámů; k tomu cíli peníze a dary přijímati, kteréž se byly u ředitele sešly a rozhodovati, kterak by se měly vynaložiti ohledem na žádosti,

kteřé o podporu zadány byly; obstarávati skupování potřebných věcí; shotovovati práce neb o zhotovení jich pečovati; použití síl, které se dobrovolně ku práci nabídlý; starati se o získání nových a vůbec zařizovati, co by ku zdaru účelů spolkových sloužití mohlo. Zvlášť ale jest povinností přednostky, svolávati shromáždění výboru, předsedati v nich, zprávy přijímati, návrhy způsobné činiti, nad vykonáváním učiněných usnešení bděti, o potřebné dorozumění s ředitelem pečovati, když by on sám při sezeních výboru přítomen býti nemohl.

Místopřednostce svěřena jest správa prací a dohlídka nad věcmi, které pro chudé chrámy se shotovují neb zjednávají; ona vede také toho se týkající dopisy, obstarává skupování a rozesílání, jsouc při psání podporována písarkou a při kupování pokladnicí. Je-li přednostka zaneprázdněna, zastupuje její místo.

Písarka obstarává všeliké práce písarské výboru, zvlášť podávání zpráv ednotlivým spoluoudům, povolávání ke schůzkám výborovým, ke službám Božím, odpovídání na obdržená psaní a t. p.

Pokladnice vede účty příjmů a vydání, kteréž poslednější zapravuje. Zaznamenává také, kdy a komu byla nějaká práce svěřena, a kdy se opět odvedla.

Výbor se řádně jednou za měsíc scházívá, kdyby ale toho zapotřebí bylo, může se i mimořádně svolati. Každoročně podává zprávu o svém působení a zařizuje, když to jen poněkud možno jest, výstavu shotovených pro chudé chrámy prací neb jiných věcí, kteréž ke službám Božím zjednány byly.

U filiálních jednot mohou se podobné výbory utvořiti k obstarávání věcí pro chudé chrámy potřebných, toliko zapotřebí jest, aby se vzhledem látky a způsobu ke službám Božím náležitěho nábytku s duchovními správci svými neb s hlavním výborem dorozuměli, aby se při kupování látky neb při shotovování posvátného oděvu, bílého šatstva a t. p. církevní předpisy nepřestupovaly. Zejména jest věděti třeba, že užívání látek bavlněných neb plátna s bavlnou promíchaného ku shotovování oltářního příkrovu neb kněžských rouch zákonem církevním se zapovídá. Jestli spolky filiální práce své neustanovily pro určité chrámy, rozhodne ústřední výbor, kterak by se vynaložiti měly; ještě žádosti o podporu z celé diocese výboru tomuto od ředitele se odevzdávají. Aby dobročinné dílo to vždy více se zvelebovalo přijímají výbory mezi sebe také jistý počet cizých oudů (pomocnice), jenž se pak snažiti mají, aby bohumilý účel jednoty v okolí vždy více uznání docházel, aby počet účastníků jejich vzrůstal a aby horlivost oudů již zapsaných se udržovala.

Pomocnice či rozšířovatelkyně jednoty nabývají také práva, chudé chrámy, jejichžto poměry jim známy jsou, pro podporování ponavrhovati.

Hle toť jest ono vnitřní řízení spolku. Nepodobá se on jakémusi dobře sestavenému vojsku horlivých ctitelů Ježíše Krista, kteří nejen slovem nýbrž i skutkem o jeho čest a slávu pečují? Toto tak krásné bratrstvo odporučuje sebe samo jak svým zřízením, tak i svým na hoře zmíněným účelem; avšak i podmínky přijmutí — povinnosti — jsou tak snadné, že k rozšířování jednoty nemálo přispějí.

Které jsou tedy povinnosti oudů této jednoty.

1. Kdo k jednotě přistupuje, zavazuje se, každý měsíc jednou asi po celou hodinu k nejsvětější Svátosti Oltářní pobožnost konati v den a hodinu, kterou si sám ustanoví. Nejvhodnější místo pro tuto pobožnost jest arcib chrám Páně, než aby svému závazku zadost učinil, dostačuje též, když ji doma vykonává.

2. K podporování chudých chrámů přispívají oudové ročně 40 krejcarů. Kdyby ale i tento příspěvek někomu příliš velkým byl, upokojí se jednota almužnou 10 ani i 1 krejcara ročně. Čas k odvádění příspěvků bývá určen; v Brněnské diecesi měsíce leden a únor.

Mimo to přijímají se vděčně jakékoli dary, ano i nepatrné věci, pokud se jen k účelům jednoty upotřebiti dají; taktéž nabídnutí-se k bezplatnému konání prací, za což takoví dobrodincové na ovoci modliteb a dobrých skutků od oudů jednoty konaných podíl berou. Dále se požaduje od spoluoudů, aby — což duch jednoty s sebou přináší — kdekoli se k tomu příležitost naskytne, jak při zaopatřování nemocných, při průvodech s velebnou Svátostí, při modlitbě 40 hodin aneb když velebná Svátost vůbec vystavena bývá, Ježíši Kristu v této Svátosti přítomnému slušnou úctu vzdávali netoliko sami, nýbrž i jiných slovem a příkladem k tomu povzbuzovali. Od kněží této jednotě přivtělených se očekává, že jednou v roku mši svatou za duše zemřelých spoluoudů sloužiti budou; pro osoby světského stavu vyžaduje toho již slušnost a láska ke spoluoudům, aby na tentýž úmysl obětovaly jedno neb dvoje sv. přijímání.*) K uvarování ale všeliké úzkostlivosti musí se podotknouti, že nížádná z těchto povinností, jež na sebe oudové berou, pod hříchem nezavazuje; ten jediný následek má dobrovolné jich zanedbání bez příčiny — zejména když někdo dva měsíce po sobě pobožnost k nejsvětější Svátosti zanedbá — že nemá na odpustcích jednoty žádného podílu. Pro zbožného, o svou duši pečujícího křesťana jest to arcí velká ztráta; proto raději vynasnaží se překážky, které třeba oprávněny jsou, odstraniti, by tím svým časem nebyl sveden, i bez příčiny svých povinností zanedbati a takto se mnohých milostí zbaviti.

Kterých výhod poskytuje spolek ten?

Nejpředněji poskytuje výhod všeobecných, jakých každé bratrstvo podává, totiž: že společná modlitba křesťanů u milosrdenství Božího více zmůže a že zásluhy celého bratrstva jednomu každému spoluoudu prospívají; pak ale sluší dodatí co zvláštní výhody:

1. nevýslovné bohatství milostí Božích složené v nejsvětější Svátosti;
2. obzvláštní zalíbení Syna Božího na horlivých ctitelích svého sv. Tajemství lásky, jakož i mateřská k nim náklonnost nejblahoslavenější Rodičky Boží;
3. neocenitelné účastenství na modlitbách a obětích mše sv. v chrámech Páně jednoty, a konečně

4. **odpustky:** plnomocné, kterých po zprávě Boží (po vykonané sv. zpovědi a sv. přijímání), když se na úmysl sv. Otce pomodlí, lze získati: 1. jednou v onom měsíci, kdy jednotě přivtělen byl; 2. na den Božího Těla aneb některý den v oktávě; 3. první čtvrtek každého měsíce; 4. ještě jednou v měsíci v kterýkoli den; 5. v hodině smrti, když s pravou skroušeností nejsvětější Jmeno Ježíš vyzývá, nemůže-li ústy, tedy aspoň srdcem; a konečně 6. pod stejnými výminkami jako předešlé v následující slavnosti: nepoškrvněného Početí, Narození, Zvěstování, Očišťování a Nanebevzetí Panny Marie; všech Svatých; sv. Josefa; sv. apoštolů Petra a Pavla; sv. Jana Křtitele; sv. Jana Evandelisty, a v památný den všech věrných zemřelých;

*) S každou z těchto mší svatých neb s takovým přijímáním jsou spojeny plnomocné odpustky, kteréž dušem v očistci přivlastněny býti mohou.

nepplnomocné: 1. sedmero let a sedmero quadragen (sedm kráté 40 dní) po zprávě Boží a když se na úmysl sv. Otce pomodlí ve všechny ostatní slavnosti Rodičky Boží a svatých apoštolů; 2. šedesáti dnů za každý dobrý skutek, jež spoluoud vykoná.

Jak se zavádí to bratrstvo?

Duchovní správce, jenž si bratrstvo nejsvětější Svátosti Oltární přeje zavésti v osadě své, nechať obrátí se, jestli v diecesi tato jednota ještě veřejně zavedena není, na Moravě na veleďustojného preláta a arcijáhna stoličného chrámu Brněnského pana *Ferdinanda Pauschaba*, ředitele téže jednoty v biskupství Brněnském, v Čechách na veleďustojného pana *Karla Kellnera*, ředitele u sv. Jiří v Praze o lístky zápisní, o plnomocenství a o zevrubnější návěští. Pak nechať vede seznam vstupujících do spolku, ve kterém budiž poznamenáno jméno a obydlí, den a hodina, kterou si oud k pobožnosti vyvolil, jakož i příspěvek, který ročně odváděti míní. Tento seznam oudů filiální jednoty musí se ročně aspoň jednou ústřední jednotě podati. K ustavičnému povzbuzování jest zapotřebí, pokud se to dělati dá, měsíčných společných pobožností, jak již svrchu řečeno bylo, jiných ale prací duchovní správce při tom nemá, přesvědčí se ale v krátkém čase, že spolek náboženský, zejména ale tento, dobře řízený pravým štěstím pro osadu jest.

(O bratrstvu nejsvětější Svátosti Oltární pod ochranou sv. Benedikta budoucně.)

Svatý Aloisius.

Mimo nejblahoslavenější Panu Marii nestojí žádný jiný svatý mladistvým srdcím blíže, žádný jiný nerozněcuje mocněji ku nevinnému a bohabojnému živobytí, jako svatý Aloisius. Nuže, pohlídejte všichni, jižto ještě ve květu jste svého života, na vznešený tento vzor svého mládí; učte se od tohoto anděla v těle lidském, jak žíti máte, abyste v nebesích jednou patřiti mohli na toho, jenž praví: „Blahoslavení čistého srdce; nebo oni Boha viděti budou.“ (Mat. 5, 8.)

Svatý Aloisius narodil se 9. března léta 1568 z rodičův knížecích. Otec byl markrabě Ferdinand z Gonzagy, kníže říše římské, matka byla Marta Tana Santena. Pro nebezpečí při porodu musel křest býti urychlen. Obdrženou ve křestu svatém milost věrně zachoval až do smrti. Zbožná jeho matka pečovala co nejbedlivěji o jeho zvláště náboženské vychování. I jevilo ono spanilé dítě veždy nejvroucnější pobožnost a svědomitost. V sedmém jeho létě vzal ho jednou otec s sebou ku vojenské přehlídce, při kteréž příležitosti přiučil se od vojákův jednomu neslušnému slovu, jež, ač mu nerozuměl, častěji opakoval, až na tuto neslušnost upozorněn byl. Od té doby onoho slova nikdy více nevyřknul, alebrž toho poklesku po celý svůj život hoře litoval. V osmém létě poslán jest byl se svým bratrem Rudolfem do Florencie do škol, aby stavu svému přiměřených vědomostí nabyt. Aloisius vynikal pilností svou nade všechny soudruhy, zvláště ale skvěl se svou bohabojností. Vřejeji vzrůstala v něm svatá láska ke Christu Ježíši a úcta ku panenské Bohorodičce, již veždy co svoji matku něžně ctil. Tam také před oltářem nejblahoslavenější Panny Marie věčnou čistotu jí slíbil; a Bůh ho tak sílil ve cnosti této, že po celý život

nikdy proti čistotě pokoušen nebyl. Zvláště oči své na uzdě měl, nechtěje osobám druhého pohlaví, ani příbuzným, do tváře podívat se. Listy misionářův z Indie, jež velmi rád čítával, vzbudily v něm úmysl vstoupiti do tovaryšstva Ježíšova. Avšak léta pominula, nežli touha jeho uskutečnila se. Když ke svatému přijímání se připravoval, přišel svatý Karel Boromejský do Brescie (ve Vlašsku), kde mladičský Aloisius z úst onoho svatého poučen byl k hodnému přijetí nejsvětějšího těla Páně. Léta 1581 musel s otcem odebrati se ke španělskému dvoru do Madridu, kdež rodičům vyjevil, že by rád stal se jesuitou, z čehož matka se zaradovala, otec ale velmi se horšil. Kladeny jsou mu proto byly mnohé překážky. Konečně léta 1585 otec k jeho úmyslu svolil. Načež ihned odebral se Aloisius do Říma a přijat jest v osmnáctém létě věku svého do noviciátu. Po ukončených dvou zkušebných letech složiv řeholné sliby oddal se bohovědným studiím. Léta 1591 vypukla v Římě nakažlivá nemoc. Jesuité ihned přichystali nemocnici, v níž mnohé choré co nejpilněji ošetřovali. Aloisius zvláště vynikal nad jiné svou péčí o nemocné. Mnozí jezuité stali se obětí své lásky k bližnímu. I Aloisia uchvátila tatáž choroba 3. března 1591. Vyvážnul sice z prvního nebezpečství; avšak plíživá zimnice, kteráž ho přepadla, učinila pozemskému jeho životu konec v noci ze 20. k 21. červnu 1591. Nebyl dokona 23 let stár, přežil 6 let v tovaryšstvu Ježíšově. Proslulý kardinal Bellarmin, jenž až do poslední chvíle při něm byl, vyjádřil se, že svatý Aloisius nikdy ani jednoho smrtelného hříchu se nedopustil. Řehoř XV. prohlásil ho léta 1621 za blahoslaveného, Benedikt pak XIII. léta 1726 za svatého. Památka jeho slávi se 21. června.

Tof stručný život svatého Aloisia. Nuže, milý čtenáři, pozírej často do krásného tohoto zrcadla; rozvažuj často vzorný život onoho světce. Jáť chci tobě aspoň některé věci ku rozjímání podati. Bůh*) srdce svatého Aloisia podivným způsobem připravil, protřibil a proslavil, tak že jméno jeho stejnoznačné jest s nebeskou nevinností a čistotou a hojností nejvonnějších cností. Jméno Aloisius a pohled na jeho obraz mimovolně v nás budí zpomínku na všechno, co čistou, nezkaženou mládež zdobí, a jako krásný, plný květ hojné ovoce slibuje. Pro tisíce křesťanských mládenčův a panen jest svatý Aloisius ode tří set let pravzorem, jež následovati vynasnažují se. Co pak také může nepokazené mladistvé srdce více vábiti, nežli život onoho mladého hrdiny? Zajisté tvoří jednotlivé vynikající úkony jeho života tolikéž vzorů pro mládež, jakéž Bůh sám jí ku povzbuzení a k horlivému následování představil. Zpomeň si jen na jeho nebesky čisté dětství, na jeho v nejtělejší věku učiněný slib věčného panictví, na první jeho svaté přijímání, na vřelou jeho úctu ku neblahoslavenější Bohorodičce; pomysli na podivuhodnou čistotu jeho srdce, jež nikdy nebylo poškrvněno hříšnou myšlenkou, na stálou jeho ostražitost, jakouž všude a zvláště u španělského dvoru nad svými smysly a nad svým nitrem bděl, na jeho statečnost a pohrdání světem, čímž překonal odpor otce svého, jenž mu zabrániti chtěl vstoupiti do tovaryšstva Ježíšova, kam Bůh sám ho volal. Představ si ho co nováčka čili novice ve skromném oděvu a viz, jak uvnitř veždy dokonaleji zdobí se cnostmi dětinné poslušnosti, nelíbené a nepřekonatelné pokory, svaté horlivosti a úplné oddanosti k Bohu. Není-liž on výmluvný obraz bohabojné, vroucné, andělsky čisté duše? Od té doby, co svět zevně opustil, vzkvétá duše jeho veždy více k ráji, jenž od nebeské ruky hojnými dary omilostněn jest. Paprsky nejčistší

*) Dle „*Lebensbote des göttlichen Herzens Jesu.*“

lásky prosvítaly jeho bytost více a více; neboť čistá láska opanuje půdu, již ztratí samolibost, a čím více svatá tato láska ovládá, tím dříve stráví a zničí všecko, co doposud nedokonalého bylo na duši. — Na to všecko zpomeň si a hled to následovati dle možnosti, a pokud tvému stavu a stáří přiměřeno jest, v tomto měsíci a v každém, ježž Bůh tobě ještě popřeje. Jedno však především vezmi sobě ku následování: podivuhodnou pobožnost svatého Aloisia ku nejsvětější Svátosti Oltářní. Neboť jeho neustále v Bohu se kochající duše zvláště tenkrátě přemožena jest byla mocí Božské lásky, když Aloisius před nejsvětější Svátostí klečel. Tu cítil svou duši přetékatí nebeskou slastí a celou svou bytost přitaženu neviditelným, ve Svátosti Oltářní ukrytým dralem, takměř na místě přimrazena se viděl a jen poslušnost síly mu dodati mohla, by místo svých nejsladších radostí opustil. Aloisius nalezal v nejsvětější Svátosti Oltářní a v Srdci Páně pramen, z něhož neustále čerpal, aniž mohl nasytiti se. Hledej i ty tohoto pramene, chceš-li svatého Aloisia následovati. Věř mi, on sám nemohl by ti ničeho vyššího přát, než abys hleděl přiblížiti se k nejsvětějšímu Srdci Páně. Jest tomu asi sto let, když onen andělský světec s nebe důkaz podal, jak velice mu záleženo jest na účtě nejsladšího Srdce Krista Ježíše. P. Termanini vypravuje ve knize, již léta 1765 v Římě vydal, následovně:

Mikuláš Celestini byl syn právníkův v Římě. Dostalo se mu velmi bedlivého vychování, jež také nevinným svým chováním, neúhonnými mravy a zvláště vřelou úctou k nejblahoslavenější Panně a k svatému Aloisiovi osvědčil. Byv přijat do spolku mariánského byl držán za jednoho z nejhorlivějších údův. Když v sedmnáctém létě věku svého do tovaryšstva Ježíšova vstoupil, nikdo se tomu nedivil pro jeho hlubokou pobožnost. Když byl několik měsícův v noviciátě přežil vykonáváje co nejpilněji všechny povinnosti a cviče se ve všech cnostech, uchvátila ho 10. ledna 1765 těžká nemoc již již hrozící smrtí. Bylať to velmi bolestná, záhadná choroba; i nejopatrnější lékaři nevěděli si rady. Hrozná křeče svíraly mu jícen takým způsobem, že nikterak ani kapky vody spolknouti nemohl. Lékaři všeliké své umění marně vyčerpavše konečně prohlásili chorobu za nevyhojitelnou, ano za smrtelnou. Ubohý Mikuláš ležel na svém loži s podivuhodnou trpělivostí a úplnou oddaností do vůle Boží, hotov jsa žíti aneb umříti. Horoucně však toužil po tom, by mohl posíliti se chlebem andělským k oné cestě do věčnosti. Jak pak ale to vyvésti, an žádného pokrmu k sobě vzíti nemohl? Nicméně touha jeho vzrůstala veždy více, zvláště poněvadž několik bratří navštěvujících ho obyčejně rozmlouvali o nejsvětějším Srdci Páně, ježž on tak vroucně ctil. Bylo mu řečeno, že papež Klemens XIII. slavnost nejsladšího Srdce právě v oněch dnech (7. února 1765) potvrdil, z čehož nemocný nevýslovnou měl radost. Zvláštní bláhu působil mu pohled na obraz Božského Srdce, ježž mu chvillemi ukazovali. Co se však při tom událo, podivno jest. Ačkoliv totiž nemocný pro strašné koulení očí za příčinou oněch křečů ničeho rozeznati nemohl, přece však vždycky viděl a poznal onen drahý mu obraz Božského Srdce a sice to jediné. Tato milost zvyšovala v něm důvěru, že touha jeho, přijmouti tělo Páně, vyplní se. Jelikož ale od lidí pomoci očekávati nemohl, obrátil se k nebesům. I prosil své spolunováčky, aby ve světnici, kteráž smrtí svatého Stanislava Kostky zasvěcena jest, ke společné modlitbě se shromáždili; sobě však vyžádal trochu vody, do níž vmíchána byla mouka od svatého Aloisia zázračně rozmnožená. Přání jeho bylo vyhověno. Avšak první pokus byl marný: nemohlť oněch několik kapek spolknouti. Než nepozbýváje mysli prosil, by obnovili modlitbu a opětovali onen pokus. A hle s nevýslovnou radostí vypil podruhé onu vodu s posvěcenou moukou; pak

nesl i trochu polívky. Načež podána mu byla neposvěcená hostie, již bez obtíže požil. Vida, že prosby jeho vyslyšeny jsou, žádal snažně, by směl přijmouti nejsvětější Svátost Oltářní. I přijal tělo Páně s velikou zbožností, a tak ukojil horoucí svou touhu, ještě jednou Srdce milování nejhodnějšího Spasitele pod závojem nejsvětější Svátosti do srdce svého přijmouti, až by je, jakž doufal, bez závoje spatřil ve vlasti nebeské. Když byl tělo Páně přijal, zhoršila se nemoc tak, že lékař jenž 10. února večer ho navštívil, se vyslovil, Mikuláš že jen několik ještě hodin žíti bude. Jeden kněz se dvěma bratřími stál u nemocného, dodávaje mu mysli v tomto nebezpečnosti a těše ho. I ležel bez pohnutí ve své loži, chorobou jsa vysílen, hlasu, ano i používání ostatních smyslův zbaven, tak že zdálo se, jako by dokonával. Tu najednou pozdvihnul se rychle na loži, jako by vrhnouti se chtěl na obraz svatého Aloisia, jenž před ním visel, a na nějž neustále jako u vytržení pohlížel. Sklesnuv opět na lože pravil s nevýslovnou slastí:

„O, jak krásný jsi ty, můj svatý Aloisie, jak krásný jsi!“ Po chvíli opět se vzbudil, pozdvihnul se k obrazu a ustavičně naň se dívaje pravil rozhodně: „Staň se vůle Boží,“ načež oči své na obraz maje upřeny několik minut bez hnutí zůstal. Přítomní trvali ani nehlesnouce u podivení a svatém úžasu při myšlence: že v tom okamžiku zázrak se děje. Tu povstal nemocný volaje pln radosti: „Já jsem uzdraven; svatý Aloisius tu milost mně prokázal; já jsem ho viděl, on se mnou mluvil; podejte mi můj oděv, dejte mi jísti, já jsem docela uzdraven, nejsem více nemocen.“ Plesaje radostí spěchal kněz, jenž u něho byl, aby P. rektora noviciátu, Ludvíka Parravicina o události zpravil. Tento přijda do světnice Celestiniho chtěl dříve, nežli mu vstáti dovolil, podivuhodný příběh od něho slyšeti.

Mikuláš vypravoval tedy, jak z rána, když právě křeče ho přepadnuly, obraz svatého Aloisia, jenž před ním visel, poznávati počal, jehož po celou dobu choroby rozeznati nemohl. Po celý ranní čas z onoho obrazu očí nespustil. Konečně viděl, jak najednou v ohni stál, záře skvělým leskem; z jeho středu pak vystoupil svatý Aloisius nejen v průrýsu a co poprsí, jakož vyobrazen byl, nýbrž v celé postavě a tváři jsa k němu obrácen. Byl světec, pokračoval uzdravený, oblečen v roucho scholastikův tovaryšstva Ježíšova, jakož ve chrámě římského collegia na oltáři vypukle vypodobněn jest. V levé ruce měl kříž, pravá byla prázdná. Světec objevil se tak veselý, spanilý a zářící, že oči mé jako blahým kouzlem poutal. I dal mi pravicí svou znamení, abych se mu přiblížil, pročez jsem pozvednul se, bych uslyšel, co chce. Ulehna na lože ustavičně jsem ho viděl; i nemohl jsem zdržeti se zvolati: „Jak krásný jsi ty, můj svatý Aloisie!“ Na pokynutí svatého opět se vzpodiv, slyšel jsem z úst jeho následovná slova: „Co chceš, zdraví aneb smrt?“ Načež Mikuláš odpověděl: „Staň se vůle Boží!“ Na to pak pravil světec: „An jsi ve své chorobě po ničem jiném netoužil, leč po přijmutí nejsvětější Svátosti Oltářní a an jsi v ostatním do vůle Boží se oddal, proto Bůh udílí tobě zdraví na přímiluvu mou, abys po dokonalosti bažil a po celý život svůj se přičiňoval o zvelebení pobožnosti ku nejsvětějšímu Srdci Páně, „poněvadž tato pobožnost Bohu velmi milá jest.“ Světec mluvil pak ještě o mnohém jiném ku poučení a k útěše nemocného, a ubezpečiv ho, že nikdy více touto chorobou navštíven nebude, doporučil mu také onu krásnou šestinedělní pobožnost ku památce na oněch šest let, jež svatý Aloisius ve tovaryšstvu Ježíšovu strávil. Laskavost a milostnost světcova dodala Belestinimu srdce, že jej prosil, aby ho sprostil bolení hlavy, jež od mnoha let neustále ho sužovalo. Avšak světec odvětil: „Není vůle Boží, abys

dokona sprostěn byl. Jen pro tuto chvíli sprostuji tě toho, avšak chci, abys budoucně vždycky něco z toho cítil ku památce na umučení Páně, jakož i, abys mne následoval, jenž jsem po celý svůj život sobě přál tyto bolesti snášeti, bych tak svému Vykupiteli podobným se učinil, jemu, jenž tolik pro mne trpěl.“ Po těchto slovích požehnal svou pravici nemocného a zmizel, zanechaje ho docela uzdraveného.

P. rektor vida šťastného nováčka skutečně uzdraveného, dovolil mu vstáti, což Mikuláš neprodleně učinil. Poděkovav se ještě jednou na kolenou před obrazem svatého Aloisia, pojedl pak něco. Mezi tím přicházeli domácí, by onoho takměř z mrtvých vstalého uzřeli a z jeho úst podivuhodnou událost uslyšeli. Nelze popsati oné radosti, s jakouž všickni ho objímali. Veškerá společnost bratří odebrala se pak do chrámu Páně, by Božskému Srdci za onu od svatého Aloisia vyprošenou milost nejvroucnější vzdali díky. Příštího dne ubíral se Mikuláš časně ráno pěšky do římského kollegia, kdežto u oltáře svatého Aloisia, pod nímž tělo tohoto světce odpočívá, svému P. rektorovi při mši svaté přisluhoval a tělo Páně přijal. Ustavičně musel otazujícím-se ho onen zázrak vypravovati, což ochotně veždy učinil, kdykoliv požádán byl. Když se všickni otcové a četný zástup študujících ve veliké síni kollegia byli sešli, byl Mikuláš přítomen při slavném *Te Deum*, v rukou drže hořící svíci, načež opět onen zázrak vypravoval. I roznítil srdce všech přítomných ku lásce nejsvětějšího Srdce Páně a k úctě andělského panice, svatého Aloisia z Gonzagy. A to všecko učinil Celestini 11. února ráno, on, jenž den před tím půl hodiny s poledne jižjiž dokonávati se zdál. Teprv po šesti a více hodinách ustavičného, namáhavého sem a tam chodění a mluvení, což ho zajisté nemálo rozčiliti muselo, odebral se opět do domu nováčkův, kdež pilně všechna obtížná a přísná pravidla a cvičení nováčkův vykonával. Celestini žil pak ještě tři léta, v nichž dle příkazu svého patrona se vřelou horlivostí v náboženském zdokonalení pokračovati se přičiňoval. I hleděl všemožně pobožnost k Božskému Srdci rozšířiti a zvelebiti. K tomu cíli nechal obraz svatého Aloisia v mědi vyryti v oné postavě a s tou významnou tváří, jakž se mu byl zjevil. Obraz ten měl nápis: „Tak se zjevil svatý Aloisius Gonzaga z tovaryšstva Ježíšova 10. února 1765 Mikuláši Celestinimu, nováčku tohoto tovaryšstva v Římě, uzdravil v okamžiku se smrtí již zápasícího svým požehnáním a poručil mu zvelebovati pobožnost ku Božskému Srdci Krista Ježíše, s ujištěním, že „tato pobožnost Bohu velmi milá jest.““

Zvěst o tomto zázraku rozhlásila se brzy daleko široko; onen pak obrázek ve tisícerych otiscích rozšiřovaný svědčil o svatosti a vznešenosti pobožnosti ku Božskému Srdci a nemálo rozněcoval srdce věřících k úctě a lásce toho velebení a milování nejhodnějšího Srdce. Tak se stalo, že tohotěž léta 1765 mnohé chrámy snažně žádaly o dovolení, jež posud jedinému království polskému uděleno bylo, moci uctívati nejsvětější Srdce zvláštní mši a zvláštním officium ve breviáři. První mezi prosícími byl patriarchální chrám svatého Jana v Lateranu, načež veškeré kněžstvo jak světské tak řeholné v Římě, v diocesi Frascati (blíže Říma) a později mnohé jiné diocese ve státu církevním, ve království neapolském a siciiském a v Lombardii. Zároveň povstalo množství spolkův a bratrstev k úctě Božského Srdce, které svými pobožnostmi, chválořečmi a zbožnými spisy k objasnění a rozšíření „oné Bohu milé pobožnosti“ přispívaly.

Celestini slyšel o rychlém rozšíření oné mu tak drahé pobožnosti, a viděl tak svá nejvroucnější přání uskutečněna. Zdálo se mu, že úmysl, jež Bůh při jeho uzdravení měl, dle možnosti vykonal; a proto toužil teď jedině po nebi. Ukončiv

svůj noviciát a zabývaj se příštího léta slovesností, byl pak od svého představeného poslán do římského kollegia, by vyšším vědám se oddal. Než brzy uchvátila ho choroba podkopávající síly jeho. I byl poslán do Frascati, města to nedaleko Říma ležícího, jestli by snad čerstvý venkovský vzduch prospěšně naň neúčinkoval. Bylť však již dozrál pro nebe. Ve slavnost očistování Panny Marie, již co matku svou vřele ctíl a miloval, vydal se pln radosti na cestu do věčnosti, 2. února 1768. Duše jeho vzletnula, jakž dle krásných jeho cností souditi lze, k nebesům, ke zdroji věčné slasti a bláhy, k Božskému Srdci Ježíše Krista. Když mu několik okamžiků před smrtí nejsvětější tělo Páně podáno býti mělo, tázal se ho P. Sylvester Levie, představený domu ve Frascati, ještě jednou na pravdivost zjevení svatého Aloisia Gonzagy a jeho uzdravení. Před Kristem v nejsvětější Svátosti ujišťoval a stvrzoval Celestini všecko, co byl vypravoval, až do poslední slabiky. Slovům jeho dodávala větší ještě hodnověrnosti ta okolnost, že od 10. února 1765 nikdy více křeče ho nemučily, jakož mu svatý jeho ochránce byl přislíbil, ačkoliv od svého jedenáctého léta často onou chorobou navštěvován býval. Rovně nepocítil od okamžení svého uzdravení dřívějšího bolení hlavy mimo některé dni, ku příkladu ve veliký pátek jakož světec mu byl předpověděl. K tomu bylo rozmáhání-se a rozšiřování pobožnosti ku Božskému Srdci Páně v celé katolické církvi právě po jeho uzdravení novým a skvělým potvrzením onoho zázraku a pravdy jeho výroku, že tato pobožnost „Bohu velmi milá jest.“

S přivolením kardinála Dominika Giordaniho, arcibiskupa Nikomedie a vikáře římského bylo uzdravení Celestiniho soudně proskoumáno, a k tomu cíli třináct svědkův vyslýcháno, kteřížto všickni pravdu onoho zázraku přísahou stvrzovali. Mezi nimi tři lékařové, z nichžto dva pravidelně ho léčili, třetí však — byl to osobný lékař papeže Klementa XIII. — častěji ho navštěvoval. Všickni tři potvrzovali netoliko věc samou, nýbrž vyslovili se jednohlasně, že to pravý nepopíratelný zázrak. Kardinál vikář potvrdil všecko dekretem 3. června 1765 a dovolil, že smí uveřejniti se soudné skoumání, jakož i zpráva o onom zázraku, kteráž pod nápisem: „Zázračné uzdravení, jež nedávno v Římě na přímluvu svatého Aloisia Gonzagy z tovaryšstva Ježíšova se událo,“ v Římě léta 1765 vyšla. Kdyby však také takového proskoumání a slavného prohlášení onoho zázraku nestávalo, musel by přece každý rozumný s výrokem P. Lanzi-ho souhlasiti a jeho slova sobě osvojiti: „Já jsem ne z babské pověry, jíž velmi dalek jsem, nýbrž patrně byv přesvědčen, oné věci uvěřil. Neboť netoliko choroby najednou sprostěn byl Celestini, nýbrž i jejich následkův, slaboty totiž, kterou vícedenní nepožívání pokrmů a pouštění žilou, jež třináctkrát v jednom měsíci se opakovalo, mu způsobily. K tomu svlekly hořčičné přílepy s jeho nohy kůži tak, že rána teprv po delším čase zahojila se. Žeby tudíž tak těžce nemocný najednou vstal, příštího dne vyšel, kruté počasí zimné vydržel, několik tisíc krokův lačný namáhavě šel a pak co novic se modlil, postil a žil, že by to vše přirozeně díti se mohlo, neuvěřil bych ani Hippokratovi, i kdyby mně to pečeti stvrdil.“

V povídce o tak patrném zázraku vidíš, milý čtenáři, zřejmý důkaz, jak pobožnost k Božskému Srdci Páně Bohu milá jest. Potřebí jest zvláště za našich dnů na paměť to uvést, kdežto zlomyslní lidé všemožně hledí srdce lidské převrátiti a od Boha dokona odloučiti. Kdežto by příliš rádi nebeský plamen, jež Spasitel náš ze Srdce svého vylévá, zhasnuli, za to by rádi viděli srdce lidské rozháráno podlým, nečistým plamenem pozemských vášní. Nestávat prostředků proti této zhoubě, jestli Božské Srdce Ježíše Krista všech k sobě nepřitáhne, svatým svým

ohněm jich roznítí a jim neposkytne milosti, by v jeho duchu účinkovali a po jeho cestách kráčeli. Jestli tudýž kdy potřebí bylo, pak zvláště v našich dnech, v nichž tak veliká a hrozná nebezpečnost věřícím, náměstníku Kristovu, Vlašsku a celému křesťanstvu hrozí, více než potřebí jest pobožnost k Božskému Srdci ve všech vzbuditi a k tomuto Srdci s pokornou, ale pevnou důvěrou utíkat se. Před nedávným Otec všech věřících papež Pius IX. laskavými slovy k tomu povzbuzoval. Kéž by tudýž každý „s pevnou vírou k Pánu našemu Ježíši Christu, jenž nás Bůh našemu vykoupil krví svou veždy utíkal se, a lásky plné jeho Srdce, obět to nejhoroucnější lásky k nám, vroucně a ustavičně [prosil, aby Ono svazky své lásky všecko k sobě přitáhnulo a aby všickni lidé nejsvětější jeho láskou rozníceni, jeho Srdce hodni obcovali, Bohu ve všem milí a na dobré skutku plodní.“ (Pius IX. v apošt. listu „*Quanta cura*“.) Ana pobožnost a úcta k Božskému Srdci Bohu tak jest milá, nemožno tudýž, by prosby naše od toho milostného Srdce oslyšány byly. Zpomínka, že Celestini na přímluvu andělského panice Aloisia z Gonzagy zdraví svého nabyt a slovy jeho ku lásce Božského Srdce a k jeho počtě povzbuzen byl, musí ve srdci každého, nájme mládeže horoucí, důvěryplnou úctu k tomuto svatému ochránci mládeže vyvoditi. Tajné úklady a veřejná zbraň nepřátel křesťanského mravu a náboženství zvláště směřují na mládež; žádný lidský prostředek nedostačuje více, těchto nevinných beránek proti dravým vlkům ubrániti. Ochrana a záštita nebeská jediná může je uchrániti před jistou záhubou; a tuto záštitu a obranu musí svatý Aloisius z Gonzagy, ochránce mládeže, prokázati. Sprostil-li Celestini-ho choroby a tělesné smrti, pak bude věděti, jak uchrániti svěřenou jemu mládež přede všemi svody, jež k záhubě a ke smrti duše přivodí. Milá mládeži! miluj tudýž tohoto svatého ochránce, odporučuj jemu sebe a všechny své záležitosti, především ale drahocennou perlu své nevinnosti; pros jej o spásu a osvobození, vyžádej si od něho pobožnost a a lásku k onomu nejsladšímu Srdci, jež naší nadějí jest. A on, jenž s nebe sestoupil, aby Celestiniho uzdravil a jemu počtu Božského Srdce Páně odporučil, zajisté vyslyší i tebe.

Spolkový Kalendář.

Červen.

1. června. „Láska nejblahoslavenější Panny Marie k Bohu byla tak veliká, že pro vřelou touhu svou s ním se spojití velikou cítila bolest; proto jí poslal věčný Otec svého jednorozeného Syna, aby ji potěšil.“

Do úška: Tak potěší i tebe Otec nebeský ve sv. přijímání, budeš-li podobně jako nejsv. Rodička Boží po Bohu toužiti. Proto máš po každé s novou, vždy větší a větší touhou k stolu Páně přistupovati, jako lačný k hodům připraveným, jako žíznící k studni plné, jako chudý k bohatému příteli, jako nemocný k lékaři. V toužení takovém musíš se každodenně cvičiti, podobně jako sv. Alois, tvůj obzvláštní v tomto měsíci patron: moha každou neděli k stolu Páně přistupovati 3 dni na sv. přijímání se připravoval a 3 dni děkoval, tak že jeho sv. život celý rozpadal se v přípravu a poděkování za sv. přijímání, kteréž bylo střediskem a ohniskem lásky jeho. Připravuj se i ty, alespoň hned v předvečer sv. přijímání bedlivým zpytováním svědomí upřímnou, živou litostí, a z rána hned první myšlenka

budiž na milého Ježíše, jenž z nesmírné k tobě lásky do srdce (příbytku) tvého chce zavítati.

2. 1. Neděle ke cti sv. Aloisia. Sv. zpověď a sv. přijímání, mše sv. a všechny modlitby ke cti jeho. Plnomocné odpustky taktéž ve sv. škapulíři, jakožto v 1. neděli v měsíci, též 4. neděli v pobožnosti k Božskému Srdci Páně, rovněž plnomocné odpustky. Pak získáš po každé sv. zpovědi a sv. přijímání plnomocné odpustky na zbožné vykonání následující modlitby:

Před obrazem ukřižovaného Krista i doma:

Ejhle, o dobrý a nejsladší Ježíši! před tváří Tvou padám na kolena svá a s největší horoucností ducha Tebe prosím a usilovně žádám, bys v srdce mé živé city víry, naděje a lásky, jakož i pravou nad hříchy mými lítost a k jich napravení nejsilnější vůli vložití ráčil, přemýšleje u sebe s velikou duše vroucností a žalostí Tvých pěti ran a uvažuje v duchu mám na zřeteli, co již v ústech svých měl David prorok o Tobě, o dobrý Ježíši: „Zbodli ruce mé i nohy mé, sčetli všechny kosti mé.“

K tomu se ještě modlí Otče náš a Zdrávas za sv. církev. Odpustky ty mohou se i za duše v očištění obětovati. (Pius IX. 31. července 1858).

„Chceš-li nebeské slávy dojíti, musíš kráčet po cestě trnové.“

3. Pondělí (viz 22. dubna, 1. číslo str. 27. a tak každý jiný pondělek.

„Před sv. přijímáním máme v srdci vzbuzovati všechny nám potřebné ctnosti.“

4. Modlitbu a sv. přijímání nemáme konati pro to sladké potěšení, jež při tom cítíme; nebo tak bychom hledali sebe a ne Boha; ale proto máme často se modliti a přijímati, abychom pokorní, poslušní, tiší a trpělivi byli a zůstali.

5. Středa (viz 24. dubna jak svrchu, a tak každou jinou středu).

„Nabývá-li člověk zmíněné cnosti, jest to znamením, že modlitba a sv. přijímání skutečně u něho přináší ovoce.“

6. „Náš nejsladší Ježíš celý se nám podává v nejsvětější Svátosti Oltářní — zdali pak i my jemu zcela se odevzdáváme?“

Dnes první čtvrtek; plnomocné odpustky v bratrstvu nejsvětější Svátosti Oltářní Vídeňském.

7. První pátek (viz 3. května v 1. čísle str. 28). Též 3. pátek z oněch 6 před svátkem nejsvětějšího Srdce Páně, též plnomocné odpustky, pakli se v pátek pobožnost koná místo neděle.

„K stolu Páně máme přistupovati vždy s největší touhou po tom sv. pokrmu duševním, po tomto andělském chlebu, jako lačnice a žíznice.“

8. Sobota předsvatodušní. Dnešním dnem započíná v církvi sv. nová doba, rovněž tak významná jako právě minulá dobá velikonoční, totiž posvátná doba svatodušní, na kterou nás církev sv. již dnes připravuje posvátnými obřady chrámovými: čte nám podobně jako na bílou Sobotu proroctví čili částky kněh prorockých a jiných též, jako o vyvolení arcioce Abrahama, o vyjítí synů Israel-ských z Egypta, o zachování zákona Božích a konečně proroctví Ezechielovo o seslání Ducha sv.

(Za starších dob bývali mezi tímto čtením ve sv. náboženství vyučování křtěncové a podnes ještě světí se voda křestní: ty v tom čase velmi dobře uděláš,

budešli pamatovati na svůj vlastní křest, na svaté sliby, které ve jmenu tvém byly k nebesům zaslány skrze ústa kmotrů tvých: zpytuj se, jak jsi je zachoval, lituj, pros o novou milost a obnov křestní smlouvu s novou horlivostí a příslib bedlivějšího zachování.)

Na to se konají litanie ke všem Svatým o seslání Ducha sv., kteréž i ty s velikým prospěchem pro sebe můžeš konati, aby i tobě poznovu byl dán Duch sv., jehož jsi již na křtu sv., pak ale obzvláště ve sv. biřmování byl obdržel, by tě vždy více a více osvěcoval v rozumu a posvěcoval v Srdci k zbožnému křesťanskému životu.

Kdo se proto mrzí, že mu odepřeno sv. přijímání, dokazuje tím svou pýchu, zatvrzelost a nedostatek zapírání sebe samého.

9. Neděle svatodušní. **I. Hod Boží:** Seslání Ducha sv. — Sv. Petr káže shromážděnému lidu v Jerusalemě.

I nastal tedy svatý, památný den, v který před více jak 18 sty lety Duch sv. s nebe na sv. apoštoly sestoupil, aby s nimi a s nástupci jejich ustavičně byl až do skonání světa, bychom i my všickni téhož Ducha sv. skrze sv. církev po každý čas mohli obdržeti k posvěcení svému. Jako čas velikonoční jest výroční památka našeho vykoupení, tak jesti nynější doba posvátná památkou našeho **posvěcení** skrze Ducha sv.

Dnešní den jest i proto památným, že slavíme i narozeniny církve sv. katolické — modleme se vroucně za ni: nebo tak se modlíme i za sebe a za všechny své.

Plnom. odp. v Bratrstvu nejsv. Svát. Ólt. (Benediktínském) a na zbožné nošení křížku sv. Benedikta; tak i všem věřícím, kdož rádi a často poslouchají slovo Boží, též i kazatelům uděleny dnes plnom. odp., ovšem jen po zprávě Boží atd.

„Kdo se na sv. přijímání připravuje, má se též připravovati na větší horlivost a věrnost, neboť nechce Pán, abychom byli lenivi v službě jeho.

10. Pondělí svatodušní. **II. Hod Boží:** sv. Petr káže v domě Korneliově, jenž na víru sv. obrácen křest i Ducha sv., biřmování, obdržel.

„Dobře by bylo, v den sv. přijímání aneb i celý týden následující něco více činiti než obyčejně ku př. 5krát Otče náš a Zdravas, nebo každodenně růženec a podobné.

11. Outerý svatodušní, někdy III. Hod Boží: sv. Petr a Jan v Samari udělují svátost sv. biřmování pokřtěným od sv. Filipa jáhna.

„Není dobře, příliš mnoho si uložit, lépe jesti méně konati a v tom setrvati; neboť pakli jednou upouštíme od jisté pobožnosti snadno to i po druhé a po třetí činíme, až pak všechno zanecháváme.“

12. Středa svatodušní. Půst čtvero suchých dnů, a tudyž i modlitby za hojnost horlivých pastýřů duchovních, za novosvěcence.

„Máme na malé chyby velmi pozorní býti; nebo kdo na maličkosti nedbá, ten ohlušuje své svědomí a pak se vše jen špatně daří.“

13. Sv. Antonína z Padovy, a protož odpustky plnom. v chrámech františkánských a v III. řádě, památka však sv. Antonína nemůže se dnes konati pro sv. týden svatodušní, ale teprv 9. července.

Dnešním dnem započne třidenní pobožnost k nejsv. Trojici (modlitbami dle vlastní vůle a dobrými skutky ke cti nejsv. Trojice Boží), abys získal odpustky 7 let a 7 quadragen na každý z těch 3 dní a ve svátek pak plnomocné, jež na

pobožnost tu udělil sv. Otec Pius IX. 8. srpna 1847; mohou se i za dušičky obětovati.

„Služebníci Boží měli by sice povždy většího umění nabývati, ale nikdy proto se chlubit neb honositi.“

14. „Máme vždy jen s upřímným srdcem k sv. zpovědi přistupovati, a to pravidlem si učiniti — bychom nikdy nic nezamlčeli třeba to sebe nepatrnější byla věc.

Půst a modlitba jako ve středu, tak i zítra modlitba, půst jest zítra jen újma v jídle.

15. „Kdo ve zpovědi těžký hřích zamlčuje, jest úplným otrokem pekla.“

16. Neděle I. po sv. Ducha a Svátek nejsvětější, nerozdílné **Trojice Boží**. Plnom. odp. na zbožné nošení křížku sv. Benedikta.

„Zpovídanec nemá měniti bez příčiny zpovědníka svého a zpovědníci nemají zpovídance jiných kněží převzít, leč by k tomu byla důležitá příčina.“

(Pokračování budoucně).

Úmysl modliteb na měsíc červen:

aby srdce všech lidí **živou vírou** v mocnou a dobrotivou prozřetelnost Boží, jakož i **pevnou v ni důvěrou** naplněna byla.

Od křesťanů, kteří něco více než pouhé křesťanské své jméno ukazují, kteří totiž křesťany nejen slouti, nýbrž i býti chtějí, požaduje svět, aby všechny křesťanské cnosti co nejčistěji konali, ačkoli z druhé strany nad tím se horší a překážky všemožné klade. Tak jest ale tento svět! Zvláště vědí světáci předobře, které jest nejhlavnějším přikázáním nového zákona, totiž miluj Boha všemožně a nade všechno a bližného jako sebe samého; a že mezi bližné i oni patří, o tom jsou docela presvědčeni a ustavičně mají co reptati, že ti pobožní, jak jim říkají, velci jsou sobci, sami o sebe že se jen starají, k jejich blahobytu ale nikterak nechtějí přispívati. Arciť jsou to lže, kterých by jim i veřejné noviny dokázati mohly poukázavše je na ty mnohé a dosti velké příspěvky duchovenstra a církevních spolků k účelům občanským, jež ony samy uveřejnily a tím jako dosvědčily, že ti pobožní také něco činí a sice nemálo. Neboť jesti ještě mnoho dobrého, jež činí, aniž by to v novinách oznámiti se dalo. To vše ale nic neprospívá, neb mých bezedný nikdy neuplní; starý nárek nepřestává, a přihlédneme-li sami, vidíme, že bída ve světě jest v pravdě velká. — Kdož ale zná pro ni léku? Jest sice slovo Páně: *Požehnaný muž, který doufá v Hospodina a bude Hospodin doufání jeho. I bude jako dřevo, kteréž vsazeno býva při vodách, které vlhkosti pouští kořeny své; a nebude se báti, když přijde vedro.* Jerm. 17. 7. Dle těchto slov pozůstával by stálý blahobyt člověka v důvěře v Boha, v Pána nejmocnějšího; o tom ale svět nechce mnoho slyšeti, takového něco podobá se zastaralým věcím nehodícím se více pro doby naše osvícené, a pak — ustavičně od Boha pomoci očekávati, zvláště tam, kde ani žádná naděje nám se neukazuje, to jest znamení slaboty ducha, za což by se před každým, jak říkají, vzdělaným styděl. Peníze, jakkoli nashromážděné, chytrost v obchodu, ostranění všelikých svazků starobyklých a zákonnitých (jme-

nují to odstranění otroctví) a uvedení libovůle — když ale dokud jen vše dle jejich svrchované vůle se děje — to prý jest základem všeho blahobytu. Ovšem ten nový svět se podivně točí; ale že právě to zde uvedené, co se nyní již nejen skutkem nýběž i slovem veřejně jako nejlepší koření proti nynější a všeliké chorobě světa vychvaluje a vnucuje, že to tak veliký účinek by mělo, o tom nemáme hlavních důkazů z krajin, které se tím kořením 19. století lečí; ano naopak, bída v lidu jest ještě větší, než kdy byla, a k tomu ještě úplná nemravnost a nejistota i té maličkosti, kterou kdo má. Tedy nemůže býti tím pravým prostředkem k blahobytu jenom pozemské statky, přechasto neprávě nabyté, bezuzdnost a nemravnost; aspoň z jejich účinků poznáváme právě opak. Koncem ale, kdyby ti rozumové, kteří uvedené rady dávají všecku moudrost všech lidí měli, kteří tuto zemi obývali — tedy asi od 6 tisíc let —, beze vší odmluvy jest Pán Bůh ještě starší, on se jim předce dívá přes ramena a všelikou jejich moudrost daleko přestihuje. Protož jest nejmoudřejší od něho rady přijímati a pro blahobyť vezdejší to za nejlepší uznati, co on nám oznámil skrze muže, jež co své vyslance dostatečně byl osvědčil, totiž živou víru v dobrotivou prozřetelnost Boží a pevnou důvěru v ni. Ovšem aby tato víra živou a ta důvěra pevnou byla, jest též něco zapotřebí, co si ale lehce každý sám poví, an se to tak často opakuje. Toto jest tedy ten jedině dobrý lék pro bídu dnešní, toho má svět příliš zapotřebí; jelikož ale jej nikterak užívati nechce a se zpouzí a horší, jako nezvedené, rozmazlené děcko, když se mu leckterá jen trochu odporná medicína podává, nicméně ale lék jest ten **jediný**, tu musíme již z lásky k bližnému Pána Boha prositi, aby on ve své nedostihlé moudrosti to sám nějak sprostředkoval, by svět potřebu živé víry v prozřetelnost Boží a důvěru v ni uznal a svá srdce jí nápotom i naplnil.

Pisatel tohoto má ve vzlátním cvičení hocha; který co do povahy, jak se říká, pravý hoch jest. Když může na návsi ke svým druhům vklouznouti, neb některou úlohu mimo sebe pustiti anebo spary kterékoli prolézt, nad to není mu nic milejšího. Při tom všem ale nikdy neodporuje, a cokoli mu nařízeno jest, dokud jeho dětská nestálost toho dovoluje, beze všeho nepokoje důvěrně činí. Kdyby se mu řeklo: „čiň to neb ono,“ učiní, „přiď v tu neb onu hodinu“, přijde, aniž by třeba nahlížel, k jakému cílu to směřuje. V těžších věcech sice i pláče, avšak neodporuje, ale činí, co může až do času určeného. A hle! touto svou důvěrou ve mne zavázal sobě ač nevěda mne tak, že bych nikdy jemu něco naříditi neb dopustiti nemohl, co bych za škodné pro něho uznal. Ne jinak jest to u Pána Boha naproti nám s tím jediným nesmírným rozdílem, že on vždy nejlíp ví, co nám prospívá a nám toho poskytnouti může.

Jak mnoho ale pevná důvěra v Boží dobrotu vymáhá, budiž důkazem událost, jež nedávno v Londýně v klášteře Klarissinek se přihodila.*)

Ve zmíněném klášteře nacházela se řeholní sestra, jmenem Rosa, která již po 9 měsíců svých nohou užívati nemohla, neboť byly zcela zchromlé. Sama nemohla pranic se pohybovati, jen v sedátku ji nosili. V posledních měsících bylo jí k velkým jejím prosbám od lékaře dovoleno, berlí užívati, což jí ale velmi nerad učinil domnívaje se, že namáhání, které jí z toho vzroste, všecky síly z ostatních oudů dokona vyčerpá. Konečně svolil na ustavičné její naléhání, aby učinila zkoušku s těmi berllemi. Jak bolestné ale bylo podívání na bídnou tu pannu, která ona z

*) Dle „Senbbote des göttlichen Herzens Jesu.“

místa k místu se pomalu táhla, malomocné své nohy za sebou jako suchá dřeva vle-
kouc! Ochromění nebylo ale jediná její choroba; od 10 měsíců nepřijímala takřka
nižádné stravy, a když něco málo požila, museli její sestry vždy k násilným pro-
středkům útočiště bráti, aby jí to neškodilo. Někdy byla v také míře seslabena, že
po několik dní ani mluvíti nemohla. Tak hynula poznenáhla před očima všech. Lé-
kaři nemohli pro ni ničeho učiniti; ačkoli neřekli, že nemoc její jest nezhojitelná,
předc nebyli s to ani jediného prostředku naléznouti, který by byl tu chorobu uléčil
aneb její trápení aspoň umírnil. Proto přicházeli také v posledních týdnech jen
zřídka ji navštěvovati.

Dva dni před vánocemi trpěla ještě více než obyčejně; tak že večer před
slavností sestra mající nad nemocnou dohlídku představené oznámila, že pochybuje,
zdali sestra Rosa nočním hodinkám a mši sv. jitřní přítomna býti bude moci, co
ona tak příliš žádá. Nicméně obdržela sestra Rosa na své ustavičné prošení dovole-
ní, svých sil, jak může, použití. Tohotéž večeru o 10. hodinách přinesla ji sestra
Hyacintha z postele do choru. Po „*Te Deum laudamus*“ v hodinkách žádala sestra
Rosa, aby s ostatními mohla jíti k jeslím a se tam modliti, pročez se jí představe-
ná a sestra Hyacintha uchopily, každá za jednu ruku. Protože ji ale dosti vysoko
vyzdvihnouti nemohly, táhly se za ní chromé nohy tak podivně, že se obávaly, zdali
není některá zlomena. Před jeslemi vynasnažovala se pokleknouti v pravo v levo
se zachytajíc; avšak v tom postavení dvě minuty vytrvati bylo jí nemožností, proto
jí ráději co nejpíše na její sedátko uložily. Mezi tím položila jiná sestra berle před
oltář Jezulátka, a několik sester měly ustavičně té noci jakousi předtuchu, že Ho-
spodin právě nyní velkých milostí chce udělit.

Mše sv. o půl noci započala a když měly k sv. přijímání přistoupiti, poda-
la sestra nad nemocnou dohlídku vedoucí sestře Rose berle pod paže. Ta bídna ale
s takovou těží k stolu Páně přistoupila, že každého okamžení se obávaly, že upadne.
Avšak, Bohu díky, bez úrazu dostala se na své místo předešlé, a tu počala se mo-
dliti: „O Pane, chceš-li, můžeš mne uzdravit! jestli to ale k větší tvé slávě slouží,
abych zůstala, jak jsem, přijímám tento kříž ráda a svoluji, abych jak živa více
nechodila.“ Zdálo se jí, jakoby právě s radostí byla vzbudila úplné odevzdání-se do
vůle Boží, — Velebná Svátost se vystavila a všechny vzdávaly v hlubokém tichu jí
svou úctu a poklonu. Po půl hodině chtěly sestru Rosu, aby se příliš neunavila,
představená a sestra Hyacintha opět do nemocnice doprovoditi. Ona vzala své berle,
avšak v tom okamžení jakoby nějaký hlas slyšela: „Pročpak bereš své berle, málo-
věřící dítě? Ty jich více nepotřebuješ.“ Anizby se ale při té myšlence dále byla
zdržovala aneb po nějaké zvláštní milosti toužila, odcházela dále na svých berlích
jako dříve.

Sotva ale jednu stranu kláštera přešla, úplně cítila, že ty berle jí jsou ne-
potřebny. I zůstane okamžení státi, postaví nohy na zem a shledá, že jsou dosti
silny, aby ji nesly; odhodí je od sebe — k největšímu udivení přítomných dvou
sester, zůstane pak okamžení beze vší podpory státi, a pak se vrhla k nohám
velkého kříže, který vprostřed kláštera stál. Pak vstala a šla pádným krokem zpět
do choru a poklekla před nejsvětější Svátostí.

(Pokračování budoucně.)

Zpěv o slavnosti Božího Těla,

aneb na Zelený Čtvrtek, nebo jiný den (zvlášť ve čtvrtek).

(Lauda Sion Salvatorem.)

(Pro 4 mužské hlasy.)

Chval Si - o - ne Spa - si - te - le, chval pa - stý - ře

vůd - ce vřele, pro-zpě - vuj Mu v pís-ních čest. Ro-ze-zvuč se k chválám

krá-le, zpěv říct nemůž do - ko - na-le, jak On vel - ký, dob - rý jest,

jak On vel - ký, do-brý jest.

2. Příčina se důležitá
k pochvale ti dnes naskytá:
chléb věčného života,
ježto při posledním stolu
dvanácti Apoštolů
dala věčná dobrota.

3. Pějme chválu libohlasnou,
a tu radost naši jasnou
uslyš hvězdná výšina.
Neboť se dnes den ten slaví,
kdyžto nejprv k duši zdraví
dána tato hostina.

4. U té posvátné večere
Beránkem tím novým béře
Starý zákon již svůj cíl.
Nová doba nastupuje,
a stín pravdě ustupuje,
světlo dáno za podíl.
5. Co tam Kristus nám daroval,
to vždy činit přikazoval
ku své věčné paměti.
Proto, jak jí poručíno,
naše Církev chléb a víno
posvěcuje k oběti.
6. Dává se nám naučení,
že se chléb zde v Tělo mění,
víno u Krev přechází.
Čeho smysl nepojímá,
aj to právě víra přímá
mimořádně nachází.
7. U rozdílné té způsobě,
ne u věcech, jen v podobě,
důstojná věc bytuje.
Od krmě se nápoj dělí,
pod způsobou každou celý
Kristus Pán však obcuje.
8. Od beroucích nerozdvojen,
nerozlámán; nerozpojen,
v celosti se požívá.
Na tisíce jich Ho berou,
ale všickni stejnou měrou,
aniž celku ubývá.
9. Zlí a dobří k stolu chodí,
nestejný však osud plodí
života neb záhynu.
Dobrým k žití, zlým je k moru;
aj jak následek je v zporu
podobného u činu.
10. Ni to zmiěnu nepůsobí,
pakli se ta Svátost drobí,
část má celek přesvatý.
Způsob se jenom láme,
Svátost ale celou máme,
v úplnosti podstaty.
11. Aj chléb svatých nebešťanů
stal se stravou pozemšťanů,
synům v podíl pravý dán.
Prorokován v Izákovi,
předzvěstován v beránkovi,
v manně svaté předvídán.
12. Pastýři, Ty pravý Chlebe!
Chraň nás a nasycuj s nebe
v tomto časném údolí.
Nechť lid, jenž je z Tvého stáda,
marně hodů Tvých nežádá
na nebeském zástolí. Amen.

Úmysl modliteb na městě Čermen:

„aby srdce všech lidí žimou mírou v mocnou a dobrotivou prozíratelnost Boží jakož i pevnou v ni důvěrou uaplňena byla.“

Den	círř. památka	Zvláštní úmysly
1	řw. Fortunata, kněze	* Posvěcení průmyslnictwa. * Opalovací hodiny. Obrácení jistě robinů zpustlé. Rozmnožení úcty k řw. Aloisi (rozšíření pobožnosti šestinedělní k jeho oslavení.)
2	řw. Erasma, biskupa a muč.	* Náboženské vzdělání všech představených, úředníků a sloužících při železnicích a lódiích. Žistí mladí manželé a robiče z obojí strany. Žistí mladý kněz.
3	řw. Klotildy královny franc.	* Zvyššení svědomitého svěcení neděl a svátků a tím i zvyššení blahobytu stavu pracujících. Žistí smíšené manželství. Žistá panna.
4	řw. Saturniny, panny a muč.	* Obrácení všech svádění lidu k newěře, nemravnosti a k pozdvižení špatnými spisy. Polepsšení jistě robinů. Nawrácení křesť. svornosti mezi úřednictvem jistého statku.
5	řw. Bonifáce, arcib. a muč.	* Obrácení protestantů v Němcích. * Jednota řw. Bonifáce. Úmysl jistého kněze. Žistá farnost ve velkém nebezpečí wtrů.
6	řw. Norberta, bisk. a zakladatele řádu premonstrat.	* Řád premonstrátů. Žistí řeholník, kněz. Obrácení jistého hřřistníka. Utvoření v dobrém jistého polepsšeného mladíka.
7	řw. Roberta, opata anglič.	* Wzbuzení a rozmnožení důvěry v Boha správcům národů. Žistí wysoce postavený muž. Žistí lehlomájný manžel.
8	řw. Magimina, b. učená ř.	* Zmužení zakročení proti veřejným urážkám Božím. * Domů a ústavů sirotčích. Připravování se k řw. birmování. k Kláru.
9	I. Hod Boží svato dušsní	* Sw. Dtec. * Čisť rakouských. * Seminářové kněží. Pásta a svornost mezi národy slowanskými. Z služby obávají se nedělního pracování.
10	II. Hod Boží svato dušsní	* Noviciátové řeholních ústavů. Dřivčí škola, která pod vedením milosrdných sester se žřřbití má. Z škol národních.
11	řw. Barnabáše, spoln-ap. ř. Pavla	* Obrácení židů, zvlášť jistého, jenž ustavičně s křesťany obcuje. Chudí křesťané, zvlášť kupci a řemeslníci.
12	řw. Jana od řw. Funda z řehole pouřř. řw. Augustina	* Řehole a řády. Z řeholců, kněží. Obrácení jistě robinů, řde jediná matka katolička, ostatní horliví helwetci.
13	řw. Antonína z řad řehole řr.	* Čerlew řw. v Itálii. Žistá porada učitelřř. Z duchovní. Stálejší zdrowí wysoce postavené duch. osoby.
14	řw. Basilia, b. a učitele círř.	* Wzbuzení a rozmnožení ducha katolického ve školách. * Smíření manželství v jistě osadě české. Z robinů.
15	řw. Wita, mučedníka	* Obrácení pohanů a mahomedánů. Dřřawění chrámu řw. Wita v Praze. Několik dospřřvajících mladíků.
16	nej. Trojice Boží	* Dřřivent a rozmnožení wtrů. Dřřstojné oslavení průvodu Božího Těla. Sw. Dtec (den zvolení).
17	řw. Awita, kněze	* Zvyššení bedřivosti a náboženské vzdělání řeládů. Z sloužících. Pohorřšení v jistém dwoře.
18	řw. Alžběty, panny a abatyřř ř. řw. B.	* Posvěcení denní práce wzbuzováním dobrého úmyslu. Z křesťanských panen. Dřřivčí škola.
19	řw. Juliany Falconer, zaklad. řester řlujeb. Panny Marie	* Čisťřřř rodina rakouská. Žistá utrápená manželřř. Z řiti nebbale wyřřřwané.

Návěští redakce.

Předně nejvřelejší díky P. T. veledůstojnému duchovenstvu a horlivým, zbožným rolníkům za láskavé přípisy a slíbené rozšiřování tohoto časopisu! —

Za vřadění do „úmyslů“ jakýchkoli soukromných potřeb neplatí se ničeho; nechať jen každý, co mu srdce tísní, nám jednoduše oznámí. — Za „úmysly“ ale, jednotlivé listky, jichž ještě mimo čísla „Školy“ lze u redakce dostat, platí se za **každý** výtisk $\frac{1}{2}$ kr. — do roku tedy 6 kr. — kromě poštovného, které při každé zásilce, když není těžší asi 2 lotů rak. ($2\frac{1}{2}$ lot. cel.) 2 kr. obnáší. Pročež račte, kteří sobě žádáte „úmyslů“ zvláště, kolky poštovné při jednotlivých zásilkách si sečítati a jejich cenu zároveň se záplatou za výtisky „úmyslů“ redakci zapraviti.

„**Úmysly**“, které se při čísle „Školy“ nacházejí, jsou obyčejným předplatným zaplacený; proto snad nedorozuměním byla některá zásilka něco větší než předplatné obnáší. Jest to k dalšímu předplatnému připočteno; je-li ale přání P. T. zasilatelů jiné, račte reklamovati a zásilku dle svrchu psaného ještě doplniti.

Velb. p. P. Tom. L. — k v Hr. —: úmysly budou sice v žádané dny vřaděny, ale také hned v červnu: častější modlitba nebude škoditi.

„Škola Božského Srdce Páně“ pro zbožné jedné na Moravě, v Čechách a ve Slezsku vychází před 1. každého měsíce o dvou arších. (Ku konci roku přijde pro všech 12 čísel obálka.) Předplácí se buď u redakce v **Rajhradě** blíže Brna, neb v každém kněhkupectví v Rakousku ze jmena v **Brně** v národním kněhkupectví (v Novobranské ulici v domě Heiterera) a p. Ant. Nitše (velk. náměstí); v **Olomouci** u p. Ed. Hölzla (Velké náměstí) a v **Praze** p. Vác. Hessa (v Karlově ulici č. 186—I).

Listárna redakce:

D. Veleb. p. P. J. H—k ve V. Bystř. u Olomouce: Račte odpustiti, že tak dlouho neodepisují; jakmile jen trochu budu moci, neopomenu.

Velb. p. P. B.... a v Dřevoh....: Díky! P. S. není doma, až tedy přijede. Račte mi asi 30 brožurek: „Poučení k sv. bířmování“ doběrkou na poště zaslati.

Tiskem národní kněhtiskárny Jozefa Šnaidra v Brně.

Š K O L A

Božského Srdce Páně.

Měsíčný list
Apoštolátu mo-
dlitby.

„Učte se ode Mne, ne-
boť jsem tichý a pokorný
srdcem, a tak naleznete po-
koj duším svým.“

Mat. XI, 29.

S povolením duchovní
vrchnosti vydává

PLACIDUS J. MATHON,
kněz řádu sv. Benedikta v Raj-
hradě.

„Jeden jest učitel
vás — Kristus.“

Mat. XXIV, 11.

Číslo 4.

Červen:
(druhá polovice.)

1867.

Duchovní přijímání.

Jesu, lásko má, mé nebe,
Sladký, andělský Ty chlebe!
O jak touží duše má
Přijmout Tebe, slasti má!

Kýž mé srdce čisté bylo,
Litostí vše hříchy zmylo!
Smiluj Ty se nade mnou,
Nad ubohou duší mou.

Nemohu-li přijmout Tebe,
Dej mi aspoň, slastné nebe!
Nový život, milost svou;
Spoj se, Pane, s duší mou.

Pochválen buď ve Svátosti
Nyní, vždy až do věčnosti!

Základ a podstata apoštolátu modlitby.

Modlitba přímlovčí.

Ú v o d.

Modlitba jest obrácení duše k Bohu. Kdo na Boha myslí, o jeho všemohoucnosti, nejvyšší svatosti a spravedlivosti, o jeho neskončeném milosrdenství atp. v duchu přemýšlí, v srdci nad tím radost má a Boha miluje a konečně i ústy svými jej chválí a velebí a takto s ním rozmlouvá — ten se modlí. Modlitba jest tedy nábožné rozmlouvání s Bohem. Pakli o Bohu, o jeho nesmírných dobrodiních, o učení Božím a t. p. jen přemýšlíme, a v srdci nad tím radost a potěšení cítíme, tak že chceme Boha milovat, jemu sloužiti, jeho přikázání zachovávat i nikdy více nehřešiti — jesti to modlitba vnitřní, **rozjímání**. Tu není třeba city a předsevzetí slovy vyjádřiti; Bůh vidí i do srdce našeho, zná i zbožné myšlenky naše. Pakli ale ústy nějakou modlitbu konáme, a co v srdci cítíme, i slovy pronášíme, tu se nazývá modlitba **ústní**.

Totě dvojí druh modlitby, rozjímání a ústní modlitba; jako v rozjímání tak i v ústní modlitbě myslíme na Boha, v srdci jej milujeme a vůli svou jeho nejsvětější vůli podřizujeme a jej takto velebíme, avšak v rozjímání více v mysl i v srdci, v modlitbě však ústní více zbožnými slovy neb modlitbami. Kdoby však pouze slova taková a ty modlitby ústy vyslovoval, ale v duchu nemyslíl a v srdci necítil, co rty šeptají, taková modlitba byla by jen modlitba retní a nelíbila by se Bohu, jenž o takových lidech praví skrze proroka Izaiáše, co i Kristus Pán opakoval, jak u sv. Matouše v kap. 15. v. 8. čísti můžes: „Lid tento ctí mne ústy, ale srdce jejich daleko jest ode mne.“

Když se modlíme, předstupujeme před Boha, jenž jest všude kolem nás, nebo spíše — poněvadž Bůh celý svět svou všudypřítomností naplňuje — my jsme v něm, jak praví sv. Pavel: „v něm živi jsme a hýbáme se i trváme.“ Že však zapotřebí jest při modlitbě na Boha mysliti, dobře jest modliti se před křížem Páně, před obrazem nejsvětější Trojice Boží, Božského Dítěte Ježíše, nejsvětějšího Srdce Ježíše, nejblahoslavenější Panny Marie a jiných Svatých. Nejraději však a nejčastěji máme se ve chrámu Páně modliti, poněvadž tam Bůh skutečně a v pravdě přebývá v nejsvětější Svátosti Oltářní. V každém pádu ale máme k nebesům v duchu se pozdvihnouti, kde obzvláště Bůh přebývá a kraluje, kde milionové a milionové andělů a svatých trůn jeho obklopují v nejhlubší pokoře a nejvyšší lásce před velebností Boží se modlíce. Duch náš má zapomenouti na všechno, co jest kolem nás, na starosti domácí, na roztržitosti pozemské a na všechno, čím se obyčejně zabývá; má se pozdvihnouti nad tento svět až k samému trůnu Božímu, aby takto každý pozorně a nábožně přednesl všelikou svou prosbu a tím spíše byl vyslyšen.

Modlitbou takovou — a jen takovou — velebíme, chválíme, milujeme, ctíme Boha jakožto nejvyššího Pána a Stvořitele svého a jemu se klaníme — a modlitba naše slove pak chvála (chvalořečení); jelikož si však vědomi býváme častého přestoupení zákona Božího, hříchů, nedokonalostí a slabostí, prositi třeba v každé modlitbě, a to hned z počátku, aby byla naše modlitba pokorná, skroušená a kající, za odpuštění hříchů vlastních i cizích — pak slove modlitba **smírná**.

V modlitbě proto také pravidelně Boha prosíme, a to nejen za odpuštění hříchů, ale za všechno, co potřebujeme pro čas i věčnost, pro tělo i duši, za všechno, co nám slouží ku spasení věčnému — a modlitba taková, kde Boha o milosrdenství Jeho prosíme, slově **prosba**. Konečně ještě rozeznáváme díkůčinění, když v modlitbě Bohu za prokázaná dobrodiní povinné díky vzdáváme; a jelikož nikdy nedostacíme děkovati za všechna nesmírná dobrodiní Boží, máme ustavičně v modlitbách svých děkovati.

Ze všeho toho je patrné, že každá modlitba jest jak chvála a díkůčinění, tak i prosba a modlitba smírná, to jest, že v každé modlitbě jako se Bohu klaněti chceme, či úmysl máme, jej nade všechno velebiti, tak jej též za odpuštění hříchů a všechny jiné milosti jeho prositi a konečně nesmírnému milosrdenství jeho za obdržená dobrodiní z celého srdce děkovati máme. Nicméně ale jeden neb druhý takový úmysl při každé modlitbě a pobožnosti — a podobně tak i v jednotlivých bratrstvech — nad ostatní vyniká a jest jaksi základem a podstavou všeho. Tak jest modlitba v bratrstvu nejsv. Svátosti Oltářní chvála a klanění, ačkoliv spolu i díkůčinění a odprošování, v bratrstvu Božského Srdce Páně díkůčinění předvládá, ačkoliv modlitba oudů jest i modlitba smírná. V zbožném družstvu apostolátu modlitby jesti modlitba oudů skoro veskrz **prosba**, a to nejen za sebe ale i (a to na zvláště) za jiné; oudové se modlí za všechny lidi, za celý svět u Boha ve spojení se všemi svatými a anděly a s nejsv. Královnou jejich, s nepoškozeným Srdcem nejbl. Panny Marie, ba s Božkým Srdcem Pána Ježíše samého orodují a se přimlouvají, pročež se modlitba jejich nazývá modlitba **přímlovčí** neb přímlova.

Tato modlitba přímlovčí jest 1. Bohem **přikázána**.

Nehledíc ani k tomu, že nás Kristus Pán naučil a nám přikázal modliti se: „posvěť se Jmeno Tvé, přijď království Tvé“, prositi tudíž, aby všickni lidé Pána Boha poznali, jej ctili a milovali, aby se víra sv. a církev Kristova — království Boží zde na zemi — více rozšířila . . . nařídil nám zřejmě i za jiné se modliti, když u sv. Lukáše praví: „modlete se za ty, kteříž vém utrhnají“, jakož nám v modlitbě přímlovčí i sám nejkrásnějším příkladem předešel, když se u potoka *Cedron*, ubíraje se na horu olivetskou, se sv. apoštoly za všechny modlil: „Oznámil jsem jméno tvé lidem, kteréž jsi mi dal ze světa — já za ně prosím — Otče svatý zachovej je, které jsi mi dal, ve jménu svém, aby byli jedno jako i my — abys je zachoval od zlého — posvětiž jich v pravdě své —; neprosím pak toliko za ně (jenž jsou moji, jenž mne znají, věřící), ale i za ty, kteříž (mne ještě neznají, ale) skrze slovo jejich uvěří ve mne, aby všickni jedno byli, jako ty Otče ve mně a já v tobě, aby i oni v nás jedno byli, aby **uvěřil svět**, že jsi ty mne poslal“.

Avšak kdyby i z toho ze všeho nevysvítala povinnost naše, za jiné se modliti, není to jedinký pro ni důkaz; nebo, co Kristus Pán, náš milý Spasitel, sám nenařídil sv. apoštolům svým, to jim nápotom skrze Ducha sv. přikázal; a tento Dnch sv. volá k nám skrze ústa sv. apoštola Pavla v 1. listu k Timot.: Prosím pak **přede vším**, aby činěny byli prosby, modlitby, **přímlovy**, díkůčinění **za všechny lidi**, za krále i za všechny, kteří jsou u vysokých ouřadech postaveni, abychom pokojný a tichý život vedli, ve vši pobožnosti a čistotě. Nebo to dobré jest a vzácné před Spasitelem naším Bohem, kterýž chce, **aby všickni lidé** spasení byli a ku poznání pravdy přišli. Jednot jest zajisté Bůh,

jeden také prostředník mezi Bohem a lidmi, Člověk Kristus Ježíš, kterýž dal sebe samého na vykoupení za všechny“ atd.

Toto místo písma sv. jest jaksi základ celého apoštolátu modlitby a důkaz apoštolského jeho ustanovení: Duch sv., Bůh sám jest zakladatelem tohoto zbožného spolku modlitby, sv. apoštol Pavel první jeho řídítel, sv. biskup Timotheus a ostatní učenníci sv. Pavla rozšiřovatelé jeho! A jak podivná to věc: poněvadž Bůh chce, aby všickni lidé spaseni byli, **proto** je to dobré a vzácné před Bohem, proto jest vůle jeho, aby **především** činěny byly prosby, modlitby a přímlyvy za všechny lidi a za všechny stavy; a poněvadž Ježíš Kristus, Bůh (jak jej předtím vyznal „Spasitele našeho“) a spolu Člověk, jediný jest prostředník mezi Bohem a lidmi, a poněvadž dal sebe samého na vykoupení za všechny, **proto** napomíná a přikazuje skrze svého apoštola, aby se společné a ustavičné modlitby za všechny Pánu Bohu přednášely, a k tomu napomíná **především**. Je tudíž modlitba přímlyvy dle písma sv. **první** věc a nevyhnutelně potřebná, aby pokolení lidské bylo spaseno, a teprv **druhá** věc jest práce apoštolství v kázání, apoštolát slova; jako skutečně všeobecnou zkušeností dokázáno, že se království Boží na zemi (víra sv. a církve Kristova) v té míře rozšiřuje a rozmáhá, v jaké se věřící za rozšíření jeho modlí, ale že také právě tenkrát trpí, jakmile se od modlitby upouští.

Modlitba přímlyvčí jest 2. **močná** u Boha.

Tuto potěšnou pravdu dokazuje nám nade všechnu pochybnost samo písmo Boží na mnohých místech: rozhněvaná spravedlnost Boží již již vztahovala přísnou ruku na bezbožná města Sodomu a Gomorrhu, že však spravedlivý arciolec Abraham za ně orodoval, byl by odvrátil hrozný trest, kdyby jen 10 bohabojných lidí tam bylo bývalo, co byl za výminku položil. Lot utíkáje ze Sodomy prosil taktéž o ušetření města Ségor bez výminky, a uslyšen jest. Hospodin se častokráte hněval na nevěrný lid israelský, hrozil, „že zahubí je,“ a byl by tak učinil, „kdyby se byl Mojžíš vyvolený jeho nepostavil v to rozdvojení (mezi Bohem a lidem) před obličej jeho, aby odvrátil hněv jeho, by jich nezahubil;“ lid israelský bojuje s nepřitelem, Mojžíš pak se staršími na hoře se modlí, i zvítězil lid, pokud Mojžíš pozdvížen k nebesům držel ruce, a přemožen byl, když Mojžíši ruce sklesly, pročej jej z obou stran starší podporovali. Ejhle jakou zázračnou moc má modlitba přímlyvčí! tolik může jedinký spravedlivý svou modlitbou u Boha jiným vyžádati!

Než našim zbožným čtenářům není více neznáma síla a účinnost horlivé, zvláště společné modlitby; znajíť ujištění samého Syna Božího, jak již dříve řečeno: „Jestližeby dva z vás svolili se na zemi o jakoukoli věc, za kterou by prosili, stanet se jim od Otce mého, kterýž v nebesích jest; „nebo kde jsou dva neb tři shromážděni ve jmenu mém, (t. j. v záležitosti mé, ježto jest hlavně rozšíření království Božího na zemi a spasení duší), tuť jsem já u prostřed nich,“ (svou pomocí a vyslyšením prosby jejich). Tak ubezpečuje nás i jinde u sv. Jana 16, 23: „Budete-li zač prositi Otce ve jmenu mém, dáť vám“, a u sv. Matouše v kap. 21. v. 22.: „všecko, začkoli byste prosili v modlitbě věříce vezmete.“

Víme tedy z písma sv. a Bohem samým ujištění jsme, že modlitba u Boha jest v jistém ohledu všemožná, a že nic není, co bychom skrze modlitbu dosáhnouti nemohli pro spasení vlastní i pro spasení všech lidí. Jak potěšená jest pravda tato a učení naší sv. víry, že nemohouce snad mnoho působiti pro pokolení lidské a za celý svět, modlitbou svou v tiché komůrce, i kdyby nikdo o nás ne-

věděl, nikdo nás neznal, že nicméně všechno můžeme u Božského Srdce Páně dosáhnouti, jmenovitě všechno, co „ve jmenu Pána Ježíše,“ v jeho záležitosti žádáme a na jeho úmysly a zájmy činíme! Všecko k větší cti a slávě Boží a k věčnému spasení pokolení lidského! Nemůže každý kázati, nemůže ani každý kazatel do dalekých pohanských zemí jíti, rozsívat semeno slova Božího, nemůže ani každý z nás podporovati práce rozsáhlé takovýchto misionářů katolických peněžitými příspěvky, a tak se zdá, že pro blaho člověčenstva praničeho nedělá — že „k ničemu na světě není,“ jak svět nevděčný jmenovitě řeholnice, pro modlitbu výhradně ustanovené, vypuditi chtěl — a hle! modlitba naše, modlitba přímlovčí sahá dále než slovo kazatelovo, sahá tak daleko jako milost Boží, kterou vyžádává, a s touto a skrze tuto milost neviditelně pomáhá a působí, buď si již na obrácení pohanů, na polepšení hříšníků aneb potvrzování spravedlivých v dobrém, anebo že bere podíl na záležitostech církve sv. vůbec a spasení duší nesmrtelných, anebo konečně, že vyprosívá potěšení zarmoucenému bratru neb posilnění umírající sestře třeba v tom nejvzdálenějším světa koutečku!

Modlitba přímlovná jest 3. velmi potřebná za našich časů.

Poněvadž modlitba u milosrdenství Božího všechno dosahuje, čeho zapotřebí mají jednotliví lidé i celý svět, proto povždy k vroucí modlitbě brávali útočiště, kdož si pro sebe nebo pro bližního svého, pro celou církev sv. milosti Boží a pomoci nebeské přáli; a čím větší bývalo soužení a utrpení církve sv., čím více bývalo spasení duší nesmrtelných v nebezpečí, tím horlivější modlitby bývaly k neskončenému milosrdenství Božímu zaslány. Nuže ale, kdy bylo utrpení církve sv. tak veliké jako právě za našich dnů, kdy mělo spasení pokolení lidského větší překážky a nebezpečnosti nežli právě nyní?! Necht' hledíme kamkoliv, necht' zpomínáme na těžce zkoušeného sv. Otce, na pronásledované biskupy, kněze, řeholníky v Italii, na utiskovanou víru katolickou v nešťastném Polsku, v Irsku a Anglicku, anebo ohlídneme-li se na vlastní domácí své potřeby duchovní i pozemské ... vše od nás očekává častou, horlivou a vroucí modlitbu. Co teprv říci máme, povážíme-li to nesmírné množství pohanů, mahomedánů (Turků, úhlavních to nepřátel Kristových) a židů, a konečně všech od církve sv. odloučených křesťanů rozkolníků, (jenž nejsou spojeni s římským papežem co nástupcem sv. Petra) a kacírů, (jenž nad to ani nadržují se učení Kristova), protestantů tedy, jež si všecky Kristus Pán jako „Pastýř dobrý“ přeje míti v ovčinci církve své vzdělané na skále, na sv. Petru a jeho nástupci v úřadě pastýřském! Ano i ze samých katolíků, jak mnoho je jimi pouze dle jména a dle křestního listu, kterýž co jedinký důkaz mají, že jsou katolíci, neboť dle skutků svých bývají časem přemnozí horší než — pohané!

Abys milý čtenáři tím více povzbuzen byl k modlitbám vroucím, viz zde alespoň poněkud poměry ty naznačené:

všechny lidí na celém světě jest asi	1250 milionů,	a sice
v Evropě	275 milionů,	v Asii 650 milionů,
z těch je katolíků asi	146 milionů,	z těch katolíků jen 5 milionů,
akatolíků	122 „	pohanů asi 600 „
mahomedánů	4 „	mah., židů a akatolíků 45 „
židů	3 „	v Americe 65 mil. z nichž 40 mil. kat.
v Africe	150 milionů,	z nichž jen 4 miliony katolíků,

v Australii s ostrovy 110 milionů, z nichž katolíků jen 5 milionů.			
na celé zemi asi 200 milionů katolíků	}	z těch umírá denně asi 80.000 lidí, jenž poslední boj bojují a na věčnost se odebírají!	
akatolíků asi 155			"
židů 5			"
mahomedánů a pohanů 890			" !!!

Kdo to vše dobře uvažuje, nemůže zajisté jinak než vroucí modlitby za obrácení pohanů, židů a bludařů, jakož i za polepšení hříšníků k nebesům zasýlati, — jak to činili povždy svatí a vyvolení Boží; neboť

modlitba přímluvčí jest i 4. příklady svatých doporučena.

Jaké vroucí modlitby, jaké přísné skutky kající, jaká utrpení obětoval apoštol Páně sv. Pavel za své bloudící bratry, za svého bližního, dosvědčuje sám v psaní ku Kolosským 1, 24: „Kterýž se nyní raduji z utrpení pro vás a doplňuji to, čehož se nedostává z utrpení Kristových, na těle mém, za jeho tělo, jenž jest církev,“ t. j. dle výkladu sv. otců, já obětuji mé soužení za oudy církve sv., aby se obrátili a polepšili, a tak aby jim utrpení Kristovo přišlo k lepšímu. A Římanům 9, 1—3 píše: „Pravduť pravím v Kristu, — že mám veliký zármutek a ustavičnou bolest v srdci mém; nebo žádal jsem já sám zavrženým býti od Krista pro své bratry, vůle zajisté srdce mého i modlitba k Bohu děje se za ně k spasení.“

Sv. František Serafinský prodlíval celé noci v modlitbách, slzách a v hrozném nevinného těla trýznění za obrácení hříšníků a za spasení duší; a taková byla právě ona noc, v které se mu Božský Vykupitel s nejsv. Rodičkou svou objevil uprostřed velikého množství andělů, a kdež na milostné vybídnutí, aby si vyžádal milost jakoukoliv, prosil — o plnomocné odpustky na místě onom všem kajícím hříšníkům!

Sv. Terezie nejen celé noci bděním a modlitbami zasvěcovala za obrácení hříšníků, jmenovitě kacířů a neznabohů — ale na vyprošení Božího slitování a milosrdenství založila zvláštní řeholi k modlitbě a životu přísnému za tím účelem, aby se horlivé duše tím více modlily, čím více Bůh od bezbožných bývá rozhněván. Ráda by byla život svůj dala, ba tisíckrát zemřela, jen kdyby tím sláva Boží se byla rozšířila. Po celé své živobyti v řeholi, jež v ustavičné modlitbě prožila, o nic tak vroucně nežádala Boha jako o rozšíření slávy jeho, o povýšení a vítězství církve sv., ano ráda by byla muky očistcové snášela, jen kdyby tím byla docílila, aby Bůh ode všech lidí byl více poznán a milován.

V podobném duchu doporučovala sv. Maří Majdalena z Pazzis sestrám svým, aby se co nejhorlivěji za spasení duší a za obrácení hříšníků modlily; ujišťovala jich, že tato modlitba Bohu je nade všecko milá a pro vlastní takto se modlících spasení velmi užitečná, a tak sama byla uvykla nejméně 50krát za den nejdražší Krev Kristovu za obrácení hříšníků nebeskému Otci obětovati.

„Věčný Otče! obětuji Tobě nejdražší Krev Ježíše Krista co smíření za hříchy moje a za potřeby církve svaté.“

(Odpustky 100 dní, když toto obětování skroušeně říkáme, udělil Pius VII. 29. března 1817. I duším v očistci se mohou přivlastniti.)

Konečně 5. jesti modlitba přímluvná jmenovitě „za církev sv.“ konaná Bohu nad míru milá.

To dosvědčuje nejeden výrok z úst Božích mnohým svatým daný. Tak pravil kdysi Bůh k sv. Mechtildě: „Pakli kdo z lásky k bližnímu za svého nuzného a

bídného spolubratra se modlí, jest mi modlitba ta velmi milá; pakli ale kdo za celou církev sv. se modlí, jako za sebe samého, takovou modlitbou bývá celé nebe potěšeno a jest to, jakoby nové na něm vzešlo světlo.“ A k sv. Gertrudě: „Jako jest nemožno, aby kdo nohy má proražené v srdci necítil bolest, podobně tak láska má otcovská jenom s milosrdným okem pohlíží na všechny, kdož sami zemdleni jsouce tíží vlastních nedostatků a sobě vědomi, že potřebují odpuštění a prominutí, přece ze svatého vnuknutí lásky nepřestávají, za spasení bližního se modliti.“ A opět, co se jmenovitě modlitby za církev sv. týká, svědčí: „Pakli se kdo Otče náš neb Zdravas, nebo modlitbu, aneb žalm za sv. církev a ve jmenu jejím modlí, přijímá to Syn Boží s největší radostí a vděčností, co ovoce umučení svého Božského člověčenství; takovým modlitbám žehná a rozmnožuje jich požehnáním svým a rozdává mezi celou církev svou, aby sloužili všem k spasení.“

K sv. Kateřině Sienské pravil Bůh: „Musíš mi s největší horlivostí a bedlivostí modlitby obětovati za všechny lidi, za církev sv. a za ty, kteréž jsem tvé péči svěřil, bys je s obzvláštní laskavostí milovala.“ Jindy zase: „Žádám od tebe toužebně, abys bez přestání za spasení hříšníků se modlila a musíš mi skrze modlitby a slzy své jaksí násilí učiniti, abych podle přání Srdce svého mohl udělovati milost a milosrdenství.“ Na jiném místě: „Máš se radovati v křížku svém, že ustavičně se srdcem skormouceným duchovní smrt pokolení lidského oplakávati musíš; jak vidíš, je v takové bídě postaveno, že se to ani vysloviti nedá. Takovým ale lkáním a pláčem mých přátel bývám k tomu nakloněn, bych světu milosrdenství hojného udělil; o to tebe a všechny své přátele ustavičně žádám, a to považuji za znamení, že mne skutečně milujete, a slibuji ze své strany, že vás nikdy neoslyším.“ Konečně si takto stěžoval Bůh: „Ejhle dcero má! jakými hříchy mne bez přestání hněvají, jmenovitě samoláskou, z nížto všechno zlé pochází; tato samoláska nakazila celý svět jako jed duchovní: pochází z pýchy a má v sobě všechno jen možné zlé. Proto vy věrní služebníci moji! buďte povždy hotovi k vroucímu vzývání milosrdenství mého; plačte nad urážkami tolikerými a nad zkázou hříšníků, neboť tak hněv můj odzbrojíte a soud můj Boží zmírníte.“

Toť jen několik poznámek ze života svatých a vyvolených Božích, z nichžto se dovídáme, jak milá jest Bohu modlitba přímluvná; jak žádoucnou tudíž, bychom ji vroucně, horlivě, neunavně, bez přestání konali v apoštolátu modlitby, jenž již z tohoto ohledu zajisté zasluhuje všelikého povšimnutí horlivého duchovenstva, a brzkého všeobecného rozšiřování po celém světě katolickém.

Řebřík do nebe.

„Kde že jest ten řebřík do nebe, kde? já již dávno po něm toužím, nebo to musí být roztomilá věc, po takovémto řebříku přímo dostat se do nebe! Já bych celé své jmění za něj dal, všechno bych prodal, jen kdybych takový řebřík mohl míti! A já bych si hned dva koupila, jeden pro sebe a druhý pro muže svého, ten se bez toho jinak do nebe nedostane, nežli po nějakém řebříku, kterýž mu Pán Bůh sám podá s nebe — a kdyby mně to stačilo, dala bych ještě na třetí pro mou přítelkyni, která mi včera stěžovala, že kdyby ji Pán Bůh již raději vzal do nebe! poslední šesták bych proto na takový nebeský řebřík vynaložila!“

Není zapotřebí poslední šesták na to vynaložiti, nemusíš všechno prodati, chceš-li ten žádoucí řebřík do nebe míti, jen si zaopatř tuto Školu Božského Srdce Páně a pilně se v ní uč od samého Boha a Spasitele svého; a jestliže si přeješ i pro jiného ten nebeský řebřík, povzbud jej, by si i on držel tuto Školu; bez toho nestojí nežli „pár nových“, a tolik krásných a spasitelných věcí se můžete v ní dočítati, a dnes docela vám podává řebřík do nebe, který jistě ani dukáty se nedá dosti zaplatit.

„Než — je-li pak to skutečný řebřík do nebe?“ — Inu je, vždyť bych to nepravil, nevíš že nemáme lháti? „Ah! to nemůže býti, kde by dosáhl od země až do nebe! ne, to se jen tak říká, ale není na tom pranic pravdy.“

Dobře! tedy pojď se mnou ven, na pouť, tam někam hodně daleko, kde to Boží slunce vychází dosti! již je pozdě večer, dále to dnes již nejde, jsme sice pod širým nebem, ale nic na plat, musíme si odpočnouti. „Ba ovšem, já právě chtěl velebného pána upozornit, že mne už bolí nohy a že dále nedojdu.“ A není ani zapotřebí; vidíš tam právě odpočívá nějaký pocestný ... chudák! má špatný nocleh: pod hlavu svou si položil kámen a spí na zemi, „na témž místě — mezi Bersabé a Haran,“ ale libý úsměv na jeho tváři k nebesům obrácené svědčí nám, že jest mu velmi milé skrovničké to místo, že musí míti velmi potěšný ba oblažující sen. Jen kdyby nám ho pověděl! zbudit ho nesmíme, sice by bylo po všem snu! jen kdyby na něj do rána nezapomněl! „O pakli má takovou náтуру jako já, pak jsme na holičkách, nebo já si nikdy nic nepamatuji, co se mi zdá.“ Však pozor! někdo předce o tom snu ví, Vševědoucí na nebi; on nám tak mnoho a mnoho zanechal v písmě sv., snad nám i tento krásný sen našeho pocestného zaznamenal. Právě mám před sebou to písmo Boží, a čtu v 1. kníze, Mojžíš 28, 12 o Jakubovi, synu Isákovu — nebo toť jest ten pocestný, o němžto mluvíme — takto: „I viděl ve snách řebřík, stojící na zemi, a vrch jeho dotýkající se nebe; anděle také Boží vstupující a sstupující po něm a Hospodina, an spoléhł na řebřík.“

„A co to znamená, řebřík tento, a proč o něm vůbec dnes mluvíš můj zlatý Budičku!“ Hned povím! Slyšel's posledně, kterak v životě křesťanském mnoho ba všechno záleží na dobrém základě, a základ ten že je pokora; a že čím vyšší má býti stavení, čím více má míti poschodí, tím hlubší musí býti základ — pokory.

Ty zajisté chceš vysokou budovu dokonalého křesťanského živobytí vystavěti, nechceš se spokojiti jen z přízemím (zachování přikázání Božích), ale nejméně jedno poschodí přistavěti, (alespoň něco více učiniti, než přísný zákon velí), podle možnosti i druhé, třetí atd., jak to činívali svatí a vyvolení Boží. Znáš totiž dobře dvojí výrok Páně u sv. Mat., jež ti tuto vedle sebe kladu:

„Chceš-li vjíti do života,
ostříhej přikázání!“

Život křesťanský, jenž
stačí k dosažení života věčného.

„Chceš-li dokonalým býti, — pojď a
následuj mne; a budeš míti **poklad v nebi.**“

Život dokonalý, jehož zapotřebí k do-
sažení větší slávy nebeské.

Ty zajisté velmi šťastným budeš, dostaneš-li se skrze zachování přikázání Božích do království nebeského a nevýslovnou budeš míti radost; avšak řekni sám, co jest lepší státi jenom u dveří nějakého paláce královského, anebo u krále samého býti, na trůně seděti atd.? Zajisté že si přeješ býti hodně blízko u milého Spasitele a nejsvětější Rodičky jeho; pak ale musíš se více přičinit, více konat

nežli přísný zákon žádá, abys při zkoušce svého živobytí pozemského dostal vysvědčení s vyznamenáním, aneb aspoň poctivou „prvníčku“, abys nejen tak vyváznu, jako jistý spolužák tvého Budíčka, když ještě byl studentem asi před 12 lety, velikou z toho měl radost, že předce vyváznu, ač mu dal pan profesor velmi dlouhou známku na vysvědčení: „Jen ještě právě tak a tak postačitelně!“ Ovšem museli bychom děkovati ty i já za vysvědčení sebe chudší, avšak bude-li pak s ním spokojen i náš nebeský Soudce, náš milý Pán Učitel v této Škole B. S. P.? snad nám připravil vysvědčení s vyznamenáním a nyní — považ zámutek jeho Božského Srdce — pozná že toho nejsme hodni.

„Ale ten řebřík, ten řebřík!“ Neboj se, však on se hned vyskytne. Právě mi kdosi, když o mně slyšel, že tě s pomocí Boží chci v této Škole B. S. P. poučiti o dokonalosti křesťanské, a že jmenovitě já: Duchovní Budíček chci s tebou vždycky „po hodině“ Božského Mistra a Učitele „s tebou korrepetici držeti,“ pravil mi, že ty „na venkově“ děláš dosti, když jen spravedlivý křesťanský život vedeš, že to také tvůj otec duchovní ví, že tě nemá k dokonalosti, k dokonalému duchovnímu živobytí, nýbrž ku křesťanskému vésti, a kdo chce dokonalým býti, musí dříve křesťanský život vésti . . . proto abych tě ani mým navedením netrápil! Vidíš, někdy mluví nepřítel spíše pravdu než přítel; proto jsem si této poznámky hned všimnul, ačkoliv jsem bez toho potřebnost dobrého základu — v pravdě křesťanského života nahlížel. Neboť když jsem si všechno předložil, co bych ti všechno mohl a měl povědět a pak četl, jak kdosi stavěli, stavěli krásnou budovu a jak přišli k 2. 3. poschodí . . . a pojednou všechno spadlo, protože základ nebyl dobrý, přízemí nebylo pevné: tu jsem si umínil, že k stavění duchovní naší budovy nesmíme dříve přikročiti, až všechno bude dobře připraveno a jmenovitě základ — pokory a přízemí — zachovávaní přikázání Božích bude dobré a pevné.

Hledaje takto něco důkladného o **pokoře** našel jsem nepatrnou knížku sv. Benedikta, kterýž o pokoře celou knihu či kapitolu napsal, a začíná své naučení tímto úvodem:

„Bratři! hlásá nám písmo Boží: „Každý kdo se povýšuje, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen.“ (Luk. 14, 11). Těmito slovy nám ukazuje, že každé povýšení-se pochází z pýchy, které že se prorok varuje, osvědčuje ve slovech (Žalm 130): „Hospodine není pozdviženo srdce mé, aniž povýšeny jsou oči mé; aniž jsem chodil u velikých ani v divných věcech (vyšších) nade mne.“ Co tedy? „Jestli jsem poníženě nesmyšlel, ale povýšil duše své: jako ostavenému od matere své, tak budiž odplata duši mé.“ Proto bratři, chceme-li odměnu nejhlubší pokory dosáhnouti a rychle dospěti k onomu povýšení nebeskému, k němužto jenom skrze pokoru života přítomného lze přijíti, skutky svými vzhůru směřujícími **onen řebřík** si vystavěti musíme, kterýž Jakub ve snách viděl, na němž se mu andělé sestupující a vystupující ukázali. Neboť jinak beze vši pochybnosti sestupování tomuto a vystupování rozuměti nemůžeme, leč že pýchou ponížení býváme, pokorou pak povýšení: Řebřík však sám jesti **život náš** ve světě, kterýžto život, je-li srdce zcela již pokořené, Bůh povýšuje do nebe. Bidla totiž toho řebříku můžeme nazvati tělo své a duši svou, mezi které Bůh jistě stupně **pokory a kázně** k postupování zasadil.“

Ejhle zde máš ten řebřík, po němžto máš s pomocí Boží do nebe vstupovati: stupně na něm a vše ostatní, jak máš kráčet, udá ti zevrubně v budoucích číslech sv. Benedikt. Zatím ale žádá od tebe jako otec od dítěte, jako učitel od

učně svého poslušnost k slovům svým, a pevnou vůli. A abys se dlouho nevymlouval, že nevíš, zdali to půjde, že si předce tu věc ještě rozmyslíš ... že to snad není právě tak nutné, že ještě času atd. volá k tobě následovně:

Skoumej synu! učení mistra svého, nachyl ucho srdce svého a napomínání milujícího Otce milerád přijímej a skutkem též vykonej nejprvé, abys, jakékoliv dílo začínáš, **nejvroucnější modlitbou** od Boha vyžádal pomoci, aby se ten, jenž nás do počtu synů svých přijmouti ráčil, pro zlé skutky naše někdy nezarmoutil. Tak jemu totiž každého času pro jeho dobrodiní sloužití máme, aby ani jako rozhněvaný otec nezdárné syny své nevydědil, ani jako přísný pán rozhořčen nepravostmi našimi nás co praničemné sluhý nevydal v trest věčný, jenž jsme jej následovati nechtěli v slávu jeho.

Povstaňmež proto již předce jednou, jak nás k tomu písmo povzbuzuje a praví: „Hodina jest, abychom již ze sna povstali,“ (Řím. 13, 11) a otevřenými očima ve světlo nebeské, napnutými ušima naslouchejme, jak nám každodenně hlas Boží přivolává a domlouvá: „Dnes uslyšíte-li hlas jeho, nezatvrzujte srdcí svých“ (Žalm 94, 8) a opět: „Kdo má uši k slyšení slyš“ (Mat. 13, 9), co Duch sv. praví věřícím; a co praví? —: „Pojďte synové, slyšte mne, bázni Hospodiny ově vyučovati vás budu“ (Žalm 33, 12), spěchejte, dokud světlo života máte, aby vás nezastihly tmy smrti.“ A Pán hledaje v množství lidu svého dělníka na vinici své, jemužto tak přivolává, opět praví: „Který jest člověk, jenž žádá šťastného života a chce viděti dny dobré?“ jestliže bys ty to slyše pravil: já, dí tobě Bůh: Chceš-li míti pravý a věčný život, „zdržuj jazyk svůj od zlého a rty tvé ať nemluví lsti; uchyl se od zlého a čin dobré, hledej pokoje a stíhej jej“ (Žalm 33, 14 atd.) a když to učiníte, oči moje nad vámi a uši mé k prosbám vašim, ano dříve nežli ke mně volati budete řeknu: Zde jsem. Což jest sladšího, bratři nejmilejší, nad tuto řeč Pána našeho, nás k dobrému zovoucího? Ejhle v dobrotivosti své ukazuje nám Pán cestu do života.

Majíce tedy podpásaná bedra svá (Efes. 6, 14) vírou a konáním dobrých skutků, a obuté majíce nohy (v tomtéž listu) za návodem sv. evandělia kráčeje cestou jeho, abychom toho, jenž nás povolal v království jeho viděti mohli; v kterémžto království chceme-li přebývati, nedojdeme tam, leč skrze bedlivé konání dobrých skutků. Však otažme se s prorokem Pána a rceme jemu: „Hospodine, kdož bude přebývati v stánku tvém, aneb kdo odpočívati na hoře svaté tvé?“ (Žalm 14, 1) po této otázce, bratři! slyšme, jak Hospodin odpovídá a ukazuje nám tuto cestu do nebe a praví: „Kdo chodí bez poškrvny a činí spravedlnost; kdo mluví pravdu v srdci svém, kdo nečiní lsti jazykem svým, aniž činí zlého bližnímu svému a pohanění nepřijímá proti bližním svým“ (Žalm 14, 2, 3), kdo zlého ducha pokoušejícího jej i s jeho pokušením ode dveří srdce svého odhání a zničuje, a hned první zlé myšlenky pozoruje a v Kristu odráží; kdož Boha se bojíce pro dobré skutky se nevypínají, ale přesvědčení, že všecko dobré ne od nich ale od Boha se koná, Hospodina jim pomáhajícího velebí řkouce s prorokem: „Ne nám, Hospodine, ne nám, ale jmenu svému dej slávu“ (Žalm 113, 9); jako i apoštol Pavel z kázání svých ničeho sobě nepřipisoval ale pravil: „Milostí Boží jsem to, což jsem“ (1. Kor. 15, 16); a opět praví: „Kdo se chlubí, v Pánu se chlub“ (2. Kor. 10, 17) Právě proto nám dnové tohoto života **k vůli polepšení a shlazení nepravostí** jako z milosti bývají prodlouženi, jako praví apoštol (Řím. 2, 4): „Nevíš-li, že dobrotivost Boží ku pokání tě vede?“ Nebo

Bůh milosrdný praví (Ezech. 33, 11): „Nechci smrt bezbožného, ale aby se obrátil a živ byl.“

Když jsme se tehdy, bratři! Hospodina otázali o přebývání ve stánku jeho, slyšeli jsme přikázání o tom přebývání, avšak jen tenkrátě budeme dědici království nebeského, zachováme-li to přikázání nám dané. Proto připravití musíme srdce i těla naše na svatou poslušnost k přikázáním Božím, a k čemu nedostačuje slabost lidská, prosme Hospodina, aby nám pomoc milosti své ráčil udíleti. A pakli že trestům pekelným ujíti a do života věčného přijíti chceme, **dokud čas jest a dokud v tomto těle vězíme, a to vše pomocí tohoto denního světla lze plniti**, nyní konati a sháněti musíme to, co nám věčně má spomoci. —

„Hm, hm . . . toť je dnes podivný Budíček! pořad se zdál lichotit a teď jako s palcátem na nás přichází!“ Příteli! nezasli, je to jenom pilulka, kterou jsem ti v tomto 4 čísle připravil, a proto z počátku jen sladké posýpátko ukázal, ale jen ji s chutí spolkní a uvidíš, že dobře bude oučinkovati, a snad Pánu Bohu a sv. Otci Benediktu budeš co nejdříve děkovati, že ti tak notně do srdce sáhl, a za Budíčka se budeš modliti, že se hned vytasil se vším, co měl přípravného, že zase jednou tak nehorázně spustil. S Bohem! —

Poznámka. Kdo by necítili hned oučinky této zajisté spasitelné pilulky, nebude škoditi, když ji budou „repetýrovati.“

Devítidenní pobožnost*)

k Božskému Srdci Páně.

(Odpustky 300 dní, po ukončené pobožnosti pak plnomocné udělil Pius VII. 1809.)

1. Úvod k celé pobožnosti.

Každá pobožnost má v nás horlivost křesťanskou obnoviti a oživiti, jinak by nenesla žádného ovoce a byla by bez užitku. Jako nám však žádné tajemství naší sv. víry neskončenou lásku Boha nebeského k pokolení lidskému tak neukazuje, jako nejsv. Svátost Oltářní, podobně nás nic tak rychle a prospěšně po cestách cnosti a dokonalosti nedovede sprovázeti jako rozjímání a vroucí pobožnost k tomuto nejvyššímu Tajemství lásky Boží.

Víra sv. nás učí, že v přepodivné té Svátosti všeliké bohatství milostí nebeských a poklady neskončeného milosrdenství Božího jsou založeny, jelikož v tajemství tom Kristus Ježíš, náš milý Spasitel skutečně, pravdivě a podstatně, jako Bůh a jako člověk (s nejsvětějším Tělem, tudíž i jeho Božské Srdce v něm) uprostřed nás přebývá a přebývati bude až do skonání světa. Srdce jest obraz a sídlo lásky, jež nás ku vzájemné lásce vábí; nemůže nás proto nic tak blízko a tak něžně ke Kristu Ježíši vésti jako pobožnost k nejsvětějšímu Srdci jeho. Tato pobožnost musí

*) Jelikož by celá pobožnost do tohoto čísla nevešla, podává se na každý den jenom předmět či látka k rozjímání; obšírnější (jako zde položené přípravní) rozjímání bude vždy v jednotlivých číslech od tohoto započínajíc. Za jedno by mnozí všedního dne bez toho nemohli pobožnost tu konati, a za druhé získají se odpustky ty i jindy do roku.

zajisté víru naši oživit, že v nejsv. Svátosti Oltární láskyplné Srdce Kristovo milujeme jemu se klaníce; musí naději naši upevniti a důvěru, že z tohoto zdroje a pramene všesky milosti čerpati můžeme k posvěcení a spasení duší nám potřebných; musí konečně i lásku naši roznititi a nás k pevnému předsevzetí povzbuditi, by i naše srdce Boha milovala, pro něj jen žila a bila, jako Srdce Ježíšovo povždy jen pro nás žilo a bilo na světě a posud žije a bije v oslaveném Těle Kristově na pravici Boha Otce.

K tomu má i tato přítomná pobožnost k B. S. P. sloužiti, jižto sestavil P. *Borgo* z tovaryšstva Ježíšova k tomu cíli, by vysvětlil život tohoto Božského Srdce Ježíšova v nejsv. Svátosti. Jak užitečnou a spasitelnou se pobožnost (právě tato) přítomná ukázala, dosvědčuje mimo jiné to vzácné vyznamenání, že jsou na vykonání této pobožnosti (a jen této od P. *Borgo* sestavené) odpustky uděleny; to již dostačuje našim zbožným čtenářům a vůbec všem křesťanům toužícím po spasení za důkaz, že zasluhuje přednost před každou jinou sebe příjemnější a sebe lepší, jelikož podle jiného návodu konaná pobožnost bez odpustků by zůstala.

Odpustky tyto jsou: každodenně 300 dní; kdo ji každého dne konal, zkroušeně se vyzpovídá a po hodném sv. přijímání na úmysl sv. Otce v Římě za věrné dušičky se modlí, získá plnomocné odpustky buď mezi oktávem Božského Těla neb na slavnost Božského Srdce Páně neb i jindy do roku, avšak jen jednou v roce. Udělil Pius VII. 14. března 1809 (ku př. každý první pátek neb neděli po 9 měsících).

2. Úvod k rozjímáním zvlášť.

Rozjímání jesti taková modlitba, kde nejen jisté modlitby (ku př. Přijď sv. Duše atd. Otče náš. Zdrávas. Věřím v Boha) konáme, ale o jisté věci svaté, cnosti, dokonalosti Boží, o jistém učení sv. víry po nějaký čas přemýšlíme, vše co buď v krátkosti k rozjímání je podáno, neb co nám při tom dobrého napadá, na sebe, na své poměry a okolnosti obracujeme, srdce své dle toho rozjímání zpytujeme, hříchů a nedokonalostí svědomí litujeme a konečně k úplnému polepšení a k Bohu obrácení dobrá předsevzetí činíme a tato pak zas jistou modlitbou (Otče náš, Zdrávas a p.) Bohu obětuujeme. K tomu ovšem zapotřebí jest volné chvíle, $\frac{1}{2}$ hodiny, alespoň $\frac{1}{4}$ hodiny, a proto když se nemůže všedního dne tolik času získati, nejlíp v neděli a ve svátek, ráno neb odpoledne, s dobrým prospěchem od horlivých křesťanů rozjímání taková se konají.

Aby nám však rozjímání vůbec a jmenovitě tato zde uvedená žádoucího užitku přinesla, nesmíme jen čísti, aneb jen zevně o něčem přemýšleti, nýbrž vnitř v srdci spolu vše uvážiti a Krista Pána v živobyті jeho následovati: musíme býti pokorní, laskaví, dobrotiví atd. Tyto vnitřní cnosti posvěti a zdokonalí všecko zevnější cvičení, jako návštěvu chrámu Páně, ponížení sebe a skutky kající, rozličné újmy, jež by bez oněch u Boha málo byla platná. Nekonejme však příliš mnoho ze vnějších cvičení; kdo mnoho chce konati, nekoná pak ničeho anebo špatně. Málo avšak všecko dokonale je užitečnější, nežli mnoho a nedbale. Nejmilejší Bohu cvičení jest: obyčejné skutky (modlitbu ranní a večerní, zpytování svědomí, čtení duchovní) a jmenovitě povinnosti domácí **svědomitě** a **bedlivě** plniti. Nesmíme práce své měniti a řídit dle pobožnosti, ale pobožnost tuto podle času a okolností konati. Zpytujeme se jmenovitě vždy u večer, jak jsme všecko, co jsme se již dozvěděli, vynaložili k svému polepšení, zdali jsme dobrá předsevzetí učinili, jak jsme lich zachovávali, zdali jsme chyby a nedokonalosti odložili a cnosti si přivlastnili,

Takovým způsobem pobožnost tato zajisté nemálo prospěje k oživení naší horlivosti k rozničení naší lásky k Bohu a tím ku spasení duší našich.

1. rozjímání přípravné.

V předvečer celé pobožnosti, nebo před prvním pátkem v měsíci budoucím.

Když jsi vykonal všechny povinnosti domácí a stavu svého, zanechej vše, co jest kolem tebe, na nic nepamatuj (ani na dítky své, ani na soudruhy ...) leč jediné na Boha svého a na spasení své ubohé duše: věnuj tomuto velikému dílu alespoň tiché půl hodinky. Klekni ke křížku svému neb k obrazu Božského Srdce Páně neb jinému a představ si živě Pána a Spasitele svého, jako bys jej skutečným způsobem na vlastní oči viděl, a jakoby mimo Pána Boha, před kterýmžto klečíš, a mimo tebe ani živé duše na zemi nebylo. A přijdeš nějaká roztržitá myšlenka, starost, co budeš pak dělati, co dělají děti, atd. hned se zase zpamatuj, že nyní nesmíš na nic jiného pamatovati, než na Boha, ... za půl hodinky se zase dosti nastaráš, popřej si tedy aspoň nyní tiché a pokojné chvíle.

A nyní, kdy jsi takto duši svou připravil k modlitbě, nyní poň:

Ve jmenu Boha † Otce i † Syna i † Ducha svatého. Amen.

Přijď sv. Duše, naplň srdce svých věrných a své lásky oheň v nich rožehni!

Sešli Ducha svého a stvořena budou.

A obnovíš tvářnost veškeré země.

Otče náš. Zdravas.

Věřím v Tebe, o můj Bože, že jsi všudy přítomen, zvláště ale nyní mně při této modlitbě; obětuji Tobě toto rozjímání k Tvé cti a slávě a k spasení duše své; prosím usilovně o shromáždění mysli a osvětlení Ducha sv., jakož i o hojný dar lásky k Tobě.

(Tato modlitba přípravná se před každým rozjímáním opakuje.)

Látka rozjímání: proč ustanovil Kristus Pán nejsv. Svátost Oltářní?

Příprava 1. Představ si Ježíše Krista právě při poslední večeři při ustanovení nejsv. Svátosti Oltářní, jak uprostřed sv. apoštolů sedě bere chleba do nejsvětějších rukou, pozdvihuje láskyplné oči k nebesům, žehná a proměňuje nepatrný chleba ve své nejsv. Tělo. (Tato 1. příprava slove představení místa, osoby, okolností atd.) Příprava 2. Pros Božského Vykupitele, by ti udělil nebeského světla k dobrému poznání jeho lásky v nejsv. Svátosti a pomoci své k spolupůsobení s jeho úmysly při ustanovení tohoto Tajemství prevelikého. (Tato 2. příprava slove prosba o hojné ovoce celého rozjímání).

A nyní začíná **rozjímání**: to jest, ty nesmíš jen čísti, abys byl brzo hotov, ale musíš skutečně přemýšlet, a když zde najdeš pobízení: „modli se,“ — „považ“ — „představ si“ — „zpytuj se“ — atd. musíš přestati číst a skutečně zpytovati, považiti atd., a na otázky položené musíš si sám upřímně odpovídati.

1. Ježíš Kristus ustanovil nejsv. Svátost Oltářní, aby zadostučinil toužení svému, v němžto si přeje nám všem milostí svých uděliti. Žádným jiným způsobem udělování nám milosti nebyl by touhu tu nasýtil. ... Považ nyní duše křesťanská, toto tak nesmírně dobrotivé Srdce! ... Dar tento, jenž nám Pán při poslední večeři

co odkaz lásky své zanechal, není jen jaksi nová milost, kterou nyní všem milným Božím uděluje, jest to pravý ouhrnek všech Jeho milostí. Všecky druhy milostí jsou v tomto daru nejvzácnějším zahrnuty Mnohé zajisté a veliké jsou potřeby duše lidské na tomto světě, ale pro všecky nalézáme v Tajemství lásky zaopatření a vyhojení: pokoušení, teskliví, bázkiví, slabí, slepí, ochablí, umírající, všickni můžete v tomto zdroji milostí nalézt pomoci, a to takové pomoci, jaké jste jindy na tolikých cestách jen částečně našli U přátel, u rádců a učitelů, v knihách, příkladech, v rozjímáních a ve všech pobožnostech křesťanských, v každém druhu pomoci duchovní našly již nesčíslné duše vyhojení svého. Avšak někdy nevystačují, schází často příležitost jich neb užívání anebo příhodnost jednotlivých prostředků pro potřebu naši. V nejsvětější Svátosti ale je Ježíš Kristus vždy přítomen, vždy a ke všem ochotný. Kdyby si proto déle směl stěžovati pro svou slabost na cestě k Bohu? .. Kdo ale také může svou lhostejnost a nevďěčnost k tomuto všemocnému prostředku omluviti?

Avšak tato nejsvětější Svátost není jen ouhrnek všech milostí Božích, onať jest i sama novou milostí, a to větší nežli všecky ostatní. Tyto všecky jsou jaksi jen ovoce oné neskončené lásky Spasitelovy v Svátosti nejdražší: zde podává se nám i strom celý, jenž takového a tak hojného nese ovoce, podává se nám sám, a to beze vší i té nejmenší výhrady zcela a úplna. Dává nám své člověčenství se všemi zásluhami svého pozemského živobytí, dává nám své Božství s neskončenými poklady moudrosti, všemohoucnosti a dobrotivosti, my pak můžeme z nich tolik čerpati milostí, mnoho-li chceme a jak toho hodni jsme.

Uvaž dobře tento nadbytek lásky, duše křesťanská, kterážto tak vysoce ceníš každou ochotnost lidí: jejich dárky mírní hněv tvůj, rozněcuje lhostejnost tvou k nim a k lásce tě mocně pobádává hned od přirozenosti jen naproti Pánu Bohu — mění nevďěčné srdce tvé přirozenost svou! .. Naplňte se studem, srdce lidská ... litujte .. plačte nad sebou a považte předce, co jste povinni mysliti, cítiti a jednati, byste Božskému Srdci Páně zadost učinili, jež nám bez přestání milostí svých uděluje.

2. Ježíš Kristus ustanovil nejsvětější Svátost Oltářní k svému spojení-se s dušemi našimi. Ejhle jak daleko jde Jeho štědrá láska. Onť jesti tu onen kupec ve sv. evandélium od něho zvěstovaném, jenž všecko své bohatství prodal, aby jednu perlu našel, kterážto mu jest vzácná a drahá. O Ježíši, Synu Boží! kdy budeme my a srdce naše zbožím hodným tak veliké ceny! ... Považ dobře, nevďěčná a nesmělá duše! toto tajemství. Jednorozený Syn Boha živého toužebně si přeje, v nejužší spojení, jakéž jen možné jest mezi Bohem nesmírným a smrtelným tvorem, vejíti s tebou, a hle ve své neskončené lásce, moudrosti a moci vynalezl způsob, jímžto s námi takřka jedno jest, pokrmem naším se stává; čímž skutečně jest v tobě, a ty — vzájemným obětováním sebe samého v lásce k Němu — budeš v Něm. Rozum by se zdráhal na to mysliti, kdyby ho víra nezavazovala to věřiti.

Zde se pozastav, duše zbožná! a srovnej požívání tak laskavého a dobrotivého Boha s předměty tvého pohodlí, jež tě o poznání a milování takového pokladu připravily Učiň dobrá předsevzetí, ... žádej Pána o osvětlení a milost k polepšení končiti pak můžeš s hrdinským zapíráním sebe samého, že celé své srdce přáním a úmyslům toho nejlaskavějšího a nejmilostivějšího Srdce svého nebeského Ženicha chceš obětovati, zasvětit a za věčný majetek ponechat, asi takto:

Ano, můj Ježíši a Bože můj! to všechno věřím, ale že si takové lásky předce nevážím, to nepochopuji! ... O že jsem Tebe a sebe tak pozdě poznal! ... Jak velice se Tobě divím, tak i sobě: Tvé nesmírné lásce, a své nepochopitelné nevděčnosti! Jak často jsi byl v duši mé skrytě přítomný, ale s jakouto nestvůrou jsi se nalezl spojena, můj Božský Vykupiteli! s jakou nestvůrou, nehodností, nestřídmostí, chladností, leností, lhostejností a nevděčností! ... Tato duše má byla tak často v požívání nevýslovné blaženosti, že by to nebylo mnoho bývalo, kdybych celý svůj život za ni byl dal, a předce, o slepá, nemoudrá, nešťastná duše! jakých to okamžiků jsi ztratila, o jaké radosti jsi se připravila! ... o svodný světe! o zrádné náruživosti, co jste mi za to daly?

Rozvrh rozjímání po celý devítník.

1. den: Život Pána Ježíše v nejsvětější Svátosti Oltářní jest — život blažený, ač je všeho zbaven, na čem si svět tak zakládá. Předsevzetí: Srdce své odtrhnouti od lásky toho světa a jeho marnosti.

2. den: Život Pána Ježíše v nejsvětější Svátosti Oltářní jest — život milostí, které nám udělití vždy hotov jest. Předsevzetí: Častěji navštěvovati chrám Páně a o tyto milosti prositi.

3. den: Život Pána Ježíše v nejsvětější Svátosti Oltářní jest — život obětovný, jelikož krvavou obět na kříži ustavičně obnovuje ve mši sv. Předsevzetí: V chrámu Páně, jmenovitě při mši sv. tak si počítí jako na hoře Kalvarii.

4. den: Život Pána Ježíše v nejsvětější Svátosti Oltářní jest — život pokoření sebe samého. Předsevzetí: Zadostučiniti za všechno zneuctění nejsvětější Svátosti.

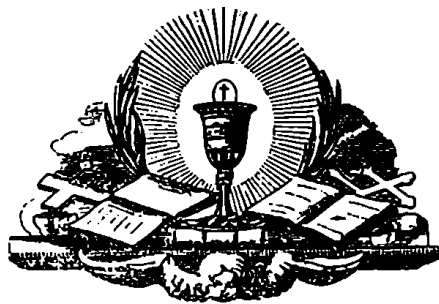
5. den: Život Pána Ježíše v nejsvětější Svátosti Oltářní jest — život lásky, kteráž nikdy neopouští. Předsevzetí: Častěji navštěvovati chrám Páně, kdež je Pán Ježíš nejvíce opuštěn.

6. den: Život Pána Ježíše v nejsvětější Svátosti Oltářní jest — život horlivosti pro spasení duší. Předsevzetí: Modlitba vroucí za spasení duší, za obrácení hříšníků, za sv. církev.

7. den: Život Pána Ježíše v nejsvětější Svátosti Oltářní jest — život v skrytosti. Předsevzetí: Skrytě mnoho dobrého činiti, by nikdo o tom nevěděl, než toliko Bůh.

8. den: Život Pána Ježíše v nejsvětější Svátosti Oltářní jest — život slávy. Předsevzetí: Lítost, že tak málo k oslavení Božského Srdce Páně činíš; budoucně vše jen ke cti a slávě Boží smýšleti, mluvití a jednati.

9. den: Život Pána Ježíše v nejsvětější Svátosti Oltářní jest — život úplného sebe zničení. Uvaž, co jsi všechno Kristu Pánu stál, obětuj celý den a každý okamžik co úplné odevzdání-se Bohu.

„I. Třída“ ve Škole Božského Srdce Páně:

Bratrstvo nejsvětější Svátosti Oltářní.

(Pokračování.)

2. Jednota či bratrstvo věčného uctění nejsvětější Svátosti Oltářní pod ochranou sv. Otce Benedikta:

Neskončená láska a dobrotivost Syna Božího, dokázaná v největší míře ustanovením nejsvětější Svátosti Oltářní, odjakživa — jak již jednou podotknuto — mocnou byla pohnutkou zbožným a vděčným věřícím, by jemu v předivném Tajemství tom co jen možná největší a nejsrdečnější lásku vzájemnou a úctu nejvroucnější povždy prokazovali. Tím nejen touze srdce svého zadost činili, nýbrž úctou horlivou svou ku Kristu Ježíši, Spasiteli světa, i zde na zemi požehnání nebeské i věčnou blaženost na nebi sobě získali.

Neboť právě tato převelbná Svátost jest nám zdrojem všeho blaha pozemského i budoucí blaženosti, jest studnicí otevřenou každému, kdo po ní touží. Jen proto bývá na světě tolik nespokojenosti a zoufanlivosti, a všeobecná skoro bída v tom má svou příčinu že tak málo je duší, jež našly tento živý pramen všeho potěšení, že tak málo Pána nebes a země v nejsvětější Svátosti o milost žádají. Většina lidí hledá potěšení svého u křehkých nestálých lidí, u kterých často to nejúspěšnější volání nuzných nic neprospívá, ano jichžto ucho a srdce často ani neslyší a necítí srdcelomné bédování, — kdežto naopak nejlaskavější náš Spasitel v nejsvětější Svátosti pro neskončené milosrdenství své prosbám všelikým dnem i nocí se naklání a srdce otvírá. Kam tedy jinam než sem máme se utíkat v mnohých těžkých a velikých života svého souženích a kam jinam máme spěchat, kdykoli potřebujeme útěchy, posílení a požehnání? Kdykoli pak jako ohromnou tíž na srdci svém cítíme nouzi a bídu svou, máme na toho pamatovati, jenž u prostřed nás v nejsvětější Svátosti přebývá, aby každého přijal a vyslyšel, kdo se k němu utíká. Nikdo mu nepřichází nepřiležitě, neboť řídí se dle našeho času a našeho pohodlí a mile rád čeká celé odpoledne, celou noc sám a sám v chrámu Páně a těší se na každé ráno, kde jej opět přicházíme navštěvovati; a jak již jednou řečeno nikdo ho návštěvou svou a svým u něho prodléváním neunavuje, ano čím častěji kdo přichází, tím větší radost z toho má, čím déle kdo u něho prodlévá (nezameškává jiných povinností), tím větších milostí nabývá; On jest hotov vždy všechny prosby uslyšeti, jen když nejsou spasení našemu na odpor: jsme-li zarmouceni, těší

nás, jsme-li nevědomi, učí nás, jsme-li slabi, sílí nás, jsme-li pokušeni a od nepřátel svého spasení pronásledováni, ochraňuje a brání nás.

A na tom ještě nepřestává jeho nesmírná k nám láska. Onť nás zcela chce oblažiti již zde na zemi: ontě v každém z nás chce svatý příbytek si utvořiti a v něm skutečně a pravdivě přebývati; chce nás svým vlastním Tělem nejsvětějším a svou předrahou krví nasycovati, chce, aby jeho Tělo v jistém ohledu stalo se naším tělem, jeho krev naší krví, jak dí sv. Cyprian. Chce nás proměnit v sebe samého, chce své Srdce položit do našeho srdce a nás láskou k němu naplniti, takže jen jednu duši, jeden jaksi život s ním vedeme, jak svědčí sv. Bonaventura.

Ale i to vše není dost jeho lásce k nám. Když nemocí zdržováni jsme od návštěvy nejsvětější Svátosti, jest hotov dáti se k nám zanést do domů našich třeba i do nejbídnější chýšky; — a když nás ve smrtelných ouzkostech vše opouští i příbuzní naši, a nikdo ani ten nejvěrnější přítel pozemský nás více těšiti a pro stávající život budoucí ničeho činiti nemůže: tu onť nás sílí a těší, obnovuje spojení své s námi a vede nás skrze hrozné tmy smrti do říše věčného světla, do kruhu svatých a vyvolených Božích. Ano on se nechá ulicemi našimi a přes náměstí a návse nésti v průvodech, bychom jej mohli následovati, sprovázeti a tak svou lásku mu prokázati. Často se nechá vystavěti zbožnému oku a milujícímu srdci, ba každodenně za nás na oltáři nebeskému Otci se obětuje každou hodinu, každou dobu na nesčíslných místech světa a obnovuje takto ustavičně nekrvavým způsobem krvavou oběť na kříži.

Blaze člověku, jenž často, každodenně dlí u svého Spasitele zde na zemi, často též přistupuje ke stolu Páně a s Božským Vykupitelem svým zde se spojuje, aby jako Miláček Páně na Božském Srdci jeho lásku vzájemnou čerpal a v lásce k nejsvětější Svátosti Oltářní celý svůj život pozemský ztrávil. Jestliť mu to nejjistější nadějí, že i v budoucím životě na věky odpočívati bude na Božském Srdci Páně.

Takovou úctu a lásku k nejsvětější Svátosti choval mezi jinými svatými náš slavný patriarcha (praotec) a zákonodárce sv. otec Benedikt, co zajisté již z toho souditi můžeme, že, podle svědectví sv. papeže Řehoře Velikého, předzvídáje poslední hodinku žití svého pozemského dal se do chrámu Páně dovésti a tam na milené syny své podepřen přijal na posled Tělo Páně; a takto posílněn na cestu do věčnosti s pozdviženými rukama, jakoby k objímání nebeského Otce v klanění-se nejsvětější Svátosti, vypustil před svatostánkem sv. duši svou. Takovým způsobem zasvětil jaksi tento sv. zakladatel řehole celou rodinu svou nejsvětější Svátosti a zanechal jí co nejskvostnější podíl dědičný vroucí a něžnou lásku ku svátostnímu Bohu. Tomuto duchu sv. Otce věren ujímal se povždy po celém světě řád sv. Benedikta obzvláštního uctění nejsvětější Svátosti. Nejen že podle příkladu sv. Karla Boromejského, biskupa Milánského, v 16. století i naší sv. rodině pobožnost 40hodinná se rozšířovala, nýbrž zřídil se i zvláštní spolek či bratrstvo, jednota, v níž by se každou hodinu ve dne v noci a každého času den jak den nejsvětější Svátost uctila, bratrstvo tedy ustavičného neb neustálého, věčného uctění nejsvětější Svátosti Oltářní.

Žila totiž v jednom francouzském klášteře řehole sv. Otce Benedikta veliká služebnice Boží Kateřina Mechtilda příjím od nejsvětější Svátosti Sestra tato ač z řehole chudické a skromné daleko široko známá byla pro neobyčejnou lásku k velebné Svátosti; neboť sama se jí v každé prázdné chvíli klaněla a svých spolusester k tomu vždy povzbuzovala. Život její padl právě v onu

dobu, když v říši francouzské ty hrozné zlořády*) panovaly a jediná královna Anna, jež za nezletilého syna, pozdějšího krále Ludvíka XIV., vlády se uchopiti musela, proti tolikeru zlému pravé pomoci hledala, chtěc totiž na radu nábožného a osvěceného kněze *Piketa* jednotu zříditi, která by pro smíření Božské spravedlnosti a co náhradu za všechny křivdy a urážky Bůhčlověka v nejsvětější Svátosti Oltářní neustále ctíla, velebila a prosila. Tu nevěděli královna a nápomocný jí kněz o žádné osobě, která by to zbožné dílo s větším prospěchem podporovati a zároveň s nimi důstojněji před trůnem milosti modliti se mohla, nežli ctihodná Mechtilda. Pročež vyzvali ji, aby pobožnost tu, již bez toho tak vroucně oddána byla, pomáhala zavést, ano aby ji sama zařídila. Leč skromná řeholnice dlouho se zdráhala svoliti k té žádosti obávajíc se, že by to nebyla vůle Boží nýbrž snad toliko její vlastní libůstka, až ji k tomu vybídlí sami hodnostáři církevní. Jak Bohu milá byla ta pobožnost, ukázal Hospodin nejlíp výsledkem poskytnuv v brzkém času v hojné míře útěchy a pomoci žádané.

Za takovými tedy okolnostmi počala pobožnost ustavičného uctění nejsvětější Svátosti v zemi francouzské přičiněním blahosl. Mechtildy v městě *Toul* ve čtvrtek 25. března r. 1654. Z počátku vztahovala se ta jednota toliko na kláštery benediktinské a jiných řeholí, později teprv přijímaly se do pobožnosti té i jiné osoby světské, a tak se utvořilo bratrstvo, jež až do své smrti roku 1677 řídila blahosl. Mechtildis v *Rouen*. Když pak klášter ten v povstání francouzském byl zrušen, povstal r. 1802 přičiněním ctihodné matky *Antonie od sv. Františka Saleského* († 1850) klášter *Arras-ský*, jenž tak horlivě pěstoval zmíněnou pobožnost a po vůkolních krajích rozšiřoval, že svatý Otec Pius IX. 23. května 1851 bratrstvo věčného uctění nejsvětější Svátosti v Arrasu povýšil na arcibratrstvo s tím plnomocenstvím apoštolským, by jiná bratrstva toho jména ve kterékoli zemi mohlo si přivtělití a podílu dáti na všech odpustcích svatou stolicí potvrzených „svobodně a platně na věčné časy.“

V naší říši rakouské zmíněnému arcibratrstvu přivtěleno bylo 17. listopadu 1862 bratrstvo věčného uctění nejsvětější Svátosti Oltářní pod ochranou sv. Otce Benedikta v *Lambachu* v Horních Rakousích, jež čítá dle nejnovější zprávy od 16. dubna t. r. 13009 oudů. Tomuto bratrstvu opět přivtěleny jsou filiálky stejného jména: na Moravě v Rajhradě; v Čechách: u sv. Markéty blíž Prahy co středisko všech ostatních, jako: v Emauzích v Praze, v Slaném, na Smečně, na Kladně, v Chržíní, ve Frauenreuth, v Příbrami ... v diecesi Pražské; pak

ve Chřenovicích, v Maršově, v Novém Bydžově, v Javornici, v Černikovici, v Dobřém, ve Forště, v Pecce, ve Sloupnici a v Cerekvici ... v diecesi Královéhradecké, kde se čítá právě 2213 oudů.

V Polsce rozšiřuje se zvláště jednotou o ctihodných řeholnic sv. Benedikta v *Przemyslu*.

Účel toho bratrstva.

1. Horlivé, ustavičné uctění nejsvětější Svátosti, jako v bratrstvu Vídeňském. Nejsvětější Svátost Oltářní jest katolickému srdci to nejmilejší na světě, ba pravým nebem zde na zemi; pročež u ní tak rádo dlí a všechnu svou lásku přepodivně té Svátosti obětuje a zasvěcuje. Den jak den, každou hodinu pře-

*) Viz číslo 3. na straně 79.

bývá uprostřed nás Kristus Pán, pročez i my bez přestání ustavičně jeden po druhém buď v chrámu Páně neb i doma jemu se klaníme, bychom nejen jeho nevýslovnou k nám lásku spláceli opět svou největší láskou, ale též zadostučinili za všechna zneuctění této přepodivné Svátosti, za všechny křivdy a urážky Velebnosti jeho.

2. Prosba za duchovní zdar a rozkvět řádu sv. Benedikta, Tímto vstupují oudové bratrství v úzké spojení s řádem sv. Benedikta na způsob III. řádu. Aby oudové ve světě žijící podílu brali na všech dobrých skutečích toho řádu hledí s ním jaksi spolupůsobiti, totiž modlí se aspoň každodenně za duchovní zdar a rozkvět řádu sv. Benedikta, aby v duchu toho sv. Otce i za našich časů horlivě působil k rozšíření slávy Boží v duchovní správě, ve vyučování mládeže studující, v pěstování věd a umění, v hlásání sv. víry v pohanských zemích (missie).

Řád sv. Benedikta má kromě toho pro věřící lid ten obzvláštní význam, že sv. Otec Benedikt velmi krásná naučení dává, jež netoliko na řeholnictvo se vztahují, nýbrž v živobytí křesťanském vůbec pro každý stav své platnosti mají. Přesvědčí se o tom svým časem sami čtenáři Školy Božského Srdce Páně, a již v tomto čísle lze ze „Řebříku,“ totiž z učení o pokoře, jež se tam podotýká, o krásné osnově učení toho sv. Otce souditi.

Jaké povinnosti jsou v tom bratrstvu?

Jediné povinnosti jsou — **modlitba**, a sice.

1. Každý oud koná každodenně kratičkou modlitbu spoluoudů, kterou v pádu nemožnosti i při práci může vykonati. Ta modlitba musí předně obsahovati úmysl oudů, totiž působiti ve dvojím svrchu zmíněném účelu: k uctění nejvyšší Svátosti a ku zduchu řádu sv. Benedikta. Klademe zde jednu kratičku, jak se ji modlí jednota v Rajhradě, která zároveň i úmysl apoštolství modlitby vyslovuje:

O Božské Srdce Ježíše! ve spojení s nepoškvrněným Srdcem P. Marie obětuji Tobě všechny své modlitby, všechna jednání a utrpení tohoto a každého dne v tomtéž úmyslu, ve kterém Ty's sebe samého na kříži obětoval a ustavičně na oltáři obětuješ. — Taktéž obětuji toto vše k většímu uctění Tebe v nejsv. Svátosti Olt. a na zadostčinění za ty přecháště urážky Tebe v této převelb. Svátosti: jakož i k tomu, abys řád sv. Benedikta žehnať a ochraňovati račil.

Tato modlitba dostačuje; snažně se ale žádá, aby se i následující kratičká modlitba každodenně z rána, třeba při práci konala:

O Bože, jenž jsi nám v přepodivné Svátosti památku svého umučení pozůstavil, popřej nám, prosíme, abychom svatá tajemství Tvého Těla a Krve Tvé tak velebili, bychom ovoce Tvého vykoupění stále v sobě zakoušeli. Jenž jsi živ a kraluješ na věky věkův. Amen.

„Svatá Maria, přispěj sklíčeným, pomoz malomyslným, potěš lkající, pros za lid, přimluv se za duchovenstvo, zachovej zástupy řeholníků, oroduj za Bohu zasvěcené pohlaví ženské, nechať všickni okusí tvé pomoci, kdožkoliv nábožně ctí tvé svaté jméno!“ (Sv. Augustin.)

Sv. Benedikte, slávy plný vyznávači Páně, Otče a Mistře řeholníků! oroduj za nás a za spasení všechněch!

V. Pane Bože zástupů, obrať nás!

R. A ukaž tvář svou, a spasení budeme!

Modleme se.

Vzbuď, o Pane, v církvi své ducha, kterémuž sv. Otec Benedikt sloužil, abychom tímtež naplnění milovati se vynasnažili, co on miloval, a skutkem vykonávali, čemu učil.

Dej nám, prosíme, o Pane! stálou ve vůli Tvé služebnost, aby ve dnech našich jak co do zásluh tak do počtu lid Tobě sloužící se množil, skrze Krista Pána našeho. Amen.

2. Každý oud koná, není-li to možná každého měsíce, alespoň jednou za rok pobožnost trvající asi hodinu v den a hodinu, již si sám vyvolil. Pobožnost ta záleží v rozjímáních a modlitbách nejsvětějšímu Tajemství přiměřených, jinak ale docela libovolných. Jsouť k tomu též zvláštní knížky, jež každý při zápisu do bratrství dostati může.

3. Každý nosí u sebe uctivě křížek neb medailek sv. Benedikta svěcený a mnohými odpustky obdařený. (Více o tom penízku viz níže).

Výhody té jednoty.

Kromě oněch všeobecných výhod každého bratrství a zejména bratrství uctění nejsvětější Svátosti jako získání hojných milostí, jež z té Svátosti ctitelům jejím plynou, a zvláštní jakési ochrany Ježíše Krista a Boží Rodičky, z které se onino těší, kromě toho všeho dostává se oudům bratrství nejsvětější Svátosti Oltářní pod ochranou sv. Otce Benedikta

neocenitelné účastenství na všech dobrých skutečích **celého řádu** sv. Benedikta po celém světě katolickém, zejména věčných ctitelkyň nejsvětější Svátosti v Arras-u, jakož i řádu Trappistů a jiných. Nebo oudové bratrstva považují se jako oudové duchovní rodiny sv. Benedikta, tak že právě jako celý řád tohoto velikého Svatého též za svého sv. Otce v nebesích a všechny jeho sv. syny a dcery duchovní za své sv. bratry a sestry v nebesích považovati mohou. Pak

Odpustky:

A. plnomocné (udělené od papežů Klimenta X., Leona XII. a Řehoře XVI.): 1. V den zápisu do bratrstva. *) — 2. Na den, v kterýž kdo převzal hodinu své pobožnosti (aneb na jednom z nejbližších osmi dni). — 3. V hodinu smrti. — 4. Na nový rok. — 5. Ve svátek svatých tří Králů. — 6. Ve čtvrtek před nedělí masopustní (co o slavnosti velikého zadostčinění). — 7. Na hod Boží velikonoční. — 8. Ve svátek Nanebevstoupení Páně. — 9. Na hod Boží svatodušní. — 10. Na

*) K dosažení těchto odpustků je zapotřebí vykonání zprávy Boží a hodného přijímání Svátosti Oltářní, jakož i návštěvy farního chrámu (stačí ta návštěva o přijímání sv. Svátosti) a modlitby na úmysl sv. Otce v Římě (obyčejně pětkrát Otce náš a pětkrát Zdravas). Nemocní modlí se místo návštěvy té jeden Otce náš, Zdravas a Věřím v Boha.

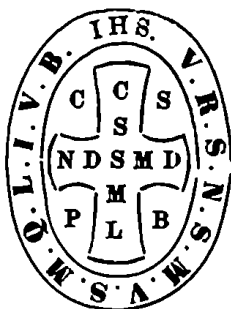
den Božího Těla. — 11. Na den slavení Božího Těla (jestli se kde odbývá v neděli následující). — 1. V neděli po oktávě Božího Těla (slavnost nejsv. Srdce Pána Ježíše). — 13. Na hod Boží vánoční. — 14. Na sv. opata Maura, 15. ledna. — 15. Na slavnost nejsladšího Srdce Panny Marie, 8. února. — 16. Na sv. Školastiku pannu a sestru sv. Otce Benedikta, 10. února. — 17. Na sv. Josefa, 19. března. — 18. Na sv. Otce Benedikta, 21. března. — 19. Ve svátek Zvěstování Panny Marie, 25. března. — 20. 11. července: ve Francouzích a ve Švýcarech slavnost přenešení ostatků sv. Otce Benedikta, jinde slavná památka sv. Benedikta. — 21. Ve svátek Nanebevzetí Panny Marie, 15. srpna. — 22. Ve svátek Narození Panny Marie, 8. září. — 23. Na sv. Michala archanděla, 29. září. — 24. Ve svátek svatých andělů strážných. — 25. Na den sv. Placida a jeho spolumučedníků, 5. října. — 26. Na den všech Svatých z řádu sv. Benedikta, 13. listopadu. — 27. Den na to, 14. listopadu, památka všech věrných zemřelých z téhož řádu.

B. neplnomocné: Odpustky šedesáti dnů (to jest ulevení na časných trestech, co by kdo Božské spravedlnosti dobrými skutky za šedesát dní kajicných zadostučinil).

1. Kolikrátkoliv kdo mši sv. přítomen jest ve farním svém kostele, — 2. chudé přijímá, — 3. nesvorné smiřuje, — 4. mrtvé k hrobu, — 5. velebnou Svátost při průvodu nebo k nemocnému doprovází, anebo v pádu nemožnosti jeden Otče náš a Zdravas za zemřelé se modlí, — 6. za zemřelé pětkrát Otče náš a Zdravas se modlí, — 7. chybujiících napomíná, — 8. nevědoucích poučuje aneb 9. jakýkoli jiný dobrý skutek koná.

C. Odpustky spojené s nošením medaile či křížku sv. Benedikta*) pro všechny věřící i mimo bratrstvo, které od apoštolské stolice udělené nedávno ještě sv. Otec Pius IX. potvrdil, a sice že:

1. Kdo aspoň jednou do týhodne růženec neb některé církevní hodinky (ku př. blahosl. P. M., za zemřelé) aneb žalmy kajicné, žalmy stupňů se modlí, kdo zajaté a nemocné navštěvuje, chudé podporuje, mši sv. slýchává neb slouží, získá po vykonání sv. zpovědi a sv. přijímání, pomodlí-li se obyčejné pro odpustky

*) Kříž, neb penízek sv. Benedikta pochází ne-li, jak podání jedno praví, od samého patriarchy mnichův západu, tož předce od pradávných časů. Všeobecně však rozšířen byl za příčinou zázračné události, která se nám v životě Brunona, pozdějšího sv. papeže Leona IX. vypravuje. Ještě co jinoch, byl on uštknutím jedovatým žízaly jakési na lože bolesti upoután, a řeči více nejsa mocen, již již smrti se blížil. Tu viděl řebřík zářící, kterak k nebi dosahuje, a po něm ctihodného starce v šatu řeholném sestupujícího, který křížem jeho obličej se dotekl jedem se dmoucího a opět zmizel. Jinoch však vůči hledě ozdravěl. Tento tak nenadále zázračně uzdravený stal se brzo na to synem sv. Benedikta — neb nížádný jiný nebyl onen od Boha seslaný stárec, kterému své zachránění měl co děkovati — a později, r. 1048 na stolec sv. Petra byl povýšen čímž účta kříže sv. Benedikta vyšší posvátnosti a většího rozšíření dosáhla.

modlitby, plnomocné odpustky na následující dni: ve svátky vánoční, sv. tří Králů, velikonoční, Nanebevstoupení Páně, svatodušní, nejsv. Trojice, Božího Těla, Početí, Narození, Očišťování, Zvěstování a Nanebevzetí Panny Marie, všech Svatých a sv. Benedikta, (21. března).**) — 2. Pod týmiž výminkami získá se odpustek 7 let a 6 quadragen na ostatní svátky Páně a blahosl. Panny Marie, sv. Apoštolů, sv. Josefa, sv. Maura, sv. Placida, sv. Scholastiky a sv. Gertrudy. — 3. Těchtěž odpustků dosáhne každé sloužení neb slyšení mše sv., jakož i každá modlitba o blaho křesťanských knížat a říši a o pokoj. — 4. Kdo v pátek k uctění Kristova utrpení, aneb v sobotu ke cti blahosl. Panny Marie se postí, získá pokaždé ty samé odpustky; kdo v tom po celý rok pokračuje, po vykonané sv. zpovědi a sv. přijímání plnomocné odpustky. — 5. Modlitbička: „Požehnáno buď nejčistotnější, nejsvětější a nepoškozené Početí blahosl. Panny Marie“ vymáhá odpustky 40 dnů. — 6. Odpustky 100 dnů získá pokaždé, kdo zmíněné v č. 1. modlitby, neb díl některý hodinek, neb litanie všech Svatých, aneb 5krát „Otče náš“ ke cti nejsv. jména Ježíš, neb 5 ran sv., neb 5krát „Zdrávas Mariá“ ke cti jejího sv. jména, aneb „Pod tvou ochranu“ s modlitbou nějakou církevní vykoná. — 7. Kdo v pátek umučení a smrt Páně nábožně rozjímá a 3krát „Otče náš“ a „Zdrávas“ se modlí, tytéž odpustky získá. — 8. Tětéž milosti se účastní, kdo k účtě sv. Josefa, sv. Benedikta, sv. Maura, sv. Scholastiky a sv. Gertrudy (žalm 50): „Smiluj se nade mnou Bože“ aneb 5krát „Otče náš“ a „Zdrávas“ se pomodlí, aby Bůh na jejich přímluvu církev katolickou zachovati a modlícímu-se šťastného skonání popřítí ráčil. — 9. Každá pobožná modlitba přípravná před sv. mší, sv. přijímáním a před hodinkami vymůže odpustky 50 dnů. — 10. Stejně odpustky jsou ustanovené na 3krát „Otče náš“ a „Zdrávas“ za umírající. — 11. Každá návštěva a každé posloužení z lásky u věznův a nemocných, jakož i každé vyučování ve pravdě křesťanské poskytuje kromě již podotknutých odpustků, dalších ještě 300 dní. — 12. Kdo ke cti nepoškozeného Početí Panny Marie růženec se

Dotčený kříž nese ve čtyřech svých zevnějších koutech začátečné písmeny C. S. P. B. t. j. „**Crux Sancti Patris Benedicti**“ (kříž svatého otce Benedikta); na stonku kolmém C. S. S. M. L. a na příčce N. D. S. M. L. D. t. j.

„**Crux Sacra Sit Mihi Lux;**“

„**Non Draco Sit Mihi Dux;**“

„Svatý kříž mi světlem buď,“

„Saň mne nikdy neodluď.“

Čtrnácte písmen konečné vůkol: V. R. S. — N. S. M. V. — S. M. Q. L. — J. V. B. znamenají: „**Vade Retro Satana, — Nunquam Suade Mihi Vana: — Sunt Mala, Quae Libas; — Ipse Venena Bibas.**“

Ustup zpět ty satane,

K marnostem jen neraď mně:

Hříšné jest, co slibuješ,

Sám ať jed si vypiješ.

Opačná strana penízku nese obraz sv. Benedikta majícího v pravici kříž, jehož mocí zázraky své činil, v levici pak řeholu, která jeho syny křížem vésti má ku světlu.

Nesčíslné příběhy dokazují, že pobožným užíváním tohoto penízku a vyzváním sv. Benedikta věřícím všech časů milosti nadobyčejné udělovány byly, obzvláště ochrana proti nemoci, jedu, nebezpečství a pokouškám všelikým.

**) Plnomocné odpustky mohou též získány býti ve všech klášterních chrámech Páně řádu sv. Benedikta na slavnost sv. otce Benedikta (21. března), sv. matky Scholastiky (10. února), sv. Placida (5. října), sv. Maura (15. ledna), sv. Gertrudy (17. listopadu) a všech sv. mnichů řádu sv. Benedikta (13. listopadu).

pomodlí, aby od syna jejího Božského život bezhříchy a blahoslavené skonání obdržel, získá odpustky 7 let. — 13. Tytéž odpustky získá, kromě těch již zmíněných, kdo nejsvětější Svátost k nemocnému doprovodí. — 14. Kdo denně o vykoření kacířství se modlí, získá jednou za týden odpustky 20 dní. — 15. Kdo vyzpytovaném svědomí svých hříchů želí, se polepší a se vyzpovídá, hotov jest, získá, pomodlí-li se 5krát „Otče náš“ a „Zdrávas,“ odpustky 1 roku; když však nad to se i vyzpovídá a sv. Svátost Oltářní přijme, odpustky 10 let. 16. Kdo dobrým příkladem aneb pobožným domlouváním hříšníka obrátí, získá odpuštění třetiny všech svých trestů za hříchy. — 17. Kdo na zelený čtvrtek a ve velkonoční svátky po sv. zpovědi a sv. přijímání o povýšení církve a zachování sv. Otce se pomodlí, získá tytéž odpustky, které sv. Otec v tyto dni při udělování požehnání apoštolského v Římě poskytuje. — 18. Kdo by se o rozšíření řádu sv. Benedikta modlil, získá podíl na všech dobrých skutcích které v řádu jakýmkoli způsobem se konají. — 19. Kdo nemoci, neb jakkoli jinak zaneprázdněn jest, mši sv. slyšeti aneb dobré skutky v č. 1. zmíněné konati, účastní se týchž odpustků plnomocných a jiných, když po sv. zpovědi a sv. přijímání 3krát „Otče náš“ a „Zdrávas,“ „Zdrávas královno“ a antiphonu: „Požehnána budiž nejsvětější Trojice, a zvelebena nejsvětější Svátost Oltářní a nepoškvrněné Početí nejblahoslavenější Panny Marie“ se pomodlí. — 20. Plnomocné odpustky má, kdo v hodince smrti po sv. zpovědi a sv. přijímání aneb s dokonalou litostí nade hříchy duši svou pobožně Pánu Bohu odporoučí a na hlas, neb jen v srdci jméno Ježíš a Maria vzývá. — 21. Všechny zde poznamenané odpustky mohou přímluvou též ve prospěch duši v očistci obráceny býti.

K získání těchto hojných odpustků dostačuje jednoduché nošení posvěceného penízku: avšak otcové řádu odporučují, když ne denně, tož aspoň v úterý, v den to od církve sv. Benediktovi zasvěcený, a kromě toho v potřebách duševných a tělesných, modlitbu: 5krát „Sláva Bohu Otci atd.“ ku památce hořkého umučení Páně, 3krát „Zdrávas“ ke cti bez poškrvny počaté Rodičky Boží a 3krát „Sláva Bohu otci atd.“ ke cti sv. Benedikta.

Plnomocenství, křížky sv. Benedikta s odpustky dotčenými světití, propůjčil papež Benediktus XIV. všem kněžím řádu sv. Benedikta v Čechách, na Moravě a v Slezsku pro věčné časy dekretem od 23. prosince roku 1741 a zvláštním brevem od 12. března 1742 znovu potvrdil. Mocí tohoto dekretu jsou v klášteře řádu sv. Benedikta u sv. Markéty a v Brumově v Čechách, jakož i v Rajhradě na Moravě křížky tyto svěcené k dostání a ještě nesvěcené tamto ku svěcení podány býti mohou.

Kterak se zavádí toto bratrstvo?

Srovnáme-li, co nyní řečeno jest, s pojednáním o bratrstvu Vídeňském (v čísle 3.), tu pozorujeme, že obě mezi sebou tím se liší, že v bratrstvu benediktinském žádných příspěvků peněžitých není, ačkoli ve Vídeňském, jak již vytknuto bylo, i ten nejmenší požadavek totiž 1 kr. měsíčně dostačuje. V bratrstvu Vídeňském není žádné každodenní modlitby, ač v benediktinském, jak sám svrchu vidíš, zcela kratička jest; za to kdo nemůže **měsíční** hodinu k uctění nejsvětější Svátosti převzít, dosahuje všech milostí a odpustků bratrstva benediktinského, může-li aspoň jednu hodinu **ročně** věnovati pobožnosti té, co ve Vídeňském nedostačuje. Proto snad se někde s větším prospěchem dá zavést bratrství posledně pojednané; a který duchovní správce toho by si přál, nechať se na redak-

tora těchto listů na Moravě obrátí, v Čechách na velb. pana P. Kristina Plodka, kaplana u sv. Markéty blíže Prahy s jednoduchým oznámením, že si přeje to bratrstvo zavést. Obdrží lístky přijímací (po 2 kr.), knížky příruční (po 10 kr.) a svěcené křížky (pro oudy *gratis*) v počtu žádaném. Spolu zašle se mu zplnomocnění k zapisování oudů a zevrubnější navedení k zápisu a sestavování seznamu spoluoudů. Seznam vede duchovní správce sám, opis pak jeho příležitostně neb dvakráte do roku (ku konci měsíce května a prosince) zašle tam, odkud obdržel plnomocenství. Jiných prací nemá, žádné shromáždění (ač jestli pozůstává jen prospívá), žádné zvláštní služby Boží, výklady atd.; to poněkud nahrazuje příruční knížka.

Toto jest ta I. třída Školy Božského Srdce Páně, jejíž žáci Ježíši Kristu nejblíže jsou, na jeho nejsvětějším Srdci odpočívají, Tajemství jeho nevyslovitelné lásky nejlíp poznávají, v ně se ponořují a všech milostí z něho čerpají. Jest jich Bohu díky již mnoho; kýž by jich ale bylo ještě více a kýž by přesvědčivše se o své veliké důstojnosti a jí zcela proniknutí jsouce nejen ústy nýbrž, — a to mnohém více, aby svět se zastyděl — skutky ustavičně zpívali až do věčné otčiny:

Pochválena budiž bez přestání
Nejsvětější Svátost Oltářní!

Spolkový Kalendář.

Červen.

(Pokračování.)

17. Pondělní odpustky plnomocné na zbožné obcování mši sv. všem kdož konají hrdinský skutek lásky k věrným dušičkám — a tak každé pondělí. Průpověď sv. Filipa Neri ku každodennímu rozjímání a po celý den zaměstnání: „Pakli kdo po delší čas život vedl duchovní a pojednou do hříchu upadl, není proň lepšího prostředku k polepšení, nežli když pád svůj zjeví věrnému příteli, nejlíp zpovědníkovi, jemužto se zcela svěřiti může a má: pak mu Bůh pro tuto jeho pokoru navrátí zase první lásku a milost svou.“

Poznámka. Těchto průpovědí může k spasení svému takto použití: hned z rána si je přečti (jakož i každodenní úmysl modlitby níže položený) a zbožně o nich **rozjímej**, t. j. obrať průpověď na sebe, jak si ji můžeš vzíti k srdci jak jsi podle ní až posud jednal (ku př. dnes máš tak něco na svědomí, co tě znepokojuje, zdali jsi to již zjevil duchovnímu otci, anebo toho u sebe tajíš, tak že tvou ubohou daši ještě víc souží . . .) co tedy chceš učiniti? zjevíš to v budoucí svaté zpovědi? . . . a co, kdybys ještě jednou měl upadnouti v hřích, co pak chceš učiniti atd.“ Můžeš-li déle při takovémto rozjímání a zpytování svědomí setrвати, bude velmi dobře, pakli ti to však možné není pro velikou práci, vzbuzuj v sobě vše co ti káže a konej takto svá dobrá předsevzetí pro celý život budoucí.

Na večer, pak ještě jednou zpytuj srdce své, a jak jsi obzvláště na denní svou myšlenku pamatoval, ji zachoval, a jak ji zítra chceš zachovati?

18. Máš-li Školu již v rukou — začni dnes večer přípravu na devítník před slavností Božského Srdce Páně (viz str. 111).

„Aby si mladí lidé setrvání v dobrém ujistili, jesti nevyhnutelně zapotřebí, aby se zlíých společností varovali a jen dobrých přidržovali.“

Outerý jesti dnes; každý outerek jest zasvěcen sv. Otci Benediktu, již od starodávna, a pobožnost velmi kratičká a proti všem milá jesti: 5krát Sláva Otci, i Synu i Duchu sv. atd. na památku bolestného umučení Páně 3krát Zdravas ke cti nepoškvrněné Panny Marie, a 3krát Sláva Otci atd. ke cti sv. Otce Benedikta.

19. Plnomocné odpustky v chrámech Františkánských (sv. Michaeliny), a ve sv. škapulíři Karmelit. (jakožto ve středu.)

„V duchovním živobytí jsou tři stupně: první můžeme nazvati život počátečníkův; jest to život oněch, kteří po citelném potěšení v modlitbě touží: takové citelné radosti nděluje Bůh jako milující Otec dítěti ještě slabému, abychom touto radostí a tím potěšením byli v dobrém udržáni.“

20. Slavnost **Božího Těla**: vysoký svátek, výroční památka ustanovení nejsv. Svátosti připadá sice vždy na Zelený čtvrtek; že však pro zármutek církev sv. ve svatém týdnu nemohla se památka tak radostná dobře oslavit, zvolen jest k tomu dnešní den. Nejznamenitější úkon dnešní slavnosti jest mimo nejdražší oběť mše sv. průvod či procesí s nejsv. Svátostí Oltářní. Slavný sněm církevní v Tridentě praví o dnešní slavnosti, že jest to „vítězství pravdy a víry nade lží a nevěrou“, že to jest prostředek k zahanbení a obrácení nepřátel naší sv. víry, když patří na tu neobyčejnou slávu a všeobecnou radost církve sv. Zavedena pak památka dnešní přičiněním blahosl. Juliany řeholnice v Luttichu (město v Nizozemsku) asi před 600 lety, potvrzena nejprve papežem Urbanem IV.

Odpustky plnomocné bratrstvu nejsv. Svátosti Oltářní (v obojím) na zbožné nošení křížku sv. Benedikta, kdož 1) církevním hodinkám 2) mši sv. zpívané a 3) průvodu jsou zbožně přítomni, pakli se na úmysl sv. Otce v Římě (po zprávě Boží ovšem) 5krát Otče náš a 5krát Zdravas modlí; v chrámech Františkánských ještě nad to jiné plnomocné odpustky.

„Druhý stupeň můžeme nazvati život pokročilých; jest to život oněch, jenž ne již pro sladkost a potěšení Pánu Bohu slouží, ale pro cnost, k vůli nížto nedokonalostí svých přemáhají.“

21. Sv. Aloysia, patrona studující mládeže, nevinnosti a kajicnosti spolu; plnomocné odpustky (podobně jako po 6 neděl za sebou následujících), kdož pobožnost k sv. Aloisi konají.

„Třetí stupeň jest život dokonalých, jenžto dlouhý čas v přemáhání a zapírání sebe samých cvičili a tak daleko s milostí Boží to dovedli že jim nemožno jest, jen jedinké chvíle na Boha zapomenouti neb snad dost nepatrné nevěrnosti se dopustiti, ale tichý, mírný, radostný, pokojný, ba skoro andělský život vedou a ničím na světě od blaženého požívání lásky Boží nedají se odvrátiti.

22. „Je dobře z prvního stupně brzo na druhý se vyšinouti s pevuou důvěrou v Boha, na tomto však stupni tak dlouho setrvati, až nás Bůh sám postaví na třetí.“

23. Neděle mezi oktávem Božího Těla; plnomocné odpustky tam, kde průvod dnes se koná.

„Mladým lidem nesmíme rychle věřiti, pakli velikou pobožnost a horlivost ukazují: musíme vyčkati, až jim narostou křídla (t. j. až z mládí vyrostou v stálou mysl, která buď k dobrému neb zlému se odhodlá) a pak pozorovati kam směřují.“

24. Sv. Jana Křtitele. plnomocné odpustky v bratrstvu nejsvětějšího Srdce Panny Marie.

„Zevnitřní mrtvení (ku př. odnímání si spaní delšího, pokrmu a nápoje lepšího, pohodlí při práci a modlitbě) velmi prospívá k mrtvení vnitřnímu (ku př. potlačení hněvu, prchlivosti, marnosti, smyslnosti) a ku všelikým jiným cnostem.“ Dnes ubývá již dne, — a to velmi dobře právě na sv. Jana Křtitele, jenž o sobě a o Pánu Ježíši pravil (Jan 3, 30): „Onť musí růsti, já pak se menšiti“, a skutečně na Narození Pána našeho Ježíše Krista 25. prosince dne opět a opět přibývá až do sv. Jana dnešního dne.

25. „Kdo nemůže snést pomluvu neb utrhaní na cti, nikdy to daleko nepřivede v dokonalosti křesťanské.“

26. „Pravidelně lépe jest více popřáti tělu nežli méně; neboť co jest zbytečného, může se mu ujmouti, pakli ale přílišným postem na zdraví si škodíme, nedá se to snadno napravit.“

27. Den osmý čili oktávý Božího Těla: i tu bývá na mnohých místech průvod či processí, i tu plnomocné odpustky.

„Zlý duch užívá často té lsti, že nábožné lidí pobádá k přílišným skutkům kajícím (častějším, přísnějším postům, neb ukřacování si přílišnému na spaní atd.), aby když v tom přes míru se přemáhajíce seslábnou, žádných dobrých skutků nemohli konati, anebo aby pro churavost a zemdlenost takto zavinilou, zmalomyslněli, své obvyklé modlitby a pobožnosti vynechali a — konečně zcela ode všeho, i od Boha upustili.“

28. Slavnost Božského Srdce Páně: nejhlavnější slavnost v bratrstvu nejsv. Srdce Pána Ježíše a v apoštolátu modlitby: jest to veliký den **smíření** Syna Božího za všechny křivdy a urážky v nejsv. Svátosti Oltářní skrze sv. přijímání a skrze odprošování před velebnou Svátosti. Zavedena jesti slavnost dnešní, jako vůbec všeliké uctění a klanění-se Božskému Srdci Páně blahosl. Markétou z Alacoque.

Dobře by bylo, kde to možná společné sv. přijímání **smírné**. Plnomocné odpustky v bratrstvu nejsv. Srdce Páně, a v apoštolátu.

„Kterí mrtvení těla sice nezanedbávají ale hlavní svůj umysl tomu věnuji, by zapřeli svou vůli a vlastní úsudek i v těch nejnepatrnějších věcech, stojí výše, nežli kde pouze v mrtvení těla a v skutecích kajících zevnějších se cvičí.“

29. Svátek sv. apoštolů **Petra a Pavla**. Plnomocné odpustky v bratrstvu nejsv. Srdce Páně katechetům a učitelům, kazatelům a kdo rádi kázání zbožné poslouchají.

„Musíme vroucně po tom toužiti, pro Boha veliké věci činiti, a nesmíme se spokojiti s tím, co již činíme; touha naše musí býti tak veliká, že bychom — kdyby možná bylo — i sv. apoštolů Petra a Pavla v dobrých skutecích přáteli si překonati.“

30. Neděle po Božském Srdci Páně: v bratrstvu Benediktinském největší slavnost: Slavnost B. S. P., proto plnomocné odpustky.

„Kdybychom takovou dokonalost i dosáhnouti nemohli, měli bychom předce ustavičně po ní toužiti, abychom alespoň v toužení učinili co nám v skutku a v pravdě činiti nelze.“

*† Pravil jsem ti kdysi milý čtenáři Školy B. S. P., že někdy přijdu k zbožnému srdci tvému žebrati; ejhle nyní přicházím: konáš snad 9denní pobožnost k B. S. P., kde častěji přistupuješ zbožně k stolu Páně. Obětuj, prosím vroucně, někdy nejen Otče náš a Zdrávas, ale i sv. přijímání „na potřeby a úmysly

jistého kněze;“ já z mé strany přislibuji, že denně při nejdražší oběti mše sv. po celý týden Božího Těla za tebe obzvláště modliti se budu. Pak ještě o něco tě prosím: modlí se též za jistého nádejného avšak těžce nemocného mladíka. Jestli by na tvou modlitbu Bůh jej opět pozdravil, věz žes tím veliké dobrodiní učinil netoliko jemu, nýbrž i všem jeho příbuzným, za což oni když ničím jiným, tož aspoň vzájemnou modlitbou tobě oplatí. — „Modlete se za sebe vespolek, abyste spaseni byli.“ Sv. Jak. 5. 16.

Slavnost osmnáctistaletá v Římě.

Není tomu dávno, co jsme slavili upomínku, zvláště pro národ náš čecho-slovanský veledůležitou, totiž tisíciletou památku příchodu našich milých sv. apoštolů Cyrilla a Methoda na Moravu; a hle, letos světí se opět takováto vzácná památka, která se ale celého světa křesťanského týká, totiž 18sté upomnění na krveprolití sv. apoštolů světa Petra a Pavla v Římě. Z celého světa katolického spěchají tam velcí a malí, vznešení a před světem ne mnoho známí chtějíce na hrobce prvního zástupce Ježíše Krista zde na zemi pocity upřímné vděčnosti a lásky k Bohu a jeho poslancům vzbuditi, jeho nynějšího těžce zkoušeného nástupce sv. Otce Pia IX. uzříti a požehnání jeho, vycházející zajisté ze srdce otcovského pro sebe a své milé přijmouti. Kdož by k takové vzácné a přičiněním zbožných duší velkolepé slavnosti rád nespěchal, když mu toho jeho okolnosti dovolují! Avšak jen málo jest těch vybraných, kterým se to štěstí stalo poměrně k velkému množství ostatních; pročež musí tito aspoň v duchu učiniti, čeho v skutku jim dopřáno není a zbožným přemýšlením ten užitek získati se vynasnažiti, k čemu na místě samém umučení sv. apoštolů již všemi okolnostmi takřka táhnuti bývají.

Bylo to roku 42. po Narození Páně, když sv. Petr. ponejprv do Říma přišel, aby zde obec křesťanskou zařídil a toto město za střed církve i pro budoucí věky ustanovil a svou krví zasvětil. Okolnosti, ve kterých počal víru svého Mistra zde rozšiřovati, byly tak nepříznivé, že v pravdě jen zázrakem se to stalo, že semeno pravdy svaté nejen se ujalo, nýbrž naproti všem nesnázím vzrostlo a se rozmnožilo. Té doby, když sv. Petr víru v Římě zvěstoval, bylo pohanství, které krátce řečeno jest náboženství od smyslnosti, vášní a žádostí lidských vymyšlené, ve svém nejlepším — hnusném — rozkvětu. Na základě modloslužby spočívala celá soustava říše římské, tak že každý, kdo proti modloslužbě se vyslovil, tím samým co nepřítel říše a veřejného pořádku považován a stíhán byl. A nyní představme si toho chudického rybáře, kterak v obnošeném oděvu a mdlý přichází, aby celému Římu veřejně řekl, že jejich bohové jsou jen kusy kovů, hlíny aneb dřeva, že mají sice ústa ale nemluví, a uši, ale neslyší, a oči, ale nevidí, že celé jejich náboženství jest nesmírný blud a klam. Snad hned při první příležitosti, kde o příčině svého přijetí mluvil, musel se přesvědčiti, že jen s největším odporem má zápasiti. Nebo celý Řím byl jen pýše, rozkoším tělesným a vášním oddaný, ukrutnost a nespravedlnost tenkrát panovala s trůnu a ten neštudovaný, prostičký Galilejčan kázal pyšným etnost dosud ani, dle jména neznanou — pokoru, smyslným a chlipným zdrženlivost a čistotu, ukrutným milosrdenství a pokání. — A s tímto učením měl on u tehdejšího pokolení proraziti? — „Nemožno; kdo by takového něco očekával, jest bláznem,“ pravili zajisté Římané. Tedy za blázna měli Římané sv. Petra a usku-

tečnění jeho úmyslu za věc zhola nemožnou. A předce proti všemu nadání vyplnil on své poselství dokona; výsledek jeho prací jest před očima našima: netoliko Řím nybrž celá Evropa křesťanská a ostatní svět církví katolickou jako nějakou síť propletený. Ovšem musel on a s ním přemnoho učedníků jeho za přesvědčení své život položiti a svou krví půdu takto zúrodniti, na které měl později křesťanský svět vyrůst.

Bylo to roku 64, když sv. Petr naposledy k svému stádku věřících do Říma přišel, aby z něho nikdy více se nevracel. Tenkrát panoval císař Nero, pravý to vzorec všech bláznivých vášní a ukrutností. Ve své neskročené ješitnosti šel tak daleko, že si umínil celé město Řím od základů vystavěti — chtěl je míti pravidelnější! — a ku zvěčnění svého jména Neronovým městem, *Neropolis* nazvati. Kterak to ale učinil? Zapálil — jemu to aspoň dějepisci, jeho sourodáci připisují — celý Řím, kterým hrozným požárem, jenž 6 dní a 7 nocí zuřil, ze 14 okresů města 3 zcela zničil a 7 v ssutiny a trosky obrátil.

Že tím zločinem veškeré obyvatelstvo nanejvýš proti sobě popudil, není třeba zmínovati; aby ale jejich spravedlivému hněvu se vyhnul, pořknul tím činem nevinné křesťany, kteří pro svůj neúhonný život bezuzdným pohanům trn v oku jsouce bez toho ode všech nenáviděni byli. Najatí udavači museli křesťany veřejně z toho zločinu vinit a tak podlešlo nesčíslné množství křesťanů, jak dějepisec *Tacitus* vykládá, nejhorší mukám pro přečin, jehož se nedopustili. Mnozí byli ve skory divokých zvířat zašiti a pak rozdrážděným hladovým psům k roztrhání předhozeni, mnozí na kříž přibíti a jiní smolou oblepeni a v noci co živé pochodně rozežhati. V těchto časech, vypravuje se, chtěl sv. Petr, zajisté na přimlouvání věřících, aby se pro ně zachoval a sám také pamětliv jsa napomenutí Mistra: „jestli vás v jednom městě pronásledují, utečte se do jiného“, chtěl z města se vzdáliti. Když již z brány vycházel, spatřil, an naproti němu Kristus Pán chvátá s křížem na ramenou. Udivený apoštol táže se jej: „ale Mistře, kam pak jdeš? „Já přicházím, odpovídá Kristus Pán, sem do Říma, abych se poznovu dal ukřižovati.“ Porozuměl těm slovům sv. Petr, vrátil se do města a spravoval ještě dále stádek jemu svěřené až do roku 67., kde i na něho řada přišla, zároveň se sv. Pavlem; on na pahrbku *Janíkula* na kříži*), kde nyní velikolepý chrám sv. Petra se rozprostírá, sv. Pavel něco dále na silnici Ostienské mečem.

Po tomto pronásledování zuřivce Nerona nebylo zajisté všemu utrpení církve Krystovy konec, jedno stíhalo druhé; ale co pohanstvo svým neslýchaným mučením křesťanů chtělo zameziti, toho právě opak způsobilo. Nebo křesťanů ctnosti nezářily v tak krásném světle nikdy jako právě tenkrát, a svou Božskou vznešeností vymohlo jejich náboženství toho, že svět konečně jejich učení za pravdu s nebes seslanou uznal a k ní brzo spěchal. Arciť nynější svět — ten (světlem pekelným) osvětlený — rozumuje něco jiného; jen to, čeho svým rozumem chápe — a jak mnoho a co jejich rozum vášněmi roztrhaný chápe, ví každý, — uznávají za pravé a naopak co třeba po sta let uznaně nejmoudřejší mužové pokolení lidského za neomylnou pravdu vyznávali a v ní se kochali, to jest jim zastaralou modloslužebností, a sídlo všeho toho, proti čemu ustavičně soptí, jest církev katolická, jest Řím. V Itálii, v zemi duchovním dobrodiním takřka zasypané, zdařují se jaksí Božím dopuštěním, jehož příčin my nikdy nevypátráme, jejich záměry; po čem vlastně nejvíce toužili, statky církevní — jmění chudých a sirotků — jsou již v jejich ruce. Kláštery jsou

*) a sice na svou prosbu hlavou dolů.

veřejným zákonem vyzdviženy, jejich statky pobrány, řeholníci a řeholnice rozpuštěni neb lépe vyhnáni s pensím, jež teprv po uplynulém čtvrt roku s mnohými nesnázemi dostávají, tak skrovným, že v pravém smyslu slova, jak přísloví dí, k životu i dost bídnému jest pramálo, ku smrti ale hladové předce ještě mnoho, — mučedníci osvěceného devatenáctého století.

(Pokračování budoucně.)

Listárna redakce :

Vel. p. P. B. R—r, jubl. f. v B. pod Hostýnem: Zbývajících 67 kr. připočteno k dalšímu přeplatnému.

Vel. p. P. Fr. Ko—k v Měř . . . : jsem docela stejného přesvědčení a připraven na nemalý odpor právě se strany Vámi podotknuté. Než Božské Srdce Páně přemohlo již mnoho a dosud neosláblo. Kdyby ale jen ti, kteří se „Školou“ stejného jsou smýšlení — a těch jest Bohu díky, jak ze soukromých dopisů vysvítá, i mezi laiky dosti — dle možnosti přispívati si neobtěžovali! Račte i v tom laskavě působiti. Úmysly v červenci.

Bl. p. p. L. H—n v Olom.: Bude vítána pro některá příští číslo; o něčem ste mi ale nedal žádné zprávy, snad později?

Úmysl modliteb na měsíc červen:

aby srdce všech lidí **živou vírou** v mocnou a dobrotivou prozřetelnost Boží, jakož i **pevnou v ni důvěrou** naplněna byla.

(Pokračování a dokončení.)

Na pokynutí představené vrátila se ještě pro odhozené berle, přinesla je k oltáři Jezulátka a chvíly tam ještě se modlila na kolenou.

Že sestra Rosa, jak patrno bylo, náhle a úplně se uzdravila, nemohl žádný pochybovati; všickni přítomní věděli, že byli svědkové velké milosti Boží a protož s vděčným srdcem zapěly sestry „Tě Bože chválíme.“ Sestra Rosa přišla pak o 5 hodinách zároveň s ostatními ku snídání a dokázala skutkem, že v každém ohledu i co se týká žaloudku úplně zdráva jest. O té chvíli byla ve všech zaměstnáních sester; křížovou cestu konala s ostatními beze vší obtíže a zůstala do 7 hodin v choru, aniž by se byla unavena cítila; postila se s ostatními až do poledne, v noci stávala po tři hodiny nočních hodinek, jak to jejich řehole vyžaduje; v praní, vymetání, připravování stolu atd. brala podíl; slovem již se nemohla více mezi nemocné počítati. Její zdraví bylo úplné, a těžkosti žaloudku, kterými dříve tak nesmírně mnoho trpěla, zmizely nyní s chromotou.

Tak vypravuje představená sama Seraphim Van Viervliet před úřadem o udalosti té podivné vyšetřujícím.

Hle tolik může důvěra v Boží dobrotu spojená s bezohledným odevzdáním se do prozřetelnosti Otce nebeského. Což jest tedy potřebnějšího, nežli o tento dar prositi, k obdržení jeho všechny své práce a modlitby celého měsíce obětovati a sice netoliko pro sebe, nýbrž pro celý svět a zvlášť pro ten svět hříšný.

O Bohorodičce se hlásá, a to vším právem, že nikdy nebylo slýcháno, aby který bídny, kdo se k ní v důvěře utíkal, bez útěchy a bez pomoci byl zanechán; větším právem ještě a s větší jistotou platí to o Božském Srdci Ježíše, jehož obrazem, arcif nejzdařilejším, jest přesvaté Srdce Panny Marie. Nebo z hojnosti toho Bož-

ského Srdce všickni obdrželi, tedy i nejblahoslavenější Matka Boží. Jest tedy docela nemožno, aby nesmírné Boží milosrdenství někoho pomoci prázdna propustilo, kdo důvěrně jako dítě, třebaš trestu hodno, k němu se utíká. Cesty a prostředky, jichž Boží prozřetelnost používá, aby prosbám našim vyhověla, jsou ovšem rozdílné; avšak na tom pranic nezáleží, jestli nějakým zázrakem aneb pouze přirozeným spůsobem nám bylo spomoženo, když jenom jest spomoženo. Případá mi něco, o čem jsem oněkdý četl:

Za krásného podzimního odpoledne vyšel jednou jistý vychovatel, mladý to čekaneček stavu kněžského, se svým schovancem, mladým šlechticem, do pole na procházku. Šli dál a dál, až prorazivše jedlový hájek opět v poli otevřeném se octli. Mladý baron byl již unaven, pročez posadili se, schovanec i vychovatel, na kraji lesíku na mechovitý velký kámen, hraničák, kde zastřešení jsouce kopcím liskovým a březovým přemilý odpočinek našli. Skrz lupeny přehledli jako skrz nějakou mříž blížká pole, sami jsouce v úkrytě. Na poli před nimi kráčel sedlák za pluhem; střevíce své byl sezul a odložil je na kraj lesíku blízko odpočívadla našich dvou cestovníků, tak že jen několik kroků k nim měli. Mladého šlechtice v pravdě také pokoušela ta čtveračivá myšlénka, aby sedlákovu střevíce přeschoval a jej do nesnází přivedl. J otázal se svého vychovatele, zdali ten žertík mu jest dovolen. „Já bych vám radil, odpověděl mu tento, abyste raději do každého střevíce několik tolarů vložil a pak si posečkáme, s jakou udivený rolník se bude obouvat.“ — Stalo se. V okamžiku chmatl mladý baron střevíce, vložil do každého dva tolary a opět skokem do liskové a březové skryše zalezl očekávaje trpělivě, co ten sedlák tomu asi řekne.

Po nedlouhé chvíli přestal sedlák orati a chystal se se svým plužním potahem domů jeti; šel pro své střevíce a chtěl se v ně vpraviti, cítil však v nich něco tvrdého. Šáhna do jednoho vytáhne dva tolary; — s chvějícíma rukama potřásá i druhým, a hle opět padají dva tolary! — Tu se vrhá sedlák na kolena a plačtivým jaksí hlasem mluví: „Pane Bože v nebesích, tak brzo Tys mou prosbu vyslyšel! Tisícere díky Tobě; nyní mohu aspoň lékárníka zaplatiti a své nemocné manželce a churavým dítkám zdravé polévky zjednati. Nyní jest mi z největší bídý spomoženo; Bože, Tobě budiž chvála a díky!“ Na to povstal a šel domů.

Vychovatel pohledl na svého schovance, a hle! tomu stály v očích slze radosti z takového překvapení; a kdož by se nechtěl radovati zvláště z radosti rolníka, jemuž to, co u jednoho bylo věcí zcela přirozenou, pouhým žertem, stalo se pomocí neobyčejnou od Boží prozřetelnosti v pravdě řízenou. Boží prozřetelnost nás zajisté nikdy neopustí, jest-li se jí důvěrně odevzdáme; za takovou důvěru ale musíme Boha napřed prositi, protože nynější časové jsou v pravdě tak zlí a od cností a ducha dobře křesťanského tak příliš odvráceni. Abys ale ty, můj milý čtenáři „Školy Páně,“ z toho velkého světového nebezpečí vybrednul a druhé svou modlitbou a příkladem zároveň vyvedl, nauč se této písni k Božskému Srdci Páně, kterou zde stavíme, tak jak ji zpívají nadějní čekanci důstojnosti kněžské v semeništi Olomouckém. Nauč se jí a zpívej ji rád netoliko při slavnosti nejsvětějšího Srdce Páně, nýbrž i jindy, ku př. v pátek, ano i v domácnosti, při práci. — Celá příroda oslavuje Hospodina a jediný člověk, který co rozumný tvor by to v míře o mnoho větší měl činiti, přecasto jej tupí a písniemi ostudnými a oplzlými — jak se to zhusta bohužel při společných pracích děje — jeho nejsvětější Srdce rmouti. Proč pak by neměl člověk v ten souzvuk chvalozpěv celého tvorstva též vpadnouti nějakou Bohu milou písni, jakou ku př. tato jest, která Bohu radost a člověku samému jen čest působí? Nyní poslyš.

Píseň k Božskému Srdci Páně.

(Pro 4 mužské hlasy.)

Andante.

O Srd-ce Kri - sta či - stot - né, Ty mo - ře mi - lost-
no - sti! Mé srd - ce hříš - né ni - cot - né zbav hří - chu pod - da - no - sti, mé
srd - ce hříš - né ni - cot - né zbav hří - chu pod - da - no - sti.

2. Jež Tobě činí nevoli,
O zbav mne netečnosti;
Ať láska v duši zápolí,
Ať prosta vlašnosti.	5. Bych dostatečně miloval
Tě Srdce láskou vroucí,
Dej, bych Tvůj příklad sledoval,
Dej vřelost nehynoucí.
3. O Srdce něžné, milené,
Ty laskavosti zdroji:
Dej srdce hříchem zkalené
Ať očistí se v znoji.	6. Když ohněm lásky roznitíš
Vše nitro srdce mého,
Pak v plamen šlehne výš a výš,
Až zbude popel z něho.
4. Však byť i láska v útrobě
Víc serafína plála,
Přec více ceny na Tobě,
Přec by Ti nedostála.	7. O jak jest milo, libostně
Tvou láskou hořet, mřít;
O jak jest sladko, milostně
Tvé lásky žertvou býti!
8. Bych zhynul láskou. Ježíši!
Ty skvoste srdce mého —
Pak v nové srdce zapíše
Si lásku Boha svého!	

Návěští redakce.

S rozesýláním čísla 3. na ony P. T. pány, kteří 1. & 2. číslo již dříve obdrživše je zpět neodeslali, čekalo se poněkud déle, aby nemíníce se předplatiti způsobem dříve uvedeným to oznámiti mohli. Kterí toho dosud neučinili a tudíž za předplatitele se považují, žádají se uctivě, aby pro uvarování zmatku ostatní čísla jen **od redakce** přijímali. Schází-li některé číslo, třeba ztrátou na poště, nechať je v otevřeném nevyplaceném psaní, které ale žádných jiných zpráv obsahovati nesmí, od redakce žádají — reklamují.

Kdoby si přál zvláštních otisků některé písně v tomto a v předešlém čísle uvedených, může jich u redakce po 2 kr. dostat. Následující ale chyby, jež v píseň „Chval Sione“ se vloudily, račiž laskavý čtenář opravit:

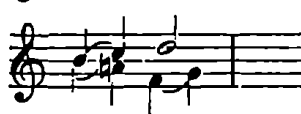
Od začátku takt 4. má býti:

„ „ „ 5. „ „

„ „ „ 7. „ „

„ „ „ 10. „ „

Od konce takt 5. „ „

a pak v témže čísle 3.:

na straně 87., ze zdola řádek 12. čti: opět se vzhopiv, místo: vzpodiv;

„ „ 94., svrchu řádek 1. čti: když ale a dokud jen vše atd.

Předplatné na „Školu Božského Srdce Paně“ pro zbožné jednoty na Moravě, v Čechách a ve Slezsku, jež k 1. každého měsíce o dvou arších vychází, obnáší celoročně . . . 1 zl. 50 kr., se zásilkou . . 1 zl. 62 kr., úmysly zvlášť otisknuté po 1/2 kr; zásylka však počítá se dle množství výtisků ještě zvlášť.

Předplácí se buď u redakce v Rajhradě blíž Brna, nob u každé cis. kr. pošty a v každém řádném kněhkupectví v Rakousku, zejména: v Brně v národním kněhkupectví (v Novobranské ulici v domě Heiterera) a pana Ant. Nitše (velk. náměstí), v Olomouci u pana Ed. Hölza; v Praze p. Vác. Hessa (v Karlově ulici č. 186 — 1); ve Znojmě p. Fourniera; v Budějovicích p. V. Maurala a ve Vídni v kněhkupectví p. Karla Sartori (v městě, Wallnerstrasse čis. 7.)

Š K O L A

Božského Srdce Páně.

Měsíční list
Apoštolátu mo-
dlitby.

„Učte se ode Mne, ne-
boť jsem tichý a pokorný
srdcem, a tak naleznete po-
koj duším svým.“

Mat. XI, 29.

S povolením duchovní
vrchnosti vydává

PLACIDUS J. MATHON,
kněz řádu sv. Benedikta v Raj-
hradě.

„Jeden jest učitel
váš — Kristus.“

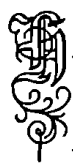
Mat. XXIV, 11.

Číslo 5.

Červenec.

1867.

Kde jest ráj?

Hledám ráje — kdož mi o něm
poví?

Lze-li naleznouti jeho, kdo ví?
Hrudi mojí nelida
Zmocnila se pochyba.

Ráj však krásný jistě nalezá se
Na tom světě ve velebné kráse.
Slušno tudyž hledat ho,
Ráje toho vzácného.

Jednou nalezáš ráj v dětské duši:

Dítkem buď, když něco tebe kruší.
Dítky zkusí nebeské
Slasti zvláštné, andělské.

Ráj pak vždy v duše čisté jesti,
Kteráž nevinnost svou pilně pěstí,
Jež si Krista oblíbí,
V níž si Kristus zalíbí.

Nuže, dítko zbožné následuje,
Nevinnosti cnost vždy ochraňuje:
Tak jen najdež onen ráj,
Tam kde věčný trvá máj.

Bratrstva a pořád jen bratrstva!

Co mi je do takového pobožnůstkářství?

Jáhen Ticinský, Luithbrand, byl l. P. 950 od krále Berengaria do Cařihradu k řeckému císaři Konstantinovi co vyslanec v záležitostech veledůležitých poslán. V druhé hlavě knihy šesté svého dějepisu vypisuje obšírně své slyšení u císaře Konstantina. Císař sídlil v nádherném paláci, Megaura řečeném, do něhož Luithbrand uveden byl vyslancem španělským. Císař seděl na trůně tak skvostném, že záře vstupujícího Luithbranda oslepovala. Kolem trůnu z ryzého zlata stáli lvové též zlatí, a na pravici velmi tlustý, zlatem zcela potažený mosazný strom, který mohutné větve své po celém sále rozprostíral; na větvích stromu tohoto se houpalo množství rozličných zlatých ptáků, rozdílné podoby a velikosti. Z trůnu, ze lvů a stromu takový lesk vycházel, že Konstantin se zdál býti bytostí nadzemskou. Sotva že se Luithbrand z prvního úžasu poněkud zpamatoval a práh překročil, začali lvové zlatí tak náramně řvati, že Luithbrand jinak nemyslel, než že se celý palác sesype. Sotva že řvaní to utichlo a Luithbrandovi libým úsměvem císařovým opět zmužilosti se dostalo, při druhém kroku ptačátka na zlatém stromě se houpající, nejinák než jakoby skutečně živi byli, zobáčky svými hýbaly a ze sebe tak líbezný, souzvučný hlásek vydávali, že se Luithbrandovi zdálo, jakoby zpěv rájský slyšel.

Toť bych si přál viděti! tak myslíš v srdci svém. Podivný to strom, podivní to ptáčekové, podivní to lvové, nepochopitelný ten trůn. Co Luithbrand viděl, již arcif neuvidíš, již dávno, co dílo lidské jest rozkotáno. Ale ukáži ti něco mnohem vznešenějšího. Sv. prorok Daniel 4, 7—9 píše doslovně takto: „Viděl jsem, a aj! strom uprostřed země a vysokost jeho přílišná. Veliký byl strom ten a silný, a výsost jeho dosahovala k nebi: vzezření jeho bylo až do končin vší země. Listí jeho bylo velmi pěkné, a ovoce jeho přehojné a pokrm pro všechny byl na něm. Pod ním bydlela hovada a zvířata, a na ratolestech přebývali ptáci nebeští, a z něho krmilo se všechno tělo.“ Slovy prorockými se podivný a zcela zázračný strom popisuje, který dosahuje až k oblakům nebeským, a rozprostírá své větve po celém světě, a krásou svou občerstvuje srdce, ovocem svým živý svět celý. Stínem svým obroduje všeliký živočich, přiláká k sobě pernaté zpěváky ze všech končin. Strom ten prorocký neskončeně převyšuje strom zlatý v Megaurském paláci, a libozpěv jeho není zpěv ptactva kovového, nýbrž rozumného, jehož zvuky jsou tak dojemné, že i andělé nebeští přilákáni jsouce se zpěvem tím hlasy své nebeské spojují. Co Daniel viděl toliko ve vidění, to já již vidím v skutečnosti, a proti tomuto stromu jest onen zlatý Megaurský v pravdě bodláčím sprostým, chloubou lidskou pichlavým. A strom ten nejen až k blankytu nebeskému dosahuje, nýbrž až k trůnu Boha trojjediného, z jehožto srdce vlastně pochází. Strom ten jest větvemi svými rozložen po celém světě, ovoce jeho dává doslovně potravu andělům a lidem, stín jeho i ty nejdravější šelmy obracuje v tiché a krotké; a libozpěv ten jest ozvěnou libozpěvu nebeského. Ovoce jeho jest tak divotvorné, že požíváním jeho se stává smrtelník nepřemožným, ano i listí jeho jest tak mocné, že platí i na věčnosti, a zachraňuje od zahynutí.

Vidím ti to na očích, že v srdci pravíš: bohdejž, a bych strom ten viděti, pod stínem jeho odpočívati, ten libozpěv slyseti, ovoce to požívati mohl! Rád bych hezký kus cesty k němu putoval. Než netřeba dalekých cest, strom ten divotvorný stojí u prostřed nás, o němž sv. Jan píše, že přináší dvanáctero ovoce, na každý

měsíc vydávaje ovoce své, a listí stromu k zdraví národů (Zjev. 22, 2). Palácem krví Páně vyzlaceným jest církev Boží, jest stromem sv. víra římsko-katolická, větve jsou sv. bratrstva, ptáčekové zlatí jsou láskou Boží hořící spolubratři a sestry těchto sv. bratrstev, ty modlitby, které se od nich konají, ty chvalozpěvy od nich prozpěvovány jsou doslovně libozvukem nebeským, s nímž souhlasí sv. církev vítězná v nebi.

Láskou Boží jako zlatí zpěváci bratrští, zpívají Hospodinu píseň novou. (Žalm 32, 3), jejížto obsah zní: „Hoden jest Beránek, který byl zabit, vzíti moc a božství, i moudrost, i sílu i čest, i slávu, i dobrořečení. Sedícimu na trůnu a Beránkovi, dobrořečení, i čest, i sláva, i moc, na věky věkův. Amen.“ (Zjev. 5, 12). Jestli to píseň nová, na světě před tím neslýchána, píseň svatých v nebi i na zemi, kteří jsouce vykoupeni krví Beránkovou modlitbami svými jako zlaté báně, plné samých vonných věcí, Ježíši Kristu podávají.

Spoluúdogé jsou ovšem také jen lidé, chybám a křehkostem podléhající, ano někdy se stává, že jednotlivý spoluúdog, zvláště nepřistoupil-li s čistým úmyslem, se stává nehodným, dává lidem slabým a zlomyslným pohoršení. Než kde pak který ústav byl bez údog nehodných? Není-liž církev sv. ústavem Kristovým, a jsou-li všichni křesťané v ní pravými, hodnými, dokonalými křesťany? — Právě, že i mezi křesťany jsou mnozí vlažní, k oživení horlivosti mají napomáhati sv. bratrstva. Hned na počátku sv. církve, dle evangelické rady našeho Božského Spasitele, k zachránění duše povstaly společnosti zvláštní poustevníků, zakládány svatými Pavlem, Antonínem, Makariem, Basilem atd. na východě, a Benediktem, Bernardem, Františkem atd. na západě, jenž co řeholníci, až doposud v církvi Boží působí. Poněvadž však nelze všem do klášterů se uzavíratí, na pouště zacházeti, hleděli všichni o spasení své duše pečliví ve spolčení stejně šmyšlejících, pod jistými závazkami a výhodami těžkou úlohu tu usnadniti. Tím způsobem bylo zřízeno bratrstvo již v nejstarší době sv. církve, nebo Baronius v letopisech církevních k roku 370 zaznamenává, že hned za císaře Konstantina Velikého bylo založeno bratrstvo lásky k mrtvým, jehož účel byl těla chudých zemřelých, buďto osobně, aneb nákladem svým křesťansky uctivě pochovati. — Právě to jest nejvýmluvnější znamení, že církev katolická musí býti pravá, jelikož samojediná pro všechny potřeby vždy příhodné řehole a jin podobná bratrstva zakládá. Toť důkazem, že jediné ona samojediná má obživující, vše pronikající a k dobrému proměňující, život v sobě.

Právě z té příčiny církev Boží po bedlivém skoumání jednotlivé řady, i jednotlivá bratrstva nejen schvalovala, ale i milostmi, výhodami a odpustky obdařila. Kdyby tedy buďsi proti řádům aneb bratrstvům církevním chtěl si vyjížděti, je haněti atd., hanělby vlastně samu církev. Tak nesmýšleli svatí, tak nemůže smýšleti a mluvití žádný katolík, a jedná-li nicméně tak, ukazuje, že má sice jméno katolík, ale nikoli smýšlení katolické! — Sv. František Salesius (Bohmila II. k. h. 14), takto doslovně píše: „Vstup ochotně do bratrstev, které jsou v místě tvého domova, a zvláště do těch, jejichžto nábožné skutky nesou více užitku a více vzdělávají. Tím proukážeš způsob poslušnosti Bohu velmi milý; neboť ačkoli bratrstva nejsou přikázána, jsou předce od církve schvalena, která na důkaz, že jejich zřít žádá, spolubratrům uděluje odpustky a jiné výhody. Jestli to povždy věc lásky a horlivosti příslušná, spojení býti s mnohými a k jejich dobrým záměrům napomáhati vespolek, a nechť že sami o sobě můžeme činiti skutky tak dobré

jako v bratrstvu, ano že máme snad i více náchylnosti je konati soukromě, přede bývá Bůh více veleben, když je v jednotě s bratry a blíznými též jejich dobrými skutky množíme.“

Člověk ve světě postavený bývá napořád sobě zůstavený, a vyplní se bohužel! přecasto slovo Ducha sv. řkoucího: „Běda samotnému: nebo když padne, nemá kdo by ho pozdvihl.“ (Kazat. 4, 10). Právě proto vůdcové duchovní tak odporučují sv. bratrstva. Sv. Alfons Liguori (Glor. di Mar. t. 2) píše jak následuje: „Bratrstva jsou tolíkerými koráby Noemovými, ve kterých ubozí světáci před proudem pokušení a hříchů, jenž svět tento téměř zaplavují, jisté útočiště najdou. Na missiích, které my držíme, vidíme nejskvěleji, jak užitečná jsou bratrstva. Vůbec člověk, jenž spoluúdem bratrstva není, více hříchů páchá, nežli dvacet jiných, kteří bratrstvo bedlivě navštěvují. Bratrstvo se vším právem věží Davidovou nazvati může, kteráž vystavena jest s pevnostmi, a tisíc štítů visí z ní, všeliké odění silných. Pís. Šal. 4, 4.“

„Proto jest tak užitečno v bratrstva vstupovati, jelikož spoluúdomé jejich v nich mnohonásobnou zbraň proti peklu nalézají, a proto, že se v nich prostředkové, v milosti Boží vytrvati, užívají, jichžto lidé ve světě život vedoucí, nepatří-li k nějakému bratrstvu, jen velmi zřídka se uchopí.“

„1. První prostředek spasenu býti jest časté rozjímání pravd věčných. Pamětliv buď na poslední věci své, a na věky nezhřešíš (Ekk. 7, 40) a mnoho jich jen proto přijde k zahynutí, že nikdy o tom nepřemýšlejí. „Zpuštěním zpuštěna jest všecka země, nebo není žádného, kdožby rozvažoval srdcem.“ (Jerem. 12, 11). Kdož však bratrstvo navštěvují mají příležitost se uvnitř shromážditi a věčné pravdy rozjímati pro ta mnohá rozjímání, čtení a kázání, která se ve shromážděních bratrských konávají. Ovce mé znají hlasu mého. (Jerem. 10, 4).“

„2. Abychom spasení byli nutno, bychom se Bohu častěji v modlitbách odporoučeli. Proste a bude vám dáno (Jerem. 9). To se však povždy v bratrstvech od spoluúdu stává, a Bůh vyslyší jich prosby dříve, nežli kdy jinak, poněvadž jak to ráčil sám říci, rád svých milostí uděluje, pakli usjednoceně o ně prosíme. Jestliže by dva z vás svolili se o všelikou věc, za kteroužkoli by prosili, staněť se jim od Otce mého, kterýž v nebesích jest (Mat. 18, 19). O těchto slovích zaznamenal sv. Ambrož takto: Mnoho malých, jsou-li jednosvorně shromážděni, stávají se velkými, a nemožno, aby modlitby mnohých oslyšeny byly.“

„3. Za třetí se nabývá v bratrstvu hned příležitost, svaté svátosti přijímati, a to již pro pravidla, která toho předpisují, jakož i pro dobrý příklad, který spolubratři sobě vespolek dávají. Častějším přijímáním sv. svátostí ale se lehčeji získá setrvání v milosti Boží, poněvadž jak sv. sněm Tridentský se vyjádřil, svaté přijímání prostředkem jest, kterýmžto od našich každodenních chyb osvobození a před smrtelnými hříchy zachování býváme. (Sess. 13, c. 2).“

„4. Krom sv. svátostí se v bratrstvu též sv. cnosti mrtvení, pokory, lásky k bližnímu, zvláště k chudým a nemocným konají, tak že vévoda z Popoli na svém smrtelném loži v Neapoli synu svému takto říci mohl: „Viz synu můj, že to nepatrné dobré, jehož jsem na světě vykonal, jedině bratrstvu děkovati musím, pročež také nad bratrstvo lepšího dědictví zanechati nemohu. Držím to za větší štěstí, že jsem spoluúdem sv. bratrstva, nežli že jsem byl vévoda z Popoli.“

Na to sv. biskup mluvě o bratrstvech k uctění Marie Panny založených, s roznícenou horlivostí mluví takto dále:

„5. Přechoasto již jsem řekl, kterak k věčnému spasení potřebí, abychom byli služebníci Matky Boží. Avšak medle co činí spoluúdobé bratrství jiného, leč že jí společně slouží. O jak mnoho chvály vzdává se Marii Panně v bratrstvích! Jak mnoho modliteb se jí tu obětuje! Vždyť hned na počátku se spoluúď zasvěcuje k službě Božské Matky, an jí za svou matku a volitelku zcela zvláštním způsobem volí; vždyť se nechává do knihy synů Marianských zapsati, tak sice že zcela obzvláštním způsobem jejím služebníkem a synem se stává, a právě proto také od této Božské Matky, jako v životě tak i ve smrti zcela obzvláštním způsobem zachráněn bývá. Spoluúď bratrství v pravdě může říci, že skrze bratrstvo všecko dobré obdržel. Spolu pak s ní přislo mi všecko dobré (K. moud. 7, 11).“

Všichni spoluúdobé sv. bratrstva stojí v duchovním sjednocení, a byť by se ani neznali, modlí se za sebe, berou na všech kajících a dobrých skutcích podíl, a mnohý pro svou chudobu nemaje, aby při své smrti na almužny, na oběti mešní a jiné dobré účely něco odporoučel, jak by s bolestným srdcem odcházeti musel, obává se, že se ho v očištění nikdo zvláště neujme; ano jak přechoasto vlastní dítky, manželky, manželé, rodiče, bratří atd. zapomínají na své drahé, jenž jich předemřeli, nechávající je v mukách očistcových bez pomoci: a hle! právě tu se ujímají sv. bratrstva dušiček vůbec, zvláště pak zemřelých spoluúďů, za něž již dle stanov bratrských zvláštní péče a láska se ukládá pozůstalým spoluúďům. A spočítají-li se všechny ty tisíce spoluúďů v celém širokém světě v bratrstvu tom zapsané, tož věru převeliký musí býti počet duší, jenž z muk očistcových předemřelým spolu-bratrům pomáhají. S jakou tedy útechou může i ten nejchudší spoluúď sv. bratrstva na věčnost se odebrati, věda, že v památce svých spolubratří vždy žítí, a tím mu z očištění spomožino bude. Byť také všichni spoluúdobé nebyli právě vzorné dokonalosti, byť snad by nad některými se mohlo i spravedlivě naříkati, nemůže přede nikdo upřítí, že mezi tolika tisíci mnoho nábožných a čistých duší jest, pro jichžto pokoru a zásluhy Bůh tím snaze i těm nedokonalým svých milostí uděliti ráčí. Ano s důvěrou se může říci, že by mnohá duše byla na věky zahynula, kdyby snad modlitbou spolubratřů sv. bratrství nebyla od Boha milost obrácení jí sprostředkována byla. A jelikož sv. bratrstva ze života církevního přirozenou měrou sama se vyvinují a velmi úzce s učením sv. víry spojena jsou a téměř výplněk jeho býti mají, není se čemu diviti, že nepřátelé sv. církve vždy též proti sv. bratrstvím brojili. Jedno takové kacířství nazývá se Jansenistické, od svého původce Jansenia. Toto kacířství pozbavilo Boha učením svým všelikého shovívání a smilování, kterýmžto milost jeho až do skonání s hříšníkem zachází, a proměňuje našeho nejláskavějšího Stvořitele ve svévolného ukrutníka, který člověku ukládá zákony, pro přirozenou slabost jeho přetěžké, nedává mu též nadpřirozené síly k jich zachování. A aby tomu útechy prázdnému učení průchod dali, zahalili se rozšiřovatele jeho v roucho největší přísnosti mravů, a bránili věřícím, pod tím lícoměrným zámyslem, že člověk toho není hoden, co nejvíce mohli, aby nepřistupovali k častějšímu sv. přijímání. Při tom byli naplněni nenávistí k sv. církvi, za jejížto opravitele se vydávali, a byli sektou svou tajně zosnovaným spiknutím proti Římu. Nevýmluvně veliká jest záhuba, kterou v největší tichosti ve Francouzsku toto všude rozšířené kacířství na zem tuto uvalilo. Odtrhloť věřící, seč ho bylo, od přijímání sv. svátostí, — a co musí následovati, pakli se téměř zem celá od

stolu andělského vzdaluje! — zničilof život lásky Boží a dětinné bohabojnosti v srdcích, a hlásalo všude, kde jen možno, neposlušnost, odpor a nenávisť proti Římu Necírkevní duch Jansenistický rozšířoval se odtud i v jiných katolických zemích, až konečně na jansenistickém sněmu v Pistoje jistými pravidly vystoupilo na jevo, jistou podobou se ukazovalo a tímto ještě záhubnějším se stalo. V tomto jansenistickém duchu pronesl Josef II. onen ve svém provedení záhubný výrok: „V člancích víry jest církev neomylná, ale v církvi stává veliké množství náhledů, o kterých možná pochybovati a při tom přede dobrým katolíkem býti. Držme se tedy toho, co jest učení víry, všecko ostatní padá pod pravomocnost státní!“ a dle toho přikročil v blud uvedený císař k boji proti všeliké církevní kázni a proti všem jejím pobožnostem, vyzdvihl všechna bratrstva, obmezil počet mší svatých, zakázal všeliké pobožnosti, které by právě přísně od církve nařízeny nebyly. Zklamáný císař snad ani netušil, jak hluboce vkořeněny jsou sv. pobožnosti ty ve sv. víře; ano že právě tyto pobožnosti prostředkem jsou, jímžto Duch svatý stojící vody bohabojnosti v křesťanstvu pohybuje a povzbuzuje, že jsou způsobem, jímžto tajnoplné pravdy sv. církve cestu si kleslí k srdci největšího dílu lidstva, a na něj živě působí. —

Strom zlatý se zpěváky svými zrušením sv. bratrstva byl podřat. Bratři a sestry sv. bratrstev ovšem, jak dalece směli, konali pobožnosti své i po zrušení. Až posud se to velmi výhodně znamená na mnoha místech. Než staří bratři vymřeli, dívky jich co od rodičů viděli sice pěstovaly; ale nebyly žádné veřejné pobožnosti více, nebyly žádné odpustky, žádné milosti, a následkem toho vychládlo jedno pokolení po druhém vždy více, tak že co druhdy bývalo největší ctí, kde druhdy měšťanosta se svými rodními na prvním místě na bratrských pobožnostech podíl brával, kde to za největší trest platilo, byl-li kdo z bratrstva vyloučen, nyní právě opak to za znamení sprostáctví se považuje, k bratrstvu se přihlásiti. Diviti, ano plakati by nad tím mohl zbožný křesťan, slyšeti věru směšné námitky a obavy, pod jakými se od bratrstva vzdalují! —

Nevěra se zmáhá, nemravnost roste, nevázanost se tiskem podporuje, tajné společnosti mají všude svých nadhonce, jenž mají nás o víru, o dětinnou přítulnost k sv. církvi, o pokoj vezdejší, o spásu věčnou připraviti. — Tak jak tajemství bezbožnosti, jako spořádaný šik vojenský proti Kristu a jeho církvi rozměrem dábelským, s vypočítaným již výdělkem, bojuje, a právě proto odtržení školy od církve, a pak zhovadění pokolení lidského, již co jistotu očekává; právě tak musí nyní každý syn sv. církve katolické se stejně smýšlejícími se spojit, musí zavést domácí pobožnosti, musí svědomitě na vychování dítek a čeledi v náboženství katolickém dbáti, musí se vždy a na všech místech za rozhodného katolíka projádríti, musí všechny ty církve, víru, mravnost, vzájemnou lásku bratrskou jednotlivých národů podkopávající listy od sebe odmítnouti, musí sám život pravého katolického křesťana vésti. K tomu jsou ale sv. bratrstva nad míru příhodna; a nižádným způsobem se nedá domácí pobožnost a četnější navštěvování chrámu Páně, častější přijímání sv. svátostí, rychlejší napravení mravů, pevnější přilnutí k sv. církvi docíliti, jako zavedením sv. bratrstev.

Podejme si všichni spolubratři sv. bratrstev, ať mají jména jaká chtějí, k jednomu snažení ruce bratrské, a obětujeme své modlitby, práce, kající skutky, almužny, sv. přijímání atd. za sebe vzájemně a za sv. církve katolickou obzvláště, spojme se v „apoštolátu modlitby“ k jednomu velikému táboru proti spojeným

sílám temností, a kdybychom nic jiného nedocílili, leč to, že Bohu za všechny ty urážky a rouhání náhradu činíme, věru velikou věc tím způsobíme! Tím se sílíti budeme ovocem svatotajného stromu, který na každý měsíc vydává ovoce své.

Modlitba k nejblahoslavenější Panně Marii.

Na úmysl, abychom na přimluvu Rodičky Boží zvítězili nad každým pokušením, obzvláště nad pokušením proti sv. čistotě.

(Ráno a večer po „klekání“). Zdravas Maria atd. O Paní má, o Matko má, já se Ti zcela obětuji, a bych Ti svou oddanost osvědčil, zasvěcuji Tobě dnes oči své, uši své, ústa svá a srdce své a sebe samého zcela a zúplna; jelikož, tedy Tobě náležím, o dobrá Matičko! o zachovejž mne, ochraň mne jako své jmění a své vlastnictví.

(V každém pokušení.) O Paní má, o Matko má, vzpomeň že Tobě náležím, o zachovejž mne, ochraň mne jako své jmění a své vlastnictví.

Poznámka: Odpustky 100 dní každodenně získá, kdo se tu modlitbu skroušeně modlí; pakli to každý den koná, jednou měsíčně **plnomocné** odpustky Pius IX. 5. srpna 1851. — Na ten kratší povzdech 50 dní odpustků uděleno.

I. Den v pobožnosti **k Božskému Srdci Páně.**

Rozjímání.

Život Božského Srdce Páně v nejsvětější Svátosti Oltářní jest — život blažený.

Toť nepochopitelná pravda pro naši samolásku, kterážto v nejsvětější Svátosti vidí Srdce Ježíše Krista beze všech rozkoší pozemských, po kterých ona tak nesmírně touží.

Modlitba přípravná

(jako v předešlém čísle.)

Příprava: 1. Představ si, jakoby's viděl Ježíše Krista v nejsvětější Svátosti Oltářní, kterak ti ukazuje Božské Své Srdce, jako na trůně nejpríjemnějšího světla a nejživějšího zápalu.

2. O můj nejsladší Ježíši! uděl mi, o to Tě prosím, tohoto příjemného světla a Božského zápalu, jenž by osvětlil, rozehřál, ano zcela roznítil srdce mé.

1. Pohled v duchu hluboko do nejmilejšího Srdce Ježíšova, a uvaž, jak máš smýšleti o velikosti, kráse a prospěchu statků pozemských, jako jsou radosti a rozkoš světská, obveselení všelijaká, hlučné zábavy, množství přátel, známosti rozsáhlé, sláva světská nebo bohatství, nádhernost v oděvu, v hodování a p. Toto Božské Srdce v andělském Chlébě ukryté požívá nevýslovné blaženosti, a předce ani

toho nejmenšího nemá, na čem si svět tento tak mnoho zakládá a co tvou samolásku, jak se domníváš tak uspokojivě nasycuje. Jest zde v nevýslovném tichu a o samotě, chudobu vidíš na místě světských rozkoší, a nepatrnou způsobu místo ozdoby zlata a drahokamů; nazvíce jesti velebná Svátost sama a opuštěna, a v těch skrovných okamžicích, v kterých není samotna, je často obklopena protivníky a nepřáteli! Ach jak často bývá posmívána, urážena, zneuctěná! — samé to neštěstí v očích tvé samolásky! Avšak toto Božské Srdce netratí v takové samotě a v takové společnosti, v takovém s Ním pohrdání ničeho na své blaženosti, která vždy jest neskončená. . . . Naopak ale, jak často ztrácíš ty spokojenost svou! a to pro jaké maličkosti, o slepé a slabé srdce! Jak mnohé a veliké oběti jsi posud přineslo, abys nabylo pokoje, štěstí a blaženosti? a předce jsi je nenalezlo a nadarmo hledalo až doposud a proč? protože jsi je hledalo zde na zemi, ve věcech smyslných, v požívání statků pozemských. . . . Ach! tvé srdce předce má tu samu povahu, jako Srdce Spasitele tvého Ježíše Krista; jako toto Božské Srdce, tak není ani tvé srdce spůsobné a schopné, by nalezlo štěstí a pokoje v počítání statků takových, kteréž jen smyslnosti hoví. . . . Proto uznej, duše má! bývalou svou zaslepenost! . . . Ano dej mi poznati neskončeně blažené, Srdce Páně! klam a faleš radostí, jež mi samoláska má tak drahé představuje, protože si je žádá, popřej mi, abych opravdově pohrdal se vším, čeho si svět váží a co miluji! . . . Konečně zpytuj se, skoumej dobře všecko, co posud tvou samolásku lákalo, a učiň pevné předsevzetí, že to odložíš, odstraníš, že tomu chceš odporovati; pros též Boha o Jeho všemocnou milost k uskutečnění tohoto předsevzetí.

2. Pohled poznovu, a to ještě hlouběji do Božského Srdce Páně, a uč se v něm, jak smýšleti máš o velikosti, kráse a prospěšnosti statků nebeských, duchovních (jako jsou cnost, bohobojnost, milost Boží a p.) Láska a požívání Boha — toť blaženost Srdce Ježíšova. Jako toto Božské Srdce v osobě Syna Božího s nesmírným Božstvím Jeho jedno jest, tak jest i láska, spojení s Božstvím a blaženost Jeho nesmírná, neskončená. To právě jesti příčina, proč Jeho blaženost se neruší žádným nedostatkem statků pozemských, jež se ti tak vzácnými býti zdají. Jeho blaženosti jest kalich sebe chudobnější zcela rovný trůnu Jeho slávy nebeské. . . .

Pakli po delší čas hledíš do záře slunečné i nebudeš moci pozorovati ani viděti jiných věcí, poněvadž prudký dojem od toho silného světla zrak tvůj činí necitlivým pro každé menší světlo, pro všechny ostatní věci, rovněž tak, kdo častěji rozjímá věčné radosti, velikosti a nesmírnosti jejich zcela necitlivým se stává pro vše pomíjející.

O blažená to necitlivost pro věci tohoto světa! Jak často bylo by jí třeba tobě, aby srdce tvé bylo blažené na tomto světě: Rci častěji sobě samému: Mé srdce má tutéž povahu jako Srdce Ježíše Krista, co Jej činí blaženým i mne činí blaženým. Pamatuji na ony dny neb alespoň hodiny, v kterých srdce tvé zcela bylo rozníceno láskou k Bohu. O sladká a spolu trpká upomínko! Co tenkrát scházelo tvé spokojenosti? Srovnej tehdejší pokoj srdce svého s nynějším jeho stavem; lituj, nenávid sebe sama, závid si dřívějšího štěstí!

O neskončeně spokojené a blažené Srdce Pána mého! Kdy se nade mnou smiluješ? „Nemoudrá duše! proč se sama nad sebou nesmiluješ“? tak ti přivolává Bůh v nejsv. Svátosti! Co mu odpovíš? Pros za odpuštění, že jsi pro velké své roztržitosti onu svatou lásku k Němu nechal vyhasnouti, skrze kterou ti jindy radost a pokoj udělovati ráčil. Učiň opravdivé a pevné předsevzetí, že zejména toho všeho

se chceš vzdalovati a varovati, co ti především překáží v rozmáhání se lásky Boží a tím i v nabývání a rozhojnění se blaženosti srdce tvého na tomto světě.

Duchovní čtení.

Rodriguez: „Provozování dokonalosti a křesťanských cností.“ I. díl. 1. oddělení hlava 14. Dobře jesti, tak povždy se chovati, jako prvního dne po svém opravdivém k Bohu obrácení — buď v generální zpovědi neb o missiích, a pak to samé mějme pohrdání s tímto světem a s jeho marnostmi — to samé odloučení se bode všeho pohodlí, ode vsí rozkoši a radosti světské — tutéž mějme pokoru jako tenkrát, vděčnost k Bohu a uznání všech milostí nebeských, tu první lásku, mravopoctnost, a to samé smýšlení; proto považujme se povždy co začátečníky a ty samé dlužníky Boží; mějme tu samou sílu duševní a zmužilost k pokračování v dobrém, jako tenkrát.

Poslechni naučení umírajícího sv. Antonína.

„Nikdo neupouštěj od první horlivosti, ale tak se každý povzbuzuj, jako by **dnes teprv začal** Bohu sloužiti, a tak jednou započaté dílo hled dokončiti, aby se lehkomyšlně nepřipravil o odměnu za tolikleté namahání.“

„Představme si, jakobychem ničeho doposud nebyli učinili, a jakobychem právě dnes teprv začínali, Bohu sloužiti; jako dobří služebníci tak všechno vůli Pána nebeského konejme, jakoby to první den byl naší služby u Hospodáře nebeského.“

Sv. Augustin.

Sv. Bernard považoval všechny své spolubratry za dokonalé a svaté a viděl-li kterého chybiti pravil: „Takoví lidé, jenž v dokonalosti tak daleko pokročili, mohou si již něčeho dovoliti, ale na mne začátečníka a nejposlednějšího ze všech lidí to nepatří, abych tak svobodně jednal.“

Však nejen první lásku máme vždy míti, nýbrž v ní i každodenně pokračovati; každého dne máme vždy poznovu se povzbuditi slovy královského proroka. (Žalm 76, 11): „I řekl jsem, nyníť jsem začal, toť jest proměna pravice Nejvyššího;“ a kdybychem sebe více již byli učinili, máme nicméně a právě proto vždy z nova začínati tak dychtivě „jako vykopávající poklad“ (Job 2, 21), čím víc kopají takoví lidé, tím horlivěji kopají dále, vědouce, že poklad již blízký, „že se den (odměny) přibližuje“ (Hebr. 10, 19); čím bližší odměna, tím větší budiž horlivost.

Hlava 15. Dobrý prostředek k tomu všemu bude tázati se: „proč jsi se Bohu oddal? proč jsi vstoupil do bratrstva, do III. řádu, proč jsi to učinil?“ Tak se tázali sv. Bernard a sv. Arsen: „Proč jsi vstoupil do řádu? proč jsi opustil svět? zajisté, abys se Bohu zalíbil a zapomněl na čest a slávu lidskou! Proto setrvej v tom předsevzetí a nevracuj se v myšlénkách a žádostech zase k maraostem toho světa.“

„Tak máme i sebe samých povzbuzovati k trpělivosti, k poslušnosti, k zapírání sebe samých; to znamená světu ubíhati, ano odumřítí, ode všech opuštěnu býti, a nenáviděnu, chudým býti a nouzi trpěti a vlastní vůli zapřítí. Málo ti spomůž, do bratrstva zapsánu býti, pakli bedlivě nekonáš i povinností jeho, pakli nežiješ zbožně a svatě; nedomýšlej se, že vstoupením do řádu již ujistěné máš spasení své; málo ti zápis spomůž, pakli nežiješ tak jak na tebe patří.“

Sv. Augustin.

„Již tak dlouho chodím do Školy Páně, a neumím — ještě ani A B C první stupeň pokory! Ostatní již tak daleko pokročili, a já se posud ničemu nenaučil!“ Sv. Bernard.

Než proto není vše ztraceno: může se nahraditi co zmeškáno, mohu dvojnásobnou pilností dohoniti pokročilejších. Když pocestný ráno dlouho na loži odpočíval, pospíchá napotom, aby ztracený čas vynahradil a spoludruhy své dohonil: tak chci i já činiti. Ach! jak daleko jsou již přede mnou druhové a družky mé! jak jsem se opozdil! a snad jsem dříve poznal než oni pravé cesty k dokonalosti křesťanské, jsem snad dříve zapsán do bratrstva! O kéž bych ztraceného času tak litoval, by mne to povzbudilo s tím větší horlivostí ku předu kráčet.

Vykonal jsem generální zpověď, vstoupil jsem do III. řádu, do bratrstva, bych spasil duše své! Jak hrozné, kdybych nicméně z vlastní viny přišel k zavržení! jak bych mohl posměch a předhůzku svých známých vydržeti, ano ještě více důtku a domluvu Krista Pána a Jeho sv. andělů v den soudný?!

Poznámka. Může se i jiné duchovní čtení, jakékoliv, ke cti Božského Srdce Páně obětovati.

Návštěva nejsvětější Svátosti Oltářní.

Rozjímej dnes Krista Ježíše co jedinký předmět, jenž tě opravdu může oblažiti; a Jeho nejsvětější Srdce co ono místo, na kterém všecka Jeho blaženost je složena. Žádej si a pros, abys s Bohem a s Jeho sv. láskou jediné se uspokojil.

Modlitba střelná neb povzdech.

Jen milost svou, jen lásku svou
Jen tu o Bože! jen tu mi dej;
Neb Tebe-li já mám,
Nic jiného si nežádám!

Cnost:

Při svých pracech rozjímej často, jakým způsobem a s jakým smýšlením v srdci by Pán Ježíš sám ten skutek byl činil; takové rozjímání má ti sloužiti k napravení tvých denních prací, abys i tu nejnepatrnější práci dokonalým a svatým vždy způsobem vykonal.

Svati apoštolové Slovanští **CYRILL A METHOD.**

Že právě těchto světců život zde stavíme a je pro měsíc červenec za patrony sobě vyvolujeme, každý rád pochopí pohledna na hlavní úmysl tohoto měsíce, totiž sjednocení národa slovanského. Bylo sice o sv. apoštolech našich častěji, zvláště — jak slušno — za poslední doby, pojednáno; nicméně jest jejich život dosud málo znám, ještě méně jejich překrásný duch, a což pak dím teprv o následování jich, zvláště v pracích apoštolských pro Slovanstvo! Nechať přispívají tedy tyto řádky k doplnění známosti, úcty a následování jich; jsouť sice jen kratičké vyňatky z důkladného spisu o nich od veleb. p. dra J. Bílého, které

každému rádi doporučujeme, avšak procti, milý čtenáři „Školy“, pozorně a rozjímavě aspoň tyto zprávy o svých největších dobrodincích, a věř, že tě ovane nový jakýsi duch lásky v pravdě křesťanské, jež se bez předpojatostí a bez ostýchání vztahuje na všechny lidi, zvláště ale dle příkladu samého Spasitele a jeho sv. apoštolů s nevýslovnou pečlivostí o spasení svých domácích pracuje, totiž svých soukmenovců, pro tebe — Slovanů.

I. Mladý věk ss. apoštolů Slovanských.

Historia mládí těchto slavných mužů halí se v temnosti. Rodičové jejich přebývali v *Soluni*, slavném to námořním městě v krajině macedonské na břehu chobotu Soluňského. Otec se jmenoval Leo, a byl vysokým důstojníkem u vojska císaře řeckého; jmeno matčino není s jistotou známo. Museli býti oba výteční křesťané, protože vychovali syny tak zdárné, an přísloví dí: že jablko nepadne daleko od stromu. Mělť 7 dětí, z nichž nejmladší Konstantin (později Cyrill zvaný) narodil se r. 827. Bůh ho obdaril výtečnými vlohami rozumu i srdce, které se hned při dítěti počaly neobyčejně vyvíjeti. Již co sedmiletý mladík měl vidění, ve kterém se mu objevila moudrost co kráska spanilá a vidína nebeská, jížto se zaslíbil s nadšením, že jí chce sloužiti po celý život svůj. I vypravoval rodičům o tomto vidění, i kterak zahořel láskou k moudrosti. Bylo patrné, že synáčka toho milostného Bůh sobě zvolil za vzácný nástroj a důstojnou nádobu ku provedení záměrů velikých. Čím se obyčejně dovádívá mládež bavívá a kratochvíle sobě strojí, ku př. honbami, plesy atd., to ho nic netěšilo: bylo ho vidět jen se modliti, v knihách býti a v křesťanských cnostech se cvičiti.

Praví se, že nepatrná náhoda upevnila ho v tom směru, jen nebeským, věčným věcem sloužiti. Jednou si vyšel do pole, vzav s sebou milého ptáka krahujce, aby jím ulovil jiné ptáky. Než jak mile pustil ptáka z ruky, zmohl se vítr a odnesl mu milého krahujce. Ztrátou tohoto zvířátka, na něž si byl uvyknul, tak se zarmoutil útlocitný mládenec, že pro žalost po dva dny na jídlo ani nepomyslel; a to jej uzdravilo. Zpamatovav se v hoři svém poznal, jak nebezpečno může býti člověku, kdyby nějakému stvoření celým srdcem se oddal, a kterak to, co člověka těší, na obrat může pominouti a zhynouti. I ustanovil se na tom, na ničem vezdejším sobě nezakládati, a jedině Bohu a věčným věcem se oddávati; kochati se v radostech a statech, jichž pouhý větr nemůže odváti, jako to milé ptáče, nýbrž které trvají na věky. A tím bezděky vyplnil vůli mistra nebeského, kterýžto radí nám, abychom shromažďovali pokladů nebeských, jichž mol a rez nekazí, aniž zloději vykopávají a ukrásti mohou. Nebo kde poklad člověka, tam je i srdce jeho.

A Konstantin dostal svému předsevzetí. Již jeho pokojíček a veškerý života způsob svědčil o tom, čím se obírá, v čem se rozkochává duše jeho. Na stěně tu visel kříž, a pod ním napsal si tato slova: „O Řehoři! (sv. Řehoř Nazianský totiž stal se jeho vzorem ve vědách a zbožnosti), tělem člověče a duchem anděli! Ty jsi tělem člověk a zdáš se mi býti andělem, nebo ústa tvoje jako jeden ze serafů oslavují Boha a vyučující pravé víře osvěcují veškeren svět. Přijmi pak i mne za učenníka; láskou zajisté i věrou oddán jsem tobě; ty buď mým osvětitelem, buď učitelem.“ — Tam před tím křížem se modlíval, tam študoval, tam se připravoval na veliký úkol svůj, který mu Bůh vykázal na vinici své.

Avšak touha po vědách a umění, jakovou háralo srdce mladého filosofa (tak již záhy pro moudrost jmenován), nemohla nalézt dosti potravy v domě rodičů

jeho; on se ohlížel po mužích, kteří by ho byli vyvésti mohli na vrch vzdělanosti, jakovou lze bylo čerpati za těch dob ze zdrojů řeckých a latinských. Byl prý — jak se vypravuje — v Soluně takový muž učený, avšak byl při tom nepřístupný rozrouš. Konstantin ho dvakrát na kolenou prosil, aby k němu do učení choditi směl, ale učenec ten bez srdce a citu po obojíkrát tvrdě a nelidsky ho odbyl. Za to se postaral Bůh o něho sám, a přivedl ho po neobyčejných cestách na takové místo, kam by ho byla nedovedla ani nejbujnější jeho obrazotvornost, ani nejsmělejší přání, kam by ani očí svých pozvednouti byl netroufal; dostal se totiž k samému dvoru císařskému.

Cyrill — tak ho již nyní neustále chceme nazývati — ztratil otce svého v 14. roku věku svého. Avšak o sirotka postaral se jeden velkomožný pán. Theoktist, opatrovník a poručík mladého císaře Michaela, který za času císařovny Theodory co nejvyšší kancelář v čele vlády stál a bezpochyby přítelem byl otce Cyrillova, ten obrátil pozornost svou na výtečného mladíka v té míře, že ho do Cařihradu povolal a za společníka budoucímu císaři obral. Cyrill požíval s carevičem stejného učení a vzdělání, maje za učitele ve filosofii slovutného Lva, dále pak Photia, budoucího patriarchu.

Byv na dvoře císařském, držel se, jako druhdy Daniel v Babyloně, jen výtečných, a varoval se zkažených soudruhů. U něho kráčela vzdělanost rozumu vezdy stejným krokem s posvěcením vůle, a proto se stal perlou jinošstva a okrasou školy císařské. Theoktist milostného mladíka obzvláště sobě zamilovav, chtěl jej se svou neteří zasnoubiti a za místodržitele jedné krajiny povýšiti. Avšak Cyrill se za tak prospěšné nabídnutí slušně poděkoval, dávaje na srozuměnou, že chce zůstatí panícem pro království nebeské.

Theoktist vážil sobě Cyrilla tím ještě více, a radil mu, aby se na kněžství dal vysvětití. Než Cyrill pokorný, maje se za nehodného, pravil: že půjde za bratrem Methodem do kláštera, by tam zcela v tichosti Behu sloužiti mohl. Stav se napotom mnichem dle řehole sv. Otce Basilia připravoval se modlitbou a rozjímáním na kněžské posvěcení, kteréžto milosti i v těch dobách účastným se stal.

Než příznivci a přátelé jeho, obzvláště Theoktist, doléhali naň, aby se do města vrátil. Patriarcha totiž svěřil mu učitelskou stolicí filosofie, v kterémžto nemálo důležitém úřadu na sebe velikou pozornost zbudil a zblízka i zdaleka mnoho posluchačů přilákal. Stav se ozdobou kathedry nenadýmá se pýchou učených, nýbrž pokory tím více ostříhal. V těchto dobách osvědčil se býti horlivým obhájcem pravé víry proti naukám kacířským, zvláště pak proti náhledům učeného Photia, jenž se r. 857 po křivých cestách na stolicí patriarchální vetřel, načež Cyrill každé příležitosti se chopil, by mohl z Cařihradu odejiti, a vně říše řecké království Boží rozšiřovati.

Když Cyrill 4 let byl star (851), byl poslán k Saracenům, aby s nimi na rozkaz císaře Michala III. hádku o víře podstoupil, což on s odvahou posvátnou ihned byl učinil. Námitky proti víře křesťanské činěných nikoliv se neulekl sv. obrance Cyrill, nýbrž vážně je potřel a zahanbiv takto protivníky, vyšel co vítěz ze zápasu. Aby se pomstili, podali mu jedu. Sv. Cyrill vypil podaný mu jed, avšak neumřel, nýbrž šťastně do Cařihradu se vrátil, oddal se napotom docela životu rozjímavému a uhnul se na horu Olympus, kde již bratr jeho Method co poustevník živ byl.

O mladém věku sv. Methoda nemáme ani tolik zpráv, kolik jsme jich o nejmladším bratru jeho doposud uvedli. Co o něm poněkud víme, sahá do časů pozdějších. Method byv křesťansky vychován a náležitě vzdělán, měl dle příkladu otce svého sloužiti císaři a vlasti v úřadech občanských. Dráha ta vedla ku slávě a moci světské. Method dle vůle otcovy vydal se na ni, a dosáhl vysokého důstojenství; že pak slovansky mluvit uměl, stal se místodržitelem jedné krajiny slovanské, bez pochyby strumské nazvané.

Není však divu, že šlechtného Methoda úřad ten, jinak vznešený a žádoucí, v krátce omrzel. Za tehdejších dob, kdy říše řecká nádherou dvoru, prostopášností dvořanů, i celým způsobem vlády vždy více klesala, nebylo lze hrubě mnoho dobrého při nejlepší vůli působiti, aniž bývalo možné, trpícímu lidu zjednati úlevy nějaké výdatné, ku př. v daních atd. A to bolelo šlechtného Methoda; jemu zošklivil se svět v zkaženosti tonoucí, úřad stal se mu břemenem, a v srdci jeho zmohla se vřelá touha, zcela oddati se službě Boží.

Touha ta posvátná přivedla ho do kláštera na horu Olympus, kdežto vynikaje učenností a cností mezi mnichy, též na kněžství posvěcen jest. Mocní přátelé sv. Methoda chtěli ho povýšiti na biskupství, on však se lekal tohoto úřadu těžkého, jako sv. Basilius, Jan Zlatoustý a jiní svatí. Co sluha Boží zůstal v zamilované samotě, obíraje se modlitbou a rozjímáním Božské pravdy a cvičením se v cnostech křesťanských. Mimo to bavil se v prázdných hodinách uměním malířským i jinou prospěšnou prací, až pak po letech povolal Pán oba sluhy své na dráhu apoštolskou mezi národy slovanskými.

II. Činnost apoštolská ss. Cyrilla a Methoda mezi Kozary.

Nalezení ostatku sv. Klementa (r. 861.)

Skvělou dráhu apoštolskou, jako blahozvěstové (missionáři) národů pohanských otevřeli jsou ss. Cyrill a Method u Kozarů, jenž ke dvoru do Cařihradu s prosbou se obrátili, aby jim spolehlivý věrozvěst do země odtamtud vypraven byl, který by je vyučil ryze víře křesťanské.

Kozaři byli polodivoký národ, jižto měli sídla svá mezi mořem černým a kaspickým. Příčinu k této žádosti národa Kozarského zavdali jsou s jedné strany Židé a z druhé Saraceni, usilující ten na tu, onen na onu víru obrátiti národ pohanský. Křesťanská víra Kozarům zajisté nebyla neznámou, avšak, jak to častěji shledáme ku př. u Bulharů, sbíhalo se k nim se všech stran nepovoláných missionářů, kteří se mezi sebou hádali, a na jichž nauku Kozaři se spoléhnouti nemohli. Žid tupil Saracena, tento pak na vzájem Žida, a oba tupili víru Kristovu, ano zuřili proti vyznávačům jejím. Kozaři, ač pohané, měli tolik zdravého rozumu, že se nedali másti nadávkami a haněním víry křesťanské, ale žádali nejdřív ji jak náleží poznati a potom porovnat s tím, co jim Židé a Saraceni za pravé podávají.

A za tou příčinou vyslali jsou posly k císaři do Cařihradu, žádající, aby k nim vypraveni byli umělí a moudří mužové, od nichž by náboženství křesťanské dokonale poznati mohli. Na to prý se radil císař s tehdejší patriarchou Photiem. Tento byl císaři radou, aby k takové práci povolal Cyrilla, maje při tom úmysl, jej tímto způsobem z říše odstraniti; avšak po pravdě nad něho nebylo k tomu úkolu kněze schopnějšího v celé církvi řecké. Žádost však Kozarův a vyzvání císařovo bylo Cyrillovi jako pokynutí a hlas Boží.

Byl-li sv. Method společníkem bratrovým v této práci apoštolské, má se vůbec za to, ač z dějin přísne dokázati se to nedá. Vsedše tedy dle všestranného náhledu oba bratři na lodi, přeplavili se po černém moři k městu Chersonu. Bylo to znamenité město obchodnické. Křesťanská víra sem byla se dostala — ne-li dříve — jistě za císaře římského Trajana, který sem vypověděl sv. Klementa, papeže římského. V tomto městě umínili sobě Svatí naši po nějaký čas se zdržeti a jazyku tuzemskému se přiučiti.

Do těchto dob padá nález nad míru pamětihodný. Sv. Cyrill totiž v Chersoně vypátral a našel ostatky sv. Klementa, mučedníka a papeže římského. Cyrill jako nábožný kněz byl i ctitelem svatých a ostatků jejich; jako katolický kněz byl plný vroucí úcty ke stolici římské, a k tomu, jenž na ní na místě Kristově seděl; jako učený kněz věděl, že zde na tomto památném ostrovu velký nástupce sv. Petra, Klement římský, s kotvicí na krku do moře byl pohroužen a pochován na blízkém ostrůvku v moři. Nad hrobem jeho vystavěli jsou křesťané později chrámeček. Když ale za času všeobecného putování národů bojovní obyvatelé severu i do těchto krajin vtrhli, přišlo i město Korsun ku zkáze; lidé buď pobiti jsou, buď se rozutíkali, hrob sv. Klementa zasypal se rumem, a než se město opět zmohlo, nebylo téměř žádného pamětníka věcí bývalých. S. Cyrill pátral pilně s povolením biskupa; jemu na tom záleželo, aby hrob, a pokud možno, i ostatky sv. Klementa vypátral. Od tuzemců však se toho dopátrati nemohl, neboť nebylo již pamětníků; když tedy přec ostatky sv. žádoucí vynašel, souditi musíme tudíž, že mu Bůh tuto milost udělil, jako odměnu proseb horlivých, jež v této příčině k nebi vysílal. Díky vzdávaje a plesaje v duši své nesl sv. Cyrill ostatky nalezené, nad zlato a stříbro drahocennější, na své vlastní hlavě na loď, po které donešeny byly do hlavního města Georgie, kdež v čelním chrámě prozatím byly složeny. Toto nálezání stalo se 31. ledna r. 861.

Nálezání reliquií sv. Klementa stalo se jest udalostí, do kteréž Božská prozřetelnost vložila hluboký význam pro život a dráhu sv. bratří Solunských; nebo jako z jedné strany Bůh sám touto udalostí světu patrné svědectví vydal, že oni jsou věrní synové a kněží sv. Církve římsko-katolické, jichž srdce hluboce jest proniknuto věrou úctou k náměstkovi sv. Petra: tak zase na druhé straně naznačeny jsou sv. bratřím shůry směr a cíl jejich budoucí dráhy apoštolské; neboť ostatky sv. Klementa pořád jim mlčky domlouvaly: „Zaneste nás na to místo, kde náš majitel sv. Klement za živa úřad náměstka Kristova zastával — do Říma.“ — A skutečně tak se i stalo; následující dějiny nás o tom poučí.

Sv. bratří Solunští připravivše se, jak náleží, ubírali se cestou dále ke Kozarům. Přechavše nejedno nebezpečství, dostali se po moři šťastně k nim, od jichž knížete (Kagana) slavně uvítáni byli. Ozbrojeni jsouce výroky Kristovými a darem výmluvnosti vyvedli jich brzo z bludů, do kterých od Židů a Saracenů byli zapleteni. Obzvláště sv. Cyrill měl v tom velikou obratnost, předloženou nějakou otázkou podobenstvím objasniti. Tak, když mu ku př. Kozari pravili: „My nepotřebujeme žádných knih, my všecku vědomost čerpáme rozumem,“ — odvece jim sv. Cyrill: „Kdybys potkal muže nahého a on by se ti chlubil, jak mnoho má šatstva a zlata, zdali bys mu věřil, vida ho nahého? Ty mi řekneš, že nikoliv! A tak pravím tobě i já: Nebo jestli žeš pohltil rozumem svým bez knih moudrost velikou, tož mi ku př. pověz, mnoho-li čítá se rodův od Adama do Mojžíše, a kolik let každé to pokolení trvalo?“ — Jednoduchou a trefnou touto otázkou při-

veden jest honosný Kozar k tomu, že umrl, nemoha sv. Mudrei nic rozumného odvětit.

Těžší ovšem spory nastaly sv. Cyrillovi na dvoře samého knížete Kozarského. Byli tu rabíni židovští a učenci saracenští; proti nim sám Cyrill vedl boj. Všecky námitky zporázel a pravdu katolickou vítězně proti nim obhájil; dokládal ze zákona a proroků a dokázal, že v Kristu vše na vlas zplněno, co ústy proroků o něm předpovídáno. Náčelníci lidu Kozarského, proniknutí bleskem milosti Boží, volali: Tys sem poslán pro spasení naše. Pověz nám, co máme činiti? —

Sv. Cyrill vida milost Boží radostí se rozplakal, a hned 200 přednějších Kozarů s knížetem přijali sv. křest rukou ss. bratří Soluňských.

Vévoda, maje lásku k víře křesťanské i k svému apoštolskému učiteli, neopomenul býti vděčným. Za takové dobrodiní poděkoval se předně císaři řeckému, jenž jim poslal tak výtečné učitele víry křesťanské. I byl by rád prokázal vděčnost též sv. křesťitelům národa svého; proto nežli jich ze země propustil, mnohé dary vzácné jim podával. Avšak Cyrill, co pravý mudrc, o zlato a poklady toho světa nestál a sám od vévody něco jiného dražšího sobě vyžádal. Věda totiž, že jsou tu někteří Řekové držáni v zajetí, pravil Kaganovi: „Chceš-li mi již něco k libosti učiniti, dej mi toliko všecky zajaté Řeky, co jich zde jest, a toť je mi nejmilejší!“ Stalo se; 200 Řeků uvězněných líbali ruce osvoboditeli svému, krajanovi svatému. I ubírali se s ním do vlasti, provázeni jsouce plesáním lidu Kozarského.

V Chersoně se stavili, a zde vzali sebou klenot nad všecky skvosty drahocennější, totiž tělo sv. Klementa. Někteří knězi, kteří byli ke Kozarům se ss. bratřími přišli, zůstali u nich; ostatní přinesli do Cařihradu tělo sv. Klementa.

Po této slavné missii u Kozarův museliť svatí naši žíti ještě nějaký čas v Cařihradě; Cyrill při chrámě ss. Apoštolů, kdežto Methoda nalézáme v klášteře Polychromském, který byl jeden z nejbohatších, čítaje víc než 70 řeholných bratří, jichž sv. Method byl opatem. V těchto dobách dozrála v nich velkotvárná idea: aby se stali apoštolý národa slovanského.

III. Missie ss. Cyrilla a Methoda mezi Bulhary.

Vynalezení azbuky (r. 855.)

Nastává otázka, kterak a jakým chodem myšlenek a udalostí dozrála tato neocenitelná idea v myslích bratří Soluňských?

Předně již jejich rodné místo Soluň mohlo a muselo probuditi v nich myšlenku takovou. Neboť v Soluni veliký blahověst Páně sv. Pavel podle skut. Ap. 17. nejprve po 3 neděle kázal a květoucí církve shromáždil z Řeků nábožných a žen znamenitých. —

Tedy ss. Cyrill a Method byli též duchovní synové a učenníci sv. Pavla; oni pošli z předků od sv. Pavla křtěných, byli údové církve od sv. Pavla založené; oni epištolami sv. Pavla byli vychováni a vzděláni; oni byli též potomci těch předků, kteří byli sláva a radost Pavlova. (Thess. 2, 20). Jak snadno mohlo se ujmouti v šlechtě mysli jejich to předsevzetí: „Jako sv. Pavel stal se blahověstem národů pohanských, tak i my se staňme blahověsty národů slovanských.“ —

Avšak proč právě slovanských? Tenkrát bylo v císařství řeckém mnoho Slovanů. Již rodné město jejich Soluň bylo odpoly slovanské; vidouce ss. bratří tyto národy, bujaré a statné, říkali sobě v mysli: „Lítost mám nad tímto zástupem.“

Předkové naši slovanští, rozprostření po dalekých krajinách severní, východní a střední Evropy — lid počtem v Evropě nejčetnější — měli do sebe nejedné dobré a krásné vlastnosti, pro kterouž prastaří spisovatelé s pochvalou se o nich zmiňují. Chválí se při nich, že byli pokojní, míru milovní, v tichu orby a hospodářství pilní, a nad míru hostinští. Ale pravé vzdělanosti nemohli dosáti před ss. Cyrilem a Methodem již proto předně, že neznali pravého Boha, ježto pravá vzdělanost teprv s pravým poznáním Boha zároveň kráčí. Ubozí, politování hodni byli tito rodáci naši, neboť ještě Krista, jedinou spásu neznali; Řekové, Římané a jiní národové už byli na víru obráceni a — Slovan ještě úpěl v temnostech pohanských.

SS. bratry Soluňské učinil Pán sluhy národů slovanských, neboť jim vštípil do srdce plamennou lásku a horlivost k úřadu apoštolskému mezi těmito národy.

Věrný a opatrný služebník, aby takovým byl a náležitě konati mohl dílo Pána svého, chystá a připravuje se pilně k povolání svému, cviče a učí se s mnohou pilností. Svátí naši připravovali se již dlouho; avšak když viděli, kterak Pán požehnal jejich práce apoštolské mezi Kozarv: tu již neodolatelnou touhu cítili, vydati se na vinice Páně mezi Slovany.

Než tu bylo zapotřebí, předně, aby znali jazyk slovanský, který již z domu otcovského jim byl znám; a dále, protože veškeré vyšší vzdělání člověka bez písma není možné, tudíž nahlíželi ss. bratři, že jedině tehdy se jim podaří dostáti úkolu svému, kdyby se podařilo, naléztí příhodných znamínek zvukům slovanským. A hle veleum Cyrillův vynášel pro jazyk slovanský zvláštní písmo (abecedu). Dokavad Slované neměli písma svého, nemohli míti kněh poučných a vzdělávacích; věda posvátná a vědy světské ležely jsou ládem, a literatura nebyla věcí mezi Slovany ani známou ani možnou, dokud neměli liter (písmen). Řekové a Římané tehdyž co myslili, nejen mluvit, ale i napsati, zřetelně a ozdobně písmem vyjádřiti uměli; ale ubohý Slovan! Tu se rozželelo veliké srdce ss. bratří Soluňských. Cyrill mudrc vzýval Ducha sv., a pomocí jeho sestavil novou abecedu, jížto posud užívají Rusové, Srbové a j. Některé písmeny vzal z řeči řecké, a pro ty, pro které v jazyku řeckém čten se nedostává, utvořil známky zcela nové.

Většího daru sotva lze učiniti národu nevzdělanému, než-li abecedou položití základní kámen k jeho literatuře.

Když se tedy poštěstilo sv. Cyrillovi, vynalezti Slovanům abecedu: tu hned jal se překládati do řeči slovanské sv. evangelium, t. j. ty částky, kteréž jsou ze sv. písma vyňaty a podle církevního roku na neděle a svátky ke čtení rozděleny. On shotovil překlad tento, jak největší učencové a historikové našeho času se shodují, v nářečí (dialektu) staroslovanském.

První svou missii mezi národy slovanskými učinili ss. bratři Solunští mezi sousedními Bulhary. Čteme v hodnověrných pramenech, totiž v životopisu bulharského arcibiskupa sv. Klementa, že sv. Method bulharského knížete Borisa ve víře křesťanské vyučil; a kronikáři byzantinští vypravují nám o umělém malíři téhož jména, kterýžto svým vyobrazením posledního soudu tohoto knížete ku přijetí víry křesťanské byl pohnul.

Rozhodné a důležité obrácení tohoto krále bulharského stalo se dle starobylých podání, jak následuje:

Při surové povaze krále Borisa nebylo naděje, žeby snadno k poznání a ku přijetí víry křesťanské přiveden býti mohl. Všecky pokusy, učiněné od sestry a ře-

ckého kněze Kufara, ano i od Methoda samého, byly posud marné. Kristus Pán zapovídá ukrutné krveprolévání, on učí pokoře, tichosti, trpělivosti a lásce: takovéto učení nemohlo srdci hrdého, pánovitého a bojovného krále zdáti se jinak, leč odporné. Sv. Method prohlédl dobře velkou duši Borisovu, a bral se jinou cestou k srdci jeho. Poněvadž byl výborným malířem, jal se malovati obraz posledního soudu. Krále počalo zajímati dílo sv. malíře tak, že dychtivě očekával dokončení obrazu nevidaného. Pověst udává, že sám král vybídl Svatého, řka: Namaluj mi obraz toho, co je na světě nejstrašnějšího!“ — Duchem Božím nadšený Method vylíčil na obraze živými barvami osud spravedlivých i bezbožných; on vyobrazil příchod velebný Božského soudce se zástupy andělů nebeských do nebe se beroucích, a hrozné muky hříšníků do pekla odsouzených tak živě a mocně, že v hlubinách duše dojat byl každý, kdožkoli pohleděl na obraz ten.

Posléze, když byl dokonán obraz, přišel se Boris podívat na výtečnou malbu. Než kterak se poděsil král, uzřev najednou velebný a sfašný tento obraz? Co barvou nemohl, to doložil slovem výmluvným sv. malíř, a polekanému králi vyložil celý význam obrazu toho; milost Boží dokonala dílo, a stvrdilo se, že jest začátkem moudrosti — bázeň Boží.

Král chtěje ujíti žalostným mukám dne soudného a strašné věčnosti, požádal Methoda, aby ho křesťanské víře vyučil, a poznav ji, pokřtěn jest l. P. 862. Příkladu králova následovali velmožové, následoval na mnoze i lid dobrovolně. Zarytí pohané někteří pozdvihli se sice proti králi, a vojensky ve hradu jej oblehli; ale od něho s malým zástupem věrných poraženi jsou. Vítěstvím tím zvítězila i víra křesťanská mezi Bulhary. Bulharský král, Boris, čili jak se po svém na víru obrácení nazýval „Michael“ potřev zpouřu pohanských pánů některých, zjevnými skutky dokázal, že nebyl na víru obrácen knězem, náchylným Photiovi a rozkolnickým záměrům jeho. V prvním zápalu víry a lásky své ku Christu vypravil dotčený král poslanství k papeži *Mikulášovi*, žádaje o kněze a zákony, o radu v rozličných věcech. Staloť se to právě té doby, když již ss. Cyrill a Method apoštolovati počali v naší vlasti moravské, a v Cařihradě se zmáhati počala zpouřa proti stolici římské.

Utěšené zprávy a noviny o všech těchto věcech dostávaly se přes hranice do sousední Moravy, ke dvoru knížete Rostislava. My tedy již při tom zůstaneme, že ss. bratři Cyrill a Method apoštolovali i mezi Bulhary, a že sv. Method maloval obraz posledního soudu. A ačkoli jen omylem se stálo, že jméno jeho Methudius překládalo se v jazyku našem „Strachota“, jakoby pocházelo od latinského *metus*: nicméně skutečně vyobrazením posledního soudu strach na krále pustil, a strach z něho šel, když výmluvným slovem o posledním soudu kázal; a když nyní umělcové navykli, představovati sv. Methoda v rouchu arcibiskupa, an stojí vedle Cyrilla drží v ruce obraz posledního soudu.

(Pokračování budoucně.)

Slavnost osmnáctistaletá v Římě.

(Pokračování.)

Se žalostí musí křesťanské srdce na tuto vychvalovanou vzdělanost, na tu zpouřu mravů pohlížeti; než nebude to snad škoditi našim milým čtenářům

Školy pro výstrahu i v našich Bohu díky dosud zachovalých krajích o něčem podotknouti. V novinách často jest čísti, kterak to v té nové svobodě v Italii vypadá. Města dostala na mnoze docela jinou tvářnost. Ta svoboda, která nyní panuje, jest v pravdě ohyzdná a každé jen poněkud citlivé srdce těžce uráží; jest svoboda, která každé duchovní osobě zabraňuje mimo dům vyjítí, nechceli se výsměškům, urážkám a ještě jinému za terč vydati; jest svoboda, která poctivému občanu ani nedovoluje, dle vlastní potřeby do chrámu Páně vstoupiti, na pobožnostech se účastniti, sv. svátostí přijmouti, slovem poctivé a křesťansky žítí. Zlodějství a nemravnost se jen množí a co nejhoršího, bez všelikých překážek od vrchnosti svádí se neopatrná mládež veřejně písmem i obrazem mimo vůbec známé pohoršlivé příklady. Již minulého roku stálo v novinách hodnověrných (Tyrol. St.): „Jak daleko to přišlo v ostatní (mimo Řím) Italii, nelze sobě ani představití; vlasy se ježati, když o těch věcech slyšíme. Zkušený jistý muž nám tvrdil, že taková zkaženost ve všech vrstvách italského lidu panuje, že Francouzi ve své veliké revoluci (a tenkrát se dáblům hezky přiblížili) proti nim ještě hůdláři byli. K tomu všechna semeniště kněžská vyzdvižena a která pozůstávají od odpadlců obsazena.“ Tak to vypadalo asi před půl druhým rokem; od toho času se poměry zajiště nezlepšily, anto Italie své bohaprázdne počínání od celého světa takřka schválně má, a Bůh žádného k sobě a na cestu dobrou za vlasy netáhne; kdoby je ale k tomu napomenul a koho by slyšeti mohli — kněze, toho mnohdy v celém okresu více není.

Tak daleko přivádí to člověk bez Krista; k dřívějšímu pohanství, ano k pravé bezbožnosti, k úplnému neznabožství se vracuje. Aby ale naši čtenáři se nedomnívali, že něco jiného obmýšlejí oni vůdcové veřejného smýšlení v Italii a jinde, nežli úplné neznabožství všude upevniti a duši takto usmrtiti, klademe zde doslovný překlad slov protestantského kazatele *Zille* v novinách známých neznabožců „svobodních zedníků,“ jejichž nejhlavnějším působením a v jejichž duchu ony smutné věci v Italii se dějí: „My žijeme v době významné, v době velkých bojů a důležitých rozhodnutí, v době, kde duchové pracují, aby jak politické tak náboženské svazky se sebe strhli. Jako skála stál až do našich dnů papež uprostřed rozbouřených vln; avšak i jeho moc blíží se nyní svému konci. Světské jeho panství jest mu již odňato a jeho duchovní moc kolísá a kolísá se i v oněch málo zemích, kde dosud sotva nějaká pochybnost o jeho plnomocnosti ozvati se směla. Jako trůn kněžského knížete v Římě vzdor skále Petrově se otřásl a spadnouti hrozí, tak se kolísají i světské trůny. Jest nyní všeobecné podvrácení starých základů lidské společnosti. Ano i ta poslední a nejhlavnější příčina našeho bytí a žití bez ostýchání za nedůvodnou se prohlašuje, míním tu úhlavní příčinu, Boha. . . . Jsem pevně přesvědčen, že přijde a musí přijíti čas ten, kdy bezbožectví všeobecným náhledem člověčenstva bude, a kdy toto na božectví (uznání Boha) jako na nějaké přemožené stanovisko pohlížeti bude, právě tak jako se deističtí (kteří nějakého Boha uznávají) svobodní zedníkové nade všecku roztrhanost ve vyznání povznášejí. Neuspokojíme se ale pouze s nevšimavostí všelikého obzvláštního náboženského vyznání, přehlednime (zavrhnime) vůbec víru v Boha. — Tak se kolísá a kácí i ten poslední základ člověčenstva. My však kráčíme (svým spolkem) k obrodu světa. Zvolnické brady klesají v rum a popel; pak ale přiložíme ihned svých rukou ku stavbě světlých síní (republik), ve kterých mír a svoboda světa přebývá. Do těchto síní míru a svobody

půjdou lidé, aby bez nucení a násilí ku podporování vespolného dobra se spojili. Pud po novotě převládá nynějšího času, opovrhování starým jest všeobecné. Panování mocnosti a důstojnosti oprávněné jest pro ducha nynějšího křivda neslýchaná, že nad tím brzo smyslů pozbývá a ve slepé šílenosti všecko rozkotává, co jej jen zdaleka na starobylou oprávněnou důstojnost upomíná.“ Těmito slovy oni vyslovení neznabožci dosti zřetelně vypověděli, kam směřují; oni nepracují zajisté pouze o ten onen brzo pomíjející výsledek, jim jde o to, aby ony nejpernější pravdy — o Bohu a o věčnosti — i ze srdcí všech lidí vyrvali, by tak nižádný je na ně upomenouti nemohl. Proto jsou zvláště nyní všechny rozezteklené útoky jejich soustředěny na známou tvrz hájící ony pravdy a všechny mocnosti pohybují se, aby vítězství dosáhli. My jsme ovšem jisti, že i oni na skále sv. Petra, jako mnoho jejich předchůdců, své lebky si rozštěrbí, nebo „Já jsem s vámi,“ jest věčně pravdivé slovo Spasitelovo, „až do skonání světa,“ a „brány (všechny mocnosti) pekelné ji (skálu sv. Petra) nepřemohou,“ avšak bylo by zajisté neprominutelnou netečností, vůči tolikerych tísní a pronasledování naší hlavy viditelné, sv. Otce Pia IX, lhostejnými zůstatí a nevynasnažiti se vlastním přičiněním dlouholetá trápení církve sv. ukrátkati.

II.

Slavíce letos tak vzácnou památku, osmnáctisetletého stání stolice sv. Petra jestiž ještě něčeho více potřeba nás, jež věrnými dítky nástupce sv. Petra býti se honosíme pro blaho toho sv. Otce aspoň ku vroucím modlitbám povzbuditi? Nás vybídnouti, abychom násilným svým doléháním u Božského Srdce Páně toho vymohli, by církev jeho sv. nebyla více posměchem mezi národy jej neznajícími? —

Další povzbuzování mohloby snad považováno býti za urážku pro oudy apoštolství modlitby a jednot křesťanskokatolicých vůbec, anto vypadá to jako nějaká nedůvěra ve srozumění jejich se zájmy nejsvětějšího Srdce Ježíšového aneb jako nedůvěra v horlivost pro vykonání převzatých povinností. My všickni, kteří Srdce našeho Vykupitele milujeme, milujeme též nástupce jeho na zemi; my všichni, kteří co nejvroucněji si přejeme, aby náš Spasitel Ježíš Kristus víc a více poznán a uctěn byl, chceme jej poznánu, všímánu a ctěnu míti ve viditelné hlavě jeho sv. církve, a proto vše, cokoli se této sv. nejvyšší hlavy týká, týká se i nás; jeho utrpení jest i naše, s ním jsme utiskováni, s ním budeme i pozdviženi. A proto — jiného povzbuzení není k tomu třeba; — budeme se modliti, horlivěji nežli kdy jindy; budeme prositi a takřka útok učiníme na nejsvětější Srdce Ježíšovo za nynějšího nástupce sv. Petra, za sv. Otce Pia IX.

S pouhou modlitbou ale my se neuspokojíme. My budeme o pomoc prositi, — my spomůžeme ale také, jak mnoho v našich sílách jest.

Nepřátelé Ježíše Krista, kteří právě proto jsou i nepřátelé jeho sv. církve a viditelného zástupce jeho, ti vědí velmi dobře, že jedna z nejhlavnějších podmínek zdárného řízení sv. církve a úplného, svobodného poskytování svého požehnání jest neodvislé, rovnoprávné postavení jeho hlavy ve kruhu pozemských mocnářů. Oni vědí dále velmi dobře, že v takovém postavení on jen tak dlouho se udržeti může, dokud co samostatný, od žádného neodvislý kníže ve vlastní zemi panuje. Oni vědí koněčně, a jakž by toto nevěděli! — že správa země tím obtížnější jest, čím horší jsou peněžité záležitosti, ano že správa země dokona nemožnou se stane, jak mile peněžité zdroje vyschnou, všechny prostředky k nabytí jich odňaty jsou. To oni vědí a dle toho strojí své pikle. Loupeží nejlepších zemí, které stolici sv. Petra přináležely, byly již dávno příjmy na stý díl zmenšeny, a nyní sv. Otcí sotva tolik pone-

cháno, kde by svých šedin položití mohl; nesnáze jest tedy v pravdě na nejvyšším stupni. Ostatní — to nepřátelé vše předobře vyměřili — dá se samo sebou: lid hladový, o peníze a potravu oloupený, čím dál větší nejistotou postrašený, ano až v zoufanlivost uvrhnutý nedá dlouho sebou vládnouti. Způsob boje, musíme přisvědčiti, jest chytře vymyšlený, jak jen ďábel jej vymysleti může. Nebezpečí hrozí a to více než kdy jindy; jest se co obávati, že co sv. Otec minulého roku předvídal, když k hraběti Montebellovi a doprovázejícím oficírům se vyslovil, brzo, brzo se vyplní. — „Tentokráte, jsou slova sv. Otce, vám obzvlášť děkuji, anto možno tento rok již poslední jest, co vás takto žehnati mohu. Po vašem odjezdu přijdou možno nepřátelé církve sv. a apoštolské stolice do Říma. . . . Pak arcib. budu, ač bídný hříšník jsem, našeho Pána Ježíše Krista v jeho utrpení následovati. Před cestou svou na Golgothu modlil se v zahradě Gethsemanské. Já se budu rovněž modliti; budu se modliti za vás a vaše rodiny, . . . za všechny dobré katolíky na celém světě, kteří mne svými dárky a modlitbami potěšují a sílí . . .“ Chudas sv. Otec!

Ano my budeme se modliti, ctitelé Božského Srdce, bez ustání se modliti spojíce modlitby své s modlitbou kněze za sv. Otce u oltáře, my budeme ale také pomáhati, jak mnoho v naší možnosti jest. My můžeme aspoň nějaké pomoci poskytnouti, a — když můžeme — tož i musíme.

Kdož jest s to, ty smutné následky přehlednouti, jež by za sebou mělo přestání světské vlády papežovy třebaš jen na čas? Nezasáhne ta rána na stolicí Římskou, když by musel sv. Otec město své opustiti a někde své důstojnosti, ku posměchu nepřátel, docela nehodně žíti, i ostatní katolický svět? Dovolme, aby pastýř byl bit, kterak by možno bylo, aby pod ránami, jež na něj padnou, neutrpělo i ostatní stádo? V pravdě, ctitelové nejsvětějšího Srdce Páně, když by nás ani milování toho nejsvětějšího Srdce, ani příkázání lásky, ani spravedlnost k tomu nezavazovala, všechno vynaložiti, abychom ku pomoci přispěli zástupcovi Ježíše Krista, Otci křesťanstva, našemu Otci — tož již ta myšlenka na vlastní spásu neb zkázu, jež od jeho bláha neb pádu závisí, musela by nás k tomu zavázati. Pročež ještě jednou — zdá se nám právě nyní doba k tomu nejvhodnější — my se budeme nejen při slavnosti sv. Petra a Pavla, nýbrž ustavičně, dokud nesnáze sv. Otce trvá, modliti, my budeme ale také pomáhati, cokoli v naší moci jest. Co sv. Otci pro toto okamžení největších nesnází činí, jest, to my víme, smutný stav jeho financí (peněžitých zásob). Nuže my nemůžeme třebaš velkých peněz obětovati, ale my můžeme aspoň maličké milodárky dáti, a mnoho malých milodarů působí konečně předce jeden velký. My třebaš jeho nesnází zcela pomoci nemůžeme, ale to předce můžeme, ji umírniti a zmenšiti.

Tu se ale každý tázati bude, kterak má pomoci jsa sám v bídě postaven? — Že nouze jest veliká a sice právě mezi těmi, u kterých se nejméně očekává a kteří nejvíce výloh mají, kdož by o tom chtěl pochybovati? to jsme již sami vyslovili. A ty ustavičné sbírky a almužny, je častokráte slyšeti, počínají se protiviti. — Nicméně kdo něčím přispívati chce, najde aspoň nějakou maličkost, obzvlášť když Pán Bůh, jak lze očekávati, úrodu zachová. Na Moravě samé můžeme v průměru $\frac{1}{2}$ milionu dospělých katolíků počítati, kteří ku své živnosti více méně sami přispívají. Kdyby každý jen jedenkrát ze svých příjmů a výdělků tu **nejmenší částku** uspořil **1 kr.**, dělalo by to $\frac{1}{2}$ milionů krejcarů neb **5 tisíc zlatých**. Někdo bude snad více nežli 1 kr. obětovati, což nahradí ty, kteří nechtějí neb nemohou praničeho. Kdyby tento dobrý skutek asi za měsíc, když Pán Bůh

žně šťastně sklídati dopřál, se opakoval, dělalo by to opět 5000, obojí oběť tedy 10.000 zlatých. Hle, tak nepatrný peníz, 1 krejcar, jaký dělá součet! Tím by zajisté nižádnému se neuškodilo, sv. Otci ale velmi pomohlo; on to přijme s velkým díkůčiněním a slibuje, že se bude za své dobrodince a dárce i jediného krejcaru modlití jako Spasitel v Gethsemaně. Vždyť jest zástupcem onoho, jenž chudíčkou vdovu chválil, protože svůj halíř s dobrým srdcem do obětnice vložila.

My oudové jednot katolických jsme zajisté první, jenž ochotně tuto chudou vdovu následovati budeme; my se ale pouze se sebou neuspokojíme my budeme vybízeti i jiné, aby se s námi spojili, všechny, jimž to štěstí se stalo, býti dítkami církve sv, uznávati papeže Pia IX. za svého Otce. Oni naše slova nebudou hluchýma ušima poslouchati, jejich srdce nezůstanou studená a necitná, když jim o nouzi sv. Otce a nutné potřebě jemu přispěti budeme vypravovati. Vždyť se tak dobře v tom známe, pomoci sobě získati od svých blízkých pro účely méně důležité; a tu by se nám mělo slov a důvodů nedostávat, když se o to jedná, soucit vzbuditi s tím velkým, hrdinným trpítelem a účastenství s nesnází jeho otcovského srdce, které netoliko o Řím, nýbrž o osud národů celé země pečuje? Budme jisti, že s patřičnouli odhodlaností a bez vlastních záměrů práci tu podniknem, žádné dílo nepodaří se nám líp, jako právě toto, protože žádné Božského Spasitele více se netýká, než toto pro jeho zástupce předevzaté. Z celého katolického světa pastýřové sejdou se nyní u svého velepastýře, aby mu své stejné s ním smýšlení a soucit vyjevili; jakým lepším způsobem by mohli věřící doma zanechaní svou přítulnost ku sv. stolici osvědčiti, nežli právě tímto skutkem dobročinným sprovázeným horlivou modlitbou pro blaho církve sv. a její viditelné hlavy?

Když nepřátelé Boží a sv. církve pod krvavou korouhví satanáše se shromažďují, aby kazili a ničili, nemáme i my se spolčiti pod slavnou korouhví Srdce našeho Vykupitele, bychom pomohli a vysvobodili? Když oni žádného namáhání nešetří, své černé úmysly uskutečniti, máme my se i těch maličkých obětí a překážek strachovati, které se nám naproti postaví, když se přičiniti chceme o čest a slávu svého Vykupitele, o oslavení své vespolečné matky sv. církve, a o spasení svých spolublízkých, duší draze vykoupených? Spolek sv. Michala,*) který právě to za účel má, k čemu „Škola“ nyní pobízí, bude nás v našem dobrém předsevzetí podporovati. Kde ale okolnosti toho nedovolují, uváděti jej, neb k němu přistoupiti, tu najde — kromě moudrého navedení duchovních pastýřů, jaké se častěji již stalo — zbožných duší láska k nejsvětějšímu Srdci Páně a jejich touha po zvelebení jeho v osobě sv. Otce vhodných prostředků, milodary tyto sbíratí a jemu nejkratší cestou co nejspíše dodati.*) Obzvláště jednotliví představení bratrstev a rozšiřovatelé apoštolátu modlitby najdou v tomto způsobu svých prací nejskvělejší příležitost svou horlivost pro zájmy Ježíše Krista co nejčinněji ukázati.

*) O něm někdy jindy zevrubněji.

*) Buďto cestou duchovních úřadů, aneb zasláním učiněných sbírek, které se vždy pro oba-
polnou jistotu uveřejní, na redaktora této „Školy“, který dle příkladu jiných časopisů, jak mile
součet poněkud značný bude, jej na patřičné místo dodá. Vůbec ale jest velmi žádoucí, aby
P. T. odběratelé „Školy“ sobě neobtěžovali, zprávy podati o učiněných sbírkách pro sv. Otce, a
kam byly dodány, aby Škola, která takovému působení jednot československých věnována jest,
to mohla uveřejnit ku radosti a povzbuzení ostatních.

Nuže, počněme! Takovýmto způsobem oslavíme zajisté nejlíp osmsetletou památku sv. apoštolů Petra a Pavla, takovým počínáním vstúpíme ve svá srdce opravdivou lásku ku sv. církvi, naučíme se vroucně modlití a co uvědomělí katoličtí křesťané žítí.

Kdo dává spěšně, dává dvojnásobně.

Spolkový Kalendář. Červenec.

Nový měsíc začíná — jak mocná to pohnutka započítí i nový život! a to tím rychleji, tím upřímněji a zmužileji, čím víc již je zmeškáno! čím déle nás již Bůh volá ba nutí k pravému pokání, a k opravdivému polepšení a k cnosti a bohabojnosti s celým srdcem! Snad nebude již volati, alespoň snad již ne nutiti, to jest milost svou nabízetí nám nechťcím! Snad jest to poslední měsíc! Jak, kdyby mne Bůh v tomto měsíci odvolal — a tak nemožné to právě není — chtěl bych **takto** na věčnost odejítí, jak jsem dnes v srdci a svědomí spořádán (či vlastně nespořádán)?! I co tedy učiním? ...

Druhé půlletí též začíná: půl leta tedy již odběhlo! to druhé pololetí také tak rychle uplyne! a jak rychle!! má uplynouti též v podobných roztržitostech jako minulé? v stejné vlažnosti a nedbalosti? má ti přinést ty samé nepokoje, mrzutosti a ty nesčíslné hříchy všední neb i smrtelné? To nikoliv! proto uvaž bedlivě následující prŕpovědi sv. Filipa Neri a ještě bedlivěji je zachovej:

1. „Ani posty ani jiné skutky kající mnoho u Boha neplatí, nekonáme-li to vše s povolením duchovního otce.“

Výklad. Dobrý skutek jmenuje se všechno to, co z lásky k Bohu a k vůli svému spasení Bohu milého konáme: modlitba, půst, almužna, skutky milosrdenství k bližnímu tělesné — (lačné krmiti, žíznivé napájeti, pocestné do domu přijímati, nahé odívati, nemocné navštěvovati, vězně vysvobozovati, mrtvé uctivě pochovávati), a duchovní (hřešící trestati, neumělé učiti, pochybujícím dobře raditi, zarmoucené těšiti, křivdy trpělivě snášeti, ubližujícím mile odpouštětí, za živé a za mrtvé k Bohu se modlití).

Rozumí se samo sebou, že tyto skutky milosrdenství a prk almužnu, povinovanou modlitbu a přikázaný půst máme konati, tak horlivě, jak a kdy jen můžeme a nemusíme nikdy o dovolení k takovýmto skutkům prositi zpovědníka svého, jelikož nás láska k Bohu neb zřejmý Jeho zákon, k nim zavazuje: avšak přísnější půst neb častější, pak delší modlitby, zvláštní pobožnosti, poutě a j. neměli bychom nikdy bez dovolení konati, ne jakoby ty skutky bez takového dovolení u Boha zcela nic neplatily neb docela snad hříchem byly, ale že jim schází zásluha pokorného poslušenství, ježto jde nade všechno.

Dnes pondělí a tudíž plnomocné odpustky na zbožné obcování mše svaté, koná-li kdo skutek hrdinský lásky k dušičkám; viz str. 27. a tak každý pondělek.

2. V Němcích — a v některých duchovních ústavech u nás (ku př. v Rajhradě) památka a slavnost Navštívení Panny Marie, co nazvíce na Moravě i v Čechách přeloženo na budoucí neděli 7. toho měsíce.

„Rodička Boží jesti rozdatelka všech milostí, jichž Bůh nejdobrotivější synům lidským uděluje.“

3. Středa, a plnomocné odpustky ve sv. škapulíři viz str. 27. a tak každou jinou středu.

„Hledáme-li rady u koho, je dobře ano potřebnou skoro věcí, věděti, co podřízení o tom smýšlí, a se odporoučeti modlitbám jejich.“

4. Sv. Prokopa, opata Sázavského kláстера v Čechách, řádu sv. Benedikta z klášterního domu sv. Markétského († 1. dubna 1053, dnes den přenešení sv. těla ke všem Svatým v Praze 1588). — Spolu památka Panny Marie „potěšené“, čili útočiště a „potěšení zarmoucených.“ To něco pro tebe, ubohá dušičko má! nuže konej dnešní den horlivě ke cti nejblahosl. Panny Marie, (mši sv., snad i sv. přijímání, litanie, růženec), abys ve svém zármutku a křížku na přímluvu Rodičky Boží byla potěšena: ostatně buď odhodlané a v Boha oddané mysli řkouc s Božským svým Mistrem a Učitelem: „Ne jak já chci, ale jakž Ty.“ (Mat. 26, 39). Plnomocné odpustky v chrámech benediktinských v Čechách, na Moravě a v Slezsku; návštěva chrámu takového (po sv. přijímání) platí od předvečera až do západu slunce dnešního dne. Benedikt XIV. 10. května 1743.

„Nikdy bychom neměli ani jedinkého slova k své pochvale říci, třeba to sebe důležitější bylo, ani v žertu.“

5. **Sv. Cyrilla a Methoděje**, apoštolů Slovanských, u nás na Moravě svátek zasvěcený, v Čechách ač ne zasvěcený, nicméně jeden z nejslavnějších dnů. — Hlavní slavnost „Dědictví sv. Cyrillo-Methodějského, jakož i bratrstva Cyrillo-Methodějského; povinnost tvá: dnes neb mezi oktávem na úmysly bratrstva obětovati mši sv. (kněží), neb sv. přijímání. — Plnomocné odpustky. —

„Pakli něco dobrého činíme, a jiný pochvalu neb čest a odměnu za to sobě přivlastňuje, máme se radovati a považovati to za obzvláštní znamení lásky Boží; alespoň se proto nemáme rmoutiti, protože čím více býváme pro dobré skutky před jinými snížováni tím více před Bohem platíme.

První pátek dnes, viz str. 28, a 65 a tak každý jiný pátek, jmenovitě první.

6. Oktáva či 8. den slavnosti sv. Petra a Pavla.

„Pakli nám Bůh nějaké cností neb milostí uděluje, máme Jej prositi, by ji i před námi ukryl, abychom zachovali pokoru a nezavdali příčiny k pýše a nadutosti.

7. **Navštívení Panny Marie** u příbuzné sv. Alžběty, při němžto zapěla radostný chvalozpěv (Luk. 1, 46): „Velebí duše má Hospodina, a zplesal duch můj v Bohu Spasiteli mém, že shledl na ponížení dívky své*); nebo aj od této chvíle blahoslavenou mne nazývati budou všickni národové. Neboť veliké věci mi učinil ten, jenž mocný a jehož jméno svaté jest; a milosrdenství jeho (trvá) od pokolení až do pokolení bojujícím se Jeho. Učinil moc ramenem svým**): rozptýlil pyšné v mysli srdce jejich. Ssadil mocné se stolice a povýšil ponížených***); lačné

*) Chválím z celé duše své Boha, že shledl na mne, dívku tu nepatrnou a vyvolil mne za matku Syna svého Jednorozeného, Ježíš nosím pod srdcem.

**) Vtělení Syna Božího — a tím i spasení pokolení lidského jesti dílo Všemohoucí ruky Jeho.

***) Tímto skutkem neskončeného milosrdenství svého zničil moc pekelného ducha, hříchu a pýchy, a jen kdož pokorného jsou srdce, naději mají věčného spasení.

nakrmil dobrými věcmi a bohaté pustil prázdné.*) Ujal se Israele služebníka svého**), rozpomenuv se na milosrdenství své***), jakož byl mluvil k otcům našim, k Abrahamovi a semeni jeho na věky.“

Modli se celý tento týhoden alespoň jednou denně (jak duchovní činí, a věřící v hodinkách povinnovaných neb i dobrovolných) tento chvalozpěv s obzvláštní horlivostí ke cti Rodičky Boží, jakoby ona s tebou a ty s ní se ho modlil; oč, že tě to nemálo potěší!

Plnomocné odpustky ve sv. škapulíři. Též památka sv. Pulcherie panny, císařovny.

„Vnuknutí Boží a milosti neb dary nebeské neměli bychom nikomu zjeviti. *Secretum meum mihi! secretum meum mihi!* Tajemství to jest pro mne, tajemství to zůstane u mne.“

8. Památka **nejdražší krve** Pána našeho Ježíše Krista (vždy I. neděli v červenci, nebo, kde v tu neděli připadá Navštívení Panny Marie ten den po ní).

„Abychom všemu nebezpečenství nadutosti a okázalosti ušli, máme své obzvláštní pobožnosti v skrytě konati, a na veřejných místech nic neobyčejného nevyhledávati ani nekonati.“

9. Plnomocné odpustky v chrámech Františkánských, jelikož památka sv. mučedníků Gorkumských; (letos přeložený svátek sv. Antonína z Padovy).

„Nejlepší lék k vyhojení od pýchy záleží v tom, citlivost (choulostivost neb nedůtklivost) při ponížování potlačovati a přemáhati.“

10. „Pakli nás kdo haní pro jakoukoliv chybu, nemáme to přílišně vzíti k srdci; neboť větší chyba jesti zármutek takový, nežli to, proč jsme haněni.“

11. Slavná památka **přenešení sv. otce Benedikta** z Monte Cassina (v Itálii) do města *Fleury* (ve Francii na řece *Loire*) r. 653, přičiněním zbožného kněze Bigulfa: dlouho nemohl nalézt hrob sv. otce pod zříceninami onoho kláštera, až pak stařečkem ctihodným upozorněn byl na zvláštní zář nad hrobem sv. opata. U nás v zemích rakouských a v Německu jmenuje se slavnost dnešní jen slavná památka sv. otce Benedikta (a to již od 13. století).

Plnomocné odpustky v chrámech benediktinských pro všecky, věřící; a pak v bratrstvu nejsv. Svátosti Oltářní benediktinském.

„Pokora jesti pravá strážnice čistoty.“

12. Když člověk klesl, měl by toho ku př. takto litovati: „Ach, kdybych byl pokornějším býval, nebylo by se stalo.“

13. Sv. Markéty z Antiochie v Pisidii, panny a mučednice: nazývá se též Marina; otec její kněz pohanský, sám ji vydal soudu (v žaláři přemohla pekelného draka znamením sv. kříže), ano vlastní rukou ji zavraždil.

„Kdo myslí, že již je svatým, pakli někdy nábožně se modlí, zasluhuje, aby byl vysmíván.“

*) Neboť kdo v pyše své a nadutosti domýšlí se, že nepotřebují Boha, že sami o sobě mohou se státi šťastnými, těch se neujímá, těm nepomáhá, neuděluje milostí svých, toliko též nasycuje, „kteréž lačnější a žíznější po spravedlnosti.“ (Mat. 5, 6).

**) Vyvoleného lidu svého, poslal mu Spasitele, Vykupitele, jenž všem, kdož se drží Boha, Bohu též věrně slouží, bude k spasení.

***) Rozpomenuv se na milostivé zaslíbení budoucího Vykupitele učiněné hned Abrahamovi, pak potomkům jeho, ano celému pokolení lidskému až na konec světa.

14. Sv. Bonaventury, kardinála, biskupa Albánského, řádu sv. Františka, pročez plnomocné odpustky v chrámech Františkánských.

„Když jiní pokroky činí na cestě duchovní, máme se z toho radovati, jmenovitě, jsou-li to příbuzní, a těšiti se, že i oni těch milostí nebeských požívají.“

15. „Aby nám návštěva nemocných sloužila k zásluze, máme při tom vždy něco duchovního promluvit; a proto si představiti, jakobychom samému Kristu Pánu sloužili: takovým způsobem vykonáme to dílo milosrdenství s větší láskou a s větším užitkem duchovním.“

16. Slavná památka **Panny Marie** a hory Karmelské, hlavní slavnost ve sv. škapulíři, pročez plnomocné odpustky po celou oktávu.

„Kdo pro slabost tělesnou nemůže z lásky k Ježíši Kristu a Jeho Rodičce se postiti, nechť dává hojnější almužnu, by se jim zalíbil.“

17. „Nic není nebezpečnější pro začátečníky na cestě duchovní, než když chtějí učitelé býti, jiných voditi a obracet.“

18. „Začátečníci měli by ustavičně jen na vlastní polepšení myslet a pokornými býti, aby se nedomyšleli, že již mnoho učinili.“

19. „Chceme-li bližnímu pomáhati, nesmíme hleděti, ani na čas ani na místo, ale kdekoliv a kdykoliv sluší to činiti.“

20. Sv. Jarolíma Aemiliana zakladatele řádu. Plnomocné odpustky všem věřícím, kdož často skroušeně volají: „**Nejsladší Ježíši! nebuď mým Soudcem, ale Spasitelem.**“

„Chraň se vši zvláštnosti, neboť jest to hřízeň (pařeníště) pýchy, jmenovitě duchovní pýchy.“

21. „Nesmíme však dobrý skutek zanechat pro uvarování-se zvláštnosti a okázalosti, ale s dobrým úmyslem sluší jej konati.“

22. Sv. Maří Majdaleny, plnom. odpust. v bratrstvu Srdce Panny Marie. „Láska Boží v nás působí, že veliké skutky konáme.“

23. „Můžeme 3 druhy chlouby rozeznávati: první můžeme nazvati panovnící, t. j. když chlouba předchází dílo, jež z pouhé chlouby konáme; druhou společníci, t. j. když dílo nekonáme sice pro chloubu, ale máme na něm marné zalíbení; třetí služebníci, t. j. když po vykonaném skutku chlouba se ukazuje, již hned potlačujeme.

„Přede vším nesmí býti chlouba panovnící.“

24. „Je-li marná chlouba společníci, neodnímá nám všecku zásluhu, ale křesťanská spravedlnost žádá, aby chlouba byla vždy jen služebníci.“

Sv. Františka Solánského, proto plnom. odpust. v chrámech Františkánských.

25. „Kdo z pouhé lásky k Bohu jedná, nežádá si ničeho, než jeho čest a slávu, a proto vždy jest hotov buď něco činiti neb opustiti, a to nejen ve věcech lhostejných, ale i v dobrých, nekouá je kdy a jak sám chce ale dle vůle Boží.“

26. Sv. Anny, přestastné Matky Rodičky Boží; plnom. odpustky ve sv. škapulíři. „Bůh uděluje často v okamžiku, co jsme po desíletí nemohli dosáhnouti.“

27. „K dosažení pravé pokory zapotřebí je čtyř věcí: pohrdati se světem, se žádným nepohrdati, s sebou samým pohrdati, a pohrdati, že s námi pohrdáno bývá.“

28. „Dokonalost záleží v tom, abychom vlastní vůli v uzdě drželi a pánem jejím byli.“

29. „Vlastní úsudek máme v nepatrných věcech zanechat, bychom jej i ve větších mohli zanechat a tak na cestě cnosti pokračovati.“

30. „Bez zapírání sebe samého nedocílíme ničeho.“

31. „Máme čest a slávu Boží dobrým životem svým rozmáhati ve víře, naději i v lásce.“

Jaký hlavní úmysl máme při všech svých pracích a modlitbách měsíce července míti?

Mnozí pastýřové znamenají si své ovce, aby je dle jisté známky snadno od ovec cizích rozeznati mohli. I náš nejlepší pastýř Kristus Ježíš ustanovil pro své ovečky takové znamení, dle něhož se jeho ovce od jiných rozeznávají a kteréžto znamení každý křesťan vždy nositi musí, chce-li ovcí Pána Ježíše nejen dle jména ale v pravdě býti. Znamka ta jest **láska k bližním**. — Dle toho znamení chce Pán Ježíš své pravé učenníky poznávati, tak že kdo lásky k bližním nemá, toho Pán Ježíš ani za svého učenníka, za svou ovcí neuzná, an takový ani pravé lásky k Bohu míti nemůže; neboť: „Řekne-li kdo, že miluje Boha a nenávidí svého bratra, lhář jest. Kdo nemiluje bratra svého, kteréhož vidí, kterakž může milovati Boha, kteréhož nevidí?“ (I. Jan 4). Že dle lásky k bližním se učenníci Pána Ježíše poznávají, vyslovil Pán Ježíš zřetelně řka: „Po tomť poznají, že jste moji učenníci, budete-li míti lásku jedni k druhým.“ (Jan 13, 35.) Nikdy nesmí tedy se za učenníka Pána Ježíše považovati, kdo lásky k bližním svým nemá.

Láska k bližním nesmí býti toliko skrytá neb jako mrtvá, taková by ani nám ani žádnému jinému nic neprospěla, kdyby také skutky se nejevila, neboť: „Kdo by měl statek tohoto světa a viděl by bratra svého an nouzi trpí a zavřel by srdce své před ním, kterakž láska Boží zůstává v něm?“ My nemáme milovati bližního toliko slovem neb jazykem, ale skutkem a pravdou. (I. Jan 3.) A co by prospělo bližnímu, když bychom jemu říkali, že ho milujeme, když bychom ho při tom nechali hladem mříti? „Kdyby bratr neb sestra potřebovali oděvu a vezdejší živnosti, řekl by pak jim někdo z vás: Jděte v pokoji, ohřejte se, avšak nedali byste jim, čeho tělo potřebuje, což to bude platno?“ (Jakob 2.) Láska, která se skutky nejeví, není žádná pravá láska, nýbrž spíše klamání sebe samého i jiných.

Jsme-li pravými učenníky Pána Ježíše, musíme nejen vnitř lásku k bližním míti, nýbrž musíme lásku svou k bližním také **skutky jeviti**. A kterak mám to?

Jevíme-li lásku svou k bližním, štědrým udělováním almužny, podporováním chudých lidí, ujímáním a zastáváním se utiskovaných a podobnými způsoby, zjistě neztratíme odplaty své, an Bůh žádného dobrého skutku bez odplaty nenechá, tak že ani kdo by z lásky hrneček vody studené bližnímu podal, neztratí odměny své. Poněvadž však duše bližního přednější jest nežli jeho tělo, není pochybnosti, že naše láska k bližnímu musí zvlášť na jeho duši se vztahovati a že my o ni mnohem více se starati musíme, nežli o jeho tělo, čili naše láska k bližnímu musí se **zvlášť starostí o spasení jeho** vyjeviti. Poněvadž věčnost délsí jest nežli jekkolivěk dlouhý život na světě, musíme o věčné spasení bližního více dbáti, nežli o pomíjející pozemskou blaženost jeho; neboť jako nám by nic neprospělo, kdybychom snad i po celý život v rozkoších žili, pak ale celou

věčnost trpěti museli, tak ani bližnému svému mnoho neprospějem, kdybychom tomu zde snad k největšímu štěstí dopomohli, při tom ale duši jeho hynouti nechali, jak že by věčnou blaženost dosáhnoti nemohla; všecka jeho pozemská blaženost pomine, tak že jemu z ní, mimo nějaké upomínky, ničehož nezůstane, kdežto škoda na dnši utrpená věčně trvati bude. Z toho všeho patrně vysvítá, že milujem-li bližního svého, jak to Pán Ježíš od svých učenníků žádá, musíme svou lásku k bližnímu také jeviti a to nejen prokazováním dobrých neb milosrdných skutků, jaké bližnímu k pozemskému štěstí dopomáhají, nýbrž my musíme hlavně svou lásku ku svým bratřím vyjeviti starostí o jejich věčné spasení, abychom jim také dle své možnosti k dosažení věčné blaženosti dopomohli.

Kterak můžeme však této své svaté povinnosti učiniti zadost?

My víme, že jediná bezpečná cesta k dosažení věčného spasení jest ona, po které nás svatá katolická církev vede, kterážto církev jediným nám od samého Syna Božího ustanoveným vůdcem k nebi jest. Údem církve svaté musí každý již zde na zemi se státi, chce-li údem království Božího na nebi býti, čili věčnou blaženost v nebesích požívatí. Když tedy láska k bližním nám ukládá, abychom obzvlášť o jejich věčné spasení se starali, což jiného se nám tím ukládá, leč abychom o to dbali, aby všickni bližní naši dobrými údy církve svaté již zde na zemi se stali, an to jediná pravá cesta k věčnému spasení jest?

Všecky své bližní do církve svaté uvéstí ovšem není v naší moci, také nemůžeme všickni snad co misionáři k těm, jenž jsou mimo ovčinec Kristův, jíti, abychom je učili a o nevyhnutelně potřebném vejítí do církve svaté přesvědčili, a tak je povzbudili, údy církve svaté se státi, neb s církví katolickou se sjednotiti; to ovšem každému není možno; ale k Bohu, jenž všechna srdce lidská v moci své má, se **modlití**, aby Bůh sám ve své neskončené dobrotě a moudrosti i ty do církve svaté uvéstí ráčil, kteří dosud v ní nejsou, aby i tito pravdu poznali a jediné bezpečnou cestou v pravé církvi k svému věčnému spasení kráčeli, to zajisté můžeme všickni a to také máme všickni.

Toto jest také jediný prostředek, ono hlavní přikázání „milovati bližního svého jako sebe samého“ a „cokoli chcete, aby vám lidé činili i vy činite jim“ vyplniti. Nebo slovem bližný rozuměl Božský zákonodárce každého člověka a nikoli toliko ty, jež známe! Kterak ale můžeme lásku bližním svým vzdáleným, o jejichž bídě sotva se dozvídáme, tím méně k nim přijíti můžeme, skutkem, tak jak toho zapotřebí, prokázati? Jen modlitbou, která svým účinkem i tam sahá, kám žádná pomoc lidská více nedochází. Modlitbou tedy plníme ono rozsáhlé přikázání lásky. Předce ale musíme mezi bližnými rozdíl činiti a nejpředněji pomáhati těm, kteří již přirozeně nám blíží jsou, jako děti, rodičové, bratři a sestry, a s kterými ve vyšším smyslu co přijmuté dítky jednoho Otce jsme, tedy všem křesťanům, zvlášť vidíme-li je v bídě strany duší jejich postaveny. Mezi tyto třeba počítati bloudící většinu německého národa, jež jsouce na křtu sv. jako my za dítky Boží, za dědice království nebeského a za spoludědice Ježíše Krista přijmuti, později buď vinně buď i nevinně od pravdy se odchýlili, bloudí a v největším nebezpečí svého věčného spasení jsou.

Pak ale, a to obzvlášť, sluší mezi politování hodné bratry počísti národ Slovanský, tyto naše rozkolné bratry, jež jsouce jednoho jazyka s námi, ve článcích víry a způsobech mnohých nám nejbližší ano stejní nicméně od středu církve sv. odloučení žijí, anto oprávněného zástupce neviditelné naší hlavy, totiž Římského pa-

peže za nástupce sv. Petra uznati nechtějí a místo co by, jak slušno, v bratrské lásce s námi žili, více méně ostudnou záští proti nám v srdcích chovají, z čehož se jediné nepřátelé církve sv. a národu těší. K těmto pobloudilým bratrům má láska naše nejprředněj se obracet, tak jako i sv. Pavel pro své bratry, Izraelity ustavičnou péči měl, jak o tom sám v listu k Římanům (9) dí: „Pravdu pravím v Kristu, neklamámť, neb mi svědectví vydává svědomí v Duchu svatém; žeť mám velký zármutek, a ustavičnou bolest v Srdci mém. Nebo žádal jsem já sám **zavrženým býti od Krista pro své bratry, kteří jsou moji příbuzní podle těla, kteříž jsou Izraelští.**“ Jediné pomyšlení na rozkolné naše soukmenovce, mělo by nás k nejbroucenějším modlitbám roznititi, abychom byli všickni jedno, jako náš Božský Vykupitel se svým Otcem (v něž předce všickni věříme) jedno jsou.

Pročež rozhojníme se aspoň nyní v lásce ke svým vzdáleným bratrům, aspoň v tomto měsíci, ve kterém slavíme památku svých duchovních otců a učitelů, sv. apoštolů Cyrilla a Methoda. Nechme se jejich příkladem povzbuditi k činům jejich způsobení podobným, aspoň modlitbou; spojmež se v modlitbách s četnými oudy spolků náboženských, jako jest jednota sv. Cyrilla a Methoda pro sjednocení Slovanů po celé Evropě již rozšířených a dbejme o to, kterak bychom nejsvětějšímu Srdci Pána Ježíše té radosti způsobili, aby všichni, zvláště kteří jeho sv. krvi již obmyti byli na křtu sv., jedno byli a on tak ve všech kraloval a je oblažoval.

Ponechávajíce širší pojednání o jednotě sv. Cyrilla a Methoda pro sjednocení rozkolných Slovanů pro některé příštích čísel, kladem zde aspoň, co o ní věděti nevyhnutelně třeba jest. Vele důstojný kníže biskup Lavantský Slomšek založil zmíněné bratrstvo roku 1852, které téhož roku 12. května sv. Otec schválil a mnohými odpustky obdařil. Povinnosti pro oudy této jednoty jsou: každodenně pro obrácení rozkolných Slovanů Otče nás, Zdrávas a Věřím v Boha se pomodliti, s dotatkem „Svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!“ které povinnosti tak lehké nedají žádného podnětu k obávání, že by jimi věřící, zvláště oudové jiných jednot, příliš obtíženi byli.

Seznam oudů, jež duchovní správce učiní, odešle se každoročně buďto prostřednictvím diecesalní konsistoře (ve kterém biskupství totiž to bratrstvo uvedeno jest, jako k. p. v Brněnském) aneb přímo k hlavnímu představenému, kníže-biskupu Lavantskému, což se má dít v měsíci lednu. Jak velkého účastenství tento náboženský spolek u lidu nachází, může nám dosvědčiti četnost oudů, jichž se na počátku tohoto roku v samém biskupství Brněnském 24694 počítalo, což nás jen více ve víře upevniti musí, že toliké proshy naše konečně předce vyslyšeny budou, a že bude jeden ovčinec a jeden pastýř.

Žádost Páně — žádost naše.

1. Hrozná byla ona doba,
V níž se spikla všechna zloba
Proti Bohu v lidském těle,
Smrt Mu hroznou strojíc směle.
2. V této chvíli nejtrpčejší
Zjevil Pán náš nejmilejší,
Na srdci co Mu vždy leží,
Aneb oč Mu nejvíc běží.
3. Více nežli smrt Ho tknula,
Péče o nás srdcem hnula ;
Mnohou za nás slzu rosil,
Otce Svého tak když prosil:
4. „Otče! nyní prosím Tebe
Za všechny, jenž věří ve mne,
Aby všickni jedno byli (Jan 17, 21),
Jednak Tebe všickni ctíli.“
5. Kýmby tato žádost Krista
Splnila se dozajista
U národa Slovanského,
Posud nesjednoceného!
6. Jeden jest Pán všehomíra,
Jeden Kristus, jedna víra,
Jedno nebe nás vše čeká,
Jeden Soudce nás též léká.
7. Proč by mělo rozdvojení
Kristu činit utrpení?
Proč by neměl národ jeden
Jediným být vůdcem veden? —
8. Za jednotu modleme se,
V jedné víře sjednoťme se;
Jednoho jen Pána mějme,
Ku Kristu se všickni znejme.
9. Za jednotu modleme se,
K jedné hlavě připojme se,
Abychom vždy jedno byli,
Žádost Páně vyplnili.
10. Jsouce v Kristu sjednoceni,
Jedné hlavě podřízeni,
Žádost Krista vyplníme,
V Kristu tak se oslavíme. —

Apoštolátu modlitby se přivtělili:

Řeholný dům kněží německého řádu v Opavě, v arcidiecesi Olomoucké.

Fary: Měroslav, Nová Říše, Tvarožna, Protivanov, Újezd, Boskovice, Tvrdonice, Bohonov, Bratelsbrun, Břečky, Střížov; klášter ctihodných pp. Uršulinek v Brně; bratrstvo sv. růžence v Novém Rousínově a Kamenici, biskup. semeníště chlapecké v Brně, v diecesi Brněnské.

Fara: Habelschvert a ústav ctihodných sester sv. Hedvigy v Alt-Heide v arcidiecesi Pražské.

Fara Kosina v rakouském Polsku v diecesi Przemysl.

Úmysl modliteb na městě Čermener:

„aby národové slowanští a němečtí od církve sw. odloučení
opět w její lůno se wrátili.“

Den	círk. památka	Wláštní úmysly
1	sw. Theobalda, poust.	* Přestanské vychování, zvlášť odstranění pohoršení, jež dávají rodičové dítčám wedouce je do hospod. Polepšení pobloudivého otce.
2	Nawštívení P. Marie.	* Řád od Nawštíw. P. Marie. Školské sestry w jistém č. měsí. Obrácení křesť. panny.
3	sw. Eulogia, muč.	* Biskupové a knězi. Swornost jistých učitelů. Obrácení otce a jeho synů, horlivých helwetů.
4	sw. Prokopa, opat.	* Dědictví sw. Prokopa. Swornost jistých občanů a obrácení hříšníků. 3 knězi. Obrácení rouhače.
5	sw. Cyrilla a Methoda.	* Církev sw. na Moravě. Swornost slowanských národů a sjednocení se jich w jedné pravé církvi.
6	sw. Isaiasse, pror.	* Církev sw. w Barvořích a Badensku. 2 rodiny. Těžce nemocný mladík.
7	sw. Wilibalda, bisk.	* Dar bázně Boží a poslušnosti ke zpovědelskowi. Polepšení jisté rodiny. Nemocná manželka.
8	sw. Hiliana, bisk.	* Katolická rodina cíř. Záležitosti 2 zbožných osob a jejich 2 přátelé.
9	sw. Aloisie, panny.	* Zařizení 3. řádu sw. Frant. w jednom měsí. Jistá panna. Zařizení jisté dítčiči sstoly pod vedením milost. Sester.
10	sw. Amalie, kněžny.	* Domky jisté náboženské společnosti. Bratrstwo sw. růžence jisté farnosti. Jistá farnost w nebezpečí wtrý.
11	sw. Pia I., papeže.	* Wolení přístěho staru od studijních. Jistá osoba, jež mluví do řádu wstoupiti. Bratrstwo jisté farnosti.
12	sw. Jana Gual.	* Smlíčení nepřátel. Duchovenstwo jisté fary. Wyprossení darů Duha. sw.
13	sw. Markéty, muč. panny.	* Návrat protestantů do kat. církve. Jistý řeholný dům. Náboženské vychování několika dětí.
14	sw. Bonaventura, bisk.	* Správcové duchovní. Odstranění pohoršení a odvrácení pokusů w jisté farnosti.
15	Rozeslání sw. apóstolů.	* Sw. Dtec. Úmysly několika knězi. Polepšení života 2 křesť. rodin.
16	P. Marie Karmelské.	* Řád karmelitský. Jistá sestra w nešťastném manželství. Bratrstwo sw. sstapulské. Jistá utišovaná rodina.
17	sw. Alekse, jebráka.	* Pochopení a zachování příkazů círk. Jistý kněz. Churamý rozšřřowatel zbožných jednot.
18	sw. Kamila z R.	* Překážení smilšených manželství. Jistá rodina smilšeného manž. Jistý mladík.
19	sw. Wincencia, z Panly.	* Milosrdné sestry. 1 úřad pod jejich vedením. Za Boží úrobu. 2 od rodičů zanedbané dítčy.

Návěští redakce.

Upozorňuji se P. T. předplatitelé, aby zasylající své předplatné oné výhody, poukázky poštovné použili. Vyplatí se jednoduše na poště kterékoli celoročné předplatné s oznámením pod jakou adressou a kam ten časopis se zasýlati má a dá za všechno to obstarání 10 kr., kdežto za obyčejné psaní s penězi nejméně 15 kr. by platil.

Kdo by ale nicméně v psaní své předplatné nám zaslal, žádá se uctivě, aby, když již píše, sobě neobtěžoval podotknouti aspoň několika slovy, kterak tam jednoty katolické působí, jak jejím potřebám „Škola“ vyhovuje a čeho by od ní ještě se očekávalo. Neb jen tak můžeme blahodárně působiti, když se zdovíme, čeho potřeba jest.

Předplatné na „Školu Božského Srdce Páně“ pro zbožné jednoty na Moravě, v Čechách a ve Slezsku, jež k 1. každého měsíce o dvou arších vychází, obnáší celoročně . . . 1 zl. 50 kr., se zásylkou . . . 1 zl. 62 kr., úmysly zvlášť otisknuté po ½ kr; zásylka však počítá se dle množství výtisků ještě zvlášť.

Předplácí se buď **u redakce v Rajhradě** blíž Brna, neb **u každé cis. kr. pošty** a v každém **řádném kněhkupectví** v Rakousku, zejména: **v Brně** v národním kněhkupectví (v Novobranské ulici v domě Heiterera) a pana Ant. Nitše (velk. náměstí), **v Olomouci** u pana Ed. Hölza; **v Praze** p. Vác. Hessa (v Karlově ulici č. 186 — 1); **ve Znojmě** p. Fourniera; **v Budějovicích** p. V. Maurala a **ve Vídni** v kněhkupectví p. Karla Sartori (v městě, Wallnerstrasse čís. 7.)

Kdoby si přál zvláštních otisků některé písně v čísle 3. a 4. může jich u redakce po 2 kr. dostat.

Listárna redakce.

Velb. p. P. Kornel. Kř.. v Jihlavě: Podivno; předplatil jste se na celý rok a 4. číslo jste odeslal zpět, že je nepřijímáte; či kterak se to mohlo státi?

Š K O L A

Božského Srdce Páně.

Měsíčný list
Apoštolátu mo-
dlitby.

„Učte se ode Mne, ne-
boť jsem tichý a pokorný
srdcem, a tak naleznete po-
koj duším svým.“

Mat. XI, 29.

S povolením duchovní
vrchnosti vydává

PLACIDUS J. MATHON,
kněz řádu sv. Benedikta v Raj-
hradě.

„Jeden jest učitel
váš — Kristus.“

Mat. XXIV, 11.

Číslo 6.

S r p e n :

1867.

Nanebevzetí Panny Marie.

dyž ždála tebe nebesa,
O Panno, Matko Boží!
Tu duch tvůj v Bohu zaplesá,
A láskou tělo složí.

Všech kůrův vstříc, viz, anjelé
A všickni svatí spějí;
Tě vítajíce přeskvělé
Ti vroucně chvály pějí.

Kde smrti! ostří šípů tvých?
Ty neodbytná paní!
Hle! Máří s tělem v nebesích,
Jí všecken tvor se klaní.

Hle, děvka Páně pokorná
Jest na trůn povýšena;
A lilije ta čistotná,
Viz, jak jest ozdobena!

Jest sluncem Ona oděna,
A měsíc podnož její;
Hvězd dvanáct její koruna,
Jež vůkol hlavy vějí.

O Panno, nebes královno,
Ty slasti nebešťanův!
Tvé srdce, matko, slitovno,
Buď těchou pozemčanův!

O pokoji srdce.

(Podle P. Ambrože z Lombez zemřel 1778.)

Škola Božského Srdce Páně, nebo (je-li tak dovoleno říci) Božský v ní Učitel sám vyvolil si za cíl — vzbuditi, oživiti a udržeti horlivost křesťanskou; chce pomocí Ducha sv. a svou vlastní skrze zasvěcené Sobě kněze a duchovní správce každého křesťana odtrhnouti od lásky toho světa, od vlažnosti a hříchu, a přivésti jej k cnosti, horlivosti a dokonalé lásce Boží — k pravé nábožnosti. Tato nespočívá tak na jazyku, ba skoro ani tak v skutcích zevnějších, jako spíše **v srdci** každého křesťana.

Základ ale pravé nábožnosti jesti srdce pokojné, tiché, v Bohu jako dítě v náručí milujícího otce odpočívající, čili jiným slovem **pokoj srdce**. Kde toho není, tam není ještě veliké horlivosti, koho srdce je nepokojné, nestálé, u toho nemůže ani pravé pobožnosti býti. Každého dne, ba každou dobu se ruší nesčíslnými bouřemi srdce, hned bázní, hned zase přílišnou radostí, tu ouzkostlivostí, tam zase rozpustilostí, zde politování hodnou bojácností, tam zase věru podivnou bezpečivostí Každým dnem chce začítí své polepšení, každou chvíli je na tom, o své spasení upřímně se starati, jednou předce již do opravdy nový život vésti, starého člověka odložití, a nového, lepšího, hodnějšího na sebe vzítí již již přiložil ruku, a zase toho nechá, zase se vrací ke starým zlým navyklostem, k zlému lákající příležitosti, potlačuje v sobě napomínání svědomí nepokojného; však nemůže i kdyby chtěl ohlušiti hlas milostivého Boha, volajícího k cnosti a bohabojnosti a zase, zase trvá dlouho, ach dlouho, nežli najde tu dobrou pěšinku, kterou neprozřetelností svou opustil. A když pak vlastní zkušeností poučen, jak smutnou nebezpečnou jest věc opouštěti Boha, drží se příkázání Božích a chodí po cestě dobré, tu se hrozí překážek, nepříjemností, obětí, bojí se všeho i toho nejmenšího přemáhání, nebo zase zbytečně se mnohých věcí obává, kde není příčiny k obavě, a tak v mnohých a mnohých nedokonalostech a hříších všedních (neb snad i smrtelných) tráví život svůj až tu — pojednou neuprositelná smrt jej zachvátí, — snad právě tenkráte, kdy chtěl konečně začítí své úplné k Bohu obrácení, a hle — již je pozdě Po nemnohých okamžicích je na věčnosti, před soudem Božím; zde chudák zpomíná, jak mnoho, mnoho zmeškal a zanedbal na světě, a bude litovati v očistci, že nečinil, co měl činiti, však nečinil více, jak to mohl a snad i chtěl činiti, však nečinil. A proč toho nečinil, ač to chtěl činiti? Co mu scházelo k vykonání dobré vůle? **Pokoj** srdce.

I do tvého srdce, zbožný čtenáři! nyní hledím a vidím, ač jen v duchu u tebe přítomný, a cítím s tebou, jak srdce tvé i při tomto čtení je nepokojné a těchto několik slov zde položených hrozí a leká mnohého, co Škola Božského Srdce Páně přináší, zvláště Duchovní Budíček, (jenž někdy — pravím ti to do ouška — skutečně je trochu prudký*), ale musíme mu to odpustit, je toho snad zapotřebí; ale proč se toho lekáš, bojíš a hrozíš? Schází ti snad také **pokoj** srdce?

Ach drahý, předrahý to poklad, pokoj srdce! Kdo by po něm z celé duše nevzdychal? kdo by si ho nepřál? kdo by si ho nevážil? Kde jest kdo na světě, jenž by každodenně po něm netoužil, kdo by ho nepotřeboval? Potřebuje

*) Proto jsme ho posledníkráte ani „nenatáhli“.

hříšník pokoje, a to pokoje s Bohem a s vlastním svědomím, pokoje též s blížním — aby se polepšil a nastoupil cestu křesťanského života; potřebuje ho ouzkostranný, aby ve svědomí svém byl ubezpečen o svém poměru k Bohu; potřebuje ho malomyslný, aby se zmužil, aby si dodal srdce, aby neztratil času a neodchyloval se brzo na tu, brzo na jinou stranu, potřebuje ho spravedlivý, aby setrval v dobrém a ustavičně dále kráčel.

Nejvíce ale potřebuje pokoje srdce kněz, duchovní správce v těžkých, mnohých a velikých povinnostech, a v postavení důležitém a vážném, z něhož někdy zodpovídati se má a musí před Bohem svým; a to pokoje pravého, ne jako čteme v Písmě Božím (Jer. 6, 14): „*Pax, pax — et non erat pax,*“ „pokoj, pokoj — a nebylo pokoje,“ nýbrž jak o něm Kristus Pán mluví (u sv. Jana 14, 27): „Pokoj zůstavuji vám, pokoj **můj** dávám vám: **ne jako svět** dává, já dávám vám.“

Všickni si zajisté tohoto svatého pokoje z celého srdce přejeme, neboť ho všickni potřebujeme; proto velikou útěchou jest pro nás, že nám Bůh toho pokoje zanechal, a každému dává, kdo ho o něj prosí, jen že **my sami** pokoj ten v srdci svém bez přestání rušíme, žádného snad nevyjímáme. Jest zajisté mnoho, i spravedlivých duší, jenž mají nejlepší vůli a předce nestáli jsouce v plnění dobrých skutků nikdy pro Boha mnoho nečiní, ba nemají ani času pro samou ouzkostrannost, pro samou bojácnost srdce, pro sané stesky a povzdechy, jež konečně předce nic jiného nejsou než zbytečné maření času a daremné týrání sebe samého. Zase jiní jsou horliví, však příliš chvátaví, a pro samé přenáhlení i ti to k ničemu nepřivedou; nebo majíce za to, že všecko dobré co vidí, neb o čem slyší, i sami povinni jsou konati, snášeti musí ustavičné výčitky svědomí, nikde nenalezajíce pokoje a potěšení, ani v modlitbě, ani ve sv. zpovědi a sv. přijímání ... a takto nejen že sobě jsou neužiteční ale i obtížní jiným.

Těm a podobným, a vůbec všem křesťanům, jimžto na spasení duše nesmrtelné záleží, všecko to namáhání, překážky a obtíže křesťanského života ulehčiti, trpkosti pozemského žití umírniti a osladiti, a takto dokázati, že jedině ve zbožném obcování s Bohem jesti pravé potěšení, stálá radost a statečná spokojenost — jesti cílem tohoto článku o pokoji srdce, jenž ovšem jedním číslem se nemůže skončiti, ale po delší čas bude učením ve Škole Božského Srdce Páně.

1. Co jesti ale pokoj srdce?

Pokoj srdce se nejlíp pozná a pocítí z rozjímání protivu jeho neb odporu; odpor pak pokoje srdce jesti nepokoj srdce a nespokojenost a vůbec veliká rozbouřená, nepokojná mysl buď pro zlé navyklosti, vášně a náruživosti — hříchů tedy jest ten neodbytný buřič v srdci a náš hrozný mučitel — anebo i když hříchů a vášně již jsou vyhozeny ze srdce, dá se toto nicméně znepokojiti a rozbouřiti brzo přílišnou radostí, brzo nemírným zármutkem, zde strachem a bázní, (ať již bez příčiny neb pro skutečnou příčinu), tam zase domýšlenou neb i skutečnou vlašností a zatvrzelostí atd., nejvíce ale mrzutostí, že se nám neděje podle vlastní vůle, neb obavou, že by se nám stát mohlo, co si nepřejeme, nebo že se to jiným způsobem stane, nežli si přejeme, neb že se nestane, co si tak nemírně žádáme a myslíme, že bychom bez té věci nemohli ani šťastni býti, nemajíce na zřeteli, že se v tom přemáhati máme, i kdyby

to byla věc dobrá, směřující ke cti Boží a k spasení duší nesmrtelných: a že se v tom ve všem neodevzdáváme dosti vyššímu řízení Božímu, býváme nepokojní.

Pokoj srdce bude tudyž takový stav, taková povaha křesťana a katolíka, jenž prost vší náklonnosti k hříchu, ničeho na světě se nebojí než hříchu, a po ničem netouží, než Bohu sloužiti **dle vůle Jeho**.

Kdo se ještě něčeho jiného bojí než hříchu (ku př. ztráty nějaké, změny a p.), již nemá pokoje srdce; kdo po něčem jiném ještě touží, krom sloužiti Bohu — (ku př. aby něčeho dosáhl, něčím byl, něčím se stal atd.), nemá pokoje srdce; kdo i Bohu sloužiti (křesťanský život vésti) chce dle vlastní vůle, dle vlastního náhledu, dle vlastní chuti, jak si sám myslí, představuje a přeje — ne pak jak Bůh chce a jak On jej povede, (a proto se bojí pokušení, přemáhání, zapírání sebe atd.), nemá pravého pokoje srdce, jakéhož požívá ten, kdo se ve všem, vždycky a všude odevzdává do vůle Boží, jako hodné dítě milujícím rodičům se zcela odevzdává, ničeho se nebojíc nežli rozhněvati rodiče, po ničem netouží, než rodičům se líbiti a ve všem ne dle vlastní, ale dle jejich vůle jednati. I kdyby otec milující a matka starostlivá chtěli dítě zkoušeti, a přísnými se stavěli na oko, žádného daru a laskavosti žádné mu neprokazovali, hodné dítě nicméně u vědomí svého dobrého chování trpělivě čeká, slouží a snáší tak dlouho, až mu zase laskavý obličej ukazuje otec neb matka, i kdyby to snad teprv na loži smrtelném býti mělo. Podobně se chová křesťan pokojného srdce k Bohu svému.

Ovšem že v srdci takovém nemůže a nesmí býti žádný hřích, žádná zlá náklonnost, hříšná navyklost, náruživost, to se rozumí samo sebou, proto praví se jako podmínkou nevyhnutelně potřebnou, že pokoj srdce jest povaha křesťana takového, jenž prost jest i vší náklonnosti k hříchu. Vždyť již v Zákoně Starém praví Bůh skrze ústa proroka Isaiáše (48, 22), že „není pokoje bezbožným,“ hříšným, či hříchu oddaným.

Chceš-li tedy, milý čtenáři! ať jsi kdokoliv, já sebe samého do počtu tvého počítám, chceš-li nabýti a uchovati pokoje srdce, ale to pravého, viz nejdříve, jak by's srdce své očistil od hříchu, netoliko těžkého, smrtelného, ale i každého dobrovolného, všedního, pak od každé zlé navyklosti, náruživosti; — a proto bude dobře, vezmeš-li se mnou číslo 2. naší Školy Božského Srdce Páně do rukou a bedlivě si stránky 48 až 52 přečteme ještě jednou Hřích musí ze srdce ven, ano i ta ukrytá náklonnost ke hříchu, jinak bychom nadarmo toužili po pokoji srdce; činíme-li ale co zmíněný článek od nás žádá, pak již první krok učiněn k nabývání toho drahého pokladu srdce; ano již jsme i pokoj ten našli, neboť Bůh nám ho dává ihned na zbožnou prosbu naši; a jak rád nám ho uděluje, dokázal tím, že chtěl v Písmě svém svatém obzvláště nazván býti dárce pokoje, Bohem pokoje, jakož zajisté čteme, již u sv. Isaiáše 45, 6: „Jáť jsem Hospodin, jenž působím světlo a — činím pokoj“ a 9, 6: „Maličký narodil se nám (Vykupitel) — a nazváno bude jméno jeho Podivný, Rádce, Bůh, Silný, Otec budoucího věku, Kníže pokoje.“ Při Jeho narození prozpěvovali andělé nebeští (Luk. 2, 14): „Sláva na výsostech Bohu, a na zemi pokoj lidem dobré vůle.“ Jak snadno tedy dosáhnouti můžeme tohoto svatého pokoje! zapotřebí jenom, abychom měli dobré vůle! Ale tu míti musíme, jinak se nám neuděluje vzácného toho pokladu! Dobrou vůli pak má každý, kdo příkázání Boží bedlivě zachovává, všechno, co Bůh od něho žádá, jmenovitě povinnosti domácí svědomitě plní, a celým svým živobytím, smýšlením, mluvením i jednáním hledí Bohu se zalíbiti, Jemu horlivě

sloužití ve víře, naději a lásce. On sám přinesl a podával tohoto vzácného pokoje učedníkům svým při svém slavném vzkříšení (Jan 20, 19 a j.): „Pokoj vám!“ a 14, 27: „Pokoj zůstavuji vám, pokoj můj dávám vám.“ Podobně svědčí i apoštol Páně sv. Pavel (Řím. 15, 33): „Bůh pak pokoje budiž se všemi vámi;“ 16, 20: „Bůh pak pokoje — potříž satanáša (rušitele pokoje hříchem, náruživostmi atd.) pod nohy vaše brzo;“ a v psaní 2. ku Korintským 13, 11. udává prostředky k dosažení tohoto pokoje, když píše: „Dokonalí buďte, napomínejte se, jednostejně smýšlejte, pokoj mějte a Bůh pokoje a milování bude s vámi;“ a přání své dovršuje v 2. k Thess. 3, 16: „Sám pak Pán pokoje dejž vám pokoj věčný na všelikém místě.“

Těmito a podobnými výroky Písma sv. jsme přesvědčeni, že Bůh náš jest Bůh pokoje, že pokoje nám dává a uděluje všem pokoje hodným a milovným sám Bůh; pokoj tedy srdce, tento tak vzácný poklad pochází od Boha, má svůj základ v Bohu, jenž se sám nazývá Bůh pokoje. Pakli ale Bůh jest původce a dárce pokoje, pak musí*) všechno, co od něho pochází, co z jeho nejsvětějších rukou se nám dostává, míti na sobě znamení pokoje; a my na světě, a jmenovitě v duchovním, křesťanském živobytí **jen to** za řízení a dopuštění Boží můžeme a musíme uznati, co k pokoji našemu směřuje, co tento pokoj Boží zjevuje. Následovně všechno to, co pokoj Boží ruší, z Boha není, od Boha nepochází, a není tudíž řízením Božím, nýbrž pochází od naší převrácené vůle. To dosvědčuje i Písmo sv., když praví: „Bůh není milovník různice, ale pokoje“ (1. Kor. 14, 33). Kde různice, nesvornost, nepořádek — tam není pokoje, ale nepokoj, nespokojenost; pokoj jenom tam, kde svornost, pořádek, spořádanost a všude kde pokoj a pořádek, tam panuje Bůh, v tom je řízení Boží.

Praveno, že nám Bůh sám uděluje pokoje — ještě více, Bůh nás k pokoji stvořil, ustanovil pro pokoj a spokojenost, k ní tudíž povolal; důkaz toho Písmo sv. (1. Kor. 7, 15): „Ku pokoji povolal nás Bůh.“ Láska k pokoji je nám proto jaksi vrozená, a odtud ona nevýslovná touha srdce našeho po tomto svatém pokoji a proto i ke všemu, co jej přináší, co jej působí, a jmenovitě k tomu, jenž ho uděluje, od něhožto pochází, k Bohu, a k živobytí v Bohu taková náchylnost; nebo to právě, žití v Bohu, v lásce a milosti Boží, — toť pravý pokoj, a jenom ten požívá pravého pokoje, kdo v Bohu žije kdo však Boha opouští, od Boha se odvrací a vzdaluje hříchy a nepravostmi svými, ten tím samým již ztratil pokoj srdce. Nebo co jest život hříšníka ve všech jeho jednáních jiného nežli život v nepokoji, v nespokojenosti? ... a co jest touha po smíření s Bohem jiného, nežli touha po ztraceném pokoji s Bohem? Býti „bez Krista a bez Boha na tomto světě“ (Efes. 2, 12) jesti tolik jako býti bez pokoje, „neboť On jest **pokoj** náš“ (v. 13).

Z toho ze všeho slunce jasněji vysvítá, že zcela nemožnou jest věc, aby bylo pokoje, kde je hřích a nepravost, jak již svrchu praveno; ale ani v tom srdci nemůže panovati pokoj, ve kterém panuje jakákoliv náruživost a náklonnost mimo Boha; a kdyby náruživost srdce našeho, ať se jmenuje jakkoliv, slibovala pokoje a spokojenosti, nemůže toho dáti a nedá, a nepopřeje toho nikdy a nikdy. Náruživost kterákoliv a pokoj srdce jsou si tak odporňy, že náruživost jest pravý opak, ta nejkrajnější protiva pokoje. Neboť každá náruživost má to

*) Jak praví velmi zkušeně Dr. Staudenmaier, dle něhožto následující učení podáváme.

obzvláštní do sebe, že svatý pořádek Bohem ustanovený ruší, a meze slušnosti, pravdy a cnosti svévolně překročuje; jestli ale náruživost ruší libý pořádek, jest to již nepokoj, a tak dlouho tento nepokoj v srdci našem trvá, dokud náruživost z něho nevyhodíme. Ano každá náruživost to právě docíliti chce, aby nás učinila nespokojenými, nešťastnými, a to hodně nešťastnými!

Konečně nemůže býti pokoje v srdci, ve kterém často probíhají nezřízené, nepořádné, nespořádané náklonnosti a hnutí duševní a vůbec u toho, jenž nepořádný, nespořádaný vede život. S nepořádkem pozemským je nepokoj a nespokojenost pozemská spojena, s nepořádkem duchovním nepokoj duchovní. Pokoj duchovní, pokoj duše a srdce jenom tam, kde žádné nezřízené žádosti a náklonnosti není, a žádné náklonnosti ke světu a marnostem jeho. Zbavenu a sprostěnu býti všech nezřízených náklonností, — což slove volnost, svobodnost, svoboda duchovní — toť pravý pokoj; ano nezkalený pokoj srdce a nerušená tichá, zbožná, svatá mysl jesti právě tato svoboda ducha našeho. Tato svoboda ale jenom v Bohu, „kde jest Duch Páně, tuť i svoboda.“ (1. Kor. 3, 17).

O pokoji svatý! pokoji Boží! naše věčnosti již zde v čase! naše nebe zde na světě! naše blaženosti již v tomto slzavém oudolí!

(Pokračování budoucně.)

Duchovní Budiček.

První stupeň pokory: Bázeň Boží.

*† Jak se ty časy přede mění! co bývalo jindy — tomu se nyní snad právě naopak daří: nejen způsoby a mravy lidské jsou každou generací jiné, ale již i — Pána Boha si dělá každý, jak se mu líbí; někde ho i zcela vymazali z kalendáře, a nemají prý už žádného Boha! ... Ach ovšem, ty časy se „moc“ změnili: jindy býval Bůh na prvním místě nejen na nebi a v chrámu Páně, ale na každém místě, i tam, kde se mu nejlíp líbí — v srdci našem, všude byl Pánem; ale teď — teď musí být rád, že ho „ještě tak trpí“ lidé v kostele třebaš o samotě a ve tmě!! Jindy o nic se tak nestarali lidé, jako o modlitbu, o služby Boží, o horlivost v dobrém — ale nyní! ach ovšem, teď se vše jen shání po penězích, po statcích pozemských, po rozkoších atd.!! Jindy na vše jiné se zapomnělo jen ne na Boha, na duši, na spasení, na modlitbu — nyní však žijí tisícové a tisícové na tom milém, Božím světě, jenž ani jednou za den, ba snad ani za týden na Boha nepamatují, snad ani v neděli ani ve svátek.

Ano ty časy se změnily; mám tu právě před sebou: „Život sv. Otců na poušti;“ otvíraje v něm 3. knihu, sepsanou od svatého kněze *Rufína z Aquileje* čtu číslo 6., kde se vypravuje, kterak jistý poustevník navštívil svého soudruha na poušti, aby se s ním v Bohu potěšil; i zaradoval se tento velice nad jeho příchodem a připravil k uvítání jeho skrovné jídlo v nádobě hlíněné, kterouž byl k ohni postavil. Dříve však nežli k jídlu přisedli, chtěli dle zbožného obyčeje Boha chváliti modlitbou, žalmy a čtením Písma sv. Modlitba je tak těšila a povzbudila, že celý žaltář (150 žalmů či zpěvů krále Davida) společně se pomodlili, a mezitím i z Písma sv. mnoho krásného si vespolek připomínali a tak jim nepozorovaně ušla celá noc — a již nastával druhý den: i chválili poznovu Boha až do

hodiny deváté, a když takto potěšený host zase navrátit se chtěl, pozoroval hostitel k velikému udivení teprv nyní — nádobu s připraveným jídlem a zvolal: „I jak jsme mohli tak — na jídlo zapomenouti!“

Takový „malér“ se za našich časů, není-li pravda, sotva as přihodí naopak tu se spíše na všechno zapomíná, i na smrt, jen ne — na jídlo a pití! To dosvědčuje „historie“ o jiných dvou hostech, o kterých jsem se nedávno dozvěděl, ovšem ne ze „životů Svatých“, na nejvýš z takového, jaký by asi pan Rénau dovedl sepsati. Naši dva sousedé se právě nemodlili žaltář, aniž měli Písmo sv. v ruku — spíše naopak! ale o Bohu předce mluvili, aspoň jeden z nich, jenž snad již tuze hluboko do sklenice byl nahlédl a vzpomněl si na svá mladá leta, jak býval hodný a nyní — jaký dareba se z něho stal, ptal se kameráda svého, která víra by byla nejlepší, jestli ta augspurská nebo helvetská, nebo ta nejnovější svobodných zedníků? I odpověděl druhý (jenž snad z vlastní zkušenosti se přesvědčil, že jedna stojí za 18, a druhá za 20 bez dvou): „E! já myslím, kmotře! jen když má člověk — co jíst a pít, to je nejlepší víra.“ Rozumí se samo sebou, že na to následovalo hřmotné ha! ha! ha! z těch střízlivých chřtánů.

A tak to bohužel činí i mnozí z učených a jinak dosti správných lidí, že se o Pána Boha málo neb zcela nic nestarají! ne žeby nevěřili v Boha aneb zapírali, že skutečně jest — vždyť pak i pohané věří v Boha, tož by byli ti pokřtěni, křesťané tedy a katolíci (dle jména) jediní, jenž by ho zapírali! — ale poněvadž jest Bůh pouhý duch a proto neviditelný, proto se pokládá za nepřítomného, za příliš vzdáleného od nás, a co je vzdálené, na to snadno se zapomíná.

Uznávají sice takoví lidé Boha za nejvyššího Pána, oni jím neopovrhují — i toto, to by ještě scházelo! ale mnoho si hlavy s ním také nelámou, ba ani jim nepřipadá na Boha mysliti, nemají k tomu času, majíce dost a dost se sebou co dělat, péče a starost o výdělek vezdejší, starost o ženu a děti, aneb zase o pokrok, národnost, ústavnost atd. dělá jim plné hlavy, tak že před očima ustavičnou tmou duševní mají a nevidí leč zemi, pozemky, peníze, jídlo a pití na Boha, ó na toho není času pamatovati! a když snad někdy předce buď při smrti dobrého přítele, nebo v čas nebezpečné nemoci neb bouřky na Boha myslí, — není to daleko náš Pán Bůh, Bůh svatého evandělie, náš Stvořitel, Spasitel a budoucí soudce náš. K tomu přidej, zbožný čtenáři! že takoví lidé, ve víře svaté nedosti pevní, drží se lidí tak zvaných „osvícených, pokročilých, učených,“ jejichžto však učenost v tom spočívá, že to dobré seménko naučení matčina v mladých letech zcela již ze srdce vyhodili, ti jim teprv kážou! a teď teprv poznávají pravdu!! a tak ještě nějaké „nábožné“ čtení z redakce pana Renána, ku př. prokletec nebo jeho Život Ježíšův, nebo Apoštolů a ti ubozí jsou „hotovi;“ teď jim je Bůh, ne-smrtelnost, věčnost, peklo atd. jen nějakým strašidlem ještě pro ten „sprostý lid,“ který se ještě těch „černých“ drží, osvícený ale člověk, ten ví, zač to má držeti!

A proto tak málo lidí se Boha bojí, tak málo křesťanů na Boha myslí, tak málo katolíků o nebeskou vlast se stará! proto taková pýcha a nadutost ohromná ve světě, proto taková zkáza a nemravnost a nevěra, jež není ani k pochopení!!

Než kam jsi tu zabloudil, příteli zlatý! zapomněl jsem zcela na to, že tebe mám před sebou a že ty daleko nepatříš a nechceš patřiti k těm osvíceným toho světa, ale naopak ty — maje již všecken zřetel jen k nebesům, ano již i tělo i duši připravovanou k duchovnímu řebříku do nebe, ptáš se dnes po prvním ze

stupni v tom řebříku a čekáš, brzo-li ti ho sv. otec Benedikt skrze mne podá. A již je tu: hle! sv. Benedikt chce tě uchovati před takovou zkázou tohoto osvěceného světa a praví, že k uvarování-se toho všeho první a nejpotřebnější věc jest: Boha se báti, na Boha ustavičně mysliti, Boha všude a vždycky míti na očích ... než ale slyš sám:

„Již pak první stupeň pokory v tom záleží, že kdo **bázeň Boží** na očích ustavičně máje na Boha zapoménlivosti do konce se varuje a vždy pamatuje na všecka přikázání Boží a kterak, kdož pohrdají Bohem do pekla pro své hříchy padají, a v duchu svém ustavičně rozjímá o životě věčném, připraveném všem, kdož se Boha bojí.“

Že je to hezké naučení, není-li pravda? Ba ovšem! a takové pamatování na Boha a na své duše spasení nemůže zajisté bez hojného ovoce zůstat, jmenovitě to tím docílíme, že se hříchů vystříháme, kdo na Boha myslí a na poslední věci člověka (smrt, soud, peklo, nebe), tak nemůže ani hřešit; kdo se Boha všudy-přítomného, vševědoucího bojí, kdo pamatuje na Boha budoucího soudce, musí se všeho zlého nevyhnutelně varovati; to svědčí sv. Benedikt:

„Takto se uchová každé doby před hříchy a poklesky, totiž myšlení, řečí, očí, rukou, nohou neb převrácené vůle; při tom také obzvláště žádosti tělesné odlož.“

Kde je o hříchu řeč, tam se skoro veskrz, alespoň u lidu mladšího, vyrozumívá hřích tělesný, žádost tělesná, ano nečistota a smyslnost platí skoro jako zástupce hříchu; a vším právem: žádný hřích v takové míře nepanuje, jako smyslnost, žádný v tak hrozném otroctví nedrží ubohou duši, jako smyslnost a nečistota, jelikož žádný takovým popudem a takovou mocí neláká, jako právě tělesná žádost; právě proto ale nemáme se ničeho tak bedlivě, tak **ouzkostranně** varovati, vyhýbati a vystříhati jako smyslnosti, tělesné žádosti a nečistoty; proto také nechce sv. Benedikt své naučení o bázni Boží končiti, aniž by dříve i v tom ohledu nás povzbudil. Slova jeho jsou:

„V žádostech pak těla podobně vezme, že nám Bůh vždy přítomen jest, jak to osvědčuje prorok Hospodinovi: *„Před tebou jest všechna žádost má.“* (Žalm 37, 10). Proto tedy varovati se sluší zlé žádosti, poněvadž smrt u vchodu rozkoší jest postavena, proto přikazuje nám Písmo a dí: *„Po žádostech svých nechod.“* (Sir. 18, 30).

A nyní všechny tyto pohnutky k bázni Boží ještě jednou sv. otec Benedikt opakuje, aby pospolu větší moci na tebe působili a napomíná k bedlivosti a horlivosti křesťanské, aby tě uvaroval před duchem lhostejnosti a vlažnosti, a možné nedbalosti o spasení tvé; praví:

„Jelikož tedy oči Hospodinovy hledí na dobré i zlé, a Hospodin s nebe ustavičně *hledí na syny lidské, aby viděl, jestli kdo rozumný aneb hledající Boha* (Žalm 13, 2) a jelikož od andělů nám přidělených dnem i nocí Pánu a Spasiteli našemu skutky naše se oznamují, varovati se musíme každé hodiny bratři! jako v Žalmu praví prorok, aby nás Bůh některou chvíli nenalezl „odchýlené k zlému a učiněné neužitečné“ —

a že sv. Otcí tvému tak mnoho na tom záleží, abys opravdivou bázeň Boží a tak první stupeň pokory si zaopatřil, a od své pýchy a samolásky i ode všeho spolehání-se na sebe samého dokonale byl vyhojen a nemyslí si, co se mi zlého stane, všechno mi jde podle přání, Pán Bůh nepřijímá takové „maličkosti“ za žádný

hřích, nebo by mne už dávno byl potrestal, kdyby to za to stálo, dokládá konečně rázně:

„a pakliže (Bůh) na tomto světě nás šetří, (jelikož shovívavý jest a čeká na naše obrácení a polepšení), aby nám neřekl v budoucím věku: „*To jsi činil a mlčel jsem.*“ (Žalm 49, 21).

Jest to s tou bázní Boží věru skoro podivuhodné; kde bázeň Boží, tam se dobře daří ve věcech vezdejších i duševních: křesťan jako hodné dítě, jež otce svého rozhněvati se bojí, ne proto, že by tu bylo trestáno, ale že by to otce bolelo, že by mu zármutek způsobilo; taková bázeň synovská musí nás od hříchu vzdáliti a v lásce i milosti Boží utvrditi, nás spravedlivými a Bohu milými učiniti, pročez i v Písmě Božím slove „*bázeň Hospodinova — počátek moudrosti.*“ (Sir. 1, 16). Filip II. král španělský mluvil kdysi s řeholným knězem, jehož míval na dvoře svém, o křesťanském, spravedlivém životě, i pravil: „Velebnosti! praví se, že chováte u sebe bylinu, kteráž má moc čistotu srdce zachovati?“ Kněz po krátkém rozmyšlení pravil: „Vaše Veličenství! pravdu jste slyšel; ustavičně máme u sebe bylinu, kteráž nejen v čistotě srdce, ale v každé etnosti křesťanské nás zachovává.“ Na otázku zvědavou, jaká by to bylina byla, odpověděl řeholník: „Jest to — bázeň Boží.“

Když jsem byl ještě malý chlapec, asi 6, 7 let mně mohlo být, bydlel jsem času zimního vždy u hodného dědečka a zbožné babičky se strany otcovy (— Bůh jim dej za to velikých radostí nebeských! a ty hodný čtenáři se za ně pomodlí po přečtení svého Budíčka aspoň jeden Otče náš a Zdravas, jak to já často a teď právě činím) Viděl jsem u nich nad míru povzbuzující obraz Boha Otce — anebo to byl Kristus Pán, nevím se dost upamatovati a tenkrát jsem to nedovedl ještě dobře rozeznati, já jen věděl, že to Pán Bůh náš. Ten byl zrovna nade dveřmi, a jak pravím, obzvláštní obraz to byl, alespoň já ten obraz za něco znamenitého jsem držel: nebylo to sice dílo žádného vyhlášeného mistra, ba ani rámec neměl nic zvláštního do sebe, byltě prostý, dřevěný, černě natřený; ale znamenitost jeho záležela v tom: když jsem tam po prvé před ním stál, a na toho nebeského Tatínka hleděl, tu se Pán Bůh zrovna, ale zrovna díval na mne, jakoby mi skrze oči chtěl hluboko do srdce nahlédnouti; i bál jsem se skoro, neb jsem takový živý obraz ještě nikdy neviděl. Jdu stranou do koutečka, a hle — i tam na mne hledí oko Boží, jdu na pravo vždy dál a dál, nic platno, každým krokem se točily vše pronikající oči nebeského Otce se mnou a za mnou, i řekl jsem mimovolně: „náš pan farář předce má pravdu, že Pán Bůh všechno vidí.“

Ale nač ti to zde připomínám, rozmilý příteli!? a co je ti do toho, viz? Inu hned to pochopíš. Takový obraz podobný staví ti dnes sv. otec Benedikt před oči, aby tě mocně povzbudil, vždy pamatovati na Boha a na všechna jeho přikázání, a takto na prvním stupni pokory pro celou budoucnost se udržeti až bys k druhému mohl přihlédnouti. I praví:

„Považ jedenkaždý, že Bůh každou hodinu s nebe na něho hledí a že Velebnost Boží skutky jeho na každém místě pozoruje, jako je i andělé každou dobu Bohu oznamují. Dokazuje nám to prorok, když svědčí, že i v myšlení Bůh nám je přítomen, v slovích: „*Zkušuješ srdce a ledví Bože*“ (Žalm 7, 10), a tentýž praví opět: „*Hospodin zná myšlení lidská, že marná jsou*“ (Žalm 93, 11) a opět praví ten samý (138, 3): „*Porozuměl jsi myšlením mým z daleka*“ a (75, 11): „*nebo myšlení člověka chváliti Tě bude.*“ A proto aby pozorný byl na myšlení svá

převrácená má každý skroušeně v srdci svém volati: „*Tenkrátě budu nepoškvrněným před Ním, když se vystříhám nepravosti své*“ (Žalm 17, 24).

A jakoby viděl sv. Otec, že ti největší práce dělá ten neodbytný buřič na levém tvém boku, jenž slove srdce, a co v něm povstává dobrého i zlého, žádost dobrá i zlá a vůle Bohu milá i převrácená, proto dokládá:

„Svou vlastní vůli pak plniti rovněž nám zakazuje,“ když praví: „*a od vůle své odvracuj se*“ (Sirach 18, 30), a opět prosíme Boha v modlitbě (Páně), „*aby byla vůle Jeho mezi námi.*“ Proto se nám vším právem dává naučení, bychom neplnili vlastní vůle, chceme-li se onoho zlého vystříhati, o němžto praví Písmo: „*Jestí cesta, která se zdá člověku spravedlivá, ale konec její přivádí ke smrti.*“ (Přisl. 14, 12). Tak třeba se i toho vystříhati, co o nedbalých je řečeno: „*Porušení jsou a zohavení ve snažení svém.*“ (Žalm 23, 1).

II. Den v pobožnosti

k Božskému Srdci Páně.

Rozjímání.

Život Božského Srdce Páně v nejsvětější Svátosti Oltářní jest — život milosti.

Kdo se k vůli obchodu v cizé zemi nachází, o tom pravíme, že vede život obchodnický. Ježíš Kristus, jenž v oslaveném Těle, (s kterýmžto sedí na pravici Boží) nepřebývá více na zemi, chtěl nicméně mezi námi dlíti v nejsvětější Svátosti Oltářní, aby nám milost Svou nebeskou udělil a nás posvětil. Toto jeho žití ve Svátosti k posvěcení duší našich můžeme proto život milosti nazývati. — Rozjímejme city Božského Srdce a city našich srdcí pro takový život milostný.

Modlitba přípravná

(jako v 4. čísle.)

Příprava 1. Představ si Ježíše Krista v nejsvětější Svátosti, kterak ti Božské Srdce ukazuje, z něhož se proud nejčistší vody, (kteráž milost Jeho znamená) prýští na všechny, kdož k Němu přichází.

2. O můj nejsladší Ježíši! k nejsvětějším nohám Tvým padám já bídny a nuzný hříšník, jako málomocenstvím bezpočetných nepravostí poškvrněný člověk a prosím usilovně, by mne milostí svou očistiti, vyhojiti, opět pozdvihnouti, potěšiti, ke všemu dobrému povzbuditi a posilniti ráčil.

I. část rozjímání. Ježíš Kristus žije v nejsvětější Svátosti Oltářní, a ten Jeho život jest život milosti.... Jaké jsou ty city, jenž v srdcích našich tento Jeho život působí? ... Co cítil v životě svém pozemském, když nemocných uzdravoval, mdlých a slabých sám vyhledával k vyhojení, když slepým navracoval zrak, mrtvých křísil a nesčíslné zázraky konal? Nuže všechny tyto city pobožnosti, vroucnosti, starosti, slitování a dobrotivosti i nyní chová v tajemství plném přebývání na oltáři, jež ze všech zázraků jest ten **největší** S jakými city lásky a trpělivosti snášel tolik bolestí a tolik muk? Celou tuto lásku a celou tu obětivost cítí posud v žití milostném, kde to vše obnovovati nepřestává v díle vykoupení našeho.

Je-li plamen veliký sůžen v ouzské peci vypalovací, jak prudce as vypukne, jak vysoko vyrazí? Představ si nyní, jakoby podobně i plamen Božské lásky v Srdci Ježíšově byl sůžen, věř též podle lidského způsobu, že ono neskončeně milující Srdce jakousi nevýslovnou bolest cítí, pro převelikou hojnost milostí, jež uzavírá sice v Sobě, ale nemůže jich rozdati, jelikož není, kdoby ji přijal.

Jednoho dne pravil Pán k jisté milované duši, jížto ukázal Srdce své, jako v ohnivé prohlubni: „Toto Mé Srdce, dcero má! musí se strávit v toužení, jímžto všechny duše chce získati, posvěcovati a s sebou spojit; pomoz mi, dcero milá! by nasycena byla touha má. Rozhlašuj to a kaž to rozhlašovati, že milosti Svě nevyměřím meze pro ty, jenž ji hledati budou v Srdci Mém.“

Taž se nyní sám sebe, nejsi-li též z počtu oněch duší, které lhostejné jsou a zpurné proti tomuto milujícímu Srdci Božímu? ... Porozuměl jsi těmto citům srdce svého a uvážils je dobře? Jelikož je tedy znáš, co se ti zdá o Srdci Páně a o srdci tvém? — Ach můj Ježíši! že jsem Srdce Tvé, kteréž v dobrotivosti a a lásce nezná meze, že jsem tě tak dlouho nepoznal, proto jsem posud tak chudý na milostech, tak nevděčný k Tobě, tak slabý a mdlý na modlitbách; tak chladný v prosbách svých.

Podivení — důkuvzdání — důvěřování — předsevzetí

II. část. A jaká předsevzetí žádá od tebe Srdce Ježíšovo za to Svě živobytí milostivé, v jakémž pro tebe žije a bije v nejsvětější Svátosti?

1. Toto Božské Srdce musíš si vyvoliti za jedinké útočiště v každé záležitosti srdce svého. To jsi posud nečinil, neboť Srdce Páně bylo vždy to nejposlednější, na kteréž jsi vzpomněl. Paklis ale skutečně se přesvědčil, že v tom Božském Srdci nalezáš pravý lék proti všem pokušením, pochybuostem a slabostem, a proti zármutku svému, nebudeš více jako doposud pomoci a potěšení hledati u lidí neb jiných tvorů, aneb ve smyslných radostech, neb snad docela v nasycování svých žádostí a vášní, ale u Boha. Skoumej se bedlivě, jaké nevěrnosti aneb jaké nepravosti jsi se dopustil proti tomuto nejstarostlivějšímu a nejmilejšímu ze všech srdcí, a započni hned zapravení toho všeho.

2. Jelikož se utíkáš k Božskému Srdci, musíš míti upřímnou a velikou touhu po milostech, kterých ti je třeba. Ach toto Božské Srdce zná tvá nejtajnější myšlení, ví, že pramalou horlivost máš k milování Jeho, ví, že se ti i tenkrát, když o tu velikou milost lásky prosíš, nejedná upřímně o to, bys s milostí tou spolupůsobil, že nejsi pevně odhodlán bojovati proti bouři náruživostí svých, a svým přirozeným náklonnostem odporovati, sebe zapírati a kříž Kristův na sebe bráti Chceš-li si tedy žádanou milost konečně zasloužiti, musíš po ní velice a upřímně toužiti ... Srovnej nyní žádosti své se žádostmi Srdce Ježíše Krista ... zardí se ... pros za odpuštění žádej o touhu po milosti lásky Boží ... vypros si té milosti samé.

3. Toto útočiště k Srdci Ježíšovu musíš bráti s důvěrou pokornou sice, ale pevnou a láskyplnou, jelikož ti Bůh v tomto přepodivném Tajemství netoliko dovoluje, ale i žádá, a prikazuje, abys u Něho pomoci hledal a s Ním se spojil. O duše! poznej štěstí svého! To jesti takřka největší zázrak lásky tohoto Srdce k pokolení lidskému, neboť jest to Bůh velebnosti a slávy, před Nímžto Serafinové nebeští se třesou, kterýž tu na světě tak důvěrně s námi chce obcovati. Ty často s celou důvěrou srdce svého lneš k stvořením slabým, vrtkým, jež tě často zrazují

a s tebou pohrdávají a k Bohu svému chováš tak uzavřené a zpurné srdce, k Bohu pravím, jenž se tak laskavě k tobě skloňuje, jenž se tak velice k vůli tobě ráčil pokořiti.

Ach není to pokora, která tě od milostí Boha zdržuje, je to nedostatek lásky k Němu, nedostatek poznání, jak velice, jak nepochopitelně tě Bůh miluje! Ach Božské neskončeně dobrotivé a vši lásky hodné Srdce! budoucně to nemá tak býti Otevři Mu proto srdce své zcela a zúplna; vyjev mu utrpení svá, bolesti své a všechny své záležitosti ... nebude ba nemůže odolati srdci tvému ač chudému, předce však upřímnému a po lásce Boží vroucně toužícímu.

Duchovní čtení.

Rodriguez I. díl, VII. oddělení, hlava 8. a 9. o zpytování svědomí. (Zde jen kratičký výťah).

Hlava 8. Při zpytování svědomí jesti nejhlavnější věc — lítost a dobré předsevzetí. Zpytování svědomí jesti každodenní dílo našeho úplného polepšení a k Bohu obrácení, chyby poznati — jest jen základ díla toho, hlavní věc jest: želeť, že jsme chybili a pevně si umíniti, že nechceme více hřešiti; jen takovým způsobem odložíme zponenáhla chyby své, a proto delší čas této lítosti a předsevzetí se má věnovati Proč tak často padáš do těch samých chyb? poněvadž jich opravdově neželíš, a nečiníš pevné předsevzetí. Zdali pak jsi již jednou tak upřímně a do opravdy si umínil, že raději chceš všechno trpět ano i zemřít, nežli Boha jedinkráte těžce urazit?! Čeho litujeme, a na čem nám skutečně záleží, toho tak snadno se již nedopouštíme Pravá, upřímná, skutečná lítost již svou prudkostí zdržuje od hříchu; neboť když si pravíme, „musel bych toho litovati,“ již ta myšlenka nás mocně povzbuzuje k varování se toho; již pohan *Demos-thenes* pravil uvažuje nastávající na hřích žal: „Tak draze nekoupím si lítosti“ Jak že, ty pravíš, vždyť to oželím a Bůh mi to odpustí!! Toť by za jedno bylo veliké bláznovství, za kratičkou marnost dlouhou žalost si způsobiti, a za druhé by taková lítost byla velice pochybná Proto tedy pilně se cvičiti třeba v lítosti a dobrém předsevzetí; můžeme sice i vzdor tomu hřešiti, neboť jsme slabí smrtelníci, a ne andělé; ale jistě že méně budeme hřešiti, a dříve se polepšíme Vždyť bychom se v skutku museli stydět před Pánem Bohem, ustavičně příslibovati, že se polepšíme, a vzdor tomu pořád lehkomyšlně hřešiti!!!

Hlava 9. Dobře jest a prospěšno, ku zpytování svědomí přidati — i pokání či nějaký trest si za každou chybu uložit, ku př. o $\frac{1}{4}$ hodiny později si lehnouti nebo půst, na zemi místo na klekátku klečeti, nezatopiti si v zimě a podobně, jak to činívali Svatí — aby se duše těch trestů, (které jí však nikdy nesmíme odpustiti či prominouti) bála, a více nehřešila, aspoň ne tak snadno. Takovéto mrtvení svého těla má dvojí výhodu: za jedno jest to zadostučinění a za druhé zásluha, pro kterou nám Bůh snáze a rychleji uděluje milostí svých A v tomto pokárání sebe samých musíme setrvati a zmužile jednati, vždyť pak tím trestáme svého nejúhlavnějšího nepřítele, jenž nás ustavičně znepokojuje a v dobrém nejvíce nám překáží a často k pádu a hříchu přivádí nechť tedy trpí!! — — O dokonalé polepšení pak máme nejen ve zpytování svědomí se starati ale i v návštěvě nejsvětější Svátosti, a v každé modlitby; nebo na to musíme všechno, co dobrého činíme, obrátiti, abychom konečně jednou byli hodnější, Bohu milejší a — bez hříchu.

Návštěva nejsvětější Svátosti Oltářní.

Při této návštěvě rozjímej příčinu, proč Pán Ježíš před tebou na oltáři přebývá, proč ty k Němu přicházíš, totiž abys milost Boží obdržel a v ní rostl. Obnov také všechna svá dobrá předsevzetí a vlož je do nejsvětější Rány Božského Srdce Páně.

Modlitba střelná neb povzdech.

Ty's o Pane! útočiště mé,
Duše má na věky nezahyne!

Cnost.

Vykonej takový skutek lásky, dobrotivosti, přátelství atd., kde v srdci svém cítíš pokušení k pravému toho opaku, a to na ten úmysl, abys aspoň poněkud zadostučinil za svůj předešlý nevďěk naproti tak veliké lásce Krista Ježíše.

Svati apoštolové Slovanští **CYRILL A METHOD.**

(Pokračování.)

IV: Sv. apoštolové na Moravě; cesta jejich do Říma; smrt sv. Cyrilla.

Slovanský kmen Moravanův — jak se obyčejně udává — zaujal okolo polovice VI. století stará sídla Quadů, a jmeno přijal od řeky tuzemské Moravy. Prvotní dějiny praotcův našich zakrývá zvláštní temnota. Okolo 822 přichází tento kmen, co sousední Čechův, ponejprvé pod zvláštním jmenem svým v dějinách. V politickém ohledu dostal se v IX. století pod nadvládu Němců, kdežto již od konce VIII. století činěny kroky k jejich pokřesťanění ze Solnohradu a Pasova. Avšak poměry církevní byly zde velmi zmatené a nespořádané, a křesťanská víra nečinila zde valných pokroků. Příčina toho byla předně ta, že první šířitelé křesťanské víry na Moravě, téměř výhradně němečtí kněží ze Solnohradu a z Bavor, neuměli slovansky mluvit, aniž se přiučiti chtěli; pročež obeznámili sice předky naše s obřady křesťanskými, nemohouce jim ducha právě křesťanského vštípit. Druhou pak příčinou byly tehdejší panující nepřátelské poměry politické Slovanů moravských k německé říši. Moravané totiž hájíce svou samostatnost proti vládčtivosti německé nedůvěřovali tudíž ani zvěstovatelům víry křesťanské, pocházejícím z Němec sousedních. Teprv ss. bratřím Cyrillu a Methodovi bylo zůstaveno, Moravany trvale uvesti do lůna církve svaté. Rostislav totiž, kníže moravské, snaže se, učiniti Moravu od Němců zcela neodvislou, spojil se s Bulhary, mocnými svými sousedy proti Ludvíkovi, králi německému. Avšak Bulharové stali se mu nevěrnými, získáni byvše od Ludvíka Němcům proti Moravanům. Pročež Rostislav se spolčil se dvorem byzantským, i Němcům i Bulharům nepřátelským, a snažil se také, učiniti říši svou v ohledu církevním od německých biskupův neodvislou. Nic mu nemohlo ku provedení tohoto záměru vhodněji přijíti, než co slavná pověst přes hranice z Bulharska

do Moravy donášel o velikých činech obou řeckých blahověstův, o výsledku jejich misie u Kozarův, o slovanském písmě od Cyrilla nalezeném, o překladu sv. evangelia od téhož uspořádaném; konečně kterak samého krále Borisa jsou obrátili na víru křesťanskou. Tyto slavné učitele, slovanského jazyka znalé, uzavřel Rostislav získati též lidu svému moravskému.

I vypravil k řeckému císaři Michaelovi IV. poslance, aby jemu vyřídili: „že jeho lid sice přestal klaněti se modlám, a touží řídit se zákonem křesťanským; jelikož však se mu nedostává takového učitele, kterýžby lid ten uměl, jak náleží, vyučiti ve čtení a v zákoně samém: tudíž že prosí o to, aby do tamějších krajín od císaře vypraven byl muž takový, který by byl s to, hlásati lidu dokonale víru, velení zákona Božího a cestu pravdy.“ Císař vyhověl prosbě jeho, a proto že poslanci měli poručeno, poukázati zrovna na Cyrilla, slavného to věrověsta, jako na muže žádoucího, tudíž císař hned filosofa k sobě obeslal. Legenda pannonská vyjádřuje na jevu ležící účel tohoto poslanství těmito příhodnými slovy: „Mnozí učitelové křesťanští přibyli jsou k nám ze Vlach, z Grecie a z Německa, kteřížto nás vyučují, každý jináče; my pak Slované jsme lidé neumělí a nemáme nikoho, kdož by nás vyučil pravdě, a otvíral nám smysl písma. Pročež ty, o pane! pošli nám muže takového, který by byl s to, vyučiti nás všeliké pravdě.“ Na to pravil císař k Cyrillovi: „Slyšíš-li tuto řeč? Nikdo jiný toho nedovede, než ty. Pročež zaopatřím tebe bohatě. Vezmi s sebou bratra opata Methoda za tovaryše, a vydej se na cestu; nebo Vy jste Solunští, a Solunští mluví nazvíce čistě slovansky.“ Cyrill od císaře předvolaný nemohl v žádosti Rostislava nepoznati volání nebes, jehož s radostí následovati byl tím ochotnějším, čím více jeho rozhodně církevní mysl na tom, jak Photius v Cařihradě řádl, pohoršení bratra, a po západě s Římem spojeném práhnula, kdežto mezi milenými Slovany bohatá kynula žeň.

Tak se vydali naši Svátí na cestu na začátku l. 863. do říše velkomoravské vzavše s sebou ostatky sv. Klimenta. Ve průvodu poslanců Rostislavových přímo bez zastavení ubírali se k cíli svého povolání, a tak se octnuli ve první polovici léta 863. šťastně ve hlavním městě říše Rostislavovy, na Velehradě. Když se blížili k městu, vyšli jim kníže a lid radostně v ústřety, přijali je s ochotou a s náramným jásáním. Cyrill a Method octnuli se u cíle svého putování. Rostislav a lid jeho již byli víře křesťanské získáni, jenom nebyli v ní ještě náležitě vycvičení; pro daleké kraje říše velkomoravské nepostačovali duchovníci ze Solnohradu a z Pasova sem příchozí. Cyrill a Method počali tedy jako misionáři horlivě slovo Boží hlásati, maličké dítky ve čtení a psaní vyučovati, modly ohavné káceti, služby Boží do pořádku uváděti a v lidu obíhající bludy slovem přesvědčivým vyvracet. Oni zvláště přihlíželi k tomu, aby z lidu samého mladíky sobě vycvičili pro službu církevní, s nimižto nejen hodinky církevní se modlívali, nýbrž i společný život vedli. Moravská legenda zevrubněji o tom vypravuje, jak naši Svátí po zemi našich předků chodili, dílo Páně konajíce. Tam, kde ve Valašsku u Rožnova mohutný Radhost své pyšné týmě k nebi vypíná, tam ctili předkové naši boha pohostinstva — Radhoště. Právě se byli tam shromáždili, aby konali hřmotnou slavnost ku počtě jeho: aj tu se octnul mezi divokým davem neobrozený apoštol Cyrill, a rozbořil před žasnoucíma jejich zrakoma modlu Radhosta. Od té chvíle skvěje se s temená hory znamení spásy lidské, sv. kříž, a tak mnohý Moravan a Slovan, který sem na tato místa přichází, aby zde hledal uzdravení chorého těla svého, stanuv před křížem tímto, pohrouží se vděčně v rozjímání oněch dnů, ve kterých ss. Cyrill a Method uléčili předky naše

od slepoty pohanské, přivedše je ku poznání pravého Boha a Toho, jehož nám poslal Ježíše Krista.

Tam kde hrad Špilberk řečený vévodí nad hlavním městem Moravy a nad rovinou k jihu až k horám Palavským: tam se klaněli předkové naši modle boha Peruna, o němž věřili, že metá blesky a pere hromem na ubohé smrtelníky. Právě se tam byli shromáždili, aby jemu ke cti odbývali jarní slavnost „Hromice“ zvanou, při kteréžto s rozžatými pochodněmi obklopovali modlu Peruna: tu vkročili mezi ně, jako poslové nebes, ss. Cyrill a Method. Země zadúnělo pod srázem modly; onať se rozpadla na kusy. Oni pak poučovali zaslepence, že nemá modla není bohem. Lid ztrnulý poděšením čeká, že Perun strašnou pomstu vezme na opovážlivém bořiteli svém; když ale viděli, že svatému Cyrillovi ani vlas na hlavě nebyl skřiven: tu padaly šupiny s očí jejich, a oni poznávali, že není jiného Boha, leč ve Trojici jediného, kteréhož jim ss. bratří zvěstovali. Slavnost pak Perunova proměnila se v ryze křesťanskou. — Tam, kde na proti hradu dotčenému chrám biskupský svatého Petra korunuje týmě hory Františkovy: tam stála socha bohyně ne vždycky cudné lásky — Lady, I tu zbořili ss. blahověstové naši, a naučili předky naše ctíti a vyzývati matku pravé, nebeské lásky, Marii, matku Spasitele světa. Tak byla činnost jejich ve celé zemi moravské pod ochranou knížete Rostislava rovně tak vynikající, jako požehnanou; neboť oni vynikali nade všemi duchovníky, jichž v zemi stávalo, tím, že uměli s lidem v řeči tuzemské nejen dokonale mluvit, nýbrž že do této řeči pro lepší prospěch křesťanského vyučování přeložili částky písma svatého starého i nového zákona, které se čítávají při službách Božích. Do téže řeči slovanské převedli tito učení mužové též knihy k Bohoslužbě potřebné (misál, breviář a ritual.) Tak zde působili mezi lidem moravským čtyři a půl léta. Blahé a šťastné úspěchy svatých našich věrověstův vzbudilo žárlivost, nenávist a zášť u duchovníků německých, kteřížto podezřívým okem na ony slovanské misionáře pohlíželi. Avšak Rostislav neustále přihlížel k tomu, aby církev moravskou učinil od německých biskupův zcela neodvislou; Cyrill a Method měli býti prvními a sice neodvislými biskupy jeho lidu slovanského. Uskutečnění tohoto záměru nebylo možné, leč by se o to v Římě ucházel. Zároveň přáli sobě i ss. bratří ve vlastním jmenu svém též ke svatému Otci písemně se obrátiti, jemu vylíčiti, jak byli s pomocí Boží posud působili na vinici Páně mezi Slovy; osvědčiti jemu, kterak jejich víra s vyznáním církve římské zevrub se shoduje; osvědčiti jemu svou úctu a oddanost ke sv. stolici, podati správu o pokladu ostatků sv. Klementa a koněčně vyprositi sobě přímo od náměstka Kristova církevní poslanství na vinici milenou. Toho času seděl v Římě na stolici sv. Petra jeden z největších papežův Mikuláš I. K tomu tedy obrátil se Rostislav a ss. Cyrill a Method písemně a oslavený náměstek Kristův, velmi se zaradovav nad tím, co o působení bratří byl slyšel, povolal je listem apoštolským k sobě do Říma. Z tohoto čestného pozvání radovali se ss. bratří velice a díky vzdávali Bohu, že se jim takové cti dostalo, přede tváří náměstka Kristova se octnouti. Jhned tuto oblíbenou cestu nastoupili, vzavše sebou několik ze svých žákův, jež za hodny měli úřadu biskupského, — oni sami v pokoře své nemysleli, na to, státi se biskupy — a tak za krátký čas dorazili do svatého města.

Bylo to léta 867, když ss. Cyrill a Method ponejprvé ubírali se do Říma. Cesta je vedla samými krajinami slovanskými, které z větší části náležely k veliké říši moravské, sahající až ke samému moři. Kníže Rostislav dal jim důvěrné listy ke sv. Otci. I na této cestě nepřestali kázati lidu, který je ovšem radostně vítali,

ochotně i srdce i příbytek svůj jim otevíraje. Zvláště prospěšně účinkovali v jižních končinách vlastní těchto, kde onoho času vládnul syn Privinnův Kocel. Jakmile ss. bratří na své cestě do Říma do vlasti Kocelovy přišli: lid odevšad hrnul se k nim a žádostivě přijímal od nich slovo Boží. Kníže sám je ochotně uvítal na hradě svém. Ss. Cyrill a Method konajíce služby Boží a kázající slovo Páně veliký učinili dojem na kníže i na jeho lid, tak že jich nechtěli od sebe ani propustiti. Oni však nemohli déle pozdržeti se; nebo pospíchali do Říma, aby upokojili sv. Otce a pojistili sobě práci svou na vinici Páně mezi Slovany. Praví se, že padesát učeníkův doprovázelo odtud nové své učitele do Říma. Nežli však došli Říma, dozvěděli se na cestě, že papež Mikuláš I. umřel 13. listopadu l. 867. Za nástupce zvolen byl Hadrian II. Tento papež dozvěděv se, že ss. bratří k Římu se blíží, ostatky sv. Klementa sebou nesouce, zaradoval se velice. I uvítání jsou v Římě způsobem, jakovým zřídka kdy počtení bývají králové. Že přinášeli ostatky sv. Klementa, druhého římského biskupa po sv. Petrovi: sám sv. Otec vyšel jim se slavným průvodem v ústřety až za město; dav kněžstva a lidu hrnul se s ním se všelikou uctivostí svaté bratry vítajíce. Tu se počalo dítí u přítomnosti svatých ostatkův působením všemohoucího Boha zázračné uzdravování chorých a nemocných tak že každý, jakoukoliv stížen byl neduživostí, počtiv ostatky slavného mučeníka Božího, hned ozdravěl. Po celém městě rozléhaly se velebné hlasy zvonů, nábožné zpěvy, radostné písně. Celý Řím byl na nohou. Z toho se radoval nejvyšší pastýř i lid, že Pán Bůh ráčil za dnů jejich navrátiti městu tak vzácný, dlouho postrádaný poklad; vzdávali Bohu díky za to, že tak svatý a apoštolský nástupce sv. Petra jim byl vrácen, a nejen Řím, nýbrž celý římský obor jeho divy a zázraky že byl oslaven. I odevzdali ss. bratří ostatky sv. Klementa papeži. Byl pak v Římě chrám již dávno před tím památce sv. Klementa zasvěcený. V tom chrámu uloženy byly kosti sv. Klementa, kdežto se chovají až po dnešní den. Cyrill a Method uhostili se ve klášteře. Tak sobě ku nemalým díkům zavázali ss. bratří stolicí svatou. Než-li však papež podle přání knížete Rastislava je za biskupy církve moravské vysvětil: museli úplně osvědčiti svou pravověrnost a oddanost ke stolicí svaté. Že tak učinili ss. Cyrill a Method, to později papež Jan VIII. ve svých dopisech patrně dosvědčuje; a protože tehda zrádný Photius, patriarcha Cařihradský, ohledem článku víry o Duchu svatém církev latinskou ze bludu káral: tudyž ss. Cyrill a Method jistě zcela jasně a výslovně museli vyznávati víru církve latinské, „že Duch svatý od Otce i Syna pochází.“ Načež sv. Otec sám tyto zdárné kněze vysvětil za biskupy církve moravské, jejich pak učňové a žáci za kněze a jáhny vysvěcení jsou byli. To se stalo 40. dne před smrtí sv. Cyrilla, tedy 5. ledna l. 869. ve svatvečer zjevení Páně. Sv. Otec vysvětiv bratry Sclušské za biskupy domníval se, že tito dva slavní mužové stanou se nejvhodnějšími prostředníky mezi Římem a odtrhujícím se Cařihradem. Dočítáme se v dějinách církevních, že nejednou v Římě při svěcení nějakého slavného muže za biskupa změněno bylo jméno: tak ku příkladu apoštolův národův německých, jenž dříve slul Vinfrid, obdržel pak jméno Bonifacius. Podobné stalo se při vysvěcení apoštolů slovanských. Jméno Konstantin zdálo se sv. Oci býti příliš světské, a proto změnil je ve jméno „Cyrill“, jméno to v obojí církvi jak římské tak řecké proslavené; neboť se jednalo o muže znamenitého, ve kterémž tenkrát Řím spojení církve latinské s řeckou živě uskutečněné viděl.

Sotva se byly ukončily slavnosti, zachvátila sv. Cyrilla krutá nemoc. Od té doby již jedině ke smrti se chystal. Trvalo pak to ještě 40 dní, než mu vypršela

poslední hodinka na zemi. Sv. bratr Method a učeníci jejich, pokud možná, prodlévali u lože jeho. Svatý mudrc nepotřeboval sice potěchy a posily duchovní do nich: jemu jí podával v hojné míře Pán. Nicméně přece radoval se, nezřídka věrné mívajá okolo sebe. Duch jeho ovšem dlel ovšem již více na výsostech; ale na zemi byly věci všeliké, ježto velice na srdci ležely sluhovi Páně. Onť miloval národy slovanské jako otec; on po celý život horlil o znar království Božího mezi lidmi; kterak oy byl mohl na tyto dvě svaté věci zapomenouti na konci života svého? Jedno i druhé leželo mu na srdci. A proto znamená, že bratr Method po milé samotě touziti počíná, jal se domlouvati jemu, aby počaté u Slovanů práce nezanechával. „Hle, bratře Methode!“ — mluvil k němu hlasem dojímavým — „posud jsme dva, jako spřežení od Boha zároveň k jednomu dílu, táhnuli brázdu na roli jeho. Já nyní dokonávám na líše dni života svého. Víím to, že miluješ velmi Horu a toužíš po samotě klášterní. Než prosím tě, k vůli té milé Hoře neodřekni se učení svého na Moravě. Zůstaň u toho dobrého lidu a vyučuj ho Boží pravdě.“ Těmito a podobnými slovy podněcoval bratra svatý náš otec, pravý to apoštol. A který Slovan a Moravan by ho za to nectil a nemiloval? A tak jako bratrovi, tak domlouval; učenníkům svým. On tyto své miláčky zkormoucené těšil, ale i ku vytrvalosti ve započatém díle napomínal. A když se přibližovala hodinka, vypravuje starověký spisovatel života jeho, pozdvihnul svatý náš Otec ruce své k nebi a ve slzách modlil se za národ slovanský, a pomodliv se políbil posléze bratra a všechny přítomné učenníky své i řekl: „Blahoslaven budiž Bůh, který nás nevydá za loupež na zuby nepřátelům našim, nýbrž sítě jejich potře a nás vysvobodí od záhuby jejich.“ Toť bylo poslední slovo jeho. Tak v Bohu zesnul 14. února l. 869. Vůkol něho rozléhal se tichý pláč věrného bratra a vděčných žákův. Na velebné tváři jeho rozložil se nebeský mír, an duch jeho zaletěl do stanů nebeských. Byloť sv. Cyrilovi teprv 42 let, když ho Bůh k sobě povolal. Co by byl tento svatý muž ještě vykonal, kdyby nám ho byl Pán Bůh ponechal! Avšak Hospodin odňal Slovanům apoštola na zemi, aby měli přímluvce a orodovníka v nebesích. Sotva se rozesla v Římě pověst, že Cyrill zemřel, jevil se všude srdečný zármutek nad touto velikou ztrátou. Papež Hadrian sám staral se o to, aby tělo tak slavného a svatého muže se všelikou poctou pohřbeno bylo. I nařídil všem řeckým i římským duchovníkům v Římě, aby Cyrilla doprovodili ke hrobu. Kněžstvo i lid sešli se ve množství nesešlém. Všickni kněží, držíce svíce rozžaté v rukou, zpívali žalmy pohřební. Průvod byl tak slavný, jak jej onoho času sám toliko papež římský mívá. Když se vykonaly obřady posvátné, a mrtvola již měla se uložiti do hrobky, tu nastal výjev zajímavý a dojemný Method, který vedl průvod, pozvedá hlasu svého a vece: „Laskavá stará matka naše v Soluni, když se loučila s námi syny svými, ubírajícími se do země moravské, zavázala nás a řekla nám: Jdětež, synové milí, kam vás volá Pán; avšak to mi slibte, aby z vás ten, jenž druhého přechká, tělo mrtvého bratře v cizině nenechal, nýbrž nvzpět do vlasti přinesl a v klášteře mezi bratry pochoval.“ Této žádosti svědomitého bratra nechtěl sv. Otec odpor klásti: on svolil. Avšak ne tak povolní byli biskupové a kněží a lid římský. Ti všickni ozvali a opřeli se proti tomu. „Schodil mnohé země,“ pravili jsou k papeži, „Bůh sám přivedl ho sem, zde duši jeho požádal, zde sluší pohřbenu býti jemu, jakožto muži ctihodnému.“ Takto mluvilo duchovenstvo, tak volal i lid, a sv. Otec nemoha odolati řekl Methodiovi: „Já sám bratra tvého pochovám ve mém hrobě, ve chrámu sv. apostola Petra.“ Načež Method vida nezbytí, vyprosil si aspoň to, aby tělo

milovaného bratra pochováno bylo ve chrámě sv. Klementa. Tak se stalo. Tělo sv. Cyrilla vloženo jest do vzácné rakvy a pohrobno po pravé straně oltáře ve do-
tčeném chrámě sv. Klementa. Nad hrobem malován jest jeho obraz a Římané po-
čali se modlití u něho co svatého.

Zdráv buď svatý Cyrille,	Měj svůj národ v paměti;
Vlastí našich milý strážce!	Vždyť jsme posud stádo tvoje.
V Klementa spíš mohyle;	Nedávej nám chyběti,
A nás v otcovské měl's lásce.	Pomoz znikat zlého boje!
Oroduj tam ze svůj lid,	Bychom pod tvou ochranou
Vypros nám tam věčný byt.	Vešli nebeskou branou.

(Dokončení budoucně.)

Spolkový Kalendář.

Srpen.

Počátek nového měsíce má pro duši zbožnou vždy něco obzvláštního do sebe, jako i ten, kdo po spravedlivém křesťanském životě a po dokonalosti touží, vždy se těší na nový měsíc: zdá se mu, jakoby ho Bůh tím mocně volal k napravení všeho, co buď hříchy svými neb ze slabosti pokazil a k polepšení celého života.

K tomuto úplnému k Bohu obrácení poslouží velmi dobře předsevzetí a úmysl, že chceme v celém tom měsíci získati odpustky, jmenovitě plnomocné na všechny modlitby a dobré skutky udělené; za jedno nás to předsevzetí každodenně povzbudí, ty modlitby a dobré skutky (odpustky obdařené) bedlivě konati, a za druhé uchovati se v milosti Boží čili hříchu se varovati. Neboť chceme-li získati odpustky, t. j. odpuštění časných trestů nesmíme na sobě míti žádného hříchu, pro který bychom tresty věčné zasloužili, (hříchu tedy smrtelného); ba ani žádnou náklonnost ke **všednímu** hříchu nesmíme trpěti, jinak bychom odpustků neobdrželi. Neboť hřích, ač jen všední, nicméně jest a zůstane hříchem, urážkou Velebnosti Boží, a dokud nás toho hříchu vina (ač jen malá) tíží, nemůže nám trest jeho časný odpuštěn býti; ovšem že nám tuto vinu hříchu všedního i také krom sv. zpovědi jiným způsobem Bůh milostivý odpouští, jako pro naši lítost, avšak ta musí býti upřímná, skutečná, dokonalá, která hřích nenávidí: může ale kdoby k hříchu (ač jen všednímu) náklonnost měl a příležitosti k němu bedlivě se nevaroval, snad ji i vyhledával, neměl by dokonalé lítosti, a odpustků plnomocných by nezískal.

Takové modlitby a dobré skutky odpustky obdařené jsou:

Modlitby odpustky obdařené.

1. Chvalozpěv Andělů:

„Svatý, Svatý, Svatý Pán Bůh zástupů! Plná jest země slávy tvé. Sláva Otci, sláva Synu, sláva Duchu sv.“

Odpustky 100 dní získá, kdo se tuto modlitbu jednou denně ke cti nejsvětější Trojice Boží zkroušeně modlí; třikráte pak lze je získati každou neděli, ve svátek nejsvětější Trojice Boží a po celý oktáv.

Odpustky plnomocné, jednou za měsíc, *) kdo to denně konal. (Zapotřebí je však hodného přijímání sv. Svátosti, **) návštěva kostela a modlitba na úmysl sv. Otce.) Z. ***) -- (Papež Klement XIV. Dekret od 26. června 1770.)

2. Tříkráte „Sláva Otci i Synu i Duchu sv.“ atd.

na úmysl, by se nejsvětější Trojici Boží díky vzdaly za obzvláštní milosti a přednosti nejblahoslavenější Panně Marii udělené, zejména při jejím slavném Nanebevzetí.

Odpustky 300 dní, kdo se to tříkráte za den (ráno, v poledne a večer) nábožně modlí; 100 dní, kdo jednou.

Plnomocné odpustky, jednou za měsíc, kdo se to, jak udáno, tříkráte denně po celý měsíc modlil. (Podmínky: sv. Svátosti atd. Pius VIII. Reskript sv. Shromáždění Odpustků od 11. července 1815.) Z.

3. Duše Kristova posvětiž mne,
Tělo Kristovo spasiž mne,
Krví Kristova napoj mne,
Vodo z boku Kristova obmej mne;
Umučení Kristovo posilň mne,
O dobrý Ježíši vyslyš mne,
Do Tvých Ran schovej mne,
Nedej býti od Tebe odloučenu mně;
Proti nešlechetnému nepříteli zastaň mne,
V hodinu smrti mé povolej mne,
A kaž k Tobě přijíti mně,
Abych se svatými Tvými chválil Tě
Na věky věkův. Amen.

Odpustky 300 dnů, kolikrátkoliv kdo skroušeně tuto modlitbu říká; když ji ale kdo koná hned po sv. přijímání, nabývá odpustků sedmi let.

Plnomocné odpustky jednou za měsíc, kdo se to každodenně modlí. (Sv. Svátosti atd.) Z. (Pius IX. — 9. ledna 1854)

4. Obětování nejdražší Krve Ježíše Krista.

Věčný Otče! obětuji Tobě nejdražší Krev Ježíše Krista co smíření za hříchy moje a za potřeby církve sv.

100 dní odpustky na každé obětování takové. (Pius VII. vlastnoručně podepsaný Reskript od 29. března 1817.) Z.

5. O můj Ježíši! Milosrdenství!

100 dní odpustky na každý takový nábožný povzdech. (Pius IX. — 23. září 1856.)

6. Pochválen bud Ježíš Kristus! — Až na věky! Amen.

100 dní odpustky, kolikráte se takto pozdravují věřící; 25 dnů na každé zbožné vzývání sv. Jmen Ježíš a Maria.

Plnomocné odpustky v hodinu smrti, kdož takto v životě často se pozdravovati uvykli, nebo sv. Jména vzývali, — pakli jen, když nelze ústy, aspoň v srdci skroušeně sv. jmena Ježíš a Maria vzývali. — Tytéž odpustky získají všickni, kdož jiných k tomu mají, by se takto pozdravovali, neb sv. Jména vzývali. (Sixtus V., Benedikt XIII. 12. ledna 1728.)

7. Pochválena a pozdravena buď na věky nejsvětější Svátost oltářní.

*) t. j. pakli kdo tuto modlitbu (jak to platí o všech ostatních) po celý měsíc již vykonal

**) den je (zde i jinde) libovolný, však po ukončeném měsíci.

***) znamená, že se odpustky mohou i za zemřelé obětovati.

1. Odpustky 100 dní jednou za den.

2. 300 dní na každý čtvrtek, jakož i v slavnostní týden Božího Těla, pakli na ty dny třikrát modlitba ta se koná.

3. Plnomocné odpustky jednou za měsíc, kdo se to denně modlí. (Pius VI. — 24. května 1776.)

4. Pius VII. (30. června 1818 a 7. prosince 1819) udělil nad to odpustky 100 dní všem, kdož při výstavě aneb požehnání s nejsvětější Svátostí na znamení zvonku chrámového, kdekoli by se nacházeli, skroušeně Spasiteli svému se klaníce modlitbu tu říkají; jakož i těm, kdo totéž činí při mši sv. pokaždé k sv. pozdvihování jak Těla Páně (100 dní) tak Krve Páně (opět 100 dní.)

5. Řehoř VII. (10. dubna 1580) udělil odpustky jednoho roku pokaždé, kdo slyše zvoněk chrámový při zpívání farní mši sv. (nebo konventské), kdekoli se nacházel, kleče Pánu Ježíši v nejsvětější Svátosti oltářní se klaní, konaje k tomu cíli nějakou modlitbu; jakož i odpustky 2 let všem, kdo na ten úmysl do chrámu Páně (třeba jen mimochodem) zavítá (aby se při sv. pozdvihování Spasiteli svému klaněl.) Z.

8. Litanie Loretánské.

400 dní odpustky, kolikrátkoliv se je kdo modlí. — Kdo se je každodenně modlí, obdrží ve svátky Mariánské zasvěcené (nepoškozeného Početí, Narození, Zvěstování, Očišťování či na Hromnice, Nanebevzetí) plnomocné odpustky. (Pius VII. 30. září 1817.) Z.

9. Nejsladší srdce Marie! budiž mým spasením!

300 dní odpustky na zbožné a skroušené to povzdechnutí.

Plnomocné odpustky jednou za měsíc, kdo to denně koná. (Pius IX. 30. září 1852.) Z.

10. Vzpomeň o nejdobrotivější Panno Maria! že nebylo nikdy ještě slýcháno, aby byl kdo opustěn býval, kdož ku Tvé pomoci se utekl, Tvou ochranu vyhledával a o Tvou přímluvu prosil; já takovouto důvěrou oživen(a) k Tobě Panno panen a Matko se utíkám, k Tobě přicházím, před Tebou já lříšník(ice) lkající zde se nacházím, nechtěj, o Matko Slova! slovy mými pohrdnouti, ale milostivě mne uslyš a vyslyš. Amen.

300 dní odpustky na každé pobožné vykonání této překrásné modlitby sv. Bernarda.

Plnomocné odpustky jednou za měsíc, kdo se ji denně modlí. (Při tom ovšem musí po uplynutí měsíce přijmouti sv. Svátostí, navštívit chrám Páně a vykonati modlitby na úmysl sv. Otce v Římě; co pravidelně při všech zde položených odpustcích platí.) (Pius IX. 11. prosince 1846.) Z.

11. „Zdrávas Královno“ atd. a „Pod Tvou ochranu“ atd.

Všickni, kdož se na úmysl: křivdy Rodičce Boží a všem Svatým učiněné napravití a rozmnožení úcty k jejich sv. obrazům vyprositi, ráno „Zdrávas Královno“ atd. a na večer „Pod ochranu Tvou“ atd. modlí, s přídavkem těchto veršiků:

V. Nechať Tebe chválím Panno svatá. R. Uděl mi síly proti nepřítelům Tvým.

V. Požehnaný budiž Bůh ve Svatých svých. R. Amen.

získají následující odpustky: 1. na každý všední den 100 dní, — 2. na každou neděli 7 let a 7 quadragen, — 3. plnomocné odpustky na všechny svátky Panny Marie, o všech Svatých, měsíčně na 2 dny nedělní, které si každý sám zvoliti může (ovšem vždy po sv. zpovědi a sv. přijímání), jakož i v hodinu smrti. (Pius VI. — 5. dubna 1786.) Z.

12. Anděl Páně zvěstoval Panně Marii atd.

1. odpustky 100 dní pokaždé, kdo tuto krásnou modlitbu ráno, v poledne a na večer po slunce západu skroušeně, kleče, při zvonění (klekání) koná, tedy 300 dní každodenně.

2. plnomocné odpustky jednou za měsíc, pakliže se denně vykonala modlitba ta. (Benedikt XIII. 14. září 1724.) Z.

Poznámka. Modlitba ta koná se stoje v sobotu na večer a v neděli po celý den.

V čase velikonočním koná se (po celý čas stoje) místo „Anděl Páně“ jiná modlitba (téměř odpustky obdařená) a sice:

Nebes Královno raduj se, Alleluja!

Neboť, kteréhož's nositi zasloužila, Alleluja!

Vstalt' z mrtvých, jakož slíbil, Alleluja!

Pros za nás Boha, Alleluja!

V. Raduj a vesel se o Panno Maria, Alleluja! R. Neboť vstal Pán v skutku, Alleluja!

Modleme se!

O Bože! kterýž jsi skrze vzkříšení Syna Svého, Pána našeho Ježíše Krista svět potěšiti ráčil, popřej nám, prosíme, abychom skrze jeho Rodičku Pannu Marii radosti života věčného zasloužili. Skrze Téhož Krista Pána našeho. Amen.

13. Anděli Boží, strážce můj! mne tobě svěřeného z dobrotivosti svrchované osvěl, ochraň, řídíš a spravuj. Amen.

100 dní odpustky, kolikrátkoliv se to nábožně modlíme. Kdo po celý rok ráno a na večer to koná, plnomocné odpustky 1. jednou za měsíc, 2. ve svátek sv. Andělů strážců, a 3. v hodinu smrti, pakli často za živa se to stalo. (Pius VII. 15. května 1821.) Z.

14. Tři Božské cnosti.

Na každé vzbuzování srdcem i ústy odpustky 7 let a 7 quadragen. Pakli se to často stalo, plnomocné odpustky 1. jednou za měsíc, 2. v hodinu smrti. (Benedikt XIV. 28. ledna 1821.) Z.

15. Staniž se, budiž chválena a věčně velebena nejspravedlivější a nejmilejší vůle Boží ve všem.

100 dní odpustky jednou za den; plnomocné 1. jednou za rok (v kterýkoliv den), kdo denně, v hodinu smrti, kdo často za živa toto odevzdání do vůle Boží vzbuzoval. (Pius VII. — 19. května 1818.) Z.

16. Kdo zbožně poslouchá kázání slova Božího, získá po každé odpustky 7 let a 7 quadragen (ve farním chrámu Páně;) plnomocné odpustky o Vánocích, Velikonocích, o svátcích Svato-dušních, o Zjevení Páně, na svátek sv. Petra a Pavla.

(Benedikt XIV. 31. července 1756. Pius VII. 12. prosince 1784.) Tytéž odpustky uděleny jsou kazatelům slova Božího.

1. Památka okovů sv. Petra, to jest památný den založení chrámů Páně, v Římě (*in Exquilis*) ke cti oněch dvou pout či řetězů, jimiž sv. Petra po prvé v Jerusalemě, po druhé pak v Římě byl ve vazbě žalární držán. Eudoxia totiž choť císaře Teodosia II. poslala okovy Jerusalemské dceři své Eudoxii do Říma; když pak sv. Zosim papež ze zvláštní úcty přidal k nim okovy římské, pojednou zázračně se spojily, jakoby jen jedny byly — pročež na památku toho chrám Páně vystaven a výroční památka ustanovena ke cti okovů sv. Petra.

„Sv. Petr a ostatní sv. apoštolé a muži apoštolští vidouce Syna Božího v největší chudobě zde na světě přebývati, že ani neměl kam by hlavy položil, zamilovali si chudobu a rádi až do smrti ji snášeli.“

2. Sv. Alfonse z Ligouri: proto plnomocné odpustky v chrámech liguriánských čili u Redemptoristů (buď dnes nebo mezi oktávem). — Též odpustky **portiunkule** t. j. chrámu Páně „u Panny Marie andělské“ v Assisi (v Itálii) a ve všech chrámech Františkánských; sv. František Serafínský veliký milovník Krista Ježíše a Jeho nejsvětější Rodičky míval v chrámečku jmenovaném velikého potěšení, největší však tenkrát, když patřil na tvář Syna Božího a Jeho panenské Matky uprostřed velikého množství andělů nebeských, a vyzván byl, aby žádal o milost kteroubykoliv chtěl. I prosil o plnomocné odpustky pro všechny

kdo by po skroušené sv. zpovědi chrámeček ten navštívili; Syn Boží vyslyšel prosbu však pod tou výmínkou, aby o tom zpraven byl náměstek jeho, papež římský, Honorius III. tenť potvrdil plnomocné odpustky, jakéž i mnozí jiní papežové po něm. Řehoř XV. kladl co podmínku jich i sv. přijímání. Odpustky ty mohou se i duším v očistci obětovati, a sice **tolikrát, kolikrát** kdo od předvečera (včera asi o 4. hodině odpolední) až do slunce západu dnešního dne (asi do 8. hodiny večerní) chrám Páně Františkánů neb Kapucínů navštěvuje a na ten úmysl, by získal ty odpustky, po nějakou dobu se modlí za sv. církev, za sv. Otce, a za všechny potřeby křesťanstva. Jsouť to tedy **nejprospěšnější**, poněvadž **nejbohatší** odpustky; můžeme je získati třeba 10krát, ovšem jen jedny pro sebe, ostatní (anebo všechny) za duše v očistci (buď za určité: otce, matku, bratra atd. nebo vůbec); musíme však vždy z chrámu vyjítí a zase poznovu do něho se odebrati, aby to byla nová návštěva; pro uvarování-se pohoršení jiným je dobře, alespoň vždy $\frac{1}{4}$ hodiny v chrámu Páně setrvati, a pak zase druhou návštěvu jak řečeno nápodobiti (vykročením a opětným vkročením), tak že, kdo jen asi 4, 5krát za hodinu vychází a vchází, nemusí se báti, že by dal tím pohoršení, ale nemá se také báti, aby nepřišel o ty druhé, třetí, čtvrté atd. odpustky. — Zprávu Boží můžeš vykonati i také v jiném kostele.

To vše potvrdil sv. Otec Pius IX. 12. července 1847.

„Nic nás tak rychle od světa neodvracuje a nic s Bohem tak ouzce nespojuje, jako, když se nám zle vede na světě.“ Dnes první pátek. Viz str. 28.

3. „Na tomto světě neznám Očistce: buď zde máme nebe nebo peklo; kdo Boha opravdu miluje, tomu soužení a kříž je potěšením a při všem neštěstí nosí nebe v sobě již na světě; kdo však Bohu opravdově neslouží ale smyslnosti se odevzdává, má na tomto světě první peklo, a na onom druhé.“

4. První neděle: plnomocné odpustky v bratrstvu Srdce Pána Ježíše, ve sv. škapulíři, na hodinu pobožnosti, na sv. přijímání smírné, na modlitbu: Ejhle o dobrý a nejsladší Ježíši! atd.

„Abychom z duchovního čtení nabyli hojného užitku, nesmíme čísti rychle ani ze zvědavosti, nýbrž s tím úmyslem, abychom se Bohu zalíbili; máme zvolna čísti, s přestávkami a tak dlouho se při věci nám sloužící zdržeti, až jsme jí všestranně použili.“

5. Panny Marie Sněžné, t. j. památný den založení chrámu Páně v Římě (*in Exquilis*) Rodiče Boží zasvěceného na místě, kde se zbožným zakladatelům přes noc objevil sněh co znamení, že na onom místě chce Panna Maria míti chrám svůj. „Abychom dobře začali a dobře skončili, jest nevyhnutelně zapotřebí Marii, matku nebeskou ctíti.“

6. Na hoře Tabor Proměnění Krista Pána, jež se i 2. neděli v postě věřícím připomíná ve sv. evandélium!

„Není zde času k lenošení; nebo Bůh nestvořil ráj pro lenochy.“

7. Sv. Alberta z řádu Karmelitánů, pročez plnomocné odpustky ve sv. škapulíři. „Musíme se silně v Boha důvěřovati, neboť jest vždy ten samý Bůh, a nesmíme nikdy tratit důvěry, pakli se nám zle vede.“

8. Stav svůj nemá nikdo měniti bez dovolení představených a nežli si jiný volí, ač snad lepší jest, má to dobře nicméně povážiti.

9. „Každý z nás má býti doma, t. j. u sebe samého, aby sebe soudil a nemá vycházeti, t. j. nemá na jednání jiných hleděti a je posuzovati.“

Předvečer sv. Vavřince, velikého mučedníka Páně, na kterýžto den připadá památka sv. Romana, vojína, kterýžto vida sv. jáhna tak pevně setrvati ve svaté víře, sám milostí Boží dojat stal se křesťanem a mučedníkem ještě toho samého dne, před svým svatým učitelem došel života věčného. Ejhle moc dobrého příkladu!

10. „Praví sluhové Boží snášejí život (bídny třeba) a smrti se nebojí.“

11. „Není nic krásnějšího na světě, nežli z potřeby činiti cnost.“

Ptáš se co jest to, z potřeby činiti cnost?

Něco jsi pokazil, ztratil napravití se to nedá, je to pokažené, ztracené; kdybys nechodil do Školy Páně, mrzel bys se, reptal bys, snad i nadával, klel atd., ale že pan učitel každodenně ti připomíná: Kdo chce za mnou přijíti, zapřiž sebe sám zapíráš se, odevzdáváš se do vůle Boží, srovnáváš s ní ve všem svou vlastní vůli. A hle ty činíš z potřeby velikou cnost.

Někdo tě pronásleduje, škádlí tě, pomlouvá . . . kdybys nechodil k Pánu Ježíši do školy, mrzel bys se nemálo, sám bys ho pomlouval atd., ale nyní vše snášíš, ne že tomu nemůžeš ujíti, ale že se chceš Bohu zalíbiti a tak činíš z potřeby cnost.

Nebo jsi ještě docela neodložila, má zlatá dušičko! všelikou marnost, nemálo si zakládáš na svých ohnivých očích, na jarosti tváří svých, na kadeři atd. . . . Bohu se to ovšem nelíbí, on posílá nemoc, jež tě o všelikou krásu připravuje, a suad i — ohyzdnou činí! Že však pilně čítáš ve Škole Božského Srdce Páně, naučilas se již přemáhati se a zapřítí, ty právě pro tuto ztrátu vší krásy tělesné pustíš mimo sebe všelikou marnost a smyslnost a hledíš nyní jen po kráse duše — a hle toť veliká cnost, již činíš z potřeby.

12. Sv. Kláry, z řehole sv. Františka, proto plnomocné odpustky v chrámech Františkánských.

„Zachová-li kdo v protivenstvích a nemocích nicméně veselost, jest to znamení dobrého svědomí.“

13. „Nikdo by neměl Boha prositi o protivenství v důmění, že je všecka snese; nebo snáší-li tiše, co se mu každodenně nemilého přihází, jest to nemalá cnost, proto v té věci sluší velmi opatrným býti.“

14. „Kdo se ve službě Boží po delší čas evičil, má si v rozjímání svém představití, jakoby všeliké křivdy, jako bolesti, bití, rány, od jiných snášel — aby takto srdce své připravil na skutečné křivdy.“

15. **Nanebevzetí Panny Marie.** Nejblahoslavenější Rodička Boží po smrti své nejen dle duše ale i dle těla vzata do nebe skrze zásluhy Božského Syna Krista Ježíše! I my máme nejen dle duše ale i s tělem přijíti do nebe; za-sluhujeme toho? připravujeme se k tomu? což kdyby nás dnes Bůh odvolal?

Plnomocné odpustky v bratrstvu nejsvětější Svátosti oltární (v obojím), Srdce Pána Ježíše a Panny Marie, ve sv. škapulíři, na zbožné nošení křížku sv. Benedikta.

„Rozjímejte často o Panně Marii, neboť ona jesti ta nevýslovná Panna a vznešená Paní, kterážto bez porušení panenství počala a porodila Toho, jehož ani nebesa nemohou obsáhnouti.“

16. „Pravý sluha sluha Páně nezná jiné vlasti leč nebe.“

17. „Pakli nás Bůh nějakým zvláštním potěšením naplňuje, máme se připraviti na protivenství neb pokušení, jenž obyčejně po tom nastává.“

18. Neděle mezi oktávem Nanebevzetí Panny Marie: svátek sv. Jáchima blaženého otce Panny Marie, (jinak se i 20. března slaví památka jeho). Na ten den jesti velmi pohnutlivá modlitba církevní (před sv. pozdvihováním tak řečená *Secreta*):

„Přijmi, nejmilostivější Bože! tuto oběť, ježto ke cti svatého praotce Jáchima, otce Panny Marie Velebnosti Tvé přinášíme, abychom na přímluvu jeho i choti jeho a přeblaženého dítky jejich dokonalého odpuštění hříchů a věčné blaženosti dojíti mohli skrze Pána našeho“ atd.

„Pakli to obzvláštní potěšení cítíme, máme Boha o sílu ducha prositi, bychom snášeli, cokoliv nám chce poslati; a musíme se velmi na pozor míti, jelikož za tím bývá nebezpečí hříchu.“

19. „Jeden z nejlepších prostředků k dosažení vytrvalosti jest křesťanská opatrnost: nesmíme všechno na jednou chtít dělat ani za čtyry dni se státi svatými.“

20. „V šatstvu máme sice milovati chudobu, jako sv. Bernard, avšak nikoliv špinu.“

21. „Kdo v dokonalosti křesťanské pokračovati chce, nesmí jen tak nedbale chyby své proskoumati, ale bedlivě i když právě nejde k sv. zpovědi.“

22. „Nesmíme se přílišně držeti prostředků, tak abychom snad zapomněli na účel; také nesmíme příliš mnoho přihlížeti ku krocení tělesné pohodlnosti, abychom snad nezapomněli na krocení převrácené vůle, co předce jest věcí nejhlavnější.“ Ty hledíš k tomu, abys zbytečného slova nepromluvil; dobré, velmi dobré to předsevzetí, ale dej pozor, abys snad pro přílišnou o to starost nemlčel, kdebyš mluvit měl, ku př. když slyšíš jiného pomlouvati, kleti, nadávati, a ty bys to mohl zameziti. — Ty chceš denně jistý počet modliteb konati, postiti se, újmu si činit atd. dobře, velmi dobře, ale nezapomeň, to vše že jen prostředky jsou k dokonalosti, ne již dokonalost sama, kteráž v srdci, **v lásce** má sídlo; kdybys sebe více se modlil, sebe více se postil, ale srdce tvé by nebylo čisté, laskavé, dobrotivé, trpělivé . . . málo by ti to spomohlo. Znáš jmenovitě o lásce k Bohu i k bližnímu výrok apoštola Páně (v listu 1. ku Kor. 13, 1 atd.): „Kdybych jazyky lidskými mluvil i andělskými, ale neměl bych lásky, byl bych jako měď zvučící, anebo zvonec znějící. Kdybych měl proroctví a znal všechna tajemství, i měl všeliké umění, a kdybych měl všechnu víru, tak že bych hory přenášel, lásky pak kdybych neměl, **nic nejsem**. A kdybych rozdal na pokrm chudých veškeren statek svůj, a vydal tělo své k spálení, lásky pak kdybych neměl, **nic** mi to neprospívá.“ Ale ty pravíš, já mám lásku, kterou Bůh ode mne žádá: já doufám u Boha, že to dobře se mnou stojí. Dobře, zpytuj se, ale upřímně, nepotřebuješ to žádnému říci, co se tebe v následujících slovích týká, jen to řekni svému zpovědníkovi a odlož to. Sv. Pavel píše dále (v. 4 atd.): „Láska trpělivá jest, dobrotivá jest, láska nezávidí, nečiní nic na chloubu, nenadýmá se, není cti žádostivá, **nehledá co jejího jest**, nezpouzí se, nemyslí zlého, neraduje se z nepravosti, ale raduje se pravdě; **všecko snáší, všemu věří**, všeho se na děje, všeho trpělivě čeká.“

23. „Máme sice po cnostech papežů, kardinálů a hodnostářů církevních toužiti, ne však po jejich hodnostech.“

24. „Kožka samolásky je přirostlá srdci našemu, a bolí to stáhnouti ji a čím více se k tomu chystáme, tím více nás to bolí, tím pracnější to věc.“

25. Neděle po oktávě Nanebevzetí Panny Marie: Slavnost nejčistšího, nepoškvrněného **Srdce Panny Marie**, plnomocné odpustky.

Též sv. Ludvíka IX. krále francouzského, plnomocné odpustky v chrámech Františkánských.

„Toto své chystání-se k odložení samolásky pořáde máme na mysli, ale ke skutku to nepřichází.“

26. „Dobrá předsevzetí máme vždy plniti a nemáme jich měniti.“

27. Probodnutí srdce sv. Terezie, proto plnomocné odpustky ve sv. škapulíři.

„Od svých obvyklých pobožností nesmíme upustiti pro každou maličkost, která se nám naskýtá, ku př. v den určitý zprávu Boží konati a jmenovitě všedního dne na mši svatou jíti; chceme-li něco jiného dělati aneb musí-li to býti, máme dříve onu duchovní záležitost odbýti, a pak tu světskou.“

28. „Kdo slovo Boží káže aneb duchovnímu životu se věnují, těm mnoho prospívá díla takových spisovatelů čísti, před jejichžto jmeno církev klade písmenky sv., ku př. sv. Augustin, sv. Bernard.“

29. „Křesťana nemůže nic chvalnějšího potkati, než když pro Krista trpí.“

30. „Není jistějšího a patrnějšího důkazu, že nás Bůh miluje, jako kříž a protiventství.“

Dnes začíná devítidenní pobožnost co příprava na svátek Narození Panny Marie. Kdo po tyto dni každodenně nějaké modlitby ke cti Rodičky Boží koná na ten úmysl, aby se důstojně připravil na svátek nastávající, (ku př. růženec, litanie, hodinky atd.), získá každého dne 300 dní odpustky, když pak ve svátek samý Rodičce Boží se obětuje, svá dobrá předsevzetí obnovuje a zprávu Boží hodně vykoná, získá plnomocné odpustky, pakli se v kostele na úmysl sv. Otce v Římě modlí. Mohou se i duším v očistci obětovati.

31. „Chce-li Bůh někomu uděliti hojný dar jisté cnosti dopouští obyčejně veliké pokušení k protivnému hříchu.“

Apoštolátu modlitby se přivtělili:

Fara Bystrc, Adamov a Olbramůvkostel v diecesi Brněnské.

Fara Borová v diecesi Králové Hradecké.

Farní škola ve Vsetíně v arcidiecesi Olomucké.

Fara Tekovská v arcidiecesi Ostřihomské a Bratrstvo červeného škapulíře tamtéž.

Oč budem v měsíci srpnu svými modlitbami a dobrými skutky Božské Srdce Páně prositi?

V minulém měsíci podotkli jsme něco o nesnázi sv. Otce a vyzvali jsme oudy jednot křesťanských, aby za příkladem jiných horlivých dítek církve sv. své dárky pro nástupce sv. apoštola Petra skládali a svou náchyllost a lásku ku sv. stolici takto osvědčili. Někteří již se dali pohnouti a snad se jich dá v nastávajících žněch ještě více a uloží nějakou maličkost pro sv. Otce; na dárce není to třebas mnoho, sv. Otcí jsou ale takové dárky, když se sjednotí, již velikou sumou nápomocnou, aby naproti všemu

pronásledování a olupování církev svatou prospěšně řídití a aby v Římě, co ve středu křesťanské jednoty, obřady posvátné důstojně konati mohl. On přijímá od nás každý i ten nejmenší dárek s nevýslovnou radostí co důkaz naší dětinné lásky k němu, on nás žehná a modlí se za nás.

Když u příležitosti jubilejní slavnosti, o níž jsme v předešlém čísle mluvili, někteří Italiáni, kteří sv. Otcí věrní zůstali, jemu se přiblížili, aby nasbírané milodary jemu odevzdali a svou stálou věrnost osvědčili, pravil jim mezi jiným i tato slova: „Pohnut jsem těmito důkazy lásky a tím smýšlením, které mně ve svém a těch 100 měst Italských jmenu vyslovujete, a já Vám za to své úplné uznání, svou celou lásku na jevo dávám. Já žehnám ty dárce i jejich rodiny. Já žehnám požehnáním obzvláštním Vás a Vaše rodiny, a jestli snad některá z nich zbloudila, jestli snad otec, syn, bratr, oklamán od ošemetných náhledů, na cestu bludů se dal, nechať toto požehnání s to jest, je na dobrou cestu přivolati, a toto požehnání doprovázej Vás všude a sledujz Vás na cestě do Vaší otčiny; ono Vás doprovázej až k poslednímu dni, a kdybyste na konci svého života ode všech se opuštěna viděli, toto požehnání Vás nikdy neopustí.“ —

Tak žehná, tak miluje sv. Otcí své dítky, své dobrodince; a když takto mluvil k synům národa, jenž jej nyní nejvíce rmoutí a z vlastního majetku vyhání, tu zajisté nebude jeho láska menší k národu, který k němu ustavičně dětinnou láskou lne a za něj v jeho ustiskování se modlí.

Příležitostně oné jubilejní slavnosti sv. Petra a Pavla muselo každému nepředpojatému věcí docela patrnou býti, seč jest vrchností oprávněných, zvlášť nejvyšších, živé přesvědčení o jejich důstojnosti a moci; celý svět katolický se upevnil, rozjařil se zároveň s Římem, veškeré srdce katolické cítilo se povýšena, když staršíček velepastýř náš Pius IX., co zástupce Ježíše Krista dobře povědom jsa moci a povinnosti sobě udělené, aby totiž celému světu vždycky a bez ohledu na osoby pravdu hlásal, když opět svého hlasu pozdvihl, aby bludy, jež před 2 roky veřejně zavrhnul, opět nyní před shromážděnými biskupy celého světa za klam a neštěstí národů prohlásil a zavrhnul. V takovémto přesvědčení o své moci mohl také s důvěrou říci ku přítomným biskupům: „Modleme se a doufejme, doufejme v úplné důvěře, že Bůh mně, nehodnému papeži, a Vám všem dopřeje a dá viděti vítězoslávu své církve a návrat světa k oněm zásadám, jejichž opuštění jej do nynějších politování hodných poměrů uvrhlo. Kde takové vrchnosti jsou, tam jest zajisté i lid jim svěřený pod jejich vedením šťasten a může se bezpečně postavití na proti kterýmukoli nátiskům, an to správcem jeho Boží moc a síla jemu plyne. Kým by všechny, i světské vrchnosti tak své moci a povinnosti si vědomy byly a ji plnily; zajisté nebylo by takové nejistoty v životě.

Světská vrchnost má tu moc a spolu i povinnost, o veřejný pořádek pečovati a obzvláště obyvatelstvo v tom hájiti, co jemu nejdražšího jest, anobť aspoň býti má, bezpečné provozování své víry. Ve Veroně, ve městě to Italském, které dříve přináleželo Rakousku teprv před rokem vládě Italské ponecháno bylo, chtěli tamnější novomódní pohané letošní slavnost Božího Těla překaziti. O tom když se zástupce biskupa, (anto biskup byl odjel do Říma) dozvěděl, tázal se opětně vlády, zdali se může jak obyčejně průvod s velebnou Svátostí konati, zdali se není nějakých výtržností co obávati. Opětně bylo mu řečeno, že se nemusí ničeho strachovati. Ráno v den slavnosti vyšlo tedy duchovenstvo s velebnou Svátostí s průvodem ale velmi skrovným; bylo věřícího lidu sotva 40 osob. V městě byly krámy všechny

otevřeny a obecnstvo se tak chovalo, jako ve kterýkoli den trhový, a okrasa oltářů vystavených, kdež byla ta! Průvod šel k prvnímu oltáři; tu chtěl kdosi koně i s vozem do procesí s velebnou Svátostí vraziti a když koně sami rozumněji si počínajíce nežli jejich vozka na stranu se vyhnuli, tu počalo na duchovenstvo a na ostatní průvod odkudsi kamení jen pršet. V tom vrazil jeden ten bezbožník na biskupského zástupce nesoucího velebnou Svátost z rukou mu ji vytrhnul a jen obratnost jednoho kněze, který přiskočiv onomu bezbožníku monstranci s velebnou Svátostí vydřel a do nejbližšího kostela uschoval, uchránila našeho svátostného Bůh-člověka před dalším potupením. Mezi tím bylo duchovenstvo i s lidem na zem poraženo, mnozí těžce kamením poranění, s biskupského zástupce byl šat posvátný do hadýrky strhán. Tak se ukončil průvod na Boží Tělo v městě, kterému pod novou a svobodomyslnou vládou prý světlo vzdělanosti a svobody září! Kde takový řád beze všeho ostýchání se umístiti může, tam zajisté nemohou poddaní blažena se cítiti. Lid věřící, (a takový bude vždy, dokud jen zdravého rozumu na světě bude), žijící ve společnosti žádá od svých vrchností toho nejvzácnějšího ochranu, on chce, aby vyznávaje víru svou od praotců sdělenou necítil se ve své vlasti, ve vlastním domě cizincem býti, lid věřící a každý, kdo o své tělesné blaho starostlivý, musí chtíti, aby ono staré pravidlo, že když člověk několik dní pro vezdejší výživu se byl namáhal, aspoň den svému tělesnému zotavení a duchovní výživě, totiž vzdělání duše své věnovati musí, aby ono: „Šest dní budeš pracovati a sedmý budiž tobě odpočinkem“ i zákonnitě jemu pojištěno bylo, když divným jakýmsi pořádkem ono přirozené přikázání se počíná zanedbávati. Neboť bez zachování tohoto přikázání kterak bude chudobnému člověkovu, nádeníkovi, jemuž nebylo popráno, býti majitelem cukrárny neb nějaké výnosné továrny, kterak mu bude možno uchrániti se osudu horšího, nežli jest zvířete, táhajícího hovada, když, nechce-li pozbyti své živnosti, den jak den, noc po noci, hůř nežli koupený černocho k namáhavé práci přivázán býti musí? — Všecko tvorstvo zde na světě jest ustanoveno pro člověka, člověk ale pro Boha, jinak by mnohého člověka cíl nebyl větší a důstojnější než nerozumného zvířete, ano mnohdy by byl i bídňější a opovrženější, než nějakého psíčka, jež panstvo se vši šetrností chová. Člověk ale pozůstává z duše i těla, musí se o toto zde na světě starati, a aby této své vezdejší úloze zadost učinil, o jak mnoho a dlouho musí se k tomu učiti a cvičiti; a kdož by chtěl pochybovati, že by jej to méně učení a cvičení stálo, aby svého nejhlavnějšího cíle, totiž Bohu přináležeti, někdy šťastně došel? Zajisté, aby svého nejvznešenějšího cíle došel, aby Bohu celý s tělem i duší přináležel a tak blaženým byl, musí ku přesvědčení svého povolání předně přivedenu býti a pak v duchu tohoto vyššího povolání musí všechny ostatní práce svého života konati si zvyknouti, neb jinak křesťanský vychováván býti. Kdoby toto jakkoli chtěl přerušiti, neb jak se nyní praví, školu od církve odděliti, což, jak příklady nejnovějšího času dokazují, k ničemu jinému tak nevede jako k odkřesťanění mládeže a celého národu, ten by lid zbaviv jej náboženství o tu jedinou a nejmocnější útěchu v neštěstí oloupil, ten by tu jediné jistou závoru proti nesvědomitosti, nespravedlivosti a bezuzdnosti zrušil a společnost lidskou ve stejnou zkaženost mravů uvrhnouti pomáhal, jako byla před příštím Krista Pána. Kdo by tedy takového něco uváděti pomáhal, oddělení školy od církve, které jest ve svém účinku vypuzení křesťanství a jeho vzdělanosti ze společnosti, aneb zrušení dne nedělního, což jest veřejné se posmívání jak zákonu Božímu tak i přirozené lidské potřebě, což myslíš, milý čte-

náři, mohl by se oblažitelem národů nazvati? A kdyby on byl tak králem, neb nějakým úředníkem neb poslancem ku sněmu, aneb i představeným obce ano třeba jen obyčejným hospodářem neb otcem, hlavou rodiny, (kteří všickni oprávnění představení jsou), a dopomáhal slovem neb skutkem, aneb i obojím k zavezení nadzmiňených a podobných pořádků neb neřádů, co bys řekl o něm, když bys tak beze všeho ohledu úsudek měl pronésti, jako o něčem, co se v Asii neb v Americe stalo? Byl sobě ten neb onen své povinnosti povědom a vyplnil ji a užíval moci jemu svěřené opravdu ku blahu těch, jichž zástupcem byl?

Pročpak ale právě o tom tolik řeči činím? Vždyť to i do veřejného života sahá, do politiky; „Škola“ naše věnována jsouc zbožným jednotám má jen ku probuzení a oživení jemnějšího citu spravedlnosti, mravnosti a vůbec pravého křesťanského života přispívati. Ovšem, avšak tento život křesťanský, jež máš vésti, nesmí býti pouze na papíře, ve slovích, on se musí ve veřejném obcování všude ukazovati. Kdo chce býti křesťanem musí jím býti rozhodně; polovičáctví a jakési kolísání v pravo, v levo, ku Kristu i k ďáblu nespomůže nikde a nikdy, a dobré věci jen škodí. Pouze tím způsobem mohou se bratrstva naše sesílit, když jejich oudové za pravidla života, jež se jim v každém bratrstvu doporučují, se nestydí, ale jich veřejným zachováváním skutkem dokazují, že v jednotách katolických jest uložena nevyčerpatelná síla. Jelikož ale mnohý z našich čtenářů buď sám představeným jest, aneb aspoň vliv má, kdo by jím mohl býti, ku př. v obci neb na sněmu zemském, leží to zcela v povinnosti naší „Školy“ o tom promluvit, a tu bych rád sdělil, jakou radu by ti dal někdo, když by jsi představeným měl býti, aneb takového voliti. Nebude ti to tuším pranic na škodu, poslechni jen:

Všickni lidé, kteří žádného křesťanského náboženství nemají, an to v něm přede vyučení byli, aneb se vyučiti mohou, ti zajisté sami dobře vědí, proč žádného nemají. Ono se jim nelíbí, protože jejich smýšlení a jednání s křesťanským náboženstvím úplně v rozepři jest, aneb že tak dokonale spravedliví farizeové jsou, že žádného Spasitele nepotřebují, tak jako blázen žádného lékaře nechce. Protož takový člověk, o kterém se sotva ví, má-li náboženství a jaké, nehodí se za představeného, aniž do zastupitelstva zemského, a takovým nesmíš býti ani takového voliti. Nebo takový ani nemluví ani nečiní, co by směřovalo k Bohu a k blahu lidí, nýbrž to, co jemu jeho ziskuchtivost, ctižádost neb zášť a stranictví našeptá. Představený neb zastupitel musí býti muž, o němž se ví, že jest pravý křesťan, jenž se Boha bojí, srdce má pro lid, zkušenost a rozšafnost, aby věděl, kde co chybí a spolu i tolik prostoty, aby se s nejmoudřejšími poradil; jedním slovem muž, který se Boha bojí a dobře činí, celý člověk, jak dí Písmo. Takovému se může důvěřovati, když slibuje povinnosti své plniti, jinému ale nikoli. Ostatní ale, kteří takoví nejsou a až příliš hladově běhají a se pachtí, a za sebe běhají a se namáhají nechají, aby se k nějakému představenstvu dostali, jako tchoř se krouť a openduje, když chce do kurníku vklouznouti, ti by se tak ještě hodili k pultíku za pisáky, neb do krámku za kramáře, neb k železnicím anebo k pluhu (z předu neb ze zadu); nikoli však k hodnosti představených a zastupitelstva. S těmi se člověk, když je volí, obyčejně tak ošidí, jako se ženskou, která se sama za manželku nabízí neb nabízetí dává. — Nevol též žádného, který v hospodách mnoho rozumuje a starého hrá; nebo takový hubáč podobá se stromu, jenž má mnoho listů ale žádného ovoce; pro blaho obce činívají oni nezištné málo kdy co dobrého, leč hubou. — Nevol též žádného chlapa, který pln jest pýchy, zároveň ale mnohemu lichotí a před ním se

koří a plazí právě tak dlouho, dokud jej potřebovati může. — Nevol též žádného, který rád mnoho pije a ženu i děti nedobře zvedeny má; nebo kterak může takový celé obce představeným býti a ji řídit, když ani svého domu v pořádku nemá, a jej spravovati neumí. A tak bych ti jich ještě mnoho načítati mohl, dle nichž se řídit nesmíš, aniž je voliti, a při kterých všech by státi mohlo: „Vysvobod nás Pane!“

Nyní jsme ale ještě takřka ani nezavadili o jistý druh představených, na kterých vlastně, když ne všechno, tož zajisté velmi mnoho, ano nejvíc záleží; jsou hospodáři a rodičové. U nás na Moravě, a jest to zajisté i v Čechách, a o Moravě mluvím jen proto, že se tam nejlíp vyznám a ty věci tam jsem zkusil, zde jsem vidíval takřka v každém sedlském domě a v každé chaloupce na stěně kříž viseti, a přichází mně, jakoby náš Božský Vykupitel svrchu na domácí ustavičně se díval. Co to má znamenati? Tolik: má nás upamatovati, že v tomto domě Ježíš Kristus pánem a hospodářem jest; že On tam panuje a že dle jeho vůle a na jeho slovo vše tam se děje. — O kým by jen to také všudy pravda bylo! O tom bych ale ještě dlouho mluviti musel, co si ale ponechám na po druhý. Nyní jen toto ještě. Pán Kristus tázal se po třikrát sv. Petra, když jej za svého viditelného zástupce na zemi chtěl ustanoviti: „Šimone Petře, miluješ mne více než tyto (své spoluapoštoly)?“ A on po třikrát odpovídal: „Ano Pane! Ty víš, že Tě miluji;“ a Pán Kristus mu konečně řekl: „Pasiž mé beránky, pasiž mé ovce.“ Co náš Spasitel tenkrát sv. Petrovi pravil, to si myslí milý hospodáři, milý otče, že i tobě platí, a rei na otázku Pána Krista se sv. Petrem: „Ty víš Pane, že Tě miluji,“ a obdržíš moc a povinnost jeho beránky a ovce pásiti. Kdo jsou ale jeho beránci a ovečky? Hle! jsou to tvé děti v domě, tvá čeleď, mnohdy i tvůj manžel neb manželka, a pak co ještě jiného v domě pod tvou dohlídkou jest. Tyto máš střežiti a pásiti, aby dobrá naučení, dobré mravy a cnostné srdce dostali a je zachovali. Upamatuj se každodenně na toto, když ku př. ráno svou ranní modlitbu tam před křížem konáš a rozmlouvej tak se Spasitelem, jako to tenkrát sv. Petr činil a zajisté budeš dobrým představeným své rodiny a své čeledi a „Škola“ by ti pak ani mnohé příklady opačného jednání k odstrašení vypravovati nemusela, neb aspoň by se tě to tak mnoho netýkalo.

Jak pak ale, jestli ty, milý čtenáři! představeným sám nejsi, aniž nějaký vliv na to máš, a jestli máš, tož jest právě nyní třeba již pozdě? — Ty slyšíš ale, a sám se také co den přesvědčiti můžeš, že jest dost mnoho představených, jak světských tak i duchovních, kteří nemají těch vlastností, jež se pro jejich úřad požadují — neb nejsou andělé, ale lidé, a co takoví vůbec křehečí, a proto mnohým chybám podrobeni — a vidíš též, že právě jejich nedostatečnost příčinou jest tak mnoho, ach mnoho zlého v národu. Citlivé srdce musí to zaboleti, když tisíce lidí bez mnohé vlastní viny vidí v bídě tělesné i duševné postaveny. Kterak ale má pomoci? — modlitbou. Ta jediná spomůže i tam, kde všeliká jiná pomoc lidská nemožná, a tentokrát musíme býti o výsledku své společné modlitby pro záležitosti zajisté nyní nejnutnější celého světa tím jistější, čím počet modlících-se jest větší. Apoštolátu oudů jest ale již víc než jedenkrát sto tisíc, kteří všickni ve stejném úmyslu Všeslitovnika prosí a jemu takřka násilí činí.

Proste tedy jen a bude Vám dáno.

Úmysl modliteb na měsíc Srpen:

Wšemohoucí věčný Bože! obětuji Tobě všechny své dobré skutky a modlitby ve spojení s Ježíšem Kristem a všechny zbožnými a svatými dušemi v nebi i na zemi za všechno to, co si Pán Ježíš ve svém Božském Srdci přeje, jmenovitě ale v tomto měsíci na ten úmysl; aby všickni oprávnění představení o své od Boha jim udělené moci se uvědomili a ve víře poslušili; a v dnešní právě den:

Den	Je cti	Obzvlášť
1	okorů sv. Petra a poštola,	* Za zmúžilé zastávání práv církve katolické a papežské stolice; za chorého mladíka; za utištěnou robinu; za + otce.
2	sv. Alfonse Liguora, zaklad. řádu	* Za shromáždění nejsw. Spasitele (Redemptoristů neb Liguorianů); za lepší zachování převzatých povinností jistého kněze; za pobloudivého otce.
3	nalezení sv. Štěpána, prvom.	Za jistou slavnost; * za zachování mládeže v těchto prázdninách; za 2 dílky školní a jejich katechetu; za jistou matku.
4	sv. Dominika, zakladatele řádu,	Za + Dominika kněze; * za řád Dominikánův; za poběhování Bohu za jistou milost; za chorou na duchu terciarku; za přetážení pítí ložalky.
5	Panny Marie sněžné,	* Za duchovní cvičení řeholníků a kněží v těchto prázdninách; za vytrvalost jisté osoby; za jistého velmi mladáho křesťana.
6	Proměnění Páně,	Za jistou velmi důležitou záležitost; za jistého nemocného; * za obrácení protestantů v Čechách a na Moravě.
7	sv. Rajetána, zakladatele řádu,	* Za řád Rajetanů (Theatinů); za jisté zemřelé manžele; za obrácení jisté mladé ženy; za dobrý výsledek zkoušky jisté dívky.
8	sv. Cyriaka, jáhna a muč. se souduchy,	* Za jisté rodiče; za jistého kněze církevního; za požehnání Boží v záležitosti 2 horlivých katolíků; za dar osvěcení D. sv. pro jistého kněze.
9	sv. Romána, muč. a vojína,	* Za větší záruku náboženského života ve vojště; za + Ignáce; za udržení polní úrody zvlášť v krajích vojnou zhubených.
10	sv. Bawřince arcijáhna a muč.	Za usklazení novoměstských kněží v jejich dobrých předsevzetích; za větší povinnost sobě Štápské černo. B. Umučení Páně.
11	sv. Filomeny, panny a muč.,	Za 2 křesťanské panny; za odstranění na cti utržení jisté osobě; za 2 robinu; aby každý škol. sešter u měsí t největšímu uznání přišly.
12	sv. Klary, panny, zaklad. řádu,	* Za řád sv. Klary (Klarisínů); za + Klary; za chorou manželku a křesťanské vychování jejího dítěte; aby volby představených v obcích v duchu kat. se vykonaly.
13	sv. Hippolita, vojína a muč.,	Za vyřazení kostela v jisté katolické osadě mezi rozkolníky v Afii; za dořazení pro jistou robinu daru, po němž již dlouho dýchá.
14	sv. Eusebia, kněze,	* Za správce duchovní a zpozděných; * za Jednotu sv. Bojtěcha; za učence křesťanské; za brzké obrácení několika mladých, ano zatvrzelých farníků.
15	Manežemžeti Panny Marie,	* Za sv. Otce v Římě; * za kšáče rakouského; za jeduoty Marianské a křesť. panny; za dar vytrvání jistému hor. knězi.
16	sv. Hyacinta, kněze řehol.,	* Za obrácení od církve sv. odtrženého Ruska; * za Polsko; * za odvrácení moru; za panice křesťanské; za jistou osobu v jejím novém stavu.
17	sv. Liberata, opata a muč.,	* Za vychování mládeže; * za užší spojení škol s církví; za 4 študující; na úmysl 4 kněží; aby zlozvyk klení v jisté krajině se vymezil.
18	sv. Heleny, císařovny,	* Za císářskou robinu v Rakousku; za + Annu; za 5 křesťanských robin.

Den	ke cti	Obzvlášť
19	sw. Rudwífa, biskupa,	* Za přibuzenstvo jistého kněze; * za důležitou záležitost apoštolátu modlitby; za jistého otce; za bratrstvo rúžencové jisté farnosti.
20	sw. Bernarda opata a učitele církl.	* Za řád cisterciácký; za jistou osobu, jež w neobré pověsti jest; za křesť. řízecí školský w Rakousku; za spásitelné působení duchovních cvičení.
21	sw. Zachima, otce Panny Marie,	Za šťastný návrat domů; za rozmnožení úcty k Moličce Boží; za křesťanské otce; aby kat. chrám w jisté osadě mezi helweth dopraviti se mohl.
22	ř. Timothea a Hippolita, muč.	* Za zdar nasseho spolkového listu a jim většší rozšíření apoštolátu modlitby mezi Čechoslowany.
23	sw. Filipa Benitského, kněze řehol.,	* Za řád Sermitů (či služů Panny Marie); za vyřazení jednoho kněze z nebezpečnosti; za jistého wenkovaná.
24	sw. Bartoloměje, apoštola a muč.,	* Za jistý ústav; * za církev w Baworsku; za 2 sirotky a jejich opatrovnici,
25	Přenesení sw. Wojtěcha z Swězdna do Prahy,	Za duchovní i pozemské záležitosti jistého domu; * za Francouzsko; * za misie do pohanských zemí.
26	sw. Rudwífa, krále,	* Za dvory královské, aby u nich duch náboženský vzrůstal; za chorého kněze; za nešťastnou manželku.
27	sw. Jos. Kalaf., zakladatele řádu,	* Za řád Piaristů; snižující mládež a za odstranění tak četných nebezpečností mravů.
28	sw. Augustina, welit. učitele církl.,	* Za řehole sw. Augustina; * za řád chudých Školních Sester; za 2 kněze řeholné; za vytrvalost jistého kněze mezi helweth.
29	sw. Jana stěti,	* Za přelazení a úplného vyhlazení veřejných pohoršení; za dar sebezapránt, zvlášť pro duchovenstvo; aby kat. farníci jisté osady přitížného obcování s helweth se stěžili.
30	sw. Rosy, panny,	Za křesťanské panny; za polepsení padlé osoby; za dar osmice jistého mládka; za přelazení smíšených manželství.
31	sw. Rajmunda, kněze řehol.	* Za zajatce, na úmysl jistého kněze a * za zemřelé w apoštolátu a w Bratrskou Srdce Páně.

Modlitba.

Božské Srdce Ježíše! we spojení s neposkvrněným Srdcem Marie Panny obětujeme Tobě vsedky modlitby, činy a utrpení dnešní w onom úmyslu, we kterém Ty ustanově se modlíš a sebe na nassich oltářích obětuješ, obzvlášť za Twou sw. církev, za papeže, svého sw. Otce a za vsedky potřeby představených a spoluoudů apoštolství. Zejména ale Tě prosíme, uděl všem křesťanským představeným té milosti, aby moci od Boha jim dané sobě povědomi byli a věrně a neohroženě o časné a věčné bláho svých podřízených péči měli. Amen.

Swaté Srdce mocné Panny, oroduj za nás a za křesť. vrchnosti.

Sw. Michaeli archanděle, sw. Cyrille a Methodie orodujte za nás!

Návěští redakce.

Upozorňují se P. T. předplatitelé, aby zasílající své předplatné oné výhody, poukázky poštovné použili. Vyplatí se jednoduše na poště kterékoli celoročné předplatné s oznámením pod jakou adressou a kam ten časopis se zasýlati má a dá za všechno to obstarání 10 kr., kdežto za obyčejné psaní s penězi nejméně 15 kr. by platil.

Kdo by ale nicméně psaním své předplatné nám zaslal, žádá se uctivě, aby, když již píše, sobě neobtěžoval, podotknouti aspoň několika slovy, kterak tam jednoty katolické působí, jak jejím potřebám „Škola“ vyhovuje a čeho by od ní ještě se očekávalo. Neb jen tak můžeme blahodárně působiti, když se zdovíme, čeho potřeba jest.

Předplatné na „Školu Božského Srdce Páně“ pro zbožné jednoty na Moravě, v Čechách a ve Slezsku, jež k 1. každého měsíce o dvou arších vychází, obnáší celoročně... 1 zl. 50 kr., se zásylkou... 1 zl. 62 kr., úmysly zvlášť otisknuté po 1/2 kr.; zásylka však počítá se dle množství výtisků ještě zvlášť.

Předplácí se buď u redakce v Rajhradě blíž Brna, neb u každé oís. kr. pošty a v každém řádném kněhkupectví v Rakousku, zejména: v Brně v národním kněhkupectví (v Novobranské ulici v domě Heiterera) a pana Ant. Nitše (velk. náměstí), v Olomouci u pana Ed. Hölza; v Praze p. Vác. Hessa (v Karlově ulici č. 186 — 1); ve Znojmě p. Fourniera a v Budějovicích p. V. Maurala.

 Kdoby si přál zvláštních otisků některé písně v čísle 3. a 4. může jich u redakce po 2 kr. dostat.

Pokladnice za sv. Otce.

M. K. „aby nám Bůh sv. Otce zachránil	1 zl. — kr.
Velb. p. Frant. Chal... v Trši...	1 „ 76 „
Úhrnem	2 zl. 76 kr.

Listárna redakce.

Velb. p. P. Jan No...ný v Jimr...: ten druhý výtisk dejte některé rodině kat.; nechci zasílání zastavit, aby nebyl ročník neúplným.

Blh. p. Stan. Mat... v Hu...: Sotva Tě navštívím; piš ale a čti pilně ode mne zaslané a podej to svým známým.

Velb. p. P. Krist. P... v Bř...: Raději pro tentokráte takto. Jiné zřízení úmyslů s tiskem obou stran není možno, snad na rok až; lístků úmyslů bylo asi 200 po 1/2 kr., za kolky ale nemohu, proč to tolik vážilo; nyní ale nebude při 40 žádných kolků. Kdyby bylo bývalo možno, byl bych se pustil k Vám.

Š K O L A

Božského Srdce Páně.

Měsíčný list
Apoštolátu mo-
dlitby.

„Učte se ode Mne, ne-
boť jsem tichý a pokorný
srdcem, a tak naleznete po-
koj duším svým.“

Mat. XI, 29.

S povolením duchovní
vrchnosti vydává

PLACIDUS J. MATHON.

kněz řádu sv. Benedikta v Raj-
hradě.

„Jeden jest učitel
váš — Kristus.“

Mat. XXIV, 11.

Číslo 7.

Z a ř í.

1867.

Dvanáct Mariánských hvězd.

I.
Skromná fialinka kvete v skrytu,
Odkudž přelíbeznou vůni dýše,
Již, než kvítek ziráš, cítíš spíše —
Jest to kvítko jako ze blankytu.
Hvězda jasná v převehlebném kmitu
Září s nebeské sem výše;
Kryla ji dřív skromňounká jen chýše
V Nazaretě ve panenském bytu.
Máří Panna jest to krásné kvítko.
Pokora jí hvězdy dobyla:
Že ji matkou zove Boží dítko.
Ejhle děvka Páně ozdobena!
Koruna ji krásí španilá —
Pokora jen bývá povýšena.

II.
Jak skví se v sadě kvítko sličné,
Ježto sluje bílá lilije!
Přespanile když se rozvíje,
Převyšuje květy přerozličné.
Kdože ve čistotě trvá ustavičné,
Věčné s Kristem slasti požije.
Nade všechny panny skví se Marie
V čistotě své víc než nebetyčné.
Královnou teď ona panen sluje —
Čistotou se Bohu zlíbila —
Beránkovi písně prozpěvuje.
Jestliž ona sice Boží máti,
Ana Syna Boha zrodila;
Věčnou však ji dlužno Pannou zvatí!

Srdce Páně toť život náš.

Srdce jest zdrojem života. Onoť jest to, jenž rozesílajíc bez ustání do všech oudů drahocenný mok životný, zachovává tělo v stálé čilosti a živosti. Podání jsouce od narození vládě smrti, kteráž v každém okamžiku hrozivě na nás dotírá, nemohli bychom vítězně jí odolati, kdyby srdce naše bez oddechu nebojovalo za nás, ustavičnou prací nahražujíc síly tělem ztrávené. Jiným článkům těla dopřána jest doba odpočinku; jenom srdce, dokud živo, stále se pohybuje. I ve spánku neunaveně tepe, a kdyby chtělo taktéž usnouti, v tomže okamžení klesli bychom z náručí spánku do náručí smrti. Jestliže pravím úkolem srdce jest tudíž zachování života tělesného: tož není pochyby, že Spasitel náš nejlaskavější, pobádaje nás k důstojné pobožnosti a účtě názorem Božského Srdce svého, to přede vším na paměti měl, aby nás důkladně poučil, že ono jest základem a zdrojem života našeho nadpřirozeného.

Toť zajisté, jakž důvodně lze dokázati, pravý smysl pobožnosti k posvátnému Srdci Páně, toť příčinou, že pobožnost ta se zakládá v samé podstatě náboženství křesťanského.

1. Čemu nás učí to svaté náboženství? Že následkem vtělení Syna Božího všickni lidé jsou povoláni k tomu, aby žili životem právě božským, jehož základem jest sám Bůh-člověk, a kterýž, posvětiv je zde na zemi, učiní je též věčně blaženými v nebi. Ejhle nauka stěžejná, zavírající v sobě všechny články víry naší, na kteréž se zakládá veškerá mravověda křesťanská, a jejíž uskutečněním jsou všechny obřady naší bohoslužby.

Leč bohužel! ta veliká a potěšná nauka jen zpola bývá pochopena velikým počtem křesťanův. Jak mnoho jest i velmi vzdělaných a velmi nábožných lidí, jenž místo toho, aby v úplné skutečnosti provedli život ten božský, jehož zdrojem mělo by jim býti Srdce Páně, pokládají to jen za pouhý obrat ve slohu, za pouhý způsob v řeči! Kdo že vypočítá milosti, posily a útěchy, jichžto se takovým nešťastným pohrdáním sami zbavují!

Jest tomu již více nežli dvě stě let nazad, když oplakával nejvýtečnější prosvětitel Písma svatého v novém věku to tak žalostné opomenutí. „Velmi málo jest těch,“ praví *Kornelius a Lapide* ve výkladu svém na prorocství Oseášovo, „jenž o tom vědí, což o tak velikém dobrodiní hodlám vyjeviti a ještě méně jest těch, jenž znají spravedlivě uvážiti jeho **pravou** cenu. A přece není ničeho na světě, čemu by každý křesťan více se obdivovati, a co by více sám o sobě cítiti měl; ničeho co by učitelové i kazateli s větším úsilím na srdce kladli, než aby lid věřící si uvědomil, že nosí Boha samého v srdci svém, a aby se přesvědčil o nutnosti, že máme povždy jednati **božsky**, v souhlasu s tím hostem Božským.“ Tyto ráčky jsou zajisté více než odůvodněny. Je-li onen svazek skutečný našich duší s Ježíšem Kristem, působením Ducha Božího, ono přebývání podstatné Ducha svatého v nás, onen život božský, věnovaný nám na křtu svatém a ostatními svátostmi v nás utvrzený, více nežli prázdná slova, ba naopak právě věcí nejskutečnější mezi tím, co skutečného jest: tuť patrno, že všech článků víry křesťanské tento jest nejvznešenější, nejutěšenější a rozjímání našeho nejhodnější. Jaká to vznešenost, chovati Boha skutečně sám v sobě, v pravdě býti

Boho-nosičem! Jaká utěcha, živ býti životem Božím; tímž životem, jenž v nebesích se stává největší blažeností všech vyvolených! Dále, což nás může více povzbudit, nežli vědomí, že nám lze vládnouti Duchem Božím, tímž Duchem všemožným, jenž svatým uděloval síly, potřebné k vykonání tak podivu hodných eností, ano v němž sám Kristus Ježíš své divy tvořil. Posléze ještě jednou, kterak se mohlo státi, že nauka ta hlavní, koruna celého zjevení Božího a základ veškeré nábožnosti křesťanské, od lidu věřícího tak málo byla poznána?

Tak věru pochopitelně, že satan vše násilí vynakládá k tomu, abychom zapomněli na tak vznešenou důstojnost, na tu nebeskou naději povolání svého, na ty poklady dědictví věčného: ale to jediné, což pochopiti nelze, jest, že my, jímž Bůh tak vzácných darův uštědřil, jichž k tomu povolal, abychom se účastnými stali jeho Božství, že my pravím tu důležitou proměnu jen na lehkou váhu klademe; ba že tak málo dbáme o to, což by mělo býti hlavním předmětem našich úvah, a první příčinou našich radostí.

2. Aspoň neměli bychom zapoménlivost tu připisovati Bohu samému; vždyť není ani jednoho učení naší svaté víry, o kterémž by nás Pán náš i jeho apoštolové jasněji byli poučili, a důrazněji toho byli přesvědčili. Tajemství úplné jednoty s Pánem, ejhle tof hlavný obsah rozmluvy, jížto těšil mistr nebeský po poslední večeři své učenníky. Přišla doba, aby jim svěřil poslední slovo své nauky, aby jim dokázal přátelství tím, že jim zjevil vše, čehož byl přijal od Otce svého. Až posavád mluvil k nim toliko v podobenstvích; ale nyní je účastím tajemství lásky připravil k tomu, aby slyšeli veliké tajinství jeho lásky, aby pochopili, že jsou s ním toliko jedno, jako ratolest s vinným kmenem jest jenom jedno, a že ta jednota v jediném životě státi se má co nejúžší, a to proto, aby se stala dokonalým obrazem jednoty Otce se Synem v jediné podstatě. Pročež pravil Pán k apoštolům svým: „Zůstaňtež ve mně, a já ve vás. Jako ratolest nemůže nésti ovoce sama od sebe, nezůstane-li při kmenu: tak ani vy, leč zůstanete ve mně. Jáť jsem vinný kmen, vy jste ratolesti: kdo zůstává ve mně, a já v něm, ten nese ovoce mnohé: nebo beze mne nemůžete ničeho učiniti.“ (Sv. Jana XV. 4, 5.)

Toto tajemství lásky vykládá sv. Pavel, veliký ten bohoslovec nového zákona, ve všech svých listech; on to vysvětluje se všech stran; on staví na tom základě všechny své nauky věroučné; z té zásady odvozuje všechna svá napomenutí mravná. Ježíš Kristus jest naší hlavou, a my jsme jeho údy; my jsme dítky Božími, nejen v podobenství ale v pravdě, a to sice naším vtělením v jediného Syna Otce nebeského; ten Božský Spasitel náš dal nám Ducha svého, skutečně v nás přebývajícího, jenž nás učí modlitbě, jako se modlil Ježíš Kristus, jenž nás naplňuje úmysly Ježíše Krista; působí k tomu, abychom živi byli jeho životem, a vzkřísí nás jednoho dne, abychom skrze něho požívali slávy věčné; a proto dlužno nám býti následovníky Ježíše Krista, varovati se hříchu, milovati se vzájemně, oslavovati ve všem Boha, jehož povždy nosíme sami v sobě: ejhle v několika těch slovích zavírá se jádro veškeré bohovědy sv. Pavla.

No tu bohovědu výborně pochopili též první křesťané, an buď vyznávající víru svou před soudci, buď hájící ji proti odpůrcům, povždy se utíkali k této, tak útěchy plné nauce. Oni neostýchali se, jako na příklad sv. Ignác, nazvati se Boho-nosičem, ano hlásati jako sv. Anežka, že mají Ježíše Krista skutečně přítomného sami v sobě. To pomyšlení o přítomnosti Božské učinilo je silnějšími

všech muk a trápení. Spisy nejstarších Otců církevních jsou přeplněny tímto učením. Avšak nejspañileji se rozvila ta nauka ve čtvrtém století, tenkrát když duch lživý zatemniti hleděl víru v Božství Ducha Svatého bludem kacíře Macedonia.

Učitelové církve, kteréž Bůh k tomu vzbudil, aby to kacířstvo potřeli, sv. Basilej, sv. Řehoř Naziánský, Dydim Alexandrinský, a přede vším sv. Cyrill, nejhlavnější důvody své brali z učení o skutečné přítomnosti téhož Ducha Božího v duších, jakož i z účinků božských, kteréž v nich koná. Kdož jiný, pravili; leč Bůh může zbožniti duše; kdož jiný může učiniti, aby žily jediným životem božským, byť i sebe více jedna od druhé vzdáleny byly? — My však dokázali skutečnost toho zbožnění, které Duch Ježíše Krista působí v nás, užívaje vesměs podobenství nejživějších. Ani smíšení vody s vínem, ani spojení vůně s hmotou, již proniká, ani jednota železa s ohněm žhavým a rozpalujícím, ani směs dvou kapek voskových, vzájemně se spojujících, nězdají se jim býti obrazy dosti vhodnými, aby naznačily vroucnost a učenlivost spojení Ducha Božího s duší křesťanskou.

3. Ta nauka útěchy plná, tak hluboko zakořeněná, až v samých základech podání křesťanského, nemohla nikdy zaniknouti v Církvi. Právda, že v dílech novějších bohoslovců není tak obšírně podána, jako v době starších učitelův. Příčina jest na snadě: jindy nebyla bohověda tajnostná (*theologia mystica*); tak přísně oddělena od bohovědy věroučné a sporné (*theologia dogmatica et polemica*); později zdálo se býti nutno, aby byly rozděleny. Bohovědci scholastikové nechali vše stranou, což v nauce křesťanské více do podrobná za účel mělo, aby šlechtilo city v srdci, obmezujíce se toliko na tom, že úsečněji podali články věroučení, přímo na odpor stojící bludům. Tak se staló, že veliká nauka o skutečné jednotě Krista Ježíše s křesťany, ačkoli nebyla zcela opominuta od mistrů bohovědy scholastické, nicméně nerozvila se u nich tak zdařile, jako u bohoslovců tajnostných, a zvláště u světců samých.

Leč přišla doba, kdy se opět zalíbilo Ježíši Kristu, aby v novém světle ukázal to tajemství lásky, uděliv jemu v poučování kněžstva i lidu věřícího větší důležitosti, nežli kdy jindy mělo.

Bylo to na počátku věku sedmnáctého. Satan hotovil se k dvojímu proti Církvi útoku, jenž měl úsilím předstihnouti všecky boje minulé. S jedné strany hodlal jansenismem čili bludem Jansenia podkopati pravou nábožnost, přílišně nappnutou neb přepjatou, čině takto jednotu duše s Bohem nemožnou, an proměnil pokoru křesťanskou v bezdůvěrnost. S druhé strany zamýšlel podvrátiti víru mudroslovím či filosofií, tak přemrštiv rozum lidský, že v opovržení vzal takovým způsobem člověk tu jednotu, k níž od Boha svého byl určen. V té chvíli, když začínal onen dvojí boj, zjevil právě Ježíš Kristus blahoslavené Markýtě Marii pobožnost k Božskému Srdci svému; zároveň pak vzbudil chrabrý zástup svatých kněží, jimž za úkol uložil, aby důkladně objasnili nauku o spojení jeho s křesťany vůbec.

V zemi Francouzské vyznačili se přede vším dvě nábožná družstva, Oratoriánův totiž a sv. Sulcipia, obzvláštní horlivostí v tom úkolu. Mladé kněžstvo Francie bylo již napořád v tom duchu vychováno. Tud' není divu, že jako z ohniska žhavého rozcházely se jasné paprsky toho tajemství lásky po veškerém kněžstvu, pomocí kněžstva mezi lidem věřícím, z Francie pak po celém světě křesťanském. Leč Bohu žel! brzo zatemnily mrákoty kacířstva i nevěry tak spásitelné světlo; nejen lid obecný, ale též díl kněžstva a řeholníků padl v osídla nových bludův. Tím uvržena byla nauka tak ryze katolická o skutečném obývání

Ducha Páně v duších křesťanských v podezření, veliký úkol obnovy náboženské, započaté s takým úspěchem ve století sedmnáctém, sotva přežil své znamenitější příznivce, a Francouzsko byvši druhdy vzorem horlivosti náboženské, průběhem jediného století stalo se lotrovskou peleší nevěry. Ale Srdce Páně nicméně zvítězilo. Národ Francouzský poznal svou zaslepenost, zpamatoval se opět. Dary Boží neznají odplaty, a koho Bůh povolá, toho též k poslušnosti nakloní. Nastává doba, kdy zjevení učiněné blahoslavené dceři sv. Františka Saleského hojně přinese ovoce. A v též době, an pobožnost k Srdci Páně, jako zrno v půdě dlouho skryté, na slunce se dere a po zemi se rozkládá, zároveň i bohověda vítězně hájí nauku jednoty Božského Srdce Páně i Ducha svatého s církví všeobecnou, mocného mezi křesťany nalezající ohlasu.

Taktéž rozšířila se již dávno pobožnost ta i úcta k Božskému Srdci Páně v našem národu slovanském, jmenovitě ve vlastech koruny České, jakož i v Polsku. I zde staly se kláštery žhavými ohniskami horlivosti a obnovy náboženské, a Bůh dejž, aby tím též plápolem zahořelo srdce veškerého světa slovanského. Cesta jest již nastoupnuta; nikdo nezarazí pokrok duševný, započatý ve jmenu Páně. Avšak nám samým šatečně i trpělivě vytrvati dlužno. Každý z nás staň se horlivým apoštolem této svaté pravdy. Tak se nám pomocí Boží otevře svým časem i ohromné Rusko, až posud jakoby čínskou zdí od nás oddělené. Tak se spojíme opět, bohdá za nedlouho, nejen v lásce, ale též ve víře všickni, jako bratří jedné rodiny Boží. Tak jen získáme na novo pravdě katolické nešťastné bratry své, v kacířstvu i rozkolu bídně hynoucí, jednotou totiž lásky k Božskému Srdci Páně. Neboť Srdce Páně jest v pravdě životem naším.

Duchovní Budiček.

O všudypřítomnosti Boží.

Když jsem ještě do obyčejné venkovské školy chodíval, býval — jak se ještě dobře pamatuji — vždy náš pan učitel již napřed ve školní světnici, aby hned našo vkročení tam pod jeho dohlídkou bylo a aby nám hned od prvního pozdravení „pochválen buď Pán Ježíš Kristus“ až k poslednímu „s Pánem Bohem“ při odchodu, vše, co nekrásného jsme činili, odvyknouti, a co pěkného bylo přivyknouti mohl. Když jsme jej takto s jeho přísnou tváří vždy před sebou viděli, to nebývalo, jak se samo sebou rozumí, žádného hluku ze školy slyšeti, bývali jsme v dobré pověsti, aspoň nám žádný nevytýkal, že je v naší škole jako v židovni. Avšak žádné pravidlo bez výminky, a to musí platiti i o naší škole. Někdy míval pan učitel mnoho práce, a proto, když nám vše, čeho třeba bylo, již řekl, zabral se u svého stolku do pilného psaní, od něhož se, jak jsme pozorovali, tak lehce odtrhnouti nemohl. Tu mívalo naše pokojné, ano až bážlivé chování také svůj konec; brzo se příkradl jeden k druhému a započali jsme si své důležité zkušenosti vykládati, napřed jen potichu, brzo ale zapomenouce na pana učitele a jeho přísnou tvář rozhovořili jsme se, až pan učitel nás okřiknouti musel. To ale mívalo účinek jen na chvíli, když jsme viděli svého káratele do práce opět zabraného, a starý nepokoj obnovil se opět, až konečně nám mnohdy svou přítomnost cítiti dal, vypráše nám kazajky, jen ale tím nemilým způsobem, že jsme jich se žádů svléci nesměli. Pak teprv bylo na ten

den ticho. — A hle, milý čtenáři a milá čtenářko, tobě právě tak se děje s bázní Boží, ku které budíček v předešlém čísle tě povzbuzoval a pravil — vlastně nikoli on, nýbrž Duch svatý ústy sv. Benedikta — že jest první stupeň pokory a tedy základ všeho křesťanského života. Kdyby člověk vždy živě byl přesvědčen, že Pán Bůh jest blízko něho, ano že člověk celý v něm žije, a že jeho vševídnoucí oko všechno skoumá, zajisté že by ani myšlenkou se neprohřešil; ale tak jest ta křehkost lidská! že Pána Boha svými tělesnými očima právě nevidí, a on jej hned při prvním a mnohdy ani při druhém a třetím hříchu netrestá — proč toho nečiní, toho se sotva dopátráš, zajisté ale má svých dobrých příčin k tomu —, chová se člověk brzo, jakoby Boha, nebe a pekla ani nebylo.

To jest však velmi těžké, ano nemožné, ustavičně na Boha myslet, řekneš mi. Ovšem; to ustavičně ale ti žádný ani nekáže, sice bys v pravdě mnohé své práce málo dobře ano zcela špatně vykonal, jako na př. žák málo by se naučil, kdyby ustavičně o tom přemýšlel, že „pan učitel jest zde.“ Ustavičně tedy na Boha pamatovati není třeba, ano mnohdy jest i nemožné, ale v živém přesvědčení o Boží přítomnosti žítí, (co právě k bázni Boží vede,) vše tak činiti, jako by se na nás Pán Bůh díval a sice hluboce až do té nezdaší skuliny srdce našeho — což jest také svatosvatá pravda —, aneb dle slov sv. Pavla všechno, buď že jíme aneb pijeme, neb cokoli jiného činíme, ve jmenu Ježíše Krista činiti to jest z jeho vůle a v souhlasu s jeho svatou vůlí konati, to jest potřebné a spolu i možné.

Nežli ale nějaké hbitosti v takovém obcování nabydeme, musíme se dříve pilně cvičiti, musíme totiž často zvlášť se upamatovati, že před Pánem Bohem se nacházíme. Tu jest potřeba, abychom si nějaká pravidla učinili, kdy se skutečně na Pána Boha nám přítomného upomeneme, ku př. hned z rána, před modlitbou, před důležitější prací, když slyšíme hodiny bítí a tomu podobně, a tím způsobem přivykneme poznenáhla, aniž bychom toho pozorovali, mravům libým Bohu i lidem. Tokové zvykání jest sice na počátku někdy obtížné, musí ale býti, až pak všechno, aniž bychom na to pamatovali, snadně půjde a jako přirozeně, tak jak si toho Božského Srdce Páně a nyní již i my přejeme. — Já jsem ve svém mladším věku učil se na také flétnu (píšťalku), a tu jsem se ze začátku musel míti na pozor, abych patřičné prsty na patřičné dírky přiložil a je úplně zakryl. Ačkoli jsem věděl, jak se noty jmenují a třeba i jak se berou, dlouho jsem ještě neuměl hráti; nežli jsem kterou notu zapískl, dobře jsem se ohlížel po dírkách a zdali je dobře prsty přihrývají, a pak jsem teprv zahvízdl a — vzdor vší pozornosti mnohdy tak odporně, že jsem se za to sám styděl, anto bych na prostá ústa líp byl zapískal. Časem ale se to změnilo, tak že jsem celé polky a marše spěšně a pravidelně hrál, aniž bych na prsty a dírky mnoho pamatovati byl musel. — Rozumíš mi, můj milý? Chci tím říci, že podobně se to má s tím obcováním ve přítomnosti Boží neb s bázní Boží.

Sv. Františka Sales., o němž se ví, že právě svým nenuceně zbožným a na nejvyšším slušným chováním každého vábil, pozoroval kdosi jednou v soukromí, aby vyzvěděl, zdali ten veliký biskup o samotě svému pohodlí předce nehoví. Avšak nikoli; i onen vyzvědač spatřil jej, ačkoli docela o samotě v pokoji se nacházel, aniž jakého tušení o špehounu měl, tak slušně brzo seděti, brzo se procházeti, že nyní nanejvýš přesvědčen byl, že co svatý biskup druhým radí, sám vždy a všudy též činí a přítomnosti Boží si povědom jest, že jest to tedy věcí možnou. Inu,

odvětiš mi snad, to byl muž svatý, ale já . . . , dobře, dobře, posečkej jen, hned ti něco jiného povím.

Můj dobrý známý mi vypravoval o jistém muži, který, kdykoli s někým mluvil neb obcovoal, ku podivu uctivě a slušně se choval, tak že to všem nápadné bylo. Proto se jej kdosi jednou tázal, kterak vždy a naproti každému i svým nejblížejším známým tak slušně se chovati může? On mu to ale krátce vysvětlil, že prý sobě vždy živě představuje, že se ve společnosti vznešeného králevice nachází, a vedle toho že si nikdy nic neslušného dovoliti neosměluje. Vidíš, můj milý, co jen pouhé představení něčeho, co ani nepozůstává, bylo s to u onoho muže! Co on si představoval nebylo ani pravdivé, a přece jej to přivedlo k chování slušnému; co my sobě ale představití máme, že totiž Bůh nám vždy přítomen jest, jest ta nejčistější pravda. Ta by nás zajisté pravé bázni Boží přiučila a lehkým způsobem brzo svatými učinila, kdybychom jen sami chtěli.

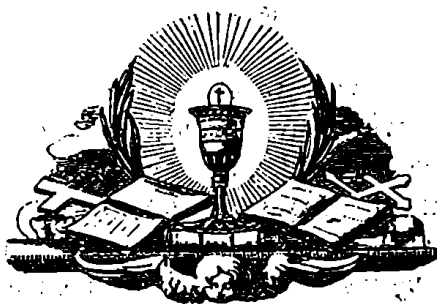
Není-liž pravda, ty se již vynasnažíš, aspoň započneš, dle řečeného ve přítomnosti a tudyž i v bázni Boží se cvičiti, o tvé dobré vůli svědčí mi tvé mlčení. Počneš s chutí, připraví ti to zajisté mnoho dobrého a šlechetných radostí, o kterých jsem se dnes ještě ani nezmínil. Pamatuj si ale, že kdyby takové zbožné cvičení chtělo tě později omrzeti, že se nesmíš nechat zastrašiti; věz, to jest lest pekelníka, který ten dobrý zvyk, znaje jeho pro člověka užitek pro čas i věčnost, tobě závidí a proto rád by překazil. Takovou nevoli a někdy i strach, žeš třeba to neučinil dobře, musíš přemoci a vesele jářku ve svém cvičení pokračovati. Ostatně bude tě Božské Srdce Páně mocně podporovati, které tě již dávno miluje a nyní ještě více, když s jeho vůlí chceš souhlasiti a prostředků k tomu potřebných se již chápeš.

Pán Ježíš bude ti sice pomáhati, všechno ale za tebe činiti nebude; proto pamatuj si, abys nebyl, jako kdosi, o němž mi právě napadá, a o kterém ti maje tě rád ještě ku konci sdělím. Dva poustevníci ryli na poušti dobrou půdu a přenášeli ji, nemajíce hověd ani vozů, v měsích na ramenou do zahrádek svých, aby půdu štěrkovitou zlepšili. Bylo parno veliké, slunce metalo své palčivé paprsky na ty dva pracovníky, tak že se jim pot s těla jen lil, a k tomu obtěžovali dotíraví komáři jejich bez toho dosti krušnou práci. Tu se zmocnila mladšího trpká nevole a hlasitě počal sobě stěžovati.

Pros ale, bratříčku, Boha o milost trpělivosti, napomínal jej laskavě starší!

Však již jsem prosil, odvětil mladší, ale jeho milost mi nespomáhá.

Tiše kopal a ryl starší dále, až měl opět jeden měch plný, pak pravil: prosím tě, bratře, pomoz mně ten měch na záda. Mladší mu jej vystrčil s mnohým namáháním ze zadu na ramena, sotva ale že to byl učinil, stáhl jej sobě starší z předu dolů, tak že měch padl na zem. Co pak ale děláš! vykřikl mladší rozhorleně, má pomoc ti pranic nemůže býti platna, když ji svévolně kazíš. Vidíš, můj milý, dí mu starší; může ti něco milost Boží pomoci, když ty, místo abys s ní spolupracoval, jí ještě odporuješ? — Mladší umlknul zahanbený; slunce pá-lilo ještě dále jako dříve, pot tekł dosud s čela, mouchy a komáři nepřestávali dráždit, avšak ani jediné slovo nevrle nepřešlo jeho rty. — Hle, pamatuj si to a mŕžeš toho v nynějších žních mimo cvičení duchovního i někde jinde použití. S Pánem Bohem! Po druhé zazvoní ti Budíček více, až se ti to znechutí.

II. Třída ve „Skole Božského Srdce Páně.“

Bratrstvo nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše.

„Oheň oltáře vždycky hořeti bude.“ 3. Mojz. 6, 12.

1. Bůh Otec sám nás vede do této třídy; Božský Pan Učitel nás vítá.

Náš Božský Spasitel, Ježíš Kristus, sám nám ukládá za povinnost, bychom podle Srdce jeho se řídili. „Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete odpočinutí dušem svým.“ Mat. 11. 29. To není snad toliko rada pro nábožné duše, nýbrž přísný rozkaz pro každého křesťana. Ano v tom, bychom srdce své podle Srdce Pána Ježíše zcela přetvořili, a tak, dle míry milosti, tomuto nejsvětějšímu Srdci podobnými se stali, spočívá výhradně povolání naše. Otec nebeský sám ráčil se takto při proměnění Páně vyjádřiti: „Tento jest Syn můj milý, v němž jsem si dobře zalíbil, toho poslouchejte!“ Mat. 17, 5. Bohu Otcí se nemůže v nikom jiném zalíbiti, leč v nejmilejším Synu jeho, Ježíši Kristu, Pánu našem. Nás, vykoupence téhož Syna svého, miluje jedině v Synu tomto, a sice miluje nás a může toliko výhradně milovati, tak dalece, jak dalece jsme se v Ježíše Krista přetvořili. Následovně čím podobnější jsme Pánu Ježíši, tím více nás miluje Otec nebeský, čím méně se mu podobáme, tím více ubývá lásky a zalíbení Otce nebeského v nás. Nenalezá-li na nás žádné podoby Syna svého, nemůže nás též milovati; znamená-li však naprosto odporné známky na nás, musí nás nenáviděti a zavrhovati. Právě odtud to nutno, bychom se co nejúsilovněji namáhali Pánu Ježíši podobnými se státi, neboť Otec nebeský rozkazuje: „Toho poslouchejte!“ A v čem ho máme poslouchati? ve všem, cokoli přikázal nám. Mat. 28, 20. Avšak to se nestává tak lehce, jak lehce se to vyslovuje. Stojí to ustavičného zapírání sebe samého. Jelikož složití musíme „člověka starého“ se sebe, kterýž se porušuje podle žádosti bludu, a „obléknouti člověka nového, podle Boha stvořeného v spravedlnosti a svátosti pravdy.“ Efes. 4, 22. Ten nový člověk, jehož obléknouti musíme, není žádný jiný, nežli Pán Ježíš. Obléknouti se v Pána Ježíše jest však tolik, co následovati jeho ctností, jeho tichosti, pokory, čistoty, lásky, trpělivosti, horlivosti, odevzdanosti do vůle Boží, slovem cvičení se neunaveně v následování jeho příkladů a rozkazů. Všecko to zahrnuje Apoštol národů těmito slovy: „To zajisté cíte v sobě, co i Kristus Ježíš.“ Filip. 2, 5. Smýšlení Kristovo, musí býti tedy smýšlením naším, jednání Kristovo jednáním naším, každý z nás musí býti jako Kristus! Aby však tento přesvatý, jediný a přenesmírný úkol se mohl dosáhnouti, ráčil nám

Ježíš Kristus v nevyčerpatelné své lásce a v neskončeném milosrdenství svém, své klanění nejhodnější Srdce na dřevě kříže dáti otevřítí, abychom v něm, jako ve svatyni Božství se naučili tak živu býti, jak on ráčil po celý čas svého, vezdejšího, putování, mezi námi dlíti. Právě proto, aby jednak naší slabosti přispěl ku pomoci, a jednak naší malomyslnosti dodal odhodlanosti, ráčil nám tak něžnou, nevýmluvnou láskou své nejsvětější Srdce, jakožto školu všech ctností, jako zrcadlo všech dokonalostí, jako schránku všelike moudrosti, jako studnici všech milostí, jako zřídlo všech bohumilých úmyslů, jako zbrojnicu proti všemu pokušení, jako výheň (ohnisko) všelike lásky, slovem co neobmezené moře svého Božství a člověčenství, svého vykoupení a oslavení, svého milosrdenství a věčné lásky představití těmito slovy: „Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem a naleznete odpočinutí dušem svým!“. Kdožby se tomu proto mohl diviti, že od začátku sv. církve katolické duše Krista milující na jeho nejsv. Srdce obzvláštní ohled brávaly? Vždyť jim je sám Pán Ježíš tak důrazně doporučel! Proto také vidíme, že k tomuto nejsv. Srdci právě ty nejhorlivější křesťané mívali tu nejvroucnější lásku, že se ustavičně rozjímáním ctností téhož Božského Srdce zabývali, že se v něm nepřetrženě zhlíželi, až k oné čistotě úmyslů, k oné dokonalosti života, k oné nepochopitelné jednosvornosti s tímto Srdcem se vznesli, jež na nich obdivujeme. Na potvrzení toho stůjtez zde alespoň některé příklady.

2. A kteří tedy zde jsou žáci?

Na nejprvnějším místě stojí hejblahoslavenější Bohorodička, Maria Panna, neboť z nejčistší krve jejího panenského srdce bylo sloučeno ono Srdce, které Pán Ježíš na dřevě kříže kópím žoldněřovým nechal otevřítí, „ohně přišel jsem pustit na zem, a co chci, než jedině, aby se zapálil,“ Luk. 12, 49, tak volá sám Pán Ježíš. Avšak Maria Panna, to věčnou láskou plápolající srdce devět měsíců pod srdcem svým nosila, na jejím srdci odpočívalo Srdce Ježíšovo, když jej co útlé pacholátko na loktě svém chovala. Jaký zcela nepochopitelný plamen lásky ze Srdce Ježíšova plynouti musel zachvátiti Srdce paneuské jeho Matky! Kdo vysloví, aneb pochopí to všelike meze stvořeného rozumu přesahající zmáhání-se lásky té v Srdci Marie Panny skrze všechna léta tichého s ním v Nazaretě přebývání! Ona stála pod křížem, její oko a duše utkvělo na jeho hrozně rozedraném Těle; ona kópí, které mrtvému Synu otevřelo srdce sedmým mečem proklálo srdce její; ona složeného s kříže na klíně svém chovala, zbožnými rukama, plačtivýma očima, strastnou duší prohlížela ránu Srdce jeho. Tu viděla očima víry velikou ránu bolěstí, ale neskončeně větší ranu lásky věčné; a právě tato rána lásky ranila též srdce její, že v Jerusalemě a později v Efezu ustavičně s ní se obírala. Jestli to vírou nezvratnou, že Maria dokonalostí svou všechny anjely a svaté v jedno vzaté daleko převyšuje; dále měla ze všech stvořených bytostí nejjasnější poznání tajemství Božích; následovně též tajemství lásky nejsvětějšího Srdce syna svého. Odkud to též pochází, že Ježíši Kristu jest nejpodobnější, tak sice, že církev zvláštní slavnost přesvatého srdce jejího koná.*). Na druhém místě stojí zajisté miláček Páně sv. Jan evangelista, jenž při poslední večeři na Srdci Ježíšovu odpočíval; z tohoto Božského pramene vsál do sebe všechna tajemství v nejvyšším stupni, tak

*) v neděli po slavnosti Srdce Pána Ježíše, aneb v neděli po oktávu Nanebevzetí Panny Marie, aneb v jinou neděli, pakli to v řečené možno není.

že o Božství Kristově vydává svědectví tak vznešené, že všickni ostatní sv. apoštolové výsost mluvy jeho nedosáhli; a láskou téhož Srdce tak se roznítil, že se téměř osobněnou láskou Kristovou býti zdál. Sv. Ambrož (*in Psalm 118*) dí: „Tím, že Jan evandělista hlavou svou na Srdci Spasitelovu odpočíval, vešel až k tajnostem hluboké moudrosti Boží.“ Sv. Augustin (*serm. 18 de diooc. loc.*) vece: „Vyšší tajemství vážil ze vnitra Srdce jeho.“ A Origenes (*hora 1. in Cant.*) dokládá: „Jisto jest, že Jan u vnitru Srdce Ježíšova a v nejskrytějším smyslu učení jeho odpočíval, kdež vyhledával a proskoumával poklady moudrosti i umění.“ Mlčením pominouti nelze sv. Josefa z Arimathie, Nikodema, sv. Máří-Majdalenu a nábožné ženy, jenž Tělo Páně s kříže sňali, drahými mastmi mazali a s největší uctivostí otevřené Srdce, tu svatyni lásky obdivovali a uctili. Sv. Tomáš apoštol, jenž se na rozkaz vzkříšeného Pána rukou dotekl v otevřeném boku Srdce tohoto nejsvětějšího, zvolal pln uctivosti: „Pán můj a Bůh můj.“ Jan 20, 28. Musel bych jmenovati sv. Pavla, který nám velí, abychom to v sobě cítili, co cítil Pán Ježíš v Srdci svém, jmenovati sv. Augustína, který (*Manual c. 23*) roznícenou duší volá: „Žoldněř kopím mi otevřel bok tvůj o Ježíši! aby mi k Srdci tvému otvor byl otevřen a já v něm nabyt bezpečného útočiště. O srdce, z něhož se prýští voda vtekající do života, dejž mi okusiti spasný nápoj z tebe pocházející!“ — jmenovati sv. Tomáše Villanovského, jenž ve svém kázání na slavnost Nanebevstoupení Páně u vytržení mysle volá: „Dnes Syn Boží vzdělal příbytek svůj v lůnu Otce nebeského, právě tak jak v milujícím Srdci svém církvi lůžko připravil, v něž ona skrze otevřený bok bezpečný nalézá vchod, kdež bezpečně odpočívá, kdež bezpečně ukládá dítky své. O svatý oltáři, oltáři nejbezpečnější, v němž jako bědující holubice ukrývá dítky své! Ano v tomto srdci postavíš sobě řebrík, po němž vystoupíš až do ráje. (*Serm. 2. in Ascens. Dom.*) Úcta nejsvětějšího Srdce Ježíšova byla v církvi svaté téměř jedinkým předmětem rozjímání nejsvětějších světců, byla duší všeliké jejich dokonalosti. Tak volá sv. Bernard: „O jak dobré, jak líbezné jesti, vzdělávati příbytek svůj v Srdci Ježíšovu. O jak přebohatým pokladem jesti Srdce toto, jak předrahou perlou! Milerád všecko obětují, abych ji dostal! V tomto chrámu, v této svatyni, v této arše úmluvy chci se klaněti, a vzývati jméno Páně a velebiti, a s prorokem volati: Nabyt jsem Srdce Ježíšovo, krále svého, bratra svého, přítele svého! Proto proklán byl bok tvůj, aby nám otevřen byl vchod; proto raněno tvé Srdce, abychom v něm a v tobě, sprostění jsouce zevnitřních zmatků, přebývati mohli. Ano právě proto raněno bylo Srdce tvé, abychom ránou viditelnou ránu lásky neviditelnou viděli. A jakby se plamen ten lépe ukázati mohl, leč tím, že's připustil, aby nejen nejsvětější Tělo, nýbrž i samo Srdce kopím se ranilo? Tělesná ta rána tedy ukazuje ránu duševní.“ (*Serm. 3. de Pass.*)

Podobně smýšlí a mluví sv. Bonaventura (*Stim. Div. amor. c. 1.*) an slastí unešen dí: „Jakou nevýmluvnou slast zakouší duše, která vcházejíc skrze otevřené Srdce Ježíšovo s ním se spojuje. Nelze mi to vysloviti; ale vlastní zkušeností se o tom přesvědčujte. Brána rájská jest nám otevřena, kopí žoldněřovo nám připravilo přístup; meč, který před rájem zabraňoval vchod, nyní kopím žoldněřovým jest přemožen, pokladnice věčné moudrosti a lásky tím otevřena. O duše věrné, stvořené k obrazu Božímu, nevzdalujte se od tohoto ohniska lásky; nejsladší ženich náš má Srdce své otevřené, chtěje nám všecko dáti; vcházejte tedy skrze přesvatou ránu tuto. Ó milostná ráno! skrze tebe nám přístup až k nejvnitřnější

lásce Ježíšově; zde vzdělám svůj příbyteček, a jak převeliká jesti líbeznost, jižto duše zakouší, která se touto ránou se Srdcem Ježíšovým sjednotila!“ atd.

Nejinak mluví učitel andělský sv. Tomáš Akvinský (*Opus. 58. c. 27. 28.*) an vece: „Krev, kterou ze Srdce svého cedil, svědkem jest lásky největší. Cedil zajisté krev z rány boku a Srdce svého, aby učenníky u víře ještě slabé, a mnoho jiných u víře a stálosti života dobrého pokoušených, a tím též chladných, a téměř mrtvých, upevnil, rozháral a obživoval.“

Sv. Bernard Senenský (*serm. 51. p. 2. a 1. de Passione Dom.*) rozjímaje umučení Páně takto se vyjádřuje: „Srdce Ježíšovo bylo Svou láskou nad míru horoucí pecí, způsobilou zapáliti svět celý.“

Sv. Petr Damiánský ponořuje se v prohlubeň nejsvětějšího Srdce Páně (*serm. 1. de scto. Joan. Evang.*) nazývá „Srdce Kristovo nebeskou pokladnicí a pokladem;“ ctihodný Jan Lansperk, mnich Kartusiánský (*hom. 54. de Passione*) praví, „že Božský Vykupitel probodnutím boku svého otevřel poklady svého Božství, bránu věřícím k volnému vkročení do Srdce svého a k požívání svatohojných nadzemských rozkoší; — ctihodný Ludvík Blossius, z řádu sv. Benedikta (*cap. 19. de Passione Dom.*) dí: „Tvůj Ježíš má Srdce své otevřeno, jakožto tajný pokojíček pro své důvěrníky, v něž uvádí, co vyvolené nevěsty, duše čisté. Pojdiž tedy sestro má, praví Ženich nebeský, ukrejš se v rozsedlinách této skály, totiž v otevřeném Srdci mém; okusiž nové a výborné víno, předrahou Krev mou, ze Srdce mého se prýstící;“ — ctihodný Ludvík de Ponte, z tovaryšstva Ježíšova (*4. part. medit. 35.*) modlí se takto: „Dovol mi, o Pane! abych skrze otevřený bok do Srdce tvého vkročiti mohl a učin, abych i já se roznítil v ohnivě peci lásky tré;“ — ctihodný Ignác z Nente, z řádu kazatelského (*Meditat. exercit.*) s úžasem svolává celé nebe takto: „Pojďtež o spravedliví, ó svatí, o andělé rájští, a klanějte se s nejponížeuějšími city Božskému Srdci Ježíšovu.“ Nejinak smýšlí ctihodný Ludvík z Granady, z téhož řádu kazatelského (*Medit. in sab. mat.*), an toto nejsvětější Srdce takto pozdravuje: „Pozdravuji Tě, ráno boku, raníci srdce nábožné! O ráno, která raníš duše spravedlivých, do tebe, co do příbytku neocenitelné dobrotivosti se ponořují; vstupují v Srdce mého Krista, jež jest svědectvím lásky jeho, v němž dosáhnou života věčného.“ Sv. Fidel ze Sigmarinky, mučenník z řádu kapucínského (*Pratiche divole*) vyzývá Krista takto: „Uděl mi milost, nejmilejší Ježíši! skrze neskončenou lásku a bolest Tvého nejsladšího Srdce. Budiž mi po celý život můj, zvláště však ale v strašlivé hodině smrti, co bezpečné místo útočištné — otevřená rána Tvého nejvěrnějšího Srdce.“ Sv. František Salesius (*Theotim. orat. dedicat.*) takto se modlí k Panně Marii: „Zapřísáhám Tě skrze Srdce milostného Ježíše tvého, který jest králem srdcí, abys mi a všem, spis tento čtoucím, vyprosila milost, bychom povzbuzeni a posilnění byli, a dle něho i své srdce se všemi žádostmi co dokonalou a úplnou obět dobrotivosti božské obětovali.“ — (*Tract. de am. dio. lib. 1. c. 11.*) „Věziš o Teotime, že láska Boží, v Srdci Spasitelovu, jako na královském trůnu sídlící, proráží skrze rozsedlinu otevřeného boku, aby patřila na všechna srdce synů lidských, jelikož právě toto Srdce jest nejvyšším vládcem všech srdcí, majíce ustavičně oči svých nad srdci těmi otevřených. Tedy Božská láska téhož Srdce, aneb lépe řečeno Srdce této Božské lásky vždy jasně hledí na naše srdce, a pohled tento, jest pohled očí nevýmluvného milování. Ó Bože! kdybychom to viděli, tak jak to jest, zemřeli bychom láskou k němu: a jako srdce toto, pokud bylo smrtelné za nás ráčilo umřiti: zemřemež i my, jsouce

nyňí smrtelní, ztrávení budmež plamenem lásky, až i my jednou nesmrtelnými budeme.“ — A k jistě řeholníci (*lbt. 61. lbt. 6*) píše takto: „Nejsme-li my přešťastní, mohouce srdce své vštěpovati v Srdce Spasitelovo, tak jako Srdce jeho vštěpováno jest v Božství?“ —

Musel bych tebe, laskavý čtenáři Školy Božského Srdce Páně unaviti, kdybych chtěl všechny žáky této třídy vypočítati, t. j. ještě více těch osvícených učitelů církevních, proslulých svatých biskupů a missionářů tuto uváděti, proto pomina tento nepřehledný zástup obrátím tvou pozornost jen na některé čelnější světice, které co nevěsty toho Božského ženicha zvláštní úctou jeho nejsvětějšího Srdce se vyznamenaly, a jsou jaksi „premiantky“ v třídě této.

Sv. Gertrudis, z řádu sv. Benedikta, (zvaná „Veliká“, jižto ctí církev 17. listopadu), tak velikou láskou k nejsv. Srdci Pána Ježíše hárala, že sám Pán Ježíš ji zjevil, že proto v jejím panenském srdci líbé sobě odpočinutí připravil. Slyšmež tedy její vyznání, anebo vlastně výbuchy plápolající lásky: „O láske, o můj králi, o můj Bože, o můj Ježíši, jedinký předměte mé celé něžnosti! přijmiž do Srdce svého tořo mé živé se obětování tobě. Vediž mne pro líbeznot lásky své táhniž mne a vládni mnou. Láska tvá budiž mi vodou živou a občerstvující. Otevřiž mi spasnou bránu do tvého milujícího Srdce. Ejhle! tu ti obětuji své srdce, nechci více aby bylo srdcem mým, ty sám toliko s ním ráčiž nakládati: Tvé Srdce jesti jedinkým mým pokladem! — K nezčetným milostem lásky tvé jimiž mne zahrnuješ o můj Ježíši, ráčiš též ještě připojiti neocennitelné známky přátelství a důvěrnosti, an mi rozličným způsobem své nejsvětější Srdce, tutu slávyplnou archu Božství, jakožto nevýčerpatelnou studni všech rozkoší mých jsi daroval, jednak tím, že jsi mi je daroval co darmo daný dar, jednak tím, že jsi je za srdce vyměnil. Zprostředkováním téhož nejsv. Srdce jsi mi nejskrytější tajemství zjevil, nejčistší rozkoše sdělil a srdce mé přechořto předivným celováním pohnul. Právě proto, Pane a Bože můj! navracuji tobě, co tvého jest a obětuji skrze toto Božské Srdce tutu mou poklonu a prozpěvuji své chvalozpěvy, které tobě přináležejí atd. (*Vita. sc. Gertrud. lbt. 4 c. 10.*)

Veliká Kateřina Senenská, z třetího řádu sv. Dominika, od Ježíše Krista na otázku, proč ještě po své smrti nechal bok svůj otevřiti? za odpověď toto uslyšela: „Tím jsem pokolení lidskému tajemství svého srdce chtěl odhaliti, aby vědělo, že láska má mnohem větší jest, nežli zjevné známky její, neboť jako utrpení mé mělo své meze, právě tak jest láska má neobmezena!“ —

Nad jiné světice doby starší však vyniká přechořtá nevěsta Páně sv. Mechtilda, sestra svrchu zmíněné sv. Gertrudy, též z řádu sv. Otce Benedikta, která (*lbt. 3 c. 16*) takto hned první okamžení po svém procitnutí ze spánku zasvětila: „Nejsladší Ježíši! toto první vzdechnutí dnešního dne, které pochází ze srdce mého tobě obětuji a tebe žádám, ráčiž je přijmouti, a s ním všechny mé skutky celého dne, a je napraviti a očistiti v nejsladším Srdci svém, a sjednocuj je se všemi dokonalostmi svými a obětuj je ku chvále věčné svého Božského Otce. Amen.“ —

O jak přežádoucnou poklonou by bylo, aby spoluúdobové A po stolátu modlitby dle sv. Mechtildy **hned při procitnutí** všechny své skutky do nejsv. Srdce Pána Ježíše odporoučeli.

Jak tedy v zhrnuté krátkosti nadstíněno, bylať úcta k nejsv. Srdci Pána Ježíše vždy v církvi svaté nejzamilovanějším předmětem vyvolených duší. Láska Srdce Kristova ranila též srdce věřících láskou vzájemnou. Nicméně však úcta té-

hož nejsvětějšího Srdce nebyla všeobecná, nebyla tak rozšířena, jak to láska téhož nejsv. Srdce zasluhuje. Úcta ta byla nejposlednější době téměř zachována, jak to náš Pán své vyvolené nevěstě sv. Gertrudě sám takto zjevil: „V nejposlednějším čase, **kde láska ustydne, chci poslední namáhání své Božské lásky** učiniti, představuje světu úctu a pobožnost k svému nejsvětějšímu Srdci, **kteroužto jsem pro nejposlednější století uschoval.**“ —

Tato nejposlednější doba, v kteréž se úcta téhož nejsv. Srdce všeobecnou v celé církvi Boží stala, jesti dobou naší. Kterak se úcta ta v té době rozšířila, bude v příštích číslech vysvětleno.

III. Den v pobožnosti

k Božskému Srdci Páně.

Rozjímání

Život Božského Srdce Páně v nejsvětější Svátosti Oltární jest — život o b ě t i .

Oběť na kříži trvala jen několik hodin. Ježíš Kristus obnovuje ji každým okamžikem v nejsvětější Svátosti, an se v každém okamžiku v některém světa dílu mše sv. slaví. Tím způsobem lze život Ježíše Krista v nejsvětější Svátosti nazývat pokračováním života obětovného, při čemž On sám jest knězem a obětí zároveň. Chceme tedy pozorovati, že Srdce Ježíšovo na této oběti podílu bere, a za druhé, že jest vyzváním pro naše srdce, bychom Ježíšovi se obětovali.

Modlitba přípravná

(jako v 4. čísle.)

Příprava 1. Pozoruj Ježíše Krista v nejsvětější Svátosti co Beránka, jenž na oltáři se obětuje a jeho Srdce, z něhož plameny šlehají, jimiž tato oběť strávena bývá.

2. O můj nejobětavější Ježíši! radíš mne této drahocenné oběti jak náleží účastným učiniti a odvahy mi pořáti, bych Tebe následoval obětováním sama sebe pro lásku Tvou.

Část 1. Láska Ježíše Krista k svému nebeskému Otci a k nám byla hlavní příčinou jeho oběti na kříži; k oběti pak zavdaly příčinu hněv a nenávisť nepřátel a křížovatelů jeho. Avšak tato nová oběť je zcela a pouze nálezem a dílem jeho milujícího Srdce. V postátě bylo zájmem čti Boží a vykoupení člověčenstva již obětí na kříži neskončeně vyhověno, proč tedy se obětování toto ještě prodlužuje a co stálá památka udržuje...? O, co k smíření nekonečné Spravedlnosti Otcovy stačilo, to nestačilo k uspokojení nekonečné lásky milujícího Srdce Syna jeho!... Vzhledem k oběti kříže postačovalo nenechat svou Božskou Velebnost od nepřátel svých poznati, nebo kdyby byli poznali v něm Boha slávy nebyli by jej ukřižovali. Ale an se sám znova v nejsvětější Svátosti obětuje, jest nutno i svým nejmilejším své člověčenství zakrýti,.... Což pak by ale nepostačovalo jednou za rok oběť tuto obnoviti, tak jako jednou do roku památku jiných tajemství obnovujeme.... Proč nebylo aspoň v této nové oběti líc postaráno o vlastní Božskou vážnost, proč byl

Bůh v tomto tajemství tak mnohemu zneuctění a znesvěcení vystaven? Proč? Ach, obtíže, jenž velikosti a důstojnosti této oběti odporují, jsou nesmírné a jen převaha lásky Srdce, jenž v milování nás míry nezná, může jich překonat! Poslyš nyní, ty lhostejná, zaslepená, nevděčná duše, jakého podílu Srdce Ježíšovo na neustálém obětování se za nás v nejsvětější Svátosti béře! ... Rodivní díky-nění, s ním se úzce spojit.

Část 2. Život oběti, jež Srdce Krista za nás v nejsvětější Svátosti žije, jest pozváním, jež ti kyne, bys sám za něho podobný život oběti vedl. Toužíš-li velmi po obcování s ním, tož nemusíš nic jiného konati, než bys po něm se zvedl. Jeho láska k tobě jest taková, že se za tebe zcela obětuje; miluj jej a lehko ti bude jemu za oběť se dáti! Ach považ, že zpoura proti obětování se, často jen pro maličkost, jest známkou, že jej jen málo miluješ! ... Proč pak ti přicházejí za těžko úkryt, chudoba a poslušnost? Proč pak se zdraháš tak dlouho svou rozmrzelostí, svou vášnivostí, svou nepřívětivostí? ... Bohužel s v tak mnoha letech nezakusil ani jediné kapky oné nevýslovné radosti, již zakoušejí v utrpení duše milující Ježíše Krista! O nešťastný! učiníš to přec jednou! Počni jednou se obětovati, uč se milovati jej! ... Každá malá oběť přinese ti stupeň lásky, který pak tě dále povede a k ušlechtlejší oběti povzbudí. Vytrváli duše v malých přemáháních sebe a živí-li každého času v sobě touhu, spláceti lásku Boží vroucím milováním: přejde milující srdce Ježíšovo trpělivost, by srdce její jen zdlouha rozněcoval; ne, přijde netušeně den, v němžto Bůh jí příležitost poskytne, hrdinskou oběť přinést. On udělí zároveň jejímu srdci jeden z oněch plamenů lásky, jímž ona veliký onen a hrdinský čin, opravdu ve skutek uvede, jenž pak jest počátkem jejího posvěcení. Totož jest ta řádná cesta k posvěcení duší. Jest méně obtížná, než se býti zdá. ... Porovnej oběť Ježíše Krista s oněmi, k nimž nyní máš příležitost. Jsouli tvé dosavadní malé, jak by ses měl stydět, že mu i tyto malé oběti odpíráš? Jsouli ale veliké, tož duše šťastná, viz den milosti Ježíše Krista, den, v němžto tvá svatost a tudíž i tvá budoucí blaženost počítí se má! ... Obrát očí svých k onomu tabernakulu (svatostánku), zde tvé nejvyšší dobro, tvůj ženich, zde tvůj Bůh, za tebe obětovaný, o samotě dlí a přebývá. Mluv k jeho úcty hodnému Srdci s onou důvěrou a dětskou přítulností (k čemuž jsi se včerejším rozjímáním připravil) a učin vážná rozhodnutí pro budoucnost. ...

Duchovní čtení.

Čti Rodriguez-e II. dílu I. oddělení.

Hlava 14. Máme nejvíce ty vášně a chyby odložit, které nás nejvíce znepokojují a příčinou jsou jiných poklesků.

Jest mnoho duší, i jinak upřímně po spasení toužících, které to skrovné, malicherné jako král Saul obětuji t. j. malé věci bedlivě ošetřují, ale tučné a drahocenné (důležitější věci) nechají na pokoji pro sebe. Naopak, právě onoho Agaga, jehož Saul nemohl se odhodlati zabít, t. j. právě svou samolásku a nadutost, a netrpělivost, a prehlivost, tu, tu musíš odložit.

Jinak by se nás týkala výčitka Kristova fariseům daná, že malicherností v zákoně se vši ouzkostlivostí zachováváme, ale nejdůležitější obmeškáme.

Nesmíme také jen to hledět odložit, co na nás jiní chybného pozorují, snad právě proto, aby to každý neviděl, tož bychom byli pokrytci a podobní hrobům zevnitř ozdobeným — obíleným, ale právě to, co v srdci zakořeněno jest zlého, a co

příčinou jest všech poklesků, co nám nejvíce překáží na cestě křestanské dokonalosti, na to musíme s chutí dorážeti mečem mrtvení sebe samých, a na to máme vlastně všechny své modlitby a rozjímání a zpytování svědomí obracet, abychom tu panující chybu odložili, pak to s ostatní již snáze půjde.

Hlava 15. Že i ve věcech zcela malicherných máme se zapírat, a kterak to u Boha bývá velmi milé.

I zde platí přísloví: Jedno musíme konati, druhého nesmíme opomínati; na věci veliké a důležité musíme hlavní svůj zřetel obrátiti, malé však věci, ve kterých právě nezáleží dokonalost, nesmíme zanedbat. . . ., nebo by se právě skrze ty malé skuliny zlého mnoho do srdcí našich vlouditi mohlo. Pozorujemeli však všechno, i to nejnepatrnější bývá to Bohu velmi milé, který nehledí na věc ale na srdce naše; neboť to se zapírá, přemáhá, ať již věc důležitá neb nepatrná; ano právě v nepatrných věcech dokazujeme větší lásku, proto že tyto věci vlastně, i kdybychom na ně nedbali, nepřipravili by nás o milost Boží, ale my se předce přemáháme, a to jedině z lásky k Bohu.

David král trápen žízni přál si trochu vody; když mu jí přinesli, nechtěl pít, vylil vodu, by se v chuti přemáhal a Bohu tu oběť přinesl. Písmo sv. dává, že to byla veliká oběť; proč? Ne ta voda, ale to přemáhání sebe samého. Více než největšího nepřitele přemáhá ten, kdo sebe přemáhá.

Modlitba střelná neb povzdech.

Rei častěji sám k sobě, k svým žádostem, ke svým náklonostem: Ach, „pojďme, abychom zemřeli s ním“; (Jan 11, 16).

Návštěva nejsvětější Svátosti Oltářní.

Jdi navštívit nejsvětější Svátost, jako bys v duchu ukřižovaného Ježíše právě v onom okamžiku viděti mohl, v němž mu kopím bok proklán byl a Srdce raněno. Viz, ustrň, zardi, oživiž, obětuj se a pros o stálost ve svých zvláštních, při modlitbě učiněných předsevzetích.

Cnost.

Rozvaž hned na počátku dne, jaká náklonost, jaká zpoua, jaký nedostatek na tobě se nejsvětějšímu Srdci ještě nelíbí, a buď po tento den hodně pozorný a věrný, bys právě toto za oběť přinesl.

Svatí apoštolové Slovanští CYRILL A METHOD.

(Dokončení.)

V. Biskupství sv. Methoda a jeho pronásledování.

Sv. Method pochovav mileného bratra v Římě, byl nyní sám; celé břímě prací apoštolských hlavně naléhalo naň. Maje na mysli dílo, jež mu uložil Bůh a nemoha spustiti s paměti poslední slova umírajícího bratra svého, neměl v Římě již ani stání. Srdce jej táhlo na Moravu ke stárci milenému. Než bohužel! ve

vlastech slovanských nastaly za tím jiné, smutné časy. Kníže Rostislav neustále zasazoval se o to, by svou říši od německé docela neodvislou učinil. Za tou příčinou strhly se války mezi ním a Němci. Rostislav spojen jsa s Čechy a severními Srby měl sice vojsko menší německého. Po krutých bojích konečně však přece dosáhnul po čem byl ustavičně bažil. Německý král Ludvík vida nezbytí učinil s Rostislavem pokoj a uznal samostatnost Moravy. Mezi tím, co se tyto věci dály, nebylo ovšem možno sv. Methodovi, octnouti se na Velehradě, jenž od Němců byl oblehán. On musel na čas jinam obrátiti se, kde nezuřila válka. Takou krajinou byly vlasti knížete Kocela. Sv. Method octnul se v území Kocelově jako novojmenovaný arcibiskup říše velkomoravské. Musímeť zde vetknouti předležitě rozjímání. Neříť pochybně, že Rostislava přiměly k tomu větším dílem pohnůtky politické, aby sš. bratry povolal do Moravy. Nyní pak nahlížel Rostislav, že chce-li uhájiti samostatnost politickou: musí nevyhnutně hledati i neodvislost církevní. A proto kníže tento přihlíšel k tomu, aby říše velkomoravská stala se zvláštní církevní provincií, od německé nezávislou. Nový tento okres biskupský mohl se však státi jenom tím způsobem úplně svobodným, pak-li by jemu představen byl v Methodovi, nově vysvěceném biskupu, metropolitě, jedině stolici římské přímo podřízený. Zřízení nové církevní provincie v zemích slovanských vidělo se býti prospěšným zároveň z ohledu na Bulhary slovanské. Neboť jelikož Bulhaři od nedávna znovu se dali získati církvi římské, zdála se tudyž býti nově zamýšlená provincie církevní, moravsko-pannonská, s Bulhary hranicí zcela příhodnou k tomu, šíření-se ducha rozkolnického z Cařihradu zde hráz položiti a tyto národy od zrádných Řekův odvracovati. Hadrian II. snadno se odhodlal k tomu, velkomoravskou říši za samostatnou národní církev prohlásiti, a Methoda za jejího metropolitu povýšiti, aniž tím ukřivdí biskupům německým. Slušno totiž věděti, že stávalo již za starodávna diecése pannonské, jejížto metropolita své sídlo mívá ve starožitném a slavném městě Srěmu (Syrmium), hlavním to městě západní Illyrie. Na celou Illyrii měla pak stolice římská právo patriarchální. A pak německí kněží ze Solnohradu a z Bavor nestarali se příliš horlivě o pokřesťanění Slovanův; působení jejich bylo chatrné a nejisté. A proto papež Hadrian II., jednak ve prospěch sousedních Bulharův, jednak přesvědčen jsa, že jest potřeba, o pokřesťanění Slovanův v těchto krajinách rázně zasaditi se a jemu pevného střeďiště vytknouti: uznal jest za povinnost svého úřadu velepastýřského dějepisně zpomínky na stolec srěmský zase ke životu vzkrísiti, starodávno biskupskou stolicí v Pannonii zase obnoviti a Methoda, jehož nástupce Jan VIII. aspoň jednou arcibiskupem pannonským zове, na tuto stolicí novou povýšiti. Když Method hned po svém návratu z Říma nikoli na Moravě, nýbrž u Kocela působí: z toho ještě nenásleduje, že tenkrát Morava, k jeho biskupství, nepatřila; nýbrž to z toho následuje, že sv. Method pro válku, která 870 — 874 mezi Moravany a Němci zuřila do Moravy nemohl a tudyž tam svou dřívější apoštolskou činnost rozvíjeti překažen byl, všecko ostatní však nás opravňuje k tomu, mysliti si sv. Methoda jako arcibiskupa moravsko-pannonského. Stálého sídla, zdá se, tenkrát ještě sobě sv. Method nevyhlídnul, an neustále po vlastech slovanských kráčet musel. K obnovení pannonského arcibiskupství zavedl příčinu kníže Kocel, jakž vyprávuje legenda pannonská: „Kocel vypravil vyslanství ke svatému Otci s prosbou, aby mu připustil svatého učitele Methoda;“ a papež mu vzkázal: „Nejen tobě, nýbrž všem tamějším slovanským krajinám odesílám jej co učitele od Boha a od sv. apoštola Petra, prvního to biskupa a klíčníka nebeského.“ — Tak tedy se rozšířovala daleká a prostranná

diecése sv. Methoda na jihu až přes Dravu a Savu k Dalmacii, a obsahovala zde zvláště krajiny od slovanských Korutanů a jich sousedův obydlené a „Sclavina“ nazývané, a sice tak, že Slavonie a Srémsko na pravém břehu Dravy, co k Bulharsku náležící, a Krajina k voglejskému patriarchátu počtená, byly vyloučeny. K severo-východu vztahovala se diecése sv. Methoda přes Rábu a Dunaj až na hranice říše velkomoravské.

Mezi tím tedy, co v zemi moravské zuřila a pustošila vojna, nebyl sv. Method líným, alebrž všemožně přičiňoval se o to, aby jak Rostistava, tak i Kocela a svého dřívějšího učně bulharské kníže Bogorisa napomínal a poučoval. Území Kocelovo však bylo střediskem činnosti jeho apoštolské. Avšak tyto kraje neležely ve církevném ohledu tak ladem, jako u Rostislava; bylyť zajisté přičiněním Solnohradských na víru křesťanskou obráceny a pilně navštěvovány od arcibiskupův samých, kteříž tam přes 32 chrámů byli vysvětili. Arciknězi Richbaldovi byla tehdež svěřena duchovní správa čili střídničství na místě arcibiskupově ve krajinách těchto. Zde tedy muselo přijít co nejdříve ke sražení mezi duchovníky okresu Solnohradského a mezi vychovanci sv. Methoda, kterýžto sobě nyní počínal již nikoliv co jednoduchý misionář, nýbrž co arcibiskup celé Pannonie od papeže ustanovený. Brzo pozdvihl Solnohrad těžké žaloby ve pamětné listině posud nám zachované. Že byl Method od papeže vysvěcen, to se ve dotčeném spise docela mlčením pomíjí; Method se pokládá za vetřelce; na proti tomu však práva církve Solnohradské zevrub se dolíční. Ukazuje se, jakých zásluh si vydobyla stolice Solnohradská o obrácení Bavorů, Korutanů a Samonska, jmenovitě krajiny Kocelovy. „Bez odporu, praví se, zastával Richard úřad svůj, až jistý Řek, jmenem Method, nově nalezenými slovanskými písmenami latinskou řeč a římské učení zároveň se starodávnými čtenami latinskými lichým mudrlantstvím vypudil, a veškerému obecenstvu se strany obyvatelů slovanských mši svatou, Evangelia a bohoslužbu těch, kdož jich latině odbývali v lehkost uvedl. Toho nemoha Richvald snést, brzo se do Solnohradu vrátil.“ Konečně praví se v oné listině: „že žádný cizý kněz neodvážil se přes tři měsíce v oněch krajinách konati úřad svůj, leč by byl své propuštění ze cizé diecése biskupovi doručil. Tak to tam chodívalo, až vznikla nová nauka mudrce Methoda. „Vytýká se tudíž sv. Methodovi trojí věc: Především jeho „přehmat do právomoci Solnohradských“, jímž prý i Korutansko odloudil. Avšak sv. Method se strany své úplně byl oprávněn, držeti se přísně nařízení papežova, jež Solnohradští možná měli za podvržené a vymyšlené, anebo aspoň se tak tvářili. Dále mu předstírali „uvezení slovanské řeči při bohoslužbě,“ čímž, jak si ztěžují, obřad a jazyk latinský v opovržení vešel. Avšak o této věci nebylo se stalo až posud žádného dorozumění se svatou stolicí; jak se pravdě nejvíc podobá, sv. Method domíval se teprv nyní, co metropolita má právo, takovou novotu zavést, kdežto dříve on i bratr sv. Cyrill slovanského jazyka jen potud jsou užívali, pokud k vyučování lidu potřebným se býti vidělo. Konečně vytýkali „jeho nové učení.“ Že to činili bezprávně, vysvítá z toho, an sv. Method se svým bratrem Cyrillem v Římě svou pravověrnost osvědčil, což se i později stalo. Když sv. Method na hrad Kocelův došel, potěšil a zaradoval se šlechetný kníže i celá jeho rodina, že se vyplnily touhy a žádosti jejich. Jediné, co jich při tom rmoutilo, bylo to, že podle ustanovení papežova Method, nebude moci u nich sídliti ustavičně, a že umřel sv. bratr. Zatím ale muž Boží všecken lid sobě naklonil a církev okrášlil písněmi a zpěvy duchovními. Lid proto k němu lnul, poněvadž sv. Method nejen v řeči slovanské kázal, ale i mši svatou

v jazyku tom zpíval a složil a všechen obřad v té řeči vykonával. Arcikněz Richbald nemoha toto snést, odtud uhnul. Německý král Ludvík sám, zdá se, že vyzdvihnul v Římě u Jana VIII. proti úřadování Methodově odpor a proti novotám jeho v obřadu žalobu. Avšak z listů papežských vysvitá, že nástupce Hadriana při nařízení od tohoto učiněném vzhledem Pannonie setrval a arcibiskupskou důstojnost Methodovu hájil; naproti tomu však uvedení mše slovanské jako novotu, církevnou jednotu rušící, zavrhnul. Papež odeslal l. 874 vyslance svého do Němec a Pannonie s psaními pro Methoda, v nichž jemu slovanskou liturgii zakázal; avšak též s dopisy ke králi Ludvíkovi, v nichž práva své stolice, jakož i Methodova v Pannonsku statečně hájil. Bez obalu osvědčuje se papež v dopise k Ludvíkovi řka: „Nejpatrnější důkazy leží před námi o tom, že Pannonie bývala již za starodávna provincií stolicí římské vyhrazenou. A výsady stolice římské nemohou zmařeny býti; žádný čas jich neumorí, žádné rozdělení říší nemůže jim býti na ujmu.“ A následkem toho žádal na králi, aby krajiny slovanské podřízeny byly pod vrchní dozorství arcibiskupa Methoda v Římě jmenovaného, a jediné stolicí římské přímo podřízeného. Tentýž papež píše něco později synovi Ludvíkově: „Jelikož církevní provincie Pannonská nám vrácena jest byla: tudíž prosíme tebe, abys bratru našemu Methodovi jakožto ve krajinách těch zřízenému od svaté stolice biskupu náměstkovi v ničem nepřekážel, aby vedle starobylého obyčeje všecko, jak sluší na biskupa, svobodně konati a vésti mohl.“ Ano sv. Otec vybízí i slavonské kníže Muntimíra, aby se zase k diecési pannonské navrátil, a sebe vrchní péči biskupa od samé stolice svaté tam usazeného svěřiti nemeškal. Z toho zdá se, že diecése sv. Methoda se vztahovala i na Chorvatsko, ano raději na zemi srbskou. Co se nepodařilo sokům Methodovým u papeže, to hodlali nyní provesti na Moravě bez papeže. Majíce volný přístup u Svatopluka, který po Rostislavovi vládnul, obnovili útok na svatého biskupa. Svatopluk propůjčoval se jim ve všem, čeho si žádali. On jim beze všeho odporu vydal do rukou svatého Methoda pod tou záminkou, aby společnou rozmluvou nastalé spory nějak se urovnaly. A takovou měrou drželi biskupové bavorští synodu nad Methodem u přítomnosti Svatopluka, „krále moravského“. I doráželi na sv. Methoda, že ve krajinách jim podřízených učí. Načež Method směle a upřímně jim odpověděl: „By tomu tak bylo, a já věděl, že krajina, ve které káži slovo Boží, právem náleží vám pod správu, minul bych ji, chodě a uče na jiných stranách. Než, vlast tato jest dědictví sv. Petra.“ Dále pak pravil: „Pakli z vládychtivosti a lakoty nastupujete na staré meze biskupských okresů svých, a bez ohledu na zákony církevní učení Boží rozsévati mi zabraňujete, vizte, abyste železnou horu kostěným čelem probiti nechtěli, při čemž vám mozek vyteče!“ Na to mu řekli: „Budeš-li mluvit tak jizlivě, zakusíš toho zlým!“ Načež on odvětil jim: „Pravdu mluvím před králi a neostýchám se. Vy však provádíte zvůli svou na mne. Čiňte si, cokoli vám libo. Nejsem zajisté lepší těch, jižto mluvíce pravdu, mnohými mukami pozbyli života toho.“ A takovým způsobem rostla rozepře, a hněv tím více se zmáhal, čím méně možno bylo něco podstatného se druhé strany namítati. A tu konečně i Svatopluk chtěje zastaviti půtku pravil: „Netrudte mi tolik mého Methoda, nebo již se jako při peci upotil“. Sv. Method povšimnul si těch slov i dal na srozuměnou králi, že pak-li by sobě oblíbil tropiti žerty, byly by ovšem nemístné. I dí k němu: „Hle vládýko! lidé potkali mudrce upoceného. I řekli k němu: Proč se potíš? Načež on jim: Se hrubou přel jsem se cháskou.“ Na to jali svatého muže a jatého zaslali daleko do Bavor, kdežto jej půl třetího léta drželi u vazbě.

V nemilé této vazbě stal se sv. Method jako skutečným mučeníkem vznešeného, od Boha mu uloženého povolání. Avšak Bůh, byť i zlé dopustil na věrné své služby, přec nikdy jich neopustí. Tak bylo i u Methoda. Bůh vzbudil věrnému služebníku svému horlivé obrance. Byliť jimi kníže Kocel a papež Hadrian. Kocel totiž žaloval to papeži, co v Němcích dělají s Methodem. Sv. Otec nemeškal a psal hned důtklivě k řečeným protivníkům jeho, hroze jim kletbou, kdyby zajatého déle držeti chtěli u vazbě. A to pomohlo. Vzдорovati papeži nemohli a tak Methoda propustili. Uzavřen pak mír mezi králem německým a Svatoplukem, jenž též s papežem ve Veroně se sešel, čehož následkem bylo uznání arcibiskupství pannonského i se strany německé. Method, zdá se, vrátil se nyní do krajiny Kocelovy, kde až do smrti knížete pozdržel se. Navrátiv se do Moravy ujal se sv. Method vesla vlády církevní a počal ráznou pravicí utvořovati pořádnou správu církve moravské. Nyní si teprv obral stálé sídlo biskupské, a stoličným chrámem jeho stal se Velehradský chrám Panny Marie. Tenkrátě započala sláva a rozkvět říše velkomoravské.

Jeden z nejzajímavějších výjevů v historii církevní devátého století ovjí se jako nehynoucí břečtan kolem jména sv. Methoda, totiž: slavení služeb Božích v jazyku slovanském. Slavení služeb Božích mezi Slovy moravskými v řeči tuzemské zdálo se Rostislavi býti prostředkem nejvhodnějším, aby odejmul německým kněžím ve své zemi pole působivosti jejich, a aby následkem této církevní neodvislosti říše své politickou samostatnost její tím snázeji utvrditi a uhájiti s to byl. Co však zdálo se Rostislavovi vhodným býti se stanoviska politického, totéž zdálo se býti sv. Methodovi neméně s církevního hlediště prostředkem nejlepším, aby Moravanům ducha katolického trvale vštípití mohl. Obezřetný a věhlasný kníže církevní nemohl sice toho sobě utajiti, že tím uvádí novotu posud neslýchanou; avšak on se tou kojil naději, že až sv. Otec se dozví, jak nesmírně to napomáhá ku zvelební ducha křesťanského mezi Slovy, toto odchýlení od latinského řádu ráčí prominouti. Avšak tato záležitost zavedla nepřátelům jeho hlavní příčinu, že na něho v Římě žalovali, ano že ho i z kacířství vinili. Papež Hadrian II. však tyto žaloby, věda že křivé jsou, zamítnul. Mezitím sv. Method neunaveně pracoval na vinici Páně, tak že i Čechy pro víru křesťanskou získal.

Léta 870 stál Rostislav na vrcholu své moci a neodvislosti od Němů. Avšak bohužel znamenitý tento panovník, věrný slovan a katolík, na konci života svého zakusil změnu štěstí způsobem nad míru žalostným. Jeho vlastní bratrovec Svatopluk byl zrádcem jeho. Ctižádostivý Svatopluk byl totiž od některého času knížetem v Nitře v Uhrách pod vrchní mocí svého strýce. Nadvládu tuto chtěl se sebe svrchmouti, ano přál si vlády nad celou říší moravskou dosíci. Spřáteliv se s Němci a Rostislava, ctihodného svého strýce, úkladně zjav úhlavním ho nepřátelům Němcům vydal, kteřížto obě oči Rostislavovi vypíchnuvše ubohého starce do jakéhosi kláštera v Bavorích k dověčnému vězení zavřeli. Avšak i Svatopluk došel slušné odměny za nešlechetný svůj skutek: i on octnul se z nenadání u vazbě. Zatím hleděli Němci opanovati zemi. Avšak Moravané vidouce, kterak se nakládá s knížaty domácími, uchopili se zbraně, v čele majíce Slovomíra, z knížecí krve poslého odchovance sv. Methoda v Římě na kněžství vysvěceného. Krvaví vojna vypukla. Chytrý Svatopluk přelstiv Němce spojil se podtají se svými Moravany k osvobození vlasti, Udeřiv mimo nadání na tábor německý, potřel neslýchanou ranou nepřátely a ze země je vypudil. Svatopluk stal se panovníkem obnovené této říše velkomoravské. Předvídaje však dobře, že mu nastanou kruté boje s poražený-

mi a zahanými podmaniteli, ohlížel se po žádoucích spojencích. A [tu hleděl mimo jiné Slovary především spojití se s vojvodou českým Bořivojem, a taktó sesiluje moc svou, se všelikou opatrností ke statečnému odporu se chystal. I přišlo to tak daleko, že Němci přinuceni byli pokoj uzavřítí s vítěznými Slovany. Svatopluk uznán za panovníka samostatného, a milá Morava stala se důstojnou jmena říše velkomoravské.

V těch dobách stalo se též pokřtění českého vévody Bořivoje na Velehradě rukou sv. Methoda; a tím stala se církev moravská matkou církve české. Mezi Čechy a Moravany nastalo krásné, bratrské srozumění. Vojvoda český tenkrát, když se jednalo nejprv o zápas a potom o pokoj s Němci, často jezdíval na Moravu; sv. Method měl tudíž příležitost víře křesťanské ho získati. Němečtí kněží hleděli sice i v Čechách víru křesťanskou dříve již rozšířiti. Avšak všecken zisk, jehož snaha jejich dosáhla, záležel bez pochyby jedině v tom, že nanejvýš jednotlivci víru a křest podtají přijali. Působení to se strany západné podobalo se toliko červenánkům na nebi ranním; zora nebeského slunce vzešla Čechům na východě a sice příchodem sv. bratří Soluňských na Moravu. a den spasení nastal, když sv. Method Bořivoje na Velehradě pokřestil (l. 874). Svatopluk totiž pojal za manželku Ludomíru, sestru Bořivojovu. Vznešená tato dcera vévody Hostivíla, jsoucí chotí krále křesťanského, zajisté stala se také křesťankou. Sv. Method byl učitelem jejím, a které srdce jemné mohlo by se uzavíratí slovům mistra takového? Svatopluk a tím více sv. Method museli sobě přát, aby spojenec Moravanův byl též spojencem ve víře křesťanské. Bořivoj prodlévaje u dvoru křesťanského krále a obcuje s věřícími Slovany, poznával víru s jiné strany, než by se to jinde bylo stalo. Velebné služby Boží křesťanské, ušlechtilé mravy a obcování křesťanů musely veliký učiniti dojem na jeho srdce. Zároveň přičiňovala se sestra, královna moravská, přičiňoval se sv. Method mohutnou výmluvností; konečně osvitila milost Boží Bořivoje a on žádal o křest svatý. Byla to veliká slavnost a radost na Velehradě. Zároveň s Bořivojem pokřtěni jsou, ne-li všickni, tož zajisté mnozí z jeho družiny. Svatopluk sám byl českému knížeti kmotrem a sv. Method duchem prorockým připovídal vévodovi českému i potomstvo slavné i moc a slávu velikou země české. Když Bořivoj se loučil, dal mu sv. Method jednoho z nejlepších žákův svých. Na slovo vzatý, ve starých památkách země české připomínaný kněz Pavel Kajík pokřtěné Čechy doprovázel do jejich vlasti. Bořivoj cítě, jaké štěstí býti křesťanem, přál si, by i choť jeho Ludmila a celý národ český toho štěstí dosáhnul. Kajík a s ním snad i jiní žákové Methodovi počali kázati sv. Evangelium. Příklad knížete a dvořanů jim pomáhal k docílení žádoucího účele a národ český celým srdcem za nedlouho lnul k těmto chovancům sv. Methoda. Mezi novými učeníky Kristovými v Čechách vynikala jako dennice mezi hvězdami sama kněžna sv. Ludmila. Praví se, že i sv. Method přišel do Prahy, kde zároveň s ušlechtilou kněžnou zástupové obráceného lidu na příhod svatého apoštola čekali, aby z jeho rukou křest sv. přijali. Na Levém Hrádci pod Prahou, oblíbené to tvrzi tehdejších knížat českých, vystavěl se na rychlo chrámek křesťanský. Chrám tento byl v Čechách první, který bezpochyby posvěcen jest byl od sv. Methoda. Sv. Klement zvolen byl za patrona chrámu toho. Toutéž dobou, jak se jdá, stavěl se též i druhý chrámec k uctění sv. Klementa na knížecím Vyšehradě, z něhož až podnes jen již skrovné zbytky viděti na zdi hřbitovné před kostelem. Ano Bořivoj sám ze vděčnosti postavil první chrám ke cti Rodičky Panny Marie na témž místě, kde nyní stojí pře-

krásný chrám Týnský. Na důkaz, že Čechové přijali víru katolickou od východu, a nikoli ze západu, budiž mimochodem podotknuto, že první biskupský chrám v Čechách byl zasvěcen sv. Jiří v Praze, jenž nápotom ve klášter panenský jest proměněn. Již pak úcta svatého Jiří přešla z východu na západ. Z toho se posud nemálo raduje každý upřímný Čech, že církev moravská stala se matkou církve české za dob sv. Methoda, a proto lne celým srdcem Čech k Moravanu. a tento ke bratru Čechovi.

VI. Sv. Methoda druhá cesta do Říma. Jeho poslední léta a smrt.

Říme! o ty město veleslavné,
Ti jsi sídlo spásy, ty jsi bravné,
K němuž anděl chodí, jezero,
K tobě se mé srdce veškero
Přivínuje v lásce nevypravné.

Tato slova našeho neocenitelného básníka dra. Fr. Sušila jsou jako z útroby sv. Methoda vyrčena. Ke skále té římské lnul světec náš ustavičně, a pro tu skálu snažil se vyhledati nové podpory: „Toť má bláha, učit mladé knězi.“ Při smrti sv. Methoda 200 kněží počítalo se. Byl mezi nimi výše jmenovaný králevič Slavomír, a bez pochyby též synové jiných vládek moravských. Přední a nad jiné výteční ve sboru tom kněžském byli Klément (Bulhar), Naum, Angelar, Sáva a Gorajd, všichni v Římě na kněžství vysvěcení. Než všeliká snaha sv. Methoda marná byla, jelikož nepřátelé jeho neustále naň doléhali. Smrt papeže Hadriana II. l. 872 byla nepřátelům Methodovým vhod, neboť domývali se, že, čeho od tohoto papeže dosáhnouti nemohli, za jisté nástupce jeho učiní. A proto jakmile Jan VIII. na stoliči sv. dosedl, hned se vytasili nepřátelé Methodovi s prosbou, by jim vrácena byla Pannonie, při čemž neopomenuli za základ a příčinu takové žádosti udati novoty Methodem v Bohoslužbě zavedené a v krajinách jemu svěřených konané. Jan VIII. nyní, chtěj nechtěj záležitost tuto vyřídití musel. K tomu cíli vypravil do Němec poslance svého Pavla, biskupa Jakynského (Ankona). jehož obezřetností konečně podařilo se, ku všestranné spokojenosti úkol tento pořídití. Uspořádav v Německu biskup záležitosti odporučené, odebral se, jak mu nařízeno, do Pannonie, aby Methoda o tom, co a jak pořídil, zpravil, očitě se přesvědčil, jak věci v jeho diecési se mají a konečně, by mu vlastnoručný dopis sv. Otce doručil, v němž mu tento zapovídá, služby Boží v jazyku slovanském konati. Sv. Method ukázav papežskému poslanci, jak mnohonásobný užitek z tohoto zavedení jak pro Slovary tak i pro sv. stoliči vyplývá, pokračoval dále mši svatou v řeči slovanské sloužiti, až by sv. Otec ospravedlnění jeho buď potvrdil neb odmítnul. Nepřátelé však Methodovi dostavše i Svatopluka na svou stranu a nevědouce, co by počítí měli, jali se sv. apoštola z kacířství vinití, předstírajíce, že by sv. Method držel se bludu řecké církve, že Duch svatý jenom od Otce a nikoliv též od Syna vychází. A podpírajíce se o tuto žalobu tlačili na to, aby Method s úřadu biskupského shozen byl. Papež Jan VIII. uslyšev žaloby tyto z úst kněze Jana z Benátek, jehož Svatopluk do Říma byl vyslal, nad míru podivil se tomu. Chtěje však věc tuto náležitě vyšetřiti a pak spravedlivý soud pronesti, vydal breve na Methoda svědčící, jímž mu veleno, by bez meškání na cestu do Říma se vydal a tam ústně před papežem o své víře a svém učení počet vydal. Zároveň zřídil sv. Otec psaní ke Svatoplukovi králi moravskému

v němž poukazují ho na nezvratné pravidlo svaté víry, jehož držeti se má, byť by kdo buď, biskup nebo kněz, něco zcestného hlásal. — Sv. Method ochotně uposlechnul papežskému předvolání. Doufaje v Boha, že i v Římě zahanbí nepřáteli své, nastoupil cestu svou do Říma ve průvodu Zemiřizna, vazala a důvěrníka Svatopluka. Method byl v Římě jako biskup o blaho celé církve velmi zasloužilý přívětivě přijat, a když byl nejprve zbožností biskupovi slušnou hrobou sv. apoštolův uctil, papeži svou úctu složil a v rozmluvě s ním soukromné předběžné, čehož by mu věděti bylo zapotřebí, sdělil i pokročeno pak ku vyřízení jeho záležitosti. Výsledek všeho byl, že papež Jan VIII. sv. Methoda ve všech věcech církevních shledal pravověrného, an by ho jinak s úřadu sesaditi a z církve vyloučiti byl musel, kdyby sv. Method odlučně od církve římské byl smýšlel a hlásal. Sv. Otec v listu ke Svatoplukovi jak pravověrnost sv. Methoda, tak i vysoký jeho úřad potvrzuje. Němečtí nepřátelé vidouce, že v Římě ničeho nepořídí, tím úsilněji zasazovali se o to, by někoho ze středu svého za biskupa do zemí Svatoplukových vetřeli. Že muž, jemuž úřad tento svěřen bude, musí býti rázný odpůrce Methodův, jakož i poněkud znalý poměrů krajín těch, bylo na bíledni. Co takový uznán byl kněz Wiching, jenž od Svatopluka pro zamýšlené sídlo biskupské v pannonské Nitře papeži navržen byl. Papež však poznav úmysl lstivé této nástrahy, podřídil nového tohoto biskupa co suffragana metropolitovi sv. Methodovi. Tak byl papež Jan VIII. moudrou obezřelostí vše možné učinil, aby mocí stolice apoštolské a dotčených nařízení aspoň poněkud nadešel obtížem, s jakovými, jak předvídal, bude zápasiti Methodovi, až se do své diecésy své vrátí. — Co se konečně týče slovanské liturgie, poštětilo se Methodovi papeže nakloniti k tomu, že ji schválil a v zemi moravské jí užiti jemu povolil, uděliv sv. Methodovi tu řídkou výsadu: „aby ve všech zemích Svatoplukových slovanské řeči užívati se mělo při bohoslužbě; že však to nemá býti nikterak na ujmu všeobecné řeči na západě při službách Božích vládnoucích, nýbrž raději, že tato tím způsobem má úcty docházeti, že se má při mši svaté Evangelium čítávati nejprv po latinsku a potom po slovansku, jak se to již v některých kostelích děje“. Papež tak byl učinil vzdor všem náměstkám nepřátel Methodových, ana stolice římská v této části kázně církevní od jakživa jak toho kde bylo zapotřebí, jak toho vymáhala jednota a potřeba církve, rozličné byla vydala nařízení a nálezy v dobách rozličných, jakž o tom poučují děje církve. Tím způsobem obezřelý, o náš národ a církev slovanskou velice zasloužilý papež Jan VIII. domníval se, že církev moravská proti všem nepřátelům dobře ohražena bude. Tak vyšel Method co vítěz ze zápasu, jehož mu bylo podstoupiti s urputnými nepřátely svými. Kdyby v nich bylo zbývalo jen jiskérky smýšlení křesťanského, byli by museli promysleti: Řím mluvil! a byli by museli nechat v pokoji biskupa svatého. Avšak z takové přízně neměl těšiti se muž tak těžce zkoušený. Čeho biskupové v Solnohradě a Pasově nemohli posud dosíci cestou práva, to mělo se jim povesti cestou násilí. Když se tudíž sv. Method ke stádeci svému z Říma vrátil, obepnula ho německá strana všemožnou osnovou lži, klamu a násilí. Působnost Methodova na Moravě závisela na větším díle od vážnosti, již u Svatopluka požíval. Tu tedy hleděli podryti nepřátelé jeho a sice tím, že onen zrádný Wiching doručil podvržené psaní ve prospěch strany německé. Následkem hanebného úskoku tohoto stalo se, že nyní překvačily na sv. arcibiskupa nejkrutější boje a protivenství, jež zvláště Wiching vzdorným a nepřátelským svým jednáním vznešenému metropolitovi svému tropil. Avšak sv. Method, ač od svého panovníka opuštěn, nestál přece v boji tomto samotný: za

ním stáli jeho učňové i lid moravský. Když tíseň nepřátel nejvyššího dostoupila stupně, tu papež Jan VIII., k němuž sv. Method se odvolal, láskyplně poslal psaní jemu, v němž „vychvaluje horlivost pastýřskou arcibiskupa moravského a jeho pravověrnost, a přeje, aby ho Bůh ku prospěchu své sv. církve ode všech protivenství osvobodil. Projevuje mu svou vroucí soustrast nad těžkými nehodami, které ho byly zastihly; vzkazuje mu výslovně, že knížeti Svatoplukovi jiného psaní neodeslal, leč to, kteréž jemu též bylo doručeno; také, že biskupovi ani veřejně, ani tajně cos jiného neuložil, tím méně přísahou zavázal (jakž Wiching se chlubil), nýbrž že o této věci ani slova s ním že nebyl promluvil“. Jan VIII. sice nenaznačuje toho biskupa jmenem; avšak nelze pochybovati, že to jest Wiching, odpůrce sv. Methoda. Když byl papež potěšil sv. Methoda ve zármutku jeho, slibuje jemu, že, až by zase do Říma přišel, záležitost a při obou dle církevních zákonů chce vyšetřovati a onoho vinníka potrestati. Jestli však Method a Wiching cestu do Říma poznovu vážili, nelze s jistotou udati. Wiching řádil ve své diecése pannonské jako největší nepřítel slovanské liturgie; a Method jeho vzdorovitost tím potrestal, že ho klatbou stihnul. Poslední dny, jež sv. apoštol při svém sídelném chrámu ztrávil, byly, zdá se, pokojným věkem života jeho. Svatopluk nekladl sv. biskupovi již žádných překážek v cestu; alebrž sám oddal se cele blahobytu země své, spravuje moudře a obezřele milou vlast svou. Ještě dlouho po smrti jeho, ba až po dnes udrželo se mezi Slovy příslloví: „Svatopluka hledati,“ což znamená i hledati a přátí sobě věc milou, žádoucí, avšak na vždy ztracenou. V oněch dobách vítězoslávy Svatoplukovy hleděl sv. Method poměry církevné v říši moravské v žádoucí přivesti pořádek, aby duch křesťanské lásky proniknul jak domácí, tak i pospolitý život Slovanův a tak i duševný jejich život pojištěn byl.

Léta 884 čteme o zvláštním biskupském úkonu sv. arcibiskupa. V nynějším hlavním městě Moravy, v Brně, na tom místě, kde nynější biskupský chrám sv. Petra a Pavla hrdě se vypíná, vysvětil sv. Method vlastní rukou maličkou svatyni ke cti těchto svatých knížat apoštolských, a sice právě 29. června 884 v den slavnosti jejich, což zajisté jest drahocennou památkou pro stoličný biskupský chrám Brněnský. Sv. Method strávil ke 17 letům mezi Slovy na západě. Podrobiv se tolikým obětím a nesnázím, přetrpěv tolikého příkoří a četných útisků, sešel věkem a churavost předpovídala blížký konec života jeho. Aby pak, pokud to lze člověku, nadešel všelikým rozbrojům, jež by po smrti jeho mohly vypuknouti. K tomu cíli svolána na Velehradě synoda kněžská. Mezi věrnými učeníky Methodovými vynikal toho času nad jiné všechny vůbec na slovo vzatý kněz Horazd, rodem Moravan. Kněží moravští úplně ponechali vůli sv. Methoda, by sám dle moudrosti své nástupce ustanovil. I ukázal svatý na Horazda řka: „Tentoť jest syn vaší země, muž svobodný, učený a pravověrný. Ten budiž vůlí Boží a z lásky vaší, jakož i po přání mém nástupce můj“. Tak tedy vzdor piklům Wichingovým ustanoven jest Horazd za budoucího arcibiskupa Velehradského, za vrchního správce církve moravské.

Sv. Method zařídil takto, co svatou jeho duší na zemi ještě poutalo, počal se starati a strojit ke konečnému odchodu ze světa do nebeské vlasti. Nemoc, poselkyně smrti, ukázala se, když se přibližoval čas duši křesťanské nejdražší, čas svatého týhodne velikonočního. Byloť to právě na květnou neděli léta 885., která tehda na 4. dubna připadala, když sv. arcibiskup již churavý naposledy se ubíral do svého stoličného chrámu, žádaje tu ještě jednou obět nejsvětější konati a rozloučiti se

s věrným stádcem svým. Muž Boží předvídaje smrt brzkou oznámil to svým věřícím. „Střežte mne děti!“ — vece k nim — „střežte mne do třetího dne“. Všecka církev, kněžstvo i lid, trvali na modlitbách dle výslovné žádosti sv. pastýře svého, jenž ducha svého již Pánu odevzdával. Stalo se, jak byl tušil a předpověděl, Třetího dne z rána, a sice 6. dubna léta 885 zesnul veliký tento apoštol náš vzácnou smrtí spravedlivého, odebrav se po pracném životě k Hospodinu do nadhvězdné říše. Sotva se roznesla z Velehradu po vůkolí, po kraji, po veškeré Moravě žalostná správa o smrti sv. otce Methoda, všechen národ želel a plakal nad těžkou touto ztrátou. Na Velehradě ve stoličném chrámě Rodičky Boží Marie Panny pochovány jsou pozemské ostatky apoštola Páně. I shrňmáždili se pravověrní ke službám zádušným nad hrobem jeho. Nesčíslní zástupové zbožného lidu moravského sešli se odevšad do Velehradu. Národ i kněží cítili zároveň, že mají pochovati otce, oplakávati ztrátu prvního dobrodince svého na zemi a díky vzdávati Bohu, že apoštola svého pojal do slávy nebeské.

A teď blahým pocitem,
Odín v záře roucha,
Method nade blankytem
Písně naše slouchá.

O nechť tedy každý z nás
Vděky Bohu jeví;
Spojím do Methoda krás
Svoje také zpěvy.

Budiž, Otče, národu,
Láskou přebohatý!
Jenž vždy v slavném průvodu
Ctí Tě, Otče svatý!

Spolkový Kalendář.

Září.

Cestující cizou dalekou krajinou do vlasti své časem se zastavují, dílem aby si odpočali a nových nabyli sil, dílem ale také, aby skoumali, jak svou cestu konají, jak daleko pokročili; že si prospíšili, z toho se radují, co zmeškali nahražují. —

I my putujeme spolu, ty milý čtenáři! a já tvůj přítel, známý neb neznámý, to nic nedělá, putujeme cizinou a slzavým oudolím tohoto světa, do vlasti nebeské, do království Božího, a to již pátý měsíc pospolu . . . dnes si odpočneme trochu po té (ovšem dost těžké) cestě — já řku: pořád na sebe dávat pozor, aby člověk ničím ani slovičkem ba ani myšlením Boha nejvyššího neurazil, to není žádná maličkost, a to přemáhání té pýchy, a to kopání základu pokory, to, to nejvíc dělá, — ale nahlížím již, že to jinak nejde, chci-li někdy v nebi věčně věkův se těšiti. —

A že se nám posud pospolu vedlo tak dobře, chceme i na dále věrně k sobě držeti až do smrti, až — dorazíme do nebeské otčiny, buď pojednou nebo jeden dříve, a druhý později. Až se dozvím, že ty jsi ten šťastnější a že tys dříve dorazil, o pak prosím za tvou zbožnou přímluvu u Velebnosti Boží; kdyby ti však Bůh delšího věku popřál, zde na zemi k nabývání větších zásluh, a dověděl bys se z této své Školy Božského Srdce Páně, že mne není více mezi živými —

o pak alespoň jeden celý měsíc při svých zbožných modlitbách a pobožnostech, při mši sv. a sv. přijímání pamatuj na svého spoludruha, jenž spolu s tebou někdy cestuje chtěl tě dle slabých sil svých poučiti a povzbuditi ke všemu dobrému, a jenž nyní každodenně při nejdražší oběti mše sv. na tebe pamatuje, ať tě zná neb nezná — to nic nedělá, a pamatovati bude i po smrti tvé, kdybys v očistci modlitby jeho si přál.

Však přistupme již k rozebírání církevních památek, a k průpovědím sv. Filipa Neri.

1. **Sv. Andělů Strážců;** jest to svátek ustanoven a) ke cti sv. andělů, jež Bůh nám lidem za strážce ráčil uděliti hned od narození (ode křtu svatého). Každý člověk (alespoň každý spravedlivý, aneb aspoň opravdově kajícný) má svého anděla strážce, zda-li ale každý z nás zvláštního, není jisto: možná, že více osob má jednoho stejného, snad právě ty zbožné osoby s nimižto obcujeme v duchovním životě, mají s námi toho samého anděla strážného! Jak mocná to pohnutka, vespolek upřímně co dítka stejného Otce nebeského se milovati a vši zlé vůle se varovati, abychom nerozhněvali anděla stráž. svého. Svátek dnešní jest ale též ustanoven b) na poděkování se Bohu, že nám v tomtoездеjším nebezpečném putování do vlasti nebeské tak bezpečné strážce ráčil přiděliti.

Plnomocné odpustky v bratrstvu nejsvětější Svátosti Oltářní, (též první neděle, proto také) ve sv. Škapulíři Karmelit.

Osoby ve světě žijící mají bedlivě chrám Páně navštěvovati, aby slyšely kázání slova Božího, nemají opomenouti duchovní knihy čísti, jmenovitě život Svatých.

2. „Když na nás doráží pokušení, máme si vzpomenouti na svá dobrá předsevzetí v čas potěšení duchovního a tak snadno zvítězíme.“

3. „Horlivost v dobrém a v toužení po křesťanské dokonalosti bývá z počátku veliká, ale později se staví Pán, jakoby od nás odcházel; tu nesmíme upouštěti od dobrého ale pevně státi a nesmíme se znepokojovati, jelikož jen pro to Bůh své ruky zpět bere, aby viděl zda-li již sami umíme choditi. Pakli tu opuštěnost a to soužení i pokušení v takový čas přemáháme, pak se navracují zase sladkosti a potěšení.“

4. Sv. Rosalie, panny z rodu královského. Též sv. Rosy z Viterbo, a proto plnomocné odpustky v chrámech Františkánských.

„Nesmíme tudíž v čas suchosti od toužení po cnostech upouštěti, neboť konečně nabýváme větší sladkosti nežli před tím, a Pán nám všechny milosti a potěšení dvojnásobně navrácuje.“

5. „Snadno dovedeme jiných k veliké pobožnosti povzbuditi, a to i v brzkém čase — hlavní věc však jest vytrvalost.“

6. První pátek, proto plnomocné odpustky v bratrstvu nejsvětějšího Srdce Páně a v apoštolátu (pakli kdo nevolí raději první neděli k tomu.)

„Kdo v hněvu, sváru a trpkosti k bližnímu svému trvá — má již na zemi pravé peklo.“

7. „Abychom mocné ochrany Rodičky Boží v potřebách svých došli, je dobře na způsob růžence 63krát se tento povzdech modliti: „Panno Maria Matko Boží, pros Ježíše za mne!““

Z toho soudíš, milý čtenáři! jak velikým ctitelem nejbлаhoslavenější Panny Marie byl sv. Filip Neri. Častokráte tento povzdech opakoval a jiných v něm vyučoval, někdy i přidal: — pros Ježíše Syna za mne hříšného; anebo jen volal

„Panno Matko!“ neboť pravil, v těch slovích že všeliká chvála Rodičky Boží je obsažena. Kdo za jeho návodem v takovémto povzdechu se cvičili a jmenovitě onen růženec udaný se modlili, nabývali v pokušeních svých veliké posily. Jistý laik shromáždění „Oratoria“ míval rouhavá myšlení proti Panně Marii, vyznal se z toho u našeho svatého a jakmile dle jeho nařízení tento povzdech na způsob růžence vykonal, ihned pokušení přestalo.

8. **Narození Panny Marie**, nejblahošlavenější Bohorodičky, 5000 let po stvoření světa, pod římským císařem Augustem, v Nazaretě, dle nábožného mínění v sobotu.

Plnomocné odpustky 1) v bratrstvu nejsvětější Svátosti Oltářní, 2) nejsv. Srdce Pána Ježíše, 3) Panny Marie, 4) v apoštolátu, 5) na zbožné nošení křížku sv. Benedikta, 6) ve sv. Škapulíři.

„Kdykoliv zmíněnou modlitbu říkáme, vyslovujeme všelikou chválu Panně Marii, neboť vzýváme její sv. Jmeno „Maria“, a nejkrásnější a největší titul jí dáváme „Panno — a Matko Boží“ ano i vyslovujeme nejsv. Jmeno „Ježíš“, jenž jest plod jejího nejčistšího těla.“

9. „Statky tohoto světa nezůstávají s námi a u nás; neboť kdybychom i dříve o ně nepřišli, nežli zemřeme, nicméně právě s tak prázdnýma rukama odcházíme ze světa, jak jsme na svět přišli.“

10. „Aby kdo spravedlivě živ byl, to dá až do smrti dosti namáhání.“

11. „Neobyčejné pokání (jako bičování sebe a j.) neměl by nikdo bez dovolení zpovědníkovy činiti; nebo buď si uškodí na zdraví, anebo zpyšní domýšleje se, že již něco velikého učinil.“

12. **Narození sv. Benedikta a sv. Školastiky sestry.**

„Bůh má obzvláštní zalíbení na pokoře člověka takového, jenž myslí, že ještě ani nezačal něco dobrého působiti.“

13. „Dříve nežli k sv. zpovědi přistupujeme nebo otce duchovního o radu žádáme, bude dobře Boha prositi o pevnou vůli státi se svatým.

14. **Povýšení sv. Kříže.** Plnomocné odpustky ve sv. Škapulíři.

„Kdo se jednou kříží vyhýbá, nalezá v tom samém okamžiku ještě větší.“

15. „Kristus Pán zemřel za hříšníky, proto se máme důvěřovati, že dojdeme do království Božího, ovšem, když hříchů litujeme a dobře činíme.“

Slavnost nejsv. Jmena Panny Marie, plnomocné odpustky pro všechny věřící, jenž po hodném sv. přijímání zpíváné mši sv. (velké) nábožně jsou přítomni a za sv. Otce i církev sv. se modlí.

16. „Nikdy by se neměl nemocný s ďáblem mořiti, sice byl by brzo přemořen, nechť zavolá zpovědníka, před kterýmžto zlý duch největší mívá strach.“

17. **Vtisknutí ran do těla sv. Františka Serafinského** plnomocné odpustky v chrámech Františkánských.

„Kdo Bohu slouží, musí se všemožně přičinit, aby odměnu za své práce neobdržel již zde na zemi.“

Poznámka k tomu. Praví Kristus Pán o takových lidech, jenž dobré skutky jen proto činí, aby byli od jiných chváleni, jenž almužnu dávají, aby také obdrželi a podobně, že nemají u Boha žádné odměny k očekávání, že „obdrželi odměnu nebo vzali odplatu svou.“ (Mat. 6, 2. 5.) Myslí zde proto sv. Filip, bychom se jim nepodobali, ale všechno dobré činili jen z lásky k Bohu, aby „Otec, který vidí ve skrytém, odplátil nám.“

18. Půst čtvero suchých dnů a modlitby za hojnost horlivých správců duchovních.

Když udělujeme almužnu chudým, máme jako dobří sluhové Božské prozřetelnosti jednati — t. j. máme v čas hojnosti ušetřiti, bychom v čas nouze mohli přispěti, máme si všeho vážit všimati, aby nic nepřišlo nazmar.

Kdysi přišli dva sousedé z poblížké vesnice pohořelí k jistému zámožnému rolníku prositi o almužnu a podporu pro vyhořelé. Právě, když vstupovali do dvora slyšeli šedláka jak přísně domlouvá a čeledína kárá, že nechal na poli kus provazu, který prý v dešti zahyne. „O veh!“ myslili si naši sousedé, „to asi málo dostaneme, — to musí být člověk skoupý a lakomý, kdyby nám aspoň 3 šestáky dal!“ Avšak kdo popíše jejich udivení, když jim místo tří šestáků tři desítky do ruky vtlačil. A když jemu své udivení nad tím upřímně vyznali, a že proto od něho málo očekávali, poněvadž k vůli takové maličkosti venku čeledína káral, odpověděl rozšafný rolník. Právě že na takové maličkosti dbám a hledím, aby nic nepřišlo nazmar, mohu chudým a nuzným vydatněji pomoci.“

Onť nebyl lakomý, byl — spořivý, a proto dobrý sluha prozřetelnosti Boží. Jdi a čin též.

19. „Kdo cítí že se ho lakomství chytá, neměl by přílišně se postiti, nýbrž raději dobrý skutek almužny si zamilovati.“

20. „Dokonalým se nestaneš, pakli že všechny své síly k tomu nevynaložíš.“

21. „Až odložíš šeredný plášť lakomství, oblekni se v královské roucho cnosti již lakomství je na odpor, totiž štědrosti.“

22. „Ne snad jen v klášteře ale i uprostřed hluku světského můžeš po dokonalosti toužiti.“

Mnohý křesťan by rád ponechal dokonalost a svatost jen pro kněze a řeholní osoby, lidé prý „ve světě“ zcela jinak musí si počínati: tu je dost, jen když zachovají přikázání Boží, o dokonalosti nemůže ani býti řeči. Tak praví lidé svět milující, ale Kristus Pán, co praví ten? „Budte tedy dokonalí, jako i Otec váš nebeský dokonalý jest.“ Kdo tedy má pravdu?

A to praví nejen řeholníkům snad, ale všem křesťanům.

Ovšem jinak se chová řeholník, jinak spravedlivý křesťan ve světě, tento nemůže to činit co onen, ale dokonalým má, může a musí každý býti ve svém stavu.

23. „Na vše, co samo v sobě jest lepší, bývá již i pro každého lepší.“

24. Sv. Pacifika, plnomocné odpustky v chrámech Františkánských. Též slavnost (menší), Panny Marie, co zakladatelky řádu k vysvobození zajatých v otroctví mahomedánů.

„Setrvej v uctění Rodičky Boží, uchovej se před hříchem, a Bůh tě ze všeho zlého vysvobodí.“

25. „Chceme-li s bližním v pokoji a svornosti žíti, nesmíme nikdy na jeho přirozené chyby dbáti.“

26. „Chyby bližních máme trpělivě snášet, jako i na sobě samých i proti vůli vlastní to činíme.“

V ohledu tom jest ti, milý čtenáři! sv. Otec Benedikt zase velmi vhodným vůdcem a učitelem; mnoho zajisté klade na to, abys s bližním svým jmenovitě s bratřími a sestrami a s kterými častěji zacházíš, v dobré vůli povždy trval, a závisti, žárlivosti a vši trpkosti se varoval. Praví zajisté (S. Reg. 1. 72): „Jako

jest horlivost trpkosti zlá, jelikož od Boha odlučuje a do pekla přivádí, tak jest i horlivost dobrá, která odvrací od hříchu a přivádí k Bohu a do života věčného totiž, aby (lidé) sebe vespolek ctí předcházeli, chyby a nedokonalosti, ať tělesné ať duševní **co nejtrpělivěji** snášeli, a sobě vespolek ochotně a poslušně sloužili, aby nikdo nehledal, co pro sebe vidí užitečné ale spíše co jiným prospívá, a bratrskou lásku v čistém srdci chovali“

27. „Lidé vznešení mají se dle stavu šatiti, avšak skrovnost nemají opustiti.“

28. **Sv. Václava**, patrona země české, v Čechách svátek zasvěcený, a rovněž tak slavný, jako sv. Jana Nepomuckého.

„Neměli bychom tak rychle chtít jiných lepší, ale sami u sebe spíše začít.“

29. Sv. Michala, archanděla, plnomocné odpustky v bratrstvu nejsvětější Svátosti Oltářní, v bratrstvu sv. Michala, a ve sv. Škapulíři.

„Pamatujme často na to, jakým potěšením to pro nás bude, ustavičně volati se všemi anděly a svatými, až přijdeme do nebe: „*Sanctus, Sanctus, Sanctus!* Svatý, Svatý, Svatý!“

30. „Nejlepší prostředek, na smrt dobře se připravit, jest, každého dne tak užívat, jakoby to byl poslední.“

Všickni lidé vědí, že přijde někdy den smrti, ale všickni aneb aspoň skoro všickni ho odkládají. Posledního dne neznáme, abychom každého dobře použili. Pozdě se shání po prostředcích spasení, koho již smrt volá. Proto má každý křesťan bdíti, aby ho příchod Páně nenalezl nepřipraveného; toho však jistě najde onen den nepřipraveného, koho poslední den života překvapí.“ Sv. Augustin.

Apoštolát modlitby ve školách, zvlášť nižších.

Andělům svým přikázal o tobě, aby tě ostříhali na všech cestách tvých. Ž. 90.

Dobrá třetina pokolení lidského může se dětí počítati, o kterých ono proctví žalmisty „Andělům svým přikázal o tobě, aby tě ostříhali na všech cestách tvých“ zajisté nejvíce platí, a proto slavnice hned začátku tohoto měsíce svátek jejich největších ochránců — sv. Andělů strážných — slušno jest, abychom jim co budoucím naším nástupcům na dějišti tohoto světa krátkého povšimnutí popřáli.

Našemu Božskému Vykupiteli byly děti mezi všemi nejmilejší; proto je také postavil za příklad řka: „nebudeteli jako maličci tito, nevejdete do království nebeského“. Kdo tedy nechce býti právě moudřejším, než Ježíš Kristus, Božská pravda sama, toho musí již ta jediná slova nutkati, aby o nich více přemýšlel a o předmětu jejich, totiž o dítkách. Proč Ježíš Kristus právě dítky tak velice si oblíbil, nebude těžce uhodnouti; viděl on v nich ony cnosti, na které ve svém učení největší kladl vahu, pokoru, poslušnost a oddanost svým představeným — rodičům — lásku a čistotu, on spatřoval na jejich čistých duších podobu svou ještě neporušenou a nejméně zakalenou. Měl ale snad ještě jiných příčin, proč je tak něžně, tak laskavě, jako milující tělesná matka, k srdci svému vinul a on v nich spatřoval příští pokolení lidské, které jeho svaté záměry podporovati ano i dokonati mohlo. Ovšem bylo zároveň i ta možnost v nich, jeho záměrům překážky klásti a je částečně i zmarniti. A právě toto poslední — ta budoucnost dítek — obracela všech rozsoudných lidí pozornost na sebe. V nynější době počíná tato věc, dítky, jich vychování, škola — i u nás zřetel světa na sebe obracet; bohužel ale!

kteří se toho nejvíce ujímají, nemohou se nikterak ke příznivcům církve sv. nyní jediné hájkyně pravdy a práva, počítati, musí se o nich více říci, že jsou rozhodní její nepřátelé. Proto jestli to nyní povinností každého, kdekoli se svým Vykupitelem a s pokladem jemu nejdražším, s dítkami, ještě upřímně smýšlí, snahy nepřátel církve sv., kteří jsou i nepřátelé Ježíše Krista, pozorovati, ano od nich opatrnosti a moudrosti se přiučiti.

Nepřátel církve sv. tak zvaných liberálů — svobodomyslníků — nynější nejhlavnější záměr jest, školu od církve oddělit, což bez dlouhého dokazování tolik znamenaná, jako zbavit ji napřed vychování katolického, pak vůbec křesťanského. Že jen k tomuto úplnému odkřesťanění provedený ten záměr, odloučení školy od církve, povede, učí nás události podobné v Německu. Oni sice praví, že jen usilují přílišný vliv náboženství obmeziti, aby v ostatních učeních dítky lepší pokroky dělaly. Ach, spravedlivý Bože! v nynějších dobách jest o to až příliš postaráno, aby křesťanské vyučování žádoucího ovoce neneslo. Ony zlé živly a zásady, které mezi dospělejšími a zámožnějšími se ujaly, zpupnost naproti oprávněným vrchnostem, rozmařilost a smilnost, ty jsou nejen lidu sprostějšímu již známý, nýbrž i k nejutlejší mládeži průchod si učinily. Co dříve neslycháno bylo, o tom lze se třeba každodenně z novin přesvědčiti; dítky v letech zcela nedospělé jsou již zločinci, a věci nezřídka jsou ošklivé činy, o nichž by dítko, když by ještě jednou tak staré bylo, sotva se dozvědět mělo. Při takových úkazech nemůže se zajisté o přílišné zbožnosti nynější mládeže, jež by se obmeziti měla, mnoho řeči vésti.

Ostatně, pouhé obmezení nábožnosti není pravým úmyslem zmíněných svobodomyslníků; oni vlastně chtějí dílo, které již dávno započali a bohužel hezky daleko přivedli, odkřesťanění **celého národa** nyní dokončiti.

Cesta ale, kterou kráčí, jest velmi dobře promyšlena; dobře oni soudí, že, zkazili se člověk hned co dítko, pak s velikou tíží v dospělejším stáří se napraví. Proto míní dítko hned od prsou mateřských odtrhnouti a je odvyčování křesťanského vzdálíce takto nikoli k dospělému dítku Božímu odchovati, nýbrž ke zchytalému stoupenci pekla a jeho náhončímu, jenž by byl horsím ještě, než mistrové jeho sami. I toho máme četných příkladů, čím se stává člověk vycvičený sice ve všelich vědách, ale bez Boha hned od náboženství. Tak dlouho budou žáci příští školy, kdyby byla zřízena důsledně dle záměrů svých opravitelů (?), liberálů —, což se úplně ovšem nestane, velké neštěstí ale, když jen částečně — tak dlouho budou vrchnostem podřízení, spravedliví a cnostní (aspoň jen v těch věcech a v takové míře, jak toho zachování společnosti lidské nevyhnutelně požaduje), dokud nějaký zisk z toho očekávají budou aneb dokud neustupný tatar je k tomu požen; jak mile ale toho nebude, pak budou horší nežli neukrotitelné šelmy. Škola obmyšlená jest ostatně jen důslednost učení, jež se již dávno křesťanským žákům i ve vysokých školách přednášelo, a dle něhož člověk nic jiného není než zušlechtilější plemeno jistého druhu opic, kterou češ, od opice pocházející a nikoli přímo od Boha a dle jeho obrazu stvořena býti, každému, kdo to tak tvrdí, zajisté rádi ponecháme, těch ale jen litovati musíme, kteří takové učení poslouchati ano jemu přizvukovati musí.

Avšak nechme toho rozebírání, kam snahy nynějšího věku čelí, přemýšlejme raději o tom, kterak bychom proti nastávajícímu zlému se opatřiti měli.

Třebať proud událostí pro církev neblahých více nezastavíme, dlužno jest alespoň o to dbati, aby více duší před záhubou bylo zachráněno, více pravdě a církvi Kristově se získalo. Prostředky k dosažení toho naznačují nám sami nepřátelé naši; oni se všemožně o to zasazují, aby již utlou mládež smýšlením svým naplnili, zasadme se my, zvláště vychovatelé a učitelé křesťanští, o to, abychom dítky naplnili smýšlením Ježíše Krista a láskou k němu. Cesta k tomu v nynějším věku není zajisté žádná spůsobilejší, jako pravá účta k Božskému Srdci Spasitelovu, zavedení a moudré řízení apoštolství modlitby mezi dítkami.

(Pokračování budoucně.)

Úmysl modliteb na měsíc Břez:

Bohemohoucí věčný Bože! obětují Tobě všechny své dobré skutky a modlitby ve spojení s Ježíšem Kristem a všechny zbožnými a svatými dušemi v nebi i na zemi za všechno to, co si Pán Ježíš ve svém Božském Serdci přeje, jmenovitě ale v tomto měsíci na ten úmysl: aby katolická kněžata Božskému Serdci veřejnou úctu vzdala a pak jeho obzvláštní ochranu zakusila; a v dnešní právě den:

Den	Je cti	Obzvlášť
1	sv. Andělů Strážných,	* Za rozmnožení úcty k sv. Andělům; za rodiče, aby děti sami nezapírali; za stálou katolické; za odvrácení následků pohoršení.
2	sv. Štěpána, krále,	* Za křesťanské krále; za církev kat. v Uhřích; za jistého kněze; za svornost jistých učitelů; za utvoření 1 rodu uč. ve škole.
3	sv. Mansueta, biskupa,	* Za smířeni-se nepřátel; za mladého a již chorého kněze; za obrácení hříšníků, zvlášť jisté farnosti; za nastávající volby v jedné smíšené obci.
4	sv. Rosalie, panny,	* Za Neapolsko a Sicílii; za jistou pronásledovanou pannu; za překazení jejích záměrů jiné osoby a její polepšení.
5	sv. Vavřince Just., biskupa,	Za duchovenstvo v Čechách, na Moravě a ve Slezsku; za svornost občanů jedné farnosti; za 1 rodu.
6	sv. Magna, opata,	* Za raněné v posledních válkách; za jistou pro dobrou věc horlivou osobu a její záležitost; za jistou osobu v časných potížích.
7	sv. Bronislavy, panny,	* Za nádeníky a čemáky; za 2 panny; za napravení nešťastného manželství; za uzdravení jisté panny.
8	Narození Panny Marie,	* Za sv. Otce; — * za císaře Františka Josefa I.; za zbar šromáždění kat. spolky a aby zvlášť českoslov. i většinou čilosti se povzbudily.
9	sv. Gorgonia, mučedníka,	* Za + císaře Mexikánského; * za císařovnu Charlottu; za jistou osobu v novém jím povolání.
10	sv. Mikuláše řehol.,	* Za podřízené úřednictvo; za duchovenstvo jisté fary; za jistou vysocepostavenou osobu, její pohoršlivý webé život.
11	sv. Hyacintha, mučedníka,	* Za vypuzení veřejných pohoršení; za 2 mládežnické křesťany; za 3 děti a jejich matku; za dvacíť stolu pod vedením milosrd. sestry.
12	sv. Amidona, poustev.,	* Za odvrácení nebezpečí hrožících od novín protikatolických; za lehkomýšného otce; za jistou vdovu.
13	sv. Tobáše,	* Za rodiče a vychovatele; za 4 studenty a jejich učitele; za 1 rodu v její zvláštní prosbě; za 2 stoky.
14	Povýšení sv. Kříže,	* Za obhájení a utvoření kat. věry v Tyrolsku; za řád sv. Benedikta; za odvrácení pohoršení v jistém domě.
15	Jména Panny Marie,	* Za vztěžení sv. církve; * za spolky Marianské; za poutníky zbožné; za jednoho hříšníka; i vyprošení horlivého kněze při 1 saze v Čechách.
16	sv. Rudmily, kněžny české,	Za Čechy; za křesťanské vdovy; za 3 rodu, aby se ve škole kat. ušlechtily; za jistou manželku.
17	sv. Kolumby, panny a muc.,	Za křesťanskou mládež; za Španěly; za většinu důvěru v Boha jisté zbožné osobě; za více kř. pannen.
18	sv. Tomáše Rupert. biskupa,	* Za rozmnožení ducha modlitby; za 4 kněze; za 3 farnosti, v nichž helvety mnoho přeláží; za hladného křesťana; za 1 duchovního,

Den	Je cti	Obzvlášť
19	sv. Januaria, mučedníka,	* Za církev kat. v Rusku; za několik vojenských důstojníků; za mláďata.
20	sv. Eustachia, mučedníka,	* Za zvelebení křesťanské života ve vojsku; aby neděle a svátky lépe se světily; na úmysl jistého kněze.
21	sv. Matouffe, ewangelisty,	* Za misie mezi pohany; za jistého kněze; několik v bídě postavených robin.
22	sv. Mauricia, vojína,	* Za robinu císařskou; za nemocné dítě; aby jistá osoba šťastně budoucí svůj stav si vyvolila; za + Františka.
23	sv. Tekly, panný a muč.,	* Za domy křesť. lásky; za jistou robinu; za 2 robdovy a jejich přibuzné.
24	sv. Gerharda, mučedníka,	* Za vyplnění prosby v důležité věci apoštolátu; za jistou osobu se svým stavem nespokojenou; za + matku.
25	sv. Kleofásse, učeníka P.,	* Za obrácení židů; za církev sv. v Bádensku; za nemocné 2 kněze.
26	sv. Gypriana, mučedníka,	* Za katolíky v Dmínsku; za shromáždění Školních sester a za dívčí školy pod jejich vedením.
27	ss. Rosmy a Domiana, mučed.,	Abys v jistém duchov. domě důležitá jedna věc šťastně se vypravila; za duchovní cvičení 1 duchovní robdiny.
28	s. Wáclawa, krále českého,	* Za církev kat. v Čechách; za bohosvědecké ústavy v Čechách; za několik studujících; za zachování nevinnosti mládeže.
29	sv. Michala, archanděla,	* Za obrácení protestantského Německa; za bratrstvo sv. Michala; za vzbuzení ducha obětivosti pro sv. Otce.
30	sv. Jarolima, učitele církv.,	* Za bohosvědecká učiliště; * ženitelé v apoštolátu modlitby a Bratrstva Boží. S. P.

Modlitba.

Božské Srdce Ježíše! ve spojení s neposkvrněným Srdcem Marie Panny obětujeme Tobě všechny modlitby, činy a utrpení dnešní na vyplnění všech úmyslů, ve kterých Ty ustavičně se modlíš a na našich oltářích sebe obětujeme, obzvlášť za Tvou sv. církev, za papeže, svého sv. Otce a za všechny potřeby představených a spolouubů apoštolství. Zejména Tě prosíme, přispěj křesťanským kněžatům ku pomoci; uděl jim pravého poznání Tvé lásky a moci, aby ve své a svých národů tísní, šli ve tvé, i Tobě své útočiště brali a jistého vyslyšení došli. Amen.

Svaté Srdce Panny Marie, oroduj za křesťanské panovníky. Amen.

Sw. Michaele archanděli, sv. Cyrille a Methode orodujte za nás!

Návěští redakce.

Upozorňuji se P. T. předplatitelé, aby zasýlající své předplatné oné výhody, poukázky poštovní použili. Vyplatí se jednoduše na poště kterékoli celoročné předplatné s oznámením pod jakou addressou a kam ten časopis se zasýlati má a dá za všechno to obstarání 10 kr., kdežto za obyčejné psaní s penězi nejméně 15 kr. by platil.

Kdo by ale nicméně psaním své předplatné nám zaslal, žádá se uctivě, aby když již píše, sobě neobtěžoval, podotknouti aspoň několika slovy, která tam jednoty katolické působí, jak jejím potřebám „Škola“ vyhovuje a čeho by od ní ještě se očekávalo. Neb jen tak můžeme blahodárně působiti, když se zdovíme, čeho potřeba jest.

Předplatné na „Školu Božského Srdce Páně“ pro zbožné jednoty na Moravě, v Čechách a ve Slezsku, jež k 1. každého měsíce o dvou arších vychází, obnáší celoročně... 1 zl. 50 kr., se zásyilkou... 1 zl. 62 kr., úmysly zvlášť otisknuté po 1/2 kr.; zásyilka však počítá se dle množství výtisků ještě zvlášť.

Předplácí se buď u redakce v Rajhradě blíž Brna, neb **u každé oís. kr. pošty** a v každém **řádném kněhkupectví** v Rakousku, zejména: **v Brně** v národním kněhkupectví (v Novobranské ulici v domě Heiterera) a pana Ant. Nitše (velké náměstí), **v Olomouci** u pana Ed. Hölza; **v Praze** pana Vác. Hessa v Karlově (ulici č. 186—1); **ve Znojmě** p. Fourniera a **v Budějovicích** p. V. Maurala.

~~~~~ Listárna redakce.

Blh. p. Jan Z—y v Uhr.: Vaše psaní mne velmi potěšilo; Pán Bůh žehnejž Vaše snahy. Duch přesně katolický sice zvítězí, ale jestli spíše neb později, to závisí zajisté od našeho spolupůsobení.

Vel. p. Ig. H.. v Uhr.: Váš list jsem bohužel obdržel právě v pondělí, tudíž nemohla zásyilka v neděli přijiti; poslal jsem ale více, pro příští.

Vel. pp. v Studnicích: Od p. Nitše vše rádně bylo mi odevzdáno. Srdečné díky!

~~~~~
Při nastávajících poutích Mariánských upozorňuji se jejich vůdcové a horliví ctitelé Boží Rodičky vůbec na knihu nedávno v Brně vyšlou: „Příloha k Cellenské cestě“, jež co sbírka 150 vhodných a při Mariánských poutích užívaných písní s přidavnými připomínkami poutníků přání zajisté vyhoví. Na skladě jest ve kněhkupectví Pustovky v Brně; lze ji ale v každém kněhkupectví obdržeti za 50 kr. r. č.

Š K O L A

Božského Srdce Páně.

Měsíčný list
Apoštolátu mo-
dlitby.

„Učte se ode Mne, ne-
toť jsem tichý a pokorný
srdcem, a tak naleznete po-
koj duším svým.“

Mat. XI, 29.

S povolením duchovní
vrchnosti vydává

PLACIDUS J. MATHON,
kněz řádu sv. Benedikta v Raj-
hradě.

„Jeden jest učitel
váš — Kristus.“

Mat. XXIV, 11.

Číslo 8.

Ř i j e n :
(první polovice.)

1867.

Dvanáct Mariánských hvězd.

III.

Skála nezvratná jest svatá víra,
Ze kteréžto žije spravedlivý;
Ona jestiž hojný pramen živý,
Jenž moc zdatnou v sobě uzavírá.
Člověka ať všeliká strast svírá,
Ať si naň i dotírá duch lživý,
Jest-li člověk jenom příčinlivý,
Svatá víra veždy jeho podepírá.
Máří Panna proto jestiž blahá,
Ana slovům Páně uvěřila.
Víra v koruně jest hvězda drahá.
Jí se všechna slova vyplnila.
O, jak libě onen výrok hude:
Kdož že pevně věří, spasen bude!

IV.

Bohat život na všeliké strasti;
Kolikrát se srdce zachvěje.
Což tu žal a trud vše prospěje?
Nelze dosíci tím žádné slasti.
Jedin pohled ku nebeské vlasti
Jako libý vánek ověje.
Že i v trudu srdce zapěje.
S takou kotvou lze jít do propasti.
Máří zírá do nadhvězdňé říše,
Naděje jest její vůdkyně,
Bůh jí skýtá těchu s nebes výše.
Důvěřujíc v Boha každou dobou
Maria se stala rekyně,
Zvítězila nad pozemskou mdlobou.

O pokoji Srdce.

(Pokračování.)

„Pokoj vám!“ — tak pozdravoval často Kristus Pán své milé přátely jako čteme ve sv. Evandélium (Luk. 24, 36 a j.). Vypravuje se též, že bylo sv. Františku Serafinskému zjeveno, jak milé je pozdravení to Bohu a jak prospěšné lidem, pročež ho při každé příležitosti milerád užíval. A věru lepšího přání nemůžeme blíznímu projevit, nežli pokoje mu od Boha žádati, vždyť jesti pokoj srdce (poklid duše) po nebeské blaženosti to nejdražší na zemi, ba jakási předchuť radosti věčné.

Avšak čím větší poklad, tím větší nebezpečství mu hrozí, čím větší cnost, tím více nepřátel se jí protivuje, čím větší štěstí bývá, tím větších překážek mívá. A které jsou

II. Překážky poklidu srdce?

1. Nemírná radost a přílišný zármutek.

Radovati se, radost mítí — je věc přirozená; radovati se z dobrého věc dobrá, chvalitebná, ano jak praví sv. Basil „radost jest průvodkyně cnosti“. Proto i Písmo sv. odporučuje nám radost duchovní, avšak jen radost dobrou, svatou, radost z dobrého a v Bohu. „Radujte se v Pánu vždycky,“ jsou slova sv. Apoštola Pavla (Fil. 4, 4), „opět pravím, radujte se“, a (2. Kor. 13, 11): „Radujte se, (ale) dokonali buďte!“ Ano Bůh chce bychom celou Jeho službu s radostí konali, „nebo veselého dárce — praví Písmo (2. Kor. 9, 7) — miluje Bůh“.

Svaté náboženství schvaluje takto ovšem více radosti duchovní, nezakazuje však ani požívání radostí pozemských, ač jsouli mravné, a požívali se jich mírně a zřídka. — Ale tu právě často velmi chybujeme, že požívající radostí pozemských nemírně připravujeme se sami o tichý poklid duše, o vzácný pokoj srdce. Často to hned z počátku radosti a veselosti cítíme, často teprv po skončené radosti, ale ještě častěji to ani nepozorujeme; myslíme, že požíváme radostí zcela nevinných, a předce při tom duše naše trpí, tím více, čím méně na sebe pozor dávající pouštíme se do proudu radosti: radost nás činí roztržité, mnohomluvné, láká dušičku, která sebou vždy vládnouti a jaksí doma býti má, láká ji z domu jejího.... my se jaksí duševně rozcházíme a rozpouštíme jako voda na všechny strany... na umírnění, na umrtvení ani nepamatujeme přestupujeme nezřídka i pravidla skromnosti i radost otvírá dveře i okna smyslů našich, tak že všecko viděti, všecko slyšeti, všecko požívati chceme, k tomu ke všemu i hlučně mluvíme, hřmotně se smějeme — —, a pak, když je po radosti, pak — cítíme, že nejsme doma, cítíme, že jsme jaksí ztenčení, slovem, cítíme hroznou prázdnotu v srdci svém, a po drahém pokoji srdce — je bohužel veta. Ovšem že až k nejkrajnější příležitosti se nezapomínáme, ale následky nicméně jsou veliké, poněvadž čtvrt hodiny takové radosti rozptyluje těžce nashromážděné ovoce mnohých dnů modlitby a kajivosti.

Zármutek zase působí zcela z opáčné strany, ale připravuje nás neméně o drahý poklid srdce, ano škodí skoro více ještě nežli (nemírná) radost. Zármutek (přílišný) je v pravdě nebezpečná nemoc duševní a jedno z největších pokušení na cestě duchovní, nebo zmocní-li se které duše, jmenovitě bohabojné, po spasení toužící a jinak horlivé v povolání svém, ztratí poznenáhla všecku chuť a lásku k modlitbě, sv. Svátosti se jí znechutí, ano všechny pobožnosti jsou jí na nejvýš protivné, a při tom nenavídí nábožných a horlivých osob... nebo poznenáhla se

přidružuje k zármutku i hněv a netrpělivost; byváme nevrlí a mrzutí i k samým příbuzným a ve věcech zcela nepatrných.

Takovýmto způsobem šíří zármutek srdce lidské jako mol šaty, jako červotoč dříví sežírá, a ke všemu dobrému je neschopné, nespůsobné dělá: ano zlý duch právě v stínu tohoto zármutku číhá a čeká jako dravá zvěř, na moc hněvu a prchlivosti, aby polapil a zahubil duši smutnou.

Ze všeho je viděti, že zármutek (přílišný) mnohem více ještě škodí nežli nemírná radost; v zármutku takovém vystříháme se sice lidí, avšak Bohu se nepřibližujeme, nemáme ani zásluhu samoty ani vyražení z dovolené radosti. —

Ovšem ale jako máme radost dobrou, svatou, radost v Bohu, tak jest i zármutek pro Boha, zármutek svatý, jenž nejen neškodný jest, ale velmi spasitelný. Jak je radost dvojí, světská a duchovní, tak jest i zármutek dvojí, zármutek toho světa, a zármutek v Bohu: onoho máme se bedlivě varovati, toho však mírně, neboť i svatý tento zármutek bez míry v sobě chovaný, tedy nemírný, přílišný více by škodil, než prospíval, a o sv. pokoj srdce by nás připravil. I tak tedy se všech stran překážky poklidu srdce! Co tedy dělají, aby ani radost ani zármutek nám pokoj srdce neskalily. Jsouť to dvě protivy, které se vespolek nesrovnávají a proto můžeme velmi dobře jedné proti druhé použiti.

Jsme-li příliš veseli, tak že bychom nemírnou radostí mohli si škoditi, bude dobře svatý onen zármutek, zármutek pro Boha v sobě vzbuditi. A kdy truchlíme pro Boha? Který zármutek je dobrý, svatý?

Máme truchliti 1. pro hříchy spáchané: těch máme litovati, ale srdečně a upřímně, a dnem i nocí jich oplakávati; ovšem nesmíme ani při tomto svatém zármutku zapomenouti, že ho musíme mírniti zpomínkou na nesmírné milosrdenství Boží a na zásluhy neskončené Ježíše Krista Spasitele, na zásluhy všech Svatých, jichž účastnými se stáváme. 2. Pro chyby a nedokonalosti vlastní i cizí, nebo takovýto zármutek pochází z lásky k Bohu a z horlení pro svatou jeho věc, a pak jesti důkazem, že žijíme a lačníme po křesťanské spravedlnosti. 3. Konečně pro přílišné prodloužení vezdejšího putování, v němžto den jak den voláme: „K Tobě vzdycháme lkající a plačící v tomto slzavém oudolí.“ .....

Kdybychom však přílišným zármutkem byli sklíčení, bude zase dobře sv. radost v sobě vzbuditi, k níž zajisté mnoho máme příčin, povázímeli, že jsme povoláni k službě Boží, a to snad k obvláštní službě Boží v stavu kněžském neb řeholním (z tolika tisíc a tisíc lidí snad lepších, hodnějších — vyvolil nás Bůh, ostatních zanechav ve starostech a roztržitostech toho světa), nebo v bratrstvech rozličných atd., dále že nás Bůh tak, milostivě vodí a voditi bude po cestách vezdejších do království věčného.... že má outřpnost s námi, chybíme-li, jako otec neb matka s dítětem, jež učí se choditi, často snad padá... že na nevěrnosti a nedbalosti naše milostivě zapomíná, pakli se z nich skroušeně vyzpovídáme...

K tomu pak vždy modlitbu připojme, alespoň kratičké povzdechy, a jistě zvítězíme s milostí Boží nad každým škodným zármutkem, jako i nad nemírnou radostí. Tak se vystříhati povždy budeme obou výstředností a zachováme si pokoj srdce, jehož ani v nemírné radosti ani v přílišném zármutku nemíváme, leč jedině v tichém ducha veselí. Naše heslo tudíž bude ono svatého Leona: „Ne zádušnost, ale veselá mravnost s mravnou veselostí“.

(Pokračování budoucně.)

Apoštolát modlitby ve školách, zvlášť nižších.

(Pokračování a dokončení.)

Citlivé srdce nic tak velice nebolí, jako milovati a viděti se vzájemně nemilovánu býti, a naopak nic není tak mocnou pohnutkou ke vzájemné lásce jako přesvědčení, že jsme milováni. Miláček Páně, sv. Jan evandělita, onen apoštol lásky, chtě nás k milování Boha povzbuditi, udává také co nejhlavnější příčinu k tomu, že nás Bůh již dříve miloval řka (I. 4, 19.): „My tedy milujmež Boha, nebo Bůh prve miloval nás.“ Proto nebývá útlé srdce dítek ničím tak lehce a spolu tak hluboce k upřímnému milování Ježíše Krista pohnuto, jako uvědoměním, že on je již dávno miluje, a sice nevýslovně. Zkusmež jen toho, mluvit s dítkem slovy vroucími a laskavými o dobrotivém Vykupiteli a obraťme při vykládání událostí jeho života, utrpení a smrti pozornost dítku na smýšlení, tužby a úmysly Božského Srdce, ve kterém tyto přebývaly a ze kterého i všechny činy jako z nějakého nevyčerpatelného zdroje svůj počátek braly. Ukažme jemu toto Srdce plné lásky k chudobě, jež jesličky Jezulátka tak zdobí, plné odevzdání-se do vůle Otce nebeského při útěku do Egypta, celé tak spokojené ve svém nepoznaném, chudičkém životě v Nazaretě, tak tiché, trpělivé ve všech trápeních svého veřejného života; poukažme dítko při vypravování Ježíšova utrpení na Srdce jeho v bolestech tak spokojené, a kterak jen po větších toužilo. Představme to dítku a ubezpečme je, že to Pán Ježíš všecko pro nás, pro ně jednotlivé činil a trpěl a že jeho Božské Srdce milosrdenstvím takřka překypuje a touhou celé hoří, aby všickni lidé spaseni byli, aby ze hříšníků spravedliví se stali a do nebe se dostali, a kterak je to bolí, když se někdo od něho vzdaluje, je nechce poznati a je zlým životem jen rmoutí. Řekněmež dítku také, kterak toto Božské Srdce v nejsvětější Svátosti dnem i nocí pro nás přebývá a po tom nejvíce touží, aby se s námi spojilo, abychom je měli rádi jak ono nás, a zajisté uvidíme hned při první takové rozmluvě, jak se v tom útlém srdečku dítku láska k Božskému Vykupiteli a jeho nejsvětějšímu Srdci zmáhá, jak ten malý záček touhou až hoří, aby se jemu zavděčil, jemu radost učinil, ano jemu se připodobnil a v lásce k němu mistrem se stal dle příkladu velkých světců.

Vyložme mu též znaky, s kterými Božské Srdce vyobrazeno bývá, kříž, jenž z něho vyčnívá, jakoby z něho vyrůstal, trní, které je věnčí, ránu otevřenou se svou krví a vodou, plameny, jež z ní vyšlehují a Božské Srdce vně i zevně ztravují; vyložme to prostými a srozumitelnými, ale srdečnými slovy dítku, a spozorujeme, že i dost maličké a na pohled nejapné robátko dobře porozumnělo Srdci onoho, jenž je ze všech lidí nejvíce a nejpřimněji miluje, že právě dítko tajemství lásky nebeské pochopuje a že učení o Božském Srdci není mu věcí nad jeho obor sahající. Právě toto ze zkušenosti, a při příležitosti uvedeme i důkazy ze života, jak dobře děti božské, živé znamení lásky Vykupitelovy pochopiti mohou, a pochopí-li je, o jak se táhnuty cítí k jeho lásce a více a více duchem křesťanství se naplňují! Brzo sobě podobu Božského Srdce ve své útlé srdečko maně vryjí a tak hluboce, že se v pozdějším věku tak lehce vyhladiti nenechá. *)

---

*) Žádají se uctivě velb. pp., aby tyto listy laskavě ct. učitelstvu ve známost uvedli, anto oni více než kdo jiný k rozšiřování apoštolátu a tím k uskutečnění sv. úmyslů J. K. přispívati mohou.

Chceme-li je ale s nejsvětějším Srdcem v úzké spojení přivést, učinme je apoštoly modlitby tohoto Srdce, to jest poučme je, jak mnoho v jejich silách jest, zájmy Ježíše Krista podporovati tím, že svou modlitbou a dobrými skutky svému Vykupiteli v jeho sv. práci získání duší pomáhají.

Není třeba dlouhého dokazování a vysvětlování, jak mnoho takové snahy dítek nejpředněji jim samým prospěšny jsou.

Nebude to ale ani velkých namáhání státi, jim ducha účastenství se zájmy Vykupitele vštípit. Když jsme je v ohledu na obětované Srdce Syna Božského, o ceně duší lidských poučili, pak pochopí bez všeliké těžkosti touhu Spasitelovu, aby všickni jeho přátelé mu dopomáhali, tyto duše vysvoboditi. Ony nás nebudou více lhostejně poslouchati, když jim budeme vypravovati, jak mnoho tisíc duší svého Spasitele ještě ani neznají, jak mnoho tisíc jej sice znají, ale nemilují, jak příliš mnoho ano bezčetní jej svými hříchy na novo křížují. Pozorujme je jenom, s jakou napnutostí sledují vypravování o opuštěných pohanských dětech, o pronásledování spravedlivých, cnostných křesťanů, o utiskování sv. církve a její viditelné hlavy, sv. Otce v Římě.

Ach to dítky nebudou lhostejnými, nanejvýš všetečnými poslouchači. Brzo se počnou vyptávati, jak by tu mohlo býti spomoženo; snad se i samy nabídnou skutkem zde pomáhati a Božskému Vykupiteli, který je sám tak velice miluje, v získání duší pomáhati. Když pak ještě se dozvědí, že kromě apoštolů slova jsou také apoštolé modlitby a oběti, a že takovým apoštolem může i každé dítko býti, které se jen umí modliti a používaje obyčejné denní události sebe samo zapírat, přemáhati, a když modlitbu a tyto oběti Otci nebeskému ve spojení s Ježíšem Kristem obětovati chce, o! to budou všickni apoštoly Srdce Ježíšova nejen slouti chtěti, nýbrž ve skutku jimi i býti.

Jak lehce dítky lásce nejsvětějšího Srdce pochopují, stojíž zde co příklad zpráva, jež z jednoho biskupského semenišťe německý časopis „Sendbote“ došla.

Učitel první třídy mluvil příležitostně vyučování náboženství o nejsvětějším Srdci Páně a o bratrství toho jména, anižby však ke vstoupení do něho byl pobízel. Co se ale stalo? Sotva vyučování bylo ukončeno, přišla celá třída do bytu učitelstva s prosbou, aby byly do bratrstva zmíněného přijmuti. Inu ovšem, kterak by se taková prosba mohla odepřít? Příští neděli obdrželi všickni žáci té třídy přijímací lístky, přistoupili ke stolu Páně, a odtud nachází se každou první neděli v měsíci u sv. přijímání. — Ještě něco. V měsíčním časopisu apoštolátu (Sendbota) četli povzbuzení k příspěvkům pro sv. Otce a spolu i způsob sbírání jich*) totiž spolkem tak zvaným krejcarovým. Ihned se vyslovily celé 4 třídy, že hotovy jsou k tomu spolku přistoupiti a tímto aspoň maličko svou náchylnost k sv. Otci dokázati. Ano ještě více; tímto dosud nespokojeni vynašli nových zdrojů penízka svatopeterského. V létě byla pro ně kuželně zřízena. Pro větší však zábavu nechtěli zhora zdarma hráti, o peníze ale kouleti bylo jim pořádkem domácím zakázáno. Brzo si z toho pomohli. Budem hráti pro sv. Otce! Skutečně, kdo co sobě kulí vyhrál, všechno věrně do obětnice pro sv. Otce skládal. — Jeden žák měl pro svého soudruha mrzutost. Co tedy učinil. Jednoho dne přišel k představenému odevzdává mu 1 zl. pro sv. Otce s tou ale prosbou, aby za onoho jeho spolužáka mši sv. sloužil, by jej Pán Bůh žehnati ráčil. Není-liž to krásné osvědčení lásky

---

*) Viz něco podobného ve „Škole“ na stránce 151. a dále.

k blížnému a sice i k nepříteli? V jiném zas výchovacím domě byl jeden žák kárán pro svůj nehezký způsob, že vždy ruce do kapes svých strkával, a k většímu jeho napravení zvlášť na jeho lásku k nejsvětějšímu Srdci bylo poukázáno. To se ale lehce řekne: odvykni si, když způsob nyní najednou měl zanechat, v němž si po tak dlouhý čas byl liboval. Nicméně pozorovali jeho představení na něm předce že se úplně polepšil, což jim ovšem nápadné bylo. Tázali se ho, kterak se to tak brzo odučil? Nechtěl to ihned vyjeviti, konečně ale vytasil se s barvou ven. Zastil sobě u kalhot kapse, aby do nich nemohl, a bylo po zvyku.

II. Kterak ale může se apoštolát mezi dítkami zavést?

O tom do podrobná rozhodnouti musí pěstouni a vůdcové dítek sami, anto rozdílné okolnosti opět rozdílně se použití dají, aby se zájmy Ježíše Krista zastávaly a podporovaly. Zde se obmezíme jen na to, podotknouti, jaký způsob se zde onde zachovává a sice s dobrým výsledkem.

Pro menší dítky, které do apoštolátu zapsány jsou, dostačuje, když se naučí nějakou modlitbičku obětování svých činů, ku př.: „Božské Srdce Ježíše! ve spojení s nepoškvrněným Srdcem Marie Panny obětuji Tobě všecky modlitby, činy a utrpení dnešní na vyplnění všech úmyslů, ve kterých Ty ustavičně se modlíš a na našich oltářích sebe obětuješ“, neb „Všecky své dnešní modlitby atd.“, aneb jinou, která se na každém přijímacím lístku nachází, neb kteroukoli, jež by obětování svých skutků v úmyslu Ježíšově vyslovovala. Může se též společně konati, před neb po mši sv., aneb před vyučováním.

Dřív ale nežli apoštolství v některé škole se zavede, měl by se ustanoviti nějaký čas zkoušky, jeden neb dva týdně, ve kterých by se ukázati mělo, zdali žáci hodnými býti se osvědčí, tak svatému spolku, o kterém ale již napřed dobře poučení býti musí, přináležeti. Když se byl spolek zavedl, mají toliko ti nejlepší žáci do něho zapsáni býti, a jako za odměnu. To rozohní ostatní dítky ke svaté ctižádosti, a ustavičné poučování a povzbuzování se strany představených a dobrý příklad spolužáků již přijmutých spojí poznenáhla všechny ve svatou jednotu, jejíž cíl jest, Ježíše Krista opravdu milovati a jemu sloužiti.

Aby horlivost těch malých apoštolů ustavičně živa se zachovala, jest ovšem nevyhnutelně potřeba, o nejsvětějším Srdci Páně častěji mluvit. První pátek v měsíci byl by snad den k tomu nejvhodnější. Na látce by nescházelo, anto velké množství knih již pozůstává, které o té věci mluví, i naše „Škola“ bude ráda něčím k tomu přispívati. V těchto rozmluvách musí se dítkám vřele na srdce vložiti, že se od nich nic vlastně nežadá, než pouze jejich jméno a několik modliteb, to ostatní dá se všechno v běhu času; neboť lásky plné Srdce Páně chce především oběti, a sice obět poslušenství, počestnosti, pilnosti, obět smířenlivosti, obět přemáhání svých nezřízených žádostí. Tu bude též nejlepší příležitost, je o prostředcích a způsobu poučiti, kterak by tu neb onu obět přinést měli.

Jak vůbec známo, nepůsobí na srdce dítky nic tak mocně, jak to, co se jeho obrazotvornosti dotýká; protož musí se i zde jí použití, chceme-li se brzo radostného výsledku dočkat. Upozorňujeme na způsob, který se již v mnohých školách a výchovacích ústavech i na Moravě a v Čechách s tím nejlepším výsledkem zachovává. V každé školní světnici visí obraz nejsvětějšího Srdce Páně, všelijak ověšený a ozdobený; pod ním nachází se schránka pro oběti z apoštolátu. V čem ale

pozůstávají tyto oběti? Již napřed musí se to dítkám říci, že každý dobrý skutek, pozorně a pobožně vykonaná ranní modlitba, obzvlášť počestné chování-se při mši sv., každá zevrub naučená úloha, každá pozorností patřičnou vyplněná školní hodina, každé přemožení zlosti, každé namáhání-se k polepšení, každá poslušnost, každé jiné sebezapírání, třebať dost malé, ku př. v jídlu, jest pravou obětí. Aby se dítky jak samy tak i druhé k jich vykonání povzbudily, zapisují své vykonané dobré skutky na malé papírky (bez vlastního podpisu), které pak v určitý den, třeba v každý pátek, obzvlášť ale při radostných událostech, jako při sv. přijímání, školních radovánkách a t. p., v úmyslu, že to vše s ustavičnou obětí Ježíšovou v nejsvětější Svátosti spojují, do přichystané schránky vkládají. V první pátek každého měsíce otevře se pak celá obětnice, cedulky se přečtou a pak mezi tím, co jedno dítě slavně nějakou modlitbičku díkyvzdání a obětování k Božskému Srdci říká, zapálí se všechny co příjemná oběť zápalná.

Ovšem okolnosti nejsou všude stejny, a co pro jedno místo se hodí, toho nelze stejným způsobem jinde použiti, o tom jsme přesvědčeni. Rovně tak nebude možno, tento zmíněný způsob všude provésti, proto jsme jej pouze co příklad uvedli. Avšak duchemapoštolství naplnění učitelé a učitelkyně, kterým o pravé vzdělání jejich schovanců jde, budou věděti jej nějakým jiným, svým okolnostem přiměřenějším nahraditi. Pro každý pád ale měl by první pátek každého měsíce, zvlášť onen v oktávě Božího Těla, nějakou obzvláštní pobožností oslaven býti. Aspoň by měly dítky v ty dny před obrazem nejsvětějšího Srdce buď si v kostele nebo ve škole, se shromážďiti a se odprostiti za ty bezčetné urážky, které se našemu Vykupiteli v nejsvětější Svátosti skrytému stávají.

Při vši, i té nejlepší vůli, již dítky mají, dopustí se předce toho neb onoho přečinu. V těchto případech jestliže se s dítkami v duchu apoštolátu přiměřeném nakládá, docílíme nejlepšího užitku. Při kárání chyby poukážme zvlášť na nevoli, jež se Božskému Srdci tím poklesem byla způsobila; trest, pakli nějaký se viděl býti potřebným, ukládejme dítěti co povinné zadostčinění našemu Vykupiteli. Brzo se přesvědčíme výsledkem, jak blahodárně působí takové pokárání.

Kdo bez předpojatosti smysl apoštolství pojal, musí přisvědčiti, že toto cvičení-se v úctě k nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu nejvhodnějším prostředkem jest, všechny života poměry duchem pravého křesťanství, které se skutkem jeví, proniknouti, a že nejspíše s to jest, člověka ke katolickému sebevědomí probuditi. — Posvěcování mládeže a oživování katolického smýšlení v ní ukazuje se právě nyní potřebou nejnutnější, anto právě s té strany nepřátelé sv. víry a spravedlivého blahobytu nejvíce dotírají, a anto mnozí bohužel i z těch na straně proti křesťanskému vyučování dítek a následovně celého národa stojí, kteří by měli první pro ně státi — učitelé národních škol, jak to na sjezdu Vídeňském posledního času dokázali, svedeni jsouce od lidí, kteří je pouze co prostředek k dosažení svých nekalých úmyslů chtějí použiti —; tu by bylo slušno, aby ostatní jejich úřadu, jež s nimi nesouhlasí — a jsem jist, že právě u nás na Moravě sotva kdo s nimi se shoduje — skutkem své přesně křesťansko-katolické mínění dokázali, dobře vědouce, že zavedlo-li by se toto pravidelné odkřesťanění lidu počínajíc hned od dítek, mimo jiné neshody i to by za následek mělo, že učitel venkovský nemusel by sice pana děkana, pana faráře, ani co své představené ani pro jejich kněžskou důstojnost pozdravovati a jinak veřejně ctíti, kdyby nechtěl, za to ale, že by se viděl odvislým od leckohos, i od mnohé třebas nezapné, avšak zámožné a pro to i mocné ženštiny, již by nejponíženěji ručičku líbatí musel, aby jen o svůj kousek chleba nepřišel.

Duchovní Budiček.

Druhý stupeň pokory: umrtvení vlastní vůle.

† Chudák — Budiček, ten něco vystojí! již i sám hodinář při rozdávání jednotlivých čísel Školy — — chtěl jsem říci při rozprodávání jednotlivých hodin — praví, „že je někdy prudký!“ ano najal i do čísla 7. — mám říci do poslední zásylky hodin — cizého budička), aby si nepokazil odkupce, když pořád slyší jen hřmot a povyk, a když nedá pokoje ten starý buřič; a docela, teď naposled v čísle 6., to již nebylo ani k vydržení: v jedné rodině prý učinil pravý rozbroj, že si tak málo váží těch „poctivých“ církvíček, jež mimo Krista živoří ..... Holenku, to není vina Duchovního Budička, ten je — pořád stejný a koná svou povinnost vždy stejně, ale tomu, kdo rád lenoší, jemuž se nechce již ve 4 hodiny z postele, ale teprv v 5 neb docela 6, kdo nechce hned začít spořádanější život ale teprv až bude starší, až se toho světa trochu nasytí, kdo říká zítra, zítra jenom ne dnes, kdo Pánu Bohu všecko odměřuje, a nechce více činiti, než právě nevyhnutelně je zapotřebí, ... inu, tomu ovšem to neb ono slovo někdy prudkým hromem se býti zdá, kdežto jiným kdož Budičku již jsou přivykli, jenom libým zvukem jest a příjemným větříkem.**)

Ale já vím, proč se toho nevinného Budička tak bojíš, můj zlatý! Není-li pravda, že ti tak neohrabaně a neobaleně sahá do srdce a svědomí, aniž by se tě ptal, zdali mu chceš otevřít? A není na tom dost! on v něm jako ve vlastním příbytku si počíná: vyhazuje všechny tvé poklady a drahoušky, na nichžto nejen myslíš ale přesvědčen jsi, že nemůžeš obstáti; a kdybys mu i pravil: to a to .... (já to neudám, aby se to každý nedozvěděl, ale je to tvá samoláska, ctižádost, tvoji kamarádi a kamarádky, — ty je ale jen nazýváš „přítelem a přítelkyní“ atd.), že nemůžeš pustit, že to nevyhnutelně musíš mít, ... ano kdybys mu i ukázal hlubokou ránu, kterou ti zasazuje v krvácejícím srdci — předce, jakoby ani citu neměl volá: ven, ven, jen ven, pryč, jen pryč s tím se vším k spálení, k zahození! To je předce jen opovážlivost, smělost, ano nezdvořilost! A jak tak všecko bez obalu povídá, jakoby v srdci našem četl, aby to jen každý hned věděl, co v něm a na něm je; to je mnohem ještě nezdvořilejší.

Oh! poníženě prosím, milý zlatý příteli! když chceš, zdvořilým umím také býti, a dnes obzvláště mi na tom záleží, abych si to s tebou nepokazil.

Bez pochyby chce zase Budiček něco těžkého od nás, že se tak koří; již mi to v nadpisu napadlo: „umrtvení vlastní vůle“ — hu, brrr — to mne přechází mráz a hrůza; ale, milý Budičku, to se ti dnes nepovede! Všemmu jsem se až posud jako chudá ovčička podrobil, až to někdy bolelo, ale „umrtvení vlastní vůle“ — ne, ne, vlastní vůli si nedám vzít, vždyť ji mám od Boha Stvořitele svého!

---

*) a vůbec je to kříž s těmi hodináři, (však pst! aby to náš neslyšel): posledně totiž v čísle 6. špatně Budička pravého nasadil, tak že se bojím, bys nebyl zaspal; proto si ho musíš ještě jednou natáhnouti, a sice čti v čísle 6. na str. 172 až k odstavci 4.: „při tom také obzvláště žádosti tělesné odloží“; k tomu hned na str. 173 odstavec 3.: „Jest to s tou bází Boží“ atd. až ku konci 174, a pak teprv na str. 172 odstavec 5.: „kde je o hříchu řeč“ atd. až „To jsi činil a mlčel jsem.“ On ale za to nemůže; nebo Budiček pozůstává ze samých kousků, nedáli se na znamínka spojování velmi dobře pozor, je malér hotový.

**) to jsme mu dali, není-li pravda? Ten jistě už necekne.

I dobře, můj zlatý, tedy s Bohem, ale pamatuj na slovo sv. Bernarda: „Největší náš nepřítel jest vlastní vůle; nechať přestane i samovůle, a pomine i peklo;“ s Bohem, s Bohem, ale považ dobře, co praví sv. Alfons: „Samou vlastní vůli jest veškero peklo naplněno! neboť co jiného leč naše samovůle jest příčinou našich hříchů.“ S Bo— nu jen tak nespěchej, milý Budíčku! já to tak zle nemyslí, já vidím, že to se mnou upřímně myslíš, proto — buď si zas tím starým Budíčkem!

Proto, proto! však jsem už měl kliku v rukou! ale byl bych se rád podíval, jak by to s tebou dopadalo bez Budíčka v tom tvém duchovním živobytí. Nyní jsi je již začal, již nahlížíš, že něco více činit musíš nežli jsi dříve konal, již ti není pomoci: buď se musíš Budíčkovi svému zcela svěřit a oddat, jako dítě učiteli svému, anebo budeš blouditi, blouditi, až — hodně zabloudíš. . . . A to nepravím snad já toliko, a proto abych se marně vychvaloval: Budíček tvůj nestal se sám od sebe, nevyrostl také z půdy zemské jak je, ale mnoho řemeslníků na něm s Boží milostí pracovali, dříve než se z něho něco pořádného stalo, a ač nemá ještě šedivé vlasy, můžeš se mu i v tom nejtěžším s úplnou důvěrou oddati — a musíš také, chceš-li aby ti toto duchovní čtení na cestě křesťanské dokonalosti něco prospělo. V tom mne přesvědčuje tu přede mnou ta roztomilá knížečka, nevelká sice ale plná zlatých slov a spasitelného naučení . . . a právě, jakoby se nám oboum na tomto druhém stupni pokory velmi dobře hodila. Je to znamenitý učitel duchovní, ctihodný sluha Boží *P. Vavřinec Skupolí*, kněz z řádu sv. Kajetána (Theatin), jenž hned v prvních řádcích praví:

Chceš-li milá duše v Kristu! vrchol křesťanské dokonalosti dosáhnouti, k Bohu svému se přiblížiti a jednoho ducha s ním býti — co zajisté největší a nejvznešenější jest úkol —, musíš přede vším jiným dobře věděti, v čem vlastně pravý, dokonalý, křesťanský život záleží.

Mnozí totiž mají beze všeho uvážení to za dokonalost křesťanskou, když přísný život vedou, tělo své mrtví a trestají kajícími pásy, důtkami, dlouhým nočním bděním, posty a podobnými přísnostmi těla. Jiní zase a to nejvíce pohlaví ženské, domýšlejí se, že v dokonalosti křesťanské nemálo pokročili, když mnoho ústních modliteb konají, mnoho mši svatých slyší, dlouhé hodinky odříkávají, často chrám Páně navštěvují, k stolu Páně často přistupují. Mnozí jiní — a tu je mnoho i takových osob, jež mají řeholní šat na sobě a v klášteře žijí —, jsou toho mínění, dokonalost křesťanská že závisí jedině od časté a pilné návštěvy společného kůru (společné modlitby řeholníků), od mlčenlivosti, od samoty a spořádaného živobytí.

A tak myslí jedni jak druzí, že již jsou dokonalí, když to vše zachovávají, a tomu není tak!*) Ačkoliv tyto věci všechny jsou svaté, chvalitebné a velmi spasitelné, jsou to předce jen prostředky k dosažení dokonalosti, ale ne dokonalost křesťanská sama, anebo jsou to jaksi ovoce a následky, úkazy dokonalosti křesťanské, ale nemůže se říci, že v nich jedině záleží dokonalost křesťanská a pravý duchovní život, anebo že ten, kdo tak a podobně jedná, již je dokonalým.

Jsouť nejprvé zajisté prostředky a to mocné prostředky k dosažení duchovního života všem, kdož jich dobře a moudře užívají, aby 1) síly a stálosti

---

*) Dej pozor, to nepraví tvůj Budíček, ten se dnes zcela schovává za toho jmenovaného tovaryše Hodinaře nebeského, a jen sem tam něco „poznámenává“, abys nemyslí, že on je na všem vinnen, když úkryty tvého srdce odhaluje.

nabyli proti vlastní zlomyslnosti a křehlosti, aby se 2) proti oukladům a podvodům našich společných nepřátel duší ozbrojili, a aby si 3) konečně zaopatřili prostředky duchovní, jichžto všem služebníkům Páně, jmenovitě ale začátečníkům je zapotřebí.

Jsouť pak dále (ty jmenované věci: přísnosti, pobožnosti, cvičení) též ovoce či úkazy dokonalosti křesťanské, pakli tělo své proto káráme, že Stvořitele svého hříchy rozhněvalo, (a ne abychom se za velmi kající osoby drželi, a spolu abychom tělo uchovali pokorné a službě Boží oddané (a ne abychom pak — snad co náhradu za to bičování a trýznění těla — „s lepším svědomím“ jemu hověti mohli při jídle a pití ...);

pakli dále svaté mlčení zachováváme a o samotě žijeme, abychom se každé i té nejmenší urážky Boží vystříhali a s nebem se zabývali (a ne, abychom nemluvíce se žádným — zlým, posuzujícím, pohrdajícím myšlenkám tím „pokojněji“ a „pohodlněji“ mohli dáti audienci);

pakli služby Boží pilně navštěvujeme a v pobožnostech se cvičíme, horlivě se modlíme, život a umučení Pána našeho Ježíše Krista rozjímáme — ne ze zvědavosti aneb pro cititelná sladičká potěšení, ale jediné, aby Bůh tím byl ctěn a milován, abychom (rozjímáním) svou vlastní zlomyslnost, jakož i dobrotivost a milosrdenství Boží vždy více poznali, abychom se vždy více k milování Boha a k nenávidění sebe samých povzbudili, kráčíce s křížem zapírání sebe samých za Synem Božím;

pakli konečně sv. svátosti ke cti Velebnosti Boží často přijímáme, abychom se s Bohem vždy úžeji spojili a vždy nové síly proti nepřátelům svým nabyli, (a ne — aby na nás ostatní hleděli, aby nás za horlivé, zbožné ... svaté lidi měli, aby nás kněží za „vyvolence“ Boží drželi, a jak se všecy ty „tajné“ úmysly jmenují).

Kdoby však tyto jmenované věci a zevnější skutky, již za dokonalost samu měli, a o nic více, jmenovitě o přemáhání zlých náklonností a převrácenosti srdce se nestarali — těm by všecy ty skutky nejen málo prospěly, ale i škodily, ne sice samy o sobě, protože jsou všecy svaté a chvalitebné, ale naší vinou, kdyžbychom totiž všecy své myšlenky, všecko pečování a starání jen na to zevnější cvičení obracovali, zatím ale v srdci svém mezi onou pšenicí dobrou chovali šeredný koukol všeliké převrácenosti mysli, zlomyslnost, neústupnost, nelaskavost, netrpělivost, nenávisť, hněv, smyslnost, marnost, vzdorovitost — a jak se celá ta spřež dábelská jmenuje.

Kdo na takové chyby srdce svého nehledí, každou zlou náklonnost nekrotí, nemrtví — takoví lidé mnohému a škodnému klamu propadají; zlý duch, jenž ví, že pro ony převrácenosti srdce jemu propadli, ponechává je v zevnějších těch cvičeních dle libosti, ano přivádí jim nad míru v marném o sobě myšlení, že u Boha a sv. andělů u velikém jsou zalíbení, a poněvadž rádi a často v tomto „vyšším“ o sobě mínění se pohybují, domnívají se zjevení a vidění míti a až — do třetího nebe vtrženu býti.

V jak velkém omylu se takové nešťastné duše uacházejí, a jak daleko jsou vzdáleny od **pravé** dokonalosti, kterou my vyhledati chceme, můžeme nejlíp z jejich mravů a celého života obyčejného poznati. Poněvadž takoví lidé o sobě nesmyslně mnoho myslí, „ctihodné“ o sobě mínění mají a se domýšlí, že to i také každý jiný o nich myslí neb aspoň mysliti má, domnívají se, že jsou nedotknutelní, neomylní, že jim „veliké bezpráví“ činí a křivdu neodpustitelnou, kdoby se opovážil jen dost málo na něco je upozorniti; a tak následují ve všech věcech

tvrdostí a svéhlavě jen svou vlastní vůli, kterou ve všem chtějí prosaditi, což když se jim nepovede, veta jest po vši modlitbě, po všem „hlubokém“ rozjímání, po vši — dokonalosti domnělé, ale ukazuje se srdce co sídlo všech „překrásných“ (!) vlastností, které však sami nepozorují, ani vzhledem na sebe zaslepeni jsou a oči duševné mají jen k posuzování jiných. A že toto veliké neštěstí nepoznávají, nedají se také tak snadno obrátiti — leč zcela nadobytou milostí Boží. Proto také zjevný hříšník daleko snáze se dá na dobrou cestu přivést, nežli **tajný** a pláštěm domnělých cností a dokonalostí **přikrytý**. —

Alé Budíčku, Budíčku! že tě odhodím! I prosím, to nejsou má slova, já jsem dnes zcela nevinný na všem, toť učení velezbožného kněze, jehož jsem ti dnes chtěl představit. Ale jak to souvisí s nadpisem tohoto článku? Ještě nepozoruješ? nepoznáváš, že při všem toužení po dokonalosti křesťanské, při všem dobývání se nebe, při vystupování do něho po duchovním řebříku všecko přijde na srdce, aby to bylo čisté, od všeho nezřízeného, nepořádného, převráceného vyčištěno, aby zlé náklonnosti a vlastnosti srdce a jmenovitě vlastní vůle byla ukrocena, umrtvena?

To praví konečně i ctihodný *Skupoli*: Z toho všeho poznáváš, milená duše! že v zevnějších těch věcech dokonalost křesťanská hledati se nesmí. Věz ale již, že v ničem jiném nezáleží, nežli v **poznání** dobrotivosti a velikosti Boží s jedné strany, z druhé pak naší ničemnosti a náchylnosti k zlému; — v milování Boha, a v nenávidění sebe samých; — v **umrtvení veškeré naší samovůle a v úplném odevzdání-se** do vůle Boží, v zapírání sebe samých, které od nás žádá, to jest to. — Toť je to obrácení, kteréž nám prikazuje v slovích dojemných: „Amen pravím vám, neobráte-li se a nebudete-li jako maličká pacholata, nevejdete do království nebeského.“ (Mat. 18, 3).

Je to věru velmi dojímavá věc, viděti hodné dítě ve škole, jak se nábožně modlí, na každé slovo učitelovo bedlivý pozor dává, jak se ti nevinně do oka dívá, a jmenovitě jak všecko co chceš, ihned plní. V skutku, při pohledu na takové hodné dítě zpomínám mimovolně na andělíčka jeho. Podívno ale, že **jedinká** necnost všecku krásu a líbeznost dítěti odnímá a činí je jak Bohu tak i lidem protivné, a ta necnost je svévolnost, samovůle a radost z toho, že všecko prosadilo, co si přálo. Nic šerednějšího, nic protivnějšího již i lidem nad takové mazlavé, svévolné, vzdorovité, pyšné dítě, což teprv Bohu, jenž dle slov Písma sv. „pyšným se protivuje a jen pokorným dává milost svou.“ (1. Petr 5, 5).

Nuže, drahý příteli, kterému z těch dítek se chceš podobati? Ba co dím, kterému se musíš podobati, chceš-li do nebeské vlasti přijíti, s Bohem věčně se těšiti? Jistě že hodnému; odlož proto obzvláště vzdorovitost, svévolnost, samovůli, vlastní vůli, jak tě mocně k tomu napomíná sv. otec Benedikt, když píše:

Druhý stupeň pokory jest, když kdo samovůli nemiluje, a netouží po vyplnění svých žádostí.

K tomu i podává vzor k následování a tu nejmocnější pohnutku, totiž příklad samého Syna Božího, jenž po celé živobyti své vezdejší tak úplně se odevzdal do vůle Otce nebeského, že nežádal a nejednal jak sám chtěl, ale jak Bůh chtěl. Sv. Benedikt to uvádí v slovech:

Pročež následuj skutkem ono slovo Páně, jenž dí: „Sstoupil jsem s nebe, ne abych činil vůli **svou**, ale vůli **toho**, kterýž mne poslal.“

Konečně k tomu ke všemu — k lepšímu zažití všeho — podává zdravotní piluli ze slov sv. Augustina, jímžto končí, a jímž tě i Budíček pro dnešek propouští.

Taktéž psáno jest: „Samovůle má k očekávání trest, poddanost přináší korunu.“

Pomni, abys den sváteční světil.

Vědomo, že lučiště stále napnuté pozbývá pružnosti své, dle svědectví starých bojovníkův a lovcův. A tak i naši hudebníci, zkušeností poučení jsouce, dobře vědí, že struny na houslích aneb base přílišně a po delší dobu napnuté, často mezi houbou, často též po ní, k veliké mrzutosti a škodě jim pukají. Opatrně tedy jedná hudec, když struny na svém nástroji po hře skončené pravidelně spustí. Taktéž netoliko tělo hmotné, ale i duch lidský, po delší namáhavé práci, nutně a neobchodimo náležitěho požaduje odpočinku, aby člověk síly své tělesné aneb duševné, těžkou prací buď ochablé buď ztrávené, nutným odpočinkem opět osvěžil aneb i nahradil. Toť zajisté přirozený zákon veškerenstva. Pročež střídá se velemoudře den s nocí, dle ustanovení Boha samého. V noci, v době to všeobecného poklidu, každý živočich, byť i nepracující, pudem sobě již vrozeným, žádoucího hledá odpočinku. Bez toho pravidelného zotavení sil zakrněl a posléze i zahynul by živočich kterýkoli. Tím delšího odpočinku, v jistých pravidelných lhůtách, nutno zapotřebí jest, vůbec dle zákonů přírody, všem živočichům těžce a namáhavě pracujícím. Nejen člověk, rozumný to tvor Boží a panovník přírody, ale též i to nerozumné hovádko po delší práci delšího hledá i požaduje odpočinku, jak mnoholetá i všeobecná zkušenost nás poučuje. Tak zachtělo se jistým nevěrcům ve svobodné Americe s dobyt看em těžným den co den bez rozdílu a bez oddechu pracovati, leč v brzké době seznali ku své vlastní škodě, že to na delší dobu nejde; neboť dobytek, ustavičnou prací těžkou týraný, nápadně jim hynul. Ano i sami lidé, dělníci to hůře robotujících otroků se mající, déle to vydržeti nemohli. Z toho tudyž patrno, že svěcení neděl a svátkův, co pravidelných dnův odpočinku, netoliko na zákonu mravním, ale též na zákonu přirozeném a rozumovém vůbec se zakládá. Takže dosvědčuje nám dějepis všech věků i národův, že svěcení náboženských slavností, dle starožitných obyčejův až do naší doby, v celém světě rozšířeno jest a bylo, ani pohanských divochů nevyjímajíc. Tak slaveny byly již od starodávna mystérie, čili tajemné slavnosti modloslužebné v Egyptě a Fenikiji, a to často mnoho dní po sobě. Odtud přijaty a uvedeny jsou byly slavnosti ty náboženské v krajinách řeckých a římských, kdež mezi těmi národy vzdělanými jemnějších nabývaly tvarův.

Není pochybnosti, že takže národ slovanský několikráte v roce pohanské slavnosti ke cti Triglava, Svantovíta a Bělboga, a to po delší dobu s mnohými oběťmi na posvátných místech odbýval, jakž tomu až posud zachovalá podání starožitná mezi lidem slovanským o koledách a kupalech nasvědčují. Jak svědomitě až podnes nábožní a bohabojní Slované konají slavnosti své nyní ke cti trojjediného Boha, velmi krásně vyjadřuje staré přísloví ruské tím způsobem, že dne svatého i práce spějí čili odpočívají: „*Deň svjat i děla spjat!*“ Ejhle, jak stručně tu vyložena povinnost jednoho každého v den zasvěcený. Národu pak israelskému oznámil Bůh sám na poušti arabské, jakž v druhé knize Mojžíšově psáno stojí, následující třetí přikázání: „Pomni, abys den sobotní světil.“ Šest dní budeš pracovati a

dělali všechna díla svá ; sedmého pak dne jest sobota Boha tvého. Nebudeš dělati žádného díla v něm, ty i syn tvůj, i dcera tvá, služebník tvůj i děvka tvá, hovado tvé, i příchozí, kterýž jest v branách tvých. Nebo v šesti dnech učinil Hospodin nebe i zemi, i moře i všechno, což v nich jest, a odpočinul v den sedmý: protož požehnal Hospodin dne sobotního a posvětil ho. (Exod. XX. 8—11.) Zákon ten od Boha samého ustanoven byl pod pokutou smrti. Tudyž není divu, že přikázání to Božské od židů tak přísně a věrně zachováváno jest a bylo.

Kromě soboty stanovil starý zákon Mojžíšův též zvláštní a delší slavnosti výročné, na památku znamenitých událostí národa israelského, jakož i na poděkování Bohu za veliká národu udělená dobrodiní. Tak slavili židé slavnost velikonoční čili pascha, na památku zázračného vyjití z Egypta, a vysvobození z otroctví pohan-ského; na to slavnost letnic, na poděkování Hospodinu za udělení a ohlášení Zá- kona na hoře Sinaj. Posléze zavedeny jsou byly též svátky stánkův, čili pod zeleným, na památku kočovného života národa židovského pod stany na poušti arabské. S toutéž svědomitostí jakož soboty, ale s větší slávou a nádhernými oběťmi Hospodinu slavili židé slavnosti své výročné, nejen v chrámě města Jerusalema, kamž, an byl jediný v národu, veliké množství poutníků se scházelo, ale též v synagogách čili školách židovských po vší zemi. V ty dni Hospodinu zasvěcené zdržoval se lid vesměs každé práce služebné, jen Hospodinu a jeho zájmům vý- hradně slouže. Tu konány jsou v chrámě slavné modlitby a oběti, kněží a levitové pěli žalmy, oslavující též jméno Hospodinovo hudbou. Netoliko v chrámě, ale též ve všech školách země Palestiny četlo a vykládalo se na každou sobotu i slavnost Písmo svaté veřejně lidu shromážděnému. To bylo zajisté jednání národa nábož- ného a Bohu zasvěceného, a po blahu časném i po věčném toužícího, důstojné a šle- chetné. Avšak později zvrhla se ta přísná a věrná svědomitost ve svěcení sobot a svátkův židovských, zvláště u sekty farizejské za času života Pána Ježíše, až do směšné a nerozumné úzkostlivosti a přepjatosti. I nejnevinnější a velenutné úkony života soukromého a veřejného prohlašovali za nedovolené a hříšné v sobotu. Tak vytýkali učenníkům Páně, že toho dne vytírali zrna z klasův, jdouce polem v času žní, ač toho žádala nevyhnutelná potřeba hladu. Ano tak daleko šli v zaslepené horlivosti své, že Ježíši Kristu za hřích pokládali dobré skutky, jakož zázračné uzdravování nemocných v den sobotný. Právem pokáral Pán ty zaryté pokrytce, právě o nich, že komáry sice cedí, ale velbloudy že celé polykají. Co nový zákono- dárce a učitel poučil nás, kterak bychom Boha ctili a jemu sloužili v duchu a v pravdě. A dle výslovné výpovědi své nepřišel proto, aby zrušil Zákon starý a předpisy jeho bohoslužebné, ale proto, aby je zdokonalil. V tomtéž duchu po- kračovala též církev katolická, od něho založená, povšechna století. V jádru, v pod- statě zůstalo třetí přikázání Boží též v novém Zákoně nedotknuto; jen v ohledu obřadném a časovém staly se nutné proměny. Místo soboty ustanovili totiž apoštolové neděli za den Bohu zasvěcený, na památku slavného vzkříšení Páně. Taktéž nařídila církev obecná, vedena a osvěcena jsouc Duchem svatým, zvláštní slavnosti výročné, na oslavu tajemství a dobrodiní Božích. Způsob pak svěcení ne- děle i svátků v lidu křesťanském zevrubně ustanovili sněmové církevní zákony a předpisy obřadnými. V prvním zákoně církevním zavazuje se lid křesťanský k tomu, aby svátky zasvěcené náležitě světil, v druhém pak, aby jedenkaždý křesťan ka- tolický v zasvěcený svátek, jako v neděli, celou mši svatou slyšel, což jest tedy obě jako doplněk a výklad třetího přikázání Božího.

Nejlépe vysvětluje nám bohumilý úmysl Církve svaté v ustanovení neděle a svátků za dny Páně katechismus římský těmito slovy: „Ustanovili se pak v církvi Boží, aby pocta a svěcení dne sobotního přeneseno bylo na den nedělní. Neboť jako toho dne poprvé zasvítalo světlo světu, tak Vykupitele našeho, jenž nám otevřel přístup do života věčného, z mrtvých vstáním, které se toho dne událo, život náš z temností k světlu povolán jest; odkudž apoštolé ten den také dnem Páně nazývali. Mimo to, jak z Písma svatého poznáváme, jest tento den svátečním také proto, že toho dne stvoření světa vzalo počátek, a že Duch svatý dán jest apoštolům. Ale od počátku církve a v časech následujících apoštolé a svatí Otcové naši ustanovili ještě jiné dni sváteční, abychom zbožně a svatě konali památku dobrodiní Božích. Mezi nimi nejslavnější jsou ty dni, kteréž pro tajemství našeho vykoupení k pobožnosti jsou zasvěceny; potom ty, které se světí nejblaženější Panně Marii, pak apoštolům, mučenníkům a ostatním svatým s Kristem králujícím, v jejichžto vítězné slávě Boží dobrotu a moc zvelebujeme, jim povinnou čest vzdáváme, a k jejich následování se rozněcujeme.“ (Katech. ř. III. hl. 4. ot. 18 a 19). Neděle a svátky mají se tudíž dle úmyslu církve svaté zasvětit odpočíváním od všelikého díla služebného, návštěvou služeb Božích, posloucháním slova Božího, a konáním jiných skutků dobrých dle zákona Páně.

Zákon Boží vůbec zavazuje však v jádru a podstatě své netoliko národ židovský, ale též stejnou měrou všechny jiné národy světa. Všickni zajisté jsme od Boha nejsvrchovanějšího Hospodina i krále svého stejně odvislí. Jmenovitě platí třetí přikázání Boží nejen ohledem židův, ale výslovně zavazuje též všechny osoby služebné a cizince. Není tedy dostatečno, když jen žid sám s rodinou zachovává předpis zákona; jinému však lidu služebnému buď v domě neb v dílně těžkou práci ukládá, byť i lidu cizímu neb příchozímu, kterýž jest v branách čili domech jeho. Ano zákon Páně i na hovádka nerozumné nezapomíná, i to přijímaje pod svou ochranu, pod svou šetrnou péči.

2. Za naší doby všeobecné prý vzdělanosti, osvěty a pokroku zakládají a rozšiřují mnozí občané s velikou horlivostí a obětovností spolky proti trýznění zvířat, což ovšem slušno a chvály hodno; avšak v ohledu lidskosti a spravedlnosti podotknouti dlužno, že zrušením a nesvěcením neděl a svátků nejen hovádka nerozumná, ale též chudobný dělnický lid přílišně, nešetrně a nelidsky sužován a trýzněn bývá. Což bohatým pánům v městech či továrnách jest hej! Ti bez toho světlí, čili lépe řečeno lenoší téměř každodenně, žijíce v nádheře a pohodlí, ať jest svátek anebo pátek. A což lid pracovní, z jehož potu a mozolů žijí a tyjí, nemá snad taky jiných potřeb a zájmů, kromě potřeb a zájmů tělesných a hmotných? Zdali nemá prostý a chudobný dělník tak dobře duši nesmrtelnou, jako nesvědomitý boháč a pán jeho, jenž o mravné a náboženské vzdělání duševné svých dělníků pranic se nestará? Takému tyranu a surovci zajisté jen o to jde, aby z dělníků svých ubohých co nejvíce možná zbohatl a vytěžil. Ti a takoví nejvíce sobě oblíbili heslo: „Pryč s nedělí a svátky!“ Jak by se to ale srovnávalo s vaší vyhlášenou lidumilností, spravedlností a vzdělaností, to věru člověku rozumnému rozluštití nemožno. Arci, kdyby ti páni sami po šest dlouhých dní neb nocí těžce a neustále někdy pracovali; tož by zajisté brzo uznali, že neděle a svátky jsou lidu pracovnímu nutně potřebny. Třetí přikázání Boží ukládá přede vším všem lidem povinnost práce duševné neb hmotné, práce svědomité, a pak teprv požaduje povinnost i uděluje právo svěcení dne Páně slovy: Šest dní budeš pracovati a dělati všechna

díla svá; sedmého pak dne sobota, to jest odpočinutí Boha svého. Ale nač to? namítají mnozí nevěrci. Příčinu toho jasně oznámilo slovo Páně: Nebo v šesti dnech učinil Hospodin nebe i zemi i moře i všecko, což v nich jest, a odpočinul v den sedmý. Aj, namítají opět, zdali Bůh všemocný odpočinutí potřebuje? To ne! odpovídáme, ale tím více lid pracovitý. Bůh zajisté neodpočíval k vůli sobě, ale k vůli nám; aby nám totiž dal příklad, jak my v den Páně odpočívati z lásky a poslušnosti k Bohu povinni jsme.

Ostatně nehřeší proti zákonu Božímu toliko ten, kdo náležité svěcení neděle neb svátků zanedbává, ale neméně i ten, kdo, ačkoliv na větším díle život svůj v pouhé zahálce trávě, čeládce, dělníkům a vůbec lidů podřízenému v den zasvěcený patřičného odpočinku nepřeje, a takto příčinou bývá, že lid dělnický svátky a neděle dle vůle Boží světiti nemůže, a následkem toho mravně i tělesně do bídý klesá.

Mnoho jest za naší doby zuřivých nevěrcův, jenž by rádi vyhladili všechny dny zasvěcené s povrchu země; avšak Bůh se jen směje marnému a nesmyslnému počínání jejich. Leč tím větší odpovědnost padne na ně kdysi na věčnosti před soudnou stolicí Boha živého a spravedlivého, Bůh nebývá posmíván.

Jen vizte na Anglicko, kteroužto zemi nám tak rádi za vzor svobody, osvěty a vzdělanosti představujete, jak svědomitě a věrně národ anglický, největším přece bohatstvím, průmyslem a obchodem slynoucí, svěcení neděl a svátků, nejen na venkově ale i v městech, vůbec bez rozdílu zachovává. V den Páně odpočívá tam všeliké dílo služebné, průmyslné a obchodní.

Taktéž svědomitě a věrně světily dny zasvěcené ještě nedávno naši nábožní a bohabojní předkové, jednajíce dle napomenutí starožitného přísloví českého: „Svět svátek a post se v pátek, nebude tvůj statek krátk“. Neboť kdokoli Bohu věrně slouží, tomu též Bůh hojně a štědře požehná. Od té však doby co zpustlému lidu křesťanskému milejší jest krčma židovská nežli chrám Páně, od té doby hyne ubohý lid křesťanský na těle i na duši. A jak by bylo jinak, když ten pekelný nápoj zhoubné kořalky napořád otravuje nejhlubší kořeny nábožnosti a mravnosti v lidu obecném. Tak to nebývalo za časů našich bohabojných předkův. Jistá křesťanská panna, jménem Anysia, ana se k službám Božím ubírala, zadržena jest od stráže pohanského císaře Diokleciána těmito slovy: „Zůstaň tady; kam jdeš?“ Anysia odpověděla: „Já jsem děvka Ježíše Krista, a jdu do shromáždění Páně“. — „Tam nesmíš jíti, ty máš bohům obětovati, dnes se klaníme slunci,“ pravil strážník, a zároveň strhl jí závoj, jímž obličej svůj zastřený měla. Panna chtějíc se ubrániti udeřila surovce v obličej, řkouc: „Jdiž, bídníče, Ježíš Kristus potrestá tebe.“ — Voják vytasil meč, a probodnul srdce statečné panny, kteráž ihned co mučennice pro svěcení neděle klesla; co tělo její v krvi se brodilo, kořila se duše její slávou korunovaná u trůnu v nebi Beránkovi, kteréhož kněz na oltáři na zemi právě obětoval; duše její vešla v slávu nebeskou, aby tu věčný den Páně slavila. Tak horleme i my pro čest a slávu Boží. Císař Konstantin Veliký prohlásil svěcení neděle od apoštolů zavedené za zákon říšský, platný pro veškerou říši římskou. Pročež čteme v zákonníku císaře Theodosia, že v neděli, kterouž předkové právem dnem Páně nazývali, soudní jednání a veřejné úřadování zastaveny býti mají. Ano císař Karel Veliký stíhal peněžitou pokutou všechny ty, kdož v dny nedělní a sváteční světské schůzky odbývali. Tak přísné nalezáme zákony, jež samy světské vrchnosti ohledem svěcení neděl a svátků byly daly.

3. Avšak, zdali svěcením neděle a svátků neutrpí obchod i průmysl velikou škodu? Nikoliv! odpovídám, neboť Bůh požehnuvává časné i věčné jen věrným a svědomitým služebníkům svým. Krásný příklad o tom čteme v kalendáři pro čas i věčnost: Křesťanský kupec, zastaviv se u známého řemeslníka, činil tomuto výčitku, že v neděli pracuje. „Milý Pane! vece na to řemeslník, jsem chudobný, i musím v neděli pracovati, jinak se nezahájím.“ Načež kupec: „Žádný div, že chud jsi; právě proto jsi chud, že v neděli pracuješ. — Víš co, smluvme se spolu. Ty přestaneš v neděli pracovati, a budeš den svatý světiti, jako na křesťana sluší. Já pak nejdéle za půl roku opět přijdu a zaplatím tobě všecku škodu, kteráž ti z toho pojde, když nebudeš v neděli pracovati, byť to i sto tolarů obnášelo.“ Řemeslník svolil a počal to zkoušeti. Po pěti měsících přišel kupec zas, a když mu švec řekl, že radu jeho zachovával, tázal se jej: „Nuže, jak mnoho musím tobě vyplatit?“ Řemeslník dí: „O nic, nic! Svěcení neděle nespůsobilo mi žádné škody, ale přineslo mi hojné požehnání. Před pěti měsíci neměl jsem žádné krávy, nyní mám, a proti všelikému nedostatku hojně jsem zaopatřen.“ Kromě časného požehnání nabýváme však také ze svěcení neděl a svátků duchovního prospěchu, an nás ono blíž a blíže přivádí k Bohu a ku křesťanské dokonalosti, a konečně k věčné blaženosti. Jak překrásně o tom píše sv. Řehoř Veliký: „Neděle jest slavnost andělův; jestliže ji zde na zemi s anděly Božími důstojně konáme, budeme s nimi také kdys v nebesích onu mnohem vznešenější slavnost konati, kteráž věčně potrvá.“ Nevstupuj tedy, o čeládko křesťanská, nikdy do také služby, v které bys neděle a svátky náležitě světiti nemohla.

Kdo do takové služby vstoupil, kde nemá žádné svobodné neděle, ten se propůjčil v službu víc nežli rukama svýma a hlavou svou, — ten prodal duši svou! — Dobře o takých píše sv. Ambrož: „Onino, jenž den nedělní znesvěcují a v něj pokladů světa vyhledávají, nalezájí spíše poklady hříchů a ztrácejí, poklady světa nalezše, za to poklady nebeské.“ Nejvíce ale znesvěcovány bývají neděle a svátky roztopášnostmi, nestřídmým pitím, rozpustilými zábavami a rozkošmi, buď ve dne aneb i v noci předcházející a následující. Ach, kýžby se nám v tom ohledu opět navrátily staré dobré časy! Mládež dobře zvedená, v kázni a bázni Boží vychovaná připravovala se záhy již v svatvečer neděle anebo svátku k důstojnému oslavení dne Hospodinova. Komu bylo možno přistoupil odpoledne před slavností k zprávě Boží, očistiv svědomí své ode všech hříchův. Pak se v domácnosti vše chystalo, čistilo, umývalo. Večer bylo již v pořádku prádlo i šaty sváteční upraveny. Řemeslník ukončil své práce rozeslal je večerem, nikoliv teprv ráno. Chasa přichystala dobytku obroku a dostatečné píce; děvčata umetly čistě v domě, na dvoře a před náspy. Po ukončení práci odešli staří a mladí, pokud možno, ještě do kostela na večerní požehnání. Po večeři vykonal hospodář společnou modlitbu s rodinou i čeládkou, a pak zapěli nábožnou píseň. Toť byla důstojná příprava před nedělí anebo svátkem.

V noci před nedělí anebo svátkem nesměl se nikdo nezbedně toulati. To bylo v obcích a městech přísně zakázáno a taktéž i potrestáno. Nebylo slyšeti po ulicích a vesnicích křiku, hulákání a rozpustilého zpěvu, někdy až do půlnoci a dále. Za naší doby stává se Bohu žel! na mnoha místech, jak v městech tak i na venkově, že ihned po výplatě v sobotu večer láká hudba šumařská neb kolovrátková do pivních sklepů, palíren a krčem, právě to lapače marnotratnosti a nemravnosti, z práce domů se navracující lid dělnický obojího pohlaví, aby tam větší díl těžce vydělaných peněz v karbanu a opilství, třeba až do rána prohýřili. Druhého pak dne

místo služeb Božích a ušlechťujícího vzdělávání ducha jen spějí. Neslouží-li taková příprava k hanbě naší svaté víry, k hanbě našeho národa, k záhubě časné i věčné našeho lidu dělnického? — Bůh to naprav! Jindy trvali křesťané skoro ráno na modlitbách a nábožných zpěvích, aby důstojně započali svěcení neděle anebo slavnosti Hospodinovy. Po slavném vyzvánění chvátili pak staří a mladí do chrámu Páně. Pravidelně vystřídali se všickni domácí v ranních a velkých službách Božích. Lidé dospělí obcovali, dle možnosti, ranním službám Božím, mládež a čeládku poslali pak na velkou. Nikdo nepřišel pozdě, ale všickni zavčas, jak na mši svatou, tak i na slovo Boží, duchovní to pokrm a pravou osvětu lidu křesťanského. Mnozí přistupovali k svaté zpovědi a k stolu Páně. Chrám Boží, natlačený lidem věřícím, žeby ani jablko nebylo propadlo, rozléhal se zvučně krásnými a duši dojímavými zpěvy. To byly služby Boží důstojné a slavné. Nikdo se netoulal, nikdo se neodtrhoval, nikdo nezůstal vězeti v krčmě anebo v hospodě, tím méně v židovně před anebo po službách Božích. Nikdo nedával pohoršení lidu křesťanskému. Ale což nyní? Zdali se nemusíme stydět před samými židy a kacíři? — Žid zachovává svědomitě svůj šáb es, co se jeho osoby a rodiny dotýká; leč co činí křesťané, a k tomu katolíci, v den Bohu živému zasvěcený? Mnozí místo služeb Božích a poslouchání slova Božího, výkladu to zákona Páně, toulají se po polích, lesích a zahradách, vybírají ptačí hnízda, loví ryby, ptáctvo atd. To se vesměs nesrovnává s dnem Bohu zasvěceným.

Jindy tázal se hospodář neb hospodyně mládeže i chasy mezi obědem, o čem jednalo toho dne kázání, aby se dozvěděli a přesvědčili, že všickni na slovo Boží bedlivý pozor dali; a něco dobrého pro život si zapamatovali. Tu se rozpředla pak důvěrná i laskavá rozmluva u stola rodinného, hospodář doložil, čeho bylo potřeba i dal mládeži a čeládce patřičná napomenutí. To bylo všeobecným obyčejem v domech křesťanských. Po obědě a společné modlitbě vypravila se mládež ihned do školy nedělní čili opakující, na což od rodičův, hospodářův a mistrův svědomitě se dbalo; později odešli na hlas zvonův všickni dospělí na odpolední služby Boží, to jest na křesťanské naučení a svátostné požehnání. Tu nechybil nikdo, kromě jediné osoby starší, jenž domácnost sama hlídala, trvající sama na modlitbách aneb v nábožném rozjímání. Teď se na mnoze zpustlá mládež na duchu i na těle odpoledne jen toulá, v mladém ano útlém již věku kouří, aneb místo služeb Božích odpoledních v kuželky aneb karty hraje. Kdo jim to povoluje aneb trpí, na toho celá odpovědnost padá. Pak se zrovna ženou do hospody k tanci, nemohouce se té rozkoše ani dočkat. Tu se pak nelidsky a nemírně hýří celé odpoledne a celou noc, bez ohledu na zdraví těla i duše, k záhubě naší vlastenecké mládeže. Ano často nesvědomití rodičové sami mládež i školní do hospody k muzice vedou. Jaká to věru zaslepenost! Tam bere mládež zkázu v nejútlejším věku, pohoršena jsouc habebnými řečmi a skutky. Jindy bavila se dospělá mládež slušně a mravně u máje veřejně, neb v hospodě pod dohlídkou představenstva i rodičův; avšak teď do klekání. Jak mile zavznělo „Anděl Páně“ odebrala se mládež bez výminky domů k večeři a k odpočinku, — v noci nebývalo hudby. V domě leželo na stole Písmo svaté, hospodář neb jiný zběhlý čtenář četl všem domácím krásné příběhy biblické, jakož i jiné nábožné a vzdělavatelné knihy. Všickni domácí pozorně naslouchali, a zapěli koněčně krásnou píseň večerní. Tak slavili naši předkové též domácími besedami dny zasvěcené, a Bůh dej! aby co jindy k blahu vlasti a národa sloužilo, zase vůbec uvedeno bylo.

Spolkový Kalendář.

Říjen.

Člověk pozůstává z těla a z duše **nesmrtelné**:

Neboť když Bůh stvořil prvního člověka, praví Písmo sv. (1. kniha Mojžíšova kap. 2, verš 7. — tedy Bůh sám praví), že učinil tělo, t. j. oudy jeho „z hlíny země“, že však tělo to bylo nepohyblivé, tiché, mrtvé; teprv když „vdechl v tvář jeho“, t. j. dal tělu lidskému dechu svého, „dchnutí života“, duši (avšak lépe ducha), že „učiněn jest člověk v duši (bytost) živou“, že učiněn jest živým, jako nyní všickni žijeme, protože a jak dlouho máme v sobě (jako první člověk) ducha, duši svou.

Když však Bůh stvořil „zvířata zemská“, vypravuje Písmo sv. (1. kniha Mojž. kap. 1.) zcela jinak: neboť Bůh nejen že ani tělo jejich neučinil jaksi vlastní rukou, ale jen pravil: „Budtež zvířata“ — „vydej země duši (lépe bytost) živou — a (tak, totiž pouhým slovem svým všemohoucím) učinil Bůh zvířata zemská atd.“ ..... ale ani nedal do těla jejich zvláštního dchnutí dechu svého, ducha, nýbrž tímtež všemohoucím slovem, jako tělo zvířecí stvořil, — dal ihned i tomu tělu dech zvířecí, duši zvířecí, tak že hned byla živá zvířata, poněvadž duše zvířecí tělem pohybuje, je oživuje a sice od prvního okamžiku stvoření (nyní pak již jen narození) jejich až k poslednímu vydechnutí, kde zvíře buď zabito bývá, nebo pojde, když mu tedy (v obojím pádu) dech vychází; tenkrát přestává zvíře dýchat, přestává živým zvířetem býti, je po všem, je konec se zvířetem, se vším: dech je vypuštěn a ztratí se, tělo (maso) se sní neb jiným způsobem zahyne.

Ale zcela jinak je to s **člověkem**, neboť nejen že tělo člověka (prvního), tělo lidské nestvořil Bůh pouhým slovem, nýbrž jaksi vlastníma rukama: „Učiníme člověka k obrazu a podobnosti mému,“ (1. Mojž. 1, 26), ale i zcela jiný prostředek pohybování, oživení toho těla dal, ne to zvířecí dýchání, ne ten zvířecí dech, ne tu zvířecí duši, ale když tělo jeho bylo ještě nepohyblivé, tuhé, mrtvé, dal mu zvláštní dýchání, zvláštní „dchnutí života“, dal mu dechu svého (neboť Bůh „vdechl v tvář jeho“), dal mu zvláštního ducha, anebo chceme-li také říci duši, musíme přidati duši lidskou, lépe však **ducha**, kterýž oživuje tělo lidské hned od prvního okamžiku jeho stvoření, narození.

Dokud tato duše lidská, lépe duch, v těle lidském se nachází, žije člověk; když však duši svou, ducha svého, vypouští, přestává člověk žíti, živým býti ... zemřel: tělo jeho je zase nepohyblivé, tuhé, mrtvé, pochovává se v zemi posvěcenou a hnije, až se zcela v prach obrátí .... ale duše lidská? duch? také se ztratí, jako tam dech zvířecí, také je „po všem“ jako tam? také je konec se vším jako tam? **Ba nikoliv**; Písmo sv. (Kazatel. 12, 7, tedy zase Bůh sám) praví: „Navrátí se prach (t. j. to shnilé a v prach obrácené tělo lidské) do země své, odkud byl (vzat při stvoření člověka), a (to jest: ale) duch navrátí se **k Bohu, kterýž jej dal.**“

Neklamné tedy slovo Boží nám svědčí, že duch, duše lidská netratí se při posledním vydechnutí člověka, ale že se navrácuje k Bohu, Soudci svému, že tedy nehyne, neumírá, ale **nesmrtelná** jest duše lidská.

To by tedy bylo — jednou pro vždy — dokázáno, a nedá se ničím človíčkem upřítí, byť by sebe učeněji (!), vlastně sebe zchytraleji chtěl to v pochybnost brátí, ať je na Moravě nebo v Čechách, nebo kdekoliv na světě.

Ale proč jsem ti to zde chtěl dokazovati, milý příteli! vždyť to dávno víš? Protože na tom mnoho, velmi mnoho, ba **všecko** záleží. Či neslyšel jsi ještě, že i „doktoři“ učí, že člověk jest jako zvíře, že není žádná duše nesmrtelná, že není věčnost, že tedy není ani nebe ani peklo, ale že člověk jako zvíře končí život, a že je po všem se smrtí?! Chtěl jsem ti to tedy — na této naší nové cestě v nastávajícím měsíci — napřed dokázati, jak to vlastně je, abys za jedno sám nechtěl býti zvířetem a nemyslíš si, „no když to „doktoři“ praví, musí to snad přece býti pravda,“ ale abys se's přesvědčil, že je člověk trochu více než ta ubohá opice, které prý tak tuze jsme podobni; za druhé, abys si's od ničím človíčka, ať je to „doktor“ nebo ne-doktor nedal malovati straky na vrbě ... a za třetí — inu za třetí, abys se o tu — duši nesmrtelnou více staral, pilněji čítal v této své „Škole Božského Srdce Páně“, a jmenovitě nyní, tohoto dalšího pojednávání tím více si všímal, tím hlouběji v srdce si všípil.

Pozůstává tedy člověk z těla a z duše **nesmrtelné**. Dle těla přináleží této zemi, kterou — snad dost brzy — opustí, dle duše ale nebi, kde má věčně žítí; za jedno tedy musí se starati o to co by mu prospělo k živobytí pozemskému, za druhé ale, a to tím více o to co by mu prospělo k živobytí duševnému, duchovnému a tak k životu věčnému. Musí se seznámiti s poměry, s věcmi a časy pozemskými — jaksi se ohlížeti v kalendáři pozemském — ale tím více musí se seznámiti s věcmi, poměry a časy nadpozemskými, nebeskými, musí se ohlížeti v kalendáři duchovním, v kalendáři nebeském, jež tuto před sebou máš. Jako se rád dovídáš, kde jsou jaké trhy, kdy příznivé počasí, kde něco získati můžeš pro život vezdejší, tak rád, tak dychtivě, ano daleko dychtivěji ještě máš se ohlížeti, kde něco získati můžeš pro duševní, duchovní život, pro duši nesmrtelnou, pro nebe; a to jsou svátky, památky Svatých a Světic Božích, příklady, naučení Svatých, pravidla křesťanského života, a jmenovitě — odpustky. Pilně snad čítáš v kalendáři pozemském, tím pilněji čítej v kalendáři duchovním, v kalendáři nebeském.

1. října. Dnešním dnem začíná nový měsíc, ještě více: nové čtvrtletí, a to sice poslední, ovšem že zatím letos poslední, dost možná ale, že pro tebe i pro mne — zcela poslední! Jaká to pohnutka pro nás oba dva, abychom alespoň toto poslední čtvrtletí dobře, bohabojně, věrně v službě Boží, slovem: abychom je svatě strávili. Obnovme tedy poznovu všechna svá dobrá předsevzetí, nepřislibujeme však příliš mnoho, aby nás to neunavilo a k malomyslnosti nesvedlo, ale co si jednou umíníme, to hledme vzdor všem překážkám a pokušením bedlivě, svědomitě a věrně vyplniti.

Jak pak to stojí s modlitbami odpustkovými, v čísle 6. udanými? Konal jsi je v měsíci srpnu, nebo aspoň září každodenně? Pak ti zde udám, jak bys odpustky ty, jmenovitě plnomocné mohl získati. Pakli's to ale neplnil aneb ne každíčký den, učíš dnes pevnější předsevzetí, že to každodenně v tom měsíci (a pak i každý jiný měsíc) chceš konati, bys pak v listopádu (a pak i každý jiný měsíc) získal ty odpustky plnomocné. Neboť hle! je tam tolik a tolik modliteb, jmenovitě je jich devět, na které plnomocné odpustky církví svatou jsou uděleny jednou za měsíc, a tys je všechny mohl získati, jedny pro sebe a devět za věrné dušičky; ty dušičky toužebně na to čekaly, snad je mezi nimi duše matky tvé,

otce tvého, manžela neb manželky, dítku milného, bratra neb sestry . . . . a radovaly se náramně z toho, že ty modlitby v této Škole jsou otištěny, (nebo dušičky se od Boha dovídají, co se za ně na světě děje), jelikož se je nyní tolik duší nábožných může modlit, co je předplatitelů na Školu Božského Srdce Páně, a tys jeden z počtu těch čtenářů; i tys mohl 9krát plnomocné odpustky v tom měsíci získati, devět ubohých dušiček z očiště vykoupiť — a tys je ztratil ty drahé odpustky, tys je zanedbal, dušičky jsou zklamány v potěšné naději a zas budou muset snad dlouho — ach dlouho ještě v očiště čekat a trpět, a ony přede tak toužebně přejí si přijít již do království nebeského — a to jen pro tvou nedbalost, nepozornost, že ty modlitby denně nekonal v patřičný čas. Proto vzhůru! a hned dnes začni a nechoď dříve spat, až si na večer (při zpytování svědomí) zodpovíš otázku: Zdali pak jsem odpustkové modlitby již vykonal?

Ale snad mnozí předce vykonali modlitby ty a proto zde udáno, jak se odpustky mohou získati . . . . ovšem jen od těch, kteří zprávu Boží hodně konají; buď že jdou dnes, nebo v neděli některou, nebo ve svátek k sv. zpovědi, získají v ten den (mimo jiné odpustky i) ty odpustky na modlitby udané v čísle 6. znamením 1. 2. 3. 6. 7. 9. 10. 12. 13. 14.

Kdo častěji nežli jednou v měsíci sv. Svátosti přijímá, může si získání těchto odpustků na 2krát, 3 neb 4krát rozdělit (ovšem s obavou, že by se té druhé, třetí neb čtvrté sv. zpovědi nedočkal, a tak o tu druhou, třetí neb čtvrtou část těch odpustků přišel); kdo ale jen jednou, musí tím vytrvaleji se v den svého sv. přijímání modlit, aby je všechny získal. A sice řekne (po sv. přijímání): „Nyní o dobrotivý Bože! přejí si všechny svaté odpustky dnes získati, a sice první plnomocné pro sebe, ostatní pak všechny za duše v očiště, druhé za N., třetí za N. atd. (anebo bez udání jména vůbec „za dušičky“), a proto přijmi milostivě mé modlitby na úmysl sv. Otce v Římě: za sebe*) (na sv. přijímání smírné, nebo na den pobožnosti v bratrstvu nejsvětější Svátosti Oltářní nebo Srdce Páně, nebo na sv. Škapulíř atd., jak vždy udáno v tom kalendáři, tak že ten, kdo všechno to koná, měl by již jedny za sebe, a za dušičky již 4), pak dále za dušičky (N. N.) na modlitbu**), za N. na modlitbu 2.***) atd.

Poznámka. Za živé osoby se odpustky obětovati nemohou.

Průpověď sv. Filipa — s poznámkami.

„Kdo nepořádný život vedl a chce pořádný vésti, tenf mnoho rady nepotřebuje (neboť nahlíží sám, že chce-li k Bohu přijít, musí života polepšiti), ale kdo již spořádaný život křesťanský vede, a chce ještě dokonaleji žít, tenf má zapotřebí času, rady i modlitby“ (času, neb nikdo nestává se jedním dnem svatým; rady duchovního otce, aby se nemýlil a sebe sama nesvedl; modlitby, aby se ke všemu, co za dobré uznává, také odhodlal).

2. V bratrstvu nejsvětější Svátosti Oltářní benediktinském (a vůbec v cizozemsku), svátek sv. andělů strážců, pročez plnomocné odpustky.

Těž ve sv. Škapulíři karmelit. jako každou jinou středou.

„Musíme Boha ustavičně prositi za obrácení hříšníků (poznámku si sám dáš, totiž: jelikož je nescíslné množství hříšníků, jenž Boha urážejí, krev Kristovu

*) Modlitby konej z knížek, nebo 5krát Otče náš a Zdrávas.

**) Zase 5krát Otče náš.

***) Zase tak.

na sobě maří, jiných duší nesmrtelných svádí, a jako mouchy do ohně pekelného padají . . .), a při tom pamatovati na radost, kterou Bůh a andělé jeho nad obrácením jednoho každého hříšníka mají.“

3. První čtvrtek, plnomocné odpustky v bratrstvu nejsvětější Svátosti Oltářní vídeňském.

„Bez potřeby o sobě mnoho mluvití bývá příčinou, že nás Bůh uvnitř v srdci netěší“ (poněvadž to znamená samolásky a pýchy, a stojí psáno, že Bůh se pyšným protivuje a jen pokorným dává milost svou a tudíž i potěšení). Společná hodina pobožnosti (plnomocné odpustky) v bratrstvu nejsvětější Svátosti Oltářní u sv. Jiří v Praze.

4. Sv. Františka Serafínského*) z Asissi — hlavní slavnost v III. řádě jeho, a získají plnomocné odpustky, jakož i všickni věřící, (ač nejsou v III. tom řádě) získají po zprávě Boží plnomocné odpustky v chrámech františkánských neb kapucínských, v jiných však nikoliv.

První pátek, plnomocné odpustky 1. v bratrstvu nejvyššího Srdce Pána Ježíše a 2. v apoštolátu modlitby. Kdoby dnes nemohl zprávu Boží vykonati, může ty odpustky v neděli získati, avšak buď dnes, neb v neděli, po dvakráte nikoliv.

„Chudobu bychom měli milovati, ne pak se jí báti,“ (poněvadž i Kristus Pán a jeho nejblahosl. Matka byli chudobní i sv. František a všickni svatí chudobného Krista v chudobě následovati za největší zásluhu i radost si pokládali; chudým může býti i bohatý, pakli srdce svého nepřikládá k penězům a k bohatství, ale to za prostředek považuje k vykonání dobrých skutků).

5. Sv. Placida a soudruhů jeho, prvních to mučenníků z řádu sv. Benedikta, plnomocné odpustky v bratrstvu nejsvětější Svátosti Oltářní benedikt., jakož i všickni věřící (nejsouce v bratrstvu tom) získají po zprávě Boží plnomocné odpustky v chrámech benediktínských, a sice od předvečera (včera od 4. asi hodiny), až do slunce západu, asi do 1/2 6 hodiny večerní. Zprávu Boží můžeš i v jiném chrámu Páně vykonati, jen když pak chrám Páně benediktinský navštívíš.

„Všecko co svět zaslepený vyhláshuje, jako zlato, stříbro, drahokamy, nemá pro křesťana žádné ceny,“ poněvadž tomu nejvíc záleží na modlitbě, na cnostech a na lásce Boží; ovšem že k výživěездеjší potřebuje peněz, ale nic na nich a na všem, co mu svět nabízí, nezakládá; praví se sv. Alóysiem: „Co mi to prospěje k životu věčnému?“

6. První neděle: plnomocné odpustky v Škapulíři karmelit. na modlitby „Zdravas Královno“ a „Pod ochranu Tvou“ dvakrát 1. kdo to denně konal — má dnes a budoucí neděle (nebo jiné 2 neděle) plnomocné odpustky a pak 2. že dnes svátek Mariánský, totiž neděle růžencova — hlavní slavnost v bratrstvu růžencovém, plnomocné odpustky.

Společná hodina pobožnosti v bratrstvu nejsvětější Svátosti Oltářní benedikt. koná se dnes na Kladně od 1 — 2 odpoledne; pak (tam i každou první neděli v měsíci) v Chřenovicích od 2 — 3 odpoledne.

„Učme se Boha a Rodičku jeho již zde na zemi chváliti a velebiti, bychom měli naději, že i v nebesích se nám toho štěstí dostane“ (budoucí život bude jen

---

*) proto tak řečený, že se mu Kristus Pán v podobě Serafína nebeského objevil a svatých ran svých vtiskl (viz 17. září), a pak pro jeho čistotu a lásku Boží, jízto se podobal Serafinům nebeským.

pokračování — bez konce — života pozemského, jaký zde kdo vede, takový tam, pakli zde život svatý, i tam v nebi, pakli zde v hříchu, tam v trestu věčném).

7. Pondělí, plnomocné odpustky (i bez zprávy Boží) všem, kdož konajíce hrdinský skutek lásky k věrným dušičkám (viz str. 23 v kalendáři 22. dubna), kde má však státi „i když nemůžeš k stolu Páně jíti) mši sv. nábožně jsou přítomni, a za duše v očistci ji obětují.“ ~~■~~ Kdoby dnes **nemohl** na mši sv. jíti, může tu mši sv. **v neděli** vždy na ten úmysl obětovati a získá ty plnomocné odpustky v neděli. (Tak dovolil Pius IX. 18. listopadu 1854).

To dobře zachovej každé pondělí (neb neděli).

„Kdo chce do nebe přijíti, musí spravedlivý člověk a dobrý křesťan býti, a nemá na sny se ohlížeti,“ (aby snad sny nadržel za zjevení Boží neb nebeských duchů, a tak v tom si neliboval, na modlitbu pak a cnost křesťanskou, jmenovitě na pokoru zapomněl).

8. Sv. Birgity (neb Brigity), vdovy, kteráž zavedla růženec se šesti desátkami (t. j. 6krát Otče náš, 10 Zdrávas a Věřím v Boha) a k tomu ještě Otče náš a 3krát Zdrávas ke cti 7 bolestí Panny Marie aneb 7 radostí, a ke cti 63 let, která nejblahosl. Panna Maria podle zbožného podání na světě žila. Jmenuje se Brigitánský růženec neb svaté Brigity, avšak není to růženec **k** svaté Brigitě, nýbrž k Rodičce Boží.

Kdo se alespoň jednou v týdnu růženec tento (aneb i obyčejný, Dominikánský s 5 desátkami, pakli na něj odpustky Brigitánského uděleny jsou) modlí, získá dnes plnomocné odpustky po zprávě Boží. — Ovšem všude se ještě rozumí, že musí se na úmysl sv. Otce v nějakém kostele modlit. Všickni ti získají i v hodinu smrti podobně plnomocné odpustky.

„Otcové a matky křesťanské mají dítky své cnostně vychovati a proto je více považovati za dítky Boží nežli za své vlastní; život, zdraví a všechno co mají, jest jaksi půjčkou od Boha na dítky povolenou“ (jak jste s ní hospodařili, drahý rodičové! po tom se bude Bůh ptáti při posledním soudu: blaze vám, pakli budete moci říci s Kristem Pánem u sv. Jana 17, 12: „Kteréž jsi mi dal, zachoval jsem a žádný z nich nezahynul.“

9. Blahosl. Vintíře (něm. Günther), příbuzného sv. Štěpána, krále uherského; byltě zajisté muž veliké svatosti a požíval jmenovitě v dobách minulých veliké úcty u zbožného lidu českého i moravského, ačkoliv za Svatého posud prohlášen není . . . . . snad jest to našemu věku ponecháno, ač budeme-li toho hodni!

„Když se modlíme „Otče náš“, máme pamatovati na to, že v nebesích máme Boha, Otce svého, a tak slovo za slovem rozjímati,“ (pak budeme míti většího užítku z modlitby, nežli když ji jen odříkáváme, nic zvláštního si při tom nepřipamatujeme).

10. Sv. Františka z Borgie, jenž pohledem na mrtvolu někdy přesličně Isabelly k pohrdání světem byl povzbuzen; památka na vlastní smrt a budoucnost i nás ke všemu dobrému povzbudí, jak praví sv. Filip:

„Abychom se od věcí marných odtrhli je dobře na konec pamatovati a se tázati, „co potom? co potom?“ — Znáš snad, milý čtenáři! ono veliké obrácení, jež sv. Filip s milostí Boží na tuto otázku docílil? Když totiž jednoho času přišel náš přemilý Svatý do velikého města, asi jako je Brno neb Praha, kde byly „vysoké“ školy, jak tomu říkají ti učené lidé, — ale ne proto, že stavení je vysoké, nýbrž že to učení a umění v nich je vysoké (někdy až tuze vysoké, jako onoho pyšného

Lucifera, jenž chtěl nad Boha býti) —, zkrátka když do toho velikého města přišel, navštívil ho mladý pan student, s kterým již dříve dobře byl znám. I vypravoval s velikou radostí našemu Svatému, jak se mu jedinké svého živobytí přání vyplnilo, že příbuzní konečně k tomu svolili, že nemusí býti panem páterem, ale že bude studovati „na doktora“ . . . . teď tedy že ani pilnosti, ani všelikého namáhání nebude se štititi, aby studie svá dobře ukončil. Sv. Filip s velikou trpělivostí dlouhé to vypravování výmluvného a radostí oplývajícího mladíka vyslechl, a konečně řekl: „No, a potom, když ukončíte svá studie, co potom?“ „Potom budu za doktora povýšen“ zněla hned odpověď. „A potom“, tázal se dále náš Svatý. „A potom, — potom se mi dostanou těžké a zapletené rozepře a já svou výmluvností a učeností obrátím všeobecnou pozornost na sebe a tak se stanu slavným ve světě.“ „A potom“, ptal se opět sv. Filip. „A potom“ — přemýšlel mladík již jako na rozpacích, „potom se mi nějaký úřad skvělý svěří, v němž k penězům a k bohatství přijdu.“ Než sv. Filip nedal mu pokoje a zase zněla otázka: „A co potom?“ Tu již se zamrzl jinoh, však předce ještě věděl odpověď a pravil: „Potom mohu pohodlně žíti — v kruhu veselé rodiny — a pokojně očekávati veselé a utěšené stáří.“ „A potom“ — jal se poznovu tázati náš Svatý. „A potom“ — odpověděl študující — „potom, potom — ach potom ovšem umřu.“ Tu vstal sv. Filip a pravil konečně: „A potom?“ Na to však neměl mladík více odpovědi, neboť toto poslední „potom“ jej tak mocně dojalo, že nechal všeho, opustil svět s marnostmi a rozkošemi jeho, napravil života svého — a v tom života polepšení setrval až do šťastného skonání svého.

11. „Zlý duch, kterýž nad míru je pyšný, nedá se lépe přemoci leč úplnou pokorou srdce a jmenovitě, když kdo ve sv. zpovědi beze vší přetvářky upřímně a zcela své hříchy a pokušení vyjevuje“ (protože takovýmto upřímným vyznáním bývá prozrazen a zahanben), bojí se pak poznovu přistoupiti a jmenovitě zpovědníků se bojí.

12. „Na tak zvané prorokování (ku př. umírajících lidí, nebo lidí na těle chorých, ale zvláštní snad milostí Boží obdařených) nemáme pravidelně mnoho dáti (třeba se již něco vyplnilo), protože v tom snadno může lstivý ďábel být ukryt“.

13. Druhá neděle k získání plnom. odp. na modlitby „Zdravas Královno“ a „Pod ochranu tvou“, viz svrchu 6. října. Též památka sv. mučenníků Cetvan-ských a proto plnomocné odpustky v chrámech františkánských. — Nezapomeň na mši sv. za dušičky místo zejtra — a tak každou neděli.

„Vidíme-li někoho, že blíznímu uděluje dobrodiní duchovní (ku př. že ho poučuje, zpovídá, neb almužen dává atd.), je nad míru prospěšno, abychom se modlitbou v tom dobrém skutku jeho zúčastnili.“

14. „Při sv. přijímání máme nejvíce prositi o dar nebeský proti té náruživosti, jež nás nejvíce trápí“ (a nám překáží nejvíce na cestě duchovní; u jednoho jesti to samoláska, u jiného pýcha, smyslnost, hněv atd.; dokud tento Goliáš není přemožen, nic nám není platno menší vojáčky přemáhati, jako roztržitost při modlitbě nebo nějaké neprozřetelné slovo a p.; jakmile ale onen Goliáš padl, hned celé to jeho vojsko nepravostí a náruživostí a nedokonalostí — s pomocí Boží ovšem — utíká a nás více netrápí).

15. Sv. Terezie, opravitelka řádu Karmelitánů, pročež plnomocné odpustky ve sv. Škapulíři, jakož i v chrámech karmelitánských pro všecky věřící (ač nenosí sv. Škapulíř karmelitánský). Veliká tato světice jesti patronkou chorých a

sklíčených k dosažení trpělivosti a odevzdanosti do vůle Boží a to pro její neobyčejnou touhu po utrpení, by se nebeskému ženichu stala podobnější a milejší; jak to i z průpovědi vysvítá:

„Kdo Boha opravdově miluje, nic bolestnějšího nezná, než že nemá dosti příležitosti pro Boha trpěti a volá (se sv. Terizií): „Jen trpěti, o Bože, jen trpěti.““ (Od nás Bůh nežádá, bychom po utrpení toužili, jen když trpělivě snášíme, co nám Bůh sám posílá.)

16. „Nemáme nikoho nenáviděti, neboť Bůh nikde se neuhostí, kde není lásky k bližnímu.“ (Kdo bližního nenávidí, nemiluje, tenť to nejhlavnější přikázání Kristovo, kteréž svým přikázáním nazývá, přestupuje, neboť pravil: „Nové přikázání dávám vám, abyste se milovali vespolek, jakož já jsem miloval vás, tak abyste i vy se vespolek milovali“ u sv. Jana 13, 34 a 15, 2: „Totot jest přikázání mé, abyste se vespolek milovali jakož i já jsem miloval vás,“ a opět v. 17: „Toto přikazuji vám, abyste se vespolek milovali“).

17. Bl. Marie Markéty Alacoque, † 1690, za blahoslavenou prohlášena 18. září 1864, viz svrchu na stránce.

„Smrt vlastní neb příbuzných máme přijmouti tenkrát, když se Bohu líbí, a nesmíme si jí přát jindy; protože vždy tenkrát k našemu i k příbuzných prospěchu nejlíp dopadne“.

18. „Dokonalost křesťanská záleží v tom, že se kdo z lásky ke Kristu Pánu umí přemáhati“.

19. Sv. Petra z Alkantary, řádu sv. Františka, pročež plnomocné odpustky v chrámech františkánských.

„Kdo si vidění a vytržení od Boha žádá, neví co žádá“ (protože mu nejen nic prospěti nemohou, ale naopak mnoho škoditi mohou).

20. „Kdož po viděních (vlastně ve snách), vytrženích atd. touží, ty musíme za nohy vzíti a poraziti, aby neupadli v osidla pekelná.“ (Jest to nejvíce zpovědníkům řečeno, jimž netřeba to vyložití, tobě pak toliko připomínám, že přísnost a nepovolenost, jíž často otec duchovní užívá, je potřebná a užitečná, nemášli jinak zahynouti).

21. „Kdo chce dokonalým býti, musí za příkladem sv. Otců na poušti pohrdati světem“. To praví sv. Filip, že dnes je sv. Hilariona, jednoho z těch starých poustevníků, jichžto život velmi poučný a pohnutlivý jest, a pravidla těch sv. Otců ovšem i pro nás jsou dobrá a spasitelná, ač nemůžeme život vésti na poušti jmenovitě pak máme světem pohrdati za příkladem jejich.

22. „Nic se Bohu tak nezošklivuje, jako když o sobě mnoho myslíme.“

Tot nepotřebuje ani výkladu.

23. Sv. Kapistrána řádu sv. Františka, plnomocné odpustky v chrámech františkánských.

Též slavnost nejsvětějšího Vykupitele, na zbožné upamatování se a díkučinění za veliké dílo našeho vykoupení.

„Kdo se naučil vůli vlastní oblomiti a srdci svému odepřiti, co si neprávě přeje, tenť vysoký stupeň dokonalosti dosáhl“ (neb jest to velmi těžká věc, a předce nevyhnutelně potřebná, chteli kdo pokojně a šťastně žíti na zemi, a někdy věčně u Boha).

24. „Pakli kdo v nemoc upadl, musí mysliti a sobě praviti: „Bůh mi nemoc tu poslal, abych byl spasen; proto si musím umíniti, života napravití a se polepšiti.““

25. „Pakli kdo od Boha navštíven bývá nemocí neb nějakým soužením, sám pak při tom je netrpěliv,“ může se mu říci: „Ty nejsi ani hoden, aby tě Bůh navštívil, nezasluhuješ takového dobrodiní.““

Tak tedy nemoc, soužení, protivenství atd. jsou dobrodiní Boží? Ba ovšem! jinak by je Bůh na nás nesesýlal; či myslíš, že je proto Bůh dopouštět, aby se mohl nad naším neštěstím neb zármutkem radovati? Pak zapomínáš, že k němu voláme — Otče náš! Blh. Angela z Foligni nazývala nemoce vždy jen „důkazy lásky Boží.“

26. „Chudobu a soužení dopouští na nás Bůh, aby zkoušel naši věrnost a cnost, a pak aby nám za to trvanlivějších a pravdivějších statků mohl udělit“ (v království nebeském, kde „budeme s Kristem spolu oslaveni, jestliže však spolu s ním trpíme“. Řím. 8, 17).

27. „Pochybnůstky nemáme připouštět*), poněvadž ducha znepekují a člověka činí těžkomyslným.“ (Nedobře se říká vrtochy k vyznačení toho zbytečného strachování a obávání, bychom něčím nehřešili, a čím si zbytečně hryzení svědomí působíme — pravím, když je zbytečná obava, něco jiného, pakli skutečně na ní něco je, co se již jmenuje pochybnost.)

28. „Máme se zcela do rukou Božích odevzdati a přesvědčení býti, že, pakli od nás něco bude žádati, nás k tomu též posilní.“ (Nemožnou věc nežádá nikdo, tím méně Bůh všemoudrý; co síly naše přesahuje, to nejsme povinni činiti.)

29. Panny Marie, pomocnice umírajících. „Nic člověku tak neprospívá, jako modlitba.“

30. „Zahálka je pravý mor pro křesťana, proto máme vždy něčím dobrým býti zaneprázdněni, aby nás pokušitel, zlý duch, nikdy nenalezl zahálčivé.“

31. „Ustavičně třeba se báti hříchu a sobě nedůvěřovati, neboť zlý duch z nenadání přivádí předmět hříchu, zaslepuje nás, a kdo se nebojí, snadno podléhá, poněvadž nemá pomoci Boží při sobě“.

Svatý František Serafinský, zakladatel řádu.

Jest to pravda nepopíratelná, slova že sice povzbuzují, skutky ale že přitahují. Málo by prospěla všechna i ta nejkrásnější naučení sv. otců, ano i samo sv. evandélium, kdybychom nevěděli, že, co Ježíš Kristus a za ním sv. otcové učili, skutky též provozovali. Životy svatých církve kat. jsou nám pravým zrcadlem života křesťanského, jsou živé evandélium a převýmluvně nám ukazují, že, co toto sv. evandélium učí, člověka již zde na světě nejvýš blaženým činí a k tomu jistotně i od nás křehkých lidí ve skutek uvést se dá. — Pročež podávajíce ve „Škole“ dle možnosti v každém čísle život některého světce, toto nejvíce máme na zřeteli, anto jsou nejmočnější povzbuzení k životu křesťanskému; zejména při životu sv. Františka Serafinského obzvláště to chceme vytknouti, co by nás k rozhodnému vyplnění našich dobrých předsevzetí bez ohledu na lidi povzbudilo, o sebezapírání a tím životu v pravdě křesťanském u přiučilo a vlásce k Bohu a bližnému roznítilo.

*) O těch pochybnostkách (vrtoších, Skrupel) přinese Škola naše v článku „o pokoji srdce“ mnoho potěšného a vůbec vše potřebné poučení — čím se našim čtenářům doufáme nemálo zavděčiti

Sv. František vede život světský.

1. Obezřetný kupec.

Sv. František byl syn kupce, narodil se r. 1182 ve městečku Asissi v Umbrii (krajina v Itálii) a dle příkladu svého otce věnoval se v dospělejším věku kupectví. Tento stav přináší se sebou zajisté mnoho překážek života spravedlivého, a pozřídku najdeš kupce, kteří by lakotnosti nesloužili a výtěžného obchodu více si nevážili, než milosti Boží. Bůh dal ale sv. Františkovi, který vlastně jen z poslušnosti ke svému otci kupectví se oddal, dobrou zálohu proti lákadlům lakomství a ostatních náruživostí s ním spojených, on mu vdechnul něžnou útrpnost s každým sklíčeným a nuzným. Toto krásné kvítko vsazené v srdce Františkovo rostlo s ním, neb on věda, že takové smýšlení jest podle sv. evandělia, neudušoval je, aby se snad ostatním kupcům v jejich obchodu rovnati mohl, naopak on byl dobrotivému Bohu za to vděčen, že jeho srdce tak byl utvořil, a svou krásnou náklonnost k dobrosrdečnosti ještě více pěstoval a v ní si úplně zalíbil, tak že k vyplnění své radosti i to předsevzetí učinil, že ni žádnému almužny neodepře, kdoby jej o ni požádal.

Že tomu předsevzetí dostál, dosvědčuje on sám, podporován jsa mnohými milostmi, jichž mu Bůh za tu jeho štědrotu uděloval. Ty milosti ovšem nebyly bohatství, kvetoucí obchod a nadobyčejné štěstí ve všech podniknutích, po čem on konečně ani nešel, ale bylo jemné, ochotné obcování s blížným, neobyčejná trpělivost a smířenlivost, z čeho již patrno bylo, že Bůh jej k velkým věcem povolal, tak že jistý muž v Asissi, prostý sice ale od Boha osvícený, kdykoli Františka potkal, svůj plášť pod nohy jeho rozprostřel a říkával, že František všeliké cti hoden jest co muž, který v krátce veliké věci činiti bude a proto od celého světa by ctěn býti měl.

Bůh ale obyčejně chce, aby veliké milosti, jež lidem uděliti míní, mu byly jaksi odkoupeny nějakým dobrým skutkem. Tak toto žádal i na Františku. Dříve ale poslal na něho nemoc, která měla jej k tomu připravit a jeho ducha jaksi naladiti. Nebo nemoc jest v pravdě k tomu nejschopnější, člověka ke službě Boží připravit. To vidíme na mnohých lidech, že v nemoci přišli k poznání sebe a vůle Boží a že učinili dobrá předsevzetí, která vyplnivše později velkými muži, ano svatými se stali. Tak ku př. sv. Ignác z Lojoly, zakladatel tovaryšstva Ježíšova, počal Bohu sloužiti také následkem čtení dobrých knih, které v nemoci četl, takřka z dlouhé chvíle, a kterých by se dříve co zdravý bujný voják nikdy nebyl chopil. Proto se nemoc nenadarmo nazývá poslem Božím. Nereptej tedy, když k tobě přijde, ale poslouvej, o čem ti chce zprávu dáti.

Z nemoci když nás světec František, pookřál, potkal jednou jda cestou vojína z rodu šlechtického, který chudý a nuzně ošacen byl. To pohnulo útlocitého Františka. Ihned svléknul své dobré šaty a dal je vojínovi, a učinil takto dvojí dobrý skutek: osvobodil šlechtice od hanby, již mu jeho roztrhaný šat dělал a pomohl spolu chudému člověku. A hle! to byl ten dobrý skutek, kterým si od Boha jeho obzvláštní opatrnost a milost k velikým věcem získal.

V noci na to ukázal mu Bůh ve snu velký a překrásný palác, ozdobený velikými zbroji a spolu znamením sv. kříže na znamení, že za jeho dobročinnost, kterou z lásky k Bohu chudému vojínovi prokázal, neporovnatelný poklad co odměna jemu je přichystána. Nebo když se František tázal, čím by to všecko bylo? dostal od Boha odpověď, že jeho a jeho spolubojovníků.

František ale tomu úplně neporozuměl, nebyl v duchovních věcech tak cvičen, neb neměl kromě Boha žádného rádce, ani tvého Budíčka, milý čtenáři. On si toto vidění vykládal v pravdě o nějakém světském štěstí, které mu Bůh chce dáti, a proto, poslušen jsa Bohu ve všem, nechtěl tím pohrdati a šel do Apulie (v Italii) k jednomu rytíři do služby vojenské v naději, že Bůh jemu slávu vojenskou slíbil. Na cestě ale, když do nejbližšího městečka přišel, slyšel v noci Pána Krista přivětivě k němu mluvit: „Františku! kdo ti může lepší dáti, pán či sluha, bohatý či chudý?“ Když František na to odpověděl, že pán, bohatý, dí mu Bůh dále: „Proč opouštíš tedy pro sluhu Pána, pro chudého bohatého Boha?“ A když František se pak tázal, co má tedy činiti, poučil jej Bůh, že ono vidění znamená něco duchovního, co on dle Božího nařízení má vykonati.

Skoro ráno vrátiv se František z Asissi, čekal na další ohlášení vůle Boží. Od tohoto času vzdálil se také všelikého světského zaměstnání, přechásto k Bohu se modlil, aby mu vůli svou zjevil a při tom touhou po nebeské otčině tak byl roznicen, že všechno světské za nic pokládal. Tu pozoroval, že již se zdověděl o pokladu jemu posud skrytém a nepovědomém, co moudrý kupec byl by jej rád za všechno pozemské koupil. To byla ta perla drahocenná. Která ona je, nemusím ti, milý čtenáři, ještě říkati; jest to nebe, život věčný. První ale stupeň, tu perlu najíti a dosíci, jest vřelá touha po ní, po svatosti. Sv. František ji tím také našel, ovšem ještě jí neměl, byl ale hotov, ji stůj co stůj sobě získati.

2. Statečný pracovník.

Kdyby někdo, jsa v půl cesty k svému cíli, se vrátil, co bys o něm myslel? Zajisté nic chvalného; kdo dílo dobré započal, musí v něm vytrvati a je s pomocí Boží i dokonati a leckterým protivenstvím nesmí se dáti odstrašiti. — Sv. František věděl sice, která ta převzácná perla jest, o nížto sv. evandélium vykládá, ještě ji ale neměl, jak jsem již řekl, aniž věděl, jak by ji měl si vydobyti. Tolik ale mu bylo předce známo, že duchovní kupectví pozůstává v opovrhování světem a služba Ježíše Krista v přemáhání sebe samého. Proto počal ihned v tom se cvičiti. Co nejodpornějšího bylo, k tomu se odhodlal: málomocné nejen ošetřoval, nýbrž je laskavě objímal, ano i celoval. Vyhledával místa samotná a ustavičným lkáním toho od Boha si vyžebřal, že jej více osvětil a cestu k službě Kristově, jedinou k nebi vedoucí, ulehčil. — Jak pak ale? Jednoho dne vyšel František do pole ke kostelíčku sv. Damiána, který stářím sešlý, spadnutím již hrozil, a vnitřně jaksi puzen, vstoupil do něho, aby se pomodlil. Když se tak vroucně modlil a sv. kříž pozoroval, uslyšel svými tělesnými ušima s kříže hlas: „Františku, jdi a oprav můj dům, který celý rozpadnutý vidíš“, a to po třikrát. Ačkoli Bůh tím duchovní dům svůj mínil, církev sv., měl se František, nerozumě dobře smyslu slov, ihned k tomu, kostel sv. Damiána poopravit. Vzal tedy mnoho věcí z obchodu, vsedl na kůň a jel do městečka *Fulgineum*, kde všechno i s koněm poprodal. Stržené peníze přinesl v hluboké úctě do chrámu sv. Damiána, dal je tamnějšímu chudému knězi, aby chrám opravil a ostatním chudé podělil, zároveň s prosbou, by jej po nějaký čas u něho nechal bydleti. Toto poslední mu kněz dovolil, peněz ale od něho ze strachu před otcem jeho žádných nepřijmul. František, který penězi pohrdal, vhodil je do jednoho okna.

Co říkal ale tomu všemu otec jeho? O něm jsme se dosud ani tuze nezmnili. Ten byl pravý opak Františka; František penězi pohrdal, otec jeho byl by se za grošem zabil, František vyhledával a skupoval jmění duchovní, nebeské, otec

jeho neznal žádného jmění kromě toho, co mohl penězi oceniti. Proto bylo počínání Františkovo v jeho očích docela nerozumné a dokonce, když se dozvěděl, že z kupecké zásoby mnoho poprodal a na opravu chrámu Páně a pro chudé dal, tu se i ta nejmenší jiskerka otcovské lásky v něm udusila. Zlostí celý rozohněný hnál se k místu, kde se syn jeho František zdržoval, chtě mu utržené peníze odebrati. Ubohý Františku, co na tebe čekalo! a předce's to z lásky a poslušnosti k Bohu činil. Boje se rozvzteklého otce schoval se František v jedné jámě a po několik dní bez ustání Boha prosil, aby jej z rukou jeho nepřátel vysvobodil a zbožná přání, která mu byl sám vnuknul, vyplnil. Brzo cítil se v duchu celý obveselena a za svou bázeň počal si dělati předhůzky a vyleza šel vesele k Asissi, k otci svému. Obyvatelé ale, vidouce jej celého zjinačeného a tvář zbledlou, měli ho za šíleného, házeli po něm blátem a kamením a křičeli za ním jako za bláznem. On si z toho ale ničeho nedělal, šel jako by ničeho ani neslyšel.

Povyk ten když uslyšel otec jeho, šel mu ihned naproti, ne snad, aby jej bránil; zuřivě vtáhl jej domu, napřed notně jej splízníl, pak pobil a konečně do tmavé díry uzavřel. František ale tím byl jenom veselejším a ve svém předsevzetí neoblomným, ustavičně přemítaje na mysli ona slova sv. evandélium: „Blahoslaveni, kteří protivenství snášejí pro spravedlnost, neboť jejich jest království nebeské“. Brzo na to musel otec z domu odejít po pracích svých a matka, která stálost Františkovu cítila, vypustila jej z vězení; on ale šel opět na místo, odkud byl přišel. Když ale otec domů se vrátil, pomrzl se s matkou a spíchal ke kostelu sv. Damiána, aby Františka, nepřivedl-li by jej zpět, z krajiny vyhnal.

František ale, od Boha posilněný, šel svému rozsápanému otci vesele vstříc a hlasitě volal, že jeho pout a ran si pranic nevšímá, a že hotov jest pro Krista všechno trpěti. Když jej otec ve svém předsevzetí tak neoblomným býti viděl, žádal na něm aspoň peníze, a když mu František s radostí na okno ukázal, kam je byl vhodil, utišila se poněkud zuřivost otcova, anto byla jeho lakotnost pro chvíli nasycena. Na to chtěl jej k biskupovi přivést, aby v jeho ruku svého otcovského dědictví se odřekl a vše, co dosud měl, jemu odevzdal. Ani to nestálo namahání; František šel ihned k biskupovi, nečekal na žádná slova, aniž jich sám dělal, nýbrž jednoduše všechny své šaty svlékl a svému otci dal, podotkna toliko, že nyní tím více bude moci volati: Otče náš, jenž jsi na nebesích. Když ale biskup, který byl muž zbožný a dobrotivý, viděl, že František svléknuv všechny své šaty na holém těle šat žiněný má, byl tím hluboce dojat, vstal ihned a s pláčem jej objal a ve svůj plášť uschoval; kázal též svému služebnictvu, by nějaký šat jemu pro Františka přinesli. Tito přinesli ale biskupovi obnošený pláštěk selský. Vděčně přijal jej František, udělal ale na něm ihned kusem vápna, který právě před ním ležel, veliký kříž, aby jej takto co šat ukřížovaného a polonahého chudasa zasvětil. Tak se František, nyní již sluha, bojovník nejvyššího krále, obnažil, aby svého pána úplně mohl následovati, který se za nás taktéž obnažený na kříž dal přibít, a jehož on celým srdcem svým miloval. Ozbrojl se také svatým křížem, aby svou duši celou dřevu spásy věnoval, jímž od záhuby tohoto světa byl vysvobozen. —

Hle, jest to statečnost ve vydobývání věci sobě uložené! kterak všechny tyto případnosti na svůj vlastní život obracet máme, to ti při čtení tvé vlastní srdečko řekne; já ti to jednoduše vypravuji, jak se to stalo a jak nám to sami jeho žáci (*Tomáš de Celano, Leo*, sv. Františka soukromý písař a zpovědník, *Rufus a Angelus*) písemně zanechali a jak to sv. Bonaventura vypravuje. Po druhé uslyšíš mnohem více.

Hlavní úmysl pro měsíc říjen.

Spolky mládeže.

V předešlém a v tomto čísle měli jsme příležitost na velké nebezpečí poukázat, kterým peklo právě mládeži brozí, a udali jsme i prostředek, jímž bychom mládež před ním chrániti měli — apoštolát modlitby. V souhlasu s tímto doporučuje modlitbám našim představený celého apoštolátu právě na měsíc říjen jedno z nejkrásnějších díl směřujících k dobru mládeže, o němž v jeho smyslu v krátkosti toto klademe.

Mnozí horliví katolíci, vidouce, kterak duše Ježíši Kristu nejmilejší čím dál více jemu se odcizují, zařídili tak zvané „Spolky mládeže“ (zvláště ve Francousku, „*Les oeuvres de la jeunesse*“), do kterých se zvláště děti ze školy obecné vystupující přijímají. Nebo právě tyto jsou svědectví světa nejvíce vystaveny, zvláště pakli jejich rodičové, jsouce dosti nesvědomí, je dříve do školy málo kdy aneb docela nikdy neposílali a nyní, školu vyšlé, bez ohledu na blaho jejich nesmrtelných duší pouze k rozmnožení svého výdělku používají. Odkud by taková mládež měla dostatečně křesťanského ducha nabýti, když i její nejpřirozenější a nejpovinnější vychovatelé — rodiči — pro její duši žádných očí nemají a na nejnebezpečnější místa, ano na opravdivá popraviště cnosti a křesťanské vzdělanosti je přivádějí docela lhostejně, když jen více grošů jim domů přinesou? Tu si sbírají nevýslovných zásluh o duše Ježíši Kristu nejmilejší všichni ti, kteří zmíněných spolků, a jimi mládeže ze školy vyšlé se ujímají a svým vplyvem ji při její práci, v dílnách a na poli sprovázejí. Každý takový spolek mívá svou vlastní světnici, kde se pravidelně shromáždují, odkud se vhodnými spisy ve vědomostech svému stavu přiměřených poučují, kde se i slušnými hrami obveselují, a takto do pokušení přivádění nebývají, sami radovánek vyhledávají nebezpečných aneb docela hříšných. I peněžité podpory poskytuje spolek takový dobře zařízený z příspěvků zámožnějších spoluodů aneb dobrodinců, což zajisté ne posledním prostředkem jest, aby se náchylnost ke spolku a dobrý pořádek v něm udržel.

Prospěšnost takových spolků, ve kterých mládež svobodná v létech právě nejnebezpečnějších jako v nepřístupném zátiší přede zlým chráněna bývá, leží na bíledni. Kdož ale má je zaříditi? a kdož teprv stále vésti? — Nelze popírati, že podniknutí takové vyžaduje té největší odhodlanosti, stálosti a otužilosti. Lékař, který uprostřed města morem zcela nakaženého jedinou rodinu od záhubného nákazu měl by zachrániti, námořník, jenž naproti všem větrům odporně jemu vějícím křehkou svou lodku do bezpečného přístavu ma přivésti, daleko tolik starostí nemá, tolik namáhání, jako vůdce spolku mládeže. Kněz jistý, který právě v tomto směru mnoho dobrého byl působil, vyjádřil se takto: „Výsledek jest neomylný; toto ale jest podmínkou: jestli se někdo odhodlá k pracím dlouholetým bez očekávání, že by brzo viděl užitek nějaký“. Toto odhodlání ale předpokládá nevšední horlivost, s kterou pak ještě jiné vlastnosti spojení se musí, má-li prospěch býti úplný a trvanlivý.

Takové dílo zbožné zasluhuje zajisté účastenství, zejména apoštolátu modlitby. Když peklo největší násilí vynakládá, aby duše Ježíši Kristu nejvzácnější od jeho přesvatého Srdce odtrhlo, vynaložme mi násilí a obezřetnosti ještě větší abychom jemu je zachránili, podporujme toto sv. dílo pro mládež, když ničím jiným, aspoň vroucí modlitbou.

Úmysl modliteb na měsíc Říjen:

Všemohoucí věčný Bože! obětuji Tobě všechny své dobré skutky a modlitby ve spojení s Ježíšem Kristem a všemi zbožnými a svatými dušemi v nebi i na zemi za všechno to, co si Pán Ježíš ve svém Božském Serdci přeje, inuenovitě ale v tomto měsíci na ten úmysl: aby's spolkům, ve prospěch mládeže zřízeným, zehnatí ráčil, a v dnešní právě den:

Den	ke cti	Obzvláště
1	sv. Remigia, biskupa,	za církev kat. ve Francouzsku; za zdar duchovních cvičení v jednom klášteře; za 2 kněze.
2	sv. Leodegaria, mučedníka,	za obrácení Angličan; za jistou farnost; za šťastnou hodinku smrti všech údu kat. jednot.
3	sv. Kambida, mučedníka,	za vytrvalost katolíků v Angličan; za 2 starší bratry, v rozepři žijící; za 2 vdovy.
4	sv. Frantiska Seraf., zaf. řáb.,	za řád sv. Frantiska; na úmysl jistého kněze; za horlítele jednoho; za 2 bratry, aby je Bůh v kat. víře posílil.
5	sv. Placida a soudruhů, muč.,	za řád sv. Benedikta; za zdar apoštolátu ve 2 farnostech; za utváření v dobrých předsevzetích jisté osoby.
6	sv. Řízenec, sv. Brunona, z. ř.,	za sv. otce; za císaře Rakouského; za jednoty sv. Řízenec; za 3 kněze jubilanty; na úmysl bohoslovce.
7	sv. Justiny, panny a muč.,	za křest. služebné; za dva manžely; za rodinu a přízeň jisté osoby.
8	sv. Brigitty, vdovy,	za křest. vdovy; za matku a její dceru; za 3 se polepšující osoby; na úmysl 2 panen; za pravý kř. život v řádě 3. sv. Frant.
9	blh. Vintře, poustev.,	za rozmnožení života křest. ve vojště; za 2 osoby vysoce postavené; za polepšení 2 otců.
10	sv. Fr. Vörg., kněze z tom. ř.,	za tovaryšstvo Ježíšovo; za obrácení 1 jinocha; za dar osvěcení ducha sv., zvláště představeným.
11	sv. Burkharda, biskupa,	za biskupy a kněze, zvláště říše rakouské; za utváření ve víře jedné rodiny učitelsté; za dar Ducha sv. jisté osobě.
12	sv. Margalita, biskupa,	za důstojníky ve vojsku; za poučení nepřátel církve sv.; za obrácení následků pohoršení.
13	sv. Edwarda, krále,	za kat. v Irsku; za zdar apošt. mod. v jisté farnosti v Č.; za Českoslov. ve Vídni; za rozmáhání se pravého ducha modlitby.
14	sv. Kalixta, papeže,	za řeholníky a řeholnice z klášterů vypuzené; za 2 horlivé osoby mezi chladnými křesťany.
15	sv. Terezie, panny,	za řád karmelitánský; za rozšíření pobožnosti k B. Serdci P. B. a neposff. Panny Marie; za neudržimou panuu.
16	sv. Pavla, opata,	za církev sv. ve Švýcarsku; za osobu na těle i duchu chorou; za něk. řehol.; aby oud. bratrst. svým povinností věrně došli.
17	sv. Hedwigh, věn.,	za sňatice slovanští, zvláště polské; za zřízení divčí školy pod řízením miloj. Sester; za ženy ve smíšeném manželství.
18	sv. Lukáše, ewangelisty,	za rozšíření ducha kat. na vysokých školách; za matku ve smíšeném manželství; za 4 studující.

Den	ke cti	Obymláště
19	Petra Infant., řád sv. Frant.,	za obrácení rozfolných Slovanů; za odvrácení pohoršení mládeže; za manželku nespustný život vedoucí.
20	Posvěcení chrámu Páně,	za lepši svěcení dne a svátků; aby křesťané radovánet duši nebezpečných se vystríhali; za pobloudivého terciara.
21	sv. Urssuly, panny a muč.,	za řád Urssulinek; za sromnanlivost dvou panen; za jeptišky v Rusku a Italii pronásledované.
22	sv. Korduly, panny a muč.,	za křesťanství panny; za šíření se úcty Božského Srdce Páně a Panny Marie.
23	sv. Jana Kapi, str. řád. sv. Fr.,	za obrácení Turků; za větší rozšíření víry kat. mezi Slovanů; za 2 bratry; za kazatele katolické.
24	sv. Rafaele, archanděla,	za učitele a vychovatele; za kněze r. 1865 zároveň vysvěcené; za 2 manželky.
25	sv. Kripina a Kripiniana muč.,	za věrnější zachování od církve přitázaných postů; za poděkování za vyprossené zdraví; za chladného katolíka.
26	sv. Emarista, papeže, muč.,	za horlivější svěcení dne svátečního; za odstranění ostýchanosti v boji pro církev kat.; za zanedbanou rodinu.
27	sv. Sabiny, mučednice,	za přefazení pohoršení v rodinách; za 2 osoby v blízkém nebezpečí žijící; za 3 děti; za jednoho kat. 5 farností.
28	sv. Simona a Judy, apost.,	za častější a hodné přistupování ke stolu Páně; za smornosť jedné duch. rodiny; za několik studujících na vysokých školách.
29	sv. Marcissa, biskupa,	za obrácení židů; za novovysvěceného kněze; za mládež jedné venkovské školy.
30	sv. Marcella, sejníka,	za kat. misie v Africe a Australii; za 2 sirotky; za vyprossení ducha sebezapírání jedné duch. osobě.
31	sv. Wolfganga, biskupa,	za zeměděle v apoštolátu modlitby a v bratrst. nejsw. Srdce Páně.

Modlitba.

Božské Srdce Ježíše! ve spojení s neposkvrněným Srdcem Marie Panny obětuji Tobě všechny modlitby, práce a utrpení tohoto dne spolu se všemi úmysly, ve kterých Ty se ustavičně na oltáři obětuješ. Obzvláště obětuji toto pro rozšíření a pokrok spolků zřízených ve prospěch mládeže. O nekonečné lásky hodné Srdce! naplň svým požehnáním tyto spolky, určené, aby vyplnily nejdražší tužby Tvé a obrátily od zloby ďábla duše, jež nejvíce miluješ. Naplň svou horlivostí ty, kteří je vedou, podporuj je u prostřed jejich protivností a za odměnu jejich prací uděl jim utěchy, vysvoboditi všechny ty, kterých jim za děti byl světil. Amen.

Neposkvrněné Srdce Panny Marie, oroduj za nás!

Svatý Michale, archanděli, svatí Cyrille a Methebe, orodujte za nás!

Apoštolátu modlitby se přivtělili.

Fary Křtěníce (Stiegniz) a Horní Kounice v diecesi Brněnské.

Fara Bystrov v diecesi Králové Hradecké.

Kníže arcibiskupské semeníště kněžské v Olomouci.

Fary Jermanice a Petersvaldy v diecesi Litoměřické.

Pokladnice pro sv. Otce.

Od dřívějšíka . . . . . 2 zl. 76 kr.

Dále tomu obětovali:

V. Duch.	— „ 50 „
Mar. Kalv.	— „ 50 „
Z jedné zábavy	— „ 23 „
Jistá dívka z Prahy	4 „ — „
P. Arn.	1 „ — „
úhrnem	8 zl. 99 kr.

Listárna redakce.

Blh. p. V. Hyn. ve Vídni: Poznámku na poslední stránce „Školy“ vzal jste si jen za podnět k něčemu, po kterém jsem se netázal. Avšak neračte si obtěžovat dále mi sdělovati; jak mile budu míti trochu pokdy, odepíšu Vám soukromě.

Blh. p. Al. Hrud... v Brně: Expectans expectavi již od 27. května na něco slíbené, nejste již toho mínění?

Blahorod. p. Frant. Čer.... v N. V. Vaše psaní z 20. z. jsem obdržel; odepíši Vám příležitostně. K uspokojení ale toto: jestli Vám B. slíbené za velmi těžko přichází, lepší by snad bylo, abyste byl slibu od majícího moc k tomu sprostěn, pište mi ale ještě, aneb dá-li se Vám to dělat, navštivte mne.

Blh. p. Š. v Č. Za věci poslané srdečné díky! jest to mi velmi vhodné; v čas příhodný bude vřaděno. Na Vaše záležitosti budu pamatovati a co se Vašich dalších prací týká, co nejspíše budu psáti; koukněte se ale do Sendbote 3. str. 173. a ostatní, co na každý pád přijíti musí.

Obsah čísla 8. Dvanáct Marianských hvězd (III. IV. báseň). — O pokoji srdce. — Apoštolát modlitby ve školách (dokončení). — Budíček (druhý stupeň pokory). — Pomni, abys den sváteční světil. — Spolkový kalendář. — Život sv. Františka Seraf. — Hlavní úmysl na měsíc říjen a Úmysly obzvláštní. — Přivtělené fary. — Zprávy sbírek a redakce.

„Škola Božského Srdce Páně“ pro katolické jednoty vychází k 1. každého měsíce o 2 arších; předplácí se (1 zl. 50 kr., se zásilkou 1 zl. 62 kr.) u redakce v Rajhradě na Moravě (pošta v místě), taktéž v každém kněhupectví a poště v Rakousku.

Š K O L A

Božského Srdce Páně.

Měsíčný list
Apoštolátu mo-
dlitby.

„Učte se ode Mne, ne-
toť jsem tichý a pokorný
srdcem, a tak naleznete po-
koj duším svým.“

Mat. XI, 29.

S povolením duchovní
vrchnosti vydává

PLACIDUS J. MATHON,

kněz řádu sv. Benedikta v Raj-
hradě.

„Jeden jest učitel
váš — Kristus.“

Mat. XXIV, 11.

Číslo 9.

Ř i j e n :

(druhá polovice.)

1867.

„Pojďtež ke mně všickni.“

(Mat. 11, 28.)

Skrutý ve Svátosti Boží Synu,
Kdož se k Tobě blížit odváží,
Tvou moc, svatost — svou pak mdlobu,
vinu

Když on živě v duši uváží?
Ač se skrýváš v sprostých způsob taju,
Víra s vyšších svědčí Tě být krajů.

Ani Cherub, Seraf hoden není,
Aby blížek Tebe, Bože! stál
A při slastiplném na Tě zření
Tužby srdce Tobě zjevoval.
Kdožby tedy z lidí k trůnu Tvému
Přistoupit si troufal posvátnému?

Ano, milý Pane Jesu Kriste,
Kdybys k Srdci Svému nevolal
Sám všech bídnych, — naděje jim jisté,

Že jich nezamítneš, nepodal:
My bychom se k Tobě, Bože Králi,
Přiblížit se a Tě prosit báli.

Když však sám nás vlidně voláš, Pane,
Důvěrně se k Tobě vineme:
Bolesti když slza s oka kane,
V kříži, zármutku když hyneme,
Rána nechť již všecka srdce bodá —
Do každé Tvé Srdce léku podá!

Průvodkyně.

Utlučen a takřka znovu zrozen vrátil jsem se z chrámu Páně. Pokoj, o němž to praví Božský náš Spasitel: „Pokoj svůj dávám vám, pokoj svůj zůstavuji vám! tento pokoj rozprostřel se v srdci mém. A jaký div také? Vždyť jsem očistil roucho křestní, obmyl je ve svátosti sv. pokání. Vždyť jsem se smířil s Tím, jenž pro jednu ovčíčku zbloudilou, navracující se k Pastýři věrnému s celou říší nebeskou tak velice, tak horoucně se raduje. Vždyť jsem se spojil s Tím, jenž tak laskavě k sobě nás přivolává, řka: „Pojďte ke mně všickni, kteříž pracujete a obtížení jste a já vás občerstvím.“ A proto jsem také volně oddychoval, proto tak klidně jsem se odevzdal spánku, když slunce se svými jasnými paprsky dávno už se ponořilo v nepřehledném moři.

A hle, tu najednou vidím záři velikou tamto v dáli, a v této záři nadobyté, v tomto lesku obřezajícím spatřuji hrad demantový, hrad napozemské krásy. I zatoužila tu duše má, tohoto překrásného hradu dosáhnouti. Touha zžírající poháněla mne k hradu. Ale ach, jak tam možno přijíti? Vždyť u veliké vzdálenosti pnul se hrad v blankytném vzduchu. Nikde nebylo stezky, nikde rádce, nikde průvodce. I zastenal tu duch můj a tím větší touhou, tím usilovnějším přáním naplnilo se srdce mé. Než přece se upokojil duch můj brzy, neboť ze strany spatřil jsem osobu přemilou. Překrásné dlouhé roucho plálo jí, ovanuto líbým větérkem; bylo barvy zvláštní, barvy jemné, podobné lesku hradu přezádoucího. I obličej její byl ozářen tímto leskem silným, tak že jsem nebyl s to, v obličej jí patřiti. Usměvavě přistoupí ke mne, podá mi ruky milostné, poda mi sladounkého ovoce pro posílněnou na cestu, jako mi již dříve oznámila, že mne chce provoditi k cíli toužebně očekávanému. S radostí jsem se uchopil ruky mi dané, s radostí jsem sáhl po ovoci tak krásném a okusil ho nedočkavě. Sotva že jsem něčeho z ovoce požil, div divoucí, už cítím účinek. Tělo mé se stalo tak lehké, že jsem bez obtíže na cestu se vydati mohl. Zapomenul jsem zcela na svět. Za to ale tím více, ba jedině roztoužila se duše má po hradu vzdáleném. Chutě a čerstvě spěchali jsme ku cíli.

I urazili jsme již mnoho cesty, tu nás zastaví jiná společnice s přáním, že i ona chce s námi jíti. I pohlednu na ni a žasnu. Bylať sice velmi jednoduše přioděna, všecko bylo ale tak odměřeno a na svém místě, že jsem podivem ani slova nemohl ze sebe vyraziti. Bylať slíčna velmi. Na tváři její rozléval se klid neobyčejný, oči měla sklopené. Nesměle přistoupí ke mně a cudně podá mi zrcadlo. I nahlednu do něho a hrůza hrůzoucí, co spatřuji? O ach vidím, jak zohaven jest obličej můj, vidím i rozedraný šat svůj. Proto přepadla mne bázeň veliká. Neboť jsem pomyslil na to, jak veliký musí býti rozdíl mezi mnou a pánem a obyvateli onoho hradu, kamž právě nyní spěchám.

I otáleli jsme, an přistoupí k nám třetí společnice. Byla vzezření, které se nedá popsati. Na první pohled jsem si ji zamiloval. Šat její se sice také podobal lesku hradu, ale mnohem více, bylť to onen lesk sám. V jejím zářila taková milostnost, že jsem ihned, jak jsem na ni pohleděl, nově obživnul. Podala mi dar, jenž, jak pravila, mne měl přede vším odporučiti pánu hradu, aby zapomenul na mé nedokonalosti. I rozbálím nedočkavě papír a spatřuji — kříž a na něm hořící srdce. Oheň ten mne rozehřál tak, že jsem zapomenul na všechny mé nepřátele, na veškerou zášť a nenávist. Jenom cit lásky pozůstal v srdci mém. Slastí byl bych objímal každého na světě buď krále, buď otroka; buď bohatce, buď chudasa. —

Vzhledem vděčným projevil jsem nové společnici vřelé díky a měl jsem všecky již k tomu bychom dále kráčeli. Ale ach, brzo jsme umdleli všickni a kdo ví, jak by se nám bylo vedlo, kdyby nám nová společnice všem pomoci své nebyla nabídla. Bylať to ženština vážná a letná. Oděv její byl z látky poněkud hrubé, avšak velmi silné. Ústroj jejího těla byl silný. Vůbec celá její postava prozrazovala usedlost, prozrazovala i neohroženost, která se nedá ničím od svého cíle odvrátiti ani dobrým ani zlým. S úctou jsem se přiblížil k ní a přijal podané nám posily. I občerstvili jsme se všickni. A podivu hodná věc! Od té doby necítil jsem více umdlení, necítil utrácení.

Konečně po dlouhé pouti dosáhli jsme hradu demantového. Dlouho jsem pohlížel na sebe, dlouho jsem myslel na to, jak bych asi oslovil pána hradu. Než čím více jsem myslel, tím více jsem pochyboval a plány měnil. V tak trapném stavu obrátila veškerou pozornost na sebe nová společnice, která mi tu v cestu přišla. Už chodu zejímú jsem se obdivoval, každý krok byl odměřený a rovný. A kdo popíše její tvář? tam jevila se její prostnost, její bezelstnost, tam mohl každý čísti, cose právě v jejím srdci dále, tam byla knihy jejího srdce, v níž každý přečítati mohl. S důvěrou jsem přistoupil k ní a prosil, by za mne mluvila, čemuž se ona ochotně podvolila.

S tlukoucím srdcem jsem v průvodu těchto pět společnic zaklepal na bránu hrádní, zdali přístupu obdržíme, čili nic. Neboť jsem viděl kterak mnohým, kteří samotni přišli, otevříno nebylo. Sotva že nás vzěstník zahlédl, ihned s milostným úsměvem, pozdraviv mých přítelkyň, nás vpustil; kráčeje nyní uvnitř, viděl jsem krásu, viděl skvost a nádheru, jaké na celém světě nenalezneš. Konečně jsme se dostali až k samému vládci hradu. O, kdo popíše blahé komonstvo, kdo vypíše všecky milostné společníky? A kdo si může představití pána tak laskavého? Spatřiv mne s průvodkyněmi ihned mi pokynul, bych se přiblížil. I pokleknul jsem a rozmlouval dlouho s pánem tak vlídným. Cit, jakého jsem dříve nikdy nepocítil, cit blahý mne ovanul a naplnil. I velebil jsem v duchu své průvodkyně, dobře věda že bez jich přispění bych se byl do hradu nedostal. —

Dlouho-li jsem asi takto rozmlouval, nevím, to ale vím, že, když jsem z líbého snu procitnul, ihned poklekl na svá kolena a zaléтал na perutěch modlitby až za blankytné nebe k Tvůrci mocnému.

A kdo že jsou tyto průvodkyně, bez kterých bych byl s pánem hradu nerozmlouval, tážeš se snad, milý čtenáři? Snadno jmena jejich nelezneš. Vždyť i ty, jak silně doufám, denně se modlíváš. Musíš se ale, chceš-li, aby modlitba tvá byla vyslyšána, modliti: pobožně, pokorně, s láskou, vytrvale a upřímně.

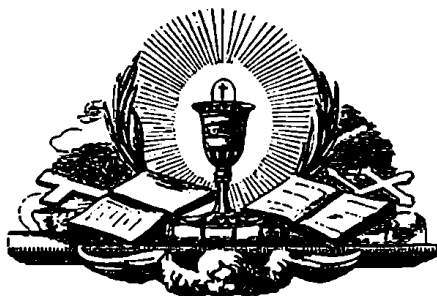

Radost a žalost.

Srdce prý má komor dvě;	Radosti-li přibývá,
Radost sídlí ve prvé,	Žalost hned se ukrývá,
Žalost byt má ve druhé.	Ve své skrýši spočívá.

Jenom příliš nejásej,
Radosti! jen nevýskej,
Sousedky své nezbouzej!

II. Třída ve „Škole Božského Srdce Páně.“

Bratrstvo nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše.

„Zůstaňtež v milování mém.“ Jan 15, 9.

(Pokračování.)

3. Premiantka II. Třídy.

Dne 18. září 1864 byl kostel vatikanský v Římě neobyčejnou slávou osvětlen, vyzdoben a nesčetnými davy lidskými přeplněn. Hned nad vchodem hlavních dveří stál obraz ve velikánském rozměru, na němž se Božské Srdce Pána Ježíše vyobrazilo, kterak z něho vycházejí na všechny strany plameny ohně, nad kterýmižto plameny se vznášel sv. kříž. Pod tímto srdcem bylo viděti řeholnici, sv. anděly k srdci tomuto se vznášející, a takovou toužebností rozháranou, že viděti bylo, kterak s tímto srdcem navždy chce sloučena býti. Koho představuje ta klášternice? k čemu byla ta neobyčejná slavnost? co chtěl obraz ten vyznamenati? Odpověď zní zkrátka: Tentýž den sv. Otec Pius IX. do počtu blahoslavenců vřadil Marii Margaritu Alacoque, řeholnici z řádu Navštívení Marie Panny z městečka *Paray-le-Monial*, v diecési *Autun-ské* ve Francouzsku.

Blahoslavené této panně zjevil Pán Ježíš nevyvážitelná tajemství svého Božského Srdce a právě skrze tuto choť Kristovu stala se úcta téhož Božského Srdce všeobecnou, působením jejím naplnilo se proroctví, jež zaznamenala sv. Gertrudis, že totiž v nejposlednějším čase, kde láska ustydne, posledním namáháním své Božské lásky Pán Ježíš úctu a pobožnost k svému nejsvětějšímu Srdci představí.

Blahosl. Margarita se narodila dne 22. července 1647 v Lanthcourtu, v biskupství Autunském. Co tříleté dítě jevívala takovou hrůzu a ošklivost před každým hříchem, že již při tom slovu: to jest hříchem! se celá chvěla. Ve svém čtvrtém roce, poučena jsouc Duchem Božím po každé, když při mši sv. přítomna byla, vždy mezi pozdvihováním k Pánu Ježíši vzdychala: Bože můj, tobě zasvěcuji své panenství! Skládám slib ustavičné čistoty. Co dítě čtyřleté každého prázdného okamžení použila k tomu, aby se v kostele někde nevídána, v koutečku klečíc, nejsvětější Svátosti Oltářní klaněla a ochraně nejblahoslavenější Panny Marie se odporoučela. Při takovémto nadpřirozeném vedení nemohlo to jinak býti, leč že v křesťanské dokonalosti obrovskými kroky prospívala. Dne 25. května 1671 vstoupila do kláštera Navštívení Panny Marie v *Paray-le-Monial*, v němž se ve všech řeholních cnostech, nad jiné však v pokoře, v poslušnosti a zapírání-se nepřetrženě, rekovně cvičila. Nade všechny cnosti ale vynikala její něžná a vytrvalá pobožnost k nej-

světější Svátosti Oltářní. Celé hodiny, ano celé noci, pokud jí toho od představených dovoleno bylo, klečívala před tímto nevýmluvným tajemství lásky věčné a neskonalé. Bezelstná, jako novorozené dítě, všechno, co se tu v jejím srdci dělo, na rozkaz svých představených ve svém vlastním životopisu zaznamenala; o tom tedy mezi jiným doslovně takto píše:

„Jednoho dne, když jsem před nejsvětější Svátostí Oltářní klečela, a poněkud více, nežli jsem obyčejně pokdy měla, cítila jsem se přítomností Boží zcela zahalenou, avšak tak mocně, že jsem na sebe, jakož i na místo, kde jsem byla, zapomněla, a sebe Duchu Božímu úplně odevzdala, odevzdávající srdce své moci lásky jeho. Můj Božský Pán dopřál mi delší čas na jeho Božských prsou odpočívati, a zjevoval mi zázraky své lásky a nevystižitelná tajemství svého nejsvětějšího Srdce, kteréžto tajemství mi až doposud nebyl zjevil. I otevřel mi tedy poprvé své Božské Srdce tak skutečným a citlivým způsobem, že jsem zcela žádné pochybnosti o pravdivosti té milosti míti nemohla. Pán Ježíš řekl mi: „Božské Srdce mé tak přeplněno jest láskou k lidem a obzvláště k tobě, že plameny této horoucí lásky v něm více zadržeti nemohu, nýbrž musímť je tvým prostředkováním vylíti, a jim je zjevit, aby se oněmi poklady obohatali, jež v sobě zavírá. Tobě zjevují cenu těchto pokladů; zavírajíť zajisté v sobě milosti posvěcení a spásy, jichžto třeba, aby z propasti zahynutí vyvážnouti mohli. Zvolil jsem tebe navzdor tvé nehodnosti a nevědomosti, abys veliký ten úmysl uskutečnila, aby se tím jasněji dokázalo, že všechno to skrze mne se stává.““

„Na všechny první pátky v měsíci, tak vypravuje Margarita dále, ukázal mi to přesvaté Srdce, jako zářící slunce světlem skvoucím, jehožto žhoucí paprskové se na mé srdce metali, tak že se toto tak mocným plamenem žnato cítilo, že se mi zdálo, jakoby v popel se obrátit mělo. A právě v tomto čase to bylo, v němž Božský můj Mistr mne vyučoval a tajemství svého lásky nejhodnějšího Srdce mi zjevoval. Jednou jsem se, mezi jiným, když právě nejsvětější Svátost Oltářní vystavena byla, neobyčejnou shromážděností smyslů a všech mocností mých sama v sobě uzavřenou cítila. Tu přišel Ježíš, přesladký Mistr můj ke mně; zářilť slávou, jeho svatých pět ran škvěly se jako slunce; z jeho přesvatého člověčenství vycházely na všechny strany plameny, obzvláště ale z jeho klanění hodného boku, který se ohnivou pecí býti zdál, a se otvíral a mně své milování nejhodnější Srdce viděti nechal, kteréžto Srdce živým zřídlem těchto plamenů bylo. Zároveň mi dal znáti nevýmluvné zázraky čisté lásky své, a že ho tato láska k lidem k tomu přivedla, že všechny meze překročil. Stěžovalť si nad nevděkem jejich dokládaje, tento nevděk že mu způsobil v utrpení jeho takovou trýzeň, že byla nade všechny bolesti prudší a citlivější: „Kdyby,“ pravil dále, „alespoň uznalými se ke mně jevili, bylo by vše, co jsem pro ně učinil, lásce mé maličkostí se zdálo, leč nyní pro mne toliko ledovatost jeví, odměňující nejhorlivější namáhání má odrážející vzdorovitostí! Poskytujť mi alespoň ty té útěchy, abys nevděk jejich seč tebe jest nahradila!““ A když jsem mu svou nemožnost představila, odpověděl mi: „Ai! tu máš, čímž všechno nahraditi můžeš, cokoli ti schází!““ Zároveň otevřelo se toto Božské Srdce, a z něho vyšlehal tak žhoucí plamen, že jsem se domnívala, jím ztravenou býti. Bylať jsem jím zcela proniknuta, a nemohla jsem se více přímo

zadržeti. I prosila jsem ho, aby měl se slabostí mou outřpnost. „Já budu sílou tvou,“ „odvětil Pán, „neboj se; budiž však bedliva hlasu mého, a pozoruj, co od tebe žádám, aby si se stala k vyplnění úmyslů mých spůsoblivou. Předně tedy máš svaté přijímání tak často přijmouti, jak často ti to v poslušnosti bude dovoleno, byť z toho i sebe většího umrtvení a zapírání sebe a pokořování následovati mělo; nebo právě ty jsou závdavky lásky mé. Za druhé máš vždy **v první pátek** každého měsíce k přijímání přistoupiti. Za třetí máš ty noci od čtvrtka na pátek se mnou tu pokornou modlitbu na hoře olivetské konati, kterou jsem tenkrát, uprostřed smrtelných ouzkostí mých, Otci nebeskému obětoval, jednak, abych prosbou za smilování nad hříšníky ukrotil hněv Boží, jednak ale, abych jistým způsobem pocítil a umírnil hořkost, kteroužto jsem tehdy nad opuštěností ze strany apoštolů mých v sobě cítil.“ —

Blahoslavená Markéta nebyla lehkověrnou blouznicí, která by se sny obraznosti své dávala vésti. Jednak věděla, že Pán se může zjevití a skutečně se vyvoleným dušem již přechoasto zjevoval, jednak jí ale také nebylo tajno, že i dábel v anděla světla se umí přetvařovati ke svedení duší, jednak to v životě svatých duší četla, že i při skutečném zjevení-se Pána přechoasto dábel se vmíchá, aby duše neopatrné klamal. Za tou příčinou byla plna úzkosti, že by se totéž i s ní státi mohlo. Právě proto všechna svá vidění s největší upřímností a sprostností svému zpovědníku, svým představeným a vůdcům duchovním, jakož i jiným mužům v pověsti svatosti a učenosti stojícím oznámila. Tak se stalo, že se v zpovědnici nejprvé, a pak i mimo zpověď svěřila *P. Klaudiovi de la Colombière*, knězi z tovaryšstva Ježíšova, jehožto radou se v duchovním životě řídila, a který v pověsti svatosti zemřel. Tento sluha Páně přísně vše vyskoumav, potěšil ji a ubezpečil, že při těchto viděních žádný klam zlého ducha místa nemá. Tím pokornou dívku velice potěšil. Blahoslavená nevěsta Kristova vypravuje o tom dále takto: „Když kněz tento jednou do našeho kostela přišel, aby v něm mši sv. sloužil, dal mu Pán veliké milosti a mně také, nebo když jsem se přibližovala, abych svaté přijímání konala, ukázal mi své Srdce jako žhoucí pec ohnivou, a dvě srdce jiná, s jeho srdcem se sjednocující a v něm se zcela ponořující, a Pán řekl ke mně: „Tím způsobem sjednocuje čistá láska moje tyto tři srdce na vždy!“ Při tom mi dal na srozuměnou, že toto sjednocení k oslavení jeho nejsvětějšího Srdce se stává.“

Takto tedy Pán sám pohnul zbožné srdce toho kněze, aby blahoslavené Margaritě při zvelebení Božského Srdce byl spomocníkem, aby i jiné srdce láskou k Srdci tomu nejsvětějšímu roznítily. Jakby se to státi mělo oznámil sám Pán a Spasitel. —

4. Premiantka zvolena za spomocnici v II. Třídě.

Jednoho dne mezi oktávem Božího Těla klečela blahoslavená Margarita před nejsvětější Svátostí Oltární s planoucí žádostí, aby jí možná bylo lásku Kristovu, vzájemnou láskou spláceti, i zjevil se jí Pán a řekl: „Nelze ti větší lásku na vzájem mi prokázati, leč učiníš-li, co jsem ti již tak často velel.“ Na to otevřel jí své Srdce, řka: „Ejhle! toto Srdce, které lidí tak velice milovalo, tak že ničehož nezanedbalo, ano až k zemdlení a strá-

vení-se přikročilo, aby jim svou lásku dokázalo. Místo uznalosti za to dostává od největšího díla jen nevděčnost jevící-se v pohrdání, zneuctění, chladnosti a svatokrádežích, jichžto se proti mně v této Svátosti lásky dopouštějí. Avšak co pro mne ještě bolestnější jest, jesti to, že i srdce, kteráž se mi zasvětila, se mnou tak zacházejí! Pročež od tebe žádám, **aby v první pátek po oktávu nejsvětější Svátosti (Božího Těla) zvláštní slavnost k uctění mého Srdce se ustanovila:** aby se mu **odprošením a svatým přijímáním** na tento den **zadost učinilo**, aby se takto to nehodné s ním zacházení napravilo, kteréž vytrpěti muselo mezi tím časem, kde na oltářích vystaveno bylo. I slibuji tobě, že Srdce mé se rozšíří, a štědře působení Božské lásky své na ty vyleje, kteříž mu tuto úctu vzdají, a o to pečovatí budou, aby mu taktéž i od jiných prokázáno bylo.“ —

„Ale, Pane můj!“ odvětila Margarita, „na koho se tu obrácíš? na tak bídnou hříšnici, jejížto nehodnost sama jediná již s to jest, uskutečnění úmysle tvého zmařiti!“ — „A proč?“ odpověděl jí Pán, „zdaliž nevíš, že právě nejslabších nástrojů užívám, abych, co silného jest, zahanbil, a že právě na nejnepatrnějších osobách moc svou nejskvěleji ukazovávám, aby sami sobě nic nemohly připsati.“ — „Dejž mi tedy,“ prosila Margarita, „též prostředky, abych plniti mohla, co ode mne žádáš!“ „Obrat se na služebníka mého (*P. de la Colombière*) a oznam mu ze strany mé, aby vše, seč ho jest, činil, aby se tato pobožnost uskutečnila, že tím Srdci mému radost způsobí. Ať se nedá obtížemi odstrašiti, které se mu vstříc postaví, neboť na nich scházeti nebude; ale ať sezná, že ten všecko dokáže, kdo v sebe nedůvěřuje, aby zcela ve mne důvěřovati mohl.“

P. Klaudius de la Colombière skoumal ten rozkaz velmi přísně, a přesvědčil se konečně, že nižádné nemá příčiny pochybovati o pravdivosti tohoto zjevení, a proto byl také první, který pobožnost tu konati začal. K tomu cíli tedy zasvětil sám sebe tomu Božskému Srdci, s tím předsevzetím, že ze vsí síly své k uctění jeho, a k rozšíření úcty té přispívati chce, maje se za šťastného, kdyby se obětí lásky téhož Srdce státí mohl.

To se stalo dne 21. června, na památku sv. Aloysia 1676, který právě na pátek po oktávu Božího Těla připadl. A od tohoto dne znamenal nejen sám na sobě obzvláštní horlivost, ano úplně obnovení srdce svého, nýbrž i na duších, kterýmžto pobožnost tu odporoučel, vida na jedněch úplně k Bohu se přivnutí, u jiných opravdivé se obrácení, opět u některých pokrok v dokonalosti, a u všech obzvláštní milosti, jež z pobožnosti té vážili. Nad jiné však prospívala pobožností tou blahoslavená Margarita; a mezi nejčelnější milosti, jež od Pána obdržela, patřilo zajisté to, že jak v těle tak i v duši nevýslovně trpěti musela, nicméně povždy v trpělivosti a lásce i milosti Boží se uchovala. Mezi jiným utrpením bývaly těžké a časté zkoušky od představených uložené velmi citlivé. Netřeba se takovému počínání představené kláštera diviti, chtělať se přesvědčiti, zdali všecko skutečně od Boha pochází, nebo jenom mámením obraznosti jest. Tak jí bylo od představené zakázáno, aby první pátek v měsíci pobožnost k nejsvětějšímu Srdci Páně konala, ani k stolu Páně neměla přistoupiti. Než Pán právě z tohoto zákazu nový důvod pro tu pobožnost vynalezl, an zázračné uzdravení mladé řeholnice, která velmi nebezpečně stonala, na povolení pobožnosti té poutal, což i skutečně se stalo

Když takto utrpením a vznešenou dokonalostí připravena byla, žádal Pán od ní, aby se úplně a na vždy za obět zasvětila.

Blahoslavená Margarita sama takto to vypravuje: „Pán Ježíš žádal ode mně, abych k jeho prospěchu písemně závět (kšaft) aneb úplné a bezvýminečné darování učinila, jak jsem to již před tím ústně byla učinila, že mu totiž všechno věnuji, cokoliv činiti aneb trpěti mohu, jakož i všechny modlitby a duchovní statky, které se mi za podíl dostanou, buď za živa, aneb po smrti mé.“ Když byla Margarita tuto obět písemně zaznamenala, daroval jí Pán též Srdce své a rozkázal, aby také jeho věnování těmito slovy, jež jí sám předřikal, zaznamenala: „Činím tebe dědičkou Srdce svého a všech pokladů jeho pro čas i věčnost, a svoluji k tomu, abys dle svého zalíbení s nimi nakládala. Slibuji tobě, že ti pomoc má nikdy nebude scházeti. Ty budeš povždy jeho nejmilejší žákyní, předmětem jeho zalíbení, zápalní obětí jeho lásky; onť bude samojediným předmětem tvých žádostí; onť napraví a nahradí tvé nedokonalosti, a doplní tvé povinnosti.“

Tím způsobem úcta Božského Srdce Páně Ježíše tíse, ale utěšeně u jednotlivých duší jinak se zmáhala jako zrnko v úrodnou půdu vložené v zkruté zemi pučí, aby v mohutný klas vyrostlo a přebohatým užitkem všechno potěšilo. A jako v zem vložené zrno vláhou a teplem klíčí, klíčila i pobožnost ta, že vlivem nebeským podporována byla. Blahoslavená Margarita nám to prostomyslně takto popisuje: „Jednoho dne jsem se uzavřela do malé kruchtičky na blízku nejsvětější Svátosti, abych zde kleče své nařízené práce vykonala. Bylať jsem vnitř i zevnitř shromážděna. V tom samém čase se mi ukázalo lásky nejhodnější Srdce mého klanění nejhodnějšího Ježíše, které se nad slunce zářilo; ukázalo se mi jako uprostřed plamenů a plameny ty byly jeho neskonalá láska. Srdce to bylo obklíčeno serafíny, kteří podivným souzvukem tato slova pěli: „Láska vítězí, láska v Bohu se kochá!“ Tito blahoslavení duchové mně vybízeli, abych se s nimi v tomto chvalozpěvu Srdce Ježíšova zúčastnila. Než však já jsem se neosmělila. I domlouvali mi řkouce, že proto přišli, aby se se mnou sjednotili, a se mnou tomuto přesvatému Srdci ustavičnou obět lásky, klanění-se a chvály přinášeli, právě z té příčiny že před nejsvětější Svátostí Oltářní chtějí místo mé zaujímati, abych, jsouc z poslušnosti nepřítomna, alespoň jejich zastoupením nepřetržitě milovati mohla. Oni že chtějí v osobě mé bráti podíl na lásce v utrpeních se jevící, jakož i já zase vzájemně na lásce jejich radostné podíl bráti nám. Přicházelo mi to, že tuto smlouvu jako zlatým písmem a nezrušitelnými tahy lásky nadzemské do Srdce nejsvětějšího vepsali. I zakusila jsem působení této smlouvy po celé své živobyti, jednak pomocí mi podanou a jednak libezností, kterou působila a ještě působí. I byla jsem zahanbením jako zničena; nicméně však jsem tyto svaté anděly za to prosila a nejmenovala jsem je od té doby jinak, leč své nebeské společníky. Milost Boží mi vnikla tak velikou touhu po čistotě srdce, a tak veliký pojem o té čistotě, kterouž srdce míti musí, chtěli s Bohem obcovati, tak že se mi všechny věci nečisté zdály u přirovnání horlivosti svatých serafínů“. —

Svatí serafínové tedy, jenž se nevystížitelně a Božské lásce Srdce Pána Ježíše v nejsvětější Svátosti Oltářní opravdově a bytostně přítomnému, klanějí, sobě přejí, aby duše věřící s nimi se v klanění tomto spojily. Svatí Serafinové tedy jsouť jaksi naši vzorní žáci v této II. třídě Božského Srdce Pána Ježíše, jsou to žáci větší, jenž duše nábožné příkladem učí, jak by tu prospívati mohly. Úcta nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše tedy v nebi již všeobecná, od počátku sv.

církve od nejčelnějších Svatých již konána, ale však jen řídce se ukazovalo, skrze blahoslavenou Margaritu Marii Alacoque z prvu soukromně, pak i obapolně, konečně veřejně se konala, jak příště uvidíme.*)

Píseň k Srdci Panny Marie.

(Pro 4 mužské hlasy.)

1.

Moderato.

Ma - ri - a! srd-ce na - še ti bu-diž vě-no - vá-no, dejž

za to či - stá Pan-no nám slás-kou Srd-ce své, dejž za to či - stá pan - no nám

sláskou srd-ce své.

2.

Dej srdce jak to Tvoje,
Jež nebes láskou plaje,
Jak vánkem lilje vlaje
V bělostné záři své.

3.

Jak mladé slunce z rána
Ať těší blaženého,
Ať blaží ubohého
Jak rosa v podvečer.

*) Kdo by se více o tom chtěl poučit, čti: Das Leben der gotseligen Mutter Margarethe Maria Alacoque von Joh. Josef Langnes. Regensburg bei Mainz 1864.

4.

Dej srdce, jež by láskou
Na viny zapomnělo,
Jež dluh by promijelo,
Ač dlužník neprosil.

5.

Dej srdce, jež v čas bědy
O pomoc Boha prosí,
A když mu manna roší
Zrak k nebi vděčně pne.

6.

Dej srdce rekovské nám,
Ať s krížem neomdlívá,
A zrak se k nebi dívá
V den slavný vzkříšení.

IV. Den v pobožnosti

k Božskému Srdci Páně.

Rozjímání.

Život Božského Srdce Ježíše Krista v nejsvětější Svátosti jest — život pokoření sebe samého.

Učte se ode Mne, neboť jsem pokorný srdcem, pravil Ježíš Kristus, a opakuje to skutkem života svého poníženého, jež si v nejsvětější Svátosti vyvolil. Pozoruj celou Jeho pokoru a okolnosti její všemnutí hodné.

Modlitba přípravná

(jako v 4. čísle.)

Příprava 1. Povšimni si pozorně, kterak Ježíš Kristus ve svatostánku svém ničeho ze své majestátnosti nám neukazuje, a představ si naopak, jak nejlíp jen můžeš, nevýslovnou Jeho slávu, jenž v nebi Jej obkličuje a uhlídáš ten veliký rozdíl.

2. O můj nejponíženější Ježíši! nauč mne, prosím, skryté Srdce svého zámysly v tomto, Tvé výsosti a velikosti tak nepřislušném postavení, abych pak Tobě za to svoji lásku následováním osvědčiti mohl.

I. Část rozjímání. Ponížování sama sebe a milování všeho toho, co k onomu přispívá, tvoří ducha pokory. Pozoruj ponížení Ježíšovo v nejsvětější Svátosti! On jest zcela zakryt — On, který všecky věci stvořil, který vši slávy požívá .... Kterou pak známku Božství Jeho spatřuješ? kde pak jest skvělost, majestátnost, družina andělská a trůn velebnosti Jeho? Která pak známka svědčí o Jeho mocnosti, jenž šíř zachovává svět? o Jeho moudrosti, jenž jej řídí? o Jeho panství na nebi i na zemi? Mohl-li pak ještě více se ukryti? .... Nezdá-li pak se, jakoby se obával, že za takového Boha ctěn bude, jakým v skutku jest? .... Mohl-li pak se více ponížiti? .... Příbytek Jeho není žádný jiný, než těsný stánek ze dřeva neb kamene a vyjma jen málo oltářů slušných jest jich bez počtu tak zašlých, tak spuštěných, tak špinavých, že často byt řemeslníka bývá čistější a příslušnější. Od Něho to záviselo, předepsati křesťanstvu, aby zlata a nejkrásnějších drahokamů k ozdobě tabernákulu upotřebiti muselo, jako ondy pro svůj chrám, jež Šalomoun vystavěl. Avšak On se chtěl lhostejnosti, skouposti a hanobení lidí nevďěčných vydati, ačkoliv věděl, jak se chovati budou k Němu. Jaký to příklad

největší a nejupřímnější pokory Srdce nejsvětějšího! ... Ne z nutnosti, ale z lásky — svobodně vyvolil si takové ponížení, takovou nepatrnost vážnosti a stavu! ... Viz tedy zde Srdce, jež pokoru s upřímností nepodezřelou miluje. A to jest cnost, již ti následovati jest. Zkoušej slova a skutky pokory, kterou někdy na jevo dáváš; jsou-li pak také tak dobrovolné, tak laskavé? ... Jsi-li také tak lhostejný, jako Srdce Ježíšovo v nejsvětější Svátosti, vidíš-li, že se s tebou zachází ctně neb opovrženlivě? ... Ach, jaký to příklad, jaká to škola! Jaký to rozdíl mezi nevěstou — otrokyní, a ženichem — králem! Rozvaž to a modlí se! ...

II. Část. Pozoruj dvě důležité okolnosti pokory Srdce Ježíšova v nejsvětější Svátosti. 1. Srdce, které by tak velikou pokoru méně, nežli Srdce Ježíše Krista milovalo, domnívalo by se, že by to sloužilo k větší cti Boží, kdyby poníženost v této klanění hodné Svátosti umírňoval. Takto by požehnaný Bůh lehce byl poznán a všímán (vážen), kdyby časem aspoň patrný důkaz podal ukryté majestátnosti své. Avšak Srdce Ježíše Krista tak nesměšlelo! Onť chtěl, aby příklad pokory Jeho s celou její dokonalostí přešel do nejsvětější Svátosti ... Považ, duše křesťanská, že tajná tvoje marnivost to bývá, která tě někdy oklamává takto: Budu-li mlčeti, ustoupím-li, utrpí tím čest a nevinnost má, a spravedlnost. Ach! což pak nevíš, že to největší cti nevinnosti, nevinně opovrhovánu, a že to největší slávou spravedlnosti, nevinně potlačovánu býti? ... Toť jest ta zamilovaná zásada nejpokornějšího Srdce Ježíše Krista; a jak často poskytují duším pobožným, cnostným, po svatosti bažícím takové nepatrné věci příležitost k činům velikým a hrdinským! — 2. Srdce, které by pokoru méně, než Srdce Ježíše Krista milovalo, domýšlelo by se, že by to pro duše větším dobrodiním bylo, kdyby se nechal od lidí způsobem viditelným poznati. O Božská, vtělená Lásko! které srdce by Ti mohlo, pak vzdorovati, spatřivši jen jednou okamžitou zář Božské Tvoje krásy v lidské přirozenosti Tvé, klanění hodné? ... Avšak ne tak smýšlelo Srdce Ježíše Krista. Onť — neskončená Moudrost — měl za to, že nám příkladem pokory své v nejsvětější Svátosti větší dobrodiní prokáže!

Hle tedy duše má, pýcha, marné přeceňování samých sebe, hrdost naše bylyť to, jež Ježíš Kristus za své a tvoje největší nepřátele považoval! ... Abychom se v této tak důležité záležitosti nemýlili, raději se Ježíš vzdal toho prostředku, jímžby naši něžnou k Sobě lásku způsobem lehčím byl získal ...

Ty pak až k ustrnutí pokorné Srdce, Ty můj klanění hodný Pane! Tys mi tím milování hodnější, čím ses více pro poučení mé ponížil! čím poníženější pro mne, tím mi milejší! ...

Zkoušej své zvláštní poměry, učin zvláštní předsevzetí a pros s velikou vroucností o mocnou pomoc Boží.

Duchovní čtení.

Rodriguez II. dílu III. oddělení, o cnosti pokory.

Hlava 18. O některých prostředcích k nabývání této cnosti, a jmenovitě o příkladě Pána našeho Ježíše Krista.

Chceme-li si vůbec kterou cnost zaopatřiti, máme dvojího zapotřebí: předně pohnutky k ní bedlivě uvažovati, a za druhé v cnosti samé se cvičiti.

Nuže nejmocnější pohnutka k nabývání pokory jesti příklad samého Spasitele našeho: celý Jeho život svatý, z jeslí až na kříži jesti velikým kázáním

o pokoře, kterýmž nás všech mocně a ustavičně povzbuzuje k následování a k zachování tak krásné a Jemu nade všechno milé cnosti. Že však věděl Pán, jak mnoho na cnosti té záleží, a pak, jak těžko bývá mnohému, býti od srdce pokorným, chtěl tuto cnost pokory ještě před svým bolestným umučením učenníkům svým a nám jako v závěti zanechat — umýváním nohou jejich i nešťastného Jidáše! Se svýma Božskýma rukama myl jim nohy! Nerozumějí tomu závětu sv. Apoštolé, ano sv. Petr se Pánu protivuje, ale hned jim tmu tajemství vyložil v slovích: „Poněvadž — Já, Pán a Mistr umyl jsem nohy vaše, i vy máte jeden druhého nohy umývati“ (Jan 13, 14), t. j. poněvadž Já, Pán a Bůh váš, před vámi takto jsem se ponížil, musíte i vy mezi sebou podobně jednati; a dokládá v. 15: „Příklad zajisté dal jsem vám, abyste jakož jsem Já učinil vám, tak i vy činili.“

Aby tedy pokora v srdci našem hluboce se mohla zakořeniti, ukázal nám tak důkladně veliké dílo ponížení sebe samého — „Bůh se musel ponížiti, aby nás pyšné naučil této tak těžké cnosti, jinak bychom o ní nevěděli; neboť jestliže naši pýchu ani to nesmírné ponížení Syna Božího nezhojí, pak již není pro ni žádného léku.“ Sv. Aug.

Uvažujíce tak velikou pokoru Božského Vykupitele nemůžeme než milovati ponížení z lásky ku Kristu Ježíši a radost míti z každé k tomu příležitosti; nemůžeme než volati:

„Tvá o Bože! pokora

Zhojž mou pýchu dokona.“

Sv. Bernard pozoruje velmi důvtipně, že pyšným andělům ovšem ku zkáze bylo chtít podobnými býti Bohu — v slávě, nám ale bude zajisté ku spáse, státi se Mu podobnými — v pokoře. Ejhle i tuto žádost samého praotce Adama v ráji můžeme snadno nasytiti, býti „jako Bůh“ (1. Mojž. 3, 5), totiž svatými a pokornými.

Hlava 22. Pokora jesti vzácný prostředek k nabývání vnitřního **poklidu duše**, jež bez pokory **nikdy** nebudeme míti.

Vnitřní poklid duše jesti největší poklad pro křesťana toužícího po dokonalosti; nuže toho poklidu, toho odpočinku připovídá Pán sám všem, kdož se od Něho učí pokoře a tichosti*), a v skutku nikdo nepožívá takového pokoje srdce, jako cnostný a jmenovitě pokorný.

To nám dokáže opak toho.

Písmo sv. je přeplněno výroky i důkazy ze života, že „není pokoje bezbožným“ (Is. 48, 22); a kdyby se i přetvařovali, nicméně na nich často viděti, že uvnitř samé bouře a boje mají pocházející ze — zlého svědomí. Jmenovitě ale pyšní lidé plní jsou nepokoje a bouře. Nebo pýcha (jak dobře praví sv. Augustín) rodí závist, a tyto dvě pekelnice dělají teprv ďábla pravým ďáblem. Pozorujmež jen rozčilenost a bouři pyšného, který sám chtě vážen býti jiných vidí ve cti a vážnosti postavené, jak to Písmo sv. o pyšném Amanovi tak trefně dle přírody vyobrazuje (v knize Esther 5, 13) praví: „Ačkoliv všechno mám, zdá se mi, jakobych nic neměl, dokudž vidím Mardochea žida seděti u dveří královských,“ ale i dokazuje, jak svět pyšnému splácívá a jak konečně v závisti své hyne. Co pak tak nesmírně rmoutilo všude váženého Amana? — žid jakýsi Mardocheus nesmekal před ním (dle tehdejšího obyčeje řečeno: neklaněl se jemu)!! Taková maličkost rozhněvala Amana — a rozhněvává až posud každého pyšného — že ani pokojného

---

*) a to jsou všickni čtenářové: „Školy Božského Srdce Páně.“

spánku nemá; a to tím více mrzí člověka takového, čím výše je postaven. Takové nepatrné věci ale cti se týkající raní hlouběji, než bodnutí kopím srdce pyšných a závistivých toho světa.

Pozoruj sám sebe, milý čtenáři! pakli na tuto slabou stránku trpíš: jak ti bylo, když jsi viděl, že jiní jsou ctěni a tebe že nevšímáno? Když jiným mnohé důležité úřady jsou svěřeny, ty za neschopného považován? S jinými že mluveno, tebou pohrdáno? atd. Často z toho až i nemoc povstává: ty myslíš, že to unavení tělesné neb duševní, nebo těžkomyslnost, ale nemoc tvá je horší, jest to uražená pýcha, ty se rmoutíš a soužíš, že tvé ctižádosti nebylo zadost učiněno.

Pokorný však podobného boje, podobné bouře nezná; neboť on nebaží po vyznamenání, naopak poslední místo, to, to jemu právě nejmilejší, a proto — požívá vždy nerušeného poklidu srdce. Kdyby nám pokora nic jiného nepřinášela, **již k vůli tomuto drahému pokladu pokoje srdce**, měli bychom po ní všemi silami toužiti.

Modlitba střelná neb povzdech.

O můj Ježíši, čím ses více pro mne ponížil, tím milejší jsi mi. (Dle sv. Bernarda).

Návštěva nejsvětější Svátosti Oltářní.

Při návštěvě převelebné Svátosti můžeš si vzpomenouti na jednu část tohoto rozjímání maje úmysl, Jemu uctivostí a láskou svojí za ona zneuctění zadost učiniti, jež si v nejsvětější Svátosti do tak nekonečna často líbiti nechává.

Cnost.

Chraň se dnes se zvláštní pílí k vůli cnosti pokory před kterýmkoliv jednáním neb slovem, jež by k tvé samochvále a k ospravedlnění tvému sloužilo.

V. Den v pobožnosti

k Božskému Srdci Páně.

Rozjímání.

Život Božského Srdce Ježíšova v nejsvětější Svátosti Oltářní jest — život lásky.

Poněvadž život lásky Ježíše Krista vlastně jest předmětem slavnostního dne nejsvětějšího Srdce Ježíšova samého, tož zabývejme se dnes jen tou myšlenkou, že se zachtělo Ježíši Kristu, v nejsvětější Svátosti Oltářní navždy u nás meškati.

Modlitba přípravná

(jako v 4. čísle.)

Příprava 1. Pozvedni oka svého pln lásky a pozorně k svatému tabernácku (svatostánku), vzbud v sobě nejživější víru v skutečnou zde přítomnost Ježíše Krista, představ si, jakobys Jej slyšel, an sladkou onu přípověď dává, kterou již Apoštolům svým dal: „Aj já s vámi jsem až do skonání světa“.

2. O můj nejlaskavější Ježíši! dejž mi, prosím, bych všecku něžnost milujícího Srdce Tvého jak náleží v této Tvoji ustavičné přítomnosti v nejsvětější Svátosti pocítil a jasně poznal, jakými díky Tobě za laskavé její ustanovení jsem zavázán.

I. Část rozjímání. Ježíš Kristus mohl posvěcení naše způsobiti tím, že se s námi obrazně a ne skutečně spojil. Avšak nekonečná Jeho láska, nejsouc spokojena, by jen z dálky pomáhala, puzenou se býti cítila, aby osobně se objevila. Proč pak ale se neuspokojil Ježíš Kristus s přítomností v nejsvětější Svátosti pouze při výkonu mše svaté? Již to by bylo dostačilo, aby oddané Jemu duše příležitosti měly, osobně Jej navštívit. Než nikoliv, to milujícímu Jeho Srdci ještě nepostačovalo; On chtěl na vždy pod spůsobami nejsvětější Svátosti nám přítomným býti, On chtěl pro všechny časy naším zástavníkem a důvěrníkem býti. — Mohl se sice obmeziti na to, přítomným býti jenom jedné provincii, jen v jednom městě, neb nejvýše v jednom toliko chrámě každého města. Avšak ne, On chce takřka na každé silnici se nechat najíti, neboť člověčenství Jeho bere na se spůsob nesmírnosti, a On nalezá se v nejsvětější Svátosti Oltární podivným spůsobem všude sám přítomným, kde skrovný počet křesťanů se nachází. Ach, jest to skutečně pravda, co jistí Svatí řekli, že Srdce Ježíš Krista lidi přespříliš miluje! . . . Než rozvažuj dále, že tato Jeho přítomnost v každé době a na každém místě mezi lidmi jest největším divem Jeho všemohoucnosti, který za opětování nejsvětějšího Jeho vtělení na tolikerých místech považovati se může; a ještě více, že tento (div) Jej vydává nesčíslným urážkám, poněvadž tento tajemný stav stálou příležitost poskytuje, která možnost oněch připouští. O kým by tomuto utrpení Srdce Ježíšova, do něhož Ono se uvrhlo, aby každého času s námi bylo, jen dost málo touha naše se vyrovnala ta, každé doby tolikéž i s Ním býti! . . . Zkoušej sama sebe, zároveň ale také považ, jakých obětí v obtížích a nepohodlnostech navštěvující Jej za to přinášeti mají. Jaká nádhera, jaké osvědčování úcty neobkličují krále pozemské? Jakých obřadů, očišťování a obyčejů nebylo šetřiti, měl-li se někdo tabernákulu (stánku) staré archy úmluvy přiblížiti? Ale přístupu k tomuto Bohu lásky nezabraňuje ani chudoba, ani zpotvořenost, ani škaredost, ani nízkost stavu neb osoby neb jednoduchost oděvu. Stačí milovati Jej, abychom práva měli, od Něho s neskončenou laskavostí uvítanými a přijatými býti, a s Ním, jakou s sobě rovným, jako s přítelem a důvěrníkem obcovati. O Lásko nepochopitelná! Jaké to snížení, jaká něžnost! . . . ale též jaké tajné výčitky, jaký nepokoj svědomí pro tebe, křesťanská duše, která se necháváš tak lehce a nejmenší maličkostí od návštěvy Jeho zdržovati.

II. Část. Pozoruj ostatní okolnosti touhy Jeho, býti s námi. On nechává se s velikou radostí donášeti k nám, nemůžeme-li my jíti k Němu, a v tomto činu nalezává věřící srdce nesmírně veliké důkazy Jeho něžnosti (útlocitu Jeho) a péče o nás. A kam pak nechává se donášeti? Na místa, kam vkročiti by se mnohý choulostivý člověk štítil a hrozil; do nejbídnějších kaplí, do nuzných a nečistých světnic a do hrůzoplých žalářů, nepřipomínaje, v jakých rukou se někdy nositi nechává, a zdá se jakoby útlé Srdce tohoto laskavého Boha to vše ani nepozorovalo. Co říkáš, duše křesťanská k tomuto rozjímání? . . .

III. Část. Snad's porozuměla dosud této lásce docela, která se v tomto Božském Srdci, při této Jeho stálé přítomnosti objevuje? Obdivuj ale také při tom jeho podivuhodnou trpělivost a povolnost. Ač sice velmi touží s tebou býti, přec nepřekáží ti proto ve světských tvých povinnostech a záležitostech. Ano ty můžeš

po svých zaměstnáních a pracích jíti; Ježíš Kristus jest spokojen v samotě své a až jej zase navštívíš máje prázdnou chvíli. On tě nechce ani vytrhovati ve ctných a slušných veselostech, On tě rád pouští k tvému vyrazení, k tvému jídlu, k tvému pookřání a dovoleným zábavám. Jaká to nadobyčejná láska! Zdá se skoro, jakoby měl radost z toho, že nám nepřipadá službou svojí obtížným a v nižádne věci nevhodným. Mimo tak mnohé hodiny ve dne zůstává i tak mnohé noce zcela samotou v kalichu svém, a co spíš, bdí Srdce Jeho u tebe a jest tvoji stráží; On bdí a prosí svého nebeského Otce za tebe; On bdí a chrání osobu tvou před mnohým nebezpečím, On bdí a jest věrným strážcem našich domů, polí a statků.

Ach, nejsili touto tak útlou, tak mírnou, tak nelícenou, tak vytrvalou, tak poníženou, tak dobrotivou láskou dojmout, tož je to zřejmým důkazem, že buď velmi skrovnou víru máš, neb srdce, ježto nezasluhuje, by tlouklo — by žilo .... Čiň si tedy zato ty nejtrpčí výčitky, oplakávej dosavadní chladnost a nevděčnost svou a rozhodni se, co budoucně jakožto náhradu za takové láskyplné dobrodiní Ježíše Krista činiti, trpěti a obětovati míníš.

Duchovní čtení.

Rodriguez I. dílu V. oddělení.

Hlava 1. O veliké ceně a výbornosti modlitby.

Modlitba je tak výborná, že ji Písmo sv. na mnohých místech přirovnává libovonnému kadidlu, jež andělé na zlatých číších Pánu Bohu přednášejí.

„Co jest výbornějšího, co prospěšnějšího nad modlitbu?“ táže se sv. Bernard. „Neboť ačkoliv povždy andělé nám jsou při ruce a nás od zlého ducha vysvobozují, nicméně nejvíce při nás stojí při modlitbě. Modlíce se máme množství andělů kolem sebe, jenž prosby naše a povzdechy toužebně přijímajíce Bohu je přednášejí. A jak by tomu jinak mohlo býti? Vždyť tu konáme službu sv. andělů a obveselujeme jich nahrazující takto padlé jejich soudruhy.“

A co vůbec k vychvalování modlitby většího říci se může, nežli že jest to důvěrné obcování s Bohem, z čehož pochází duši světlo, poznání a pravé štěstí. Modlitbou povznáší se srdce nad celý svět a stává se dokonalým, svatým.

Hlava 2. Jak potřebná jesti modlitba.

Každý z vás je přesvědčen, jak potřebná nám je modlitba; neboť nevědouce (dle slov Písma sv.) čeho máme začíti, zapotřebí k Bohu o pomoc volati. „A kdy jest který čas (táže se sv. Zosim), v kterém bychom pomoci Boží nepotřebovali?“

Modlitba jesti prostředek a jaksi jedinký průplav, kterým nám Bůh od věčnosti předzřízené milosti a dary uděluje; a jako země nejínek než po vzdělávání ourodu přináší, chtěl v čase Bůh (dle sv. Tomáše Aquin.), aby modlitbou tolik duší dokonalosti dosáhlo. Modlitba je tedy zlatý řetěz sahající s nebe až k zemi, kterým dobrodiní nebeských dosahujeme; modlitba jesti (jak praví sv. Augustin) klíč, jenž všechny brány nebeské otvírá a jako tělo naše chlebem se živí, tak duše modlitbou.

Modlitba je též výborný prostředek k napravení celého života a k uspořádání všech záležitostí našich duševních. Je-li modlitba dobře spřádána, budeme i spořádaně žiti, jak to v malém poměru každého dne můžeme pozorovati. Pakli jsme ráno modlitbu dobře nevykonali a nenahradili-li kdo, co zmeškal, hned, již můžeme věděti, jak se nám po celý den povede. „Kdo se dobře modlí, ten i dobře chodí,“ praví sv. Augustín.

Pakli se dobře nemodlíme, hned ztracíváme svatého pokoje; býváme nedbali, vlažní, malomyslní, a hned pozorujeme zlé náklonnosti se zdvíhati, o nichžto jsme se domnívali, že na vždy jsou odloženy. Svaté však myšlenky a city, jež nás jindy oblažovaly, jakobychom je ani neznali. Modlitba jest tedy jakýmsi zrcadlem, v kterém křesťan svou ničemnost a velebnost Kristovu může pozorovati a jeho cnosti, jimiž by svou nahotu duševní mohl krýti. „O dar modlitby proto (jak osvědčuje sv. František) musím nejvíce žádati, nebo bez ní žádného ovoce není k očekávání.“

Křesťan bez modlitby je jako ryba bez vody, jako voják bez zbraně a oděvu vojenského v boji.

Modlitba podobá se přirozenému teplu žaludka, jako to vše zažívá a udržuje život těla, tak modlitba duševní život zachovává; neboť jen v modlitbě a skrze modlitbu můžeme všechny překážky přemáhati, naskytující se na cestě duchovní. Modlitba jesti lék proti všem pokleskům. Pakli vlažní jsme a nedbalí, pakli zlobiví, netrpěliví, můžeme tomu všemu odpomoci skrze modlitbu; ano pakli i v modlitbě jsme vlažní a roztržití, nemůže se to jinak než opět modlitbou napravit. Modlitba jest tedy i dobrý prostředek k nabývání daru modlitby samé.

Modlitba střelná neb povzdech.

O jak milý a příjemný, o Pane, jest svatostánek Tvůj, v němžto přebýváš. Ach, když bych mohl každého času nalezati se v přítomnosti Tvé, Božský Ženichu můj!

Návštěva nejsvětější Svátosti Oltářní.

Při návštěvě nejsvětější Svátosti opakuj znova některá z těchto rozjímání a uzavři, že uctivostí a láskou nahradíš nedbalost a lhostejnost, již jsi se v dřívější době proti Ní dopustil.

Cnost.

Zdržuj se tohoto dne déle v kostele, anebo vracej se, nacházíš-li se mimo kostel, často do něho v myšlenkách a se srdcem, an činy, jež dnes vykonáš, svému milujícímu Bohu v obět přineseš, a své srdce téměř jako láskou hořící svítilnu (lampu) před tabernákulem zanecháš.

Modlitby odpustky obdařené.

17. Pobožnost 40-hodinná.

Ve dnech masopustních se koná na úmysl: zadostučiniti za hříchy, kterých se vašeň lidská v tom čase nevázaném dopouští, a věřících od neřestí takových zdržovati a za hřešící se modlití. Klement XIII. udělil 13. července 1765 plnomocné odpustky všem, kdo po sv. přijímání chrám Páně, kde se ta pobožnost koná, jednou navštěvují.

V každý jiný čas koná se tato pobožnost ke cti 40 hodin, po kteréž nejsvětější Tělo Kristovo v tichém hrobě odpočívalo, jakož i ke cti 40-denního postu Páně, k vyprošení Božského milosrdenství a ku smíření Jeho spravedlnosti.

Klement VIII. a Pavel V. (10. května 1606) udělili odpustky 1. plnomocné všem, kdož v čas takového výstavu nejsvětější Svátosti Oltářní vykonají sv. přijímání a velebnou Svátost navštěvují.

2. Odpustky 10 let a 10 quadragen za každou návštěvu nejsvětější Svátosti Oltářní v tom čase konanou, pakli úmysl máme pevný co nejdříve se vyzpovídati.

18. Návštěva nejsvětější Svátosti Oltářní na Zelený čtvrtek anebo na Veliký pátek neb Bílou sobotu (Božího hrobu) obdařena jest plnomocnými odpustky, pakli na Zelený čtvrtek sv. Svátosti přijímáme.

(Pius VII. 7. března 1765.) Za každou návštěvu Božího hrobu 10 let a 10 quadragen odpustky získá, kdo v srdci pevně má předsevzetí se vyzpovídati. Z.

19. Doprovázení nejsvětější Svátosti Oltářní k nemocným, obdařeno jest těmito odpustky:

1. 7 roků a 7 quadragen, pakli se svícem se doprovází, — 2. 5 roků a 5 quadragen, pakli bez nich! — 3. 100 dní, kdo v pádu nemožnosti místo doprovázení na úmysl sv. Otce i Otče náš a 1 Zdravas nábožně se modlí. (Innocenc XII. 5. ledna 1695. Klement X. 23. dubna 1776 a. j.) Z.

Svatý František Serafinský, zakladatel řádu.

(Pokračování.)

II. Zakladatel řádů.

1. Život spravedlivého jest jako vycházející hvězda.

Pozoroval's hvězdu někdy, třebaš večernici, když vychází, když se na obloze pod večer objevuje? Není-liž pravda; napřed ji sotva kdo vidí, zář její jest matná; čím ale dále tím živější jest její světlo, až pak v temnotě noční všech bdících očí na se obrací. Tak jest i život spravedlivého. Kdož ví o něm, když začíná Bohu úplně sloužiti, kdož pozoruje jeho první práce pro Boha, prvotiny jeho života Bohu zasvěceného! Každá dobrá věc má skromný začátek, nebo tak to chce Bůh. Vše dobré pochází z jeho milosti a tu dává on toliko pokoře. Protož pokorou, skromností musí každé dílo dobré růsti, jí základy sobě stavěti — a když tato již dobře byla se zakořenila, pak se celé dílo vznáší do výšky, tak že je každý viděti může ano musí, kdo naschvál očí nezamhouří. Svět, totiž svět bez pravidel křesťanských, bez Boha, ten to dělá ovšem naopak. Kdo na šibalství vychází, ten když něco započne, ku př. obchod, o! to na počátku jen skvěle, aby — mu lidi věřili a půjčili a on je pak — notně oklamati mohl. Takové počínání jest ovšem nanejvýš nemoudré, kromě že jest nekřesťanské, ano ani od pohanů chváleno býti by nemohlo.

Svatý František jsa všech věcí tohoto světa nyní prost, jak jsme o tom v čísle 8. byli promluvili, počal zboží nebeské sobě shromažďovati, ve svatosti růsti, v lesku to duše nadpřirozeném. Tělu tato jeho touha po svatosti nepřinášela ovšem mnoho zábavy. Hned s počátku, když odřeknuv se celého svého dědictví někam do samoty spěchal, aby tam hlas Boží ve svém srdci snadněji uslyšeti mohl, hned první den v úplné službě Boží měl těch lahůdek okusiti, jakých se mu později zhusta dostávalo. Jda totiž lesem zpíval chválu Hospodinovu v řeči francouzské (mateřčina jeho byla taliančina). Tu přepadli jej loupežníci, tážíce se ho, kdo jest on? František jim odpověděl v duchu prorockém: „Jsem hlasatelem volkého krále.“

Na tuto odpověď pobili jej loupežníci a vhodili do příkopu pravice: „Tu lež, ty sedlačisko ty, hlasateli Boha!“ Když tito ale byli se vzdálili, vstal František a vesele kráčet dále, prozpěvuje chválu Stvořitele všech věcí.

Nevěda čím by Bohu nejlíp sloužiti mohl, pečoval o nemocné a sice o ty nejošklivější, dobře věda, že v jejich osobě slouží Kristu Pánu, který pravil, že cokoliv učiníme i nejbídnějšimu našich spolublízných, jemu samému to činíme. On jim vymýval jejich zhníliny, obvazoval, líbal a častokráte se stalo, že takovýmto hrdinským skutkem sebezapírání a lásky v tomtéž okamžiku nemocného uzdravil.

Co se ale stalo s kostelem sv. Damiana, který František započal popravovati? Dostavil jej, sám snášej se kamení a dříví potřebné a sbíraje příspěvky v okolí, na mnoze u svých známých, mezi kterými, nedávno ještě zámožný kupec, nyní co chudičký (v Bohu ale přebohatý) milodary žebрал. Když toto předsevzaté dílo ukončil, vzal si na starost, aby jeho tělo práci neodvyklo, jiný kostel, sv. Petra a po opravení tohoto přišel konečně k místu *Portiunkula* jmenem, kde starý chrám ke cti Panny Marie stál, nyní ale zpuštěný a ode všech opuštěný byl. Když jej v takovém stavu užířel, pro velikou svou úctu k Boží Rodičce počal zde ihned bydleti a jej co nejlíp opravovati. Zde byl on také častokrát návštěvou sv. andělů poctěn (proto se ten chrám hned od počátku nazývá Maria Panna Andělů), zde dostal od Boha nejvíce naučení pro své předsevzetí a proto také toto místo svým bratrům ještě umíraje nejvíce doporučil co místo, jež Panna Maria především miluje.

Zde, může se říci, František život svůj řeholný započal a zde jej také svatě dokonat.

Jednoho dne byl mši sv. nábožně přítomen a slyšel mezi jiným i ona slova, kterými Ježíš Kristus svým apoštolům pravidlo naznačil, kterak mají ku zvěstování pravdy Boží tělesně se zaopatřiti. (Mat. X. 9): „Nemějte zlata, ani stříbra, ani peněz v opascích svých, ani mošny na cestě, ani dvou sukní, ani obuvy, ani hůlky.“ Když toto František, milovník chudoby, uslyšel, zvolal pln radostí: „To jest to, co si přeji, to jest to, po čem celým srdcem toužím!“ Ihned sezul střevice, upustil hůl, odhodil mošnu a spokojen s jedním kabátem, opásán místo opasku provazem, vyšel do světa, o to jedině péči maje, kterak by svůj život dle onoho pravidla apoštolského zřídil. Duchem Božím povzbuzen, chodil po kraji napomínaje všecky k pokání. Nemyslíme si, že jeho slova zněla marně a dle ducha našeho věku ke smíchu; on mluvil sice prostě ale mocí Ducha sv., tak že, kteří jej poslouchali, jeho slovy uchváćeni byli a jako okouzlení: „Hospodin dejž vám pokoj!“ byl obyčejný začátek jeho řeči a pak v nadšenosti starozákonních proroků hlásal pokání, zvěstoval pokoj a svým láskyplným napomínáním jej také do mnohých srdcí vléval, která dříve Kristu odbojna a od svého spásení daleko ještě vzdálena byla.

Pravda jednoduchá učení Františkova a spolu jeho příkladný život přišly brzo v známost u veškerého obyvatelstva krajiny a muži, jež po dokonalosti toužili, v krátce k němu se přidružili, tak že celá společnost na dvanáct zrůstla. Tu musel František nějaká pravidla jejich společného života sestaviti — řeholu napsati. Jak ale vypadala tato? Byly to vesměs zásady evandělia Kristova, kterým jen něco pro společný život potřebného přidal.

Že ale chtěl, aby řehola pro jeho spolčníky sepsaná od sv. Otce v Římě schválení došla, předsevzal si, se svými spolubratry do Říma putovati. Bůh, který jim toto předsevzetí sám vnuknul, utvrdil je v něm obzvláštním viděním, které dal Františkovi. Zdálo se mu, jakoby po jisté cestě kráčet, na které obzvlášť

vysoký strom stál. Když k němu samému byl přišel a pod ním stoje jeho výšku obdivoval, cítil se najednou Boží mocí vyzdvížená, tak že vrchol stromu dosahoval a velmi pohodlně jej až k zemi ohnul. František poznal v tomto vidění ihned předpověď, že sv. Otec jejich prosbu vyplní. Plni tedy důvěry nastoupili všickni dvanáctero bratří pouť svou do Říma. Na stolci sv. Petra seděl tenkrát Innocenc III., muž moudrý a o blaho církve sv. velmi pečlivý. Proto, poznav Františkova ducha, pevné předsevzetí a ohnivou touhu po dokonalosti, byl jeho prosbě nakloněn, váhal ale předce ji hned vyplniti, anto některým kardinálům Františkův život něčím docela novým a lidské síly docela převyšujícím býti se zdál.

Avšak ctiuhodný biskup Sabínský, kardinál Jan, veliký milovník vši svátosti, pravil velmi dobře papežovi: „Jestliže tohoto chudého prosbu, co něco velmi těžkého a nového, zavrhneme, anto vlastně toliko způsob života dle sv. evandělia schválena chce míti, mějme se na pozor, abychom proti Božskému evandéliu nejednali. Nebo kdo by řekl, že v zachovávaní a slibování evandělické dokonalosti něco nesmyslného a nemožného jest, ten se rouhá patrně Kristu, původci evandělia.“ Na tuto moudrou radu a tichou prosbu Františkovu schválil papež, oč byl František a jeho společníci prosili, roku 1209.

Blažení, že jejich přání v Římě bylo vyplněno, odebrali se všickni do opuštěné chýžky blíž Asissi, kdež v největší chudobě výhradně modlitbě a sv. rozjímání se věnovali a se takto připravovali na zevrubné vyplnění, co by Bůh jim uložil. František učil je, jak se krátce modlití a Bohu ve všech stvořeních chválu vzdávati mají; na srdce jim vložil, aby kněze ctili a pevně věřili, co sv. církev katolická učí.

Odtud ocl se houfec 12 služebníků Páně na místo Portiunkula, kde je Bůh již dříve byl shromáždil, řád *Bratří menších* (jak se sami nazývali) skrze sv. Františka takto založil a kde také hojně se rozmnožiti měl. Zde byl František nejhorlivějším hlasatelem sv. evandělia; od městečka k městečku, od dědiny k dědině chodil se svými spolubratry a hlásal království nebeské, které v duše lidské chtěl zavésti a utvrditi, slovy ne jako pozemskými, nýbrž více co anděl s nebe poslaný. Jak jeho duch a tvář vždy k nebesům obrácena byla, tak se snažil všecky své poslouchače s sebou k nebesům pozdvihnouti. Vinice Páně počala se zelenati a dobrou vůni vydávati, aby po krásném květu přinesla ovoce nejutěšenější — pro věčnost.

Přemnozí, muži i ženy, důtklivostí Františkova kázání uchvácení, počali Bohu sloužiti v počestnosti stavu svého dle způsobu a pravidla, jež byl František jim dal, a krotili své vášně novými zákony pokání. Proto nazval František způsob živobytí těchto sluhů a služebnic Páně řádem bratří a sester pokání — **III. řád sv. Františka.*)** Avšak i panny odhodlaly se v ustavičné čistotě Ježíši Kristu dle způsobu Františkova a jeho bratří sloužiti, opustily svět a jeho marnost a hledaly bohatství a krásu nebeskou v dokonalosti křesťanské dle rad evandělických. Mezi těmito hrdinskými pannami vynikala sv. Klára jako zářící hvězda, první to kvítka pannen, které před Bohem přelíbeznou vůni vydávaly, na níž i celý svět se zotavil. Ona jest sv. Františka nejvýtečnější duchovní dcera, matkou nazvána chudých pannen. (Řád ctiuhodných Františkánek, neb II. sv. Františka).

*) Zevrubně o něm bude příležitostně pojednáno.

2. Chudý — bohatší milionářů, sprostý — vznešenější a moudřejší všech světských mudrou.

Bohatým i na světské statky může se vlastně toliko ten nazvati, kdo máje, co ke své výživě potřebuje, spokojen jest, dost má; a čím více spokojenosti má, tím jest i bohatším. Proto lakomec, kdyby zlato a stříbro na větele neb korce měřil, nebude nikdy dost míti, nebude nikdy spokojeným, nýbrž ještě lakotnějším a z té příčiny také nikdy opravdu bohatým ale chudým. Ovšem řekne mnohý: kdyby se jen vždy toho dostávalo, co k výživě potřebujeme. Dobře, veliký rozdíl jest ale mezi pravou potřebou a zbytečnou, samochtě udělanou a navyklou. K výživě dostatečné není mnoho třeba; toho důkazem jest skromný život našich předků a mnohých lidí za našich časů — ač jich s laternou i ve dne hledati musí —, jejichž tělesné potřeby ku podivu malé jsou, ale dostatečné. Proto velké výdělky, ourodnost země a t. p. nejsou již samy sebou zřídlem skutečného bohatství, ano bývají právě příčinou většího chudinství, pakli totiž člověk svých chtíčů a vášní na uzdě držeti neumí, pakli v té míře, jak mu výdělek roste, nových potřeb vyhledává a je množí. Kdy bývaly takové výdělky pro lid chudší, jako nyní? Kdy pracovalo tolik továren, kde tisíce lidu pracovitěho až zlatý denně a více vydělati mohou? Kdy platilo obilí tak, jako dnes? A předce kdy bylo tolik nařikání a bídy opravdové, jíž žádná ani sebe větší úroda nespomůže, jako nyní? Jednotlivci sice hromadí tisíce, tisíce ale pracovitěho lidu mrou hladem a bohužel přechoasto vlastní vinou.

Kdyby naši předkové, třeba jen od sta let, z hrobů svých vstali a za krásného svátečního dne na své pravnučky — v městě i na dědině — se podívali (mohli by to učiniti, když jdou lidé z pozhennání, líp ale, když se svolává k taneční aneb jiné zábavě), tu by podívením zašli, patříce na vysňořené pány a paničky třídy řemeslníků a na tu bujnou chasu a mladé hospodáře a hospodyně. Jaký rozdíl v šatstvu nyní a jindy! Za blouznivce by každého uznali, kdo by ještě řekl, že nynější pokolení jest chudé, bídné a pomysleli by sobě Bohu díky vzdávajíce: „O vy přešťastní! jak vás Bůh žehná a pozemským štěstím obdařuje, že v takové nádheře a v takové bujnosti si vykračujete!“ Abych jo ale z jejich omylu, z jejich dobrého mínění o blahobytu nynějšího věku vyvedl a k poznání přivedl, že zevnější lesk pokrývka jest bídy a aby sobě ji sami vysvětlili, musel bych jim dáti okusiti mnohé stravy třídy pracovitě, která nikoli k nasycení ale k mlsání jest, musel bych je zavést k té neb oné domácí slavnosti (ke křtu, úvodkům a p.) a poukázati na ty četné drahé tretiny, určené pouze pro ten slavnostný večer, museli by až k půl noci v té společnosti vydržeti, aby svědky byli rozhyřilosti a nestřídmosti svých vnuků a konečně musel bych něco málo později s nimi v zimě zavítati do některé tmavé chýže, kde otec ku práci více neschopný nemocen leží a matka, dítě jedno při prsou, jiné větší na zemi churavé ošetřuje. Kdo jsou tito? To jsou onino, které's při posledním posvícení tak veselé viděl, muže který toli peněz v nápoju (tenkrát ještě ve vině) a ve zábavách (hra v karty vlastně a tance) ten večer nechal a ženu onu nádherně ošacenou paničku se svou dcerkou, která ale nyní v hrobě již hnije. V tom přichází synek větší a ještě Bohu díky zdravý, který pro své rodiče na ulici něco byl vyžehral, a přináší několik krejcarů. Myslíš, že to bude na chléb neb na léky? Ano! „To nestojí za to; chleba sotva koupíš a dnes ani nemám hladu, praví otec, jdi a přines mi sklinečku té červené a bude-li peněz málo, tož plátěné“ (kořalky sprosté). A matka? dává hošíkovi za odměnu, že předce něco vyžehral, cosi malého do úst, vypadá to jako anglická cukrlata. — Takový pád není sám.

„Dost již ale, řeknou naši předkové, nyní pochopujeme, že jest bída, bída veliká, ne menší na duši jako na těle, které ale ani dobročinnost ani rozmnožení výdělku nespomůže“. Ovšem jestiž mnoho ještě chudých, nevinných, skromných, kterým se naproti vši jejich spořivosti mnohdy ani nejpotřebnější výživy nedostává. Toho na mnoze vinni jsou rozmařilí jejich souvrstevníci.

František a jeho spolubratři byli právě toho prosti, co činí člověka opravdu chudým, byli prosti vášní a nespokojenosti, k čemuž ještě přišlo, že si chudobu (vlastně co lidé pouze chudobou nazývají) co něco převzácného oblíbili. Proto netrpěl on nikdy nouze, anto se o nejpotřebnější výživu Bůh sám, Otec jeho nebeský, postaral, do jehož služby vstoupil a sice v té míře, že jeho chudoba jemu a jeho soudruhům často velkým pozemským bohatstvím byla. Někteří bratři přišli do země nevěřících. Tu se stalo, že jakýs Saracen (Turek) k milosrdenství jejich nuzotou jsa pohnut, jim něco peněz dáti chtěl, podivil se však vida, že jich přijmouti nechtějí. Když se ale dozvěděl, že z lásky k Bohu žádných peněz nechtějí, zamiloval si jich tak, že se nabídl, jim sloužiti svým jménem, dokud by jen něco sám měl. Hle, jaký to poklad a moc chudoby pro Pána Krista, že i ukrutné srdce pohana ohměkčila!

František stal se chudým, aby mohl Ježíše Krista najíti; našel jej, anto on se objevuje opravdu hledajícím jej. Kdo ale má Boha, pána celého tvorstva, může ten ještě chudým slouti? Světští páni kladou svou čest a slávu a bohatství v to, aby mnoho lidí na jejich pokynutí jen čekalo. Na Františkovo pokynutí ale čekala cela příroda. Museli bychom mnoho listů naší „Školy“ potisknouti, kdybychom všechno divné, co o Františkovi víme, vyložití, celou moc jeho nad tvorstvem nerozumným ukázati měli. Protože porozuměl dobře Bohu, jeho sv. vůli a nesmírné lásce k nám lidem, porozuměl také dílu Božímu, celé přírodě a ona jemu: rozjímáním o skutečích Božích cítil něžnou jakousi lásku ke všemu tvorstvu a připodobnil se tedy svému nebeskému Otci, který, jak dí písmo sv., ničeho nenávidí, co byl učinil. Život rájský před pádem Adamovým vrátil se při příchodu Františka, dravá zvěř odložila svou divokost, ptactvo svou bázlivost a vše dle rozkazu Františkova chtělo se řídití. Jednoho dne přišel na místo, kde se mnoho rozdílného ptactva bylo shromáždilo. To když spozoroval, sešel stranou a pozdravil je jako bytosti rozumné. Ptáci však čekali na něj, až přišel a vystrčivše hlavičky své ze křoví s jakousi radostnou napnutostí k němu se obraceli, jakoby něco od něho chtěli se dozvědětí. On pak k nim mluvil, aby svého Stvořitele, který tak dobře o ně se postaral a dosud stará, zpěvem oslavovali, a oni, jakoby všemu rozuměli, dychtivě poslouchali. František tímto zjevem udivený, šel uprostřed mezi nimi, hladil každého svým šatem, a když se s nimi dost byl nabavil, propustil je znamením kříže. Jindy zas přinesli mu štika živou; on ji však vpustil do vody. Tak dlouho ale ona, jako z vděčnosti, kolem člunu, kde se František nacházel, plovla, až ji svým požehnáním propustil. Největší zalíbení míval na beráncích; a tu se často přihodilo, že, když takové stádo potkal, všichni, mladí, staří, jej lichotivě obklopili, hlavy své vztýčili a bez proměny na něj se koukali. — V pravdě František byl bohatší, než kdokoli jiný, anto k jeho službě celý svět byl, a moudřejší Šalomouna, anto ve své prostotě hlubokosti Boží porozuměl a v celé přírodě, jako v otevřené knize, cíl a touhy její čítal.

Počet jeho žáků se co den množil — nuzný život Františkův živil tisíce bohatých (na statky nebeské) —, tak že jich sčítal 5000 již, když roku 1223 všechny

ke chrámu Portiunkula svolal. Při takové rozsáhlosti přál si, aby řehola jejich, již papež Inocenc III. schválil, též od jeho nástupce Honoria III. stvrzena byla. Po dlouhých modlitbách a 40 denním postu sepsal ji poznovu, zkrátiv něco, a předložil ji sv. Otcí, od něhož též její potvrzení dosáhl. Pak ale napomínal své soudruhy, aby ji zevrub zachovávali, jelikož ji nesepsal dle vlastního smyslu, nýbrž tak, jak mu ji Bůh byl zjevil. Aby ale jeho slova i Božím znamením dosvědčena byla, napsal mu Bůh něco málo později, co dosud neslýcháno bylo, vlastním prstem patero ran svého Syna Ježíše Krista v jeho umrtvené tělo co nejvýmluvnější ztvrzení řeholy jeho a co odměnu za horoucí lásku. Stalo se to následovně.

František měl v obyčeji, že, když po delší čas svým bližným, skutkům milosrdenství byl se věnoval, na několik dní v samotu se odebral, aby se se svým Bohem úzeji spojil, aby všecken duševný prach zmyl, který v obcování jeho se světem na jeho duši byl se usadil. Dvě leta před svou svatou smrtí to bylo, když za řečenou příčinou na horu *Alverna* se vzdálil a ku počtě sv. Michaela archanděla 40 denní půst započal. Tentokráte oplýval při rozjímání Božských věcí hojněji svatou sladkostí než jindy, a ohněm vroucí tužby po nebeských věcích rozháranému popřál Bůh sv. nadšení ve větší míře. Byl pohroužen v hlubokost Božských tajemství, nikoli co všetečný, který majestátnost Boží vyskoumati chce a od slávy pak utlačen bývá, nýbrž co věrný a skromný sluha Páně, který Boží vůli hledá a jemu ve všem podobným býti se snaží. Pročež mu ji Bůh dal věděti, vnuknuv jemu, aby sv. evandélium otevřel a že mu ukáže, co by se mu na něm obzvláště líbilo. František, pomodliv se zbožně napřed, dal si od jednoho spolubratra, který byl muž zbožný a svatý, s oltáře knihu sv. evandělia přinést a ve jmenu nejsv. Trojice otevřít. Když to po třikrát se stalo a po každé totéž se objevilo, totiž umučení Páně, tu poznal František, že Bůh chce, aby jak Ježíše Krista ve svém životě následoval nesa trpělivě ano s radostí kříž svůj, tak i v jeho utrpení jemu podobným se stal. František se toho nelekal, nýbrž ještě více po tom toužil, a když takto andělskou láskou svou k Ježíši Kristu nad sebe v Boha vytržen byl, spatřil (bylo to právě ráno na den Povýšení sv. Kříže) serafína s nebe k sobě sestupovati. Když pak v nejprudším letu ke Svatému se přiblížil, spozoroval on mezi křídly podobu ukřížovaného, který ruce a nohy v podobě kříže má přibity. Dvě zářící křídla byla vyzdvížena nad hlavou, dvě byla k letu a dvě zakrývala celé tělo. Toto když František spatřil, žasnul, zároveň ale naplnila nová jakási bolest, smíchaná s radostí, jeho srdce a když vidění zmizelo, ukázala se ihned na jeho těle znamení křížování. Ruce a nohy viděly se hřebem býti probodnuty, a tak sice, jakoby jeho konec sehnutý z druhé strany poznovu do těla byl se zaryl a bok byl jako kopím prohnauý a červenou jizvou obložený. Častěji protékala též z této rány krev a pokálela Františkovi šaty.

Teprv později a s velikou ostýchavostí vypravoval František toto vidění svým přátelům, při kterém, jak dokládá, tajná slova od Ježíše Krista slyšel, která žádnému člověku, dokud živ bude, nevyjeví. Ačkoli toto vyznamenání od Boha ustavičně tajil, nose ruce a nohy vždy přikryté, nicméně viděli ano i dotýkali mnozí jeho 5 ran a z nich vycházející krve, a sv. Bonaventura sám dokládá, že vlastníma očima je viděl ještě za živobytí Svatého. Po smrti jeho ale při jeho veřejném ukazování viděli jej více 50 bratří, sv. Klára se svými sestrami a takřka celé obyvatelstvo Asissi, které se přihnulo, jejich rozmilého Svatého ještě naposled uzříti.

Když se poslední jeho hodinka zde na zemi přibližovala, chtěl ji dokonati, jak celý život svůj trávil. Dal se přinésti do kostela Panny Marie Portiunkula, položil se na holou zemi, dal ještě poslední napomenutí truchlícím svým bratřím řka: „Co se mne týkalo, učinil jsem, co vám přináleží, naučí vás Kristus“. Požehnav je dal si přečísti něco ze sv. evandělia sv. Jana, zanotil, jak jen hlasitě mohl, v žalm (CXLI): „Hlasem svým k Hospodinu volám, hlasem svým k Hospodinu zehráám“ a při posledním jeho verši ve slovích: „na mne čekají spravedliví, až odplatíš mně“ vzlétla krásná, svatá jeho duše do nebeských vlastí. Krásný život — krásná smrt!

III. Zahrádka sv. Františka.

Jaká to asi bude zahrádka? pomyslíš si milý čtenáři. Obyčejná to arcit' nebude, kde roste salát a česnek, kde jsou takové třešně, jabloně a brušky, jakými nám dobrotivý Bůh letos tolik ovoce poskytnul; o těch by se „Škola Páně“ nezmiňovala, jelikož to patří do jiné školy — hospodářské. Nicméně podobá se a jest celý život Františka v utěšenou zahrádku, kde Bůh sám byl zahradníkem a František jeho nevěrnějším pomocníkem, kde to nejkrásnější kvítí rostlo, na němž Bůh sám a andělé jeho se obveselovali a jehož vůni celý svět pocítil.

1. Slýchával jsem kdysi, že ráje, z kterého Adam a Eva byli vyhnáni, na světě dosud jest; zdali tomu tak, nechci tvrditi. Proč do něho ale dosud žádný nepřišel, jest příčina ta, že ho žádný nemůže najíti. Neboť jest obehnaný na pohled nepatrným ale hustým a nepřekonatelným kopcím a trnám, tak že žádný toho sobě ani nepovšimne a kdyby, tož nemá tolik vytrvalosti a síly, aby až do vnitřku se prodral. A to má také své dobré, nebo kdyby bylo nám hříšným smrtelníkům lze, do něho se dostat, brzo by byl posetý samými cukrárněmi a kdo ví jakými továrnami, celý jeho líbezný vzduch by se zkazil a zhnusil, za nedlouho bylo by tam tolik bídy, svárů a nepravostí, jako u nás, a vyvolení Boží, jako prorok Eliáš, o nichž písmo sv. dí, že tam byli za živa přenešeni, nenalezli by zde v krátce prázdného poklidu. Proto musí býti ráj trnám a bodláčím ohrazen, aby jeho sady neporušeny byly a ku radosti tam bydlících skvětaly. Podobně byla zahrádka sv. Františka, jeho ctnostmi naplněné srdce, trnám obehnána, totiž zevnějškem nepatrným, chudebou, zapíráním sebe sama a pokorou. To bylo to nepřekročitelné ohrazení, skrze něž duch světský, pekelník voďrati se a kaziti nemohl. „Kdožkoli Krista oblekli, tělo své křížují s jeho vášněmi a naruživostmi“. (Galt. V, 24). Toto pokynutí sv. Pavla vtiskl si sv. František hluboce v paměť a měl tělo své v tak tuhé přísnosti, že mu sotva toho nejpotřebnějšího poskytnul, neboť, říkal, těžko jest tělu dáti, čehož potřebuje, a v jeho poddanost nepřijíti. Proto požíval ve dnech zdravých málo kdy vařených pokrmů, a když někdy, tu si je popelem promíchal, aby na nich žádných lahůdek nenalezl. Vody sobě sotva do syta dopřál, tím méně vína. Přišel-li však mezi lidi, tu se úplně dle naučení sv. evandělia podle svých hostitelů choval, ačkoli doma tak přísně a zdrženlivě žil. Jak koli ale přísným byl na sebe, tak pečlivým byl o své spolubratry: ve všem se řídil dle sv. evandělia a dával dobrý příklad jak v postu tak i v jídle. Za postel sloužila mu často holá zem, aneb spával sedě, aneb kámen maje za podzhlavec. Kabát míval jediný, vetchý. Otázan jednou, kterak se v tak vetchém oděvu před zimou ochrániti může, dal toto za odpověď: „Kdyby oheň vroucí touhy po věčné otčině nás uvnitř se doteknul, pak bychom zevnější mráz lehce snesli.“

Před měkkými šaty míval odpor; tvrdé miloval, neboť Jan Křtitel, říkával, byl právě pro to od Pána chválen. Když se mu někdy kabát, jež mu dobří lidé darovali, měkkým býti zdál, protkal jej uvnitř provázky, neboť nikoli v chýžkách chudých, nýbrž v palácích bohatých mají se šaty měkké nacházeti. Jistou zkušeností se přesvědčil, že duch pokorný životem přísným bývá zastrašen, pohodlným ale k pokoušení povzbuzen. Především ale bděl nad panenstvím svým a nešetřil ani sněhu ani ledu, aby svého domácího nepřítele (své tělo) na uzdě udržel, aby svůj bílý šat, jež na křtu sv. byl obdržel, nepokalený vždy zachoval. On říkával: „Duchovnímu člověku jest mnohem lehčí, velikou zimu snést, nežli té nejmenší nečisté žádosti v srdci svém trpěti.“ Satan, jenž tak udatného vojína proti jeho spojenci (tělu) se strachoval, neváhal, jej lstí od jeho přísnosti odvrátiti, předstíraje mu, že sice žádného hříšníka tak velkého na světě není, jehož hříchy by nemohly býti odpuštěny, kdo ale přílišným pokáním sebe sama zabíjí, že věčně milosrdenství nedosáhne. Sv. František ale znal hloupou lest pekelníka, opovrhl jí a tím pevněji držel na slovu Kristovu: „Kdo setrvá až do konce, spasen bude.“
(Dokončení budoucně.)

Pomoc hlavě — pomoc oudům.

Bratrstvo svatého Michala Archanděla.

1.

Syn Boží Ježíš Kristus založil na zemi církev svatou, která jeho svaté učení neporušeně a nemýlně lidem hlásati a lidi svatými svátostmi posvěcovati měla, tak, aby všickni lidé jejím vedením k spasení věčnému přijíti mohli. Pán Ježíš však ve své nevyzpytatelné a neskončené moudrosti nechtěl, aby církev jeho beze všech překážek a beze všeho protivenství úřad svůj konala, nýbrž jako on sám na světě jen v samých pracích a nesnázích, v mnohem protivenství a pronásledování dílo vykoupění lidského konal a v největších bolestech na kříži umíraje dokonat, tak chtěl, aby i církev jeho, zastávajíc místo jeho na zemi, také jen v samých bojích a protivenstvích úřad svůj vykonávala. Církev svatá však nemá v tom boji svém podlehnouti neb přemožena býti, majíc od Pána Ježíše ujištění, že brány pekelné ji nepřemohou; proto také vidíme, jak podivně často Bůh církev svatou hájí a proti všem jejím nepřátelům jí se zastává; neboť kdykoliv mocnosti pekelné novou nějakou zbraní na církev svatou dotíraly, chtěje ji zcela zhubiti a zkažiti: pokaždé vynalezla moudrost Božská nových prostředků, jimiž útoky pekla odrazeny býti mohly, tak že církev svatá vždy nové vítězství slaviti mohla.

V prvních dobách církve popudil ďábel, jehož nejvroucnější žádost byla, církev svatou zcela ze světa vyhubiti, proti křesťanům římské císaře, kteří duchem zlým vedeni a puzeni po 300 let křesťany mučili a usmrcovali, a nejeden z nich se domníval, že stůj co stůj křesťanství ze země vyhladiti musí; však moudrost Božská, která nechtěla dopustiti, aby církev svatá vyhubena byla, anže do skonání světa trvati má, naplnila křesťany duchem udatným, tak že křesťané raději se nechali neukrutněji mučiti a usmrcovati, nežli by se byli víry svaté odrekli, a tak se stalo, že každý mučedník, jenž pro víru v Ježíše Krista život svůj položil, smrtí svou mnohých jiných ku přijetí víry v Ježíše Krista povzbudil. Ďábel tedy chtěl pronásledováním církev svatou zrušiti, ale prozřetelnost Božská použila takového pronásledování křesťanů jen k rozmnožování a k rozšiřování křesťanstva, neb mučením křesťanů se počet jejich nemenšil, nýbrž více ještě rozmnožoval. Krev mučedníků, símě křesťanů. —

Když ďábel pronásledováním křesťanů nic nepoživil, an tím jen křesťanstvo se rozšířovalo, vynalezl rozličná kacířstva, chtěje tak vnitřní církev svatou zkaziti, aby se od pravého učení Ježíše Krista odvrátila a místo pravdy jen bludy hlásala; tak povstalo množství rozličných kacířů jako Montanisté, Donatisté, Ariani, Pelagiani, Eutychiani, Macedonisté, a kdo ví jak se všechna ona kacířstva jmenovala; však i v té době zastal se Bůh své církve a poslal naproti těm kacířstvím svaté muže, jež Duchem svatým osvětlil, a kteří kacířstva poráželi, učení katolické církve vysvětlující a odůvodňující; takoví učitelové církevní byli svatý Athanasius, sv. Hilarius, sv. Basilius, sv. Řehoř Nazianský, sv. Jan Zlatoustý, sv. Ambrož, sv. Jarolím, sv. Augustin, sv. Leo Veliký a mnozí jiní. Tak opět sloužili kacíři, jenž ehtěli učení církve pokaziti, prozřetelnosti Božské jen k tomu, že se svaté učení církve lépe vysvětlilo, odůvodnilo a v mnohých vzácných knihách a spisech svatých otců a učitelů církevních na všechny budoucí časy uložilo.

Pozděj opět našuškal ďábel císařům německým, aby si osobili právo biskupy ustanovovati, čímž se stalo, že mnozí nehodní mužové k tak vznešené důstojnosti povýšení byli, tak že kázeň a dobré mravy v duchovenstvu počínaly klesati. Však i v té době zastal se Bůh církve svaté a posadil na stolec svatého Petra Řehoře VII. muže svatého a učeného, a tento Duchem Božím naplněný velepastýř opřel se podivů hodnou přísností a vytrvalostí zlořádům těmto, svrhl neposlušného císaře s císařství a trestal velmi přísně špatné kněze, jenž proti přísným zákonům církevním v manželství vstupovali, těžce tak se prohřešující. Tak použila opět prozřetelnost Božská oněch smutných okolností k tomu, aby kázeň ve svaté církvi napravena a i na budoucí časy ustálena byla.

Když však v novějších časech opět Luther a jemu podobní povstali, chtěje církev svatou popravovati, vlastně ale zrušiti a jiné církve podle svých choutek a libůstek zříditi, tu povolal Bůh, jenž nepřestal nad církví svou bděti a ji chrániti, svatého Ignáce z Loyoly, zakladatele tovaryšstva Ježíšova čili Jezuitů, kteří měli býti co nepřemožitelná hráz naprotiv vlnám vše uchvacujícího protestantismu, kteréžto vznešené úloze rád ten vždy zadost činil a posud ještě vždy v prvním šiku proti kacířstvům bojuje, proto také od nich nejvíce nenáviděn a osočován jest.

2.

Tak vidíme, že prozřetelnost Božská povždy nad církví svatou bděla a proti rozličným novým útokům, které peklo na církev svatou strojilo, také vždy nových prostředků vynalezla, aby útoky pekla církvi svaté nejen neškodily, nýbrž právě ještě k jejímu dobrému sloužily. A jak to činila prozřetelnost Božská za dob minulých, tak to činí i za našich dnů; i za našich dnů chrání Bůh církev svatou proti úkladům, jaké peklo nepřestává jí co den strojiti. A jaké jsou útoky, jaké za našich dnů peklo na církev svatou činí? Jakými zbraněmi chce za našich dnů peklo církev svatou zkaziti? Zbraně, jakých peklo za našich dnů proti církvi svaté užívá, aby církev zkazilo, jsou zvláště lhůstevnost neb netečnost ku svaté církvi a k svaté víře a pak nenávisť proti nejvyšší hlavě církve svaté a proti veškerému katolickému kněžstvu.

Lhůstevnost ku svaté církvi a nevšímavost svaté víry hlásá za našich dnů veřejně služebnictvo pekla, když žádá, aby křesťan i nekřesťan, žid, turek, pohan i neznabož stejně ctěni a ve všem sobě rovni byli, ano aby se i nekatoliku přednost před katolikiem dávala, a to proto, aby každý viděl a se přesvědčil, že na víře

nic nezáleží, že víra jedna jako druhá aneb jako žádná víra, a dle takových zásad se vskutku řídí mnozí, kteří se za „osvícené“ neb „svobodomyslné“ považují, neb kteří se ku vyšší třídě neb ku vzdělaným ve společnosti lidské počítají. Poněvadž však žádný pravý katolík s těmi jejich zásadami dorozuměn býti nemůže, an zřetelným výrokům Pána Ježíše a jeho svatých apoštolů odporují, poněvadž každý katolík ví, jak přísně žádal Pán Ježíš víru v něho, co v Syna Božího a že on víru tu za výminku považoval, pod kterou jediné lidé k spasení přijíti mohou, an pravil, že kdo v něho neuvěří, zatracen bude, a že již odsouzen jest, což i svatí apoštolové uznali, a za pravdu, že jen „jeden Pán, jedna víra a jeden křesť“ jest, i život svůj položili, poněvadž všecko to pravý katolík ví a proto se lhostejnosti ve víře opírá a s těmi, jenž nevšímavost víry hlásají, nedrží: proto jsou všickni ti protivníci církve a rozšiřovatelé nevšímavosti svaté víry neukrotitelnou záští naplnění proti všem věrným katolíkům, zvláště ale proti svědomitým kněžům a nejvíce proti nejvyšší hlavě církve svaté, proti svatému Oci. Nepřátelé tito věduce, že svět obyčejně člověka jen podle toho posuzuje, jak mnoho má, tak že jen bohatých si váží, chudobných však si nevšímá a jimi pohrdá, rádi by, aby i veškeré duchovenstvo všeho jmění a všech statků pozbaveno bylo, an by tak, jak se domnívají, všecku úctu a vážnost ztratilo, tak že by potom žádný je neposlouchal a na jeho slova nedbal; ano žeby, nemaje vlastní výživy, buď od vlády, vlastně toho neb onoho křiklouna záviselo, aneb v počtu velmi skromném se nacházelo a takto odkřesťanění lidu mnoho zabrániti nemohlo, proto zasazují se tito protivníci církve svaté a křesťanství vůbec za našich dnů o to, aby nejdříve svatému Oci a pak i všem biskupům a farářům všecko jim právem přináležející jmění pobráno bylo a oni k největší chudobě odsouzeni byli, aby potom co nepotřebné břemeno odstrčení býti mohli, těšíce se, že potom církev katolická přestane. Tak mudrují protivníci církve svaté navedení jsouce peklem za našich dnů, však prozřetelnost Božská bdí i za našich dnů nad církví svatou, a ona zná i útoky těchto nynějších protivníků církve svaté zmařiti. Ano prozřetelnost Božská použila právě snah těchto nepřátel církve svaté, jenž lhostejnost k víře hlásají a nenávisť proti katolickému duchovenstvu zuří, aby lásku a horlivost ve víře u křesťanů povzbudila a obětovnou lásku ku svatému Oci v nich roznítila, proto řízením Božím se stalo, že za našich dnů **bratrstvo svatého Michala Archanděla** zařízeno jest, které všemožně k tomu působiti má „aby právě křesťansko-katolické smýšlení v lidu se budilo, rozšiřovalo a skutkami obětovné lásky křesťanské sílilo, zvláště však, aby nezrušitelná práva svaté apoštolské stolice hájena a zachována byla.“*)

An tedy nepřátelé církve svaté za našich dnů o to usilují, aby všecko křesťansko-katolické smýšlení udusili, snaží se jim na odpor bratrstvo svatého Michala Archanděla křesťansko-katolické smýšlení v lidu probuditi, aby katoličtí křesťané také si povědomi byli toho, že jsou údy jediné pravé církve, mimo níž žádného

*) Prostředky k dosažení toho cíle jsou **modlitba a almužna**, a sice zavážou se oudové — kdyby ale toho opomenuli, nespáchali tím žádný hřích, nýbrž vynechali dobrý skutek —, 1. že denně jednou „Otče náš“ a „Zdravas Maria“ a „Věřím v Boha“ se pomodlí v tom úmyslu, aby Boží pomoc v utiskování sv. Otce a sv. církve se vyprosila; 2. že týhodně aneb kdyby i to mnoho bylo, **měsíčně aspoň 1 kr.**, do roku tedy 12 kr. na potřeby církve sv. a jeho viditelné hlavy obětovati budou. Milostí duchovních jest tomuto bratrství mnoho popráno, o nichž ale, jakož o celém blahodárném působení té jednoty někdy jindy více zde podáno bude.

spasení není, aby si toho velikého štěstí v pravém ovčinci Kristovém býti také nade všecko vážili, a proto i láskou k svaté církvi vždy proniknutí byli. — Co zatím protivníci církve svaté právem přináležející statky svatému Otci pobrali a jemu ještě i ostatní pobrati chtějí, přispívají údové bratrstva svatého Michala skličenému Otci svému dobrovolnými dárky, aby tak nejen svatému Otci nápomoeni byli k zapravení rozličných útrat, které s řízením celé katolické církve, rozšířené po celém světě, spojeny jsou, nýbrž aby také vyjevili, že jednání hanebných loupežníků církve svaté zavrhuje a za krádež, loupež a nejhroznější nespravedlnost považují. Tak má býti bratrstvo svatého Michala za našich dnů jako nezrušitelná hráz proti nepřítelům církve svaté, kteří za našich dnů se velmi zmáhají a kteří by rádi všecku lásku a úctu ku svaté církvi a k její nejvyšší viditelné hlavě, k svatému Otci udušili; neboť bratrstvem tím právě úcta a láska ku svaté církvi a k svatému Otci se budí a vyjevuje jak modlitbou za svatého Otce tak i dárky svatému Otci poskytovanými.

Zajisté nedosáhnou protivníci církve svaté nikdy, po čem tak velice touží, dokud bratrstvo svatého Michala růsti a kvěsti bude. —

V tom tedy poznáváme Moudrost Božskou a jeho starost o svatou církev, že právě za našich dnů řízením Božím bratrstvo svatého Michala Archanděla založeno bylo; neboť čím byli v prvních dobách církve svatí mučedníci naprotiv pohanským císařům, čím byli svatí otcové a učitelé církevní na proti rozličným kacířstvím, čím byli papežové jako Řehoř VII. naproti zpupným císařům německým neb neposlušným kněžím, čím byli a jsou Jezuité naproti protestantismu: tím jest bratrstvo svatého Michala Archanděla naprotiv rozšiřovatelům lhostejnosti a netečnosti ku svaté víře a naproti protivníkům a utiskovatelům svaté apoštolské stolice za našich dnů.

3.

Bratrstvo, jehož účelem jest, lásku k církvi svaté buditi a živiti a svatého Otce, nástupce svatého Petra, modlitbou a dobrovolnými dárky podporovati a hájiti, vyvolilo si svatého Michala Archanděla za svého zvláštního patrona neb ochrance, proto že svatý Michal Archanděl od pradávných časů co zvláštní ochrance církve svaté se ctí, a poněvadž Archanděl ten, jenž ďábla přemohl a s nebe svrhl, mocný jest, i všechny útoky, které služebníci ďáblu na církev svatou činí, odraziti a církev svatou obhájiti.

Svatý Michal Archanděl hájil co horlivý zastavatel cti Boží také povždy i všechny věrné služebníky Boží proti jejich protivníkům, tak že v písmě svatém knížetem čili andělem strážným vyvolených Páně sluje. Archanděl Michal přimlouval se již za lid Israelský a byl pomocníkem lidu toho, tím více zajisté zastane se Archanděl ten lidu křesťanského a dopomůže lidu tomu k vítězství nade všemi protivníky církve svaté, jak i prorok Daniel to předpovídá řka: „Povstane Michael kníže veliké, který stojí za syny lidu království Božího a toho času spasen bude lid Boží, kdožkoliv zapsán v knize života nalezen bude“. Ostatně že Archanděl Michael také mocným jest, ďábla přemoci, ať již tento jakýmkoliv způsobem útoky na církev svatou činí, a si snad i krále neb císaře, neb roty loupežníků neb i rozličné tajné spolky ku pomoci v boji svém proti církvi svaté bere, o tom nelze pochybovati, an samo zjevení Boží nám o skvělém vítězství Archanděle Michala nad drakem pekelným vypravuje.

Svatý Jan ve svém zjevení praví: „I stal se boj veliký na nebi; Michael a andělé jeho bojovali s drakem, i drak bojoval a andělé jeho.“ Slova ta mohou však i na naše doby obrácena býti, neboť může se říci: „I děje se boj veliký na zemi, Michael a andělé jeho bojují s drakem a drak bojuje a andělé jeho.“ Kterí však jsou ti, jenž co andělé svatého Michala bojují proti draku? To jsou beze pochybnosti údové bratrstva svatého Michala Archanděla, jejichž vůdcem tento Archanděl jest. A jací jsou to andělé draka, kteří bojují proti Michaeli? To jsou ti, jenž se vyslovili, že úlohou jejich na zemi jest, papežství a s ním církev svatou zrušiti. Však co praví zjevení Boží? „I svržen jest drak ten veliký i andělé jeho s ním svrženi jsou.“ Nebojte se tedy vy andělové svatého Michala, jenž co údové bratrstva svatého Michala Archanděla pod praporem toho knížete andělského bojujete proti draku a andělům jeho, proti protivníkům svatého Otce a církve svaté! Vítězství bude konečně vaše! Bojujte jen srdnatě pod praporem svatého Michala vroucnou modlitbou za svatého Otce a neohroženým hájením práv svaté apoštolské stolice. Zůstaňte i budoucně co bojovníci svatého Michaela věrni svatému Otci, jak jste to jemu podpisem svého jména byli přislíbili, čímž jste skličnému Otci svému velkou radost a velké potěšení způsobili, tak že on opět na důkaz své lásky a vděčnosti k vám, své Apoštolské požehnání vám nejmilostivěji uděluje, an na vaše podpisy takto odpovídá:

Pius papež IX.

„Milé děti! Pozdravení a Apoštolské požehnání!“

„Radujeme se, milované děti, že v tak hojném počtu jste přistoupily do bratrstva, zasvěceného onomu archandělu, jenž první boj Páně bojoval a odbojnicky s nebe svržené do nehlubšího pekla zapudil. Zajisté následujete těch, kteří ochotně s ním bojovali, vy, jenž v boji, podniknutém od brán pekelných proti choti Kristové, k této stolici svatého Petra přicházíte, abyste spolu s ní bojovali. Velmi příjemné jest to nám, jenž o čest Boží a o spasení duší pečujeme, viděti, jak velebně se okolo nás síly jednoty katolické vyvinují, však ne méně jsme dojatí vaší dětinnou zbožností, která Vás k vyjevení citů vašich povzbudila, abychom ve svém krutém boji nebyli zbaveni ochrany a útěchy všech okolo nás se shromažďujících dítek našich. Však ještě více se radujeme z toho, že, nemohouce o vítězství pochybovati, an o tom Božským přislíbením ujištění jsme, Vás povolané vidíme, abyste podíl brali na cti, užitku a odměně toho vítězství. Bojujte tedy udatně s námi nikdy od boku našeho neodstupující, buďte ale spolu pamětlivi, že bojování naše není toliko proti tělu a krvi ale i proti duchům nešlechtnosti. Protož oblečte se v odění víry, posilňte se v Pánu a v moci síly Jeho, kterouž ustavičnými prosbami žádejte a již si dobrými skutky opatřiti se vynasazte. My žádáme pro Vás všecku nebeskou pomoc, abyste udatně státi mohli proti nepřátelským útokům a pak se z dosaženého vítězství spravedlnosti radovati mohli. Nyní však na důkaz Božské lásky a naší obzvláštní přízně a vděčnosti Apoštolské požehnání Vám všem nejlaskavěji udělujeme.“

Dáno v Římě u svatého Petra dne 20. července r. 1867 nejvyššího kněžství našeho 22.

Pius IX.

„Oby jsou zlé, kdož by toho chtěl popíráti? Avšak proto přece přece nesmí býti málomyslným, naopak čím více nepřátelé církve sv. na nás do-
tírají, tím obratněji musíme bojovati zbraní naší, od Pána Krista nám danou,
obzvláště ale modlitbou a rozhodným stáním k církvi sv. a ke spravedlnosti.
Slušnoť více Boha nežli lidí poslouchati. Nejsme ale vši radosti tak prosti v ča-
sech těchto pravdě protívých. Jak potěšné jest ku př. to, jak pookřává každé
spravedlnosti milovné srdce, slyše, kterak od věrných katolíků všude, i u nás
na Moravě, podpisy se sbírají, jimiž se dosvědčuje, že ono smýšlení, jež oněhdy
ve Vídni shromáždění biskupové Jeho Veličenstvu císaři pánu projevíli, smýšlení
jest celého národa, že jestli kdy, tož zvláště tentokráte za sebou celý národ
mají. S radostí klademe takovou adresu, (čili psaní na Jeho Veličenstvo císaře
pána) jak se v okrese olomouckém nyní horlivě podpisuje, majíce to vřelé přání,
aby zejména bratrstva, dle příkladu svých velepastýřů a velectihodného duchoven-
stva, v této věci horlivými se ukázala, a jelikož to ani těch nejmenších výloh
peněžitých nestojí, aspoň svůj podpis pro věc tak svatou položila. Slušno, ano ne-
vyhnutelně potřeba jest, aby hanebný tlak nepřátel pravého náboženství potřen byl
mocnějším — protože spravedlivým a na vůli a milost Boží se podpírají-
cím — protitlakem.

Obsah adresy, čili psaní k císaři pánu, jest prosba, aby nikdy nepřipustil
tak zvané civilní manželství, odloučení školy od církve a oloupení církve sv. o její
statky. Zní takto:

Vaše Veličenstvo, nejjasnější a nejmilostivější

Císaři, Králi a Pane náš!

Přebolestně nesli jsme, kterak potupně se v posledních letech proti slavné
smlouvě, kterouž Vaše Veličenstvo se Svatým Otcem v roce 1855 uzavřítí ráčilo
a kteráž konkordátem nazvána jest, bez trestu smí psáti a mluvit. Když však
pozorujeme, kterak v nejnovější době ruka k opravám církevním docela nepovolaná
se odvažuje, násilně roztrhati posvátnou smlouvu, kteráž přece toliko nejvznešeněj-
šími uzavírateli samými, totiž jediné Vaším Veličenstvem a Hlavou Církve, pape-
žem, rozvázána a změněna býti může, a když jsme se přesvědčili, že rouhavým
trháním této smlouvy posvátné „**mravným základům společenského řádu
a blahu národův**“ nebezpečnoství hrozí — zrovna na odpor **císařským sli-
bům, úmyslům a snahám Vašeho Veličenstva** — v patentu z 5. listo-
padu 1855 v říšském zákoníku čisl. XLII. obsaženém a slavně vyjádřeném, od-
vázili jsme se k této nejpokornější prosbě:

Vaše Veličenstvo račiž nepřipouštěti: *aby nějakým zákonem důstojnost man-
želství co svátosti byla zlehčena aneb v pochybnost brána, aby se vychovávání dětí
našich od zásad a důlucha Církve Svaté odchylovalo aneb aby statky, od našich
zbožných předkův církvi a jejím potřebám věnované se směly obracet k účelům ne-
církevným.*

Co nejúpěnlivěji prosíme: Vaše Veličenstvo račiž setrvati v ochranství
samosprávy a svézákonnosti církve svaté.

Dáno v K... o Svatém Václavu I. P. 1867.

Spolkové manželů, manželek, mládenců a panen.

Původ.

O sv. missiích se pro jednotlivé stavy a pohlaví držívali cvičení čili poučení o jich povinnostech, jednak proto, aby se v příštím životě podle toho poučení spravovali a jednak také proto, aby při zpytování svědomí na to obzvláštní zřetel bráti mohli, zdali a jak povinnostem stavu svého zadost učinili. Tou měrou se mnoho svatokrádežních zpovědí napravuje anebo jim se předejde, které se skládají proto, že lidé dílem zanedbávání povinností svých za nic považují, dílem ani nevědí co vlastně v stavu svém za povinnosti mají. A nebývá to věru věc tak snadná, v chrámě, kde jsou lidé všeho pohlaví, stáří a stavu pohromadě, o jednotlivých povinnostech obsírně a zevrubně mluvit, ano byloby to nebezpečno a pro jednotlivé i pohoršlivé, kdyby se měly ty povinnosti bez rozvahy při tak pomíchaném posluchačstvu předkládati. Ovšem pravda, že se na př. snoubencům dle rozkazu sv. církve musejí povinnosti stavu, jež chtějí nastoupiti, vykládati. Ale přecasto se stává, že se všechno to poučení napořád beze všeho prospěchu uděluje, jelikož všechno se zapomnělo. Proto jsou ta cvičení v čas sv. missií věci nad míru důležitou, jádrem celé missie. Aby však ovoce, které tímto cvičením o sv. missiích s milostí Boží se docílilo, zůstalo stálé a pastýřům duchovním se přetěžký úkol, zachránění duší před zahynutím věčným, usnadnil, bývají založeny jednoty neb spolkové jednotlivých stavů. Tím se podává pastýři duchovnímu příležitost, aby mohl jednotlivým stavům povinnosti na velikonočních cvičeních právě tak prostonárodně vysvětlit, jako v čas sv. missie se to stává; uvádí se častější sv. přijímání mezi věřícími, zabraňuje se mnoho hříchů, a napomáhá se k čistotnému životu v stavu svobodném, a ku křesťanskému vychování dítek v stavu manželském. Pakli se považuje, jak za dnů našich v rodinách život křesťanský začíná téměř napořád mizeti, kterak v stavu svobodném nepravosti nejhroznější se rozšiřují, nemůže se ani v nejmenším důležitost těchto jednot upírati, a každý o spásu svých svěřených pečlivý pastýř duchovní jistě radostně uvítá a pěstovati jich bude.

Účel a pravidla spolků stavů jednotlivých.

(Schválený od sv. Otce Řehoře XVI. dne 30. května 1848.)

A. Pro panice a panny.

Tito slibují přistoupením k spolku, ovšem beze všeho slavného závazku, že chtějí čistý a nepoškvrněný život vésti, aby takto ve svobodném čili panenském stavu až do smrti Bohu sloužiti, aneb k sv. stavu manželskému životem čistým se připraviti mohli. Za tou příčinou se každý panice aneb panna zavazuje:

1. Že si neudělá s žádnou pannou (panicem) známost, s kterou by neměl úmysl v stav manželský vstoupiti.
2. Že s tou pannou (panicem), s kterou v stav manželský vstoupiti míní, jediné u přítomnosti rodičů, aneb těch, jenž místo rodičů zastávají, mluvit chce.

3. Že nenavštíví tanečních plesů. Jen zřídka kdy, když se spoluúdobné jedné a neb více rodin, u přítomnosti a pod dohlídkou rodičů aneb těch, jenž místo těchto zastávají, se jim počestné vyrazení dovoluje. Kdyby však i v takovýchto pádech

pro jednotlivé osoby se blízká příležitost k hříchu vyskytnouti měla, byloby to, jako pokaždé, i tuto přísnou povinnost této příležitosti se vystříhati.

4. Odříká se nemírného požívání každého nápoje.
5. Že chce každých čtyry neb šest neděl k sv. svátostem přistoupiti.
6. Že chce svědomitým plněním těchto pravidel ostatním spoluúďům dobrý příklad dávat.

B. Pro rodiče, hospodáře a hospodyně.

Účelem spolkovým pro tyto jest, aby věrně plnili povinnosti stavu svého k dítkám a podřízeným, proto se tedy zavazují:

1. Že netrpí od svých podřízených, aby nectné anebo dobrou pověst jiných podkopající řeči mluvili.
2. Že nedovolí, aby dítky neb čeledinové, vůbec podřízení, tajné známosti s osobami druhého pohlaví měli.
3. Že nepřipustí, aby některý neb některá z podřízených, jenž v stav manželský vstoupiti míní s osobou tou soukromně mezi čtyrma očima se scházival.
4. Že zabráni svým podřízeným navštěvovati tančírny.
5. Že špatné, nemravné čelediny ze služby propustí, a takto propuštěné více nepřijme.
6. Že se odříká navždy nemírného požívání všelikého nápoje.
7. Že přijme po čtyrech neb šesti nedělích sv. svátosti.
8. Že chce svědomitým plněním těchto stanov spoluúďům a podřízeným dobrý příklad dávat i sebe vespolek modlitbou podporovati.

Dle téhož rozhodnutí sv. Otce Řehoře XVI. musejí spolkové tito, jako i jiná církevní bratrstva od přináležejícího biskupa schváleny a kanonickým, čili církevním způsobem ve farnosti zavedeny býti. Když se to stalo, ustanoví místní farář pro jednotlivé stavy hlavní jich slavnost.

C. Svati odpustkové pro spoluúdy spolku.

Sv. Otec Řehoř XVI. rozhodnutím z 30. května 1843 spoluúďům udělil následující odpustky, kteréž se také dušičkám v očistci obětovati mohou:

1. Plnomocné odpustky na hlavní slavnost, aneb v pádu nemožnosti na jednu z tří následujících neděl; cizí, jenž v osadě nezůstávají, mohou odpustky ve svém, aneb v kterémkoli kostele získati.
2. Plnomocné odpustky na jeden od spoluúda samo zvolený den jednou v roce.
3. Odpustky 7 roků a 7 kvadragen, kdykoliv spoluúď mši sv. přítomen jest a za spolek se modlí.
4. Odpustky 5. let, kdykoliv mrtvolu spoluúda k hrobu doprovodí.
5. Odpustky na 100 dní, když se za spoluúdy 1 Otče náš, 1 Zdrávas a Sláva Otci modlí.

Všecky tyto odpustky uděluje týž sv. Otec také místnímu faráři a iným kněžím, zpovědníkům a kazatelům, kteří spolky ty zavádějí, rozšiřují a chrání.

Na hlavní slavnost přistupují spoluúďové k všeobecnému sv. přijímání. K získání plnomocných odpustků musí se na úmysl sv. Otce 5 Otče náš, 5 Zdrávas a 1 Věřím v Boha modliti.

Apoštolátu modlitby se přivtělilo:

Bratrstvo sv. růžence v Březových Horách v arcidiecési Pražské,

Veledůstojnému duchovenstvu ku povšimnutí:

Nedávno vyšla u Felixe Rauch-a v Inomostí knížka:

De rationibus fessis sacratissimis

Cordis Jesu, e fontibus juris canonici erutis comentarius auctore

N. Nilles, S. J., již v každém řádném kněhupectví dostati lze za 1 zl. 25 kr.

Obsahuje kanonistická monografie ta zevrubně sestavení všech čelnějších jednání soudních v příčině řečené pobožnosti i jiných s ní souvislých záležitostí, v Římě při kongregaci sv. obřadů vyřízených; pojednává dle původních pramenů o dvojím předmětu úcty právě jmenované a o jejím účelu, uvádí četné výroky a příklady svatých a světic Božích a jiných znamenitějších služů a služebnic církve sv. z rozmanitých řádů a krajiny horlivých to ctitelů přelaského Srdce Ježíšova, které příklad a doklad žádostí svých uváděli všickni ti, jež se o povolení veřejné úcty neb zvláštní mše sv. ke cti Bóžského Srdce Páně ucházeli. Konečně obsahuje řadu nejstarších od církve sv. neb duchovních vrchností schválených modliteb a písní o nejsvětějším Srdci Jeho. V přídavku uvedeno množství spisovatelů, latinských, italských, francouzských, německých, polských, maďarských a českých, kteří kdy co vydali poučného a nábožného o nejdrazším Srdci tomto.

Považujeme to za svou povinnost, tuto důkladnou knihu o pobožnosti jmenované velb. duchovenstvu ve známost uvést a co nejlíp doporučit.

Pokladnice pro sv. Otce.

Od dřívějšíka . . . 8 zl. 99 kr.

K tomu obětovali:

P. Ber.	1	"	—	"
Za zábavy jisté	—	"	45	"
M. N. ze Smíchova v Praze	1	"	—	"
Nejmenovaná z Prahy	1	"	—	"
Uhrnem	2	zl.	44	kr.

Listárna redakce.

Velb. p. P. F. Bez.: Není-liž pravda, nejste proti tomu, že takto jsem to změnil? Hodilo se mi to tak nejlíp.

Bláh. Mariána Proch. v Brumově: Předplatné (1 zl. 62 kr.) zašlete jen na vydavatele „Školy“ na hoře jmenovaného, a jestli si více výtisků Vaše spolky přejí, račte to hned oznámiti.

Bláh. p. Luď. Hol.: Píseň byla již otisknuta dle starých nót, když jsem psaní obdržel, nové jsou trochu změněny a škoda! také se mi více podobají. Račte ale jen dále, jest to velmi vhodné.

Š K O L A

Božského Srdce Páně.

Měsíčný list
Apoštolátu mo-
dlitby.

„Učte se ode Mne, ne-
tot jsem tichý a pokorný
srdcem, a tak naleznete po-
kój duším svým.“

Mat. XI, 29.

S povolením duchovní
vrchnosti vydává

PLACIDUS J. MATHON,

kněz řádu sv. Benedikta v Raj-
hradě.

„Jeden jest učitel
vás — Kristus.“

Mat. XXIV, 11.

Číslo 10.

L i s t o p a d

(první polovice.)

1867.

Dvanáct Mariánských hvězd.

V.
Každý tvor se Bonu vděčně koří:
Skrivánek již časné z rána zpívá;
Růže v kráse, jíž se přiodívá,
Vůni libou sálá, až až hoří;
Kajíc pro své hříchy tělo moří,
Dnem i nocí na modlitbách dlívá;
Světce, jenžto na nebesku bývá,
Hospodinu ustavičně dvoří.
Modlitbou si stálou zasloužila
Bohorodička té krásné hvězdy,
Jež se v koruně jí skvěje vezdy;
Onať každé chvíle použila,
V komůrce se ve tichosti modlí,
Dnem i nocí na modlitbách prodlí.

VI.
Kde tvůj poklad, tam též srdce tvoje.
V nebi poklad tvůj, tam srdce měj.
Na kvítka se jenom podívej,
Ke slunci jak kloní hlavy svoje.
Nebud srdce tvoje nikdy dvoje,
Bůh jen samotný je obývej,
Před tváří vždy jeho kráčivej.
Mocného tak dojdeš těchy zdroje.
Matka Boží v zbožném rozjímání
Upírá své zraky v oblohu,
V Bohu pohřížená bez přestání.
Tak si ve korunu hvězdnou vpletla
Nezabudku touhou po Bohu.
A ta nezabudka v nebi vzkvetla.

O pokoji Srdce:

(Pokračování o překážkách tohoto vnitřního poklidu.)

2. Nerozumné horlení — a lenost duchovní.

„Horlivost Boží mají, ale ne podle umění.“ Řím. 10, 1.

„Kdo skoupě rozsívá, skoupě i žíti bude.“ 2. Kor. 9, 6.

Jako v radosti a zármutku a vůbec ve všech i dobrých věcech přílišnost škodí, člověka z rovnováhy duchovní vyvádí a pokoj vnitřní ruší, tak to platí i o horlivosti pro věc třeba sebe lepší, pakli hned každému návalu vnitřního puzení se podáváme a okolnosti času, místa atd. nerozvažujeme. Nejen totiž že takovýmto nerozumným horlením málo dobrého vyřídíme neb snad docela ničeho, takovým nerozváživým sobě počínáním můžeme i ty nejlepší úmysly zmařiti a více pokaziti než napraviti; při nejlepším pádu, i kdybychom skutečně něco dobrého docíliti měli, škodíme nieméně sobě samým, rušíce si zbytečně vzácný pokoj srdce. Nebo kdo takto horlí, třeba i pro věc dobrou a nepovází, že dobrá věc chce dobré chvíle, že dlouhé doby zapotřebí, nežli se zlá navykllost odloží a dobrá ustálí — u jiných i u nás samých, — že nikdo nestal se jedním dnem — svatým: nikdy nebude spokojen ani s sebou ani s blížním, ani s Pánem Bohem, a takto pravého pokoje nikdy nepožívá . . . v ničem nemá stálosti, z jednoho prostředku k druhému přechází, z jednoho duchovního vůdce k druhému, jednu pobožnost přes druhou volí, tu odloží, jinou zase volí, až pak zemdlen přenáhlením svým a omrzen takovým sebe pachtěním — nechá všeho a přechází v druhou chybu, v druhou protivu, totiž lhostejnost, vlažnost, anebo, abychom to pravým jmenem pojmenovali, v lenost duchovní.

A tu si chudák teprv pomohl! Či myslí, že v lenosti nabude spokojenosti, pokoje? Ba ovšem, že — nikoliv. Neboť pokoj jest dar Boží, jehož uděluje jenom duším zmužilým, přičinlivým, a právě co odměnu za horlivost jejich. Nedbalost však a lhostejnost neb vlažnost jsou Pánu Bohu nanejvýš odporné, protivné, protivnější ještě nežli skutečná bezbožnost; nebo bezbožný poznává svůj bídný stav, vidí, ví, že je bezbožný a proto snadno se dá obrátiti, ale vlažný myslí, že je vše dobře, neboť koná modlitby, pobožnosti (ovšem že nedbale, lhostejně, vlažně), chodí do kostela, (ale více z obyčeje než z lásky) a nepoznává chyby své, které by mohl a měl polepšiti. Takový vlažný ví, že s hříchem nelze přijíti do nebe, ale že by on sám byl v hříchu, toho nepoznává, to nechce věděti; i jak se tedy má polepšiti — vždyť je přesvědčen, že toho polepšení ani nepotřebuje, že nemůže ani hodnější být nežli jest.

A proto se nesníme diviti, že tato vlažnost se Pánu Bohu tak protiví, ano že jest mu nesnesitelná, na odpor, že mu celé jaksi vnitřnosti zvracuje, jak to Bůh v Písmě sv. obrazně ukazuje v knize Zjevení 3, 15. 16: „O bys studený byl aneb horký; ale že jsi vlažný, a nejsi ani studený ani horký, počnu tě vyvrhovati z úst svých.“

Proto zapotřebí především vlažnosti se varovati, vystříhati a pokouší-li se o nás, ji ihned odehnati horlivostí, zmužilostí a naději v pomoc Boží, tělo pak své a žádosti přirozené přísně na uzdě držeti, ovšem no zase přes míru; jenom tenkrát, jenom takovým přísným spůsobem nabudeme spokojenosti a pokoje, poněvadž pokoj jest majetek jenom duší horlivých, zmužilých a jest jaksi — sladké ovoce horlivosti.

Ale horlivost ta — s druhé strany — nesmí překročiti meze slušnosti, mírnosti, rozvahy, nemá-li nás rovněž připravit o vzácný pokoj srdce. Aby kdo takové nerozumné horlení umírnil, musí vždy dobře uvážit, co z něho následuje: přeuáhlení, mrzutost, nepokoj; musí krotiti náhlé nápady k věci třeba sebe lepší, asi takto: zdáli se nám, že povolání jsme to neb ono zlepšiti, zdokonaliti a poháně-li nás to jaksi mermomocí, zastavme se řkouce sami k sobě: „dobře, jak ale kdyby to Bůh ode mně nežádal, kdybyse mu to ode mně nelíbilo, kdyby to zatím jiní lépe dovedli, kdybych zatím — zemřel?“ ... zdáli se nám, při pohledu na chyby jiných, že to nemůžeme trpěti, že je musíme trestati, že tím to musíme zlepšit, rceme: „dobře, když tedy chceš všechno zlepšiti, polepši sebe samého, ukroť prchlivost svou a číň, co ti nyní za těžko přichází.“ Takovýmto způsobem nikdy nebudeme jednati v tom prvním návalu prudké horlivosti ale teprv, když se ten utišil, a mírné rozumné horlivosti místa ustoupil. Můžeme se také na čas od té věci ač dobré odvrátiti, až bychom se umírnili, a máme — může-li to jinak býti — čekati až se přesvědčíme, zdali skutečně toho docíliti můžeme, zdali to Bohu příjemné bude, zdali to snad nežádá jen naše ctižádost, samoláska, a Bůh právě opak toho na nás žádá.

Sv. Augustin jest nám zde poučným příkladem; když z počátku svého úplného k Bohu obrácení všechno chtěl opravit, všechno dle svého horlení uspůsobiti i s vlastní škodou, poznal pak, že ne tak prudkým horlením jako spíše horlivou rozvahou dá se věc dobrá docíliti. Sám se vyznává: „Já Tebe Bože! hledal venku (v činném horlení), a Ty jsi byl uvnitř (v tichém působení).“ I v zákoně starém cosi podobného čteme vyobrazené v životě sv. proroka Eliáše; když totiž proti nepravosti říše israelské horlil a na útěku pro oklady bezbožné Jezabel jaksi zmalomyslně odpocíval v jeskyni, poučil ho Bůh o pravém horlení, neboť pravil k němu: „Co zde děláš Eliáši?“ A on odpověděl: „Horlivostí horlil jsem pro Hospodina Boha zástupů, nebo opustili úmluvu tvou synové israelští ...“ I řekl jemu: Vyjdiž a stůj na hoře před Hospodinem: a aj Hospodin jde tudy, a vítr veliký a silný podvracující hory a rozrážející skály šel před Hospodinem, ale nebyl v tom větru Hospodin, a po větru pohnutí země, ale nebyl v tom pohnutí Hospodin, a po pohnutí oheň, ale nebyl v tom ohni Hospodin, a po ohni hučení větríka tichého. Což když uslyšel Eliáš přikryl tvář svou pláštěm a vyšel stál ve dveřích jeskyně, neboť tu teprv byl Bůh. 3. král. 19, 9—13.

Dobrá zajisté jest horlivost, horlivá povaha nás může daleko přivést; nemá-li nás ale příliš daleko, až do propasti záhuby přivést, musíme ji přísně na uzdě držeti, všemu se vyhýbati, co by nás vášnivě rozčililo (minimě zde vašeň takovou, která není hříšná, nicméně ale duši z pokoje vyvádí a znepokojuje), — jen tak budeme jednati s rozvahou, s tichostí a mírností; neboť nikdy nepřijdeme k tichému rozplození mysli, pakli dříve vášnivou povahu neodložíme, pakli nebudeme všude a vždycky — pány sebe samých.

Duchovní Budiček.

Třetí stupeň pokory: poslušnost dokonalá.

Není to lehká věc lézt po řebříku, není-li pravda? jmenovitě po tom našem řebříku do nebe. Kolikrát jsme jen již spadli s prvního stupně! ...

zapomněli jsme často na Boha, zapomněli na jeho svatá přikázání a bylo mnoho ne snad jen hodin, ale mnoho dnů, kdežto jsme mysleli, mluvili, viděli, co anděl náš s bolestí přednesl Bohu na výsostech, od čehož vševědoucí oko Boží s nelibostí se odvrátilo muselo. . . . Ovšem my jsme nezůstali ležet v kalužině hříchu, ale poučení tímto pádem do staré zapoménlivosti na Boha povstali jsme zase — a s Bohem opět smíření a s ním spojení pevně jsme si umínili, že nechceme více zapomínati na Boha, že chceme bedlivě ostříhati myšlení, řeči a skutky naše, aby se Bohu líbily. Či ještě snad ležíš v zapoménlivosti své? ještě jsi nevstal z nedbalosti své? ještě jsi neočistil pádem svým pošpíněnou duši v nejdražší krvi Kristově? ještě jsi neslyšel z úst náměstka Kristova potěšitelná slova: „Odpouštějí se tobě hříchy tvoji!“? O pak se k tomu co nejdříve přičiň nečekej až do budoucí neděle, do neděle můžeš desetkrát být na prkně, ale jdi hned, jak mile jen trochu máš času k nohous Kristovým ve sv. zpovědnici a — smíř se s Bohem svým! . . . Tak! a nyní s novou chutí s dvojnásobnou horlivostí nastup zase pracnou úlohu svou na svém řebříku s pevnou důvěrou v pomoc Boží, jakobys dnes začínal . . . ale považ dobře co ti to za práci stálo to opětné povstání a vydrápání se na řebřík a nechtěj tu svou zpáteční produkci obnoviti; jak umíš nazpět — to bohužel dobře ví anděl tvůj strážný, ale ukaž mu jedenkrátě předce, jak rychle k předu kráčet dovedeš! tím jej velice potěšíš.

A máš také nejvyšší čas, můj drahý příteli! že k předu hledíš na svém řebříku nevidíš-li mnoho a mnoho příčinlivých duší, jež už na druhém stupni pokory Bohu slouží? nevidíš, jak vůli svou zapírají, sebe přemáhají z lásky k Bohu, tak že jsou zcela umrtveny a ve všem vůli Boží se podrobují? . . . Ovšem že i tu mnozí sklouzli třeba dost malou nepozorností, a — horempádem slo to nejen k prvnímu stupni, ale i pod tento až k zemi, až k hříchu padli . . . a zlý duch pekelný má z toho dábelskou radost, že jsme se odřeli, že jsme se dopustili nedokonalosti snad i hříchu třeba jen všedního, ano na tobě tu přede mnou vidí i hrozné modřiny, hříchy těžké, . . a tam docela zlámanou nohu neb ruku! O proto hned spěchej k nebeskému panu Lékaři, neboj se ho, nedělá to jako nebožtík ten zázračný doktor zlámanin na H. . . . . v českých horách, aby se na tebe zlobil, jak jsi mohl být tak nešikovný a že již po druhé, po třetí se to děje! . . . anebo aby tě bil, když nedobře držíš: nikoliv, onť má outřpnost s tebou a vidí-li jen dost malé přičinění s tvé strany, sám pomáhá, sám přikládá nebeského balsamu — a hned je rána zhojena, hned napravena zlámanina třeba ta nejsmrtelejší — vazu — a ty zase jako znovuzrozen k duchovní práci své můžeš přikročiti. Ale pamatuj již jednou, že snad druhá zlámanina na témž místě — druhý pád do toho samého hříchu jmenovitě obvyklého, — bude nezhojitelný!! S dvoj- ba **trojnásobným** tedy a pevným předsevzetím vzhůru k práci, vzhůru po řebříku duchovním! vzhůru!

Ale co ty tam se zdráháš? co otálíš? co pláčeš a nařkáš? . . Ah, já vím co ti překáží, vidím, že je ti při vstupování po řebříku tvém podobné jak se vypravuje o řebříku sv. Perpetuy. Znáš to vidění její? V žaláři pro víru Kristovu zavřena viděla ve snách neobyčejně vysoký řebřík, kterýž od země až k nebi dosahoval, ale tak úzký, že jen jeden po něm vystupovati mohl; po obou stranách řebříku byly meče, kopí, srpy, nože atd., tak že každý, kdo nedbale anebo nepozorně na vrch vystupoval, nevyhnutelně od oněch nástrojů poraněn jest. To všecko by ale nebylo nic; než — na patě řebříku ležel — hrozný drak, kterýž vždy na ty dorážeti se zdál, jenž na řebřík vstoupiti chtěli. . . . . Není i u tebe,

milý příteli a milá přítelkyně! takový drak na patě řebříku tvého, a tu sám ten pekelný drak, pokušitel, jenž tě na řebřík nepouští ale praví, že ti vše není nic platno, že zase spadneš a ještě hůř se poraníš? ... nepraví ti, že je to věc těžká, že toho nedovedeš? není-liž tato nedůvěra, tato malomyslnost, bojácnost horší nežli onen drak jenž sv. Perpetuu znepokojoval a vstupovati po řebříku do nebe dopustit nechtěl? ... Ale víš co, učin to jako Světice; a co učinila? „Ve jmenu Pána **Ježíše**“ zvolala, „drak mi neuškodí.“ A hle ihned drak hlavu pozvolna od řebříku odvrátil a když vystupovala, — za přičel ji sloužil. Volej i ty podobně, vzývej nejsvětější Jmeno „Ježíš“, jistě že drak malomyslnosti, nedůvěry atd. ustoupí. Vzývej sv. Jmeno „Maria“, jak napomíná sv. Bernard když píše: „Jsi-li hrubostí poklesků znepokojen, skvrnou svědomí zahanben, hrůzou soudu polekán a jižjiž tě počíná pohlcovati prohlubeň zármutku, propast zoufalství — vzpomeň na Marii. V nebezpečnostech, v ouzkostech, v pochybnostech pamatuj na Marii, vzývej Marii.“ Nebo volej s blahosl. Leonardem a *Porto Mauritio*: „**Můj Ježíši! milosrdenství!**“ nebo tím získáš pokaždé odpustky 100 dní, kteréž i za duše v očistci můžeš obětovati.

A hle již pozoruji na tobě větší zmužilost a odhodlanost, že se již ničeho nebojíš, že bys dnes všechny ty stupně po svém nebeském řebříku chtěl vystupovati, abys — již byl v nebi. Ale to holenku tak hned nejde, měj jen strpení, jako i Kristus Pán tam v tichém domečku Nazaretském po 30 let čekal a měl strpení tak dlouho, až to byla vůle Otce nebeského, že měl všude kázati a svět obracovati. I ty měj nápodobně strpení a zatím se pevně usad na prvním stupni: měj Boha ustavičně na paměti, jakobys ho vlastníma očima před sebou všude viděl; a na druhém stupni: vůli svou ve všem zcela Bohu podrobuj, abys mohl s pomocí Boží v tomto měsíci na **třetí** stupeň se vyšínouti a pak výše a výš; však dej pozor, zlatý příteli! aby jsi nespádl, drž se pevně bydel: měj tělo i duši svou přísně na úzdě, aby se nikdy více nestal zpátečný pád, ten by snad byl již smrtelný, neb jsme již hezký vysoko od povrchu tohoto hříšného světa.

A ten třetí stupeň není daleko, je hned vedle druhého, z něho jaksi vyplývá: když jsi totiž vůli svou Bohu podrobil a když ve všem Bohu oddán jsi — žádá se nyní od tebe, abys i těm poslušen byl, kteří ti místo Boží zastávají. Jest to otec tvůj i matka, jest to manžel tvůj, je to hospodář, mistr, jest to představený tvůj neb představená, zpovědník a jak se koliv jmenuje ten, kterého máš poslouchati jako samého Pána Boha, jemužto máš ve všem poslušen býti. Ale to poslušen ve všem, nejen v tom, co se ti líbí, co ti je po vůli — to by jsi poslušen byl sobě samému a své samovůli — to jest, to by zase byl pád pod druhý stupeň a zase neštěstí hotové, ale i v tom máš býti poslušným, co jest proti vůli tvé, a vůbec ve všem, i také v těžkých věcech, které tě stojí přemáhání, zapírání, které snad bolestné rány zasazují ještě nedosti umrtvené vůli tvé — ve všem, co není proti vůli Boží. Máš býti poslušen otce svého, ač vidíš, že tě nespravedlivě potlačuje, pronásleduje; máš poslouchati manžela svého ač víš, že bys ty lépe zařídila věc nařízenou; máš poslušen býti představených svých, ač nevíš, proč to tak nařizují, proč to neuložili jinému, proč právě ty k tomu nejtěžšímu býváš určen, proč se na jiné bere ohled, na tebe nikdy; máš poslouchati zpovědníka svého, ač ti nedovoluje, co si tak rád přeješ, a ty nevíš proč ku př. každodenně k sv. přijímání jíti, nebo generální zpověď opakovati, ač myslíš, že je ti toho k dosažení spokojenosti zapotřebí, — anebo nedá mnoho pozor na tvá vypravo-

vání, o kterých přede myslíš, že na nich všechno záleží; máš poslouchati hospodáře, mistra, ačkoliv se špatně odměňuje, snad tě i souží, pronásleduje — vyť, ubožátko! to boli, to ti zasazuje každodenně hluboké rány. Ale to bych ještě nic neřekl, jen kdyby to byli hodní hospodáři; ale tak jsou zlí, nevlídní, nespravedliví . . . to přede je těžká věc.

Ale víš co, udělej to jak páni lékaři, mají-li někomu trpké pilule neb prášky dáti; co činí? posypávají je sladkým cukrem. I ty posypávej si cukrem všechny ty trpké pilulky, jež ti rodičové neb představení neb hospodáři dávají? a jakým? Nad med sladkým pomyslením — že je to vůle Boží! Píše zajisté sv. Petr (v 1. listu 2, 13): „Poddáni buďte všelikému lidskému zřízení pro Boha,“ a v. 18: „služebníci poddáni buďte ve vši bázni pánům, netoliko dobrým a mírným ale i nevhodným.“ A sv. Pavel dítkám nařizuje (Efes. 6, 1—3): „poslouchejte rodičů svých v Pánu, neb to jest spravedlivé; cti otce svého i matku svou, kteréž jest přikázání první se zaslíbením (tímto), aby dobře bylo tobě a abys dlouho živ byl na zemi;“ a v Kol. 3, 20: „Synové (dítky) poslouchejte rodičů ve všech věcech (náležitých nebo spravedlivých), nebo to jest libé Pánu.“

Poslušnosti zajisté všude je zapotřebí jak v rodině světské, tak i duchovní, jak k otci skutečnému tak i k otci duchovnímu; praví sv. Augustin, že „poslušnost jest matka všech cností“ již proto, že by Bohu ani ta největší oběť se nelíbila, kdybychom nebyli poslušni, jako psáno jest (1. král. 15, 22): „Lepší jest zajisté poslušenství, nežli oběť, a uposlechnouti více nežli obětovati tuk skopců.“ Neposlušnost se Bohu protiví; i kdyby v nepatrné věci kdo neposlechl, již se to Bohu nelíbí, poněvadž ne ve věci záleží velikost hříchu ale v neposlušnosti samé. Jmenovitě ale v duchovním životě zapotřebí poslušnosti, a to dokonalé čili tak zvané „slepé“ poslušnosti k zpovědníku, k duchovnímu vůdci. Jako totiž dvě cesty jsou k životu věčnému: přikázání a rady, tak jest i dvojí poslušnost, nedokonalá a dokonalá: ona poslouchá sice ale zkoumá rozumem svým, proč se to tak má státi, proč ne jinak, anebo myslí: tak by lépe bylo; dokonalá ale poslouchá nejen skutkem, ale i rozumem, t. j. nemyslí na to, proč má tak jednati, aneb že by jinak lépe bylo. Ona má jaksi oči — k svému ovšem zahynutí, tato nechce věděti příčiny, nechce viděti, je jaksi — slepá. Tak uposlechl Abraham: obdržel zaslíbení, že se rozmnoží dítky jeho, a — nyní má jedinkého syna obětovati, nenaříká, ne reptá, nevymlouvá se, jak to možná, proč to tak Bůh chce, ale — hotov jest hned to činiti. Takové poslušnosti je k duchovnímu otci zapotřebí, abychom se nešálili, abychom sami sebe nechtěli po cestě duchovní vésti, tu bychom byli podobni správci lodi, jenžby bez vesla a bez plachty chtěl na rozbouřeném moři lodičku řídit. I této poslušnosti poznati lze, jak kdo daleko na cestě duchovní, zdali pravdivé jsou cnosti jeho. Znáš sv. Simeona, jenž mnoho let již na sloupu stojí Pánu Bohu sloužil v dokonalém umrtvení sebe samého; a když biskup jeho chtěl se přesvědčiti o pravdivosti jeho svatosti a nařídil mu, aby sestoupil, jak sotva uslyšel rozkaz, ihned hotov byl uposlechnouti? Znáš sv. Františka Xaverského, jenž celou skoro zemi japonskou obrátil na víru Kristovu, a právě když se chystal zemi sousední obrátiti, obdržel rozkaz by se navrátil domů, a to rozkaz v jediné hlásce sepsaný „I“ (co znamená jdi, totiž domů) ihned uposlechl? A jak to ti svatí mužové dovedli, že tak dokonale poslušni byli představených svých? Považovali rozkaz představených jako rozkaz samého Boha, jakoby jim Bůh to nařízení byl dal — proto hned a snadno uposlechl. Jdi, a číň podobně; či nevíš, že duchov-

ním, že představeným řečeno jest: „Kdo vás slyší, mne slyší (Luk. 10, 16) a nemůžeš-li to i na rodiče a hospodáře obrátiti? nezastávají ti místo samého Boha? .. A přeješ-li si nějaký dobrý skutek konati a duchovní otec to nedovolí (onť ví proč), neztratíš praničeho poslušenstvím svým, ano dvojnásobnou dostáváš odměnu: předně že jsi chtěl tu a tu oběť přinést, ten a ten dobrý skutek konati, a za druhé — že jsi poslechl slova zpovědníkovy.

Ale ty pravíš, což to je ta nejmenší starost, poslouchati duchovního otce neb rodičů, neb představených atd., ale já mám často i poslouchati spolublízního, bratra neb sestru, kteří mně nemají co poroučet, nebo spolučeledína, spolupracujících, kteří ani tolik neumí co já, kteří mi jen práci kazí! .... ano mám se řídit podle chasníků mého, manžela nebo podle jeho staříckých, nevrlých rodičů, a to proto že to manžel neb hospodář neb páni chtějí, a já nevím proč a jak k tomu přijdu? to je přede jen věc těžká! toho nedovedu, to již déle nevydržím to .... Počkej chudáku! počkej netrať hned zmužilosti a srdnatosti, povím prostředek. Neviděl jsi nikdy ještě matku s maličkým nemluvnátkem v náruči? jak je celý den chová, kolébá, s ním si pohrává, a když pláče a křičí, že by ti uši mohly ulítnouti, jak je s ním trpělivá, jak je chlácholí a všelicos vymýšlí, co by tomu křiklounu, jak ty ho jmenuješ, příjemného měla učiniti? a když stůně nemluvně a celé noci nemůže spáti, pláče a nařiká, že by skály pukaly, jak tu matka u něho bdí, těší, zpívá, modlí se, zase živí, léky podává a celé týdny oka zamhouřiti nemůže? ... rei co jí dodává zmužilosti, vytrvalosti v těžkém tom postavení? Ona miluje dítě, z lásky k němu všechno činí, všechno trpí a trpěla by daleko těžší ještě věci.

Nuže, příteli zlatý; když láska vezdejší tolik může, nedovede snad láska B'ozí daleko více? Zkus to jen a rei při každé příležitosti nemilé, při každé těžké protivné věci, při všem co ti spolublízní, spolubratři neb spolusestry ukládají: „**z lásky k Tobě, o Bože!**“ oč, že to hned půjde snáze, že v brzkém čase i ty nejtěžší věci, i to, co ti jindy bývalo na odpor, protivné, že to vždy rychle vykonáš. ....

Ach ovšem, ovšem — ale ten velebný pán nic o našem soužení neví; on je uprostřed hodných spolubratří, představení si kněží velice váží a více jim radí nežli poroučejí — tomu se ovšem lehce píše o poslušnosti, ale kdyby měl býti na mém místě jen půl dne, a musel se tu lopotiti v dílně a nic by neudělal dobře, ať tak neb jinak pracuje, pak za tu těžkou práci peněz málo ale huby hodně dostal, — pak by jinak psal. A co teprv, kdyby měl snášet co já snáším od svého manžela, když přichází napilý domů, všechno je mu v cestě, nadává, zlořečí, proklíná, bije — pak by jistě poznal, že to tak lehce nejde. A kdyby —. Dost již, dost! já tě poslouchal trpělivě, nyní ty poslechni mne. Ty jsi bezpochyby hezky tiše, pilně mlčíš, když tak manžel tvůj přichází domu? anebo snad hned z daleka jak ho vidíš, hubuješ, činíš mu předhůzky, nadávku nadávkou splácíš, ránu ránou — pak ovšem se nediv, že váš pokoj domácí čím dál tím víc se trátí. ... Známeť já jinou ženu, která snad daleko horšího manžela měla nežli ty. Ten muž se jmenoval *Patric*, byltě v pohanství svém nanejvýš mrzutý, prehlivý, zlobivý, ano často se ho prudký hněv zmocnil, že se *sv. Monika* — neboť to jest ona vzorná žena — na celém těle trásla; nad to mimo jiné chyby byl i nevěrný, rušil často věrnost manželskou — zajisté veliká, největší bolest pro věrnou manželku; v domě rodičů jeho přišla pomluvami závistivých služek o všelikou vážnost, tak že si tchyně více vážila té nejposlednější služby, nežli mladičké paní .... ale co činila, co mluvila *sv. Monika*? Mlčela, trpělivě vše snášela, ve všem jako dítě poslouchala z lásky

k Bohu, modlila se za manžela, za tchyni, a kříž svůj místo sousedkám klepnám, jenž často manželům donášejí, co byly od manželek slyšely, stěžovala — jen Pánu Bohu v tiché komůrce srdce svého. A tak se stalo, že nejen vždy pokoj domácí zachovála, ale že právě touto tichostí a poslušností jak tchyni tak i manžela obrátila, jenžto i stal se křesťanem a manželem věrným.

Ale tys chtěl milý čtenáři! ještě snad mnoho namítati, že ti poslušnosti za těžko přichází, že není možno ve všem hned poslechnouti, ani úst neotevřít, ale že se musíš ozvati a stavěti, jinak že bys přišel o všelikou vážnost, a jsa domácí syn neb domácí dcera byla bys už jako otrokyně a tak dále, a tak dále ...

Na to mám ale již hotovou odpověď! Řekni mi, kdo že více zasloužil věčnosti a větší cti nežli — Kristus Pán, tvůj milý Spasitel? A co učinil z lásky k tobě? Když se Otcí nebeskému nabízel, že tě vysvobodí, že tě vykoupí, uložil mu Bůh Otec za těžký ovšem úkol, že z chudíčké Panny se má naroditi, v chudíčkém chlévě, že bude od nejtěššího mládí pronásledován až k smrti, že bude bičován, trním korunován, ukrutně ukřížován ... a co odpověděl na vše? co praví o něm sám nebeský Otec? „Jakž jen zaslechl, poslechl mne“ (Žalm 17, 45). A když pak narodil se z nejblahosl. Panny Marie, když byl sv. Josefu co pěstounu svěřen, co praví sv. evandélium o celém jeho mladičském i jinošském věku až do roku 30, co čteme? „A byl jím poddán.“ (Luk. 2, 51). „Uč se tu,“ praví sv. Bernard, „uč se, člověče, poslušným býti, uč se, hlíno, sebe podrobovati, uč se, prachu, poslouchati. O tvém Stvořiteli mluvě Evangelista praví: „A byl jím poddán“ — zardíš se tedy hrdý popeli! Bůh se pokořuje, a ty se vypínáš? Bůh se poddává lidem, a ty nechceš vůli Boží se poddati?“

Ty však předce ještě chceš se vymlouvati, že to tak svatí lidé, Panna Maria a sv. Josef! Ale slyš dále: když pak pro tvé spasení vydal se na bolestné utrpení, když v zahradě Jetsemánské věčný Syn Boží v tisícerych ouzkostech se smrti zápasil a krví se potil, viděl také vše co ho očekávalo, a lidská jeho přirozenost se všeho bála a prosila: „Otče můj, jestli možné ať odejde ode mne kalich tento,“ hned přidal, „ale však ne jak já chci, ale jakž Ty“ (Mat. 28, 39); a když poznal, že jest to vůle Boží, zvolal konečně: „Staň se vůle Tvá.“ (v. 42). Když pak byl chycen od rotty židovské a do Jerusalema vlečen, komu se tu podvolil pro tvé spasení? koho tu poslušen byl, když s ním dělali, co se jim líbilo? Žoldnéři to byli bezbožní, židé krvežízniví, soudcové nespravedliví, katové ukrutní, jimž dal nejsvětější Tělo své k bičování, hlavy své k bolestnému trním korunování, rukou svých i nohou nejsvětějších k ukrutnému přibíjení, a umíraje jim dal i srdce svého, sídla to vůle, k úplnému probodění ... nebyl-li tu skutečně jak praví apoštol Pavel (Fil. 2, 8) „poslušným až k smrti.“

Dost již, dost — voláš ty nyní, drahý příteli! neboť takový příklad, taková poslušnost, taková láska Syna Božího k tobě zvítězila nad tvým srdcem, získala již celé srdce tvé, chceš býti poslušen nejen Bohu ale z lásky k němu i všechny lidi chceš poslouchati i v těch nejtěžších věcech, neboť daleko více činil Kristus Pán z lásky k tobě: chceš v poslušnosti té setrvati až do smrti?

Dobře, můj drahý! tak jsi dosáhl třetího stupně pokory, jež ti sv. Otec Benedikt podává ve slovích: „Třetí stupeň pokory v tom záleží, že kdo z lásky k Bohu ve vši poslušnosti podrobuje se jiným; tím následuje Pána,“ o němžto praví apoštol, že „učiněn jest poslušným až k smrti.“ (Filip. 2, 8).

II. Třída ve „Škole Božského Srdce Páně.“

Bratrstvo nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše.

(Pokračování.)

První lekcí Božského učitele skrze horlivou spomocnici Markétu.

„Dej mi, synu můj, srdce své.“ Přísl. 23, 26.

Blahoslavená Margarita byla se stala 1685 vůdkyní novicek řeholních, a tímto úřadem podal jí Pán příležitost nejen v srdce svěřených novicěk utlou lásku a něžnou úctu k nejsvětějšímu Srdci Jeho vstípati, nýbrž i úctu tu vně zjevným výkonem ukázati. Na slavnost sv. Markéty, panny mučenice, který 1685 na pátek připadl, chtěly novicky den jmenovin své přednostky zvláštními důkazy lásky a vděčnosti oslaviti. Pokorná Margarita vidouce ty přípravy, prosila, aby tu úctu a ty k počtě její uvané věnce nejsvětějšímu Srdci Pána Ježíše obětovaly. Novicky ihned zbožný úmysl přednostky své se jaly v skutek uvésti a malý oltář ve světnici své zbudovati, na nějž postavily obrázek jednoduše sice na papíře nakreslený ale nejdražší poklad představující Božské totiž Srdce Ježíšovo s otevřenou ránou, trnovou korunou a plamenem, jak se vždy blahosl. Margaritě zjevovalo. Plamen ten vyobrazoval tu přenesmírnou lásku, kterou nás dle svědectví apoštola milovalo, trnová koruna ale ty veliké urážky, které to nejsvětější Srdce od nevděčných lidí snášeti musí. Tento oltářík se vyzdobil vším, co nevinným dušem těm se příhodného býti zdálo. Oltářík ovšem nebyl skvostný, ale před Bohem byla oběť srdcí přeskvostná. Margarita byla první, kteréž se před tímto vyobrazením ne-skonale lásky Ježíše Krista s pozdviženým hlasem jeho Božskému Srdci obětovalo. Obětování to se stalo s horlivostí a plesáním serafinským. Podle příkladu přednostky své jednaly i novicky, an každá na tvář svou padnouc srdce své Srdci Ježíšovu věnovala. Po výkonu tom radila jim Margarita, aby ústní své věnování napsaly; načež pod každým vždy několik slov připsala, jak to právě stav duševní, jež prohlídla, požadoval. Névýmluvné byly city útěchy, radosti a milosti, jimiž nevinné panenské duše po tomto se obětování oplývaly. Margarita však rozkoší jako překonána takto oslovila novicky: „Rozmilé sestry moje! příjemnějšího vyrazení by jste mi nebyly mohly připravit, jako jest to, že jste nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu tuto čest proukázaly, že jste se jemu zcela obětovaly. O jak přestastný jste vy, že vás zvoliti ráčil, abyste výkonem této pobožnosti počátek k jeho uctění učinily. O vytrvejmež v modlitbě, aby Srdce Ježíšovo ve všech srdcích lidských panovalo! O jakou by to pro mne bylo radostí, kdyby toto Srdce mého Božského

Mistra poznáno, milováno a zvelebeno! Ano rozmilé sestry moje! bylo by to největší útlěchou, jižto bych v živobytí svém zakoušeti mohla, kdybych viděla, že toto Srdce **všude** panuje. Milujmež ho, ale milujmež ho beze všeho zadržování, beze vší výmínky, obětujmež vše, jedině bychom se tohoto štěstí oučastny staly Jej milovati všecko budeme míti, budeme-li míti Božské Srdce toto! —

Buřičské školáčky vede Pán k poslušnosti.

Na pobožnosti této v noviciátě konané zúčastnily se též některé ze starších sester řeholních. Ostatní však horlily proti této pobožnosti, poněvadž prý jest novotou, a že není pravidlům řeholním méně na ujmu, jako zvláštní stávkářství. ~~Proto také novicám, které se k pobožnosti té zvaly, pro její přednostku~~ trpké vzkazy uložily. Z útlocitu chtěly tyto zamlčeti, což jí bylo vzkázáno; — než blahosl. Margarita byla od Pána lo všem již zpravena, a prorockým duchem jim takto oznámila: „Rcete raději, milé dítky, že nechtějí přijíti, ale Srdce Ježíšovo je již přitáhne. Pán chce všecko z lásky nikoli násilím, musímeť očekávati času, jehož ustanovil, a čas ten přijde!“ Tak tedy vně se počala pobožnost k nejsvětějšímu Srdci Páně v noviciátě pod správou blahosl. Margarity tiše rozvíjeti.

Představená kláštera, ctihodná matka *Melínova*, všecko bedlivě před Bohem chtěla uvážiti; a proto aby všem nesnázem, jenž by z nové pobožnosti mohly pocházeti predešla, dovolila úctu nejsvětějšího Srdce Ježíšova toliko v noviciátě, jelikož úplně přesvědčena byla, že blahosl. Margarita vnuknutím Božím při pobožnosti té vedena jest: spolu však zakázala, aby starších řeholních sester k pobožnosti té zvala, ano aby žádným obrázkem úctu tu neznázornila, aby se takto jak myslila všem zmatkům, jenž by povstati mohly, predešlo. Margarita zevrubně vše zachovala, co jí bylo nařízeno, a stěžovala jedině Božskému Spasiteli onu bolest, řkouc: „Zanechávám tobě, můj Ježíší! abys si se o věc svou zastal, já však jedině mlčky chci trpěti.“ — Načež jí Pán odpověděl: „Panovati budu navzdor všech nepřátel svých, kteříž se mi protiví!“ Spolu ji Pán ubezpečil, že navzdor všeho pronásledování, které proti ní následkem úcty jeho Božského Srdce povstalo, nicméně zvláště rád navštívení Marie Panny důkazy jeho Božské lásky docházeti a úctu tu nejenom horlivě pěstovati, nýbrž i v celé církvi rozšiřovati bude. Blahoslavená Margarita to všecko psala ctihodné matce *Greffier*, představené kláštera *Semurského*, a psaní, které se až doposud zachovalo, dosvědčuje, že předpovídání doslovně se splnilo.

Matka *Greffier* byla před tím představenou v *Paray-le-Monail*, a bývala, dle zdání, na blahoslavenou Margaritu velmi přísná. Ale přísnost ta byla zkouškou opatrné představené, která se chtěla úplně přesvědčiti, není-liž vše snad jen klam obraznosti. Po přísném zkoušení poslala jí obrázek Srdce Pána Ježíše, který mistrnou rukou toto Srdce představoval, kterak trním ověnceno, plameny ohnivými obklopeno a nad plameny křížem ozdobeno jest. Na takový dar nebyla blahoslavená Margarita připravena, proto bylo její radostné plesání převeliké, a dovršila se s tou zprávou, že v klášteře *Semurském* všechny řeholnice se k uctění téhož nejsvětějšího Srdce sjednotily. Za tento tak milý dar a potěšitelnou zprávu vzdávala blahosl. Margarita své díky, kdež mezi jiným píše: „Očekávala jsem, moje přemilá matko, že mi řeknete, abych na to více nemyslela, tuto pobožnost zaváděti, nejinak, nežli jakoby vše jen prelud mé obraznosti bylo, a byla jsem již napřed připravena, se úplně podrobiti, jelikož sama sobě nic nedůvěřuji. Poněvadž však obrazem jedinkého předmětu

lásky naší, od Vás darovaným, jste mne poctila, znamenávám, jakobych nového života nabyla, proto jest nyní jediná touha má, abych tomuto nejsvětějšímu Srdci úctu zjedнала. Ó jak přestastná byla bych, kdybych před svou smrtí Jemu ještě nějakou službu prokázati mohla. Zdá se mi, že má Pán více jmen v Srdci svém zaznamenaných viděti dal, jež touhu mají, aby úctu jeho podporovaly. Pán jmena ta nedá opět vymazati, ale také mi neřekl, že by nemusely s ním kříže snášeti, neboť chce, aby největší štěstí své v tom uznávaly, že mohou hořkostí těchto okoušeti. Na těch, jak víte, nám neschází, ale já jsem hotova, umřítí aneb přakážky tyto pomocí toho klanění nejhodnějšího Srdce překonati atd.“

Práce spomocnice přísně posouzená.

Mezi tím, co se úcta nejsvětějšího Srdce Ježíšova rozšiřovati počalo, zmáhaly se též ze všech stran odpory a protivenství jednak proti účtě té co novotě, jednak proti blahosl. Margaritě, co původkyni té novoty. Píšet zajisté ctihodné představené *Semurské*, matce *Greffier* takto: „Nejsem s to, mnohomilovaná matko, vysloviti svou radost nad tím, že pobožnost k nejsvětějšímu Srdci mého Ježíše se rozšiřuje; zdá se mi, že jedině proto dýchám. Rozněcuje se častěji v srdci mém žhoucí touha, abych mu vládu nade všemi srdci zaopatřila, tak sice, že se mi zdá, že ničehož k nalezení není, co bych proto trpěti nechtěla. Když jsem jednou před nejsvětější Svátostí touto žhoucí toužebností svírána byla, byla mi, pakli se dobře pamatuji, ukázána ta horoucnost, kteroužto serafínové v preveliké blaženosti rozničení jsou, i zaslechla jsem slova: „Nechtěla, bys raději s nimi plesati, nežli proto, že ustálení království Srdce mého v srdcích lidských podnikáváš, pokořenu a potupenu býti?“ — I objala jsem bez odkladu kříž trním a hřeby zcela obsažený, jakýž mi podal, a opakovala jsem se vší láskou, jížto srdce mé schopno bylo, bez ustání: „Ó jedinká lásko moje, jak mnohem sladčeji jesti mi, dle své touhy, radostně trpěti, jedině abys i ty byl poznán a milován, nežli abych bez utrpení již nyní do počtu horoucích serafínů vřaděna býti měla.“ Čehož blahosl. Margarita si přála, toho se jí vrchovatě dostalo: neboť utrpení dle těla skrze těžké, nemoce jakož i pronásledování, týrání ducha atd. se tak přenesmírně množily, že by to až k víře nepodobno bylo. Obsírnější popisování zde všech utrpení se musí vynechati, pro obmezenost listů těchto. S utrpením zmáhala se úcta nejsvětějšího Srdce Páně, zvláště pro preveliké milosti z účty té se prýstící.“

Blahoslavená zákyně Božského Srdce mistrovsky nám to v jednom psaní k jistému řeholníku takto vypisuje: „Neznámť v duchovním životě žádné pobožnosti, která by spůsobilejší byla, duši v krátkém čase k nejvyšší dokonalosti vésti, a nechati ji pravé sladkosti okoušeti, kteréž v službě Boží se nalézají. Ano s jistotou to pravím, že kdybychom věděli, kterak se Ježíši tato pobožnost líbí, jsemť přesvědčena, **žeby nebylo žádného křesťana**, kteréž toho lásky nejhodnějšího Vykupitele jen poněkud miluje, aby ji ihned nekonal. Přičiňte se, aby **alespoň osoby řeholní**, ji konati začaly, neboť z ní tak veliké pomoci nabudou, že netřeba bude jiných prostředků, aby **první** horlivost a nejsvědomitější zachování stanov řeholních v klášteřích, i těch, které se od pravidel svých nejvíce vzdálily, se opět zavedly, jakož i ty řeholní osoby k vrchu dokonalosti dověsti, které přísně podle pravidel živý jsou. Můj Božský Spasitel mi též oznámil, že ti, kteříž na spasení pracují, umění obdrží, i nejzatvrzelejší srdce pohnouti, a

že budou s podivným výsledkem pracovat, budou-li sami něžnou pobožností k jeho Božskému Srdci proniknutí. Co se týče lidí ve světě žijících dojdou prostředkem tímto všecku pomoc pro stav jejich potřebnou, totiž: Pokoj v domácnostech, ulehčení v pracích svých, požehnání nebeské ve všech podniknutí svých. V tomto klanění nejhodnějšímu Srdci najdou zájisté útočištné místo po celý život svůj, obzvláště ale v hodince smrti. O jak sladce se umírá, pakli se konala setrvanlivá pobožnost k Srdci toho, který nás souditi bude! Konečně jisto jest, že nížádného ve světě není, který by všeliký způsob pomoci s nebe neobdržel, pakli by ku Kristu Ježíši vděčnou lásku choval, jako jest láska, která se jemu pobožností k jeho nejsvětějšímu Srdci prokazuje.“

● Odměna a opětné zvolení za spomocníci.

Avšak ani Margarita, ani její řeholní přednostky nebyly lehkověrný. Proto se při všech zjeveních Páně vždy více ta ouzkost zmáhala, aby to snad nebyl klam zlého ducha. Mnozí ji prohlašovali za náměsíčníci, a co těch krivých úsudků ještě více bylo. Margarita jsouc opravdu pokorná věřila ovšem jiným více nežli sobě. V rozervanosti duše na rozkaz svých představených výtečným vůdcům duchovním vše prostě zjevila. Avšak nejen *P. Klaudius de la Colombière*, který již byl umřel, nýbrž i jiní ji upokojili, obzvláště však se jí ujímal *P. Rolin*, kněz z tovaryšstva Ježíšova, který byl téhož času ředitelem kláštera téhož řádu v *Paray-le-Monail*. Ten ji nejen upokojil, nýbrž dovolil jí též slib učiniti, že se chce vždy újeť s jeho nejsvětějším Srdcem sjednotiti, a jemu navždy a zcela se zasvětit. Bůh nenechává nížádnou obět bez odměny, a proto také tak nadobyčejnou obět nadobyčejnými milostmi odplatil, jak to blahosl. Margarita takto popisuje: „Na den sv. Jana Evangelisty, když jsem byla svého Božského Spasitele přijala, propůjčil mi milost, která se mi toho druhu býti zdá, jak jí tento milovaný učenník při poslední večeři byl obdržel. Ukázalo se mi Srdce Ježíšovo, jako na trůnu ohně a plamenů, ze všech stran **zářící**, skvělejší nad slunce a průhledné jako křišťal; **rána**, kterouž na kříži obdrželo, zjevně se ukázala. Okolo toho svatého Srdce byl **věneček trnový** vynut, a nad ním postavený **kříž**. Můj Božský mistr dal mi poznati, že tyto nástroje jeho umučení znamenati mají, kterak přenesmírná láska Srdce jeho ke všem lidem zřídlem všech jeho utrpení bylo; kterak od prvního okamžení vtělení jeho všecky tyto muky vždy před ním stávaly, a kterak od toho okamžení kříž téměř v Srdci jeho postaven byl; kterak právě odtud všecky bolesti převzal, které člověčenství jeho za čas svého vezdejšího žití vytrpěti mělo, jakož i všecky ty urážky, kterýmž ho láska jeho k lidem až do skonání věků vystaví, anžto při nich v nejsvětější Svátosti zůstává. Na to mi dal poznati, že jeho veliká touha, aby od lidí dokonale milován byl, ho pohnula, aby se rozhodnul, jím Srdce své zjeviti, a jím **v těchto posledních časech** toto poslední namáhání lásky ukázati, anžto jim podává předmět i prostředek, který tak schopen jest, je k lásce, a sice důkladné lásce přiměti; že jim právě proto všecky poklady lásky, milosti, slitování, posvěcení a spasení, jež Srdce jeho v sobě zavírá, otevřítí chce, aby všickni, jenž mu celou lásku i úctu, jižto schopni budou, věnují a zaopatřují, přehojně obohaceni byli poklady, jichžto toto Božské Srdce zřídlem, a sice nehohoujícím a nevyčerpatelným zřídlem jest. — Též mne ubezpečil, že obzvláštní zalíbení v tom nalézá, vida vnitřní hnutí svého Srdce a lásky své uctěny pod podobiznou téhož Srdce; pak mi

je ukázal, a že právě proto chce, aby obraz ten veřejně byl vystaven, aby, jak doložil, **necitlivé** srdce lidské pohnuto bylo. Zároveň mi slíbil, že na srdce těch, kteří je ctíti budou, poklady milosti, jimiž Srdce to přeplněno jest, přestědře vyleje, a že všude, kde se obraz ten k obzvláštní účtě vystaví, všechny spůsoby požehnání za sebou přitáhne. Avšak co mi zároveň zvláštní utrpení způsobilo, které mnohem citlivější bylo, nežli všechna trápení, jež jsem kdy pocítila, bylo to, že když mi Srdce své zjevoval, spolu mne tato slova slyšeti nechal: „Mámť polovičnou žízeň po tom, aby mne lidé v nejsvětější Svátosti ctíli a milovali, a předce téměř žádného nenalézám, který by se přičinil, alespoň nějakým vzájemným spůsobem mne dle žádosti mé upokojiti!“

Ovoce učení toho se ukazuje.

Ejhle! tu Božský učitel sám udává pohnutky, proč nejsvětější Srdce své ráčil zjeviti, udává ten spůsob, jak má býti uctěno a milováno, udává to požehnání, které s úctou tou spojeno jest, jakož i tu příčinu, pro kterou Srdce své právě pod tímto obrazem nám představuje.

Není se tedy čemu diviti, že tato úcta pomalu, ale tím blahoplojněji se zmáhala. Ovšem pak na bíledni, z prvního počátku jenom soukromě. Tak jedna z bývalých představených blahosl. Margarity, jež se později představenou v *Dijonu* stala, spolusestrám svým s velikou horlivostí vypravovala o všem tom, co byla od Margarity slyšela, a tím jak slovy tak i příkladem spolusestry své k této pobožnosti rozněcovala. Nicméně však zůstala pobožnost ta jediné na klášter obmezena, a jen některé zbožné duše oznamovaly, co byly od řeholnic slyšely. Slyšeli jsme, kterak proti Margaritě veliké pronásledování povstalo, že v noviciátě obraz Srdce Pána Ježíše postavila a s novickami svými se mu obětovala. Pán ji ubezpečil, že nejen v klášteře tomto úcta ta se zavede, nýbrž, že by sestry, které nejvíce proti ní horlily, též o rozšíření nejvíce pracovati budou. To se stalo l. P. 1688. Ve čtvrtek po Božím Těle cítila se jistá klášternice mocně puzena, vznešenost a prospěch pobožnosti té, proti které druhdy nerozvážlivě horlila, uznati. Aby chybu svou napravila přišla na večer téhož dne do noviciátu a vypůjčila si od blahosl. Margarity onen od ctihodné matky *Greffier* darovaný obraz Srdce Pána Ježíše, ale nedala ničím úmysl svůj na jevo. Nazejtří, první pátek po oktávu Božího Těla, byly sestry při svém vkročení do kůru (místa, na němž své modlitby vykonávají klášterníci) překvapeny oltáříčkem, vkusně ozdobeným, na němž stál obraz Srdce Páně, a nad nímž se vznášel nápis řeholnice k uctění téhož nejsvětějšího Srdce vybízejí. Překvapení se proměnilo v podivení, když se sestry dověděly, kdo oltářík ten vkusně postavil. Jedna s úžasem hleděla na druhou, nemohly se dlouho zpamätovati, až konečně mezi sebou začaly rokovati: „Jakže? tedy ta, která tak velice proti pobožnosti sestry Margarity horlila, že postavila ten oltářík? ta nás vybízí k uctění toho nejsvětějšího Srdce? Jak pak se ta nepochopitelná proměna jenom stala? Srdce Ježíšovo zjinačilo srdce její!“ — Celá klášterní obec ochotně konala vybidnutí nad obrazem zaznamenané, všechny sestry se věnovaly účtě nejsvětějšího Srdce Ježíšova, úcta ta se konala skrze celý den, a to bylo **první** slavností k uctění lásky nejhodnějšího Srdce Ježíšova.

Spolkový Kalendář

jenž nás učí, jakbychom každého dne bedlivě užívali k spasení svému: nejen vždy něco spasitelného rojívali, ale i příklady Svatých a Světíc Božích horlivě následovali, milostí nebeských ve sv. svátostech a v odpustcích složených hojně si nashromáždili — „vykupující takto čas,“ jak napomíná apoštol Páně sv. Pável (v listu k Efeským v k. 6. v. 16), a to proto, že „dnové jsou zlé.“

Listopad.

Nastává nám **listopad** — listí opadává, dne více a více ubývá, blíží se zima, i nám snad již nastal listopad v pozemském živobytí: i nám opadává listí a a květ zdraví pozemského, síly nám více a více ubývá — ale oč dříve nebo později, někdy jistě i nás zastihne smrt ... Avšak smrt by ještě to nejhorší nebylo, nýbrž co po smrti následuje — soud. Praví totiž sv. apoštol Pavel: „Uloženo jest lidem jednou zemřít, a potom bude soud.“ (K Hebrejským 9, 27), a na jiném místě (2. Kor. 5, 10) praví: „Všickni my zajisté ukázati se musíme před soudnou stolicí Kristovou, aby přijal jedenkaždý na těle vlastním jakž činil, buďto dobré neb. zlé.“ —

Ano Kristus Pán sám nás o životě za hrobem zabezpečuje dovoláváním se pravdy u sebe samého důraznými slovy: „Amen, amen pravím vám,“ a to u sv. Jána 5, 25. 28. 29: „Amen, amen pravím vám, že přichází hodina — kdyžto mrtví uslyší hlas Syna Božího a ... živi budou ... Nedivtež se tomu, neboť přichází hodina, v kterouž všickni, kteří v hrobích jsou, uslyší hlas Syna Božího, i půjdou kteříž **dobře** činili na vzkříšení **života** (do života věčného), kteří pak **zlé** činili na vzkříšení soudu (k věčnému odsouzení).

Pamatujme častěji na tyto vážné pravdy, na smrt, na soud, na nebe a peklo — jenž se v Písmě sv. nazývají poslední věci člověka (Sir. 8. 40: „ve všech skutcích svých pamětliv buď na poslední věci své a na věky nezhřešíš“), a budeme zajisté bedlivěji nejen o spasení duší svých se starati, ale i o zdokonalení sebe samých, nebo „kdo skoupě rozsívá (t. j. kdo málo pro Boha koná na světě), skoupě i žíti bude (málo odměny dostane) a kdož rozsívá v požehnání, (kdo mnoho pro Boha podniká), z požehnání i žíti bude (hojnější má odměnu k očekávání).“ 2. Kor. 9, 6.

1. Listopadu. Slavnost **Všech Svatých**. Plnomocné odpustky 1. v bratrstvu Srdce Páně, 2. na zbožné nošení křížku sv. Benedikta, 3. v bratrstvu nejsvětější Svátosti Oltářní (Vídeňském), 4. na každodenní vykonání modlitby: „Zdravas Královno“ ráno a „Pod ochranu tvou“ večer s patřičnými verši viz str. 184 čísl. 11., 5. že též **první** pátek, v Apoštolátu a 6. ještě jedny v bratrstvu nejsvětějšího Srdce Páně.

Původ dnešního svátku.

Když okolo roku 610 po Narození Kristovém za časů papeže *Boniface IV.* víra křesťanská se více a více rozšiřovala a na všech místech pozůstalé chrámy pohanské se bořily a nové chrámy pravému Bohu na výsostech se stavěly, nacházel se v Římě ještě jeden nádherný chrám pohanský, jenž někdy vystaven byl od vznešeného Římana *Agrippy* ke cti pohanské matky bůžků, *Cybele* a všech bohů, kteří u pohanů za její dítky byly pokládáni. Nazván byl chrám ten *Pantheon*, to jest svatyně všech bohů. Tento chrám byl tak krásný, tak vkusný, že vše-

obecně považován za pravý div a zázrak umění stavitelského. Proto uzavřel papež u sebe, že nezboří tu vzácnou památku, ale že zachrání chrám ten, od pohanské modloslužby vyčistí a modlitbou i svěcením v křesťanský chrám Páně přemění. K tomu cíli zasvětil jej ke cti pravé Matky Boží, nejblahoslavenější Panny Marie, a všech svatých mučedníků; obohatil jej také mnohými sv. ostatky Svatých, jejichžto těla na rozličných místech v Římě pochována byla. A tak se stalo, že v hlavním městě celého křesťanstva, v sv. městě Římě poprvé v tomto velikolepém chrámu Páně, jenž až podnes stojí, Matka pravého Boha (na místě matky pohanských bůžků), a všickni svatí mučedníci a později i ostatní Svatí Boží (místo bohů pohanských) byli ctěni a oslaveni. Papež Řehoř IV. ustanovil k oslavení tomu 1. listopad a nařídil, aby slavnost všech Svatých po celém světě křesťanském za příkladem města Říma se každoročně odbývala.

Průpověď sv. Filipa (jež se vždy na svátek neb čas církevní vztahuje).

„Nejhlavnější úlohou naší na světě jest, abychom se stali Svatými.“ Odpoledne již příprava na zejtřejší památku, smuteční pro nás, ale pro duše v očistci nejradostnější —, totiž

2. Památka výroční všech věrných zemřelých, čili **Dušiček**. Plnomocné odpustky v bratrstvu nejsvětějšího Srdce Páně.

„Bychom přišli do nebe musíme ospravedlnění a očistění býti.“ Dnes jsouť zně v očistci, dnes nebesa pro dušičky otevřena a my jim máme dopomoci, **my** je máme vyvésti z hrozného toho žaláře do vlasti nebeské. A jak? Modlitbou horlivou (jménovitě sv. růžence, abychom získali odpustky, a každou modlitbou odpustkovou, viz str. 182 atd.), nábožným obcováním mši svaté (možná-li i sv. přijímáním; — v jisté osadě české je dnes na sta kajcníků, jako na svátky velikonoční: zajisté k velikému prospěchu dušiček), almužnami, posty atd.

3. První neděle. Odpustky plnomocné 1. ve sv. Škapulíři, 2. na modlitby „Zdravas Královno“ atd., 3. snad na hodinu pobožnosti v bratrstvu nejsvětější Svátosti Oltářní (Benediktinském), 4. snad na sv. přijímání na smíření Syna Božího, 5. na hrdinský skutek lásky k dušičkám, nemůžeš-li zítra na mši sv. za dušičky obětovanou jíti.

„Mladí se varujte tělesné žádosti a staří lakomství, a budeme všickni Svatými.“ —

4. Pondělí, plnomocné odpustky na zbožné obcování mši svaté za dušičky. Sv. Karla Boromejského, velikého svatého, vynikal mrtvením sebe samého.

„Kde není velké mrtvení sebe samých, nebude velké svatosti, kde žádné mrtvení, tamť i žádná svatost života.

5. „Svatost člověka záleží v šíři tří prstů, totiž čela našeho, to jest v umrtvení vlastního úsudku, jímžto všecko lépe chceme věděti nežli prozřetelnost Boží.“

6. „Kdo chce býti svatým, ale opravdovým, nesmí se omlouvat, leč by toho bylo potřeba, ale má se raději bezpráví podrobiti a mysliti, že skutečně je vinen.“ (Že to není přísný rozkaz, ale velmi těžká rada pro ty, kteří po veliké svatosti touží, rozumí se samo sebou, „ne všickni chápají toho slova, ale kterým dáno jest“ Mat. 19, 11).

7. „Co my o cnostech Svatých a Světic Božích víme, je ta nejmenší část,“ (neb pravý Svatý koná největší cnosti skrytě, aby jen Bůh o nich věděl).

8. „Ostatky Svatých máme míti v uctivosti a je dobře a chvalitebné, cho-

vati je v příbytku svém; není ale dobře bez důležité příčiny u sebe je nositi, poněvadž snadno bychom mohli pravou uctu k nim ztratiti.“

9. „Předkové zbožní měli statky vezdejší, ale nepřikládali srdce k nim; měli je sice co majetek, ale dovolili sobě jen užívání statků těch a byli každou chvíli hotovi všecko opustiti, kdyby to byl Bůh žádal.“

10. Druhá neděle. Plnomocné odpustky (mimo jiné tobě známé na hodinu pobožnosti, na sv. přijímání smírné — které již nebudu jmenovati) na modlitby „Zdrávas Královno“ atd. a sice 2krát, neb jest i svátek Rodičky Boží dnes, totiž Ochrany Panny Marie. Jsouce jí svěřeni jako dítky matce ctíme ji co společnou matku svou, pod jejížto ochranu každodenně se utíkáme, bychom bezhříšně žili, šťastně zemřeli a někdy spaseni byli.

„Máme Boha vroucně prositi, by v nás denně světla a vroucnost lásky své rozmnožiti ráčil.“

11. Sv. Martina, biskupa Turonského — krásný vzor pro kněze katolického, by v mnohých a těžkých pracích vznešeného stavu svého setrval až do smrti.

„Jestí starý obyčej ctitelů Božích vždy kratičké modlitby míti na hotově, by je častěji za den jako střely mohli k nebesům zasýlati pozvednouce ducha svého z prachu země k Bohu. Kdo těchto střelných modliteb užívá, brzo zakusí blaženého jejich ovoce.“

12. Sv. Martina, pápeže a mučedníka, kterýžto však v jiný den se slaví, an dnes jest vyšší památka: Sv. patronů země české i moravské; totiž **ss. 5 bratři**, Benedikta, Matouše, Jana, Isáka a Kristina, mučedníků z řádu sv. Benedikta. Byliť to mnichové římští, v klášteře u sv. Bonifáce a Aleše, kde i sv. Vojtěch, biskup Pražský a slavný patron český sliby řeholní skládal; i vzal si jmenované bratry s sebou do Čech navracuje se zase na biskupskou stolicí Pražskou. Žili nějaký čas v klášteře u sv. Jana na ostrově, pak u sv. Markéty blíže Prahy a následovali sv. Vojtěcha do Polska, kde i smrt mučednickou pro chudobu řeholní, pro svaté sliby, tudíž pro Krista rekovně podstoupili, asi r. 1010. Byl jim totiž z outrpnosti nad jejich chudobou Boleslav kníže polský, syn Mečislava chrabrého, daroval značnou sumu peněz, o čemž se dověděli loupežníci; když ale svatí bratři poslali šestého ze svého počtu, Barnabáše, s penězi názpět ku knížeti, o čemž leupežníci nevěděli, byli přepadeni a strašně až k smrti mučeni.

Roku 1039, a sice 24. srpna, bylo tělo sv. Vojtěcha knížetem Břetislavem a biskupem Severem přeneseno do Čech spolu s pěti bratřími a sv. Gaudenciem, arcibiskupem Hnězdnenským a pochováno v Praze. Čtyři ale bratři, totiž Benedikt, Matouš, Jan a Isak pochováni jsou v chrámu Páně Boleslavském, pátý pak sv. Kristin v chrámu Páně v Olomouci. (*Joannis Neplachonis Abb. Oppatov. Epitome Chronicae Boh. scripsit medio seculo XIV.*)

„Pakli protivenství z lásky k Bohu trpělivě snášíme, bývá sice z počátku trpké, ale když jemu přivykneme, jest pak sladké nade všecko.“

Jestí dnes též památka sv. Didaka z řádu Františkánského, v jeho tedy chrámech plnomocné odpustky.

13. Sv. Stanislava Kostky, z tovaryšstva Ježíšova, jenž se sv. Aloysiem z Gonzagy jest patronem čistoty panické a proto i ochrancem mládeže křesťanské.

Tak jest i památka Všech Svatých **řádu** sv. Benedikta, a plnomocné odpustky v bratrstvu nejsvětější Svátosti Oltární (Benediktinském), jakož i všickni věřící plnomocné odpustky, pakli po zprávě Boží navštěvujíce chrámy

Páně Benediktinský na úmysl sv. Otce v Římě se modlí. „Kdo Boha z celého srdce miluje a nade všechno si ho váží, prolívá často proudy slzí v modlitbě a cítí množství duchovních milostí s takovou silou na duši svou dorážeti, že musí zvolati: „Dost již Pane! dost.“

14. Památka všech zemřelých řádu sv. Benedikta, plnomocné odpustky v bratrstvu Benediktinském.

„Ale tyto cítitelné sladkosti v modlitbě úmyslně hledati, nebylo by dobře; neboť snadno by nás mohl ďábel obelstít, nebo bychom si na zdraví uškodili.“

15. „Pakli duše v rukou Páně odpočívá plna odevzdání sebe samé a se zalíbením Božím se spokojuje, je jí dobře a má nejlepší jistotu, že se jí ještě líp povede na onom světě.“

16. „Do vůle Boží **zoela a zúplna** se oddati jest věru nejkratší cesta do nebe, po nížto nemůžeme zblouditi, a jest to i nejkratší cesta k zakoušení onoho vnitřního pokoje, o němžto smyslní a světští lidé ničeho nevědí.“

17. Sv. Gertrudy Veliké, panny a abatýše řádu sv. Benedikta; obzvláštní to milovnice nebeského Ženicha, jenž proto svatým lidem častěji zjevil, že je k nalezení v nejsvětější Svátosti Oltářní a — v srdci sv. Gertrudy; plnomocné odpustky v chrámech Benediktinských.

„Odevzdanost do vůle Boží je pro nemocného nejhlavnější věc,“ máf říkati často: „„Pane, když vůle Tvá, hle zde jsem, ačkoliv si ničeho dobrého vědom nejsem; učíš se mnou jak se ti líbí.““

18. „V kostele ani dost maličkého znamení o sobě nedávej, leč by to dokonce muselo býti.“

To praví sv. Filip z úcty k chrámu Páně co příbytku Boha živého; bylť pak na myšlenku tu zajisté velmi spasitelnou přiveden, že dnes jest zasvěcení chrámů sv. Petra v Římě a sv. Pavla v Ostii (město poblíž Říma, kde blízko sv. Pavel byl usmrčen a pochován).

19. Sv. Alžběty Uherské, dcery uherského krále Ondřeje II. a Gertrudy (sestry sv. Hedviky); landhraběnka ta durinská a hesenská vzor vši dokonalosti křesťanské byla po úmrtí chotě do III. řádu sv. Františka vstoupila, pročež plnomocné odpustky v chrámech Františkánských. Založila klášter k obsluhování a ošetřování nemocných, pročež za zakladatelkyni řehole k ošetřování nemocných pod jejím jmenem ji považujeme (tak zvaných Alžbětinek). Ač teprv 24 let stáří počítala při úmrtí svém, zažila velmi rozmanité a to trpké příběhy života, v nichžto vynikala neobyčejnou oddaností do vůle Boží, trpělivostí a svatostí života.

„Trpělivosti je zapotřebí všem, kdo Bohu slouží; v neštěstí nesmíme tratiti důvěry ale v Boha pevně doufati.“

20. „Když lidé ve světě jednou si zvolili stav svůj, mají v něm setrvati v nábožném cvičení, kteréž si umínili, a ve skutcích milosrdných k lepšímu bližních, tak i ve světě pravého pokoje nabudou v životě i v smrti.“

21. Obětování Rodičky Boží, nejblahosl. Panny Marie v chrámu Páně Jerusalemském — co se stalo hned v nejtělejší jejím věku, a jesti vzor obětování duchovních k službě Boží jmenovitě řeholních osob v klášterích. Plnomocné odpustky ve sv. Škapulíři a na modlitby „Zdravas Královno“ atd.

„Povolání k stavu řeholnému jesti jedna z největších milostí, jež Rodička Boží od Syna svého dosahuje pro ty, kteří jejímu uctění horlivě jsou oddáni.

22. „Není nic nebezpečnějšího v duchovním živobytí, nežli když kdo podle vlastního náhledu chce Bohu sloužiti.“

23. Sv. Klimenta, papeže a mučedníka, jehož úctu v našich zemích českoslovanských zavedli a rozšířili sv. apoštolé naší bratří sv. Cyril a Metoděj.

„Oč Boha nejčastěji máme prositi, jesti setrvání v dobrém a v započaté službě Boží až do smrti; neboť tato cnost s trpělivostí spojená přivede nás na vysoký stupeň dokonalosti křesťanské.“

24. Sv. Jana z Kříže, řádu Karmelitánského, pročež plnomocné odpustky ve sv. Škapulíři.

„Ve Škole Kristově platí za největší dokonalost: pohrdati sebou, pohrdati i pohrdáním vlastním.“

25. Sv. Kateřiny, panny a mučednice, která hned co malé děcko takovou mravností a svatostí vynikala, že s nebeským Ženichem, malým Ježíškem u vidění a vytržení v nábožné modlitbě byla zasnoubena. Na to naráží i průpověď dnešní: „Že Bůh milujícím duším posílá pokušení a soužení, to jesti právě jeho s nimi zasnoubení.“

26. V pokušeních nečistých má křesťan hned k Bohu se utíkat, třikrát své srdce znamením sv. kříže znamenati a říkati: „Kriste, Synu Boží! smiluj se nad mnou.“

27. „Bychom zkušenosti nabyli a dobrého úsudku ve věcech duchovních, musíme dlouho duchovně žíti a s duchovními osobami se poraditi.“

28. Sv. Jakuba z Marchie, řádu sv. Františka, pročež plnomocné odpustky v chrámech Františkánských.

„Co se pokušení týká, lze některá odstraniti útěkem (a to vesměs nečistá pokušení, při nichžto se ani dost málo nemáme zdržeti nebo dlouho s nimi se potýkati, i kdybychom jisti byli, že nepodlehne), jiná pohrdáním (to nejvíce malomyslnost) jiná opět odvoláním či odporováním.“

29. Všech Svatých řádu sv. Františka, pročež plnomocné odpustky v chrámech Františkánských.

 Dnes začni 9denní pobožnost ke cti nepoškvrněného Početí Panny Marie, podobně jak to udáno před Narozením Panny Marie (viz číslo 6. str. 189. na den 30. srpna). — To platí o 9denní pobožnosti před každým svátkem Mariánským.

„Jest to dobré znamení dokonalého srdce, když je skromné a meze slušnosti a mravnosti nikdy nepřekročuje.“

30. Sv. Ondřeje, apoštola Páně — svátky skutečných Apoštolů, buďtež i slavněji oslaveny od apoštolů modlitby, jenž jste vy, milí čtenářové Školy Božského Srdce Páně, pakli v apoštolátu modlitby jste zapsáni.

„Musíme Krista hledati po cestě křížové, bychom skrze kříž a utrpení s ním vešli do slávy věčné.“

Dnes večer počíná již příprava na svatý **čas adventní**, kterýmžto zítra začíná nový rok **církevní**. Jest to čas přípravy na Narození Pána našeho Ježíše Krista z nejblahosl. Panny Marie. O celém tomto čase posvátném, jakož o čase vánočním přinese číslo prosincové důkladné pojednání. Dnes zatím budiž vědomo, že stává krásné pobožnosti k Rodičce Boží po celý čas adventní, již tuto všem kdo ji konati mohou a chtějí, předkládáme. Každodenně se modlíme 4 odstavce sv. růžence, tedy 4 Otče naše a 40 Zdravas, co do Narození Páně dělá

1000 Zdravas — na úmysl: Rodičku Boží oslaviti, aby nám na konec života svou mocnou ochranou přispěla ku pomoci, bychom se skroušeným srdcem na věčnost odcházejíce našli život věčný. Po každém Zdravas se říká v 1. odstavci: **Požehnána budiž o Maria! hodina, v kteréž jsi se Matkou Boží stala;** v 2. odstavci: **požehnána budiž o Maria! hodina, v kteréž jsi Syna Božího porodila;** v 3. odstavci: **požehnáno, budiž první objímání Ježíše prvorozeného Syna Božího;** v 4. odstavci konečně: **požehnáno budiž první kojení novorozeného Syna Božího panenskými a nejčistšími prsoma Tvýma.**

Na tuto pobožnost, zavedenou od sv. Kateřiny Boloněnské udělil Pius VII. 14. listopadu 1815 na každý den odpustky 100 dní, a pakli až do 25. prosince každodenně se vykonala, plnomocné odpustky, ovšem po zprávě Boží atd.

Kratší devítidenní pobožnost udáme v čísle prosincovém.

Život sv. Klementa I. papeže římského.

Láska i úcta k sv. Klementu byla po všechny věky rozšířena v národu slovanskému. Co se nejstarších dob katolických týká, netřeba toho dokazovati, an pravda očitá; leč i později, ač památka sv. Klementa sem a tam slábla, nicméně v celém národu slovanském vůbec dosti živě se jevila. Nejjasnějším důvodem jsou nám chrámy, kaply a oltáře svato-Klementske, od starodávna až podnes úctou lidu zachovalé, neb na novo zbudované. Břetislav, kníže česko-moravský, jak věrohodně dosvědčuje slavný náš dějepisec František Palacký, dal peníze raziti mezi r. 1028—1055 s významným nápisem: „Clemens“. Ba i v samém pravoslavném Kyjevě ruském památce svato-Klementske, — je tam prý posvátná hlava sv. Klementa, — vzdává se znamenitá úcta. Důkazem pak nejnovějším naší horlivé lásky a vděčnosti k sv. Klementu byla velikolepá slavnost tisíciletá sv. Klementa, ku počtu jeho slavená dne 4. září r. 1861 na Velehradě.

Příčina tak hluboké a rozšířené úcty sv. Klementa mezi Slovany jest na bíledni. Sv. Klement byl pomocníkem a spoluapoštolem sv. Pavla v Macedonii, otčině to apoštolův slovanských Cyrilla i Methodia. On byl tudíž velkým dobrodincem, jakoby duchovním otcem sv. bratrův. Jaký tedy div, že se oba z vděčnosti a přirozené lásky tak horlivou nesli úctou k sv. Klementu, papeži římskému a mučeníku, stále i věrně. Tuž nám vroucně žehnati jest velemoudré prozítkosti Božské, že sv. Cyrill čili prvé Konstantin, věhlasný kněz a mudrlec macedonský, ihned jakoby při prvním kroku missionárském, na ostrově černého moře, u města Cherson našel hrob i ostatky sv. Klementa, spolu-apoštola sv. Pavla i papeže římského. Toť rozhodlo věru o náležitém směru a blahověstném povolání netoliko obou svatých bratrů Cyrilla i Methodia; ano takže o budoucí vznešené a důležité úloze světové celého národa slovanského. Tělo sv. Klementa stalo se tou měrou nevyvratným důvodem pravověrnosti katolické svatých apoštolův řeckých i Slovanů vůbec, důstojným oltářem prvních obětí Páně, archou úmluvy bratrské lásky a svornosti mezi Římem a národem slovanským. Bylo by žádoucí, aby jméno sv. Klementa stalo se posvátným heslem všech křesťanův horlivých, právě nyní, po

tisíciletém rozbroji církve východní, upřímně se zasazujících za jednotu víry křesťanské.

I. Původ o činnost apoštolská sv. Klementa.

Sv. Klement narodil se v Římě, na počátku letopočtu křesťanského, z rodiny původně pohanské, ale bohaté i vznešené. Otec jeho jmenoval se Faustin a matka jeho Mathilda. Dům rodiny té patriciové, ano jak mnozí za to mají důstojnosti senatorské a konsulární, stál na návrší celickém, na jednom totiž ze sedmi pahrbkův římských; na tomtéž zajisté místě, kde až posud chrám sv. Klementa v Římě stojí. Nasvědčuje tomu dle starého podání římského řeč kardinála de Bonnechose (čti: Bonšós), konaná ve chrámě sv. Klementa dne 29. září 1864., pravícího mezi jiným: Překopávajíce zem při tomto původně podzemním chrámě nacházíme náradí ze starého bytu rodiny konsulární, ku nížto přináležel sv. Klement. A na jiném místě mluví opět takto: Tato basilika byla stavena za času Konstantina na témž místě, kdež Klement proměnil svůj palác v modlitebnici křesťanskou. Mínění však, jakoby sv. Klement spřízněn byl i s rodinou císařskou v Římě, nezakládá se na pravdě dějepisné. Domněnka povstala odtud, že v tomtéž čase žil v Římě ještě jiný Klemens, příjmením Flavius, syn Flavia Sabina který byl vlastním bratrem císaře Vespasiána. Tento Flavius Klemens dosáhl koruny mučnické za císaře Domitiána; jeho manželka pak, horlivá křesťanka Domitilla, sestřenice to císaře Domitiána, vypovězena byla na ostrov Pandatéria, nyní zvaný Santa Maria, nedaleko ostrova Poncy, u Gaěty. Někteří spisovatelé zmátli obě tyto osoby, rozdílné rodem i osudy. Taktéž chtěli mnozí z listu sv. Klementa ku Korintským dokázati, že pocházel z rodu židovského, poněvadž tamto Abrahama a Jakoba otci svými nazývá, jakož i z toho, že výhradně jen starého Zákona co svatých kněh se dokládá. Avšak namítnouti dlužno, že i jiné spisovatelé křesťanství, ač na jisto z pohanstva pocházející, totéž činili, následující v tom sv. Pavla, jenž Abrahama otce věřících, a Zákon starý co vychovatele a pěstouna člověčenstva pro Krista vystavuje, jak dobře dokládá František Sušil v poznámce o sv. Klementovi římském, ve svém spisu „Svatých Otcův apoštolských.“ Leč nejsa Římanem nemohl by zajisté v tomtéž listu v kap. 37. psáti: Onino, jenž slouží, jenž do boje táhnou, pod vůdci našimi. Též měli někteří za to, že z města Filippi v Macedonii pocházel, an mezi těmi prý se klade, jenž tamto bydleli; avšak z listu sv. Pavla (k Filipenským IV. 3) patrně vysvítá, že tam apoštol národův toliko naráží na svou první návštěvu města Filippi, vzpomínaje jen všeobecně na spolupůsobení apoštolské sv. Klementa, jakož i jiných pomocníkův, v díle sv. evangelium. Toť zároveň důležitější událost, z mladého věku sv. Klementa s jistotou nám známá. Neboť což ohledem toho obsaženo jest v desíti knihách „Klementových shledání“ (Recognitionum S. Clementis libri X) na matných jen pověstech spočívá. Vypravují se tam totiž podivuhodné příhody a cesty sv. Klementa ve věku mládeneckém, i rodičův a dvou bratrů jeho, v Palestýně, Alexandrii a v Řecku. Leč spis ten o trojím shledání rodiny sv. Klementa má původ z kalných pramenů kacířských na konci druhého i na začátku třetího století. Pochybno jest též, zdali sv. Klement byl vyznávacem židovstva, prvé nežli se křesťanem stal. Ale jest pravdou dějepisnou, že se záhy stal věrným učedníkem sv. Petra i Pavla. Vhodně i pravdivě podotýká tedy o něm kardinál de Bonnechose (Viz řeč jeho v „Hlasu Brněnském“ roč. XVI, č 32.), že byl vyučen, pokřtěn a za jáhna vysvěcen od

sv. Petra, a že byl jeho nejznamenitějším spolupracovníkem. Byl také pomocníkem sv. Pavla. To vysvětluje přede vším ze slov samého apoštola národům v listu k Filipenským (kap IV. 3): „Také i tebe prosím, tovaryši věrný, pomáhej jim, kteréž se mnou pracovaly v evandéliu s Klimentem, a s jinými pomocníky mými, jejichžto jmena jsou v knize života“. Vyslovuje tudíž sv. Pavel žádost, aby bez pochyby biskup Filippenský ve všem dobrém zastával i hajil pohostinou Lydiu a ostatní ženy nábožné, ježto mu byly druhdy nápomocny; jak obšírně to popsáno jest ve skutkách apoštolských v hl. XVI r. 5—15. Z toho patrno, že oni jiní pomocníci sv. Pavla, zároveň s Klimentem v díle evangelického pracovali, byli Sílas, Timotheus a sv. Lukáš. Vypravuje se tam totiž následovně: A když šli (rozuměj sv. Pavel a společníci jeho) skrze Frygii a krajinu galatskou, zabráněno jim od Ducha svatého mluvit v Asii slovo Boží. Tedy přišedše do Mysie; pokoušeli se jíti do Bythinie: ale nedal jim Duch Ježíšův. (Ejhle nevyvratný důkaz proti rozkolníkům, že Duch Svatý zároveň vychází od věčnosti z Otce i Syna, an se tu výslovně nazývá Duchem Ježíšovým!) Když obešli Mysii sestoupili do města Troady, I ukázalo se Pavlovi v noci vidění: Muž nějaký macedonský stál, a prosil ho řka: Přijď do Macedonie, a pomoz nám. A jakž to vidění viděl, hned jsme hleděli, abychom šli do Macedonie, ujištění jsouce, že nás povolal Bůh, abychom jen kázali evangelium. Tu seznáváme ze slov „hned jsme hleděli,“ že k dvěma dřívějším průvodcům sv. Pavla připojil se také spisovatel skutkův apoštolských, evangelista Páně sv. Lukáš. Kdy a kde vstoupil do společnosti jejich též sv. Klement, jest neznámo. Protož plavivše se z Troady, jak vypisuje písmo svaté dále cestu sv. Pavla, přišli jsme přímým během na ostrov Samotracii, a druhého dne do města Neapole, a odtud do Filippi, kteréžto jest první té části Macedonie město, obyvateli cizími obsazené. I byli jsme v tom městě několik dní, rozmlouvající. V den pak sobotní, vyšli jsme ven za bránu k řece, kdež se zdálo býti modlení: a sedíce mluvili jsme ženám, kteréž se byly sešly. A jedna žena jmenem Lydia, prodavačka šarlatu z města Thyatirských, ctitelkyně Boží, poslouchala, ježžto srdce otevřel Pán, že pozorna byla na to, co se od Pavla pravilo. Když pak pokřtěna byla i dům její, prosila řkouc: Poněvadž jste mne soudili věrnou býti Pánu, vejdětež do domu mého, a zůstávejte tu. I přinutila nás. Na tuto pohostinou Lidu a ostatní ženy nábožné z Filippi vztahuje se ono znamenité místo sv. Pavla k Filippinským IV. 3, kdežto výslovně jmenuje sv. Klementa mezi pomocníky svými, jejichžto jmeno všech jest v knize života. Potom přišli ti blahověstové do Thessaloniky, příští nazvaného od obyvatelů slovanských Solun. Bylo to rodné město sv. Cyrilla i Methodia. Aj, tuť zjevno, proč oni bratři a apoštolové Slovanův v tak veliké úctě povždy měli slavné jmeno sv. Klementa. Vždyť on druhdy, asi r. 62, apoštoloval v průvodu sv. Pavla v jejich milé otčině Macedonii.

II. Působení sv. Klementa v Římě.

V tom se všickni dějepisci církevní jednosvorně srovnávají, že sv. Klement byl zákem čili učenníkem a vrstevníkem svatých apoštolů Petra a Pavla. Od kterého z nich na kněžství posvěcen byl, není dostatečně známo. Avšak toť jisto, že sv. Klement apoštolem Petrem bezprostředně na biskupství povýšen jest byl. To nám dosvědčují staří spisovatelé církevní Epifanius a Tertullian. Slova posledního jsou výslovně tato: Nech ať udají (kacířové totiž) počátek církví svojich, nech ať osnují pořádek biskupů tak, aby z nich první měl za původu apoštola ně-

kterého, jakož Římská církev uvádí Klementa, jenž od sv. Petra ustanoven byl. Pravda toho stvrzuje též starožitná malba na obmítce v podzemní basilice sv. Klementa v Římě, představující slavné nastolení sv. Klementa, v přítomnosti Lína i Kléta, s výslovným podpisem jmena pod jednou každou osobu zvláště. Na počátku vlády císaře Nerona r. 54 přišel do Říma sv. Petr, první papež římský. Jsa po nějaký čas od Říma vzdálen, posvětil a ustanovil sv. Petr za náměstky a pomocné biskupy římské Lína a Kléta (též Anakléta či Anenkléta nazvaného), ještě tedy za živobytí sv. Petra a po jeho smrti mučednické po sobě následující; později pak obávaje se právem, aby církev svatá ihned na počátku zuřivým pronásledováním pohanův neosiřela, posvětil sv. Petr na biskupství též horlivého a vůbec váženého Klementa. Nasvědčuje tomu spisovatel církevní Irenaeus, an píše: „Založivše a zbudovavše blahoslavení apoštolé církev (římskou), odevzdali Línovi úřad biskupský.“ Potom následoval Anaklétus (čili lépe Klétus, což jedno a totéž). Z těchto slov uvedených v dějepise církevním Eusebia (IV. 6) vysvítá, že Línus na biskupství povýšen jest byl u přítomnosti sv. Pavla, za jeho prvního pobytu v Římě r. 61. Veliké různice a neshody povstaly mezi dějepisci církevními ohledem posloupnosti a času vlády prvních papežů římských. My však uznáváme posloupnost od starodávna dle kanonu missálu římského ustálenou a zachovalou tuto za pravou: Petr, Línus, Klétus, Klement. Odpory však vzájemné dějepiscův jsou jen zdánlivé.

Srovnává se s tím úplně svědectví Tertulliana: „Církev římská praví, že Klement od sv. Petra ustanoven byl.“ Ovšem za biskupa pomocného. A Irenaeus svědčí: „Po nich (po Línu a Klétovi totiž) obdržel Klement, jako třetí od apoštolů, biskupství.“ Arciže biskupství nejvyšší římské, čili stolici papežskou. Totéž nám potvrzuje kardinál de Bonnechose, právě v řeči své o sv. Klementu: „Vyvolen byv za nástupce sv. Kléta, rozdělil Řím na sedm okresův, a tam ustanovil sedm notářův čili písařův apoštolských, aby zapisovali skutky mučedníkův Páně.“ A opět na jiném místě: „Papežové po sobě následují jeden po úmrtí druhého; avšak Petr je stále živ v nich, v Línu, Klétu, Klementu a jejich nástupcích, jako dnešního dne v Piu IX.“ O času pak vlády papežské prvních nástupcův sv. Petra ještě více se různějí náhledy a udaje dějepiscův. Kronika Damasova totiž tvrdí: „Jestli čas papežství Lína a Kléta mezi panování sv. Petra neumístíš, nebudou se shodovati léta papežů římských s léty císařův.“ Pročež Lín a Kléta před r. 68. staví, kteréhož léta prý Klement nastoupil, tak že pontifikátu Línova a Klétova v prostor Petrova života klade, v jehož nepřítomnosti a pod jehož dozorem prý onino dva církvi předkovali. Podobně i Rufin praví, že Línus a Klétus po sobě za Petra o biskupství Římské péči vedli, an sv. Petr v apoštolování pracoval. Z toho povstala domněnka, že sv. Klement bezprostředně po sv. Petru na stolicí papežskou zasednul. Avšak toť pouhé nedorozumění, pošlé z temné zprávy Tertulliana. Odvolávají se sice na list sv. Klementa ku Korintským, z něhož jasně vysvítá, že ještě před zkázou města Jerusálema (r. 70.) a před panováním Domiciána psán jest, jelikož tam Klement co hlava církve římské vystupuje. Poukazují zde na čtyry důvody pronikavého bádatele dějepisného pana Dra. Sušila (Spisy sv. Otcův apoštolských str. 19—21). Poněvadž ale sv. Klement podle starých udání jenom devět let a jedenácté měsíců církev Římskou zpravoval, tudíž mají mnozí za to, že od r. 68. až do 77. vláda jeho papežská trvala.

Tomu však naprosto odporuje Eusebius v dějepise církevním (III. 15 a 34) udávajíc věrohodněji, že Klement v 12. roce císařství Domiciána (r. 92 po Kristu)

biskupství nastoupil, devět let že panoval, a 3. roku Trajana (r. 100—101) že umřel. Ačkoli upřímně vyznávám, že jest velmi těžko rozhodnouti tu věc, až posud mezi stranami spornou; nieméně mám za to, že dlužno bedlivě rozeznávati čas osobného působení sv. Klementa, co biskupa pomocného v Římě, od sv. Petra bezprostředně ustanoveného, a čas vlády jeho papežské v Římě. Apoštolské a biskupské působení sv. Klementa v Římě trvalo zajisté od slavného nastolení jeho sv. Petrem asi r. 67 až do roku třetího vlády císaře Trajana r. 100—101.

Mohl tudíž sv. Klement před r. 70 vším právem co pomocný biskup římský, od sv. Petra ustanovený, ve jmenu církve římské, co hlavy a prostředku jednoty všech církví, napsati list ku Korintským. Co se však vlády jeho papežské a samostatné dotýče, souhlasím s dějepisem Eusebia, s věrným podáním církve římské až na naše časy, jakož i s udajem hodinek církevních v breviáři římském na den památky sv. Klementa 23. listopadu, že sv. Klement, co papež římský, panoval devět let, šest měsíců a šest týdnů, a že za času Trajana u vyhnanství v moři černém nedaleko města Chersonu potopen jest byl. Mnozí spisovatelé se různějí v udání měsícův a týdnův; ale poněvadž sami to považují za pochybné, neodstupují nikterak od výroku katolického. S tím se též dokonale srovnává chronologická čili letočtná posloupnost papežův a císařův římských dle spisu „Dějiny Církve Christovy“ Dra. Josefa Fesslera, překladem pana profesora Matěje Procházky v Brně, kdež udává smrt mučennickou sv. Petra r. 67. za ukrutného císaře Nerona, pak následoval Línus od r. 67—79, an mezi tím po krátkém panování císařův Galby, Otha i Vitellia (r. 68—69) vládl Římem císař Vespasián až do r. 79. Za císaře Tita i Domitiana seděl na stoličce papežské Klétus (čili Anaklét neb Anenklét) od r. 79—91; od toho roku pak až ku konci prvního století zasedal na prestolu římském sv. Klement za času císařův římských Domitiana, Nervy a Trajana. V té době vypuklo r. 94 za Domitiana druhé pronásledování křesťanův, jakož i později za Trajana. Po sv. Klementu následoval pak papež Evaristus od r. 100—109. Toť pravá neb aspoň pravdě podobná posloupnost papežev i císařův římských v těch dobách. Nastává teď otázka, jak působil sv. Klement v Římě. Ovšem že blahodárně. Zajisté požíval netoliko mezi Římány, ale též mezi křesťany vůbec veliké úcty a vážnosti. Vždyť ho jmenovec jeho Klemens, biskup Alexandrinský nazývá apoštolem, což na veliké zásluhy o církev katolickou poukazuje.

Jemu věnoval též spisovatel Heimas z úcty dílo své výborné, pojmenované „Pastýř.“ Bylo mu totiž doporučeno dle knihy I. ve vidění II. v kap. 4: Opíš tedy dvě knihy, a pošli jednu Klementovi. Klement pak je pošle do měst přespolních; jemu zajisté jest to dovoleno. Arciže, protože byl hlava církve všeobecné. Pro své veliké zásluhy o církev Boží a výborné cnosti velepastýřské byl sv. Klement od lidu křesťanského vůbec milován. Jsa vrstevníkem sv. apoštolův, osobně a přátelsky s nimi obcoval, tak že jak dokládá Irenaeus, ještě po mnoho letech zněla jemu slova apoštolská v uších, a všechno měl tak živě před očima, co se v Judsku, v Řecku a v Římě za časův apoštolských událo, jakoby se to teprv večera bylo přihodilo. To jemu dodávalo zajisté znamenité vážnosti. Vykládá se o něm, že po dvakráte v měsíci prosinci vysvětil a ustanovil patnáct biskupů pro místa rozličná, deset kněží a dva jáhny.

Kromě toho, jak již podotknuto, ustanovil v Římě sedm písařů v sedmi okresech města, aby zevrubně zapisovali pamětihodné děje mučenníkův římských. Jen škoda, že tak důležitá „Acta Martyrum“ za času císaře Diokleciána od pohanů

zuřivých zkažena byla. V krutém pronásledování křesťanů byl sv. Klement pravým andělem strážným, svatým otcem a jedinou útěchou všech křesťanů v Římě. Ale péče jeho velepastýřská vztahovala se též na veškerou církev křesťanskou, od východu až k západu. Onť vysílal horlivé missionáře mezi pohany na místa rozličná, jmenovitě do Lutecie a do Neustrie. On v prvním století přivedl ke Galům sv. Evtrepia, sv. Diviše, sv. Taurina a sv. Nikésa. Avšak i písmem působil sv. Klement na vzdálené křesťany. Nastal totiž rozbroj v městě řeckém Korintu, i napsal sv. Klement ve jmenu církve římské, středu to jednoty, křesťanům toho města zvláštní psaní, kteréž po mnohá století bylo čítáno ve chrámech východních, tak jako epištoly sv. Petra i Pavla. Jak důtklivě a zároveň laskavě napomíná jich tam co bratry a sestry v Kristu Ježíši k svornosti a bohabojnosti, o tom dle vůle Boží pojednáme později.

Škapulíř andělský nejsvětější Trojice.

Sv. Jan z Mathy, narozen ve Falconě v Provincii (Provenze), jak cností tak i učeností nad jiné souvěky proslulý, při své 1193 v kapli biskupa pařížského sloužené první mši sv. u vytržení mysle viděl anděla běloskvoucím rouchem oděného, jenž na prsou měl kříž barvy červeno-fialové. Ruce přes sebe vložené spočívaly jedna na zajatém křesťanu a druhá na mouřenínu. Sv. Jan ihned poznal, že ho Bůh povolal k dílu vykoupení od mouřenínů zajatých křesťanů. Aby se k tak důležitému a těžkému úkolu náležitě připravoval, odebral se na poušť, v nížto po několika letech sv. Felix z Valois zjevením Božím nalezl. An právě spolu po uplynutí třech let v rozjímání zabrání pravdy Božské s velikou horlivostí rozbírali, ukázal se jim jelen neobyčejné velikosti, mezi jehožto parohy se zářil kříž červeno-blankytný. Sv. Felix nemálo nad ukazem tím se divil, avšak sv. Jan mu oznámil zjevení při první své mši svaté, načež se na tom usnesli, že ještě více v modlitbách na Boha o jasné poučení chtějí dorážeti. Jsouce na to třikráte ve snách napomenuti odebrali se do Říma, aby tam vzhledem nové řehole k vykoupení zajatých se sv. Otcem se poradili. Papež Innocenc III. je velmi laskavě přijal, a rozjímaje záležitost tuto, chtěl obětováním mše sv. od Boha potřebného světla vyprositi. Mezi pozdvihováním nejsvětější hostie ukázal se mu anděl v běloskvoucím rouše se křížem dvojbarevným na způsob, jak zajaté vykupuje. Téhož ještě dne, totiž 28. ledna 1198 potvrdil řád ten dada mu od trojnásobné barvy oděvu andělského, který též za řeholní oděv předepsal, jmeno nejsvětější Trojice, na nížto trojnásobná barva poukazovati se zdála. Řád tento brzy započal svůj úřad vykoupení zajatých křesťanů s neočekávaně šťastným výsledkem. Aby se více zajatých vykupovati mohlo, a záležitost vykoupení co možná záležitostí celého křesťanstva se stala, zkrátil se řeholní oděv v menší nárameník čili škapulíř a založilo se zvláštní bratrství škapulíře andělského nejsvětější Trojice, jehožto spoluúdobné na výsadách a zásluhách řádu trinitarského podíl bráti almužnami, jakož i modlitbou vykoupení toto podporovati měli. Od římských papežů se bratrství to nejen schválilo, nýbrž i mnohými odpustkami obdařilo.

Ú 8 0 1.

Hlavní účel téhož škapulířského bratrství jest vroucí účta klanění nejhodnější Trojice Boží, s tím úmyslem, aby se jí díky za milosti stvoření, vykoupení a posvěcení, jakož i za povolání do samospasitelné církve katolické vzdávaly. A poněvadž křesťané, od nevěřících zajisté jsou pro hrozné útrapy a pokušení v nebezpečenství největším milosti ty od Boha trojjediného dané pro čas i věčnost ztratiti, za tou příčinou je dále úlohou téhož bratrství jim od Boha trojjediného milost setrvunlivosti vyprositi, a dobrovolnou almužnou přispívati, aby se jich vykoupení umožniti a přirychliti mohlo, čímž se to nebezpečenství i lákání k odpadnutí od sv. víry též odstraní. Takto se téměř stává spoluúdem řádu trinitarského, jehožto řeholníci celé své živobyť k vykoupení těch od nevěrců zajatých křesťanů vynakládají. A poněvadž hřích jest to nejděsnější otroctví ďáblovu, v němž ubohý hříšník řetězy nemilosti Boží spoután od zlého ducha k zahynutí věčnému se vleče, proto konečně úlohou spoluúdu, aby se sami hříchu, toho nejohroznějšího otroctví, úzkostně chránili. Svatý Otec Pius V. pro zjinačené okolnosti almužnu k vykoupení zajatých prominul, tím pevněji ale spoluúdem účtu nejsvětější Trojice Boží a svědomitý útěk hříchu na svědomí kladl. Z čeho vidno, že účel bratrství jest v pravdě nejvznešenější a přímo s vírou nejsvětější Trojice Boží sloučen!

Výhody.

1. Zásluha, kterou má spoluúd na vykoupení zajatých od nevěrců, čímž se odpadnutí od sv. víry, a věčnému zahynutí těch nešťastníků předejde. Jaká to zásluha!

2. Úctou nejsvětější Trojice se ustavičně slib na křtu sv. a při sv. svátosti biřmování učiněný obnovuje, a právě tím veliký pokrok v duchovním živobyť se usnadňuje.

3. Odtrhuje to bratrství, pakli se spoluúd věrně dle účele jeho řídí, silně od hříchu, a povzbuzuje mocně k cnosti.

4. Obdržuje spoluúd od splnomocněného kněze tak zvanou jenerální absoluci. Tato absoluce čili rozhřešení, jest prominutí všech proti pravidlům bratrským z křechkosti lidské povstalých přestupků a bývá spojeno vždy s plnomocnými odpustkami. K této jenerální absoluci ustanovené dny jsou: 28. leden, 8., 14. a 16. únor, zelený čtvrtek, slavnost nejsvětější Trojice Boží, 5. červenec, 20. a 25. listopad.

5. Veliké množství sv. odpustků.

Svatí odpustkové.

a) Plnomocní po hodném přijímání sv. svátostí pokání a oltářní a po modlitbě na úmysl sv. Otce, obyčejně 5. Otče náš, 5. Zdrávas a 1 Věřím.

1. na den přijmutí sv. škapulíře; 2. v neděli měsíční (obyčejně třetí), když se bratrský průvod koná; 3. a pak na následující dny, když se kostel Trinitarů navštěvuje; v místech, kdež toho řádu nestává rozhodnutím shromáždění sv. obřadů od 1. dubna 1843 se může vlastní kostel farní navštívit.

Dne 28. ledna na zjevení sv. Anežky, 2. února na Hromnice, 8. února na sv. Jana z Mathy, 14. února na sv. Jana Trinitařského kněze aneb dne 16. února; na popelec, zelený čtvrtek, Boží hod velikonoční, Boží vstoupení a nejsvětější Trojici Boží; na 5. července na sv. Michala od Svatých, kněze Trinitařského, 8. září na narození Marie Panny, na druhou neděli v říjnu; na 23. října na památku nejsvětějšího Vykupitele; 20. listopadu na sv. Felixe z Valois;

25. listopadu na sv. Kateřinu, pannu a mučenicí; na Boží narození dne 25. prosince.

4. V okamžení smrti, když se alespoň srdcem nejsv. Jmeno Ježíš vzývá.

b) Odpustkové římských štací. Rozhodnutím shromáždění sv. odpustků od 7. července 1777 jsou na vánoce, zelený čtvrtek, velkou neděli a Boží vstoupení odpustky plnomocné, a pak na všechny neděle adventní, na štědrý večer, v noci při první, pak při mši druhé na Boží narození, jakož i při mši tří následujících dnů, na nový rok, na zjevení Páně na tři neděle devítíku, na všechny dny od popelce až do průvodní neděle, na sv. Marka a tři prosebné dny, na Boží vstoupení a od soboty svatodušní až do soboty před sv. Trojicí a na všechny suché dny v roce neplnomocné odpustky od 10 až 30 let a tolik quadragen.

c) Odpustkové neplnomocní:

7 let a tolik quadragen každodenně, když se 6. Otče náš, 6. Sláva Otci, 6. Zdravas a 6. Sláva Otci modlí; — když na vánoce, velkonoce, Boží vstoupení a zjevení sv. Anežky (28. ledna) kostel navštěvuje; — za každý dobrý skutek, který se koná, aby odpuštění hříchů a vykoupení zajatých vyprosíl.

5 let a tolik quadragen, když se velebná Svátost k nemocnému doprovází a za něho se modlí.

100 dní, když se mrtvola k hrobu doprovází a za lehké odpočinutí zesnulého se modlí, — a kdykoliv veřejným aneb soukromným pobožnostem bratrstva přítomen jest, aneb jiný skutek bohabojný koná.

Závazkové.

Škapulír andělský nejsvětější Trojice Boží pozůstává ze dvou bílých vlněných kusů, na nichžto jest kříž červenoblankytný. Tyto kusy jsou tkanicemi spojeny, a obléká se přes hlavu na ramena, a nosí se na prsou a zádech.

Spoluúd musí býti:

- a) škapulířem od splnomocněného kněze přiodín a jej dnem i nocí na sobě nositi;
- b) do knihy bratrské řádně zaznamenán;
- c) má na úmysl sv. církve, obzvláště za vysvobození zajatých od nevěřících se modliti, a tu se obyčejně modlívají těch naduvedených 6 Otče náš, 6 Zdravas a 12 Sláva Otci.

Obzvláštní výhody.

- a) Dle rozhodnutí Urbana VIII. ze 17. dubna 1634 stávají se spoluúdobové téhož arcibratrstva účastní všech odpustků a milostí, kteréž bratrstvo sv. růžence, škapulíři karmelitanskému, pásku sv. Františka, pásku sv. Augustina, řádu tovaryšstva Ježíšova, Karmelitanskému, pobožných škol neb piaristickému, servitskému, římským štacím, kostelům sv. země, v Lorettě, Porciunkule atd. jsou uděleny byly.
- b) Rozhodnutím Řehoře XVI. z 15. února 1832 jest každá mše sv., která se buďto o pohřbu, aneb po obdržení návěští úmrtí spoluúda buď v kostele řeholním aneb bratrském koná, privilegována, to jest jsou plnomocné odpustky na tu mši sv. za tu duši.

Poznamenání.

Missionáři ze shromáždění nejsv. Vykupitele, jinak Redemptoristi, mají privilegium od nynějšího sv. Otce Pia IX., že mohou čtverý škapulíř karmelitanský, nepoškvrněného Početí, sedm bolestí Marie Panny a sv. Trojice v jeden škapulíř sestavený posvětit, a není potřeba to si od nich dáti obzvláště vložit, aneb jména svého do bratrské knihy zaznamenati; pakli jen povinnosti zachovává, stává se všech milostí účasten. Sv. Alfons z Liguori o tomto čtvernásobném škapulíři takto píše: „Odpustkové, kteříž na škapulíř z hory Karmel, jakož i na škapulíř od bolestí Mariánských, na škapulíř od sv. Trojice a obzvláště nepoškvrněného Početí uděleny jsou, pozůstávají dílem z plnomocných dílem z neplnomocných odpustků, jež za živa a v hodině smrti získati možná. Hleděl jsem si všechny tyto škapulíře zaopatřiti.“ (Herrlichkeiten Marias. II. Thl. 6. Andachtsübung. Seite 27. Regensburg bei J. J. Mainz 1842).

Hlavní úmysl pro měsíc listopád.

Dítka přicházející k užívání rozumu.

(Dle listu vůdcova celého apoštolství modlitby.)

Stáří, kdy dítka počínají rozeznávat dobré ode zlého, jest zajisté nejdůležitější doba celého života, jestli to věk, kde si duše svou cestu vyvoluje, kde položena mezi dobré a zlé, mezi život a smrt, to neb ono si vyvoliti má, kde, vstoupivši v majetek královské výsady svobody své, hlasovati má buď pro Ježíše Krista aneb pro svého pekelného nepřitele a se přidati některé oněch velkých stran, v něž celé člověčenstvo rozděleno jest, straně Boží aneb straně sataně. Toto hlasování není ovšem neodvolatelné aniž nutně trvajícím až ku konci, nebo duše, byťby nevím jak jedné zmíněných dvou velkých stran přináležela, může vždy ku protější straně přejíti; žádný ale nebude toho popírati, že to první rozhodnutí-se pro dobré neb zlé pro Boha neb pro satana, převeliký vliv má na budoucí její kroky. Ono jest první vůně, jež nádobu novou pronikula, nadchla a sotva kdy úplně se jinou vypuditi nechá; ono jest první naklonění mladého štěpu, které, i když tento starým stromem se stal, lehce rozeznáš.

Důležitost tohoto věku mohli bychom již poznati z nesmírného násilí, kterým satan a jeho stoupenci právě o duše mládeže se ujímají, aby je zničili, kteří tím samým ač mimovolně svědectví vydávají o pravdě výroku Ducha svatého, že totiž nesmírný vliv na celý další život mají první náhledy a náklonosti věku dětinství. Kéž bychom i my vždy tento vliv poznávali, kéž bychom si pravdivý pojem učinili o tajemném dílu, které se v duši dítky uskutečniti má v tom okamžení, když k užívání svého rozumu přichází! A nemožno-li nám přímo něco učiniti ke šťastnému uskutečnění tajemného toho úkonu, postavme aspoň tím vroucnější modlitby naproti násilí nepřátel našich, jež toliko o zkázu pracují.

1.

Na křtu sv. dostává dítko život Ježíše Krista, vstupuje do účastenství na Božské přírodě; Duch sv. přebývá od toho okamžení bytostně v jeho duši, ono jest

v jistém smyslu — smělé to, ale pravdivé slovo — Bohem učiněno, synem přijmutým Otce nebeského, bratrem Syna jeho jediného, nadějným dědicem království věčného. Všecky tyto převzácné výsady byly mu ale dány bez všelikého jeho přičinění, aniž by jich bylo mohlo sobě vydobyti, aniž od sebe odstrčiti. Nevvyvolilo ono sobě Ježíše Krista, ale Ježíš Kristus vyvolil je sobě a vzal v náručí svá bez jeho zásluhy a vlastního přičinění. Ono má milost posvěcující, lasku a s ní všechny ctnosti nadpřirozené, a kdyby před dosáhnutým věkem rozeznání z tohoto světa sešlo, dosáhlo by sice věčného blahoslavenství, avšak toliko pro Božského svého Vykupitele, nikoli vlastním právem.

Člověk není ale stvořen, aby tak nečinně věčné blaženosti dosáhl, on jest bytost činná a svobodná a proto má k uskutečnění povolání svého sám činným a sice svobodně se prokázati, on musí býti jaksi sám původcem štěstí svého. Křest sv., který jest pravým novozrozením duchovním, činí lidi krály právem narození; mají se jimi ale státi i právem výboje, aby koruna jejich opravdovou korunou byla, t. j. odměnou danou zásluze, a slávou určenou vítězům. Ježíš Kristus, který je svobodně sobě vyvolil, chce, aby i on od nich svobodně byl vyvolen; on je svou dobrotivostí první předchází a blíží se jim, když sami ještě nejsou s to, kroku k němu učiniti, avšak pozdvihnuv je takto první svou milostí od země k sobě, žádá, aby zároveň s ním kráčely k cíli vytknutému. On jim daroval beze všeliké zásluhy jejich síly Božské; dlužno tedy, aby těch sil použili k vlastnímu zasloužení si dobroty Boží, činíce skutky Bohu zasvěcené.

Toť tajemný úkol, který se v duši dítěte dosáhnouti má, když k užívání svého rozumu přichází.

Tenkrát zaujímá dítě království Boží. To není ale ještě celá blaženost, již se teprv tenkrát účastným stane, když do nebe vstoupí; není sice ještě celá, ale již ji nastupuje a započíná jí užívat i vykonávat jí přiměřené skutky a výsady. Ono (dítě) podpisuje vlastní rukou smlouvu s Ježíšem Kristem, smlouvu pojišťující jemu dědictví Božského Vykupitele; prvním skutkem lásky, který koná v plnosti svobody své, odpovídá svobodné volbě Boha svého; stává se takto přítelem Božím v úplném smyslu toho slova, jelikož přátelství předpokládá lásku vzájemnou.

Tenkrát začíná též símě Boží, vložené křtem sv. do duše dítěte, své ovoce přinášeti, což jsou jeho zásluhy. Až dotud mělo to síme onu drahocennou přednost, že nemohlo býti ani hříchem zkaženo, avšak ani vzrůst. Všechny ctnosti nadpřirozené byly v duši té jako v zárodku, on se ale nemohl rozvinovati, úrodnost jeho byla sice nekonečná, avšak ještě tajna, nemajíc svobodného spoluúčinkování se strany duše. Než v té době, jak mile se stává duše sama sobě paní, jakmile dosahuje té nebezpečné moci, zrušiti zárodek ten Božský, v té době dosahuje též neskonale drahocené síly, aby ovoce přinesla. Tyto dvě moci jsou duši dítěte zároveň dány, moc oloupiti sebe pokladu milosti Boží a moc nechatí jej do nesmírna vzrůst, moc dáti sobě smrt aneb moc rozvinouti život svůj Božský, dokud by nedosáhla dokonalosti, dokud by se nenaplnila plností Boží.

Od tohoto okamžení jest to dítě pokřtěné nadáno silou, kteráž je povýšuje nade všecko, cožkoli jest vznešeného zde v řádu přirozeném, jelikož jej uspůsobňuje v každém okamžení svého bytí činiti skutky v pravdě Božské. Nechať jsou sebe nižší, prostější jeho skutky, onoť je může zbožniti všecky, konajíc je ve spojení s Ježíšem Kristem, v úmyslu jemu se zalíbiti a v souhlasu s jeho tužbami. Každý skutek takto vykonaný zasluhuje si odplatu větší všech věčných odměn, totiž slávu a blaženost Boha samého. O kéž by dítě povždy se zachovalo v tom šťastném stavu a po celý život, více méně dlouhý, kéž by sílu zmíněnou vynakládalo k tomu, aby v každém okamžení nového práva dosáhlo, získati si Boha, nové zásluhy nekonečné! Jak mnoho podobných zásluh získalo by až ke hrobu, jak nescíslných stupňů slávy Boží! Jaká to žeň úrody nebeské!

2.

Což divu, že zapřísáhlý nepřítel duší vši sílu, vši chytrost vynakládá k tomu, aby je (duše) zbavil plodnosti a zahubil život jejich Božský v tomtéž okamžiku, když se (život ten) má státí úrodnějším a ve vzrostu úplnějším. Po všechny časy kladl on tisíce osidel mládeži křesťanské, avšak nikdy nebyla osidla ta tolikrá a nikdy jemu méně bylo odporováno se strany nešťastných obětí jeho, jako právě za naší doby. Mládež nemůže sama sebe vychovati. Ona má přemnoho slabostí, předně slabost ducha, neschopna jsouc předvídati nebezpečností, a slabost vůle, jež ráda a učenlivě sleduje, k čemu jest pobídnuta. Učitelé a především rodičové měliby nahraditi svou moudrostí a svým úsilím tuto dvojí slabost. Dítě bude zajisté zlému odporovati a přátelství Boží více ceniti všech statků tohoto světa, jestliže hned za prvního červánku rozumu vycházejícího všickni je obklopující se vynasnaží vštípati jemu lásku ke svrchovanému dobru a aby se bálo hříchu více nežli smrti. Bohužel nedostává se většině mládeže křesťanské takového naučení; co se naučí milovati, toť jest rozkoš, čeho se naučí báti, toť jest bolest. A bytby mládež úmyslně nebyla vedena ke zlému, zdá se jakoby celé nynější vyučování a vychovávání nejvíce o to dbalo, aby se brzo rozvinuly chyby, které, jakkoli se zdají omluvitelné v onom věku, nicméně kořeny jsou nejneoprávněnějších vášní a nejohrovnějších nepravostí. Duch křesťanský jesti sice duchem síly, jest ale takto ve zdroji svém poután; milosti na křtu sv. udělené, místo aby se vyvínovaly, jsou udušeny vývinem pudů smyslných. Duše místo aby se naučila panovati nad smyslnými náklonnostmi, zvyká jim otročiti, a bytby dítě později do rukou křesťanského mistra se dostalo, nebývá v něm, i když rozličným útokům zla ještě poddáno není, nižádné horlivosti, nižádné úsilovné snahy k dobru.

Avšak jak často stává se, že mladé ty duše vystaveny bývají ještě horším nebezpečnostem. Nežijeme více v oné krásné době, kdy rodičové o děti nejhlavnější péči měli střežíce jejich duší víc než své zřetelnice, kdy, donuceni jsouce na krátký čas s očí je upustiti, spolehlivým čeledinům je svěřiti mohli, kteří jaksi část rodiny tvořili a rodiče ve starostech jejich o děti dobře zastávali. Svět má nyní tolik a tak rozmanitých potřeb, mravy staly se tak lehké, schůze vzájemné dítek obojího pohlaví jsou takřka nevyhnutelné a čeládky jest nemožno nalézti tak oddané a věrné, jako jindy, takže všeho zlého jest se co obávati i pro děti, jimž popřáno bylo, naroditi se v lůno rodiny nejvíce katolické. Což tedy máme říci o těch, jež všeho křesťanského vychování postrádají? Kterak ty se mají proti útokům nepravosti chrániti? Jak mnohé mezi nimi učí se znáti zlo dřív než mohly poznati dobro! jak často bývají vtaženy k nejhorším přestupkům dřív než dosáhly věku vášním oddaného, co oběti náruživosti nejhanebnějších! Jak vadnou jako kvítí sotva rozkvétající a již šeredným hmyzem uštknuté, a uštknutím nepravosti jsou zbaveny netoliko nadpřirozených pokladů, nýbrž i přirozených dobrých svých vlastností, ztraceny jsou téměř bez pomoci pro čas i věčnost!

Nemáme míti útrpnosti s těmito ubohými dušemi? Nemáme vši silou se snažiti, bychom je z rukou satana vysvobodili? A nemáme my, oudové bratrstev co zvláštní ctitelové lásky plného Srdce Ježíšova, tím více ku pomoci jim spěchat, čím méně samy schopny jsou sebe obhájeti, a jejich přirození obhájcové je opouštějí? Nemají-liž naleznouti mezi pravými přáteli Božského Srdce žádných milosrdných ochranců, kteřížby v jejich nerovném boji jim pomáhali? — O zajisté, my jim chceme pomoci a když ničím jiným, tož aspoň modlitbou. Modleme se každodenně, společně, modleme se vroucně, a pomohli jsme mnoho a náš výdělek jest: ta radost, že jsme mnoho útlých duší v jejich nevinnosti zachovali, mnoho svou přímluvou z nebezpečností vytrhli, které všechny jednou v nebesích pro nás svědčiti a korunou budou naší slávy.

Kdožkoli by přijal takové pachole ve jmenu mém, mne přijímá, dí Pán Ježíš dle sv. Matouše v 18. kap. 5. verši.

Úmysl modliteb na měsíc Řístopad:

Všemohoucí věčný Bože! obětní Tobě vssedky své dobré skutky a modlitby ve spojení s Ježíšem Kristem a vssemi zbožnými a svatými dušemi v nebi i na zemi za vssedko to, co si Pán Ježíš ve svém Božském Serci přeje, jmenovitě ale v tomto měsíci na ten úmysl: aby's dítky, jenž k užítvání rozumu přišly, ochrániti ráčil, a v dnešní právě den:

Den	Je cti	Abzvláště
1	Vssedk Svatoých,	za rozšíření úcty k nejsv. Serci Pána Ježíše a blh. Panny Marie; za obrácení hříšníků; za živé i zemřelé.
2	Vssedk věr. dušiček,	aby's je brzo do své slávy přijmouti ráčil; za sflast. hod. smrti; na sp. úmysly 1 kněze; za rozšíření rozjímání o 4 posl. věcech cílov.
3	sv. Huberta, biskupa,	za biskupy a kněze v Rakousku; za osoby pro spravedlnost pronásledované; za chorého ještě mladého kněze; za chudou 1 rodinu.
4	sv. Karla Bor., biskupa,	za nešť. Italsko; za utiskované tam duch. osoby; za vyprossení ducha sebezapráni 1 osobě; za sflast. volbu předs. 1 kláštera.
5	sv. Emericha, syna krále uh. sv. Srv.,	za cír. kat. v Rakousku; za osoby vliv mající na spravování říše; za křesťany svou víru zapírající; za těžce pokoušenou osobu.
6	sv. Leonharda, poustevníka,	aby nás Bůh darem ducha sv. osvětil; za jistého chladného křesťana; za mladou ženu; za 4 kat. rodiny; za 1 manželku.
7	sv. Engelberta, mučedníka,	za mládež stud., zvláště za četatele stavu kněž. a učit.; za odvrácení pohoršení ml.; aby dospělejší jen v počest. zábarách si líbovali.
8	sv. Bohumíra, biskupa,	za vychování dítek; za 2 zanedbané dítky; za nespokojeného se svým stavem; za osobu v časté příležitosti ke hříchu.
9	sv. Theodora, mučedníka,	za služebné a dělníky v továrnách; za rozhodně křesť. vychování dítek 1 četné rodiny; za pohloubilého otce; za chladného bratra.
10	sv. Ondřeje A., řádu Theatinů,	za církev sv. v Sasku; za pomoc v jisté důležité záležitosti; za utvrzení v dobrém osoby se polepšující; za polepšení opilce.
11	sv. Martina, biskupa,	za biskupy; na spitelný úmysl jistého kněze; za obnovení ducha řeholného ve 2 duch. rodinách; za několik důstojníků rakousk. vojíka.
12	sv. Kristiána, mučedníka,	za cír. kat. v Čech. a na Mor.; za jist. kněze na jeho úmysly; za blouhčtousf. osobu; za 2 mladíky; za uč. rod. ve smíšeném manj. žijících.
13	sv. Stanislava Rost., tov. Jež.,	za církev kat. v Polsku; za obrácení Ruska; za novice duchovních řádů; za sflachtice polské.
14	sv. Didaka, ř. sv. Frant.,	za 3 řády sv. Frantíška; za oživení duch. života v 3. řádu; za dar Ducha sv. jisté osobě; za lehčomázného manžela.
15	sv. Leopolda, mejw. rak.,	za císař. rodinu rak.; za odvrácení zlých následků daných pohoršení; za osobu, již se těžce ublížilo; za 3 nezvedené bratry.
16	sv. Otмара, opata,	za řád Benediktinský; aby oudové vsskerých bratřstev svým povinností zadost činili; za 1 četatele stavu kněžského.
17	sv. Gertrudy, abatyše; sv. Řehoře, biskupa,	za profesory a učitele; za dostavení bívalí sflast. pod vedením milosrd. fester; za sflastné ukončení jisté důležité věci.
18	sv. Odona, opata,	za řemesl.; za řehol. z Čech a Moravy, studující v jistém konviktinmimo svou vlast; za brzké vyvedení jisté osoby z těžkých pokoušení.

Den	Je cti	Obyzvlášť
19	sv. Alžběty, vdovy,	za obrácení protestantského Němce; za 2 nemocné osoby; za nemocnice v řízení jeptišek; za choré 2 panny.
20	sv. Felixe z W., zak. ř. Wyfup,	za smíření nepřátel; za konvikt pod vedením ctih. oo. Ježuitů; za dořazení obyčejných milosti pro několik osob.
21	O bět o m á n í P a n n y M a r i e,	za sv. Otce; za císaře Rakouského; za ochranění nevinných; na spasitelný úmysl jistého kněze; za + otce a příjez.
22	sv. Cecilie, panny a muč.,	za posvěcování hubby; za učitelstvo při národních školách; za docelení a zvelebení kostel. zpěvu a hubby v jisté faruosti.
23	sv. Klimenta, papeže, muč.,	za církev sv. mezi Slovan; za horl. kněze, aby tělesně se pozdravil a brzy vyplnění svých spas. žádostí viděl; za jist. rodinu.
24	sv. Jana z kř., ř. karmelitán.,	za řád karmelitánský; za duch. správce mezi kat. vojškem; na úmysl bohoslovce a jeho 2 blízké přízněných.
25	sv. Kateřiny, panny a muč.,	za studující na vysokých školách; za matku a příjez jistého kněze; za prospěch dívčích škol pod vedením jeptišek; za něk. panen.
26	sv. Konrada, biskupa,	za cír. kat. v Prusku; za Slovan v cizině; za zapuzení bázně a ostychavosti pro věci smaté; za obrácení pobož. mládeže.
27	sv. Virgilia, biskupa,	za rozšíření apošt. modlit. v diecéjích česko-moravských; za zdar našeho spol. listu „Škola V. S. P.“; za pannu v těž. neštěstích.
28	sv. Sophena, uč. sv. Pavla,	za obrácení protestantského Angliče; za důstojný ve vojku; za posilnění ve víře 2 bratrů; za 2 mladé manžele.
29	sv. Saturnina, biskupa,	za děti zanedbané; za ústavy k jejich vzdělání a za jejich pěstouny; za několik kněží v jejich záležitostech; za několik rodin.
30	sv. Ondřeje, apoštola.	za obrácení židů; za zeměděle v apoštolátu a bratřstvu nejsw. Srdce Páně.

Modlitba.

Božské Srdce Ježíše! ve spojení s neposkvrněným Srdcem Marie Panny obětuji Tobě všechny modlitby, práce a utrpení tohoto dne spolu se všemi úmysly, ve kterých Ty se ustavičně na oltáři obětuješ, zejména za Tvou sv. církev, za našeho sv. Otce, papeže a za všechny potřeby představených a spoluúda apoštolství. Obzvlášť obětuji to, aby's děti v nevinnosti zachovali ráci. O Spasiteli, nekonečné lásky hodný! měj útrpnosti s těmi útlými beránky, kterým více než kdy jindy hrozí útok lva pekelného, aby se nestali kořistí jeho. Uděl těm, kteří je chrání, potřebné horlivosti, aby je zachránili před nebezpečnostmi. Naplň je samé svou láskou a dej vzrůst v jejich duších všem ctnostem, kterých jim na křtu sv. vstoupil. Amen.

Přeslabe Srdce Panny Marie budiž mou spásou!

Swatý Michaeli, archanděli, swatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Apoštolátu modlitby se přivtělili:

Fara. Radkov v diecési Brněnské.

„ Myslov „ „
„ Telč „ „

N á v ě š t í.

P. t. oudové zbožných bratrstev zvláště v Čechách upozorňují se na následující věci tiskové, jež na skladě jsou u velebného pana P. **Kristina Františka Plodka**, kaplana u sv. Markéty blíž Prahy:

1. Modlitba ve spojení s Božským Srdcem Pána Ježíše, čili Apoštolát modlitby po 1 kr.

2. Ustavičné sv. Přijímání na smíření Syna Božího po 2 kr.

3. Bratrstvo věčného uctění nejsvětější Svátosti Oltářní pod ochranou sv. Otce Benedikta (zápisní listky) po 2 kr.

(V tisku ještě) 4. Čestná stráž před nejsvětější Svátostí. Modlitební to kniha oudů Apoštolátu modlitby, bratrstva nejsvětější Svátosti Oltářní a nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše.

(Blíží se pojednání o této knize budoucně přineseme.)

5. Medailky či křížky sv. Benedikta po 2 kr. a 1 kr. Přeje-li si kdo svěcené (a to snad každý), musí je dřív zaplatiti, anto již svěcené se neprodávají.

Tentýž velebný pan kaplan jest také splnomocněn pro veledůstojné duchovenstvo k zapisování oudů do bratrstva nejsvětější Svátosti Oltářní a do Apoštolátu modlitby, jakož i k vydávání diplomu pro sjednocení far neb škol neb spolků s Apoštolátem.

Pokladnice pro sv. Otce.

Od dřívějšíka . . . 12 zl. 44 kr.

K tomu obětovali:

Blažej Hal.	1 „ — „
Maria Hom.	— „ 30 „
P. Fr. K., vikář v O.	1 „ — „
Úhrnem	14 zl. 74 kr.

Listárna redakce.

P. T. Al. Hr.: Održel jsem, gratias!

P. F. K — ý: Úmysly „ke cti“ jen v patřičný den, což v tomto měsíci nemožno, zvláštní ale úmysly naleznete zde všechny. Příložené bylo, jak vidíte, takto spotřebováno. Deo gratias!

P. T. předplatitelům v kněhkupectví pana Pustovky budou čísla od 7. atd. od redakce posílána. Komu by něco zdřívějších scházelo, nechať se u redakce v Rajhradě hlásí.

Š K O L A

Božského Srdce Páně.

Měsíčný list
Apoštolátu mo-
dlitby.

„Učte se ode Mne, ne-
toť jsem tichý a pokorný
srdcem, a tak naleznete po-
koj duším svým.“

Mat. XI, 29.

S povolením duchovní
vrchnosti vydává

PLACIDUS J. MATHON,

kněz řádu sv. Benedikta v Raj-
hradě.

„Jeden jest učitel
váš — Kristus.“

Mat. XXIV, 11.

Číslo 11.

L i s t o p a d i

(druhá polovice.)

1867.

Dvanáct Mariánských hvězd.

VII.
Livot náš jest rozvlněné moře,
Jehož jícen zevšad zhoubu zeje,
Že se srdce strachem, hrůzou chvěje
Mnohé při té plavbě majíc hoře.
Loď však spasná, jako úsměv zoře,
Ku pomoci v našich strastech spěje.
Kdo ji chopí, tomu spásu vleje,
Aniž komu slouží ke úkoře.
Poslušnost jest loďka tato spasná.
Nová v koruně to hvězda jasná,
Již si Máří Panna oblíbila;
Nebť se vůli Boží podrobila:
„Ejhle“, vece, „děvka Pána mého,
Staniž mi se podle slova tvého.“

VIII.
Lnám já bylinečku divuhodnou,
Jako lék vše rány zahojí,
Jež svět zlostný srdci přistrojí;
Ano hořkost mění v sladkost plodnou.
Kdo jí použije dobou vhodnou,
Bolu žádného se nebojí,
V trudu nejtrpčejším obstojí,
Že mu strast se zdá být přelahodnou.
Trpělivost květ ten nazývá se;
Ta co hvězda krásná zaskvívá se
Ve koruně Matky přesmutné.
Sedmihranné kopí ukrutné
Její svaté srdce proniknulo;
Nic však od kříže jí nepohnulo.

IX.

Slunce na dobré i na zlé svítí;
Tak to vůle Boží usoudila,
Měsíc též a hvězdy stanovila,
Jež se musí na obloze skvíti.
Člověk musí na té zemi žíti,
Ač mu mnohou hořkost připravila.
Jako slona v vzteku ovce ukrotila,
Tak svět zlostný pod mírností cítí.
Tichá mysl jest to mocné kouzlo,
Ježto s nebes výšin povyklouzlo,
V Matce Boží skví se přelibostně;
Ke všem chovala se přemilostně,
Nic jí z míru duše nevyrvalo,
Ano srdce v Bohu spočívalo.

X.

Děpět kráčíš, nekráčíš-li k předu.
Všude pokrok jen se ozývá.
Vítězné ten ceny dobývá,
Kdo boj do konce až mívá v hledu.
Kdo však srdce chladné má jak z ledu,
Bohu milým nikdy nebývá;
Boží milostí jen oplývá,
Jenž má Božskou vůli v srdce středu.
Vytrvalost dopomůže v nebe,
Onať dovrší cnost nejvyšší.
O ní u Boha pros a spas sebe.
Maria jest Bohu nejbližší;
Vytrvavši dle slov Božích žila,
A tak výše cností dostoupila.

Srdce Pána Ježíše

a novodobá (módní) společnost.

Vtělením-se stalo se Srdce Ježíšovo životem celého člověčenstva. Celou hojnost milosti a života Božského v sobě zavírajíc podává nám oboje, anto se nám obětuje; v tomtéž okamžení, když Syn Boží se vtělil jako jeden z nás se stal, jsa pravým člověkem (spolu ale i pravým Bohem), nechal nás podílu bráti na všech pokladech, které on, co Bůh od věčnosti až do věčnosti, s sebou s nebe byl přinesl, věnoval nám své Srdce, Srdce Bůhčelovka a s tím všechno. Veliká mrtvola člověčenstva, jenž po 4000 let ve hnilobě hrobové ležela, počala oživovati. Tento pravý život, ježž láska neskončená Syna Božího, neb líp jeho láskou přeplněné Srdce světa přineslo, neprorok sice každý úd společnosti lidské, ještě bylo přemnoho prací trudných zapotřebí k dosažení tohoto cílu, ještě mnoho bolestných služeb k vykonání. Avšak nejobtížnější bylo již vyplněno, totiž ona propast, jež dosud oddělovala hříšné pokolení lidské od nejvyššího svatého Boha, byla vtělením-se Syna Božího vyplněna, dráha k nebi byla tím znovu zřízena a zdroj otevřen, jímž by pokolení hříšné se očistiti a s Bohem smířiti mohla. Život nebeský sestoupil na zem, poušť dostala oživující rosy a počíná utěšující ovoce vydávati. Následující rozjímání má nám dokázati, kterak Božské Srdce dílo, jež započalo a ono jediné započati mohlo, v běhu století až do dneška vykonává a doplňuje.

1.

Dobré bude pro naši věc přede vším ony nejhlavnější otázky, jimiž celá lidská společnost nyní nemile proniknuta jest, blíže rozebrati. Veliký jeden učenec pravil o Kristu, že on jest rozluštění všeliké otázky, všeliké neshody. Žádná ale otázka není méně schopna svého rozluštění mimo Krista dosáhnouti, jako právě ona, která naší společností otřásá. Nelze toho popírati, že takové otázky jest, že se

společnost na rozcestí nachází a nový věk má započati. Tuto otázku však od politiky závislou považovati, bylo by politiku přeceňovati a jí připisovati, čehož ona nikdy není ani schopna. Neboť politika vztahuje se toliko na povrch společnosti. Ona svrhne sice rodiny panovníké s jejich trůnů a vysazuje osobnosti nové na ně, mění sice vlády a blahobyt národů, nemá však prázdné moci na smýšlení, na jeho vždy se obnovující směr, nemůže se vztahovati na pravý základ společnosti. A tohoto základu jakési otřásání, zvláštní pohybování obecného smýšlení a pojmů lze pozorovati v naší době i mezi těmi národy, jejichž zevnějšek ve společenském životě dosti tichým zdá se býti. Náhledy a toužení se proměňují; ale k jakému cíli? Stará ustanovení se všude zavrhuje, jakoby potřebám nynějšího věku nečinily pranic zadost. Mohli bychom snad říci, že člověčenstvo chce sobě se přiblížiti, že jest tedy v pravém pokroku. Nechť, těžko ale ze všeho toho přiblížování-se opravdové sblížení přátelské poznati, právě tak málo lze takové poznati a uznati, jako u dvou lidí, kteří sice často se stýkají a sobě sem tam se připodobňují, ale aby — jeden druhého přelstil.

Zajisté že mnohých politických a socialních otázek nelze rozluštit a sice proto, že se v nich jiná důležitější otázka kryje — Božská, jejíž rozluštění teprv učiní, že i ostatní, v pravdě toliko vedlejší otázky rozluštěny budou.

Takováto Božská otázka ve dnešní době jest: Zdali člověčenstvo, které nyní hojněji než kdy jindy svobody své a pozemských statků si vydobývá a tomutěž se obětuje, zdali podobně tak Bohu se věnuje a jemu přináležiti chce, aneb zdali se snad nechce takové svobodě a neodvislosti oddati, ve které nižádného mimo sebe za Boha uznati a jemu se klaněti by nechtělo? Takové velevážné rozhodnutí se přichází sice v každém století, u každého národa, ano u každého člověka, který na svět přichází; všickni mají voliti, buď podrobiti se Bohu aneb jeho svrchované vůli se vzpírati a jejich zásluhy, jakož i jich samých pravá sláva vyplývá z věrnosti, s kterou se dle Božího úmyslu rozhodují.

Zdá se, že to okamžení již přišlo, kdy celé člověčenstvo opět rozhodnouti se má. Snadnému občanskému spojování-se mezi národy jest to děkovati, že všickni jako jednu myšlenku, jeden hlas mají. Jakkolvěk jsou různice a války národů vespolek, svolány zvláštními zájmy jednotlivců, přece lze v celém světě pozorovati jeden jakýsi proud, který ve svém běhu vše ostatní s sebou táhne. O to se toliko jedná, věděti, zdali tento proud novodobý svět jen poznenáhla naproti Kristu postaví, aneb rozhodně jej od něho odtrhne.

Až dosud nedá se popírati, že všechny okolnosti šťastnému vývoji jsou nepříznivy; neboť tytéž příčiny, které různé díly člověčenstva takřka v jeden celek spojily, vdechly jemu zároveň takový pojem o jeho moci, že se dle všech ukázek ne leckteré jiné moci podrobiti může. Že člověk ve středu věku, jsa ještě nevzdělaný a proto divoký, společnost tehdejší, svazky víry a vědeckví církve přijal, to se dá lehce vysvětliti a omluviti; mohlo by ale takové podrobení-se v 19. století uspokojujícím býti? Člověčenstvo vzalo na se, jak se často říká, tvar mužský, schovanec církve odrostl, jest tedy již na čase, aby za dospělého byl vyhlášen. Ve věku prosté víry mohly se ještě nauky a výroky sv. evandělia bez odporu přijmouti a jim věřiti a zadost činiti; ale ve věku rozumu ah! tu musí býti dovoleno, o nich rozumovati a dle vlastních náhledů je buď přijmouti, neb zjinačiti, aneb docela zavrhnouti. Nad vlastní rozum není třeba žádné vyšší moudrosti uznati.

Toho mínění jest nynější přesmutný věk. Když mrtvá hmota nás poslouchá,

když nejhroznější síly přírody k nohous našim se vinou, poslušny pokynutí našemu, když země lůno své se všemi poklady nám odevírá a nesmílné velmoře zákonům od nás jemu daným se podrobuje: nejsme pak oprávněni za samostatné se vyhlásiti a žádným jiným se vésti nedati nežli toliko sebou?

Totož jest to, co ti, jenž se vydávají za zastupitele podmínek základních, pod kterými novodobá společnost v blahobytu vezdejším prý by prospívala, ustavičně v ústech mají a opakují; konec ale všeho toho, jádro toho nadutého vykřikování o sv. chovanosti rozumu, o moci vědy jest, „že společnost lidská našeho věku nepotřebuje více Ježíše Krista a jeho sv. církve a že člověk žádného nadzemského, nadpřirozeného práva ani uznati nemá.“ Velmi dobře pravil kdosi z onoho osvíceného (?) táboru s nestydatostí jich hodnou, že se mají spáliti všechny nadpřirozené, náboženské zákony, anto bývalý oprávněný pořádek politický a společenský již spálen (zrušen) jest.

Místo toho má se zaříditi nová společnost, nová mravouka, ano i nové náboženství a sice: bez církve sv., bez Krista, bez Boha — kde občanské cnosti a zařízení více od vlastních náhledů a vlastní vůle jednotlivce záviseti mají (!)

To se nazývá novodobou moudrostí a co se nám přislubuje, vývojem pokroku člověčenstva. — Budou-li pak oni, kteří o podobném pravzoru vzdělané společnosti snili, jej v takto určitém způsobu moci za svůj přijmouti, a poznají-li ještě v čas přehrozný svůj omyl, budou-li pak s to poslušni býti hlasu pravého pokroku? Totož jest ta veliká otázka, kterou počíná budoucnost člověčenstva.

2.

Bychom však tuto otázku patřičně zodpověděli a vývoje tak zvaného pokroku na pravou jejich cenu přivedli, jest třeba, abychom jemu škrabošku jeho sdělali, odhalili všechny přívěsky, do kterých se schovává a takto v pravé postavě ho spatřili; a tu jest patrné, že veškerá cena (vlastně ničemnost) toho novodobého pokroku záleží v tom, že člověčenstvo Srdce Ježíšova olupuje, že trhá a ničí nebeské svazky, jež člověka s Bohem spojují. Nač tolik řečí o vývojech vědy, o divech průmyslu? Jaké pak právo máte, tyto výhody živobytí pozemského, tělesného staviti naproti vyznání katolickému? Nejen mu nejsou naproti, nýbrž ony byly od něho vždy podporovány, dokud jen ve svých přirozených mezích hledány byly. Ano víra katolická činí ještě více; ona podává vědě protijed, který jedině s to jest; chrániti ji před nebezpečenstvím, jaké vždy spojeno jest se zabýváním se s předměty hmotnými. Jakým právem mohou se křesťané nazývati nepřáteli vědy? Nepěstují ji a sice s tímže výsledkem jako jejich protivníci? Neměli a neberou až dosud podílu na všech vynálezech? Nepovzbuzovala církev ve svých školách po všechny časy ke všeliké užitečné vědě, a není Řím hlava a střed v říši krásných umění, právě jako jest středem celého křesťanstva? — Onino, kteří tvrdí, že společnost ve vědeckém pokroku zadržena by byla, kdyby se podrobila náboženskému vedení církve, lhou nestydatě a jakkoli pramálo pravé vědy v nich jest, předce toto dobře vědí, že lhou, neboť celé dějiny svědčí proti nim. To není tedy ta pravá příčina rozbroje, jímž by rádi člověčenstvo, v jehož jmenu sobě počínají, s církví sv. na vždycky znepřátelili.

Co se jim v učení církve sv. nelíbí a o čem ani pro celý svět v zájmech člověčenstva (jak praví!) ani slyšeti nechťejí, to nám dosti zřetelně sami řekli. Jest to ono *nadpřirozené*. Tážemeli se, proč právě toto nadpřirozené je tolik straší,

poznáváme, že jest to ono spojení člověčenstva s Bohem prostředkem nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Toť jest to strašidlo pro naše světáky, to jest to tajné cosi, jež oni se svou svobodou, se svou důstojností nikterak srovnati nemohou. Inu ovšem; svým duchem do minulosti se ohlednouti a pozorovati, kterak Bůh, ten nesmírný, ten nejvyšší svatý, již od věčnosti na nás pamatuje a nám usoudil, že budeme bratří jeho Božského Syna a tentýž život vésti, jaký vede jeho Syn a jehož zdrojem jeho Srdce jest; — svých očí k nebi pozdvihnouti a tam v osobě Ježíše Krista lidskou přirozenost spatřiti, jak důstojností nepochopitelnou oděna jest a Božské blaženosti požívá a jak všech těchto výsad každému člověku uděluje, který chce jich se státi účastným; — svých zraků k zemi obrátiti a viděti zde božskou společnost, jejíž hlavou Ježíš Kristus, kterak bez ustání pracuje, aby mezi lidmi rozšířila světlo milosti a život Srdce Ježíšova, kterak nepřestává je spojovati s ním a vespolek páskou jeho lásky, aby takto celé člověčenstvo jedno toliko tělo a jeden duch byl; — konečně svých zraků k budoucnosti obrátiti a tam v ty nesmírné prostory slávy a blaženosti, která po celou věčnost konce nevezme, zříti: — takových snižujících podmínek nemůže člověk tohoto věku, náš světák přijmouti; což v skutku nepochopujete, že, přijal-li by je, nebylo by mu více volno sebe snížiti? — O té hnusné slepoty!

Přisvědčiti, že Syn Boží člověkem se stal, aby nás poučil, nás vedl a šťastný učinil, jest totéž, jako se zavázati, jej co krále člověčenstva uznati, jeho přikázání za pravidlo svých jednání si vzíti a to co nejhlavnější štěstí hledati, co on nám radí; následovně bylo by to se odříci všelikého nepřátelství proti jeho osobě, proti jeho učení, jeho církvi, proti právu jednotlivců a celé společnosti, jež on svou důstojností posvětil. Kterak ale možno v to se uvázati a rozum lidský tak svobody oloupiti, že by více neměl dle libosti sem a tam blouditi; kterak možno, srdce o svobodu připravit, se pod zvíře snížiti, a vůbec v cestu stoupiti, aby se lidská společnost nemohla zničiti, kdykoli by jí (nebo části její) se toho zachtělo! K tomu se ovšem nemůže odhodlati duch naší doby; vždyť by to bylo tolik, co odříci se všeho pokroku, když by se zavázal o to pracovati, aby co den podobnějším se stával pravzoru vši dokonalosti, Ježíši Kristu; bylo by to minouti se s rozumem, jej Ježíši Kristu, Božské moudrosti podrobiti; bylo by to svou vůli upoutati, když bychom jej nutili, lásku nekonečnou aby miloval, která se nám v Srdci Ježíšovu věnovala. Ježíš Kristus musí postoupiti důstojnosti člověčenstva (ale jaké!?), rozumu (ale jakému!?), dobročinnosti (ale jaké!?), pokroku (ale jakému!); toho vyžaduje duch naší doby, to jest on sám.

Kdo by se zpečoval těchto zásad přijmouti, vyhlašuje se veřejně za nepřitele člověčenstva, za zpátečníka, který středověk zpět přivést chce. Těm zásadám mají se všickni našeho věku klaněti a svoliti, ano za dobré uznati, aby Kristus všelikými lžemi a urážkami osočován byl, aby duším jejich víra a srdcím všechna naděje vyrvána byla, aby vášním uzda se pustila a takto jha nepřirozeného se sprostily, aby církve zbavena byla všeho vlivu na společnost a konečně i na duše; slovem jejich přívrženec musí přisvědčiti a sám k tomu dopomáhati, aby láska Ježíše Krista všech prostředků zbavena byla, jimiž by jednotlivé lidi a celé národy ze záhuby vysvoboditi mohla, aby Božské Srdce konečně přinuceno bylo, to chladné, lhostejné, ano jemu odbojné pokolení lidské opustiti. Takový stav věcí jest názorkem lidské společnosti, jaký naši světáci hledí ve skutek uvést. Avšak marněť jejich namáhání, lichý jejich domělý pokrok, dokud k takovému cíli spěchati budou.

3.

Nepřeháněli jsme; rozložili jsme jednoduše úmysl nepřátel církve, abychom poznali pravou příčinu vzteklého boje, ježž započali. Nechceme se dlouho tím zdržovati, bychom ukázali propast nešlechtnosti takového počínání, budiž nám dost na tom zmíniti se o následcích jeho.

Dejme tomu, že by ukázaný záměr se podařil, že by přání nepřátel Kristových a církve jeho se vyplnila, že by novodobý duch zvítězil, co bude výsledek takového vítězství? Vyzíská tím snad věda, aneb bude průmysl divy tvořiti? Budme vysokomyslni a štědři, vždyť nás to nic nestojí, když se jedná o to, rozdávat z nekonečného množství věcí možných, třeba nikdy ale skutečných. Dejme tomu, že by všechny díly světa železnicemi a telegrafy jako protkány byly, že by stroje se vynášly, jež by s to byly, že země však bohatství vyvésti, že by půda líp vzdělána byla a výživy podávala v převelké hojnosti, jaké dosud ještě nebylo. Bude to všechno moci převážiti nesmírné poklady, jichž zdroj Srdce jest Ježíše Krista, a jehož se člověčenstvo oloupilo, anto se od toho Božského Srdce vzdálilo? Bude to všechno člověka od smrti moci zachránit? A když tedy musí konečně také jako nyní umřít, obstará aneb zaručí jemu věda a průmysl naší doby i za hrobem šťastné živobyti? Budou snad potom přání a touhy srdce lidského méně nenasytné a takových pádů snad více nebude, jichž nyní na tisíce lze počítati, že člověk, jenž se všemi požitky tohoto života byl krmil, v onom strastném stavu se přechoť očne, odkud jediný východ mu jen samovražda podává? Nebude snad více vlastností sobeckých, jež žádosti nenasycejí, nýbrž toliko rozjitřují a za našich dnů zřídlem jsou přemnohých bolestí pro lidi; nebude žádného sobectví, které horší jest nemoci a nuzoty, či nebude přinášeti více, jak bylo uvyklo, trpkého ovoce, když nebude člověk žádné vyšší moci nad sebou viděti a uznávati, která jemu nařizuje, aby svých osobních zájmů se odřekl k vůli všeobecným a která jej za tuto oběť odměňuje?

Po tom se ani netažme, zdali zločinec, který dost chytrý a obratný jest, lidské spravedlnosti ujíti, příště více šetřiti bude cizího jmění a života, když nebude ani za hrobem věčné spravedlnosti se muset báti. Ani to se nechceme zdověděti, na jaký základ budou stavěti a podporovati svou vyšší moc, chtěje svým příkazům a zákonům získati poslušnosti i těch, jimž se jejich příkazy nelíbí a spolu tolik moci mají dostatečně jim odporovati. Nechať nám ale ještě to poví oni oblažitelé člověčenstva, jaké lidskosti, jakého soucitu ve světě bude, když toho dovedou, tu jedinou pásku, která všechny lidi vespolek v jednotu svazovala, zrušiti, kterak pouhý lidský svazek bude s to božský nahraditi, který láskyplné Srdce Ježíšovo ustanovilo pro všechny tak různé a sobě odporné národy. Jak budu moci v divokém Kafru aneb v hloupém obyvateli středozeří Austrálského svého bratra poznati, když jej nebudu sobě představovati v onom vlídném světle, jakým Božské Srdce i na jeho nepravosti svítí? Což mohou ti filosofové docela zapomenouti, že cít všeobecné lásky k bližnímu, pravá lidskost před Kristem Pánem ani známa nebyla a že se teprv s Vykupitelem objevila, a že by opět zmizela, jak mile by víra Božského Vykupitele mījela, kdyby vůbec zmizeti mohla?

Nechejme ale toho; nač se ještě dále zabýváti ošemetnými věcmi toliko možnými. Sloužíť nám to jen, abychom naznačili cíl a následky boje, ježž započali zástupcové tak zvaného novověkého pokroku se Srdcem Ježíše Krista. Bojujíce proti němu bojují proti světlu, proti spravedlnosti, proti důstojnosti lidské ano i proti

trvání společnosti lidské. My však, jenž se pod praporem toho klanění nejhodnějšího Srdce shromáždíme a jeho duchem proniknutí jsouce je zastáváme, my bojujeme tím pro zdravý rozum mužů a nikoli pošetilých nedorůstků, jako onino, my bojujeme pro trvání člověčenstva, pro zájmy Boží, jakož i pro bláho všech křesťanů.

Třetof jest zápas na život a na smrt, na kterém se účastníci mají všickni uvědoměti křesťané, především apoštolé modlitby, a tato slova neminula svého cíle, jestli objasnila velkou tu otázku, již se hýbe celý svět a jestli aspoň některou duši pohnula, i svých sil obětovati ke šťastnému jejímu rozluštění.

Naši protivníci vynakládají tolik péče, aby pravdu zničili, vynaložme právě tolik se své strany, abychom ji zachovali, a mizí-li kde, ji obnovili. Rceme to svým bližním, kteří proudem ducha světového již jsou zachvácení, rceme jim to opět a opět, že církev svatá od nich pražádné oběti jejich pokroku nežádá, naopak že je chce pravého pokroku ubezpečiti, když jim podává Srdce Bůh-člověka co pravzor jejich dokonalosti a jeho milost co podporu v jejich slabotě a nedostatečnosti. Řekněme jim, že uznáním církve sv. a jejího života nejedná se o naše snížení, nýbrž naopak o naše povýšení, bychom se v pravdě podobní stali Bohu samému, jelikož máme již zde na zemi na jeho životu Božském se účastníci a tím se připravovati k Jeho požívání v nebesích. Církev sv. toliko chce (a nechtěla nikdy něco jiného, jakkoli oni vyhaní šibali ji hanobí), aby lidé božský život přijmuli a jemu přivykli, onen život, jehož zdrojem jest Srdce Spasitele světa, ona chce, aby lidé v tom božském životu hledali doplněk svých světských zřízení, pohnutku a příčinu svého pokroku a spolu i záštitu proti všelikým nebezpečím, jaká jim hrozí; církev sv. toliko chce, aby člověčenstvo Srdce Ježíšovo i ve svých nádrách nosilo, tento zdroj světla věčného, spravedlnosti nejvyšší a všeho života; ona chce, aby mu člověčenstvo dovolilo, rozptýliti všechny tmy, které je dosud zakrývají, vybaviti všechny rozepře, které je v kusy nečinné dosud roztrhují, aby takto všechny síly spojití se mohly a cestou k pravému pokroku pod jeho vůdcovstvím kráčely.

Život sv. Klementa I. papeže římského.

(Dokončení.)

III. Pronásledování církve katolické; sv. Klementa vypovězení. Nic pod sluncem nového.

To jest dědictvím církve sv. po svém původci Ježíši Kristu, že bude ode všech pronásledována. Ježíš Kristus ji posílá jako o večku bezbrannou mezi lité šelmy a v její slabosti chce božskou, nepřemožitelnou sílu, již jí spolu udělil, osvědčiti. To ustavičné pronásledování běře na sebe ovšem dle rozličných národů a různého stupně jejich vzdělanosti, jakož i dle časů rozdílný tvar, v podstatě zůstává však vždy stejný; a žádnému nenapadne snad, ani v našem svobodomyšlném a osvíceném (?) století církev sv. prostou nazvati mnohého pronásledování, tak že kdybych někomu katechismus měl vykládati, přidal bych v 9. článku víry „o církvi sv.“ k oněm čtvero znamením, po nichž se pravá církev poznává (že jest jedna, svatá, všeobecná či katolická, apoštolská), směle ještě **páté**, a sice: že

jest vždycky pronásledována.*) Že každé takové pronásledování předně čelí proti hlavě, toho důkazy podávají nám dějiny celých devatenácti set let, a zajisté mluvil pravdu jistý hodnostář církevní, když řekl, poukávav na zlatý kříž, ježž dle obyčeje na prsou nosil: „Jak tento křížek, an zlatý, drahocennější jest, nežli každý jiný (železný, měděný atp.), tak jest on také nade všechny jiné těžší.“

Poněvadž tedy jedno a totéž pronásledování církve katolické toliko v rozličných způsobech se ukazuje, nebude za našich dnů pranic škoditi, když ono první pronásledování za časů císařů římských si představíme, bychom krásnými příklady stálosti se obveselili, povzbudili a poučili.

Pohanství za zmíněných časů, když sv. Klement žil, honosilo se velkou vzdělaností a uhlazeností mravů. Vzdělanost ale, má-li býti pravou, musí se takovou vždy a ke všem ukazovati; a to se musí o Římanech pohanských na prosto popírat, připomeneme-li si nakládání jejich s křesťany. Jest to vzdělanost, když tisíce a tisíce mužů, žen, mláďenců a panen, ano i utlých dítek křesťanských za živa lité zvěři předhození byli a když nad posledním zápasem s ukrutnou smrtí nevinných obětí pohanští diváci největší radost a rozkoš měli? Pohané znali sice výborně uhlazenost světskou, nikoli však šlechetné city srdce lidského. Cokoli bylo křesťanského, propadlo právu. Kdo jiného udal, dosáhl za to odměny, a že takových bezectných bylo dosti, můžeme z obyčejné povahy srdce lidského souditi, která, jak se dnes ukazuje, tak i před 18 sty let byla, totiž lakotná, jež se statkem vzdějším i k nejhanebnejším činům svěsti dá; a křesťané tehdejší měli též statky jako nyní, které celá hejna udavačů lákaly. Takto nebyl křesťan ani ve své domácnosti jist před biřiči, kteří jej často v domě přepadli a na popraviště vedli. Jakých muk bylo užíváno, aby křesťanu nejdražší co má, jeho sv. víru, lásku Ježíše Krista, ze srdce vyrvali, nelze úplně vypsati. Ukrutnost stala se důvtipnou; z dělání a smýšlení nejhroznějších nástrojů mučících, jichž pouhý pohled s to byl slabocha ve víře k odpadlictví, k zapření Krista přiměti, provozovalo se řemeslo, či dle nynějšího obyčeje bylo to průmyslem.

Co ale učinili křesťané, že byli takto pronásledováni? Byli oni v pravdě takoví zločinci, jak se o nich sem a tam říkalo, že jedí dětské maso, že při svých schůzkách v soukromí tropí nešlechetnosti, (jako pohané při svých bohům zasvěcených tajemnostech), že jsou slovem říši a celé lidské společnosti na nejvýš nebezpečni? I to právě nebylo příčinou. *Kajus Plinius* mladší, náměstník neb vladař císaře *Trajana* v Bythinii vyšetřoval tu věc velmi důkladně a přišel k tomu poznání, jak to císařovi též psal, že „celé jejich provinění pozůstávalo v tom, že některé dni před svítáním se scházivali, nikoli k zločinům, leč k tomu, aby se zdržovali vši krádeže, loupeže, cizoložství a věrolomství, aniž aby někdo zapřel, co jemu svěřeno bylo; rozloučivše se že se opět shromáždili ke společné nevinné hostině.“ To jest tedy ten hrozný zločin? — A předce i ten jinak moudrý a spravedlivý *Plinius* vraždil ty nevinné na rozkaz *Trajanův* a protože to bylo tak v módě. Neb sám píše: „Tázel jsem se jich (křesťanů jemu udaných), zdali jsou křesťani. Jestli přisvědčili, tázel jsem se po druhé i po třetí vyhrožuje tresty. Odporující dal jsem

---

*) To podivné, že, kdykoli se jedná o to, církev katolickou hanobiti a utiskovati, tu se spojují v jeden tábor všickni: nevěřící, rouhač, protestant, evandélik, kalvin, žid, rozkolník, turek, a. j. v., třebaš dříve nepřátelé byli. Herodes a Pilát se spřátelili proti Kristu.

odpraviti, neboť nezdálo se mi záhodno, aby buď si to co buď aspoň jejich tvrdošijnost a hrdá zpurnost potrestána byla. . . Podána mi také žaloba beze jmena žalobníka. . .“ Nemuselo takovým utiskováním křesťanů, i jediného jejich jmena, všecko, cokoli se na jejich vyznání — víru vztahovalo ze světa vyhlazeno býti? Ovšem kdyby bylo křesťanství skutkem, podniknutím pouze lidským; ono má ale za svého původce Syna Božího a za oživující živel jeho nejsvětější Srdce a proto na vzdor všemu pronásledování „jest těch vyznáváčů,“ jak jmenovaný *Kajus Plinius* v tímže listu k císaři píše, „veliký počet, osoby každého stáří, stavu a pohlaví. Nejen města, nýbrž i městečka a osady venkovské jsou také pověry, (jak on pohan víru křesťanskou nazýval) plny. Chrámy pohanských bohů, dí Plinius dále, stojí skoro opuštěny, dlouho zanedbané obyčeje posvátné zanikly, málo kde se prodává ještě dobytek obětní a kupců na něj jest pozůstatka.“ — Tak byla v pravdě krev mučenníků símě křesťanů.

Než mnozí nechali se bohužel svéstí přimlouváním k zapření své víry, obětovali ničemným bůžkům a někdy třeba, když již mnohé muky pro Krista byli vytrpěli (žádný tedy není jist), a to jest to nejhorší ano to jediné zlé plynoucí z pronásledování církve svaté. Nebo onino, kteří statečně vytrvali až k poslednímu vzdechu, nejsou k politování, naopak jim jest co záviděti jejich štěstí, jelikož smrtí mučennickou, (která přede nikdy, jakkoli někdy byla zdlouhavá, netrvala věčně), vyměnili za křehké své tělo, za roušku tolikerým nebezpečenstvím podrobenou a ustavičně semotam zmítanou tělo nesmrtelné, slavné, věčně blažené; kteří bránou smrti vešli z lopotného tohoto údolí slzavého do nebeského ráje, takže smrt, umučení pro ně bylo velikým štěstím, což i oni uznali a často svým biřičům co velkým dobrodincům srdečně děkovali.

Ti ale, kteří okamžitým zapřením Krista Pána pronásledování se vyhnuli, nebyli snad nemoudří, anto i v soukromí víru svou jaksi taksi skutky vyznávají a pak se opět s církví sv. smířiti mohli, jak to mnozí v skutku učinili, a tak se přede své rodině ano i dobré věci křesťanské zachovali, mohl jenom na oko s pohany jíti. Myslíš? Domníváš se, přítelinku, že pohané, zvláště ti nejkrutější, křesťany pronásledovali z přesvědčení, že křesťané jsou v bludu, a z útrpnosti, majíce dobrou vůli, jim k pravdě dopomoci či že docela nechápali vznešenost víry křesťanské? V tom pádu byli by se měli odpadlíci od víry v pravdě dobře u nich; avšak tomu není tak. Nesmíš pohany považovati za lidi tak na hlavu padlé, měli oni na mnoze ještě dost zdravého rozumu, pronásledovali ale přede křesťany, že — pekelník a jeho spřež, žádosti tělesné a svět jim to takto vnukly. Proto nemohli oni žádného, kterého podvedli, ve větší vážnosti míti, nežli před tím, zvláště, když se snad kněz jejich obětí stal.*) To vidíme též z mnohých příkladů z francouzské a posledně italské revoluce, kdy někteří (ač pramálo, přede ale bohužel) zlými zásadami nadchnuti, snad nepovolání do stavu duchovního se vetřeli a s tak zvanými svobodomyšlníky (novodobí to pohané) jednou cestou kráčeli, brzo, jakmile revolucionáři toho, co chtěli dosáhli, zároveň s ostatními církví katolické věrnými

---

*) Ačkoli jest to věc řídká, přede ale jest možná, z té jediné příčiny, že kněz jest též člověk, a k tomu naráží na něj pekelník a klade mu osidla více než komukoli jinému z příčin přemnohých, a pravé jest zajisté ono přísloví: **ďábel má obzvláštní chuť na maso svěcené**. Proto ale jest svatosvatou povinností každého křesťana, aby se předně za kněze modlil, by je Bůh sílil a chránil, anto oni nikoli pro sebe, nýbrž pro lid knězi se stali a tolik břemen a nebezpečí na sebe vzali.

tupeni a pronásledování byli a k tomu ode všech, i od oněch revolucionářů za bezectné držání byli. Nevděkem odplácí svět, a zvlášť ten svět zlý. Proto mohou býti věřící bezpečni, že kněz si to dřív stokrát a tisíckrát předloží, nežli by s oněmi úlisnými nepřáteli církve sv. a pravého náboženství souhlasil, dobře věda, že nechá-li svou duši a zdravé přesvědčení podmanit, za nedlouho bude se vidět i s tělem a vším svým statkem podmaněna. Sama ale musí se míti lid křesťanský neméně na pozoru, aby se z kterékoli příčiny nenechal svést. Třeba si povšimnouti napomenutí, jakéž dávají spolky protikřesťanské (zejména známý *Venta*): „Nechejte starců a letitých mužů stranou a přidržujte se mládeže. co možno hned v dětství; tvářnost a podobu muže vážného a počestného musíte bedlivě zachovávat. Jakmile pověst o nás dobrá tím způsobem v kolegiích, gymnasiích, vysokých školách a seminářích se utvrdila, když jste si získali důvěry učitelů a žáků, pak se přidruzte těm, kteří chtějí do stavu duchovního vstoupiti.“ Porad se se svým moudrým duchovním a dáť ti zajisté dobré rady ve věcech záhadných.

Nyní jsme se ale odchýlili od sv. Klementa, ne však mnoho, anto tehdejší časy a jejich pronásledování našim jsou tak podobny jako matka dceři, a tak lehké by bylo totožnost jejich ukázati. V těchto tedy časích pronásledování, zkoušení a třibení církve sv. seděl sv. Klement na stolici sv. Petra v Římě. Co jej v těchto dobách očekávalo, jaké věno mu Božské Srdce Ježíšovo co svému zástupcovi připravilo, nebylo mu těžko uhodnouti, totiž že věnec sice růžový ale ostrými ostny protkaný — pronásledování a mučení. Jeho předchůdce na stolici papežské, sv. apoštol Petr, sv. Línus, sv. Klétus neměli nic jiného zde na světě za podíl a časy se pro církev sv. ještě k lepšímu neproměnily, jestli nezhoršily. V těch časích bylo obyčejně státi se biskupem a zvlášť biskupem římským, papežem jako určenu býti ke smrti a koruně mučennické a u sv. Klementa nedělali pohané ovšem žádné výmínky. Bezprostředná ale příčina předně jeho vyhnanství a dále i umučení udává se následující.

Jistý pohan a šlechtic římský, jmenem *Sisín*, měl svou manželku *Theodoru* v podezření, že jest křesťankou. Aby se pravdy dopídil, vloudil se do podzemných chodeb čili katakomb, kde se křesťané pro strach před pohany k službám Božím scházivali. Spolu chtěl jejich tajné útulky vypátrati, aby je zradil. Bůh jej ale potrestal na místě náhlou slepotou a nemoha se vymakati ven prozradil sebe sama, načež před sv. Klementa předveden byl. Tento poznal sice jeho černý úmysl, avšak dle příkladu svého mistra Ježíše Krista modlil se nad ním a vrátil mu svou přímluvou u Boha opět zrak. Ty se milý čtenáři domýšlíš, že *Sisín* sv. Klementovi a celému sboru křesťanů za to zázračné uzdravení nestane se nevděčným, a to očekáváš vším právem, anto i o zvířatech i litých mnoho máme příkladů vděčnosti ke svým dobrodincům. Od těchto se zajisté nenechal ani *Sisín* předčítí. Děkovalť vroucně svému dobrodinci, ochotně poslouchal jeho důtklivá slova a napomínání, uvěřil a dal se pokřtiti. Sv. Klement mu otevřel tím způsobem netoliko zrak tělesný, nýbrž i duchovní, ano otevřel mu bránu nebeskou. Co křesťan obrátil pak *Sisín* mnohé pohany zatvrzelé na víru Kristovu, ukázal jim zdroj vody živé, jímž se sám občerstvoval, tím ale samým podal příčinu k vypovězení z Říma a ke smrti mučennické svého dobrodince, papeže Klementa.

Zuřivým pohanům nemohlo býti totiž lhostejným, když církev svatá i počtem vzrůstala, podněcovali obecnou zášť proti křesťanům a přiměli císaře Trajána k tomu, že započal veřejné pronásledování, začna s viditelnou hlavou církve,

papežem Klementem. Dal jej do žaláře vsaditi a rozličnými mukami trápit, aby víru svou zapřel a bohům pohanským kadidlo obětoval. Když však Klement nikterak k tomu se nenechal pohnouti, byl vypovězen na půlostrov *Chersonu taurického*. Tak vykládá staré dodání, potvrzené i malbou na obmítce v podzemním chrámu sv. Klementa v Římě.

IV. Sv. Klementa utrpení a smrt. Trpíte-li co pro spravedlnost jste blahoslaveni.

Kam sv. Klement za trest pro věrnost svému Bohu odvezen byl, v lomech mramorových Chersonu thrackého nalezl veliké množství podobných obětí ukrutnosti pohanské. Na dva tisíce křesťanů nacházely se již tam a dokonávali svůj svatý život v nejobtížnějších pracích a bídách. Touto společností svých křesťanských bratrů byla sv. Klementovi velká útěcha popřána mimo oné, již jeho srdce oplývalo vědomím, že trpí pro spravedlnost. Neméně zaradovali se křesťané, neméně zaplesalo radostí jejich srdce, když svého hrdinného velepastýře, svého otce poprvé mezi sebou spatřili a sice co společníka svých utrpení. „On nás bude těšiti,“ tak si zajisté pomysleli, „k vytrvalosti povzbuzovati a svým slovem i příkladem posvěcovati.“ Ovšem, již jeho postava musela jim vdechnouti něco jeho šlechetného ducha a jeho hrdinské statečnosti, již byl proslulý.

Bylať sice tato stářím ctihodná postava mnohým pronásledováním skloněna, hlava šedinami pokryta; avšak z očí tohoto osmdesátiletého kmeta zářil duch jinoušský, plápolající láska ku Kristu Ježíši. Jako jedním hlasem zvolali tu všickni křesťané uzřevše jej: „Oroduj za nás svatý Klemente; abychom hodni učiněni byli zaslíbení Kristových!“ — odporoučeli se takto do modliteb a přímluv jeho, ohnivě toužíce zároveň s ním po koruně mučennické. Ale s hlubokou pokorou odpovídal jim muž apoštolský: „Ne pro zásluhy mé posílá mne Pán k vám, abych byl účasten korun vašich.“

Čehož od něho křesťané se nadáli, nebyli v tom zklamáni. Občerstvoval on jejich srdce často zarmoucená balsámem sladké naděje, jako krůpěje čerstvé rosy ovlažují a křísí vadnoucí kvítka. Pravá láska křesťanská, srdce utvořeno dle lásky plného Srdce Ježíšova nesmí se uspokojiti s tím, pomáhati toliko slovem, musí vyhledávati i skutkem útěchy. Křesťany v lomech mramorových v Chersonesu trápila nade všecko žízeň nesnesitelná, neboť vody k pití (sladké) nebylo tam a jen zdaleka a obtížně museli si jí donášet, a mimo to nestačovala ani pro tak mnohé. Sv. Klement cítil srdečnou lítost a útrpnost se svými spolubratry; odkud ale bylo lze té všeobecné bídě odpomoci? Jedině štědrá rukou Boží, která nepřestala ještě zázraky činiti. Padnuv tedy na kolena sv. Klement vroucně se modlil k Hospodinu, aby odvrátil ráčil pohromu tu od lidu sobě vyvoleného. „Modleme se, dí on, modleme se všickni k Pánu Ježíši Kristu, aby otevřel vyznávacům svým zdroj vody, abychom z dobrodiní jeho se radovati mohli. Ty, jenž jsi na poušti Sinaiské udeřiti dal na skálu a tekly vody v hojnosti, uděliž nám zdroj i prameny hojné!“ —

An takto s lidem na modlitbách trval, hle! na vrcholu blízké hory beránek, ana pravou nohou v zemi hrabe, odkudž pak čistý pramen vody živé měl se prýštit. Ihned pospíchali tam na rozkaz sv. Klementa žízniví křesťané a kopající na místě beránkem ukázaném našli v skutku zázračný pramen, sv. Klementa na-

zvaný. *) Ejhle nový důkaz, že mnoho může modlitba spravedlivého. Sv. Klement oběťstvil takto netoliko těla svých spolubratrů žízni prahnoucí, nýbrž i jejich duše, naplniv je pevnou důvěrou v dobrotivou prozřetelnost Boží.

Ačkoli byl tento zázrak vlastně dílo dobroty Boží, byla k němu takřka přinucena usilovnou prosbou sv. Klementa a přeslady Srdce Ježíšovo plesalo, že mohlo duším, jež co své choti vroucně milovalo, dobrodiní prokázati a této jeho radosti byl jaksi původcem sv. Klement, jemu bylo nejsvětější Srdce Ježíšovo za to dlužníkem. Blaze však každému, jemuž ono dluží; odplácí věrně a stonásobně.

Mnozí pohané Chersonští uslyševše o tom divu a sami se přesvědčivše, otevřeli srdce svá světlu pravdy křesťanské, odřekli se svých model a bludů a dajíce se pokřtiti sloužili Bohu pravému. Toto obrácení přemnobých pohanů pohnulo jako něco dříve v Římě události se Sisínem zuřivost ostatních zatvrzelých modloslužebníků, zvláště pohanských kněží, rozpálili se hněvem a záští proti sv. Klementovi a zaslali spěšně žalobu do Říma k císaři Trajanovi. Tento poslal tam soudce *Aufdiana*, aby tu věc bedlivě a přísně vyšetřil. *Aufdian* byl ale zarytým nepřitelem křesťanství, pročez zjímal nejprředněji sv. Klementa a mnoho křesťanů, aby je vyslýchal a — svým namlouváním k zapření víry své přivedl. Než všecko jeho týrání bylo marné; všickni, napomínáním sv. Klementa posilnění, volili raději s ním nejhoroznější smrt podstoupiti, nežli od pravé víry pustiti. Tu se obrátila veškerá zuřivost soudcova na Klementa, který ne bez příčiny za původce takového odporu křesťanů proti všelikým lákáním považován byl. Nemoha jej však přemluvit ani prosbou ani hrozbou, aby obětoval modlám a odřekl se víry v Ježíše Krista, dal jej konečně, ctihodného, slabého kmeta těžkými okovy spoutati. Brzo byl ze žaláře vyveden a postaven na koráb zakotvený u břehu černého moře, aby mučennickou smrt podstoupil.

Veliký zástup křesťanů sprovázal ho, neboť se úmysly černé katanů římských objevily a již jisto bylo, že ztratí celá trpící společnost svého těšitele, svého rádce, svého pomocníka, — svého otce. Jaký zármutek musel tu jejich dobrá srdce naplniti! Sv. Klement ale šel své smrti vstříc jako když očekává nějakého velmi milovaného přítele; ovšem, vždyť jej čekal jeho nejmilejší a nejvěrnější přítel Ježíš Kristus. Jeho tvář zářila nebeskou radostí, když odpluvše něco od břehu katani kotvici těžkou mu na hrdlo uvázali, mezi tím co křesťané na břehu stojíce k Hospodinu volali: „Pane Ježíši Kriste zachrániž a spasiž ho!“ Zaplakal sv. Klement, slyše hlas opuštěných bratrů, a povzdechnuv ještě v ta slova: „Přijmiž, Otče, ducha mého!“ byl vhozen do hlubokosti mořské, duše ale jeho krásná těšila se již z požívání slasti nebeských.

To byla ta odměna, již Božské Srdce Ježíšovo, jsouc Klementovým dlužníkem, jemu co nejspíše poskytnouti spěchalo. Odejíti z tohoto světa a býti s Kristem, to jest největší zisk pro duši Boha milující. Svatý Klement zvítězil nad ošemetností, pohanskou, zachoval víru a vydobyl si životem svým korunu slávy. Památný den tohoto překrásného vítězství, Klementova narození pro nebe, jest 23. listopadu, an toho dne roku 101 po narození Krista Pána jeho umučení se stalo.

Sv. Klement byl sice již v blaženosti, ale jeho opuštění spolubratrů? — Oni prosili Boha, aby jim tak zcela jejich dobrého otce neodjímal, aby jim aspoň

---

*) Praví se, že nedaleko toho pramene vystavěli pak vděční obyvatelé Chersonští kapličku ke cti a chvále sv. Klementa na památku té události zázračné, během časů ale zanikla.

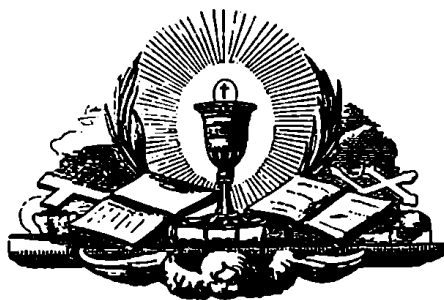
jeho tělo ponechal, světec přimlouval se za ně již u trůnu nebeského a Bůh vyslyšel jejich přání; moře ustoupilo na 3000 kroků od břehu, takže pohodlně mohli jít, kde sv. Klement pohroužen byl. A hle! našli, jak staré zprávy a pověsti vypravují, tělo svého již oplakaného otce, a sice v rakvi kamenné, jež v krásné mramorové kapliče (zajisté od sv. andělů) uložena byla i s kotvicí vedle sebe. Dle týchž starých zpráv bylo lidu plesajícímu oznámeno, aby tělo sv. nechali odpočívati na místě, kde ho našli, a že každoročně k němu putovati a jemu zvou úctu vzdáti mohou, anto moře vždy v ten čas po osm dní od břehu odstoupí a volného přístupu nechá. A tak se to prý stávalo po mnoho set let; četní zázastupové v určitý čas hrobku sv. Klementa navštěvovali a na jeho přímlovu žádoucí pomoci obdrželi. Zázrakové, jež se často zde událi, přilákali množství poutníků, později ale přestali pro hříchy lidské, aniž moře více od břehu ustupovalo. Dlouho neviděl žádný drahých ostatků tělesných sv. Klementa, protože nebyl snad žádný toho hoden, až pak sv. Cyrill a Method, apoštolé Moravští, je 31. ledna r. 861, (jak jsme o tom též na str. 146 „Školy“ se zmínili), našli a k nám na Moravu přinesli, jakoby nám jej za ochrance, patrona našeho představovali. Abychom však jeho mocné přímlovy hodnými se stali, musíme jej slušně ctíti co otce svého, následující jeho krásné cnosti pokory, křesťanské obětivosti a lásky k bližnímu, statečnosti a vytrvalosti v dobrém. S jakou důvěrou ale mohou Moravané a vůbec Čechoslované přímlovu svého patrona očekávati, když by jeho cností ani stínu neměli, když by zasluhovali týchž výčitek, jakých sv. Klement Korinským dal ve svém psaní na ně? A v pravdě, což bychom mu asi odpověděli, kdyby nás se tázal: „Kam se poděla dřívější horlivost vašich dědů, střízlivost a nábožnost, kam pohostinství, svornost a mravnost? — Nekazí-li se již i dítě?“ Kterak se zachovává napomenutí (Korinským): „Na dětech vašich vznikej bázeň Kristova, aby se učily, co může pokora u Boha, jak vysoce vážena bývá od něho cudná láska, jak krásná a vznešená jest bázeň Boží a jak oblažující pro všechny, jenž v čistotě smyslu před ním chodí,“ atd. Věru zarděti by se musel na tyto otázky mnohý, který se honosí býti duchovním synem sv. Cyrilla a Methoda, a jimi i synem sv. Klementa. Čas ale ještě jest (ač nejisto jak dlouho), jím v skutku býti a proto, jelikož nyní den jeho slavnosti přichází, probudme v srdcích svých patřičné city řkouce s básníkem:

Svatý Boží mučenníku,
Přijmi od nás obět díků
Za tu svatost života!
Duch se těší z tvého blesku,
Učí znát se blíže stezku,
Jenž se k nebi bleskotá.

Uč nás pravdě, očisť oko,
Příklad tvůj se přehluboko
Vtiskni v naší útrobou.
Vypros pomoc Boží jistou
Bychom vezdy Páně čistou
Pronášeli podobu.

Svatý Cyrill tvoje kosti
Vyňal z mořské hlubokosti
A je dones v naší vlast:
Přimlouvej se za vlast naši,
Ať cnost svatá u nás raší,
Až tam dojdem v nebes slast.

II. Třída ve „Škole Božského Srdce Páně.“

Bratrstvo nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše.

(Pokračování.)

„Táhl jsem je vazbami lásky.“ Ose. 11, 4.

Rozníceny láskou Božského Srdce Ježíšova ještě téhož dne jednomyslně byly uzavřely, aby se obraz Srdce Kristova větším rozměrem, s odznaky umučení a lásky nechal malovati. Hned na to se rokovalo o příslušném místě, na němž by obraz ten se měl vystaviti k úctě řeholních sester, a usnesly se na tom, že v zahradě vystaví kaplu k uctění nejsvětějšího Srdce Páně, a ihned k nákresu kaply se přikročilo, a jednomyslně i výlohy k vystavení sebraly, což se při tak chudém svato-stánu následovně docílilo. Dívky, jež řeholnice u vychování při sobě měly, slíbily, že od svých rodičů k tomu účelu chtějí o příspěvky prositi; řeholnice, které od svých příbuzných roční příplatek ke klášterním potřebám dostávaly, prositi chtěly, aby se příplatky najednou a napřed, k docílení uspory dávaly, a sestry laické, s domácí prací se zabývající, slibovaly, že noc nastaviti a práce zdvojnásobiti chtějí, aby něco k uskutečnění svatého podniknutí ushromážděly. Tímto způsobem se slavila první slavnost nejsvětějšího Srdce Ježíšova v *Paray-le-Monail*. Horlivost nebyla jen pomíjející, nýbrž hned na to v svato-stánu v přiměřeném výklenku se obraz téhož nejsvětějšího Srdce k úctě celého kláštera vystavil, a pracovalo se na kaple v zahradě, která až doposud stojí, s pilí neumdlenou, a blahoslavená Margarita se před svou smrtí dočkala ještě té radosti, že kapla ta slavně ke cti nejsvětějšího Srdce Ježíšova byla posvěcena. —

Že všechny tyto účinky byly skutečně působením ruky Boha všemohoucího, ano že milost Boží v pravdě zázračně působila, toho nejsvětlejším důkazem bylo ono obnovení horlivosti, s kterou řeholnice pečovati začaly o zachování pravidel sv. řeholy. Sestry druhdy vlažné, rozjímající neskonanou lásku Srdce Ježíšova, nyní touto láskou byly pohnuty k vnitřní čili rozjímavé modlitbě, k skromnosti, k mlčelivosti, k mrtvení-se, k pokoře a shovívavosti, a jiným řeholním cnostem, že se nyní jimi právě tak vyznamenaly, jak je druhdy zanedbávaly. Slovem, láska Srdce Ježíšova roznítila srdce řeholnic tím způsobem, že se od toho dne v uctění a klanění-se jemu ustavičně cvičily, a že právě tímto cvičením se horlivost a láska vzájemně v jich srdcích vždy více se rozháraly, právě tak, jako když se prudkému ohni vždy více paliva přikládá.

Blahoslavená Margarita byla tímto od Božského ženicha druhdy již zjeveným výsledkem celá unešena, a považujíc sebe samu za nehodnou, vybízela novicky, aby

s ní Bohu nejvšelejší díky za toto divuplné vítězství Srdce Kristova vzdávaly. K této vděčnosti zvala blahoslavená Margarita též ve zvláštním psaní ctihodnou mátku *Greffier*, v němž jako u vytržení mysle volá: „Nyní sladkosti zemru, an se počíná poznávati Srdce mého Vykupitele!“ Právě téhož času Pán Ježíš své pokorné nevěstě ráčil znova zjeviti všecky ty milosti a dary, které ve svém Božském Srdci chová pro všecky ty, jenž v uctění téhož Srdce věrně setrvají. Blahoslavená žákyně lásky téhož Srdce a učitelka jiných velmi obšírně se o těchto milostech zmiňuje, z nichž ku povzbuzení následující úryvek zde budiž podotknut. „Nedá se slovy vysloviti, jak velké požehnání pobožnost tato na ústav náš, a obzvláště na ty řeholné domy rozšiřuje, které se o to přičiňují aby mu největší lásku a úctu prokazovaly a získaly. To láskyplné Srdce mi oznámilo, že se podobá krásnému stromu, jež Pán Ježíš k tomu vštěpoval, aby v ústavu našem pustil kořeny, a větve své rozložil na všecky domy, z kterých naše řehole se skládá, tak aby jeden každý dle svého zalíbení a chuti své, ač ne bez rozdílu, ovoce z něho česati mohl. Podíl každého jednotlivce se odměřuje podle práce, prospěch však podle vnitřního dobrého úmyslu, s jakým se živí ovocem spásy a života, neboť právě tím se původní duch našeho svatého povolání obnovuje. Právě tím se oslavení našeho svatého zakladatele (sv. Františka Salesia) nesmírně rozmáhá. Toto Božské Srdce ale chce a žádá, aby řeholnice od navštívení Panny Marie (to jsou ty klášternice, ku kterýmž blahoslavená Margarita patřila) ovoce toho svatého stromu všem těm rozdávaly, kdož toho žádostivi jsou. Právě jím se podává pro mnohé jedinký ještě prostředek spásy a života, kterýmžto by se z cesty zahynutí odtrhnouti mohli; právě jím v přemnohých duších království satanovo se vyvrátí, aby se v nich království lásky jeho zakládalo; nebo nedá nižádnému zahynouti, kdož mu zasvěcen jest.“ —

Aby se však nikdo nedomníval, jakoby úcta nejsvětějšího Srdce Ježíšova jen pro řeholní domy byla, uvádí blahoslavená Margarita dále, co jí Pán v záležitosti té pro všeobecnost zjeviti ráčil, neboť píše: „Náš Pán odkryl mi poklady lásky i milosti, jež pro ty ustanovil, kteří by se k tomu obětovali a o to se zasazovali, aby jeho nejsvětějšímu Srdci všecku čest, lásku a úctu vyzískali, seč jejich možnost jest. A pokladové ti jsou tak převelicí, že mi nelze slovy je vyjádřiti. Toto lásky plné srdce plápolá neskončenou touhou, aby bylo ode všech svých stvoření poznáno a milováno, jelikož v nich království své zakládati chce, an pramenem všeho dobra jest a všech potřeb jejich je zbaviti chce. Z té příčiny jesti jeho vůlí, abychom se s velikou důvěrou k němu obrátili.“

První klanitelkyně Božského Srdce Ježíšova dle návodu blahosl. Margarity byly tedy řeholnice od navštívení Panny Marie; a sice nejprve v Moulins, a později v Dijonu, kdež l. P. 1678 vedením ctihodné matky Soumaise, která po šest let před tím v Paray-le-Monail představenou byla, a Margaritu velice milovala, se úcta ta velmi utěšeně ujala, (anto v Paray-le-Monial úcta ta teprv l. P. 1685 tak podivně, jak svrchu praveno, se ujala), rozšiřovala a zdravé ovoce vydávala. Avšak úcta ta v jmenovaných řeholích byla jako téměř pohřbena, jedině od řeholnic a to v skrytosti se konala; ve světě se o ní nic nevědělo, a ty zbožné duše, jenž od řeholnic to uslyšely, musely se s ní tajiti, aby posměch světáků na sebe nevyštvaly. Tak i krásné zrnko pšeničné jest dlouho zemí kryto, aby pak vzešlo, v stéblo vzrostlo a užitek vydávalo. Má-li však zrnko pšeničné klíčiti, musí míti přiměřeného tepla a vláhy. To též vidíme při rozšíření pobožnosti k nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu.

Ctihodný sluha Páně, P. Klaudius de la Colombière byl, jak víme, první,

kteréhož blahoslavené Margaritě sám Pán Ježíš co spomocníka byl oznámil. Byltě to muž nevšední učenosti a ještě větší svatosti. Od té doby, co srdce své Srdci Ježíšovu byl věnoval, všude úctu a lásku k tomuto Božskému Srdci hleděl rozšiřovat. Leta Páně 1682 povolal Bůh věrného sluhu svého k odměně věčné v nebesích. Po jeho smrti se jeho spisy prohlížely, a tu se mezi jinými našly též dva spisy, jež v čas svého duchovního cvičení, jinak v exerciciích, byl sestavil. Byly to střelní zápalové k uctění nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Jelikož za živa vůbec za svatého byl považován, naleháno na to, aby jeho spisy se tiskem uveřejnily. To pojednání o nejsvětějším Srdci Páně bylo tak stručné, tak vznešené, tak jadrné, tak pěkné a jemné, že ho nikdo bez hlubokého dojmu čísti nemůže. Poněvadž P. de la Colombière byl nejvýtečnějším a nejvýmluvnějším kazatelem u královského dvoru, není se čemu diviti, že jeho spis o nejsvětějším Srdci Ježíšovu s největší dychtivostí se vůbec četl, a že spis tento tolik klanitelů nejsvětějšimu Srdci tomu získal, kolik byl čtenářů měl. Tím se najednou klesla cesta od soukromné úcty k uctě veřejné. Ctihodná matka Saumaise byla první, jenž v řeholi úctu tu byla pěstovala, a tatáž nyní první se osmělila o to zakročiti, aby v Dijonu v kostele navštívení Panny Marie veřejná slavnost k uctění nejsvětějšího Srdce Ježíšova byla konána. Po všestranném vyšetření pobožnosti té od duchovní vrchnosti bylo potřebné povolení uděleno a l. P. 1686 slavnost první veřejná s velikým účastenstvím lidu věřícího konána. — Na tom však ctihodná matka Saumaise neměla dosti, nýbrž pečovala též o to, aby k uctění Srdce Pána Ježíše byla zvláštní knížečka tištěna, obsahující hodinky a litanie k uctění nejsvětějšího Srdce Páně a modlitbu na způsob odprošení slavného všech urážek, které se Božskému Vykupiteli bezbožností a ledovitostí srdcí lidských ustavičně stávají. Tuto knížku l. P. 1687 nechaly Salesianky v městě Maulins znova tisknouti a rozdávati. Knížky tyto se v celém vřkolu rozšiřovaly a jimi se horlivost nesčetných lidí všeho pohlaví a povolání rozhojnila, ano až do města Lyonu čili Lugdunu zasahovala. V Lugdunu v horlivosti té nad jiné vynikala studující mládež, která jako o závod knížku tu o uctění nejsvětějšího Srdce Ježíšova jednající si zakoupiti hleděla. Ale knížky ty byly zcela rozebrány! I tu viděli zbožní mládencové radu, opisovali si knížku tu. Tímto opisováním obrátila se na ni pozornost ředitele škol, ctihodného kněze P. Croiseta z tovaryšstva Ježíšova. Kněz ten znal osobně blahoslavenou Margaritu a byl před lety s ní též zvláštní rozmluvu měl, po kteréž jí Božský Vykupitel ubezpečil, že se úcta k jeho nejsvětějšimu Srdci zvláště knihou P. Croiseta obzvláště rozšíří. Kněz ten, nevěda o zjevení tom, vida nyní ten věru svatý zápas duší panických v uctění Božského Srdce Páně uznával za dobře mladistvým duším vysvětliti, co pod odznakem Srdce Ježíšova se státi musí, a kterak úcta ta musí býti spořádána, aby byla rozumná, Boha důstojná a modliteli užitečná. Následkem téhož ve vícero řečích mladistvá srdce hleděl rozhárati láskou k Pánu Ježíši, vštípati jim jednosvornost s tímto klaněním nejhodnějším Srdcem, a představil jim nevďek, jehož se lidé proti tomuto Srdci nepřestávají dopouštěti, a konečně je vybídl, aby žádosti a smýšlení srdce svého vždy spořádati se snázili dle smýšlení Srdce Kristova, právě tím že se ta nejútlejší něžnost srdce jejich k Srdci Ježíšovu jeviti musí. —

Slova horlivého kněze roznítala srdce panických posluchačů, a přáli si, aby pro lepší upamatování hlavní myšlenky držaných řečí v knize, jižto opisovali, byly přidány. Za tou příčinou tedy prosili P. Croiseta, aby obšírnější a důkladnější vydání knížky té obstaral. Dva mládencové i hned se obětovali, že chtějí útraty

tisku néstí, avšak každý chtěl sám míti tu zásluhu zcela, aby vydání na jeho náklad se tisklo. Tento tak zbožný zápas dostal se ve známost měšťanstva Lugdunského, a tu jeden řemeslník co nejvíce pospíchal k ctihodnému sluhu Páně a úpěnlivě prosil, aby knihu, o kteréž studující mládež mezi sebou rokuje sepsal a ne na náklad těch dvou mládenců, nýbrž na náklad jeho nechal tisknouti: „Nevím věru, dokládal prosbu svou, nač bych lépe mohl vynaložiti peníze své, leč aby k tomu sloužily, aby lidé se naučili znáti nejsvětější Srdce Ježíšovo, a aby je vzájemně odměnnou láskou milovali.“ P. Croiset z tolikera stran jsa vybídnut usoudil sám, žeby bylo prospěšno obšírnou a odůvodněnou knihu k uctění Srdce Ježíšova vydati. Začal tedy 1690 na kníze té pracovati, a právě v tomto roce zemřela blahoslavená Margarita, a tím mu bylo možná své kníze, která 1691 se tiskla, též nástín cností této vyvolené žákyně Srdce Ježíšova přidati. Kniha P. Croiseta sotva byla tištěna, byla též hned již rozebrána tak že vždy znova, ve vždy větším počtu, musela býti tištěna; — nápodobně se tatáž kniha v jiných městech, ano v Bordeauxu na rozkaz arcibiskupův, v mnohonásobných vydáních tiskla. Kdo si přeje, aby ducha a pobožnost nejsvětějšího Srdce Ježíšova blíže seznal, najde v kníze té přehojnou látku k poučení a k vzdělání. Knihou tou, která se tak hojně rozšířila, se srdce všech čtenářů láskou k nejsvětějšímu Srdci Páně roznítily, avšak účta ta se i v nejširších kruzích rozšiřovala, čímž se opět doslovně vyplnilo předpovídání blahoslavené Margarity: „Že skrze knihu jesuity, P. Croiseta, pobožnost k Srdci Pána Ježíše všude se rozšíří.“ — A skutečně se nyní vůbec v chrámech nové oltáře aneb nové kaple k uctění Srdce Ježíšova postavily a posvětily; mimo to se slavnost téhož Božského Srdce v den, totiž v pátek po oktavu Božího Těla, od blahoslavené Margarity určený na všech místech začala konati, a v brzkém se všech klášterích řehole od navštívení Panny Marie byla zavedena a nevidanou slávou konána. Tímto způsobem účta nejsvětějšího Srdce Ježíšova kvetla v Dijonu, v Monsu, v Aixu, v Bordeauxu, v Rennesu, v Besanconu, v Brioudě, v Marseillu, v Amiensu, ve Fribourgu v Elsassku, v Aroně v Milánsku. Tak to stálo hned po smrti blahoslavené Margarity. Avšak l. P. 1700 se účta ta obzvláště působením missionářů z tovaryšstva Ježíšova v rozsáhlých krajinách Afriky, Ameriky a východní Indie mezi divochy blahoplovně ujala a rozšiřovala, tak že novokřtění s pravdami sv. náboženství též i lásku a úctu k nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu, co zřídla všeliké spásy a milosti, přijali.

Při tak utěšeném rozkvětu účty k nejsvětějšímu Srdci Pána Ježíše bylo to věcí zcela přirozenou, že se náměstku Kristovu na zemi, římskému papeži, k potvrzení a schválení předložila. Papež Innocenc XII. dne 19. května 1693 pobožnost a úctu k nejsvětějšímu Srdci Páně nejen schválil, nýbrž i všem jednotlivým osobám ji konajícím zvláštní odpustky udělil. Apoštolské breve povolilo, aby se odpustkové ti ve všech svatostánech řeholnic od navštívení Marie Panny získati mohli. Tato schválení apoštolské stolice a obohacení této pobožnosti svatými odpustky bylo hlavní příčinou, že se účta ta ve všech klášterích Salesianek nejen zavedla, nýbrž i slavnost sama s největší slávou i zevnitřní konala. K tomu cíli byla zvláštní mše svatá k uctění Božského Srdce sestavena a od velikého počtu biskupů francouzských schválena, která se při slavnosti té sloužila. Poněvadž však mše sv. ta toliko od jednotlivých biskupů, nikoli však v Římě, byla potvrzená, lehce vysvítá, proč jenerální vikář biskupství Autunského se zdráhal v biskupství tomto dovoliti, aby ta mše svatá se sloužila, nýbrž na tom stál, aby se potvrzení sv. Otce v Římě dříve vyžádalo. Za tou příčinou se sestry řehole od navštívení Panny Marie v Auneci,

kterýžto klášter jest mateřincem všech ostatních, ve zvláštní žádosti k sv. Otci Klementu XI. s tou snažnou prosbou obrátily, aby ráčil mši sv. tu schváliti a účtu nejsvětějšího Srdce Ježíšova pod svou ochranu bráti. Svatý Otec žádost tu odevzdal shromáždění sv. obřadů v Římě, k tomu zvláště zřízenému, k všestrannému proskoumání a odepsal velmi blahosklonně sestrám jak následuje: „Jednáte zajisté velmi moudře a zbožně, podrobujece vůli Boží dobrý výsledek vaší žádosti, jakož i všech starostí, jež při zaražení pobožnosti té na sebe berete, an pokojně smýšlení sv. církve očekáváte, což věru nic jiného není, jako nejrovnější a nejkratší cestou k Srdci Pána našeho se ubírat. Nemůže zajisté věrná duše nebeskému ženichu žádnou službu prokázati, kteráby mu milejší byla; anebo, aby ukázal že milá duše tím, že pokorným a prostým pohledem svého poznání a účelivosti ducha svého i touhy své, milost před ním nalezla, v písmě svototajným výrokem k ní takto mluví: „„Ranila jsi Srdce mé, sestro má choti, ranila jsi Srdce mé jedním očí tvých, a jedním vlasem šíje své.““ (Pís. Šal. 4, 9.) Podobným způsobem zasluhoval i prorok chválenou býti, o němž Hospodin dí: „„Nalezl jsem Davida, syna Jesse, muže podle Srdce mého, který ve všem plniti bude vůli mou.““ To jsme uznali za dobré, vám ku prospěchu pobožnosti vaší a poslušenství vašeho pověditi, mnohomoilované dcery v Kristu, jímžto hojnost rosy milostí nebeských přejeme a z toho též úmyslu naše apoštolské požehnání z celého srdce udělujeme. Dáno v Římě dne 4. června 1707.“

Ač v odpovědi sv. Otce nestálo žádné přímé povolení, nicméně ze slov a celého slohu vysvítá, že ji uznává, co pobožnost užitečnou, krásnou v slovu Božím svůj základ majíci. Tím způsobem se účta nejsvětějšího Srdce Ježíšova za třicet let tak velice rozšířila, že ve Francii, Flandersku, Italii, Německu, Polsku, Čechách, na Moravě, ano v Indii a Kytaji bratrstva k uctění téhož Božského Srdce se zřizovala, od dotýčných biskupů schválena a od svaté apoštolské stolice nejen potvrzena, nýbrž i hojnými odpustky obohacena byla. Tak l. P. se již více nežli 317 takovýchto bratrstev čítalo. Mimo to nejen jednotlivé farní osady, nýbrž celé řehole, společnosti světské i duchovní, a kapitoly kanovníků v biskupských stoličních chrámech, (jak u př. v Brně u sv. Petra taková kapitola stává), úsilovně o to pečovali, aby v lůnu svém bratrství nejsvětějšího Srdce Ježíšova chovati mohli. Nelze vysloviti radostné ovoce, kteréž tato pobožnost všude, kde se dle úmyslu Božího pěstovala, všady přinášela. Právě tento tichý rozkvět, to tak do oka padající duševní obživnutí a polepšení mravů bylo světlým důkazem, že sám Pán Bůh o rozšíření pobožnosti té pečuje; a pečoval skutečně nápadnými udalostmi.

V městě v Marseille, ve Francii vypukl 1720 mor. Ještě nebyl uplynul měsíc, a již více nežli polovice obyvatelstva morovou ránou byla vymřela. Hrůza, ouzkost, malomyslnost vládla celým městem. Ulice byly prázdný, domy na mnoze vymřely, dnem i noci bylo se potkati s mrtvolami k pohřbení dopravenými. U lidí nebylo pomoci. Tu se utekl biskup Marseillský, Henřík, František z Belzunce k tomu, který má klíče smrti i života v rukou, a nabízel svěřený lid, aby se utíkali k milosrdnému Srdci Ježíšovu, a důvěrně jim sliboval, že rozhněvaný Otec nebeský skrze lásku, zásluhy a slitování Srdce Syna svého upokojen ještě odloží metlu trestů svých. K tomu účelu tedy veřejně zavedl pobožnost k tomuto klanění a lásky nejhodnějšímu Srdci, ustanovuje, aby napotom vždy první pátek po oktávu Božího Těla v celé diecési s příslušnou slávou se památka téhož Srdce konala, tím způsobem, jak se konají ty největší slavnosti církevní. Na to na den všech Svatých

konal bos s lidem svým kající průvod s nejsvětější Svátostí a při navrácení do chrámu Páně, kleče před tímto tajemstvím lásky neskonalé, s zdviženým hlasem sebe a celé biskupství své slavně a navždy obětoval nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu, slibuje, že se o to přičiní, seč ho bude, aby všickni tomuto Srdci tu lásku věnovali, kterou svému Vykupiteli dlužni jsou.

Horlivost jeho byla odměněna, důvěra jeho skvěle splácena! Od tohoto okamžení mor, druhdy tak strašně zuřící, na jednou byl zlomen a brzy na to přestal. —

Leta Páně 1722 vypukl mor v Marseillu neočekávaně znova v městě, a naplnil obyvatelstvo hrůzou a zoufáním. Ale i tenkrát proti moru nalezeno v úctě nejsvětějšího Srdce Ježíšova žádoucí pomoc. Na vybídnutí biskupovo učinila městská rada slib, že každoročně na slavnost Srdce Ježíšova do kostela navštívení Panny Marie se odebrati, tam se tomuto předmětu Božské lásky klaněti, svaté přijímání vykonati a čtverliberní, městským znakem ozdobenou bílou voskovou svíci obětovati, a konečně všeobecnému průvodu, který biskup pro všechny budoucí časy na slavnost tu ustanovil, přítomen býti chce. Slib ten se v stoličném chrámě veřejně od měšťanosty, jmenem všech na slavnost Bažího Těla, před veřejným průvodem složil, an mezi tím biskup nejsvětější Svátost v rukou držel a všickni raddové města na kolenu klečíce jí se klaněli. Všecken shromážděný lid očekával od slibu toho jistou pomoc. A v pravdě ten tak slavně učiněný slib byl způsobem vyslyšen, že to nejen největší podivení způsobilo, nýbrž i celému městu k největší radosti i útěše sloužilo. Nebo od okamžení ukončeného slibu morovou ránou nakažení se všickni uzdravovali, a nikdo ze zdravých více se nenakazil. Strach, který v takovýchto nákazách vždy záhubněji působívá, nežli sama nákaza, ustoupil úplné důvěře v ochranu nejsvětějšího Srdce Páně. Odvrácení moru bylo tak okamžité, že se to patrným divem nazvati muselo; pročež na rozkaz téhož biskupa celá událost všestranně vyšetřena a od něho i celé městské rady podepsána a v archivu města uložena byla, co důkaz neskončeného slitování Srdce Ježíšova a svědectví učiněného slibu, kterak se toho obšírně v životopisu blahoslavené Margarity dočísti lze. *)

Příklad biskupa Marseillského nalezl všeobecného následování neboť i morová rána nejen v Marseillu, nýbrž i v celém vřkolí strašlivě řádila. Z té příčiny již roku 1718 dne 3. prosince biskup Lugdanský, František z Neufville nařídil, aby se slavnost nejsvětějšího Srdce Ježíšova každoročně ten pátek po oktávu Božího Těla, jako zasvěcený svátek, s zdržováním se od všeliké služebné práce, konala; — dále biskup Autunský, Karel z Hallencourt, chtěje svěřenému stádu v čas všeobecné nákazy přispěti, nařízením z dne 26. ledna 1721 ustanovil, že se slavnost nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše v celém biskupství slavnými službami Božími a zdržováním se všeliké služebné práce konati má, a spolu povzbuzoval svěřené své stádo, aby se řídilo příkladem města Marseillského, kde již podivuhodně pobožnost ta v čas morového nakažení spomohla. To samé učinili biskupové Aixský, Arlešský a Toulonský v čas moru. — Těm podobné neobyčejné události rozšířily pobožnost a úctu nejsvětějšího Srdce Ježíšova po celém téměř světě. Papežové Klement XI., Innocenc XIII., Bonedikt XIII. rozmnožili svaté odpustky na pobožnost tu, a schvalovali ji zvláštními apoštolskými listy. Benedikt XIV. z dne 25. května 1757 úctu tu velmi odporučuje a Klement XIII. dne 6. února 1765 ji pro celou sv. církev

*) *Leben der gottseligen Mutter Margaretha Maria Alacoque von Johann Joseph Languet Erzbischof zu Sens. II. Theil. Seite 260—285. Regensburg bei Georg Manz 1864.*

potvrdil, načež Klement XIV. úctu tu zvýšil tím, že dovolil, aby se k uctění nej-světějšího Srdce Páně zvláštní mše svatá sloužiti a církevní hodinky konati mohly, čímž se slavnost ta k důstojnosti církevních slavností pozdvihla. Sotva že se toto stvrzení ze strany apoštolské stolice bylo stalo, an již arcibiskup Pražský, Antonín Petr, hrabě Přichovský z Přichovic, o povolení žádal, aby se mohla ta mše svatá s církevními hodinkami o nejsvětějším Srdci Pána Ježíše v celé Pražské církevní provincii konati, což se mu též dne 6. listopadu 1765 od téhož Klementa XIII. s největší radostí povolilo. — Tedy doslovně se opět vyplnily slova blahoslavené Margarity, že se pobožnost ta podobá krásnému stromu, který větve své rozšiřuje vždy dále a dále, a který ovocem svým nasycuje duše bohabojné. Má-li však strom všem bouřem odporovati, musí hluboko kořeny své pustiti, a má-li kořeny svými hluboko vkořeněn býti musejí se o něj hned pokud mlad jest bouře pokoušeti, čímž se tak upevní, že nižádná rozkácená bouře mu uškoditi nemůže. Poněvadž pobožnost k nejsvětějšimu Srdci Páně právě z něho samého pochází, nemůže býti nápadno, že se peklo proti ní shluklo a ji načisto zničiti chtělo, jak hued uvidíme.

(Pokračování příště.)

VI. Den v pobožnosti

k Božskému Srdci Páně.

Rozjímání.

Život Božského Srdce Ježíšova v nejsvětější Svátosti jest — život horlivosti pro spasení duše.

Miluješ-li opravdu Ježíše, tož není možno, aby tvé srdce nebralo podílu na tom, čím se Srdce Ježíšovo zaměstnává: ještě doposavád jest toto milující Srdce neméně než za přebývání Kristova na světě činné, a takovou vyvozuje činnost, jaká se jeho vyrovnává lásce. Pozoruj tedy dnes: 1. zaměstnání činného života Ježíše Krista v nejsvětější Svátosti, jichž i ty zúčastniti se máš; 2. způsob jeho činnosti a v něm vzor, podle něhož své chování máš zříditi.

Modlitba přípravná

(jako v 4. čísle.)

Příprava 1. Mysli si, jakobys viděl Ježíše Krista v nejsvětější Svátosti v postavě dobrého pastýře, který na prsou svých unáší raněnou a již hynoucí ovečku, kterou pak ošetřuje a oživuje tím, že ze svého otevřeného Srdce zotavení a posilu jí poskytuje.

2. O můj nejlaskavější Ježíši! uděl mi ohnivě horlivosti, abych s Tebou působil, seč s to budu, k poznání a k milování Tebe!

Část 1. Sláva nebeského Otce a spasení duší jsou pohnůtkami a příčinami, proč Ježíš Kristus v nejsvětější Svátosti přítomný zůstává. Hle! toť to dvojí působení Srdce jeho, lásky plného, k němuž stálou směřuje snahou. Z tichého tabernáku rídí a spravuje Ježíš církev svou; u tohoto Božského stolu jest on pastýřem, jenž ovečky své, duše totiž lidské oživuje pokrmem; zde jest on jejich lékařem, mistrem a obrancem, zde jest on vychovatelem. On poučuje a posiluje laskavě slabých a na cestě spasení nezkušených ještě duší. Zde budí on a napomíná

pln laskavosti a dobroty duše duchovně nemocných, umírajících a již mrtvých, zde povzbuzuje drímajících vyhrůžkami otcovskými a oživuje slabých lahodným příslibováním; slovem: vše dobré, jež nabýváme, pochází z tabernáku, a jeho tam ukryté a z lásky upoutané Srdce jest mořem světla, lásky, svatosti, duchovního bohatství nesmírným, které se po celém církve tajemném těle rozprostírá! Nyní tedy, duše křesťanská, chceš-li tomuto klanění hodnému a laskavému Srdci přináležeti, musíš s ním i rovné sdíleti smýšlení, s jeho duchem se spřizniti, v jeho úmysly vniknouti, k vyplnění jeho příslibení i se své strany přispěti a na jeho zaměstnání podílu vzíti. Tyť jsi jeho příslušnicí (služkou), vykoupěna jsi od něho za cenu velikou; tys povinna, takovou břemena část, jež on nese, na sebe vzíti, jakou unést můžeš. Tys jeho dcerou, ty musíš tolik převzítí záležitostí, kolik ti možno, za Srdce Otce tvého velikého. Tys jeho nevěstou; jaká hanba pro tebe, kdybys jen radost s ním sdíleti chtěla, jen jeho darů se nasytití chtěla, aniž bys volna byla snášením rozličných obtíží a namáhání čest jeho rozmnožovati! ... Nic tedy nemůže tě vyprostiti, abys, seč s to jsi, starala se o oslavu Boží a spasení duše své i jiných. Přihlížej k tomu, jak bys to budoucně uskutečniti mohla, nyní ale aspoň buď přesvědčena, že povinna to učiniti. ... Skoumej teď myšlení slova a jednání života svého, a hleď, zdalís aspoň něco málo vykonala na účel, jež Pán tvůj, Otec tvůj a ženich na zemi oslavil. Ach! hle, nemožno jest opravdu Ježíše Krista milovati, aniž bys pro něho něco nevykonala, netrpěla, v oběť nepřinesla. .... Nuže, rozhodni se! ... Šťastná jest ona rodina, ona obec, ona nábožná společnost, kde veškerá srdce jednotlivých spoluůdů takové předsevzetí v týž čas učinějí a je i v skutku s rozhodností vyplniti se snažejí. —

Část 2. Činný život Božského Srdce v nejsvětější Svátosti jest vzorem pro tvůj činný život. Nikoliv náhodou a zcela bez bažení po světské slávě vykonal Ježíš, Božský náš Spasitel, ona velká díla k oslavě Boží a ony skutky (ve svém životě pozemském), jež by nám křesťanům za vzor a příklad sloužiti měly. Kráčeje zde na zemi působil pokojnou, vnitřní milostí, an myšlenky a předsevzetí vnučoval, s nejtrpělivější tichostí spasitelná pohnutí do srdce lidského vštěpoval, a mlčky všem, kdož se k němu přibližovali, pomoci nejprůměřenější a nejhojnější poskytoval. Hle, nevěsto Ježíše Krista, ber na tomto svém vzorci podíl z činného křesťanství, jež v životě převzítí s to jsi. Nábožná rozmluva, byť by nebyla ani kázáním, moudrá rada, přátelská prosba, často jen s láskou pronešené slovo, mírný soustrastný pohled na tobě rovného zmůže mnoho u tvého Boha. Ach! jak často umí si člověk způsobem tajemným najíti cesty do vnitra svých soudruhů, a to často k účelu nešlechtnému. Proč by tedy neměla býti láska Ježíše Krista rovněž tak důmyslná, aby duše dvě, z dálky k sobě hnoucí, spojila, nepozornost zamezila, a od jakéhosi zdánlivého a tajného neštěstí vysvobodila?

Druhá polovice činného života Ježíše Krista v Svátosti záleží v jeho příkladu. Tajemný život Ježíše Krista v Svátosti jest souhrnem všech Božských příkladů v životě jeho pozemském, a byl povždy nejvýdatnější pomůckou, že velmi mnoho duší k větší vždy dokonalosti dospívalo (se bralo). Ostatně jsou i mnozí, na něž příklady Ježíše Krista nijak neúčinkují; ano, kteří pro ně ani zraku ani chápání nemají, jeho ukrytý život v tomto tajemství lásky nikdy nerozvažují. A v tomto ohledu máš, křesťane můj, lepší los. Tvé dobré příklady vidějí a pozorují všickni tvoji bratři a sestry, byť bys to i nechtěl. Je-li jednou cesta ražena, pak jest to lehké, že i jiní tvého příkladu následují. Buď ubezpečen, že tou největší

obtíží, má-li se něco dobrého v obci neb rodině zavést, zajisté jest ta, naléztí někoho, kdo by to poprvé skutkem dokázal. Hled podle příležitosti, abys tak krásnou slávu a takovou velikou zásluhu o Srdce svého Boha sobě získal.

Jiná konečně část činného života Ježíše Krista v nejsvětější Svátosti jest modlitba. V tomto tajemství Božské lásky nachází se Ježíš vždy co oběť a co přímlovčí, an v něm dílo vykoupení, prostředkování a sebe samého Otcí svému obětuje a za nás přináší. Modlitba, jenž v přímlově a v oběti záleží, jest největší, byť i tajuplná činnost a požehnané umění, Boha oslavovati. Modlitba oživuje všechny ostatní pomůcky s dvojnásobnou mocí. Modlitba poskytuje jisté pomoci, když i jinak všeho se nám nedostává a všeliká jiná činnost marná neb obtížná jest. O kdybys věděl, jak nesčíslné množství duší modlitbou svatých panen a nábožných křesťanů vysvobozeno a do nebe přijmuto bylo! jak lehko modlitba spravedlivých nebesa proráží! jak často Pán i hříšníků šetří pro modlitbu několika věrných duší! Slučuj tedy modlitbu svou se Srdcem Ježíše Krista a brávej podílu na nejvyšší, tajemné oběti lásky jeho pro spasení duší. Vše dobré, cokoliv činíš, vše zlé, co trpíš, máš mimo jiné i také tímto zvýšiti účelem a posvětit. Přinášívej od nynějška sama sebe v oběť každého času činnému Srdci Ježíše Krista a pak smíš si s jistotou na této dráze největší milosti jeho lásky příslibovati. ...

Duchovní čtení.

Rodriguez III. dílu 1. oddělení.

Hlava 9. o modlitbě co prostředku k spasení pokolení lidského.

Modlitbou se více a výdatněji působí k obrácení blížního nežli vším kázáním; neb když Mojžíš dle svědectví písma sv. modlitbou svou výdatněji bojoval než všecka zbraň synů israelských ač proti nepříteli lidskému, čím více zmůže modlitba proti nepříteli spasení našeho než slova, ač sebe výmluvnější a srdečná. — Jmenovitě zdržuje jaksi modlitba trestající ruku spravedlivého Boha, jak to dokazuje písmo Boží, když osvědčuje Bůh, že odpověděl Mojžíšovi prosícímu za lid: „Pusť mne, ať se rozhněvá přehlivost má proti nim,“ (2. Mojž. 32, 10), jakož i v Žalm. 105, 23 čteme: „I řekl (Bůh), že zahubí je (a bylby tak učinil), kdyby se byl Mojžíš, vyvolený jeho, nepostavil v to rozdvojení před obličej jeho, aby odvrátil hněv jeho, by jich nezahubil,“ čím dokazuje Bůh sám, že modlitba spravedlivého hněv Boží ukrocuje. . . A mnohé jiné příběhy písma sv. dokazují, že spravedlivý hněv Boží modlitbou Mojžíše, Aarona, Fineesa a j. byl ukrocen; jak výdatným tedy je modlitba štítem, jenž všechny rány a tresty Boží tak šťastně odráží! . . . A Bohu se takové smíření hněvu jeho velice líbí; jako dobrý otec, jenž nerad syna svého tresce, si přeje, aby někdo za něj se přimlouval, tak Otec nebeský; ano sám v písmě sv. si nařká, že nikoho není, jenž by hněv jeho spravedlivý smířil.

Aby však někdo hněv Boží krotiti mohl a ne spíše ho ještě zvýšil, musí býti přítelem Božím a proto bezhříšný život vésti.

Ano již i ten bezhříšný, spravedlivý život mnoho zmůže u Boha pro blížního. Co by vše nebylo spomohlo deset spravedlivých městům Sodoma a Gomorrha? K vůli nim byl by Bůh odpustil celému městu, avšak — nejsou nalezeni. Jaká to dobrotivost Boží! jaká to důvěra Abrahamova v Boha! Z počátku sestupuje jen o 5, pak již o 10 spravedlivých!! Ano ještě více k vůli jedinkému spravedlivému byl by Bůh (podle proroka Jeremiáše) ušetřil celé město Jerusalema.

Jak ctihodný je tudyž spravedlivý mezi hříšníky! pro něho odpouští Bůh celým obcím! Takovými pak spravedlivými snaží se býti řeholní osoby; pročez velikým, nesmírným dobrodiním pro lid jsou osoby řeholní, i kdyby pouze pro sebe skrytě žili a ani nekázali, ani duchovní správu nevedli: toť ta pšenice sv. evandélium, pro kterou nedá nebeský hospodář koukol (hříšný svět) vytrhati. . . . Dobré skutky jejich volají k Bohu o milost a milosrdenství, a to více nežli slova, než kázání atd. Vždyť pak volá nespravedlnost k nebesům o pomstu, čím více cnost a pobožnost volati musí o požehnání, a n Bůh daleko rychlejší je k smilování než k trestání!

Hlava 10. o horlivosti pro spasení duší nesmrtelných.

Tato horlivost pro spasení duší, vlastně pro čest Boží záleží v tom, že kdo duševní smrt tolik lidí oplakává a želí. . . . Učme se od sv. apoštola Pavla každou duši milovati, jelikož ji Bůh sám tak velice miloval, že Syna svého jednorozeného za ni dal. Horlivost zmíněná jesti vroucí touha, aby všickni lidé Boha poznali [a milovali, a vidíme-li Boha uraženého, k polepšení jich měli, kdož ho rozhněvali, nebo, nejsme-li s to polepšení docíliti, zaslepenost takových lidí horce oplakávali.

Tuto horlivost musíme míti a si přát, aby čest Boží se vždy více rozšířila, a litovati, želeti i plakati nad urážkami Božími. Taková horlivost se Bohu nade všecko líbí, ano jest to největší cnost, jakož i písmo sv. nazývá horlivost tu neb lásku „páskou dokonalosti;“ proto ale je cnost tato tak veliká a Bohu milá, jelikož se tu člověk neuspokojuje, že sám Bohu slouží, ale chce i jiných k tomu získati; a největší zármutek jemu působí zapoménlivost na Boha, bohaprázdnost hříšného světa: Jako hodné dítě si přeje, by otec u všech lidí byl vážen, podobně ba mnohem více to má platiti u dítek Božích. Horlivost tedy zmíněná osvědčuje největší lásku k Bohu.

Ale i láska k bližnímu; neboť kdo tak horlí pro spasení bližního, raduje se nad jeho polepšením, nad jeho duchovním prospěchem a hledí hřích a pohoršení jeho zameziti; vidí-li však — ještě bližního, že hřeší, že Boha uráží, želí toho za bližního, má s ním outrpnost a truchlí nad jeho poklesem tak, jakoby sám byl to neštěstí zavinil.

Sv. Jan Zlatoústý praví, že horlivost taková je Bohu milejší, nežli posty, almužny a jiné kající skutky; neboť duši ku pomoci pospíchatí je zajisté více zapotřebí nežli tělu bližního almužny udělovati. Ano praví, že je to pravý zázrak za spasení bližního všecko podnikati, všecko obětovati, jak to na Mojžíši vychvaluje, jenž svými zázraky z moci Boží nespůsobil tolik u lidu israelského, jako když Boha prosil: „Bože! odpusť lidu tomu — anebo mne vyhlad z knihy živých.“ Podobný vzor takovéto horlivosti pro spasení duší byl i sv. apoštol Pavel, jenž si přál „zavrženu býti pro bližního“ — kdyby možno bylo.

Modlitba střelná neb povzdech.

Lásky nejhodnější Ježíši, posvěť se svaté Jmeno tvé na zemi celé a vůle tvoje staniž se ode všech duší!

Návštěva nejsvětější Svátosti Oltářní.

O návštěvě nejsvětější Svátosti obětuj nebeskému Otci Božské Srdce jeho Syna za církev jeho svatou, za obrácení všech hříšníků a za posvěcení všech nábožných a spravedlivých. Přines především tu neb onu oběť, k níž ti život tvůj

každodenní příležitosti poskytuje, k obzvláštnímu posvěcení těch duší, s nimiž svazkem lásky co nejvíce sloučen jsi.

Cnost.

Na počátku dne, ano několikrát za den obětuj všecko své jednání za ony osoby, které ti mnohou příležitost k trpění poskytly a poskytují.

VII. Den v pobožnosti **k Božskému Srdci Páně.**

Rozjímání.

Život Božského Srdce Ježíše Krista v nejsvětější Svátosti jest — život v skrytosti.

Skrytý život Kristův jest příkladem nepochopitelnosti této přesvaté Svátosti. Uvažuj s srdcem poučlivým vlivu milosti přístupným: 1. co by to byl za skrytý život, k němuž tě příklad ženicha tvého nejsvětějšího vyzývá; 2. nad míru veliké milosti, jež si zcela jistě z něho slibovati můžeš.

Modlitba přípravná

(jako v 4. čísle.)

Příprava 1. Představ si Ježíše Krista hodně živě a s takovou ducha sebraností, s jakou ti jen možno. Vzdal se v myšlenkách celého světa, a myslí si, jakoby jsi se samotén nacházel se svým Božským Mistrem na oné poušti, v níž se On po 40 dní zdržoval, abys od Něho nejen všem křesťanům společná, nýbrž zvláštní pro tvé postavení vhodná naučení vyslechl.

2. O můj Ježíši! prosím Tě s velikou duše vroucností, bys ničeho z oné vysoké dokonalosti, k nížto jsi mne povolal, přede mnou nezatajil, a mně podle své, nad míru mocné milosti značného osvětlení popřítí ráčil.

Část 1. Kdo by se nadál, spatří-li Ježíše Krista v nejsvětější Svátosti, že On jest to, kterýž nebesami, hvězdami, sluncem, anděly, lidmi a veškerým tvorstvem hýbá a je řídí? Zde se z takového působení Jeho prozřetelnosti, moudrosti a moci ničeho nenaskytá? A v skutku, On se zde nezdržuje z žádného jiného úmyslu, než aby se tajemným oddal záležitostem Srdce svého ohledně duší. Nelze tu pozorovati ničeho jiného, než mlčení, osamělost, pokoru, trpělivost, ukrytost, tajný a vnitřní život. V tomto vytknutí podivu hodných příkladů poznej, v čem by onen skrytý život, jehož následování On tak důtklivě žádá, záležel.

Základ tohoto skrytého života jest: duchovní smysl, který má duši býti každého našich skutků; smysl, který ne nahodile, neb po účelích lidských působí, ale který ve všem na Boha pozírá; smysl, který věci ne dle lesku, ale dle jádra posuzuje a cení a který vše za marnost považuje, co jádra postrádá a co vůlí Boží není; smysl, který se nesnaží, aby nápadným se stal, ale aby dobře jednal; smysl, jemuž nikoliv malicherným se býti nezdá to, co se Bohu líbí; smysl tedy, který z pouhé lásky k Bohu pochází a pouhou k Bohu lásku za pravidlo a za jedinou odměnu svých skutků vyhledává. Snadno pochopíš, jak potřebný tobě tento duchovní smysl jest k zdokonalení tvému. Počni tedy již činiti (dobrá) předsevzetí,

nebo nepočneš-li se snažiti, bys tohoto duchovního smyslu nabyt, nedospěješ nikdy k onomu skrytému životu v Ježíši Kristu, o němžto po sv. apoštolovi Pavlu svatí tak mnohé vypravují zázraky.

Vzdala-li se tedy duše, která opravdově po dokonalosti skrytého života baží, s duchovním smyslem svým světa, snaží se pak, by co možná každý ze svých činů a sebe samu před světem ukryla. Duše taková nevydává se nikoliv klamu, aby nepravým duchem svedena vyhýbala se vyplnění obecních povinností a závazků, ale vyhoví požadavkům těmto a oným lásky křesťanské a zamiluje si pak srdečně samotu, tichost a sebranost mysle. Ona se bojí hleděti na svět a přeje si odloučenou býti od světa, aby se snad ohledy lidské v její skutky potajmo nevkradly. Ona si nepřeje, ani nežádá kromě Boha žádných svědků míti své cnosti a svého utrpení, a proto odřikává se každé marné útěchy světské a snaží se mnohem více, aby světu dle možnosti každou známku vnitřního svého potěšení a i vnitřního svého trápení zatajila. Ona se velmi střeží před zvláštnostkami, které obyčejně bývají následky vnitřního klamání sebe samého. I při vykonávání ctností varuje se všemožně zbytečného se objevování. Přeje si, by nikdo na ni nemyslel; ona se do ničeho nemíchá, po čemž jí ničeho není, a muželi, volí vždy pro sebe to nižší, a čeho si jiní nejméně všímají. Jenom poslušnost jest klíčem k jejímu vnitru, a dokud jí tato nezaváže, umí ona po celá léta tak tiše a skrytě žíti, že neposkytuje příležitosti, by se o ní mluvilo.

Porovnáš-li obraz tohoto života s životem Ježíše Krista v nejsvětější Svátosti, nalezneš jej zcela takovým. Porovnej jej se svým každodenním životem, a viz, čeho tobě se nedostává. .... Než kdyby ti i všecko chyběti mělo, tož nenech ve svém srdci předce žádnou nedůvěru zniknouti. Pros Božské skrývající se Srdce ženicha svého, aby nyní i tvoje srdce pohnul, a je zmužilostí a důvěrnými tužbami naplnil.

Část 2. Skrytý život jest v té samé míře výborný, v jaké ovoce jeho drahocenné jest.

- a) On jest jistým a lehkým prostředkem, abys dosáhl veliké čistoty svědomí a hrdinsky se's odtrhl od světa a od samého sebe. Pozoruj zřídlo svých chyb; nejspíše vznikají z příležitostí, jichž smyslové tvoji převrácení v zevnějších předmětech nalezají. Tak se to má s netrpělivostí, zvědavostí, marnivostí atd. Poněvadž bažení po tomto skrytém životě tě k odloučenosti, k bdělosti nad sebou samým povzbuzuje, abys se nezaplítal do věcí, jež se tě netýkají; zbavuje tě ono tím samým nesmírného množství takových příležitostí. Dále přivykuje nás bažení po tomto životě k přemýšlování o samých sobě, o našich úmyslech a spádech našeho srdce; a právě touto rozvahou předcházíváme chybám, na něž snad ani po pádu nezpomínáme. Takto umenšuje se poznenáhlu příchýlnost k světu a k samým nám; poněvadž se zvyk, pomýšletí na ty staré zájmy a vášně srdce našeho, a proto i navyklost, na nich zalíbení míti, vždy více ztrácí.
- b) Veselost a poklid naší duše jsou ovocem tohoto skrytého života, jehož se skoro nikdy nemůž nedostávati. Ve věcech, jež na hoře jsme podotkli, poznáš lehce tolikéž příčiny tohoto vnitřního poklidu. Odkud přicházejí, praví sv. apoštol Jakub, tak četné bouře ve vašem ubohém srdci? Zdaž nepřicházejí od vašich vášní? V jaké míře vášním svým potrávy ujmeš bažením po tomto skrytém životě, v takové míře kráčeš vstříc trvalému poklidu duše, jež hledáš.

- c) Tento život (skrytý) jest velmi potřebný, aby nevěsta Ježíše Krista dosáhla ducha modlitby. Tento duch modlitby nemůže se nacházeti v duši, která se s tisícerymi maličkostmi obírá a která po celý den jest roztržitá. Viz tedy zde jistý prostředek, abys jednou přestala stěžovati sobě ohledně modlitby; na větším díle ztrávíš pak celý čas dne takovým způsobem, který by se srovnával s horlivostí v každodenní modlitbě tvé. Jak mnoho zkušeností jsi již o tom nenabyla?
- d) S tímto skrytým životem spojena jsou ještě obyčejná řízení Božské prozřetelnosti, vnitřní slast a nejobzvláštnější osvědčení přízně Boží. Kdo se v něm necvičí, domnívá se, že to je smutný život; avšak kdo se mu jednou oddal, nalezává v něm obyčejně po krátkém čase rozkoší, jež vznešenější jsou všech radostí světských... Rozpomeň se na všechno to, čeho se's kdy o tak mnohých svatých duších dočetl a cos kdy slyšel! —

Co říkáš nyní k těm tak velkým statkům, jež ti skrytý život přináší? Rozpal se touhou po něm, a užívej ho, abys přemohl hnusnou slepost samolásky. Předevezmi si, že častěji naň mysliti budeš, abys každodenně předsevzetí svá obnovil. Obětuj se Božskému Srdci, pros za jeho milost, a neopomeň po nějaký čas se denně zpytovat o věrnosti v svých předsevzetích, jež jsi při dnešním rozjímání učinil.

Duchovní čtení.

Rodriguez II. dílu II. oddělení: o tichosti a mlčenlivosti.

Hlava 8. Čeho šetřiti zapotřebí, když máme mluvit.

Cnost mlčenlivosti záleží ne v tom, bychom nikdy nemluvili, nýbrž bychom jen v čas patřičný a způsobem patřičným mluvili. Toť to veliké umění mlčenlivosti, o něžto prosí žalmista Páně: „Hospodine polož stráž ústům mým a dveře vůkol rtům mým“ (Žalm 140, 3). Dveře se v patřičný čas stvírají a zase uzavřené chovají, podobně činiti třeba s jazykem; neboť jako chyba jest mluvit, kde máme mlčeti, rovněž i chyba veliká jest mlčeti, kde bychom měli mluvit.

Jak tedy máme se chovati, máme-li mluvit?

1. Rozvaž dříve vše pozorně a moudře, co máš mluvit. Jazyk se chová za zuby a za rtoma jako za zděmi, uši jsou svobodná — že máme více poslouchati než mluvit. „Jazyk má dvě žíly — k srdci a k mozku: aby člověk rozvážil, že má mluvit jak v srdci smýšlí, jakoby příroda sama chtěla svědčiti, že srdce, rozum a ústa mají souhlasovati“. Sv. Bernard (*Sermo de loqu. a. 1. c. 7*).

Jazyk má poddán býti srdci a ne naopak srdce jazyku, jak u nemoudrých bývá. „Otvírali kdo ústa k mluvení, má tak prozřetelným býti, jako lakomost, otvírali sáček k placení: nesmí se předati“. Sv. Vincenc.

2. Mluv vždy jen dobré věci, a i ty k dobrému účeli; nikoliv ze ctižádosti, bys od jiných chválen byl, nebo z marnosti.

3. Považuj, kdo jsi ty, ke komu a před kým mluvíš. „Mladší před staršími, jmenovitě před kněžími mají mlčeti, toť první pravidlo slušnosti.“ Sv. Bernard.

4. Mluv jen v čas, neboť nejkrásnější věc v nečas pronešena jesti ohavností před Bohem, jak praví Písmo. Nepadej do řeči — toť je proti skromnosti, neodpovídej dříve nežli jsi vše vyslyšel, tázán-li je jiný, neodpovídej ty; jeli vás, více pohromadě a jsteli tázání, neodpovídej ty první, toť by bylo znamení pýchy, jelikož chceš ze všech býti první. (Sv. Basil.)

5. Mluv slušně, pokojně — ne příliš z ticha ani příliš hlasitě, nikdy strojeně, ale vždy upřímně, srdečně.

Aby tato pravidla bedlivě kdo zachoval, musí se v mlčenlivosti cvičiti. Nikdy toho nebudeš litovati, že jsi mlčel — neboť to můžeš ještě říci, ale pakli jsi neprozřetelně něco z úst vypustil, nedá se to více zameziti. Pročež učiňme pevné předsevzetí s prorockým Králem (Ž. 38, 2): „Ostříhati budu cest svých, abych nezhřešil jazykem svým“. Kým bychom tak daleko dospěli, že ani jedinkého zbytečného slova nepronese, jehož bychom museli želeť!

Hlava 9. O šerednosti pomluvy.

Dle Písma sv. jesti pomluva ohavností před Bohem; i lidé nenávidí pomlouváče, neb se ho bojí. Velikost toho hříchu spočívá v oloupení a zbavení jiných dobrého jména, jež i dle svědectví Písma Božího drahocennější jest nad všeliký poklad vezdejší; proto i pomluva daleko větší jest hřích nežli krádež.

Je snad všechno i to nejmenší těžkým, smrtelným hříchem?

Jako krádež sama v sobě jesti těžký hřích, a jen pro nepatrnost věci lehkým býti může, tak i zde: pomluva sama v sobě jesti smrtelný hřích a jen pro nepatrnost pronešeného slova může se státi všedním hříchem. Proto se bedlivě varovati musíme všeho, a nesmíme se domýšleti, že to neb ono jen všedním lehkým je hříchem; vůbec se řídí velikost hříchu dle toho, co pravíme, a o kom. Jmenovitě o těch něco říci, kteří čest a dobrého jména k blahodátnému oučinkování ku spasení duší potřebují, totiž o duchovních, jesti přetěžký hřích, jelikož se často nedá ani napravit, co kdo třeba jen v žertu pronesl, ani žádným znamením (krčením ramenou, neb kýváním hlavy atd.) nesmíme o kněžích pomluvu pronésti neb trpěti. Avšak každého bližního máme šetřiti, a s největší opatrností o něm mluviti, jen tehdy, kdy to musí býti; co bychom před ním, jemu do očí neřekli, nesmíme ani za zády o něm mluviti.

Slychámeli pomluvy, musíme to zameziti, od toho se odvrátiti, a — čeho vždy zapotřebí — u sebe podržeti, co jsme slyšeli, nikdy to jiným nesdíleti. —

Modlitba střelná neb povzdech.

Můj Milý jest můj a já Jeho. O Ježíši, nejvyšší a jediné dobro duše mé! kýž bych jen pro Tebe žil, a Ty jediný kýž bys mé všechno byl!

Návštěva nejsvětější Svátosti Oltářní.

Při návštěvě nejsvětější Svátosti obnov některé z učiněných úvah a pros Boha, aby ti dal zmužilosti, bys zkusil pravdivost tak mnohých drahocenných nadějí, jež ti rozjímání okázalo.

Cnost.

Dnes přihlídej především k tomu nevěsto Kristova, bys zachovala mlčenlivost, a ničeho nevyhledávala a do ničeho se nemíchala, co se tě netýká.

VIII. Den v pobožnosti.

k Božskému Srdci Páně.

Rozjímání.

Život Božského Srdce Ježíšova v nejsvětější Svátosti jest — život slávy.

Rozmanitá jest sláva života Ježíše Krista v nejsvětější Svátosti. Ty pak dnes máš jen onu zvláštní slávu uvažovati, v níž Jeho nejsvětější Srdce ve velebné Svátosti zázračně žije. Tato sláva, která Srdci Ježíšovu, jež duše tak velice miluje, jediné přináleží, jeví se v nejsvětější Svátosti tím, že 1. přivádí duše jediné mocí lásky k úplnému se ponížení; 2. že povznáší duše jediné mocí lásky k jisté výši a hodnotě, která v sobě zcela Božská jest.

Modlitba přípravná.

(jako v 4. čísle.)

Příprava 1. Mysli si, že v otevřených prsou Ježíše Krista vidíš Jeho Božské Srdce, jež jako ohnivá pec zcela plamenem lásky rozpáleno jest, a v němž se srdce vyvolených duší jako vosk tají a rozplývají a jako zlato se čistějí a obnovují.

2. O můj přelaskavý Ježíši! i já odevzdávám tomuto Božskému tvému plamenu srdce své, an se všemu podrobuju, cokoliv Ty, Spasiteli můj, na mne sešleš.

Část 1. Sláva Božského Srdce jeví se ve velké mocí lásky, jižto v nejsvětější Svátosti duším uděluje, a skrze kterou On v tak slabých tvorech nad tak mnohými nepřátely vítězí a je zničuje. Vzpomeň si na tak innohá krásná vítězství, jichž jsi o mnohých podivu hodných pannách se dočetl, které, co se týče jejich přirozenosti, slabosti, zaměstnání, protivenství, nestálosti, pokušení velmi podobny tobě byly. Tato pak nejsvětější Svátost byla to především, jenž v nich ty divné proměny způsobila. Pomni, jak často strneš, když čteš o jejich hrdinských skutečích trpělivosti, lásky, poslušnosti, umrtvenosti, zapírání sebe samých. Jak podivné a podivu hodné jsou jejich příklady mlčenlivé a veselé srdnatosti při dlouhých a nespravedlivých pronásledováních, v příliš dlouhých nemocech, v nejhnusnějších a nejtěžších pokušeních! Nyní jak pak to mohli tak slabí tvorové tak daleko přivést, že dovedli každý pocit samolásky a přičení se jim i také těch nejobtížnějších jednání, každý pocit lichotivý i při nejnevinnější a nejlahodnější řeči lidské přemoci? Ach, z oné přepočetnané Svátosti vážili takovou sílu a veškerá tato síla byla: síla lásky. Hle tu oslavu, která jediné přináleží onomu Božskému Srdci, jež láskou k nim to způsobilo, že i od nich na vzájem opět tak mnoho milováno bylo!... Miluješ-li Ježíše Krista, víš nyní i, jak Jej ctíti máš... Proč myslíš na tak rozličné věci, toužíš-li v srdci po tom, bys Bohu se líbil? Považuj všecko za klamné, co není Boží aneb co nepřispívá k tomu, by tě ponavedlo k ponížení tvému, k odřeknutí se tvých žádostí a k tobě milému a slepému odevzdání se do vůle Boží. Tehdy bude vítězosláva tvá dokonalá, když odumřeš zcela své samolásce; a na tuto vítězoslávu čeká Božské Srdce, aby se ti pak věnovalo i s všemi milostmi, jež ti Svátosti lásky nabízí. Předsevezmi si, že se ke každé návštěvě Kristově v nejsvětější Svátosti a tím více ke každému sv. přijímání jakýmsi vítězstvím nad sebou samým připravíš a hodnějším se staneš. To bude ten nejlepší a nejvznešenější dar

vzájemný, jež mu poskytnouti můžeš, poněvadž k němu především směřuje úmysl Srdce Ježíšova v nejsvětější Svátosti.

Část 2. Veškerá sláva nejsvětějšího Srdce Ježíšova v nejsvětější Svátosti jeví se v povýšení duší mocí lásky k vznešenosti a důstojnosti, která sama v sobě Božská jest. Podivné vítězství, jež láska v duši působí a již jsi v první části pozoroval, činí v nich proměnu, ano i převrat k zcela jiné bytosti, než dříve byly. Ony žijou nyní jen v Ježíši Kristu, neb spíše Ježíš Kristus to jest, jenž v nich žije, jak sv. Pavel o sobě sám praví. A proto vedou také dříve ještě, než se z mdloby smrtelného života do říše slávy ubírají, zcela Božský život. Pozoruj, co se na nich zevnitř objevuje. Jaká to andělská skromnost, jaká nezměnitelná přítulnost, jaká milování hodná mírnost, jaká svědomost, jaká opatrnost, jaká svatost vysvítá z každého jejich skutku! A kdybys mohl vniknouti do vnitra jejich, tož zdálo by se ti, jakobys vstoupil do říše světla, světla to, jež v ráji jen se stkví. Představy a ty nejvznešenější známosti, jež o Bohu a jeho tajemstvích chovají, nelze vysvětliti. Kdybys mohl do srdce jejich vniknouti, jak veliké by bylo tvé udivení při pozorování čistoty, síly, poklidu, svatosti citův jejich! Duše jejich stala se milostivým trůnem Božské lásky, kteráž tam panuje. Gertruda, Kateřina Sienská, Teresie a tak mnohé jiné duše, které tak mnoho oplývaly vnitřními poklady Ježíše Krista, mohou ti pochopitelným učiniti to, jak velice Bůh povýšováním svých vyvolených duší z ponížení k tak vznešenému stavu sebe sama oslavuje a velebností svou zjevuje. Kochej se po nějakou chvíli v těchto podivu hodných věcech, abys ducha svého divným pobavil způsobem. Avšak abys nezmálomyslněl při tom sám, připomeň si, že v domě Otce tvého nebeského nesmírně mnoho stánků se nachází, to jest: ač po pokoru pro tak velmi vznešených darech milosti toužiti nemáš, tož přec si máš podílu na nich zasloužiti podle povinností svých a svého povolání. Odřekni se rád všeho toho, co při takových darech milosti bývá mimořádného; ale přičiň se opravdově, abys nabyl daru velikého zapírání sebe, ustálené pravidelnosti velikého oprvchování světem, značné trpělivosti a veliké sebranosti ducha. Na tyto dary máš (jakési) právo a ono Božské Srdce ti jich neodepře, toužiti-li jen budeš v pravdě po nich. Poštětilo-li se ti ale obdržeti je z milosrdenství Božího, tož způsobí oni v tobě takovou proměnu, která tě nad přítomnou bídnotu povznes; a tímto právě povýšením oslavuje se pak velmi moc lásky Ježíše Krista. Ach jak dlouho ještě zůstanou tvé myšlenky a tvé srdce na této nízké, bídné, zattenělé zemi lpěti? ... Jsou ještě na světě věrné služebnice Ježíše Krista, jejichžto životem On bývá cslavován; a ty, nevěsta Jeho, ty bys měla snad při této myšlénce lhostejná býti, tak že bys ničeho pro Jeho čest neučinila, ničeho pro jeho slávu nepodnikla? Zmuž, rozhodni a připrav se, aby blízká slavnost Božského Srdce a sv. přijímání, jež v ten den vykonáš, byla počátkem nového štěstí pro tebe a novou oslavou pro Ježíše Krista! ...

Duchovní čtení.

Rodriguez II. dílu I. oddělení: o mrtvení sebe samých.

Hlava 19. Dva prostředky se uvádějí, pomocí nichžto mrtvení to snadněji se koná:

1. Milost Boží, která všecko trpké oslazuje a vše těžké umírňuje. Nebojujeme sami, Ježíš Kristus nám pomáhá — a čím bedlivěji se v tom cvičíme, tím snáze se nám daří. „Jako kříže na zděch chrámových olejem bývají pomazány

při svěcení kostela, tam zasvěcuje i nám všechny kříže milost Boží, a co lidem neumrtveným, nesnesitelným bývá břemenem, to je duším umrtveným lehké a milé.“

2. Láska k Bohu vše zmírňuje a oslazuje, takže milujícímu Boha upřímně nic za těžko nepřichází. Pakli láska pozemská, světská, láska vezdejší nezná těžkostí, čím více láska k Bohu! Pakli tedy příliš naříkáš na kříže své a obtíže, viz zdali ti neschází ta láska k Bohu, alespoň dokonalá. „Láska veliké věci koná anebo to není láska“ (sv. Aug.), „nebo silné jest milování jako smrt“ (Pís. Šal. 8, 6), poněvadž jak smrt duši naši od těla odtrhuje a působí, že nesloužíme více světu a marnostem jeho, ani své samolásce a ctižádosti, ale jedině Bohu.

Hlava 20. Jiný ještě prostředek.

3. Naděje na hojnou odplatu v nebesích.

Jak mocná jesti tato naděje a jak i ty nejtěžší kříže činí snesitelnými, vidíme patrně na zbožném a trpělivém Jobovi: „Vím, že — v poslední den ze země vstanu — a v těle svém uzřím Boha svého“ (19, 25. 26), tato naděje jej sílí v ohromném neštěstí, ba pro ni ani nepamatuje na to, co trpí. Podobně slila naděje života věčného a hojná odplata v nebesích Abrahama, Mojžíše, Davida — a všechny svaté, jmenovitě sv. mučenníky.

Pročež i ty duše má! posilň se ve všem soužení a utrpení života pozemského nadějí života budoucího. Taková odměna tě očekává, a ty bys nechtěla bedlivě pracovati a sebe zapírat. Pakli lidé na světě pro skrovnou odměnu tak veliké věci podnikávají, že nešetří ani zdraví, ani síly, ani jakékoliv oběti, a to pro „porušitelnou korunu“ (4. Kor. 9, 25), t. j. pro odměnu pomíjející, a jim v očekávání toho všeho každá i ta nejtěžší práce lehkou se býti zdá: — jak by mně mohlo umrtvení své vlastní vůle za těžko přijít, anť za to zdarma dosahuje se království Boží! Na světě se obyčejně taková dává odměna, jaká se rovná prací vykonané — u Boha ale je to zcela jinak: ne tolik co činíme, obdržíme (— tu bychom ničeho neobdrželi, an skoro nic nečiníme pro nebe), ale na vždy bude odměnou naší — sám Nejvyšší! Maličkost — vezdejší kratičké utrpení — pomáhá nám k odměně nevyslovné, nesmírné. Pročež snášejme vše trpělivě, bojujme neunaveně, zapírejte se neustále dobře vědouce, že „nynější kratičké — soužení naše působí v nás převelmi velikou váhu slávy věčné“ (2. Kor. 4, 17).

„Rolník nedá se omrzeti dlouhým a trapným rozsíváním, neboť ví, že čím déle rozsívá a bedlivěji — tím více i žíti bude, ano v čas žní přeje si, by byl ještě více rozsel. Tak i my v naději přehojné odměny v nebesích nemáme omdlévati, čím déle se namaháme, tím více obdržíme v nebesích.“ Svatý Bernard.

Modlitba střelná neb povzdech.

Žiju, však ne já více, ale žije ve mně Kristus. O Ježíši nechtěl bych živu být, kdyby ne pro Tebe, ano, raději žij Ty sám ve mně!

Návštěva nejsvětější Svátosti Oltářní.

K návštěvě nejsvětější Svátosti jdi dnes s velikomyslnými úmysly, s pokorným hanbením se a jako duše, která zavázána jest mnohému oslavování Ježíše Krista, jež ale ona doposud jeho Božskému Srdci ujímala. Obětuj Bohu v nejsvětější Svátosti (přítomnému) co náhradu za tak neskončenou vinu vlastní jeho Srdce se všemi poklady jeho neobmezené milosti, kterou v sobě zahrnuje a rcí k němu

s úsedavou prosbou: Měj strpení se mnou a všechno tobě zaplatiti chci; měj jen ještě strpení, můj Bože! a já chci budoucně veškerou (utrpenou) ztrátu na Tvé slávě nahraditi Tobě.

Cnost.

Pozoruj z jitra, jakým vnuknutím ti Bůh hlavně a nejvíce a snad již po dlouhý čas na srdce tluče, a přemoz se dnes, abys tomuto vnitřnímu hlasu poněkud vyhověl; neb takovým skutkem věrnosti musíš počítí v oslavování Ježíše Krista.

Svatý František Serafinský, zakladatel řádu.

III. Zahrádka sv. Františka.

(Dokončení.)

Měl jsem v úmyslu, milý čtenáři, celou duchovní zahrádku sv. Františka ti okázati, každé jednotlivé kvítko jeho překrásných cností s tebou obdivovati ano i některá místa si vyhlednouti, kde bychom se nejraději scházeli k rozjímání krásy té zahrady a k rozmyšlení o pravzoru té zahrady, který jest nejsvětější Srdce Ježíšovo. Avšak letos to více nebude, anto tak mnohé věci mermomocí chtějí býti otisknuty, pro něž „Škola“ sotva stačí, ano mnohé musely také počkati až na příští rok. Proto já ti, můj rozmilý, pro letošek toliko **kytku** dám ze zahrádky sv. Františka, či vlastně několik **kvítek**, abys je sobě do zahrádky své zasadil a jich tam pěstoval; dej ale pozor, aby ti nezvadla. Kdyby ale předce ve tvé zahradce tak se nedařila ani té krásy a vůně neměla, jako v zahradce duchovní sv. Františka, měj jen sečkání až k jaru, když jen docela z tvého srdce ledem hříchu nevyhynou. Tedy počneme sbíratí.

Za plotem či ohradou naší zahrádky již jsme, a viděli jsme, že takovou ohradou pevnou, nezasvěceným nepřekročitelnou — u sv. Františka byl zevnějšek neúhledný a sebezapírání. Pamatuj si to. Kolem takového plotu, ano i v tom trní zůstává ráda fialinka vonná — pokora, již v zahradce Františkově hezky mnoho se nachází; natrhej si jí též, mnoho-li chceš, líp víc než málo a sice i s kořeny, jelikož ona těžko v srdcích se ujímá, bez ní ale ani žádné jiné kvítko rajske by se neujmulo. Poslyš, jak sv. František toto milé kvítko pokory bedlivě ošetřoval. On říkával, že bez pokory všechno namáhání, dokonalým a Bohu milým se státi, marné jest; nebo Syn Boží přišel až s nebe na svět, aby nás jí naučil. Proto také František, co věrný stoupenec nebeského mistra ji sobě přede vším oblíbil, nechtěl ani představeným svých spolubratrů, vlastně žáků, býti, ale podrobeným příkázáním jiných. Na svých cestách mívával v obyčeji svému soudruhu poslušensví slíbiti a šel, kudy on mu nařídil. Když jej lidé někde chválili a za šťastny se pokládali, že k nim zavítal (šed třeba jen po žebrotě), prosíval svého soudruha, aby jemu věci právě opačné řekl, aby jej tupil, chyby vystavoval atp., by tak František nebezpečensví ušel, z chvály lidské se pyšnití. Proto také fialka pokory v jeho srdci nikdy nevadla, ale čím více se rozšiřovala.

Jiné kvítko, co ti zajisté do očí padá, jest růže červená lásky k Bohu a bližnímu. Láska k Bohu nejjistěji a nejkrásněji se ukazuje v lásce k bližnímu; neboť kdyby někdo řekl, že Boha miluje, bližního však by nenáviděl a nechal nouzi

trpěti, ten je lhář a sebe sama tím nejvíce podvádí. Sv. František to dobře věděl a proto čím více Boha miloval, tím více byl milosrdenstvím ke svým blízným naplněn. V každém člověku viděl on Ježíše Krista, který byl řekl, že co my kterému-koli člověku učiníme, jemu samému to činíme, František, ačkoli sám nejchudobnějším byl, nemohl žádného chudého spatřiti, aniž by mu byl pomohl, když to bylo možno; proto si od svých dobrodinců obyčejně vyprosil, že smí nuznějšímu sebe z almužny obdržené uděliti. Tu nešetřil ničeho, aniž pláště, aniž kabátu, ani knih, ano ani věcí chrámových, aby jen povinnost lásky k blížnímu a tím lásky k Bohu vyplniti mohl. Často se stalo, že když břemenem nějakým obtíženě chudé potkal, jejich břemeno sám na záda si naložil. Rozjímáním o původu všech věcí byl on (jak jsme již dříve řekli) láskou ke všem tvorům naplněn, pozdravoval je co své dobré známé a přátele a tyto vzájemně k němu se chovaly, jako druhdy v ráji k prvním rodičům, dřív než byli zhřešili.

Jedno kvítko ale přelíbezně voní a zvlášť, je-li jich více pohromadě, každého i tu milou včelku k sobě táhne, jestli to resedka — modlitba a pravá zbožnost. Vidíš ta by neměla ve tvém srdcečku scházeti? — Naber si jí ze zahrádky sv. Františka. On opustiv svět a vši jeho slávu cítil se předce ještě velmi vzdálena od svého nejdražšího a jediného pokladu a obveselení, Ježíše Krista; aby ale nebyl tak bez všaké radosti a aby nemusel postrádati sladkostí, jež plynou z obcování s nejmilejším svým přítelem, zabýval on se modlitbou ustavičně s ním; žil bez přestání ve přítomnosti Boží. Modlitba byla jemu největší útěchou na světě, anto jí až do nebeských stánků se pozvednul a spoluobčanem andělův se stal. Modlitba byla mu ve všech jeho pracích největší pomocnicí, jelikož se nespolehal na svou pilnost ani moudrost, nýbrž jedině na dobrotu Boží, od níž ustavičnou modlitbou všeho dosáhnul. On tvrdil, že řeholník (aneb duše po dokonalosti dychtící) milost modlitby přede vším jiným žádati má a byl toho mínění, že bez ní žádný ve službě Boží pokroky dělati nemůže; proto povzbuzoval také svých bratrů rozličným způsobem k horlivé modlitbě. Budže někam šel, aneb pracoval, aneb si odpočíval, aneb cokoli jiného dělal, oddával se modlitbě takovým způsobem, že se zdálo, jakoby všechno své zaměstnání a všecken svůj čas modlitbě byl věnoval. Žádného vnuknutí Ducha sv. nezameškal, jímž k modlitbě pohnut byl, a oddal se sladkosti obcování s Bohem tak dlouho, dokud Hospodin mu toho jen popřál. V cestě, když vánek Ducha sv. na svou duši pocítil, zastavil se, nechal svých bratrů napřed jíti a toho nového vnuknutí používaje, neprosil o žádnou milost nadarmo. —

Ještě jednu bylinku míním ti ze zahrádky sv. Františka na památku letošního našeho společného vyučování ve „Škole Božského Srdce Páně“ dáti a to jest nezabudka — štědrota ke svým dobrodincům, zvlášť k Bohu. Máš-li zde na světě někoho rád, budeš si častěji a s oblibou na něj spomínati; on toho od tebe také žádá a nemile by jej (buď že tvoji rodičové, aneb tvůj bratr neb sestra, neb přítel, přítelkyně atd.) to tklo, když by zaslechl, že ty na něj tak brzo zapomínáš; vždyť ti dal snad i svůj obrázek aneb něco jiného na památku. Dobře, vidíš náš Otec nebeský, náš bratr Ježíš Kristus, náš přítel nejlepší a nejlaskavější Duch Svatý miluje nás též a chce, abychom jej taktéž milovali a na něj častěji se upoměli. Dal nám na památku svůj obraz — a to jsi ty, milý čtenáři, milá čtenářko, stvořen, stvořena podle obrazu Božího — a pak to nesmírné bohatství svých milostí a jiných i pozemských darů. Celá příroda hlásá Boha, jeho slávu, jeho dobrotu. Jak sv. František touhu Boží na sobě věrně plnil, jak se přecasto na něj upoměl, řekli jsme pár řádků výše; následuj ale i ty jej, pěstuj ve svém srdci nezabudku vděčnosti a — modlí se také za mne, abychom v příštím roce zahrádku buď sv. Františka, aneb někoho jiného, který ji má zřízenou dle Srdce Ježíšova, anebo dokonce zahrádku Srdce Ježíšova samu pospolu prohlídnouti a z ní se těšiti mohli. — S Pánem Bohem!

Š K O L A

Božského Srdce Páně.

Měsíční list
Apoštolátu mo-
dlitby.

„Učte se ode Mne, ne-
boť jsem tichý a pokorný
srdcem, a tak naleznete po-
koj duším svým.“

Mat. XI, 29.

S povolením duchovní
vrchnosti vydává

PLACIDUS J. MATHON,

kněz řádu sv. Benedikta v Raj-
hradě.

„Jeden jest učitel
váš — Kristus.“

Mat. XXIV, 11.

Číslo 12.

Prosinec.

1867.

Dvanáct Mariánských hvězd.

XI.

Rci mi, jest-li slunce svítí sobě?
Také déšť, víš, sobě nepršívá.
Úlohu Bůh ihned stanovívá
Ve kolébce pro každinké robě.
Nemá-li tvůj život býti k zlobě,
Odkud věčná zhouba pocházívá,
Pro sebe ne, jak to v světě bývá,
Pro bližního ve každé žij době.
Máří, víš, jak v Káně Krista prosí?
Láska k bližnímu ji donutila.
Zrak tvůj nad bídným se nezarosí?
Viz, jak hvězda skvěje v koruně se,
Jíž si Máří Panna vydobyla,
Zaslужně již na své hlavě nese. —

XII.

Bo jest růže mezi květinami,
V zahradě když krásou oplývá:
Co jest slunce, když se zaskvívá
Na nebi jak králka nad hvězdami:
Co jest demant mezi lepokamy,
Velikou jenž cenu ukrývá:
To jest láska, již se dobývá
Nebe, královna jsouc nad cnotami.
Máří Boha nad vše milovala,
V stálé lásce k němu vytrvala.
Láska v srdci jejím hořela:
Tak že láskou k Bohu umřela.
Ve koruně její zaskvívá se
Láska k Bohu v převelebné kráse.

Posvátné doby roku církevního.

1. Co jest to **rok církevní**?

Jako člověk ze dvou částí, z těla a z duše nesmrtelné, ale jen jeden jest tak vede, ačkoliv jen jeden život, nicméně předce v dvojím směru: dle těla a dle duše. Život těla v čem záleží netřeba ani podotknouti, tělo má své potřeby a bylo by hříchem velikým, nestarati se o ně, ale i duše má své potřeby, a to tím vyšší, čím vznešenější je, nežli tělo pomíjející.

Má tedy člověk povinnosti k tělu, povinnosti k duši. a to tím světější, čím vznešenější jesti duše, nežli tělo smrtelné; musí tedy člověk se starati o zdraví a sílu (život) těla, ale neméně ba daleko více, daleko bedlivěji a svědomitěji o život duše. *)

Takto žije člověk jaksi ve dvojích poměrech a okolnostech, co se těla týká v poměrech neb věcech tělesných neb hmotných, (vše co se dá hmatati, ohledati, ve věcech tedy) viditelných, — a ve věcech nebo poměrech duševních, duchovních, neviditelných (jako je milost Boží, posvěcení, radost a potěšení a p.) .... jedná pro tělo, jedná pro duši okamžik za okamžikem, pořádá činnost pozemskou, činnost duchovní v okamžicích za sebou následujících — která se čas jmenují — a proto mluvíme o dvojím čase, ve kterém jaksi žije člověk, o dvojím světě, o dvojí říši, které člověk přináleží, svět zevnější a svět vnitřní, říše viditelná neb obecná a říše neviditelná, duchovní. Jest tedy skutečně člověk, občanem dvojí říše, a má povinnosti, pořádá záležitosti ve dvojí říši, v obecné neb občanské, a v říši duševní, duchovní (křesťan řekne) křesťanské, (katolík, jenž se Krista Ježíše drží a jeho zástupců, — římského papeže s biskupy, jimžto k ruce jsou kněží — čili církve své, řekne) v říši **církevní**. V říši občanské panuje zeměpán a dává své zákony, ustanovuje své poslance, úředníky ... v říši duchovní, církevní panuje neviditelně Kristus Pán sám, viditelně jeho náměstek na zemi, jenž byl sv. Petr biskup v Římě, a po něm tedy každý dle práva ustanovený biskup římský, papež — s biskupy od něho poslanými, s biskupy tedy katolickými, jimžto k ruce jsou kněží od nich svěcení, kněží tedy katoličtí.

A nyní k věci. Čas, ve kterém pořádá katolický křesťan své záležitosti pozemské, vezdejší, občanské v 12 měsících, péči o zachování těla konáním povinností obecných, občanských, jmenuje se rok obecný, občanský; čas pak (ovšem ten samý, a nikoliv snad jiný), ve kterém pořádá své záležitosti duševní, péči o zachování či **spasení duše** konáním povinností duchovních, křesťanských, slove čas, rok posvátný, rok církevní.

Rok občanský se vším co přináší, podává k tomu směřuje, aby člověku na světě dobře se dařilo, rok církevní ale k tomu, aby nejen spokojeně a šťastně žil na zemi ale i věčně blaženě **v nebesích**. Celý tedy život katolického křesťana má směřovati k nebesům, k Bohu, k Božskému Vykupiteli, má býti ve spojení s ním, neboť jen ve spojení s Bohem, s Božským Vykupitelem je vy-

---

*) Život duše (život duševní, duchovní) záleží v milování Boha, nebo „kdo nemiluje zůstává v smrti“ praví sv. apoštol Jan v 1. listu 3, 15. A kdo miluje Boha? Kdo svědomitě a svědomitě zachovává přikázání Boží; nebo praví Kristus Pán u sv. Jana 14, 21: „Kdo zná přikázání má a zachovává je, tentž jest, kterýž mne miluje,“ a (15, 14): „Vy jste moji přátelé, učiňte-li co já prikazuji vám.“

koupení a tudíž život, odloučenu býti od Boha jesti zavržení a hrozná smrt. Celý rok církevní upamatuje nás proto každodenně na veliké dílo vykoupení našeho, jeho zalíbení, připravování, uskutečnění, dokonání, potvrzení a rozšíření připamatuje se v jednotlivé vynikající dny, kteréž svátky neb Hod Boží nazýváme, vedle neděl, které v každém týdnu máme. Těmi proto vynikajícími dny, nedělemi a svátky obklopuje rok církevní celý život náš i ten — občanský jako posvátný kruh, posvátná páska, aby nás ve spojení s Bohem udržela a zachovala, a vyzývá nás všemi s oněmi svátky souvisícími pravdami a svatými úkony ustavičně a bez přestání, abychom při obstarávání věcí pozemských, u vyhledávání výživy vezdejší **nezapomněli na Boha, na cíl svůj budoucí, spojení s Bohem** na věčnosti, které ovšem již zde na zemi musí započítati a se utvrditi.

Právě k vůli tomuto spojení našemu s Bohem, s Božským Vykupitelem a jeho šlepci následování představuje nám rok církevní v modlitbě a oběti každodenní jmenovitě pak v neděle a svátky jistou dobu ze života Páně a během celého roku, celý život Páně a vykupitelskou jeho činnost veškerou, která hned po pádu prvních rodičů započala a skonáním světa se ukončí. Jako Kristus od svého narození a mládí život pozemský prošel až k jeho dokonání, a jako v clém jeho životě pozorujeme vždy značnější uskutečnění **vůle Boží** tak má býti i život každého křesťana, kterýž se na křtu svatém jednou zasvětil Kristu Pánu, ve sv. zpovědi „oblekl v Pána našeho Ježíše Krista“ (Řím. 13, 4), a s ním se spojil skutečně ve sv. přijímání duchovně pak v pevném předsevzetí, že mu chce věrně sloužiti až do smrti. Máme tedy všickni pokud náš život a naše poměry jeho životu a poměrům podobati se mohou, a pokud to nám co slabým a křehkým tvorům možno krok za krokem jej následovati, za ním jíti; neboť každého z nás volá Pán od sv. oltáře: „Pojď za mnou“ (Luk. 9, 59), ale „chce-li kdo za mnou přijíti — následuj mne“ (Mat. 16, 24). Toť hlavní úloha života našeho vezdejšího, následovati Krista, jemu ve smýšlení a jednání se připodobňovati; neboť Bůh, jak praví Písmo (Řím. 8, 29), „kteréz předzvěděl, (že s milostí Boží spolupůsobiti budou a tak dojdou království nebeského), ty i předzřídil (k tomu ustanovil), aby byli připodobnění obrazu Syna jeho.“ Proto čím podobnější budeme Synu Božímu ve smýšlení i v jednání i v utrpení svém, tím milejší budeme Pánu Bohu, tím větší blaženosti máme k očekávání, čím méně podobnosti, tím i méně blaženosti, koho Bůh Otec nenalezne podobným Synu svému, ten pražádné odměny k očekávání nemá, naopak zavržení. Proto k tomu ustavičně na světě pracovati třeba, „aby Kristus utvořen byl v nás“ (Gal. 4, 10), aby život náš byl, jaksi druhý život Krista Ježíše; a proto se nám v běhu roku církevního o svátcích a nedělích představuje celý život Páně, nejen abychom v něm vděčně a s podivením rozjímali, ale hlavně, abychom dle jeho příkladu jednali; k obnovení tedy naší horlivosti a nábožnosti směřuje každoroční obnovení památky narození, utrpení a oslavení Páně, jak o tom velmi krásně píše blahosl. Tomáš Kempenský v zlaté knize: „Následování Ježíše Krista,“ kn. I. hl. 19.

„Ke hlavnějším svátkům, mají zbožná naše cvičení nový obdržeti život, a dobrá předsevzetí mají od svátku do svátku tak provedena býti, jakobychom nejbližší slavnost ne více na světě ale v nebesích slaviti měli, jakobychom se k věčnému hodu ubírali.“

Tím však, že se v cvičení pobožnosti dle jednotlivých svátků řídíme, nesmí

a nemá život náš utrpěti žádné změny, žádného přerušení, nýbrž ty svátky mají se vším co. v duchu našem budí, jen k tomu směřovati, aby vespolek spojeny křesťana z pozemských starostí povznesly k nebeským a jako rozliční zvukové **k jediné svaté melodii** života zbožného spolupůsobily.

2. Jak se rozpadá rok církevní?

Vykoupení naše skrze Ježíše Krista jest ta veliká událost, která pro veškeré pokolení lidské nesmírné má ceny a největším jest dobrodiním, tak že nic se nedá s ním porovnat; proto se od katolických křesťanů vším právem oslavuje památka tohoto našeho vykoupení v rozličných dobách jeho vývinu a dovršení v životě Božského Vykupitele, na němžto jediné pravý duch křesťanského a jeho síla spočívá.

Tyto pak doby čili stupně vývinu našeho vykoupení jsou: 1. příprava na příchod (latinsky *adventus*) Páně čili vtělení Syna Božího — jež se oslavuje v čas adventní — a skutečně jeho narození ve svaté noci nebo-li o vánoci; 2. utrpení Páně (v čas postním) a oslavení jeho o veliké oné noci, v kteréž z mrtvých vstal, (v čas velikonoční) — a se potvrzení a dovršení vykoupení našeho stalo; 3. sesláním Ducha sv. máme ještě posvátnou dobu svatodušní, která nejdéle trvá a jejížto konec s počátkem doby vánoční se opět stýká.

Rok tedy církevní, jenž začíná **první nedělí adventní**, tudíž před rokem občanským, jelikož má před ním, tu samou přednost, jako duše lidská před tělem, a končí poslední nedělí po sv. Duchu rozpadá se v tyto 3 posvátné doby:

1. posvátná doba **vánoční**, střed její: „Narození Páně — Bůh **Otec** poslal Syna svého.“

2. posvátná doba **velikonoční**, střed její: „Vzkříšení Páně — Bůh **Syn** nás svou smrtí vykoupil.“

3. posvátná doba **svatodušní**, střed její: „Seslání Ducha sv. — Bůh **Duch sv.** nás posvěcuje.“

Bůh, nejsvětější Trojice a její působení jest tedy základ všech slavností, vší pobožnosti duše křesťanské. Jako země od západu k východu obíhá kolem sebe a kolem slunce — (obíhání země kolem sebe působí den a noc, obíhání země kolem slunce čtvero ročních počasů) — tak i duše naše obíhá kolem slunce věčného, jenž jest trojjediný Bůh; a jako doby roku církevního s nedělami a svátky podle slunce pozemského, tak se řídí doby roku církevního s nedělami a svátky podle slunce věčného, jenž jest nejsvětější Trojice Boží, kolem nížto takřka obíhají a se řadí výročním obnovováním toho, co trojjediný Bůh z nesmírné lásky k nám pro naše spasení působiti ráčil. A jako život náš zevnější vpraviti se musí do časového pořádku přírody, musí se nevyhnutelně i život vnitřní vpraviti do vyššího pořádku duchovního, jako tělo své klademe v noci na lože ráno však zase vstáváme, jako tělo své v zimě dobře zaopatřujeme, v letě však lehčího užíváme obleku: — tak musí i duch náš ty city, pohnutí, předsevzetí a to jednání na sebe vzíti, jaké mu posvátná doba církevní podává a v něm působí. Velice by zajisté chybil, kdyby se domýšlel, že rok církevní se svými slavnostmi a svátky a se svými sv. úkony pouhou toliko upomínkou je na to, co se již stalo; nikoliv — ale vše, co se již stalo — před více jak 18 sty lety, to se vkladem na účinky a milostí každoročně vždy opakuje a obnovuje: o vánocích nám přináší Kristus Ježíš ty samé milosti jako tenkrát, když se před roky 1867 v chlévě betlemském narodil; o velikonoci ty samé milosti, jako tenkrát před r. asi

1833 když skutečně, osobně z mrtvých vstal; na hody Boží svatodušní přináší nám Duch sv. podobné milosti, jak tenkrát když poprvé na sv. apoštoly sestoupil. A proč? poněvadž i nyní ten samý Duch sv. sestupuje na věřící ve sv. biřmování, poněvadž i nyní toho samého nezměněného Ježíše máme v nejsvětější Svátosti Oltářní. Takovým způsobem má všechno, co se Boha týká a našeho spasení věčný nynějšík či ustavičné trvání — a to trvání jesti život oučinkující.

Podotknouti ještě sluší, že svrchu zmíněné tři hlavní doby roku církevního ouzce vespolek souvisí a proto i oslavování jich musí v srdci každého křesťana souviseti; jako posvátné doby jedna za druhou následují bez mezery a jako v nich žádný odskok nelze pozorovati: tak má i v srdcích našich nepřetrženě, bez mezery, bez odskoku to vše se uskutečniti, co sv. evandélium nebo kázání slova Božího, co nejdražší obět mše sv., co rozjímání jednotlivých tajemství našeho vykoupení na zbožný cit a na pevnou vůli naši působily, totiž spasitelná předsevzetí a bohumilá jednání. Jako tedy v roku církevním žádná doba nepočíná dříve nežli předcházející přípravná přestala, tak nemáme sobě žádnou novou dobu nezřízeně žádati ani na ni s polepšením vlastním čekati, nemáme s velikým dílem **posvěcení** v lastního odkládati na jinou dobu (říkajíce: až po vánocích, až po masopustě, po velikonocích pak, pak se polepším, pak začnu atd.), nýbrž každá doba církevní, dokud trvá, dokud nám je přítomná a při ruce, má se vším, co spasitelného učí, co k životu věčnému na prostředcích a pohnutkách podává, a se vším, co v nás působí, se dokončiti a dokončena býti, dříve nežli první krok činíme do doby nové. Nejsi-li připraven časem adventním na narození Páně, nemůže se o vánocích Kristus Pán v srdci tvém zroditi, nezemřel-li kdo v čase postním hříchu, nebude moci s Kristem o velikonoci povstati, nepovstal-li skutečně z hříchu a vlažnosti, nemůže Duch sv. k němu přijíti ani příbytek u něho učiniti; není-li s ním Duch sv., nemůže nikdy život jeho v Duchu sv. se ukončiti ani oslaviti.

I. Posvátná doba vánoční

začína první nedělí **adventní** a končí poslední nedělí po **zjevení Páně**. Celý tento čas posvátný představuje nám neskončenou lásku Otce nebeského, kterouž nám projevití ráčil tím, že Syna svého jednorozeného poslal co Vykupitele světa, který hned v ráji po pádu prvních rodičů byl zaslíben, a kterýž pro vykoupení naše vzal tělo lidské na sebe z nejblahoslavenější Panny Marie, z Ducha sv. počat v Betlémě se narodil a v Nazaretě byl vychován. Středem této posvátné doby jest slavnost **vánoční** (narození Páně), kteráž po 7 dní trvá, čili která má oktáv (latinské *octavus* znamená „osmý“), jako každý jiný hod Boží a vůbec všechny hlavní slavnosti, které také již den před samým svátkem počínají v tak zvané vigílii (česky „bdění“, poněvadž za časů prvních křesťanů služby Boží trvaly v ty dny po celou noc, tak že křesťané bděli až do svátku samého). Příprava na hod Boží vánoční čili před-hodí je sv. advent, pokračování hodu Božího vánočního, čili po-hodí jsou neděle po zjevení Páně.

A. Advent — čas očekávání Spasitele.

Slavný hod Boží vánoční, slavnost to narození Syna Božího předchází advent (český „příchod“ Páně), čtyry neděle adventní, čas to očekávání a přípravy na příchod Páně nejen ten, když jako před 18 sty lety co novorozeňátko,

v Betlémě se narodil, ale i na ten milostivý příchod Páně do našeho srdce ve sv. přijímání. Toho posledního zajisté u každého křesťana jen poněkud po spasení toužícím v tomto čase svatoadventním je zapotřebí, aby první příchod Páně o vánocích na nás nebyl zmařen a aby druhý jeho příchod k soudu nebyl nám k odsouzení a zahynutí věčnému. Však ale Kristus nemůže přebývat v nepravém a hříšném srdci, neboť svaté nemůže přebývat u nesvatého ani čisté u nečistého, ani Božské u protibožského — pro tuto příčinu jen ten Krista pravdivě přijímá do srdce, kdo se opravdovým pokáním k tomu připravil, aby srdce jeho důstojným bylo chrámem Páně.

Tyto 4 neděle adventní — čas to očekávání Spasitele — představují nám obrazně celý ten čas před narozením Páně, čas duchovní temnosti, čas tmy, touhy a tesklivého očekávání budoucího Spasitele. Božský totiž Vykupitel, který již v ráji pokolení lidskému byl zaslíben, nepřišel hned, nýbrž teprv po čtyřech tisících letech. Lidé zajisté měli se na jeho příští připravovati: měli totiž poznati svůj hříšný stav a duševní bídu z něho plynoucí, jakož i nedostatečnost k spomožení sobě samým; odkudž pak měli porozuměti, že jim Vykupitele jest potřeba, po něm srdcem dychtivě toužiti a pokáním k jeho příchodu se připravovati. Z druhé pak strany mělo se v té době i vykoupení kleslému pokolení lidskému uchystati. A protož bylo zaslíbení Mesiáše patriarchům vždy určitěji opakováno — že se narodí z potomků Abrahama, Isaka, Jakuba, z pokolení Juda, a to v ten čas, až bude cizí král panovati .... pak i skrze proroky, — že se narodí z „panny“ (Josaiáš 7, 14), „v Betlémě“ (Micheáš 5, 2), že před ním předcházeti bude předchůdce (Malachiáš 3, 1), ano tento poslední ze všech proroků starého zákona již ho vidí a praví: „aj — již přichází!“ — až pak konečně po 4000 letech sv. Jan Křtitel, onen přechůdce Páně, prstem naň ukázal, řka: „Ejhle (toť) Beránek Boží!“ (Mat. 3, 2).

Co po celý tento čas v srdci pokolení lidského se dalo, má v srdci jednoho každého křesťana se dít: poznání hříchu, cítění bídy z něho pocházející, žal a lítost, předsevzetí k polepšení, vroucí toužení po Spasiteli, po spojení s ním ... proto má celý ten čas adventní věnován býti pokorné modlitbě, vzbuzování skroušenosti a lítosti vzpomínáním na bídny a nuzný stav člověčenstva před příštím Páně, rozjímáním hrozného neštěstí hříšníkova — býti bez Krista, slitování a nesmírné lásky Boží, vznešeného tajemství celého vtělení Syna Božího — z něhož nám vysvítá nevyslovitelná pokora, nepochopitelná trpělivost, milosrdenství a nesmírná láska ... — pro tuto příčinu (rozjímání, modlitby a skroušenosti) nařízeny jsou častější posty v tom čase, zakázáno všeliké hlučné veselí, proto i užíváno v chrámu Páně barvy modré, barvy skroušenosti a lítosti.

Hned **první** neděle adventní — první den v roce církevním — ke všem těmto citům a předsevzetím mocně povzbuzuje a hojnou podává látku: úvod mše sv. (*Introit*.) zní ze žalmu 24: „*(Ad Te levavi.)* K Tobě Hospodine pozdvihl jsem duše své, Bože můj v Tebe doufám, nechť nejsem zahanben“ — což upamatuje na velikou touhu praotců po Mesiáši. Modlitba církevní zní: „Vzbudiž, o Pane! prosíme Tebe, mocnost svou a přijdiž, bychom ochranou tvou z nastávajících nebezpečností hříchů vytržení a Tebou vysvobození k spasení dospěli.“ Epištola jesti ona k Řím. 13, od v. 11, která někdy tak zázračně působila na srdce sv. Augustina toužícího po spasení, že od onoho okamžiku jako přetvořen byl milostí Boží, když četl: „Bratři — hodina jest, a bychom již ze sna (vlažnosti a nedbalosti) po-

vstali, — noc (hříchu) předešla, den pak se přiblížil; odvrzmež tedy skutky temnosti a oblečme se v odění světla, (jež jest víra a dobré skutky) atd.“ Sváté evandélium pak spojuje památku příští Spasitelova v těle lidském s památkou příští jeho druhého k soudu věčnému a předkládá nám tento soud Boží, který již nyní v srdci každého z nás a v dějinách celého světa se ukazuje (dějiny světa jsou jaksi soud Boží), někdy ale při skonání světa, totiž v onen veliký okamžik, kde počne věčnost, mnohem hroznější bude v onom Božím oddělení dobrých od zlých, v němžto odsuzující rozsudek všem bude zníti, jenž s Kristem a s jeho duchem nebyli se na zemi spojili, ale světa, t. j. smýšlení světského, smyslného, hříšného se byli drželi a toho, jenž světem vládne, ďábla pekelného, ducha pýchy, ducha lakomství a smilství. ... To jesti ustavičný hlas sv. evandélium, že „kníže tohoto světa již jest odsouzeno“ (Jan 16, 11) a že „svět všecken jest ve zlém postaven“ (1. Jan. 5, 19). Tento soud tohoto bídného světa zbaveného vši lásky a milosti Boží, musí v srdci každého křesťana, jenž se posud světa držel, poznán a uznán býti, bez takového uznání a poznání nemůže nikdo započítí nový život. Duch světský v nás musí cítit, že již jest odsouzen, dříve nežli duch zbožný se může objeviti a upevniti; jenom tenkrát, když starý život v hříchu přestane, může započítí život nový v milosti a lásce Boží; pročez ustavičně vždy jmenovitě ale v tomto čase adventním zapotřebí starého člověka se zlými náklonnostmi a žádostmi, s nedokonalostmi a hříchy odložití a nového člověka obléci; nic nesmí v obrácení našem ze starého smýšlení a jednání zůstat, nýbrž všecko staré, hříšné ať slyší ustavičné odsouzení a bez přestání se vždy odsoudí, a musí se odsouditi již zde na zemi, máme-li na soudu budoucím obstáti.

A podivná to věc! Církev sv. nás ani nemůže dosti na onen veliký den soudu budoucího upozorniti a připravit: nejen že častěji do roka sv. evandélium se vypravuje o něm, právě ty 2 neděle za sebou následující, poslední po sv. Duchu a první adventní, počátek a konec roku církevního mají skoro jedno a to samé sv. evandélium. Příčinu toho nalezneš v tom, že Bůh je svatý, a že království jeho, k němužto všickni jako občané a dědicové jsme pozváni, je království svatosti. Ve svatosti spočívá spravedlnost, ve spravedlnosti pak má svůj základ — soud Boží. Konec koncem však poznej, jak nesmírně mnoho záleží na spravedlivém živobytí a na dosažení cíle našeho v nebesích. O jesti to vážná věc — věčnost! a soud!! V oblaku zářivém viděti Soudce s velikou slávou a velebností, kniha života se otvírá i kniha — smrti! každý čte ortel svůj, tento s radostí ortel života, onen s hrůzou, ortel smrti! .. zavržení padají do propasti pekelné, spravedliví pak s jásáním následují nebeského Soudce k radosti nikdy nepřestávající k pokoji a k blaženosti, kteráž převyšuje i rozum i všecken smysl náš. Tam „setře Bůh velikou slzu s očí jejich a smrti více nebude, ani kvílení, ani křiku, ani bolesti nebude více, nebo (všecky ty) první věci pomínuly.“ (Zjev. 21, 4).

Každým dnem roste toužení po Božském Vykupiteli, modlitby církevní a čtení sv. epístoly a sv. evandélium to dosvědčují. Sv. evandélium 2. neděle (Mat. 11, 2—10) osvědčuje, že přicházející Mesiáš je ten jedině pravý a že na žádného jiného čekati nemáme, že posláni své Božské dokáže zázraky, že je více nežli prorok, nebo prorok je poslán před ním co předchůdce .., za tohoto předchůdce oznamuje se v 3. neděli (Jan 1, 19—28) sv. Jan Křtitel, vydáváje svědectví o Vykupiteli světa, onť i ve 4. neděli (Luk. 3, 1—6) ještě jednou, a to naposled volá na poušti hlásaje příchod Páně, na kterého již již u k a z u j e.

Na tuto poslední neděli adventní, jakož i v připadající *Quatember* čili půst čtvero suchých dnů, začíná mše sv. zlovy Isai. 45, 8: „Rosu dejte (latinský *Rorate*) nebesa s hůry a oblakové dštěte (pršete) Spravedlivého“ — jest to nejsilnější výraz nejvyšší touhy po Spasiteli; tohoto Spasitele, kterého již dlouho očekávali lidé, toho již jaksí vyžaduje sv. prorok těmito slovy na nebi, a pak na zemi, když dokládá: „otevři se země a vypuť Spasitele.“

Poněvadž tato prosba, tato touha po Spasiteli trvá po celý advent, ano právě v tom advent záleží, zavedla se u nás (i jinde) každodenní mše sv. ke cti Rodičky Boží hned z rána za šera se svrchu zmíněným úvodem: „Rosu dejte“ „*Rorate*“, proto sluje tato mše svatá.

R o r a t e,

Jejížto jméno hned srdce naše blaženými city naplňuje při upomínce na všecka spasitelná pohnutí a předsevzetí, která jsme za mládí svého neb i později při této mši sv. ránní mívali a konali.

Je noc tichá, hluboká noc, všechno ještě odpočívá na svém lůžku — tu s chrámu Páně znějí vážně první zvukové zvonů chrámových svolávajících věřící na — *Rorate*! Sotva je zaslechli blíže u Svatyně Boží bydlící hospodářové a hospodyně, ihned opouštějí lůžka svá, budí všech domácích, jen dítky nejmenší pak nemocné a staříčkého dědečka nebo věkem sešlou babičku nesmějí vytrhovati — všickni hned na první znamení vstávají a rychle se oblékají, neboť vědí proč; světlo zatím přišlo na stůl, a to budí vedlejších a vzdálenějších sousedů, tak že i tam se ukazují světla, a kde ještě není ke spatření, poněvadž obyvatelé v tvrdém leželi spánku, tam bratrsky budí soused souseda, přítel přítele, načež za odměnu slyší srdečné „pozdrav Bůh“ nebo „zaplať Pán Bůh...“ Ale poznenáhla zase světla zhasínají, neboť obyvatelé zbožných příbytků jsou již hotovi do chrámu Páně, odkud po druhé slyšeti znamení zvonů. Cestu do domu Božího osvěcuje libý měsíček a hvězdami poseté nebe, je-li však tma, poněvadž ani měsíc, ani hvězdy nesvítí, musí sobě poutníckové do kostela sami svítiti, každá rodina má svou svítilnu neb lucernu, které ze všech stran patřiti lze, a které poznenáhla spojují. Zbožně se pozdravují sousedé na setkání: „Pochválen Pán Ježíš Kristus“ — „až na věky Amen“, společnost pak jejich roste, čím blíže jsou chrámu Páně. Ze všech stran putují celé zástupy zbožných osadníků a farníků vzdálených na krásné *Rorate*, nikdo nesmí scházeti nebo pozdě přijíti, a každý ví proč — nebo jest to něco nadpozemského velebného, něco v pravdě nebeského vstoupiti do Svatyně Boží zcela osvětlené a patřiti na sv. oltář v nebeském světle zářící — obraz to Krista Ježíše, jenž co světlo světa do temnosti ba tmy života lidského zaskvěl. Tato jasnost domu Božího se ještě každým okamžikem zvětšuje, poněvadž každý z nábožných poutníků „sloupek“ svůj neb svíci voskovou rozsvěcuje a před sebou na stoličce kostelní upevňuje. Tak se třpytí neskončená řada světél a celá zbožná osada ukazuje se v tomto plamenném moři co jedna a pravá rodina Boží.

Netrvá dlouho a kněz jaksí sprovázen svatými anděly přistupuje v plné slávě k oltáři sv., — a tu již nábožné povzdechy a hluboké city vděčnosti k Bohu a k Rodičce jeho, city žele a lítosti nad hříchy a touhy po Spasiteli nedají so více v útrobách srdce udržeti ale vylévají se na počátku těchto tak něžných a povzbuzujících služeb Božích z tisícových srdcí, a tisícovými jazyky rozléhají se po celém chrámu Páně až do délky nejvzdálenější v dojmavé písni:

„Rosu dejte oblakové
pršte Spravedlivého“
volali jsou prorokové
z hrobu klatby tmavého!

Přišel a s ním požehnání,
jenž jak jarních větrů vání,
jako rosa nebeská
všemu znik a radost dá.

Tyto sv. city a spasitelná pohnutí se během nejdražší oběti mše sv. více a více zmáhají připomínáním tohoto oblažujícího tajemství vtělení Syna Božího, a když jej pak při sv. pozdvihování nábožný lid na vlastní oči vidí, o jak to volá z celého srdce:

Hle moc pekla ponížena,
hříchů pouta zlomena,
věčná smrt jest potlačena
duše tvá obhájena.

Nebesa se otvírají,
slávy věnec podávají
andělé již cnostnému
tvoru vykoupnému!

a netřeba než malou chvíli patřiti na tu zbožnou osadu na kolenách před Božským Vykupitelem na sv. oltáři klečící a pocítíš, co jest to — očekávati **Spasitele!**...

Konečně propouští kněz nábožný lid sv. požehnáním; dříve však nežli z domu Božího do svých příbytků se navracují, nemohou opomenouti dětinné odporoučení se Rodičce Boží krásnou písní:

Zdravas buď Panno Maria,
o Královno!

Ty jsi Panna ušlechtilá,
o Královno Maria!

a zpívají 2. 5. 10. sloku, ještě se nemohou odloučiti od nebeské Matičky, kterou žádají:

„Ukaž nám Synáčka svého,
o Královno! atd.“

Kdo však nemůže tak dlouho čekati, v chrámu Páně, ale musí napřed připravovati posilu doma ostatním, ten zpívá cestou píseň tu, a kdybys náhodou s jedním z nich se sešel, slyšel bys tu i tam ohlas radostný: ... o Královno! ... o Královno Maria! .....

Ranní slunce adventní zatím vzešlo a svítí ubírajícím se domů do zbožného obličeje, ale na těchto radostných tvářích jejich spočívá daleko líbeznější, daleko vzácnější slunce, slunce **lásky a milosti Boží!**

Věčná rada a usnešení našeho vykoupení každým dnem se blíží a spěchá k uskutečnění svému. Již přišel anděl Páně s nebe do tichého domečka v Nazaretě .... již svolila nejblahoslavenější Panna Maria ... navštívila příbuznou svou, sv. Alžbětu, ... sv. Jan, předchůdce našeho Vykupitele již se narodil a svatá evangelia adventní nemohou nám jej dosti předkládati, tak významné je postavení a povolání jeho .... snad již nedá dlouho na sebe čekati — sám Vykupitel náš .... a přijde? o přijde jistě! ...

Nedá se tak snadno říci, co v tomto sv. adventě jmenovitě v posledních nedělích více a mocněji v srdcích našich se ukazuje, zdali touha nebo naděje, neb očekávání nebo radost nad jistotou příchodu Páně; proto jsou citové adventní jaksi jedno smíšené pohnutí touhy a naděje, očekávání a radosti, jak to modlitby církevní z písma sv. vzaté ukazují. Spolu ale i city lítosti a sv. skroušenosti a pokoření sebe samého každým dnem se zmáhají — i **sama příroda** nás k tomu vede. Nebo posvátný čas adventní padá v dobu nejsmutnější a skoro veskrz mlhavé, temné počasí, čímž se dobře vyobrazuje trudný stav pokolení lidského před Kristem, bez Krista, i smutný stav jednoho každého z nás, jenž bez Krista,

bez milosti Boží žije v hříchu a nevěře. Země naše v adventě nejvíce je vzdálena od slunce, — tak byli i lidé před Kristem od Boha vzdáleni, tak každý hříšník v mysli své od Krista se vzdálil. Dni té doby jsou krátké a pošourné, noci pak dlouhé a mrazivé, nebesa jsou zašmušlá, paprsky sluneční bez tepla — až pak v posledním týdnu adventním na den sv. Tomáše nejkratší den s nejdelšími nocmi nastává .... pravý to obraz nevěřící a zmalomyslné přirozenosti lidské bez milosti Boží.

Čím více se blíží ten tak dlouho a toužebně očekávaný den Narození Páně, tím větší tůň, tím jistější naděje, až pak církev svatá již volá: „Dnes uvidíte, že přijde Hospodin, a zítra uvidíte slávu jeho“ — *Hodie sciētis, quia veniet Dominus et mane videbitis gloriam ejus* — a každou hodinou je srdce naše pokojnější, tižší a to svaté ticho v srdci jednohokaždého přechází i v ticho domácí v svatvečer Narození Páně čili na

Štědrý den, štedrý večer.

Velmi významně připadá dnes památka sv. rodičů prvních, Adama a Evy, jenž zavinili hřích — ale i narození Vykupitele z hříchu. Dnes první a druhý Adam jak písmo (1. Kor. 15, 45) nazývá Krista Ježíše vedle sebe jsou postaveni, první jenž přinesl hřích, druhý jenž snímá hřích, abychom z toho jasně poznali jak nevyhnutelně první Adam měl druhého Adama zapotřebí. Neboť „jakož v Adamovi všickni umírají, tak i skrze Krista všickni obživeni budou.“ (1. Kor. 15, 22).

Dnešní den podává nám ještě jednou na sklonku starého času vhodnou příležitost, rozjímati o pokolení lidském před Narozením Páně. Člověk odpadl od Boha, chtěl v hříšném domnění, „býti jako Bůh“; neboť tak jím slíbil svůdný had: „otevrou se oči vaše...“ O kéž by se nám otevřely ale k spasení našemu.

A hle! konečně jaksi pojednou — přicházejí ve vši slávě a spolu i ve vši pokoře — již dávno radostně očekávané.

B. Vánoce.

1. Hod Boží vánoční: Narození Páně.

„Toť den, kterýž učinil Hospodin, veselme se a radujme se v něm“ (Žalm 117, 24)! Vážným a radostným zvukem rozléhají se s chrámu Páně do nerušeného ticha vánočního až k příbytkům osadníků — o půlnoci — zvony kostelní .. poslové to svaté noci nebo-li vánoce; oznamují každému zbožnému srdci, jako někdy poslové nebeští pastýřům betlémským: „Aj, zvěstuji vám radost velikou, nebo **narodil se** vám dnes Spasitel, jenž jest Kristus Pán — naleznete **nemluvnátko** plenkami obvinuté a položené **v jeslích**.“ Poslušní vyzvání tohoto spěchají všickni velcí i malí, starcové i dítky s největší radostí do chrámu Páně na jitřní, ano dnes skoro ani z chrámu Páně nevycházejí — nebo dnešní den jest tak slavně Panu Bohu zasvěcen, že **trojí** služby Boží se konají, poněvadž rozeznáváme i trojí narození Páně.

a) **První** mše sv. půlnoční čili jitřní slouží se o půl noci, poněvadž v tu dobu dle zbožného podání Kristus Pán v Betlémě se narodil — tou tedy oslavujeme časné narození Syna Božího z nejblahosl. Panny Marie před 1867 lety. Rozjímáním o tomto tajemství je dnes, zvláště o půlnoci každé zbožné srdce naplněno, a hledíš-li tam — na zbožného hospodáře, zde na pokornou ženu můžeš

na tváři bohabojné poznati jakousi svatou nedočkavost a radost velikou a touhu, by již city své vyjádřiti, prozpěvovati mohli slovy .... již se odzpívalo slavně *Gloria* „Sláva Bohu, na výsostech“ atd., jako tenkrát od andělů nebeských, již přečtena sv. epištola ... a s třesoucím se srdcem pro radost nesmírnou a s vroucími slzami lásky v očích proráží z každého zbožného srdce a rozléhá se po celém chrámu Páně až do nejdelší délky dojmavá píseň:

Narodil se Kristus Pán, veselme se,
z růže kvítek vykvet nám, radujme se,
z života čistého, z rodu královského,
nám, **nám** narodil se!

a když ho kněz ukazuje o sv. pozdvihování při tajemství plném tichu, a oko naše toužebně na něj hledí a vidí zrakem duševním milého Ježíše, nově zrozeného ... věru tu každý myslí, že je se zbožnými pastýři v Betlémě u jeslí, ano že je — v nebi uprostřed sv. andělů!

Po malém odpočinku zase spěchá každý do svatyně Boží na b) **druhou** mši sv. na úsvitě, kterou se oslavuje duchovní zrození Syna Božího, když vchází v srdce spravedlivých ve sv. přijímání, pročť kdo jen poněkud může čekat, touží po sv. přijímání, a tu teprv koná pravý Hod Boží. Proto právě se ten slavný den jmenuje Hod Boží, jelikož dříve všickni zavázáni byli k stolu Páně, k hodům to nebeským zbožně a hodně přistoupiti.

Pakli první a druhá mše sv. mají do sebe něco nad míru něžného, tichého a pokorného, jesti c) **třetí** mše sv. ve dne plná slávy a velebnosti, jmenovitě když v *Credo* čili po sv. evandélium ve „Věřím v Boha“ při slovech: „jenž se počal z Ducha sv. narodil se z Marie Panny“ veškeré duchovenstvo hluboce padá na kolena, aby se klaněli nesmírné lásce, v které se Bůh až k nám ráčil snížiti ... nebo ten, který se dnes narodil, jesti pravý Syn Boží a sám Bůh od věčnosti, což dokazuje sv. evandélium: „Na počátku bylo Slovo — u Boha, a Bůh byl Slovo — a Slovo **Tělem** učiněno jest a přebývalo mezi námi“ (Jan 1, 1—14), proto se i při 3. mši sv. oslavuje řečené zplození Syna Božího od Otce.

Na oltáři klaníme se vtělenému Synu Božímu v nejsvětější Svátosti Oltářní a vedle něho, neb na vedlejší oltáři klaníme se mu v jeslích, které zbožné rodiny i v domácnosti narozenému Ježískovi za příkladem sv. Františka Serafinského staví a tak osvětlují, aby všechno světlo a nebeská jaksí záře vycházely z jeslí od Ježíška, by sobě každý živě představití mohl neskončenou lásku Syna Božího, v které co malé děcko uprostřed zvířat a chudých pastýřů v pokoře a v poníženosti nejvyšší, ale i pln lásky a milosti naroditi se ráčil. I nerozumná zvířata cítí a okoušejí slavnost dnešního dne i celá příroda zase ožívuje a oslavuje spolu den Páně, neboť vánoce jsou svátky pro celý svět, neboť pro celý svět přišel Syn Boží na svět, vánoce jsou svátky všeobecné radosti a svatého veselí v Bohu.

Jako světlo má všechny barvy v sobě, tak jest i světlo světa, Syn Boží, zdroj a pramen všeho dobrého, nejhlubších pohnutí v srdcích našich, ano všechno smýšlení, cítění a jednání, ano i samé hodování, vespolečné obveselování, v těchto svatých dnech obrácené jest na nově narozeného Ježíška; tak slavnost štědrého večera — vánoční stromek — podělování dítek, které hluboký zajisté má význam, aby dítky hned od maličkosti Ježíše milovaly, po Ježíškovi toužily, z jeho narození se radovaly. O děcké srdce nejlíp ví, že sv. radost vánoční zcela jinak oblažuje,

nežli kterákoliv jiná radost světská, že co „Ježíšek“ připravuje a přináší nade všechno je milé a líbezné. Či nejsou i nám odrostlým dary vánoční milejší než jiné, nechutnají jablka a ořechy, které „Ježíšek přináší“ daleko lépe nežli kdy jindy? ...

Jako ranní služby Boží oslavují narození Páně, rovněž i odpolední, kde se v žalmích a písních svatých i modlitbách radost jeví nad narozeným Ježíškem a díkyčinění za nesmírnou tu lásku, jakož i prosba, bychom ovoce tohoto narození k vůli našemu vykoupení stále v sobě zakoušeli. Ba i v následující svátky, sv. Štěpána prvomučenníka, sv. Jana miláčka Páně, sv. nevinnátek vedle památky těchto Svatých ustavičně se opakuje oslavování Narození Páně. Ve spojení těchto svátků viděti lze, kterak moc Boží oživuje a posvěcuje, a v posvěcení tom k nebi pozdvihuje přirozenost lidskou a proto se i člověčenství oslavuje v povýšení svém skrze vtělení Syna Božího. Tito dnové jsou tedy dnové sv. radosti, nejvroucenějšího díkyčinění, nejzbožnějšího klanění-se Kristu Ježíši, ale jsou i dnové sv. čistoty, zmužilosti, svatého nadšení a — věrnosti **až do smrti**; a aby se v srdce naše hluboce a nezrušitelně všípili, opakuji se v sobě samých po celé oktávy.

Úcta blahoslavené Panny Marie.

Její oltáře a obrazy.

Pravdivo jest slovo muže moudrého, jenž dí (kniha moudr. 11, 1): „O jak krásné jest čistotné plémě ve skvělosti! Nesmrtelná zajisté jest památka jeho; neboť u Boha známé jest i u lidí. Když přítomno jest, následují ho, a když se vzdálí, žádají ho a na věky korunované slaví vítězství, dobytí odplatu bojů neposkvrněných.“ To cítí i každý zpustlý hejsek, který třeba uštěpačně o nevinnosti mluví a hanu na všechno, což svaté, rád by kydal. On cítí ve svém svědomí hluboce vznešenost čistoty, aby ale ji uznati nemusel, hledí ji hanobiti a seč jest se světa vyhladiti, aby tak nic jej ani upomínati nemohlo na ošklivost jeho vlastní duše. Šlechetný duch však ctil a bude vždy ctíti čistotné pokolení. Jestli ale kdo tou okrasou duše i těla, čistotou se honositi může, jestli to zajisté ve svrchované míře Maria, beze skvrny hříchu i počatá Panna. Za to byla také oslavována hned od svého odchodu z toho světa, ano hned od prvního okamžení svého vezdejšího života až na časy naše nepřetržené, takže bychom dějiny celého křesťanstva po všechna století sepsati museli, chtěli bychme-li každého jejího ctitele uvést. Z té příčiny viděli se katoličtí učenci pohnuti, dokázati, že matka Boží vždy co neposkvrněná panna i ve svém početí od křesťanů ctěna byla, že co my nyní za pravdu uznáváme, od nich nic jinak věreno nebylo. Slavnost této přednosti Panny Marie připadá nám v tomto měsíci a proto slušně, abychom to tajemství patřičně ctili a přiměřených citů v srdcích svých zbudili.

Nebude snad žádného věrného spoluouda katolických bratrstev, který by v tento den tolik prázdné chvíle si neudělal, aby do některé kaply Bohorodičce zasvěcené vstoupil, aneb pokleknul před obrazem jejím, a zde své matce, své ochránitelkyni, své paní vyjevil tužby a potřeby své. Tu snad přijde vhod k roznícení pobožnosti, poslyšeti, jak mezi jiným mluví *Pavel Saucert* (dle jeho knihy v jazyku

francouzském vydané 1858) o oltářích a obrazech Panny Marie co místech nejhlavnějších její ucty. Praví jak následuje.

V každém téměř katolickém chrámě jest oltář neb aspoň obraz Marianský, u kteréhož věřící se zvláštní jistě oblibou prodlévají, přednášejíce vroucné prosby ku královně nebeské. Ano ve větších městech, kde živá víra dosud neutuchla, vylévají se neustále od rána až do večera nábožné modlitby před obrazem neb oltářem Rodičky Boží. Tu vždy nějaká zbožná duše úpěnlivě prosí za sebe neb za jinou duši spřízněnou, tu vždy oči důvěrně pohlížejí a ruce toužebně se pozdvihují k velemocné matce milosti.

Dítky, starcové, punny, manželky, kněží, spravedliví, hříšníci, boháči i nuzní — všickni rádi chodívají k oltáři neb ku kaple Marianské, modlíce se tu mnohem raději, nežli na jakémkoli jiném místě. Zdá se, že slzy víry a lítosti, důvěry a lásky kanou tu mnohem lehčeji a přirozeněji, nežli na jiném místě posvátného chrámu. Zde rozvažuje křesťanská panna před zrcadlem čistoty panenské, jak by zůstala čistou tělem i duší, zde rozjímá nevěsta povinnosti stavu manželského, prosí o potřebnou sílu, aby je plnit mohla; zde odporoučí manželka dítky své mocné ochraně matce Boží; zde choť nevěrným manželem zrádně opuštěná, hořké prolévá slzy; zde hospodyně odevzdává vše, cokoli má, vše, cokoli miluje, blahoslavené Panně; zde vzdychá kněz, stížen jsa přetěžkým břemenem úřadu svého, nad pobloudilým stádcem svým; zde hříšník prosí Marii za milost a spravedlivý za dar setrvání v dobrém. Mladý voják, dříve nežli se odebere pod prapor vlastenecký, námořník dříve nežli se vydá na moře nebezpečné, svěcenec, dříve nežli navždy se zaváže ke službě Páně, řeholnice, dříve nežli sobě vyvolí Krista za jediného ženicha svého, — všickni přicházejí k oltáři Panny Marie žádajíce ji, aby se ukázala býti matkou jejich.

Ó vy kaple Marianské, mnoho-li vroucných, skroušených a upřímných modliteb vznáší se k nebesům z posvátných prostor vašich co vonné kadidlo neb líbezná vůně květin! Kdo nám vypoví všechny ty prosby, které jste slyšely, kdo sčítá všeliké ty slzy, které smáčely podlahu vaši! Hle sv. Ignác z Loyoly položil základ ku svému proslulému řádu před oltářem Marianským! Apoštol Indův sv. František Xavorský přísahal u oltáře Marie Panny, že pro Ježíše Krista nového světa dobude. Před oltářem Marianským s pláčem prosil sv. František Saleský za dosažení míru duševního. Před oltářem Marianským obdržel sv. Aloisius již za živobytí srdce serafovo. Sv. Františka z Asissi u oltáře Marianského ozářilo podivuhodné světlo, sv. Bernardovi, pak sv. Dominiku dostalo se zázračného vidění před oltářem Marie Panny. Nelze vypočísti všechny jednotlivosti o uctění blahosl. Panny, jež nám letopisy podávají.

Milovníci Marie, kteří se upřímně těšíte z toho, čím se jí čest prokazuje, projděte tyto letopisy; na každé stránce, ano při každém řádku srdce vaše zajásá rozkoší a radostí nad oslavou její!

Mladá choť, jak jsme pravili, již před oltářem Marie Panny prosí za mocnou ochranu a obětuje Matce Boží plod svůj. Kolik dítek náleží takto již matce Boží! Kolik jich zvolati může: „Byl jsem Tvým, sv. Panno hned v životě mateřském!“ „Mnozí z nás mají věnování matčinu děkovati za to, co v nich dobrého a právě křesťanského jest,“ jak dí Tertullian. V mnohých krajinách matky dítka, na křtu sv. majetkem Božím učiněné a od hříchu prvotního oproštěné, kladou na oltář Rodičky Boží, jakoby chtěly říci: „Matko křesťanů, hle, tuť dítko tvé!

Buď mu milostiva a přívětiva po celý život jeho až ukončí dráhu svoji, otevři mu bránu nebeskou!“

Chof křesťanská stavši se matkou ihned pospíchá před obraz Rodičky Boží a vzdává tu vroucné díky za ochranu Božskou obětující sebe i s dítětem svým znovu Panně mocnější všech ostatních vyvolenců Božích.

Ó matko křesťanská, cítíš-li tenkrát, mnoho-li lásky a vděčnosti Pánu Bohu povinnuješ, ó přísahej v ruce jeho, přísahej Rodičce Boží, že dítě, které ti Pán svěřil a za něj jednou přísný účet od tebe žádati bude, pro nebe vychovávatí budeš. Obětuj, opět obětuj Bohu a Marii nesmrtelný a vyvolený tvor, ježž Bůh tebou na svět přivedl.

„Nechte maličkých přijíti ke mně,“ pravil Ježíš Kristus k apostolům svým, „nechte, nechte všech maličkých přijíti ke mně,“ volá i Maria. Jako slepice kuřátka, tak i Maria shromáždí celou mladou rodinu svoji.

Křesťanští rodičové, a zvláště vy, nábožné a starostlivé matky, nechte dítky své jíti k Marii aneb raději samy je k ní dovedte, aby je chránila před všelikým nebezpečím těla i duše, jako chránila jednou dítě, jenž později stalo se velemocným císařem.

Střelcové, stráž to ruského ceře, jedenkrát zprotivili se proti pánu svému. Což je dražšího srdci mateřskému nad dítě? Carevna ihned dověděvši se o odboji spěchá k nedospělému synáčku svému a uchopivši jej utíká do kláštera nejsvětější Trojice, na několik mil od Moskvy vzdáleného, kdež domnívá se býti jistou před pronásledovníky syna svého. Avšak útulek její prozrazen jest odbějcům. Zběsilá tlupa dostala se do kláštera vraždíc vše, cokoliv jí přišlo v cestu. Dva zbůjníci našli carevnu dítě své úzkostně k srdci vinoucí. Se vztekem se hrnou proti ní, chtějí ji zavraždit. Avšak ona pospíchá s dítětem do kaple klášterní; zde položí vši dítě své k nohám sochy Matěře Boží hrozí okem i slovy, jakáž pronésti lze pouze matkám, vrahům pomstou nebes, odváží-li se zpáchat zločin ten; a oni nemají k tomu odvahy, dýka jim vypadla z rukou, — jakási neviditelná moc odzbrojila drzé rámě jejich; ano jeden z nich bázní jat padl k zemi. Maria ukázala mu paprsek slávy své a oko její zalesklo se co ohnivý meč; druhý pak z nich váhá a hledě na sv. obraz praví k soudruhům svým: „Nikoliv bratře, nikoliv před tímto oltářem!“ . . . „A jinde též ne!“ zvolá matka. A hle právě nyní dorazil sem oddíl vojska, jenž zůstalo věrným. Odbějcové dali se na útěk; dítě i matka byly zachráněny. — Dítě to, jemuž Maria tak zázračně pomohla, byl Petr I.

Otcové i matky, vychovatelé i vychovatelkyně, i vy dítky sobě svěřené odevzdejte pod ochranu Marie Panny. Nemusíte-li se třeba obávat dýky, musíte se předce děsiti ohnivých šípů, jimiž je stíhá vrah lidstva od počátku světa; proto uveďte dítky své k oltáři Panny Marie; ať nosí její sv. obraz, dejte je zapsati do sv. bratrstva, jí věnovaného, odevzdejte je pod ochranu její a když je satan uvidí, takorča jako pod střechou u oltáře Panny mocné a nepřemožitelné, řekne ke společníkům svým: „Nikoliv bratře, nikoliv zde, zde moc naše přestává. . . Šípy naše jsou k tomu příliš tupé. Nikoliv bratře, nikoliv před tímto oltářem!“

Matce Boží odporoučejí se dítky po prvním sv. přijímání! Jak příjemna a mila jest asi Marii obět tato, pocházející z vroucného srdce a z čistých rtů dětinných!

Bůh vás ochraňuj, ubohé dítky na bouřlivém moři, načež se právě pouštíte, hvězda jitřní vždycky cestu vaši osvěcuj a stále vás doprovázej. Oltář tento spatří jednoho neb druhého z vás v dospělejším věku. Snad vstoupíte před oltář ten,

abyste sobě obapolně dali nerozlučitelný slib věrnosti manželské. Ó Maria, vzore žen, spravedlivý a čistý Josefe, vzore manželů, vyproste u toho, jenž vám na zemi poddán byl a jenž nyní panuje ve stánech nebeských, radost a blaho, jednotu a svornost všem snátkům u vaší přítomnosti uzavřeným a pod ochranou vaší požehnaným! Kéžby všechny manželky mužům svým tak poddány byly, jak Maria poddána byla Josefovi! Kéž by všickni mužové manželky své tak milovali a opatrovali, jako miloval a opatroval Josef Marii!

Kaple či oltář blahosl. Panny bývají též skvostněji ozdobeny, nežli ostatní oltáře neb obrazy. Vždyť to činí radost nábožné bohaté dámě, věnuje-li kaple té částku úspor svých a výtěžek z toho, co si byla utrhlá s malých zábav svých. Vždyť to činí radost jí i dcerám jejím, mohou-li nějakou ruční prací Marii věnovanou dokázati hlubokou vděčnost svou k ní. Vždyť to zajisté jest slastí nezámožné dceři řemeslníkově nemající zlato, jimž by uctila dobrou matku svou, může-li aspoň několik hodin obětovati k tomu, aby zvláště ve svatvečer Marianských svátků důstojně okrášlila kaply Panny všech panen! A zdaž nebývá šťastnou ano i hrdou, postavila-li na oltář Bohorodičky krásné květiny, buď růže, či lilie neb konvalinky? Ano krášení oltářů Marianských jest skutečně ctí, o níž závodí horlivé panny a věrné následovnice královny andělův. Zdobiti oltář Matky Boží bývá odměnou cnostného chování, přináležejí to zajisté pouze pannám věrným, sloužiti Marii a blížili se k oltáři jejímu; tím též dosahují práva na její mateřskou přízeň, vždyť Maria se zálibou hledí na každého, jenž ji ctí a jí slouží, jelikož sama praví: „Ti, jenž pro mně učiní něco, budou odměněni životem věčným.“ (Eccles. 24, 30).

Ó Maria, máti nejlaskavější, jak miluji oltáře tvé! Tak jak miluje námořník přístav, v němž loď jeho skryta jest před větry a bouřemi, tak miluji, ó Maria oltáře tvé! Jako miluje voják pevnostní hradby, chránící jej před střelami nepřátelskými, tak miluji oltáře tvé! Tak jako cestující, žízní a umdlením vysílený, v práhnuoucím písku pouště Africké miluje oasu, tak ó Maria, miluji oltáře tvé. Jako bázlivý beránek miluje chlív, v němž se cítí bezpečným před dravostí vlka, tak miluji oltáře tvé! Dábel neopovází se přiblížiti se k oltářům tvým, nájezdy jeho tu umdlévají a pozbývají síly, tu rozptyluje se klamné kouzlo světa, zármutek prchá, radost se blíží, srdce mé hárá, pobožnost moje vzrůstá, skroušenost se u mne hostí, naděje se množí, bázeň mizí, vášně utichují, duch můj se občerstvuje, důvěra oživuje a víra se probouzí, prodlévám-li u oltářů tvých.

Hle jaké vzdechy něžné touhy linuly se jednou z hloubky skroušeného srdce před oltářem Marianským. Jsou to povzdechy nábožného skladatele kněh o následování Pána Krista, blahosl. Tomáše Kempenského: „Zdravas Maria, milosti plná! Pán s tebou! Ó láskyhodná Panno! Buď zdráva, blahá naděje chudých! Buď zdráva, něžná matko sirotek! Jsou-li všechny brány nebes uzamknuty a zabráněn přístup k Bohu pro hříchy mé, schází-li mi všeliká rozvaha a nemohu-li si nijak sám pomoci, zachvátí-li mne rozmrzelost vezdejšího života a úzkost duševná tak, že k ničemu na světě schopen nejsem, zahálí-li se slunce rozkoše v noc strachu a zármutku, nemohu-li najíti útěchy nebeské, shrocen jsa nevýslovným žalem, zdvihají-li se vichrové pokušení a vzrůstá-li bouře zlých vášní, zastihne-li mně krutá nemoc aneb jiné nějaké protivénství, kam se mám utéci? Kam se mám obrátiti? Kam jinam, nežli k něžné utěšitelce chudých? Kam jinam mám obrátiti zrak svůj než ke skvoucí hvězdě mořské, k oné vždy zářící hvězdě, jenž nikdy neskrývá milostného světla svého? O laskavá máti! Tys zářící hvězdou oceanu,

kteráž bezpečně vede do přístavu pokoje ty, kteří oko své pozdvihují k tobě, žádajíce tě o pomoc!

K tobě tedy se utíkám pokorně tě prose o pomoc, neboť čehokoli sobě žádáš od Syna svého, ihned dostane se tobě. Jsi-li ty při mně, paní slavná, kdož může býti proti mně? Když ty mi propůjčíš milost, kdož může mne zavrhnouti? Rei k duši mé: „Já jsem ořodovnicí tvou, ničeho se neobávej, jako matka těší dítě své, tak i já tebe potěším.“

To jest tvůj hlas, ó Maria! Kdož dá srdci mému, abych hlas ten stále slyšel? Jak sladké jsou mi slova Tvá! Mluv velitelko má, mluv k srdci sluhy svého, neboť poslouchám. Jsem přesvědčen, že jsi matkou mojí! Žádná matka nevyrovná se ti cností neb krásou, dobrotou a milostí, věrností a milosrdenstvím, Dnes vyvolil jsem tě za matku svou, odevzdávám se ti s důvěrou. Dostačí mně slabému nešťastníku spojení býti s tebou.

Kéž vystoupí ubohá modlitba má k tobě, paní nejsvětější! Tyť jsi brána nebes, pramen života, chrám Boha živého, tys svatyně Ducha sv., zastávej mne u Syna svého, před jehož soudem nikdo nebude bez úhony.

Sv. Jan evandělita,

patron žákův „Školy Božského Srdce Ježíšova.*)

I. Povolání do školy.

Bylo krásné, příjemné jitro březnové leta Páně 31. a právě vzešlo slunéčko jarné nad hornatými skalisky východného břehu jezera Genezaretského, když dvě lodičky po širém moři plouly a zvolna vesly pousouvané k Bethsaidě se blížily. Jakmile ku břehu dospěly, vystoupilo mužstvo, a počalo sítě své vypíratí. Byli to chudí rybáři z galilejského městečka Bethsaidy, kteří v noci ryby lovit se byli vypravili. Tentokráte se jim hlavně nedařilo, celou noc pracovali, avšak nic nepolapili, a mdlí a unaveni na úsvitě ve příbytky své se vrátili. Z jedné lodičky vystoupili dva bratři, Šimon a Ondřej, v druhé byl Zebedeus se dvěma syny a lidmi k lovu najatými. Starší syn sloul Jakub. Mladší právě vstoupil v nejkrásnější leta věku jinošského a čítal sotva 25. jaro, sloul Jan. Jeho jemný, přívětivý pohled, jeho růžové líce, svěží lepost poněkud něžného obličejce, skromné chování-se, pokojné hnutí — vše jevílo panickou, nepokaženou duši, srdce šlechetné a hlubokou (vážnou) mysl. Společně sítě vypírajíce, nepozorovali rybáři, že od města zástup lidí se k nim blíží, jenž naslouchaje na muže se valil, s ním brzy stanul, brzy ku předu kráčel, až na blízko obou lodiček přišel. Nyní teprva zpozorovali rybáři průvod ten a sotva že času jim zbylo, aby lodičky na břeh vytáhli, již byl u nich veliký prorok Nazaretský; neboť Ježíš to byl, na něhož lid se valil, aby slovo Boží z jeho úst slyšel.

Když tedy Ježíš účelivý zástup kolem sebe viděl, šel k Šimonovi, jež dříve již na Jordáně poznal, vstoupil na jeho lodičku a prosil ho, aby od země odvezl maličko. Co zatím Šimon lodičku Zebedeovu s ním ode břehu odstrkoval,

---

*) Dle „Sendbote.“

posadil se Ježíš a vyučoval z lodičky lid o pravdách království Božího. Když byla přednáška dokončena a lid propuštěn, kázal Pán Šimonovi, aby vezl na hlubinu moře, a sítě k lovení rozestřel. Šimon uposlechl, Zebedeus se svými provázeli ho na své loďce. Sotva že Šimon a Ondřej síť rozetřeli, již takové množství ryb zahrnuli, že až sítě se trhaly. Tu volali Zebedeus a jeho syny ku pomoci, tito přišli a tu se naplnily obě lodičky rybami tak, že se téměř potopovaly, a oni jen s těžší na břeh je dopravili. Přistanuli nedaleko sebe. Když byl Ježíš vystoupil, volal na Šimona a bratra jeho Ondřeje: „Pojďte a následujte mne.“ — Příjemný zvuk hlasu, jakým slova tato pronesena byla, a ušlechtilost pohledu, kterýž na obou spočinul, dotekly se silou božskou k sobě táhnoucí srdce rybářova jako kouzlem nějakým, opustili ihned síť a loď a následovali Ježíše. Pán šel s nimi dále, až tam kde našel lodičku Zebedeovu na jezeře blízko břehu. Otec se dvěma syny a tovaryši nebyli ještě vystoupili, nýbrž pracovali na opravě sítí, je při hojném lovu právě konaném (odbyvaném) byly utrpěly. Tu stanul Ježíš a díval se na obě mladičké postavy. Dlouho spočíval pohled jeho na Janovi, potom k nim volal: „Pojďte a následujte mne.“ Zázrak právě se událý naplnil myslí jejich úžasem a vděčností k Ježíšovi a získal je pro něho, ale ještě něco jiného působilo tajemněji, v srdcích a zvláště Jan cítil, že srdce jeho něčím neznámým, jako prvou láskou se zahřívá a magnetickou jakousi silou k srdci Ježíšovu přitahováno jest. Jeho šlechetná mladičká a panická duše potřebovala lásky; zde, to mu pravil božský krásný pohled z Ježíšova oka, mohl ji nalézt, proto byl rychle odhodlán. Loučí se s otcem svým, zůstává ho s nájemníky a sítěmi na lodičce, vystupuje s bratrem svým Jakubem na břeh a od této hodiny jest Jan žákem Ježíšovým.

II. Den prvního vyučování.

Z Bethsaidy, rodiště jeho, vedl mistr nově získaného žáka cestou takměř tří hodin do Kafarnaum, hlavního města Galileje. Byla právě sobota, a ti židé, co na náboženství ještě drželi, byli ve škole (syagoze) shromážděni. Sem vedl Ježíš zvolený malý zástup. Předešla ho již pověst velikého učitele v Israeli, a proto vše, jakmile vstoupil do síně vyučovací, napnutě pozor mělo na jeho vyučování. Co Ježíš tentokráte přednášel, o tom sice zpraveni nejsme, avšak v srdci nového žáka, jakož i ve všech ostatních působil obsah a způsob přednášky hluboce a nezrušitelně. Neboť podivem unešení poslouchali všickni ani nehlesajíce, potom pravili k sobě: „ten neučí, jako naši zákonníci aneb jako fariseové, nýbrž jako moc maje“ (Marek 1, 22). — A řekli to právem, neboť se slovem pravdy spojoval Ježíš i skutky zázrakův. Vždyť před nedávnem viděl mladý žák na jezeře zázrak při lovu ryb, a tu měl býti svědkem ještě většího zázraku. Tu byl přinešen mezi posluchače člověk, kterýž byl posedlý duchem nečistým. Hrozná to byla podívaná viděti člověka an duchem zlým týrán a trápen jest. Ježíš nejvroucnějším soucitěm jat, kázal duchu vyjít, a duch nic nemoha proti tak mocnému výroku, polomcoval nešťastníkem u prostřed posluchačův, načež vyšel z něho. Tímto zázrakem skončila se přednáška v synagoze.

Mistr obmýšlel nově získaného učeníka hned tohoto dne k sobě upoutati a přesvědčiti ho o božském poslání svém. Proto měl Jan po třetí býti svědkem Božství jeho.

Šimon měl v Kafarnaum tchyni, a ta trápena byla prudkou nemocí. K ní vedl Šimon mistra. Když byl Ježíš vstoupil do světnice nemocné, dotekl se ruky její, pozvedl ji a aj zimnice ji přestala, nemocná vstala z lože a ustrojila milým

hostům hostinu. Zatím se svečeřelo a slunce bylo již za horami. Tu přilákala pověst tohoto nového zázraku ke dveřím domu, kdež Šimonova tchyně přebývala, a kdo měl nemocného příbuzného, přinesl ho k Ježíšovi, on na ně vzkládal ruce a uzdravil je všechny. — Tak minul pro Jana první den na blízku Ježíše. — Moc božská, to viděl zjevně, byla s mistrem jeho. A ta tichá mysl a laskavost, a ta pozorná milující péče Srdce Ježíšova o nemocné a trpící připoutaly ho nerozlučně k Ježíšovi, a srdce jeho bylo věrou a láskou tak připraveno, že mistr nyní počítí mohl se šlechtěním a přetvořením jeho. Neboť lecos bylo ještě v tomto srdci, co Pánu se nelíbilo. Zásady a smýšlení, náklonnosti a pohnutky žákovy byly jako ostatních učeníkův, často ještě velmi světské. To muselo býti nejprve změněno, aby srdce Janovo poznenáhla obrazem Srdce Božího se stalo. S mnohou láskou a šetrností ale předce s moudrou stálostí počal Ježíš krásné dílo.

III. Vychování žákov.

Brzy tomu bylo půl třetího leta, co Ježíš uče a dobře čině s učeníky svými zemí procházel, a třetí rok vyučovací pokročil již k měsíci srpnu. Tu vyvedl jednoho dne Pán tři svých učeníkův na horu Tábor a tu se před nimi proměnil. Jan byl tak šťasten, že byl jedním učeníkův těch. Tu pohlédl do nebe a do slávy mistra svého, a pln blažené naděje v srdci sestoupil s Pánem do Kafarnaum. Neopatrná věc, která se udála za pobytu jejich v městě tom, způsobila rozepři mezi apoštoly. Přišel k nim totiž, (jak vykládá sv. Mat. 17, 23), výběrčí, aby vybíral daň z hlavy. Že Ježíš v chudobě své ničeho neměl, musel zázrakem potřebné peníze teprva si zjednat a zaplatil daň za sebe a za Petra, nikoli ale za ostatní učeníky. Pro tuto přednost Petrovu bylo od apoštolův na další cestě tak i onak rokováno, rozpravu rozpředli o předmětu tom, kterým se již často zabývali, o říši mistra svého, o níž věřili, že Israelity jha římského osvobodí a jejich národem, jako veliký král vládnouti bude. Tož se nahodila otázka velmi blízká, zda skutečně Petr prvním ministrem říše té se stane, aneb kdo z nich mezi výše postavenými bude. Jan se nestranil řeči této. Poněvadž věc ta od učeníkův rozhodnuta býti nemohla, vznesli ji na Pána, aby jim ji zodpovídal. Okamžiku toho mistr jejich očekával, ano on jej otázkou předcházející spůsobil: neboť tento duch sobeckosti a nízká závistivá náchyllost žákův jeho byla mu trnem v oku. Tu pojal, aby Jana a ostatní o lepším opravdově poučil, maličké pachole na rámě své, celoval je, lahodil mu a vysvětlil žasnoucím apoštolům nejprve: že nejen nižádné přednosti v jeho říši míti nebudou, nýbrž že do říše té ani vejíti nemohou, nebudou-li jako maličká pacholata, pokorní, skromní, prostí vši liché ctižádosti, nepečliví o důstojnosti vezdejší a lhostejní k nim, potom teprva dodal odpovídaje k otázce jejich: ten že bude v říši jeho nejvyšší postaveným, prvním, kdo byl z nich nejmenším, nejpokornějším, sluhou všech. — Slovo to na okamžik spor ukončilo, avšak kořen ctižádosti úplně ze srdce Janova vyplnění nemohlo ještě pro tentokráte, to se mělo státi teprva později. Zatím však Jan Pánu řeč přejal, zdáti by se mohlo, že zúmynně rozpravu od nelibé domluvy odvrátiti chtěl, neboť bez souvislosti s předcházející řečí Ježíšovou počíná na jednu vypravovati, že našli člověka, který není ze zástupu učeníkův a jenž předce ve jmenu mistrově dábly vymítal, oni ale, že mu zakázali déle to činiti. Nevčasná, poněkud neskromná horlivost pro čest mistra svého nemůže tajiti se v činu tomto. Proto neopomenul pokorný mistr, Jana na nedokonalost tuto upozorniti a jemu zřejmě pověditi, že s tímto řízením srozuměn není. Neboť muž, jenž v jeho jmeně

posledlé uzdravoval, že nejednal proti němu ani proti učeníkům jeho, že mu to tedy neměli zakazovati na dále (více). I toto slovo nemělo za následek polepsení nevčasné horlivosti. Druhé, ostřejší důtky bylo potřebí a příležitost k tomu brzy se dostavila.

Na konec září třetího roku vyučovacího měla býti slavena slavnost stánkův, proto tam zaměřil Ježíš kroky své. Cesta ho vedla skrze Samaří. Docházel k městu pod večer a proto poslal Jana a Jakuba (dí sv. Luk. 9, 52) napřed, aby tam pro něho a učeníky jeho nocleh připravili. Byli od Samaritánů, nenávidících židů, příkrě odmrštěni, ano i nepřátelsky s nimi naloženo bylo. K vůli sobě, více ale ještě k vůli milému mistru svému zkormoučení stali se netrpělivými a pomýšleli na pomstu pro měšťany. Když tedy k Ježíšovi se byli vrátili, pravili k němu: „Pane! chceš-li, ať díme, aby oheň sestoupil s nebe a spálil je.“ Mistr ale se obrátil, potrestal jich a neschvaloval zřejmě tuto náchylnost, jež z nepravé horlivosti pro osobu jeho netrpělivou se stává a chybujiícího raději by zahubila, nežli ho polepšila: „Nevíte, čího jste ducha, Syn člověka nepřišel, aby duši zatracoval, ale spasil.“

Když následujícího a posledního roku života svého Pán na začátku března z Efrema přes Jericho do Jerusalema se ubíral, aby tam o slavnosti velikonočné na smrt se vydal, tu předstoupili na cestě tam Jan a Jakub, tentokráte i s matkou svou Salome před Pána, aby si vyprosili prvá dvě místa v domnělé říši světové mistra svého! Tedy posud ještě světský smýšlející a ctižádostiví. — Tu si stěžoval mistr, že posud nestali se žáky srdce jeho, jeho smýšlení: „nevíte, zač prosíte.“ Potom, aby je vyvedl z jejich klamu, předkládá jim místo důstojností kalich utrpení, ten měli píti prvé, než by pomyslili na významování v říši jeho.

IV. Trudné hodiny zkoušky.

Ohněm zkoušeno jest zlato, křesťan zkoušen bývá křížem: „A kdož nenese kříže svého, ... nemůže býti mým učeníkem“ (Luk. 14, 27). I pro Jana byly odměřeny hodiny, kde jeho čnost očištěna, vytríbena a jeho věrnost a láska k mistru zkoušce podrobena býti měla. On visel na Ježíšovi s mladistvě horoucí duší a hlubokým zajisté nadšením, a neprávě za to máje, že brzy Pán říši svou v Israeli založí, a že ho brzy uzří ve slávě a ozdobena starou korunou králův židovských, neodstoupil nikdy od boku jeho, a tak hluboce zakorenilo se toto mínění a tato naděje v srdce milujícího učeníka, že nemohl rozuměti tomu, co tak často předpovídal mistr jeho o hodině potupy a kříže. Jak trapným, jak z klamu vyvádějícím, ale právě proto poučným musel býti den, když musel viděti mistra, an strádá v nejhlubší potupě a bez pomoci umírá. Avšak Jan se neviklál. Jak sám vypravuje, následoval ale toliko z daleka mistra s Petrem, když svázan s hory Olivetské do domu Annášova veden byl. Kdežto tam Petr z bázně mistra zapřel, vytrval Jan ještě samotén u Ježíše uprostřed nepravých žalobníků a bezbožné chatry. A když lid a kněží, židé a pohané všemožnou potupou a pohrdáním krvácejícího, ukřížovaného a umírajícího přítele a učitele zavrhl, stál ještě pod křížem trpce se smrti v srdci zápase věrný, věřící a milující učeník Jan po boku matčíně.

Mistr zemřel, nejtěžší zkoušku byl Jan již přestal, jitro velikonočné vrátilo příteli přítele, a co den úmrtný v duši zákově snad byl ohnul, to pozvedlo se, jakmile opět uzřel vzkříšeného, k novému životu a síle, jež ničím zlomena býti neměla. Vysoká rada ho mohla sice proto, že tak veřejně a rozhodně pro Ježíše vystupoval k soudu pohnati a do vězení vrci či hoditi, Jan nebál se ničeho. A když

mu vysoký kněz zapověděl o Ježíši Kristu kázati, řekl netajeně: „Zdali to spravedlivé před obličejem Božím, abychom vás více poslouchali než Boha, sudte, neb nemůžeme nemluvíti toho, co jsme viděli a slyšeli.“ (Sk. ap. 4, 19).

Ale ještě hlasitější a výmluvnější svědectví své lásky a věrnosti měl vydati na konci dnů svých. Zatím zbělel vlas žákův pod obtížemi úřadu apoštolského, a stáří 90 let leželo trapně a hnětlivě na jeho ramenou, a ještě pořád kázal v Malé Asii „život věčný, kterýž byl u Otce, a ukázal se nám“ (1. Jan 1, 1). Již byli všickni jeho spoluapoštolé smrtí mučnickou zemřeli, když Domicián císař věrného žáka Ježíšova jíti dal a mu velel, aby obětoval bohům. Pohrdlivě zamítl Jan rozkaz ten. Tu ho dal císař ukrutně bíti a na to do kotle naplněného vřelým olejem. Však oheň, jenž v srdci učeníka lásky planul, nedal mu cítiti trápení nižádné a muky. On zvěstoval v mukách ještě Pána, a když z oleje vytažen byl, aj! — muka ho okrášlila a omladila. Nyní byl vypovězen do strast a svízele. Ostrov Pathmos měl býti bydlštěm jeho, a tam měl ctihodný stařec pracovati v dolech rudných (báních) a konati nejobtížnější zaměstnání. I tato zkouška musela cnost jeho oslaviti a srdce jeho připodobniti veždy více ke smýšlením ukřížovaného mistra jeho. Tu zemřel Domitián a jeho nástupce Nerva velel, aby ukrutné muky apoštolovy vzaly za své, a Jan směl opět do Efesu k církvi své se vrátiti. —

Tak přímo s Kristem obcujíc Ježíšem poučeno a příkladem jeho nadšeno, a rozmanitými mukami a lopotami vytríbeno, vzdělalo se sice pomalu ale tím bezpečněji ono srdce Janovo, jemuž se dívíme na staříčkém biskupu Efezském, a jež bylo „podle obrazu toho, kterýž je stvořil.“ (Kol. 3, 10).

V. Jedno srdce a jedna duše!

Dlouhá a namáhavá škola to byla, v níž žák dospěl k dokonalosti své. Známo sice jenom málo tahův či nástínův z jeho života, avšak jeho listy dávají nám jasně do srdce jeho nahlédnouti, abychom poznali, jak velice žák ve škole velikého a vznešeného, božského mistra s lety pokročil. Z listův těchto vane duch, jenž se jeví při prvním dechnutí duchem a učením Ježíšovým. Jsou to tytéž vznešené náhledy a smýšlení o Bohu, „jenž jest světlo, a v němž tmy není,“ jest to totéž líčení slitovné lásky Boží, „jenž se nám ukázala tím, že Bůh poslal svého jednorozeného Syna na svět, abychom živi byli, a dítkami Božími slouli a byli.“ — Totéž přesvědčení o nutnosti, že povznešen býti musí člověk skrze Syna, slovo života a „jak ten, kdo v Krista věří, v Bohu zůstává a Bůh v něm.“ Tatáž nenávisť hříchu, neboť „kdo hřích páše dáblův jest!“ táž touha, plniti v všem vůli Otcovu: „poněvadž láska Boží v tom spočívá, abychom zachovávali rozkazy jeho, a poněvadž přikázání jeho nejsou obtížná.“ Konečně totéž pohrdání světem, neboť „láska Otce není v tom, jenž miluje svět, a vše, co ve světě jest, jest žádost očí, žádost těla a pýcha života.“ — Není-liž to docela duch Ježíšův? nezní-liž to, jakoby mluvilo zde a učilo totéž Srdce, jež jsme poznali z evandélií, býti za Srdcem Ježíšovým? —

A jakož duch a náuka, tak i život a láska Janova staly se rovnými životu a lásce mistra svého. Neboť u něho platila zásada: „Kdo praví, že v něm (v Kristu) zůstává, máť, jakož on chodil i sám choditi.“

Pročež zchudl s chudým mistrem, a procházel zemi jako on uče, obracuje hříšníky, uzdravuje nemocné. Ubírá se jako apoštol do světa, aby hlásal slovo

pravdy. Mistr jeho vedl život panický, božský, čistý, a Jan byl pro nevinnost svou miláčkem Páně, jemuž dával Pán přednost před jinými. Mistr planul láskou k bližnímu svému a za rozeznávací znak učeníků svých ustanovil, lásku k bližnímu, a Jan zahrnul celou náuku křesťanství v lásku k bližnímu, neboť pravil: „milujeme-li se vespolek, zůstává Bůh v nás, a láska jeho v nás dokonalá jest,“ (1. Jan. 4, 12). A když za kmetných dnů svých na rukou učeníkův svých v Efesu do shromáždění (v obec) věřících nositi se dal, a dlouho kázati nemohl, nekázal nic jiného aniž delší řeči již nebyl, říkával toliko: „Synáčkové! milujte se vespolek!“ Když pak bratřím řeč tato již přicházela protivnou a jednou se ho tážali: ale mistře! proč říkáš veždy totéž?“ dal jim tuto krásnou odpověď: „pověď to Pán přikázal, a když to činíme, dosti jest.“

Jakož konečně mistr jeho jako dobrý pastýř vyšel, aby hledal hříšníky, ztracené ovečky, tak bilo srdce pastýřské i v prsou žáka jeho, rovněž tak soucitně a milostně. Nástín o tom podává nám církevní Otec Klemens Alexandrinský, než o tom příležitostně.

VI. Odměna žákova.

„Sladké jest jho mé, a břímě mé lehké“ — Velké to slovo, nesrozumitelné všem, jižto se ve jho to nikdy neuvázali, nikdy opravdově plnicí nadešením jeho o to se nepokusili, aby břímě to nesli, — leč síly dodává tomu, kdo po šlépějích Božského mistra zmužile kráčí. V srdci Ježíšově proudí zřídlo radostí nebeských a božské síly. Čím více žáci (učenici) srdci tomuto se sbližují, tím čerstvější a mohutnější praménky zřídla tohoto v srdce jejich se vylévají. Sv. Jan velkomyslně jho Páně na se vzal u jezera Genezaretského, proto také měl okusiti sladkosti jeho. Lásce učenikově přiměřena byla odměna mistrova. —

Na zářících výšinách Tábora stál Ježíš proměněn. Slasť rozplývala se vškol: budoucí nebe se svými radostmi a jasností svou přítomnými se staly v hodinu tuto. I vyvolen byl věrný učeník a společník Ježíšův za tříletého vyučování Páně, sv. Jan, aby se stal svědkem tohoto divu božího, a účastným nebeské rozkoše této. — Avšak lásce jenom láska může býti odplatou; protož i Jan více, než rozkoše na hoře Tabor přízeň Mistra získati si hleděl. Ježíš zná krásné přání svého přítele a jest hotov, je uskutečniti, avšak teprv v hodině, v nížto bude se jím rozloučiti. Hodina ta přišla. Ježíš předvídaje strašný boj, jež okamžik ten v duše milovaného učeníka vzbudí, přivinul jej při poslední večeři k sobě, a překypuje sladkými slovy útěchy choval učeníka na své sv. hrudi, aby zde ssál víru a sílu, která by jej zachovala od zahynutí v hodině trpkých pronásledování. Každé hnutí Božského Srdce šeptalo blaženému apóstolovi: „Ježíš tě miluje“ — a v tomto důkaze nejmilostnější náklonnosti nalézal Jan tu nejsladší odměnu, která mu dodávala dosti zmužilosti a síly, aby mistru svému věrnost zachoval, když jej celý národ v nenávisti pronásledoval. A za tuto novou věrnost nová mu již odplata připravena; tam na hoře, na Golgatě měla mu býti udělena. Na kříži pněl umírající mistr; vše již byl Otci nebeskému obětoval, jenom na jednom lpělo ještě Srdce trpící něžnou láskou synovskou. Byla to — Maria: — také od ní měl se odloučiti, a tu onu, jižto jedinou byl radostí a podporou mezi rozhořečeným lidem samotnu zůstaviti. Kdež bylo tu srdce, jež by se jeho Srdci rovnalo, ježto by láskou dětinou opuštěnou chránilo matku, jež by však také matce milé bylo a příjemné? — A srdce takové nalezeno bylo, hrudi pohýbaló Janovou. Jen panic ochráncem směl býti panny nejčistší. Ježíš naučil jej čisté lásce s důvěrou, činí ho bratrem svým a tak

synem Matky své a praví: „Synu; hle Matka tvá!“ — Ale ještě drahocenější dar byl přidán — Mariino smateřské Srdce a láska mateřská a moc mateřská mají od nynějška Janovi patřiti! „Ženo! hle syn tvůj!“ O jaká odměna pro věrného žáka Srdce Ježíšova.

A když oči a Srdce Mistrovo v smrti se trhaly, to byla velmi kormutlivá, pustá hodina pro Jana. Jeho láska a jeho život zemřely. Avšak prvý papršek slunce velikonočního přinesl odplatu za utrpení. Z rány srdce Vzkříšeného plynula do něžného srdce žákovy velikonočná radost (triumfu) vítězoslávy, nesmrtelnosti a oslavy. Mnoho vytrpěl s Ježíšem; mnoho se měl nyní radovati s ním, a poněvadž hluboko sestoupil s Ježíšem ve vinu, rozuměj potupy a pohrdání, tož směl nyní povznášeti se jako orel ve výsosti nebeské a ve světle Mistrově zírati tajemství, „co bylo od počátku“ (1. Jan 1, 1.) a svěstovati je světu: Na počátku bylo Slovo (Syn Boží) a Slovo bylo u Boha a Bůh byl Slovo (Slovo bylo Bůh, bylo Božské bytnosti a přirozenosti, Božská osoba). — Zde v tajemném zjevení rozpečetil mu Mistr knihu sedmi pečetí, a dal mu předvídati budoucnost a konečnou vítězoslávu říše své a všech jeho věrných, milujících učeníkův. On viděl s hlesajícím srdcem nový Jerusalema, kdež „setře Bůh všelikou slzu s očí učeníkův a smrti více nebude; ani kvílení, ani křiku, ani bolesti nebude více.“ — A když žák toužebně do této věčné vlasti pohlíží tu slyší s trůnu Beránkova hlas, v němž poznal hlas Mistrův a jenž mu praví: „Aj přijdu brzo a odplata má se mnohú jest“ (Zjev. 22, 12). A kmetný žák, břemenem let skloněn, a láskou a touhou takměř stráven odpovídá, úpěnlivě prose: „Jistěť, přijdu brzo. Amen. Přijď Pane Ježíši!“ (Zjev. 22, 20.) — Uprostřed obce své plačící a zarmoucené zemřel Jan maje asi 95 let.

Spolkový Kalendář

Prosinec.

Poslední měsíc v posledním čtvrtletí! posledních 31 dní v tomto roce! dost možná, že to budou pro mnohého z nás i poslední dni života! Ach! kdybych to věděl, můj milý Kalendáři, — to bych ovšem zcela jinak se choval, nežli doposud: já sice čítám pilně ve Škole Božského Srdce Páně, také se mi v ní všecko líbí . . . ty krásné básničky, ten roztomilý Budíček . . . a ty mnohé modlitby odpustkové! totě pravý poklad nebeský! — ale když to mám vše zachovati, neždá se mi, nechce se mi, musel bych si o něco dříve přivstat, a tu se zpouzí mé choulostivé tělo, nemám chuti atd. a tak se stalo — přiznám se upřímně — že jsem, ani jedinkou z těch modliteb a pobožností až posud dobře a zcela a vytrvale po celý měsíc nekonal. Avšak kdybych věděl, milý pane Kalendáři! že tenhle měsíc bude posledním mého života . . . o pak bych na nic nedbal, všecko zachoval, a ještě více než všecko, pak bych také na nic nedbal, a jen na to, abych své chyby a nedokonalosti odložil a takto Bohu nejvyššímu se zalíbil. Ach kdybych to jen věděl, kdybych to jen věděl!

Kalendář odpovídá — však ne sám, raději nechá odpovídati sv. Augustina: „Konej nyní, co bys pak chtěl konati, a spasen budeš!“

A jak krásnou příležitost podává nám měsíc tento k pevnému předsevzetí, **nový** život obnoviti horlivost a nábožnost křesťanskou! Začíná

s nedělí! ... jenž jest dnes Páně, zasvěcený službě Boží a našemu posvěcení, našemu spasení! začíná s první nedělí adventní!! ... jest tedy nový rok církevní! nový rok křesťanský!! nový rok duševní!!! ne tedy poslední ale první jest to měsíc v Kalendáři spolkovém — opět nová pohnutka k svrchu zmíněnému předsevzetí!

Jest sv. advent co znamená „příchod“ totiž příchod Páně s nebe na tento svět, což se obnovuje o vánocích, ale i příchod Páně budoucí k soudu, a konečně ten nejpotěšenější, nejblaženější příchod Páně — k nám — do srdcí našich — v nejsvětější Svátosti Oltářní. Jak jej chceme očekávat? jak se připravovat na jeho příchod? Tak abychom dobře obstáli, když přijde jednou k soudu. Zajisté každý si přeje, by mu sloužil sv. advent čas pokání a skroušenosti k životu věčnému, pročež bedlivě ho užívejme — dost možná, že se již žádného více adventu nedočkáme.

1. **První** neděle adventní. Sv. epištola zní: „Bratří! hodina jest, abychom již ze sna povstali, nyní zajisté (v tomto posvátném) bližší jest naše spasení (s milostí Boží, s pomocí Ducha sv. mnoho se může státi pro život věčný, daleko více) nežli bychom uvěřili.“

První Rorate! na mnohých místech slavné zpívané!

Odpustky plnomocné: první neděle v měsíci (ve sv. škapulíři), na modlitby „Zdravas Královno“ atd. na $\frac{1}{4}$ hodiny pobožnosti ku smíření hněvu Božího, (nebo v jiný den, kdy si to kdo zvolil konati) v bratrstvu nejsvětějšího Srdce Páně a v apoštolátu (nemůže-li budoucí pátek pobožnost konati), na mši sv. za dušičky (nemůžeš-li zítra jíti, a tak každou neděli), na hodinu pobožnosti, na sv. přijímání smírné atd.

„Častá sv. zpověď je veliký poklad duše lidské, neboť jí bývá očištěna, posvěcena a v službě Boží potvrzena — praví sv. Filip Neri — nemáme tedy jednou zvolený obyčej zprávy Boží pro nějaké zaměstnání vynechatí, nýbrž dříve si zprávu Boží důstojně odbyti a pak teprv onu práci, která nám zajisté hned snadnější bude.“

2. Sv. Bibiany z rodiny svaté a mučennické, otec její sv. Flavian ctí se 22. prosince, matka sv. Dafrosa 4. ledna a sestra sv. Demetria, 21. června. Není-liž to pohnutka mocná pro rodiny křesťanské, by vespolek v horlivosti a nábožnosti se povzbuzovaly, a — jelikož smrtí mučennickou Bohu díky! nezemrou — alespoň své kříže a protivenství společně trpělivě a odevzdaně do vůle Boží snášely!

„Přistupujíce k sv. zpovědi máme vždy živě na mysli míti, že v osobě zpovědníka našeho — sám Kristus Pán nás zpovídá.“

3. Sv. František ze zámku *Xavier*, proto Xaverský řečený, z tovaryšstva Ježíšova, nejpilnější učeň sv. Ignáce a též ze všech nejvyšší v dokonalosti a svátosti. Zemřel včerejšího dne před 325 lety slovy: „V Tebe Hospodine jsem doufal, nechť nejsem zahanben na věky.“ (Žalm 30, 1).

„Dejte mi 10 mužů, v pravdě od ducha světského zcela zbavených, a já si troufám s jejich pomocí celý svět obrátiti.“

4. Sv. Barbory, panny a mučennice, od vlastního otce na popravišti probodnuta; za to jej hned po té nešlechtnosti posel Boží (blesk) ranil, patronka dobré smrti, neboť obdržela od Krista Ježíše příslibení, že nikdo nezemře **bez sv. svátosti**, kdo ji vroucně ctí! Tak na př. zakusil její —

zázračné pomoci v smrtelných ouzkostech sv. Stanislav Kostka. „Kdo častěji Tělo Páně přijímá — ovšem ale jak se patří — ten přináší dobré ovoce: ovoce pokory; ovoce trpělivosti, ovoce všech cností.“

Je středa, tudíž plnomocné odpustky ve sv. škapulíři, a tak každou středu.

5. První čtvrtek, plnomocné odpustky v bratrstvu nejsvětější Svátosti Oltářní (vídeňském).

Sv. Petra Zlatomluvného, arcibiskupa Ravennského, vyníkal obzvláště hojnou a štědrou almužnou.

„Nikdy nemáš k zprávě Boží jíti z příčiny světské, ku př. abys od zpo- vědníka neb jiných obdržel almužny“ a p.

6. První pátek, odpustky plnomocné v bratrstvu nejsvětějšího Srdce Páně a v apoštolátu.

Sv. Mikoláše biskupa, vyobrazuje se v pravici berlu biskupskou, v levici sv. evandélium s třemi jablky, kterýmiž se znamená jeho povolání, věrnost v povolání a ovoce té věrnosti v povolání, totiž trojí zachování a zaopatření nevinnosti. Patron dítek chudých, patron jmenovitě dívek křesťanských: kéž by ho i vždy ctily, zajisté i ony všechny na jeho přímluvu zachovají — čistotu těla i srdce!

„Kdo je neskromný, byť by i jinak mnoho dobrého konal, nemá u Boha veliké ceny.“

7. Sv. Ambrože, arcibiskupa Milánského, patron biskupů a kněží, v horlivém a neohroženém konání povinností kněžských. Zastával se zmužile svaté věci Boží a církve sv. a ničeho se nebál, a proč? on světem (to jest, pýchou a vážností u světa) pohrdal a jen Boha se bál.

Duch sv. praví o představených a pastýřích církve: „Kdo vás slyší, mne slyší, kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá.“

8. Slavnost **nepoškvrněného Početí** nejblahosl. Panny Marie, t. j. památka onoho velikého vyznamenání Rodičky Boží ze synů a dcer lidských, že bez poškrvny hříchu prvotního v životě matky sv. Anny pro zásluhy Syna svého — Spasitele světa — byla počata, a tak jedinký okamžik nebyla poškrvněna hříchem prvotním — a tak i po celý život bez hříchu i toho nejmenšího vždy zůstala čista a nepoškvrněna. — To bylo učení církve sv. od jakživa, ale za článek víry prohlášeno ne bez příčiny právě za našich časů r. 1854 od velikého ctitele Rodičky Boží, sv. Otce Pia IX. právě za našich pravím smutných časů, kterým není jinak pomoci nežli zvláštní milostí Boží, jelikož doufá sv. Otec a celé křesťanstvo s ním, že tuto obzvláštní pomoc Boží skrze přímluvu nepoškvrněné Bohorodičky jedině lze dosáhnouti.

„O Maria bez poškrvny hříchu prvotného počatá, oroduj za nás, kteří se k Tobě utíkáme.“

Plnomocné odpustky na pobožnost 9 denní, (zapotřebí však po sv. přijímání, se Rodičce Boží zcela obětovati), v bratrstvu nejsvětější Svátosti Oltářní (vídeňském) a nejsvětějšího Srdce Páně, Srdce Panny Marie, v apoštolátu, v bratrstvu sv. Michala, sv. škapulíře, na litanie loretské, (kdo se je denně modlí), v chrámech Františkánských po celý oktáv. — Spolu druhá neděle (adventní), tudíž i plnomocné odpustky (druhé) na modlitby: „Zdrávas Královno“ atd.

Poznámka. Zbožným údem bratrstva nejsvětější Svátosti Oltářní Benediktinského budiž podotknuto, že první biskup, jenž se zasazoval o zavedení svátku nepoškvrněného Početí Panny Marie byl — z našeho řádu benediktinského,

sv. Anselm Kanuárský. Též na zbožné nošení křížku sv. Benedikta plnomocné odpustky.

9. „Nemocný ovšem smí Boha prositi o uzdravení ale vždy jen: „Pakli Bůh chce,“ „pakli by to sloužilo duši k spasení;“ nebo jsouce zdraví, můžeme mnoho dobrého konati, co v nemoci konati nelze.“

10. Přenešení svatého domku Nazaretského, v němž se Maria narodila a z Ducha sv. počala Syna Božího, v němž s ním po 30 let přebývala do Loretty.

Jest totiž listinami biskupskými a papežskými dotvrzeno, že domek ten, který až do r. 1291 sloužil za chrám Páně křesťanům, pak ale spustl pro nedostatek věřících od Turků zahnaných, že sv. andělé jej vyzdvihli a do Italie přenesli, kde se u veliké uctivosti až podnes chová, jakož i podobné kapličky, tak zvané loretty i jinde vystavěny jsou.

„Avšak často je spasitelnější nemoc, než uzdravení, poněvadž by mnohý to dobré nekonal, co koná v nemoci, pakli ji jen trpělivě snáší; proto zapotřebí o trpělivost Boha prositi,“

11. „Krtek jak říkají je zvíře slepé, jež ustavičně pod zemí žije; žere hlínu a vyhrabává ji na hromady a nikdy se nenasytí — tak jest to i s lakomstvím.

12. „Zpovídanec nemá nikdy činit slib bez rady a dovolení zpovědníka svého.“ Dnes je sv. Marie, služky a mučennice; jesti patronka služek křesťanských. I ty můžeš býti svatou, — budeš-li se hříchu varovati, či mučennicí — budeš-li z lásky k Bohu protivenství a křížky trpělivě snášeti. Nuže, co uděláš?

13. Sv. Lucie panny — milujmež tedy čistotu, a mučennice — milujmež i protivenství pro Boha.

„Činíme-li slib, ku př. na den sv. Lucie dvě mše sv. nechat sloužiti, je dobře přidati k tomu: budu-li moci, nezapomenuli; a kdybych zapomněl, nechci býti vázán.“

14. „Musíme-li něco kupovati, nemáme to činit proto, že k věci té máme náklonnost, nýbrž že nám jest potřebná a užitečná.“

15. Třetí neděle adventní, jenž slove *Gaudete* (radujte se), jelikož tak, začíná úvod mše sv. Radovati pak se máme proto, že se již blíží radostný den — Narození Páně.

„Abychom samolásku vykořenili, musíme její náklonnosti jako nějaké proutky (křoví) uříznouti — t. j. nesmíme jim povoliti; pak musíme kolkolem vykopávati — t. j. nesmíme připustiti, by nás jiní chválili, by o nás měli dobré domnění a to tak dlouho, až veškerá země je odstraněna a hluboko zakopána až tam, kde má své kořeny.“

16. Dnes tedy začíná **9. denní pobožnost**, kratší, co příprava na Narození Páně. Po všechny tyto dny konají se libovolné modlitby k Ježíškovi, neb k Rodičce jeho, nebo růženec radostný ke cti Božského dítěte před jeho narozením na úmysl: bychom na jeho narození svatě se připravili a jemu za tu velikou milost děkovali, že z lásky k nám stal se člověkem.

Kdo tuto pobožnost skroušeně koná, získá každého dne odpustky 300 dní, a konali to po všechny ty dni devítíku, po sv. přijímání plnomocné odpustky — buď 25. prosince nebo v následující dni oktávy; mohou se i za duše v očistci obětovati. Pius VII. 1814. Tyto odpustky získati lze i každý jiný čas, pakli

se skroušeně koná devítidenní pobožnost ke cti Božského dítěte Ježíše. „I to musíme býti hotovi snášeti, pakli od jiných z dobrého úmyslu býváme pokořeni; nebo když Bůh dopouští, že jsme u jiných v nemilosti a v nevážnosti, a když jako pokrytci jako svůdníci býváme považováni.“

17. „Když ďábel proti nám bojuje, hledí nás rozdvojiti s bližním, abychom bojovali proti sobě a on aby nad námi oběma zvítězil.“

18. Očekávání porodu nejblahosl. Panny Marie — jež spěcha se sv. snoubencem Josefem do Betlema, nebude dlouho trvati, uvidím — Ježíše! Půst čtvero suchých dnů — modlitba za hojnost duchovních správce.

„Kdo nepamatuje na veliká dobrodiní, která nám Bůh uděluje na zemi, a na tak daleko větší, která nám připravuje na nebi, ten lásku k Bohu v sobě nepěstuje ale trácí.“

19. „Kdyby se duše mohla zcela od každého hříchu všedního a každé nedokonalosti zdržeti, bylo by největší pro ni obtíží, zde na zemi jako ve vyhnanství déle trvati, tak velikou by měla touhu po Bohu.“

20. Půst a modlitba jako ve středu. „V protivenstvích, která nám bříšný svět pro modlitbu naši a návštěvu chrámu Páně klade, musíme hleděti na Boha, jenž si všecko zaznamenává a na svědectví dobrého svědomí.“

21. Sv. Tomáše apoštola Páně — na něhož Bůh dopustil, že pochyboval o vzkříšení Páně až by se sám přesvědčil — nám k vůli, bychom jistý a nezvratný důkaz měli o velikém tom tajemství; proto není dobře nazývati někoho „nevěřícím Tomášem“, anť to jakási výčitka a urážka samého svatého.

„S jakou trpělivostí snášel Kristus Pán a král nebes i země apoštoly, chudé a nevzdělané rybaře! čím více měli bychom my bližního svého snášeti, když se k nám třeba nezdvořile chová.“

22. Neděle čtvrtá a poslední adventní .... již již se blíží slavný den Narození Páně. „Bohu zcela se oddati dlužno.“

23. „I Bůh se tomu zcela oddává, kdo jemu zcela se oddal.“

24. Vigilie Narození Páně; půst štedrého dne, štedrý večer! ach ovšem štedrý — nebo nám přinese a podá — samého Ježíše!!

25. Slavný, radostný a přesvatý den **Narození Páně** I. Hod Boží vánoční: plnomocné odpustky v bratrstvu nejs. Svátosti oltářní benediktinském, na zbožné nošení křížku sv. Benedikta, římských štací, nejsv. Srdce Páně na zbožné (časté) poslouchání kázání (i kazatelé) a křesťanského cvičení (i katechetové je získají) — konečně na ty dvě pobožnosti adventní: větší od 1. prosince, menší od 16. začínají.

26. Sv. Štěpána, prvomučedníka a památka všech sv. mučedníků, II. Hod Boží vánoční. „Nemáme jen odpouštěti těm, kteří nás pronásledují ale i outrpenost míti s nimi jelikož oklamáni myslí že jsou v právu“.

Slavným Hodem Božím stojí v úském spojení 3 slavnosti, které vlastně jen k tomu slouží, by zvýšili slávu narozeného Spasitele, jehožto oslavením i člověčenství vůbec se oslavuje. Včera se narodil Kristus na zemi, by se dnes zrodil sv. Štěpán v nebi. Dnešní den nám mocně volá do srdce, že ucta do nebe je cesta křížová; že nás Bůh povolal do nebe, povolal nás i k utrpení, neboť i on sám trpěti musel a to bolestně, a pak teprv vejíti do slávy věčné. S povoláním k víře křesťanské je tedy úzce spojeno povolání k utrpení, když to Bůh žádá; proto jedná sv. evangélium o utrpení služebníků Páně.

27. Sv. Jana apoštola a evandělisty, miláčka Páně — plnomocné odpustky v bratrstvu nejsv. Svátosti Oltární vídenském, nejsv. Srdce Páně i Panny Marie, a v apoštolátu.

Tento sv. apoštol jesti po Božském Vykupitele a Jeho Rodičce nejvyšší učitel apoštolů modlitby neboť na Božském Srdci Páně odpočívaje cítil mírný tlukot lásky k nám tohoto nejsvětějšího Srdce, a co cítil, co slyšel, to i napsal řečí lásku velikou jevíci k Bohu, světlo... láska... život to jsou předměty jeho spisů. Život jeho byl pravý obraz života Kristova, Kristus Pán mu byl cestou, pravdou a životem. On patří k nejsvětější rodiče Páně, na kříži jej Spasitel odporučil Matce své, proto se i jeho svátek slaví hned po Narození Páně.

V dnešní den se svěť víno a dává věřícím pít. Původ a význam toho je následující: *Aristodem* kněz pohanský — tak vypravuje sv. Isidor — chtěl uvěřiti v Krista Ježíše, pakli by apoštol Jan kalich s vínem jedovatým beze všeho sobě uškození vypil: sv. Jan přijal vyzvání to s důvěrou v Boha a proto i s radostí. Aby se však *Aristodem* o síle jedu přesvědčil, vyžádal si od pohanského soudce dva zločince k smrti odsouzené, aby okusili toho připraveného vína. Zločinci také sotva že okusili vína, ihned mrtví padli k zemi. Na to pak vypil sv. Jan celý koflík s jedem, ani by si v nejmenším byl uškodil, ano modlitbou svou zase vskřísil ty dva zločince k životu. I uvěřil *Aristodem* i ti dva zlosynové i veliký zástup pohanů v Krista Ježíše a byli pokřtěni.

Pítí žehnané víno svato-jánské jesti nábožný obyčej a činíme-li to se srdcem skroušeným, odpouští nám Bůh všechny hříchy jako na zbožné pokropení se svěcenou vodou. Společné pak pítí z jednoho kalicha má hluboký význam; činíme to 1) abychom vespolečně lásku bratrskou k nížto sv. Jan tak často důtklivě napomínal, osvědčili a zachovali, ale nelásku jazykem nýbrž skutky. 2) abychom osvědčili, že hotovi jsme i z trpkého kalicha Páně pít, z něhož sv. Jan a všickni sv. Apoštolé a mučenníci Páně tak mnoho zkusili. Jako sv. Jana a bratra jeho Jakuba táže se Kristus Pán i nás: „Můžete-li pít kalich, kterýž já pít budu?“ (Mat. 20, 23). A my s nimi odpovídáme zmužně: „Můžeme.“ A my také musíme moci, jinak bychom do slávy věčné nedorazili. 3) abychom na přímělu svatého Jana ode všeho zlého, jmenovitě od jeho na těle i na duši, (to jest od jedu hříchu) osvobození byli; neboť o to pros církev svatou při svěcení tom.

„Kdo Boha opravdově miluje, pro toho není většího křížku, nežli v tomto trapném údolí dlouho trvati“.

28. Sv. Nevinňátek „Květ mučedníků“ jak je církev sv. nazývá a oslavuje, že „před oltářem obětním nevědouce s palmou a věnci si hrají“, v tak útlém věku již takové svědectví o Bohu — my pak v tak starém věku nic než vlažnost a lhostejnost!

„Mladíci a dívky ať si hrají, jen když nehřeší“.

29. „Jest to pravý zdroj nepravostí, nevěděti zlé náklonnosti krotiti“.

30. „Všecky tvory hlásají dobrotu a lásku Stvořitele. Slunce dává světlo ohně, teplo, strom ovoce a stín, voda i vzduch a celá příroda osvědčují nejvyšší dobrotu Páně — a my jsouce k obrazu Jeho stvoření, nehlásáme jej, nýbrž zapíráme jej skutky, třeba ústa naše o Něm vypravovala.“

31. Poslední den v roce — o kdo by dnes zapomněl na Boha! Díky za všechny milosti po celý rok, lítost nad tolikými hříchy, předsevzetí pro rok

budoucí — dále nám jej Bůh dočkati. Věru jak se to vše srovnává s nevázaností a ropustilostí — večera a noci silvestrovy?

Byltě kdysi člověk, — neprávě bezbožný ale také ne jeden z duší horlivých a svatých byl asi podoben nám oběma, tobě i mě; víš jak jej Bůh přivedl za cestu dobrou? Užíval vesele radostí silvestrových a když se jich nasytil usnul v tvrdém spánku. I vidí ve spání, že je mu zle, přichází lékař, za ním kněz s Pánem Bohem, nemocnému je vždy hůř a hůř, poslední jeho okamžik je zde — duše odchází na věčnost tělo do hrobu zklaněno... a kdo může popírati co tam na věčnosti zakusila nebohá duše u soudu, vidí v knize věčné všechny skutky zasnamenány dobré — a těch je málo — i zlé a těch veliká hojnost... a ztráta tolik spasitelných dní na zemi... ach! kéž jen ještě možná, kéž jen jednou možná, na světě zádostčiniti za hříchy, ach! spravedlivý Bože jen jednou kéžto možná! — A bylo možná, nebo ten člověk jen — spal, bylať silvestrová noc a procitnul — tělesně i duchovně — k životu zbožnému, spravedlivému. Kéžbychom i my všickni s ním procitli nejen tělesně ale i — duševně k novému životu na **nový** rok!

„Hodina uplynula — uplynul rok — ale čas dobře činění neuplynul ještě!“

Duchovní Budiček

přeje všem božným čtenářům — spasitelný advent — svaté užívání svátků vánočních, veselé a radostné svátky, a — dále Pán Bůh — na **nový** rok zase — vykoná svou povinnost. S Bohem v roce starém.

*†

Dětinná láska.

Jestliž to přirozenou povinností dítek, aby v čas potřeby o své rodiče pečovaly, jim pomáhaly a jich se zastávaly, anto oni zajisté zde na světě po Bohu největší dobrodincové jejich. Této povinnosti nemůže žádný zdravého rozumu popírati a vážnosti i od nepřátel svých vynucuje si člověk ten, který nezištně o rodiče své se stará, jako naopak vždy skvrna ohyzdná lpí na cti onoho, jenž k nouzi svého otce, své matky lhostejným jest, ano z ní se těší a zisk táhnouti chce. V tomtéž poměru, v jakém jsou děti ke svým rodičům, nacházejí se křesťané, co duchovné dítky, ke svému otci duchovnímu, k náměstku Ježíše Krista zde na světě, k viditelné hlavě církve svaté a jako duch vznešenější jest těla, tak též vznešenější jest ono spojení všech křesťanů se svým otcem duchovním, papežem; proto vážou tytéž povinnosti, jaké mají děti k rodičům, ano ještě světější všechny křesťany, aby svému vespolečnému otci, papežovi v jeho potřebě dle možnosti nápomocni byli, útěchy pro něj vyhledávali u Boha i lidí a jej chránili. Toť jest zajisté pravá čest, k níž se nyní nejlepší příležitost naskýtá, skutkem osvědčiti svou víru a přesvědčení o svazku s viditelnou hlavou těla tajemného Ježíšova.

Nebo svatý Otec v Římě jest, jak jsme čestěji o tom mluvili, v nesnázích a nyní v největší, anto rozvzteklí revolucionáři stůj co stůj cíl sobě vytknutý dosáhnouti chtějí a nechať v minulých dnech porážku úplnou utrpěli, obnoví zajisté dvojnásobnou vzteklostí útok svůj na hlavu církve; Avšak nacházejí se ve světě křesťanském duše v počtu dosti velkém, které seč jsou co dítky soucitné se ukazují. Nebude nemístné když kratičký obzor lásky dětinné k sv. Otci učiníme.

První místo zasluhují oni, jenž ne statky mrtvé ale sebe sama, svůj život v obět přinášejí a těch jest počet nemalý. Mužové rodu šlechtického, údové nej-

vznešenějších rodin a v postavení veleskvělém spěchají do Říma, aby se dali vřaditi do sboru dobrovolníků pro sv. Otce. Mezi jinými vysokými osobami jmenuje se též brig. general armády spojených severoamerických států *Caroll Tevis* který se do Říma odebral, aby pro sv. Otce co sprostý voják život svůj zasadil. Zvlášť vyniká Francie v tomto šlechetném závodu. Odtud vybrali se hrdinští synové nejvyšší šlechty a bojují ve sboru tak zvaných *papežských zvanův* proti nepřítelům stolice sv. Petra. Všim právem obrací tito na sebe pozornost celého katolického světa, neboť jsou dobří vojínové a dobří křesťané, každé chvíli hotovi za papeže krev a život položit. Příležitostně letošní osmnáctistoleť slavnosti v Římě měli zde přítomní poučtíci příležitost vojáky tohoto sboru vojenského blíže pozorovati, jak při jejich vojenských cvičeních, tak v kostele na kolenou v modlitbě pohroužené tak i v prázdných chvílích a při zábavě vždy co muže nelíbené vlivnosti a velké, pravé vzdělanosti. Kněží francouzským, kteří přišedše do Říma často ani jediného slova italského nerozuměli a proto velmi těžko s tamějšími obyvateli se domluvit mohli; sloužili tito *papežští znavové* často za spolehlivé vůdce. Mezi jiným posloužil takovýto papežský vojin jistému francouzskému faráři*) provodiv jej hezký kus cesty až na místo určené. Pán farář chtěl se jemu za úslužnost jeho odměniti a vtiskl mu při odchodu $\frac{1}{2}$ franku (nyní asi 25 kr. r. č.) v ruku. Tento přijmul dárek s velkým vděkem, vytáhl však zároveň ze své tobolky jeden napoleondor (nyní asi 10 zl. r. č.), dal jej p. faráři s uctivou prosbou: „Velebný Pane! to pro vaše chudé.“ Na návštěvce, kterou udivenému duchovnímu tento voják i s penizem doručil, bylo pozorovati korunu hrabčcí a podepsané bylo jméno starobylé slavné rodiny francouzské“. — Uo jsou ti papežští znání.

Avšak všichni dobří katolíci nemohou do armády papežské k obravě stolice sv. Petra vstoupiti, mohou ale jinak svou dobrou vůli dokázati, peněžitými příspěvky.

V Londýně (v Anglicku) utvořil se pod vedením lorda *Denbigh* — a spolek toho účelu, aby pro papežské vojsko potřebných věcí, jako pušky, náboje atd. objednal. Záložna tato, pod jmenem *svato-Peterská* a *svato-Michaelská*, čítala již třetího dne svého stání kolem 4000 šterlingů (asi 40 tisíc zl. r. č.) a sotva několik dní ještě uplyne, zašle se znamenitá zásoba válečných věcí do Říma.

Kterak se chovají ale křesťané rakouští? Čilé obětivosti katolíků ve Francii a Anglii nemohou se sice rovnati, avšak dokazují předce aspoň peněžitými příspěvky, že se cítí co dítky katolické církve, jejíž viditelnou hlavou jest papež římský: Noviny „*Volksfr.*“ zařídily (mimo jiných) sbírku pro vojiny papežské a hle! trvá teprv tohoto měsíce a čítá již na 20.000 zl. r. č. Týdeník Solnohradský „*Salzburger Kirchenblatt*“ oznamoval 7. tohoto vés, že jeho sbírka (ovšem již po delší čas trvá) obnáší 6310 zl. 66½ kr. Že sbírky pro sv. Otce v Čechách na Moravě i ty, který bratrstvím sv. Michala zařízeny jsou, takového výsledku nemají, to má více příčin; pročez, očekávající příhodnějších okoličností pro takovou věc, odeslali jsme onu maličkost **14 zl. 74 kr.** jež se u nás sešla, do Solnohradu zmíněným navinám.

Za všecko budlž největší Srdce Ježíšovo velebeno!

Ono hojně odplatí. Jenom vroucně modleme se.

---

*) Vykládá Dr. A. Kerschbaumer, jemuž to onen farář sám byl sdělil.

Úmysl modliteb na měsíc Prosince:

Všemohoucí věčný Bože! obětují Tobě všechny své dobré skutky a modlitby ve spojení s Ježíšem Kristem a všemi zbožnými a svatými dušemi v nebi i na zemi za všechno to, co si Pán Ježíš ve svém Božském Srdci přeje, jmenovitě ale v tomto měsíci na ten úmysl: aby's ochrance papežské

kolice siliti a zehnati ráčil, a v dnešní práve den:

Den	Je cti	Abjwlastě
1	sw. Eulogia, biskupa,	za wzbuzení ducha fajnosti, co nejpotřebnějšího prostředku proti žlu nassí doby; za několik četatelů stam duchowního.
2	sw. Wibian, panny a muč.,	za wětší si wssimání panenství; na poděkování za obdrženou milost jedné rodiny; za chorou pannu.
3	sw. Frantiska, Kawer.,	za rozmnožení horlivosti pro spásu duší; za nemocnou sestru; za rodinu zanedbanou; za poděkování za obdrženou milost.
4	sw. Barbor, panny a muč.,	za odvrácení pohoršení se strany křesťanských učitelů; za několik křesťanských panen; za nespokojenou manželku.
5	sw. Sab, opata,	za řády a bratrstva církve sw.; za wstržení jedné osoby z trapného stam duše; za přetažení následků pohoršení daného.
6	sw. Mikuláš, biskupa,	za kněžstvo; za ústav wnučovací pod vedením ww. oo. Jesuitů; za něk. řeholníků z Čech a Moravy, tam blácel; na úmysl 1 kněze.
7	sw. Ambrože, biskupa,	za katolická učiliště; za chudou a k tomu zanedbanou rodinu; za učitelstvo 3 ústavů na Moravě; na dobrý úmysl 1 rodiny.
8	neposw. Počet Panny Marie,	za sw. Otce a za císaře rakouského, aby je neposw. Panna chránila; za 4 kat. rodiny; za 3 sestry; za řád Redemptoristů.
9	sw. Leodeadie, panny a muč.,	za nawracení se rozkoľných Slovanů do lůna církve sw.; za 2 panny, jimž se zbraňuje do stam řeholného wstoupiti; za 2 otce.
10	sw. Melchiada, papeže,	za cír. hodnostáře, aby's jim darů Ducha sw. uděliti ráčil; za osobu se swým stam. nespok. a za všechny, jimž swým životem pohoršení dává.
11	sw. Damasa, papeže,	za rozm. pečlivosti se strany rodičů o blaho dušewní dítek; za něk. farnosti na Mor.; za dostavení dívků školy pod vedením mil. sester.
12	sw. Sinesia, mučedníka,	za pronásledované kat. w ruské říši; za posilu jist. kněze w jeho přemnohých pracích; za brzké wshplnění jeho bohumilých přání.
13	sw. Lucie, panny a muč.,	za křesťanské panny; za dar čistoty 5 osobám; za několik bratřew sw. růžence; za 1 studujícího, jenž pohoršlivě žije.
14	sw. Mikasie, biskupa,	za časopisectwo křesťanské; za kněze na Moravě ve swém úřadu pronásledované; za 2 horlitele.
15	sw. Eusebia, biskupa,	za učence křesťanské; za gymnasia slowanská na Moravě a w Čechách; za oživení ducha wědeckého bádání ve 3 dních. rodných.
16	sw. Adél, císařovny,	za rodiny císařské; za 1 katolickou rodinu; za dar Ducha sw. jisté osobě; za polepsšení 1 osoby.
17	sw. Vazara, biskupa,	za řád Vazaristů; na úmysl jednoho bohoslowce; za Čechoslowany ve Wídni žijící; za 1 chudého studujícího.
18	sw. Bunibalda, opata,	za protestantské Němce; za nepřátele církve sw.; za 2 bratry by je Váh ve wíře posilniti ráčil.

Den	Je cti	Obzvlášť
19	sv. Nemesia, mučedníka,	za arcibratrstva věčného se klanění nejsw. Svátosti; za smornost 2 panen; za rodiny horlitelů pro čest Boží.
20	sv. Kristiny, panny a muč.,	za spolky katol. panen a za jejich vůdce a vůdkyně; za matku a dceru a jejich manžely; za míchaná manželstva v 1 farnosti.
21	sv. Tomáše, apoštola P.,	za oživení mrtvých tak zvaných „katolíků dle jména toliko“; za překážení zlozvyku klení v několika osadách slováckých.
22	sv. Zenona, vojína, muč.,	za křesťanské vojiny; za důstojníky katol., ve více své málo vy- cvičené; za dva manžely.
23	sv. Viktorie, panny a muč.,	za sloužící, zvlášť v nekřesťanských aneb nemravných rodinách; za vdovu, by ji Duch sv. oswítiti a těšiti ráčil.
24	Adama a Ewy, prvorodíků,	za všechny lidi, necht křesťané jsou neb nekřesťané, přátelé, neb nepřátelé; za odstranění pohoršení; za chasu křesťanstvou.
25	Narození Páně,	za rozmnožení pozvání Ježíše Krista a lásky k němu; za horli- vější rozšiřování apoštolátu mezi dítkami; za 2 rodiny.
26	sv. Štěpána, prvomučed.,	za smíření se nepřátel; za všechny spolupracovníky a příznivce „Škol B. S. P.“; za 1 církev. hodnostáře.
27	sv. Jana, apoštola,	za ústavny křesťanské lásky; za několik kněží; za sloužící měnící své služby; za 2 osoby.
28	sv. Mladátek,	za nemluvnátka rodičů nekřesťanských aneb neschůdných; za spolky pro pohanště dítky; za dostavení chrámu P.
29	sv. Tomáše, bisk. a muč.,	za obrácení Angličan a za utišťované tam katolíky; za 2 vdovy; za smornost 2 starších bratrů.
30	sv. Dawida, krále,	za obrácení židů; za tiskářství židovské, jež bezprávně hanobí křesťanstvo; na úmysl 1 tuže; za mocnáře křesťanské.
31	sv. Silvestra, papeže.	za rozšiřovatele pobožnosti k nejladšímu Srdci Ježíšovu; za živé i v Pánu jevnulé oudy apoštolátu a bratrstva Srdce P. J.

M o d l i t b a.

Božské Srdce Ježíše! strže neposkvrněné Srdce Marie Panny obětuji Tobě všechny modlitby, práce a utrpení tohoto dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na ostáti obětuješ. Obzvlášť obětuji Ti je za ve-
likomyslné vojiny, kteří statečně bojují proti nepřítelům Tvé církve svaté. O
Srdce nekonečné lásky hodné, odměň jim samým, odměň též jejich rodinám ve-
likomyslné oběti, vdechň jim ještě větší velikomyslnosti než doposud. Vzbud
jim více následovníků; zehnej jejich práce; přijmi jejich oběti co náhradu za
zločiny, jež Tvou spravedlnost popouzí, aby stál mír pro Tvou církev owo-
cem byl těch slavných bojů. Amen.

Přesladvé Srdce Panny Marie buďž mou spásou!

Swatý Michaele, archanděli, swatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

V y z v á n í.

Vyzvání k účasti na „řečné loterii“ ve prospěch obnovení chrámu Páně sv. Ducha v **Hradci Králové**. Není to žádná ziskuchtivá špekulace, nýbrž **dobrý skutek** takto zařízený od obětavé jednoty pro obnovení jmenovaného chrámu pod předsedou pana P. Jana Rais-a, biskupského generálního vikáře tamtéž. Jednota tato docílila pomocí spanilomyslných dobrodinců, že presbyterium chrámu opraveno a ozdobeno bylo způsobem skutečně velebným, zbývá ale ještě loď chrámová, k čemu však prostředky jednoty více nestačují. Proto obrací se řečeným způsobem na duše horlicí pro čest a chválu Boží. Jest se co nadíti, že P. T. čtenáři, zvláště Moravští za příkladem, svých velepastýřů na dobrém tom skutku se účastniti budou. Jednotlivý los té loterie jest po 20 kr., (tah 28. prosince 1867) a podává každým možností jedné výhry ze 2000 věcí v ceně 600 zl. r. č. Jsou k dotání u předsedy jednoty pana P. Jana Rais-a v Králové Hradci komu to ale příhodnější jest, nechat se na vydavatele těchto listů obrátí.

D o s l o v.

Svatý Medardus měl, jak se vypravuje, překrásného tučného volka; zloděj ale vyvedl jej noční doby za stáje a zavedl do svého chlévu.

Volek ten nosil na hrdle zvonek, a tento zvonek zvonil ustavičně, i když vůl docela pokojně ležel a si odpočíval. Zloděj nacpal jej senem — zvonek ale zvonil bez přestání; zloděj jej pak sdělal s krku volka a schoval do truhle — zvonek ale zvonil ještě dále; zloděj jej konečně zakopal do země ve své zahrádce — zvonek ale zvonil neustále. Pln strachu zanesl posléz zloděj i zvonek i vola svatému Medardovi zpět a bylo mu, jako by mu byl kámen ze srdce odpadl.

Nemíním sice, milý čtenáři, že bys ty neb já tuto „Školu“ někomu byl ukradl, chci ale toto své přání vysloviti, aby, cos ve „Škole Páně“ četl, ti ustavičně znělo v srdci, aby tě to před pádem duševním ohluklo a zachránilo, aby tě ta ustavičná ozvěna lásky a modlitby, apoštolů modlitby ze snu chladnosti duševné a hříchu probudila a přinutila, dáti, což jest císařova, císaři, ale též, což jest Božího Bohu, by jednosvorné bylo pro přístě naše heslo:

Pochválen buď Ježíš Kristus — naše láska!

Listárna redakce.

P. T. p. J. D—l. v Olom.: Srdečné díky Tobě i ostatním za oboje. Nemohu vždy odpovědět.

P. T. p. P. K. K—x v Námě.: Předplatné nás došlo; co pak bylo ale s čísl. 10. a 11.? --

P. T. p. —š v Č.: Všechno dobře; něco jsem uschoval pro nedostatek místa.

P. T. p. J. H—a v Br.: Druhá zásylka přišla pozdě; za vše zatím srdečné díky.

 Na některé dotázky: Úplné výtisky I. ročníku jsou ještě k dostání u vydavatelstva v Rajhradě.